

CRB 2022-3115
CO 3000-18
NAR P/D 22-35
Dossiernr. NAR 3.349-35
LS/CR
6/12/2022

Aan de leden van de gemengde subcommissie Pensioenen ad-hoc

**Compendium antwoorden voor Gemengde subcommissie
Pensioenen**

Deel 2 met vraag 13

Compendium antwoorden voor Gemengde Subcommissie Pensioenen

Deel 2

November 2022

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Historische evolutie pensioenuitgaven (FPB) (cfr. Compendium deel 1)	2
2. Oorzaken historische evolutie pensioenuitgaven (FPB) (cfr. Compendium deel 1)	3
3. Evolutie gemiddeld en mediaan pensioen (SFP, INASTI) (cfr. Compendium deel 1)	4
4. Evolutie minimumpensioen (SFP, INASTI) (cfr. Compendium deel 1)	5
5. Evolutie decielenverdeling pensioenen, loopbaanduur en tewerkstellingsgraad (FPB, SFP, INASTI)	6
5.1. Verdeling pensioenen naar decielen en loopbaanduur (FPD, RSVZ)	6
5.2. Évolution taux d'emploi (FPB)	11
6. Où se trouvent les 55-59 et les 60-65 ans qui ne sont pas en emploi ? (Sigedis)	13
7. Date de prise de cours de la pension- date de sortie du marché de l'emploi (BFP, FPD)	14
7.1. L'âge effectif de retrait de la population active (BFP)	14
7.1.1. L'indicateur de l'OCDE	14
7.1.2. L'indicateur selon une méthodologie alternative	15
7.1.3. L'âge effectif de retrait de la population active selon les deux méthodologies	16
8. Montant de la pension en fonction de différents scénarios (cas-types) (FPD, RSVZ)	17
8.1. Werknemers (FPD)	17
8.2. Zelfstandigen (RSVZ)	20
9. Composition de la carrière (Sigedis, FPB)	26
10. Évolution carrières des femmes (Sigedis)	27
11. Droits dérivés dans les différents régimes (SFP, INASTI)	28
11.1. Evolutie aantal begunstigten werknemers- en zelfstandigenstelsel	28
11.2. Uitbetaalde afgeleide rechten per stelsel (januari 2022)	31
11.2.1. Werknemers* (zuivere loopbanen en gemengd met andere stelsels)	31
11.2.2. Zelfstandigen (zuiver en gemengd met andere stelsel)	41
11.2.3. Ambtenaren (zuiver en gemengd met andere stelsel)	48
12. Évolution taux implicite de cotisation (BFP) (cfr. Compendium deel 1)	54
13. Verdeling gelijkstellingen (SFP, INASTI, FPB)	55
13.1. Observaties	55
13.1.1. Werknemers (FPD)	55
13.1.2. Zelfstandigen (RSVZ)	59

13.2. Projecties (FPB)	64
13.2.1. Evolutie gelijkgestelde perioden in het werknemersstelsel	64
13.2.2. Evolutie gelijkgestelde perioden in het zelfstandigenstelsel	66
14. Toegelaten activiteit na pensionering (FPB) (cfr. Compendium deel 1)	68
15. Minimale 3% doelstelling (Sigedis) (cfr. Compendium deel 1)	69
16. Pensioensplit (FPD, Sigedis)	70
17. Impact afschaffen overlevings- en echtscheidingspensioenen op het armoederisico (FPB)	71
17.1. Inleiding	71
17.2. Impact op armoederisico	72
17.2.1. Resultaten voor vrouwen in de leeftijdsgroep 49 tot pensioenleeftijd	72
17.2.2. Resultaten voor de leeftijdsgroep vanaf de wettelijke pensioenleeftijd	74
17.3. Conclusie	76
18. Kost voor sociale zekerheid van speciale regelingen met minder of geen sociale zekerheidsbijdragen (ONSS)	77
19. Verhouding tussen pensioenstelsels (Sigedis)	78
20. Impact pensioenhervormingen (FPD, RSVZ, FPB)	85
20.1. Overzicht pensioenhervormingen	85
20.1.1. Werknemersstelsel (FPD)	85
20.1.2. Zelfstandigenstelsel (RSVZ)	95
20.1.3. Ambtenarenstelsel (FPD)	103
20.2. Budgettaire impactraming hervormingen 2011-2020 (FPB)	107
21. Caractéristiques des carrières en Belgique (Sigedis)	118
22. Evolutie loopbanen en pensioenbedragen toekomstig gepensioneerden (Sigedis, FPB)	119
22.1. Geobserveerde loopbaangegevens (Sigedis)	119
22.2. Projectie (FPB)	119
22.2.1. Werknemers	120
22.2.2. Zelfstandigen	121
22.2.3. Ambtenaren	123
23. Impact arbeidsproductiviteit (FPB)	125
24. Overheidsdotatie globaal beheer (FPB)	129
Bijlage 1: Loopbaangegevens in het kader van vragen CRB en NAR (Sigedis)	130
Bijlage 2: Pensioensplit - powerpoint in het kader van vraag 16 (FPD, Sigedis)	130

Lijst van tabellen

Tabel 1	Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere werknemers (nieuwe ingangen).....	6
Tabel 2	Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - zuivere werknemers (nieuwe ingangen).....	7
Tabel 3	Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - gemengd werknemer/zelfstandige (nieuwe ingangen).....	7
Tabel 4	Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - gemengd werknemer/zelfstandige (nieuwe ingangen)	8
Tabel 5	Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere zelfstandigen (nieuwe ingangen)	8
Tabel 6	Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - zuivere zelfstandigen (nieuwe ingangen).....	9
Tabel 7	Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere en gemengde ambtenaren (nieuwe ingangen).....	10
Tabel 8	Verdeling volgens loopbaanduur - zuivere en gemengde ambtenaren (nieuwe ingangen).....	10
Tableau 9	Taux d'emploi des personnes de 50-54 ans, 55-59 ans et 60-64 ans par sexe - données administratives	11
Tableau 10	Age effectif de retrait de la population active (selon la méthodologie de l'OCDE).....	16
Tableau 11	Age effectif de retrait de la population active entre 50 et 65 ans (indicateur calculé selon une méthodologie alternative à celle de l'OCDE)	16
Tabel 12	Simulaties persoon werkt tot wettelijke pensioenleeftijd (66 jaar)	18
Tabel 13	Simulaties persoon neemt vervroegd pensioen op 62 jaar	18
Tabel 14	Simulaties persoon neemt SWT op 60 jaar	19
Tabel 15	Simulaties persoon neemt SWT op 62 jaar	19
Tabel 16	Simulaties persoon ziek na 60 jaar	20
Tabel 17	Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten	22
Tabel 18	Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	22
Tabel 19	Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	22
Tabel 20	Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten	23
Tabel 21	Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	23
Tabel 22	Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	23
Tabel 23	Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten	24
Tabel 24	Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	24
Tabel 25	Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten	24
Tabel 26	Opstelling simulatie WN-pensioen op 60j en 45 lpbj + respectievelijk bedrag regeling zelfstandigen vanaf 61 tot 66j	25
Tabel 27	Evolutie van het aantal personen met een gezinspensioen (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht	29

Tabel 28	Evolutie van het aantal personen die overlevingspensioen en rustpensioen cumuleren (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht	29
Tabel 29	Evolutie van het aantal personen met enkel een overlevingspensioen (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht	30
Tabel 30	Evolutie van het aantal personen met een overgangsuitkering (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht	30
Tabel 31	Evolutie van het aantal personen met een pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht	30
Tabel 32	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	31
Tabel 33	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag op 1/1/2022)	32
Tabel 34	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest * (op 1/1/2022)	33
Tabel 35	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	35
Tabel 36	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	35
Tabel 37	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	36
Tabel 38	Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	36
Tabel 39	Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	37
Tabel 40	Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	38
Tabel 41	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	38
Tabel 42	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	38
Tabel 43	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	39
Tabel 44	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	40
Tabel 45	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	40
Tabel 46	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	41
Tabel 47	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	41
Tabel 48	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	42
Tabel 49	Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest* (op 1/1/2022)	42
Tabel 50	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	43
Tabel 51	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	44
Tabel 52	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	44
Tabel 53	Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	45
Tabel 54	Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	45
Tabel 55	Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	46
Tabel 56	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	46
Tabel 57	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	47
Tabel 58	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	47
Tabel 59	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	47

Tabel 60	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	48
Tabel 61	Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest* (op 1/1/2022)	48
Tabel 62	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	49
Tabel 63	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag	49
Tabel 64	Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	50
Tabel 65	Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	50
Tabel 66	Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022) ..	51
Tabel 67	Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	52
Tabel 68	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)	52
Tabel 69	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)	52
Tabel 70	Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)	53
Tabel 71	Aantal personen en gemiddeld aantal dagen loopbaan - verdeling man/vrouw	55
Tabel 72	Ingangsjaar 2018 - verdeling per geslacht en per gewest (o.b.v. woonplaats)	57
Tabel 73	Ingangsjaar 2018 - verdeling per type gelijkstelling (laatst gekend loopbaanjaar)	58
Tabel 74	Verdeling van gelijkgestelde VTE per type van gelijkstelling + aandeel type gelijkstelling binnen totaal aantal VTE	59
Tabel 75	Verdeling van gelijkgestelde VTE per type van gelijkstelling - naar geslacht	61
Tabel 76	VTE gelijkstelling in loopbaan	62
Tabel 77	VTE gelijkstelling in loopbaan	63
Tabel 78	Hervorming leeftijds- en loopbaanvoorwaarde voor vervroegd pensioen onder regering Di Rupo	86
Tabel 79	Pensioenopbrengst voor loopbaan 2021 (1/45ste)	102
Tableau 80	Évolution des conditions d'accès à la pension anticipée	106
Tabel 81	Budgettaire effecten van de pensioenhervormingen sinds 2011 op de pensioenuitgaven in % van het bbp (verschil tussen scenario's met en zonder hervorming)	109
Tabel 82	Effect van de pensioenhervorming 2011 volgens regeling op het gemiddeld pensioen in 2060 - met pensioenbonus en leeftijdstoelage behouden in zijn toen geldende modaliteiten <i>Verschil tussen een scenario met en zonder hervorming, in % van het scenario zonder hervorming</i>	111
Tabel 83	Effect van de pensioenhervorming 2015 op het gemiddeld pensioen in 2060	115
Tabel 84	Evolutie werknemers- en werkgeversbijdragen- verschil tussen geobserveerde bijdragen en bijdragen in een scenario waarbij de werkgelegenheidsgraad constant is gehouden op het niveau van 2010	128

Lijst van figuren

Graphique 1	Taux d'emploi des personnes de 50-54 ans, 55-59 ans et 60-64 ans par sexe - données administratives	12
Figuur 2	Zuivere werknemers - decielverdeling aantal gelijkgestelde dagen	56
Figuur 3	Zuivere werknemers - decielverdeling aantal dagen effectieve tewerkstelling.....	56
Figuur 4	Aandeel dagen gelijkstelling per type gelijkstelling t.o.v. totaal aantal dagen pensioenopbouw	60
Figuur 5	Verdeling gelijkstellingen (per type) naar geslacht	61
Figuur 6	Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling	62
Figuur 7	Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling naar geslacht	63
Graph 8	Évolution de la proportion moyenne de la carrière valorisée par des périodes assimilées, par année de prise de retraite	64
Graph 9	Évolution des trois grands types de périodes assimilées, par année de prise de retraite - hommes	65
Graph 10	Évolution des trois grands types de périodes assimilées, par année de prise de retraite - femmes	66
Figuur 11	Evolutie aandeel gelijkgestelde dagen wegens ziekte en invaliditeit in het totaal van de in aanmerking genomen dagen voor de berekening van het zelfstandigenpensioen van nieuwe pensioengerechtigde zelfstandigen.....	67
Figuur 12	Effect op het armoederisico van vrouwen in de leeftijdsgroep 40 tot pensioenleeftijd	73
Figuur 13	Effect op het armoederisico van toekomstige ouderen met een overlevingspensioen	74
Figuur 14	Effect op het armoederisico van ouderen	75
Figuur 15	Effect op het armoederisico van oudere vrouwen.....	75
Graph 16	Évolution de la pension de retraite des nouveaux pensionnés dans le régime salarié	120
Graph 17	Évolution de la durée de carrière des nouveaux pensionnés du régime salarié	121
Figuur 18	Evolutie van het rustpensioen van nieuw gepensioneerden in het zelfstandigenstelsel; totaal en naar geslacht.....	122
Figuur 19	Evolutie van de loopbaan als zelfstandige: totaal en naar geslacht	122
Figuur 20	Evolutie van het pensioen van nieuw gepensioneerden in het ambtenarenstelsel; totaal en naar geslacht	123
Figuur 21	Evolutie van de loopbaanduur als ambtenaar: totaal en naar geslacht	124

Compendium antwoorden voor Gemengde Subcommissie Pensioenen

Deel 2

November 2022

Inleiding

De CRB en NAR ontvingen een adviesvraag van Karine Lalieux, minister van Pensioenen en Maatschappelijke integratie, en van David Clarinval, minister van Middenstand en Zelfstandigen, aangaande de pensioenhervorming. Naar aanleiding daarvan hebben de CRB en NAR de “Gemengde subcommissie Pensioenen” opgericht. In het kader van de adviesvraag heeft deze commissie ook een reeks vragen voorgelegd aan de FPD, het RSVZ, het FPB en Sigedis. Een eerste deel van het rapport werd opgeleverd op 14 november met antwoorden op vragen 1, 2, 3, 4, 8 (gedeeltelijk), 12, 13 (gedeeltelijk), 14, 15 en 20 (gedeeltelijk). Dit rapport bevat de antwoorden op vragen 5, 6, 7, 8 (volledig), 9, 10, 11, 13 (volledig), 16, 17, 19, 20 (volledig), 21, 22, 23 en 24. Het antwoord op vraag 18 zal volgen.

1. Historische evolutie pensioenuitgaven (FPB) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Quelle a été l'évolution des dépenses de pension au cours des 15 dernières années en eur et en pourcentage de PIB ?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

2. Oorzaken historische evolutie pensioenuitgaven (FPB) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Quelles sont les causes de ces évolutions (quelle est la part à attribuer au vieillissement et donc à l'augmentation du nombre de pensionnés, à la plus grande participation des femmes sur le marché du travail, changements réglementaires, aan de welvaartsaanpassingen, autres causes, ...) ?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

3. Evolutie gemiddeld en mediaan pensioen (SFP, INASTI) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Quelle a été l'évolution de la pension moyenne et médiane au cours des 15 dernières années et quelles sont les différentes causes de cette évolution ?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

4. Evolutie minimumpensioen (SFP, INASTI) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Comment a évolué la pension minimum par rapport à la pension médiane au cours des 15 dernières années (en eur et en nombre de bénéficiaires) ?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

5. Evolutie decielenverdeling pensioenen, loopbaanduur en tewerkstellingsgraad (FPB, SFP, INASTI)

Vraag: Distribution des pensions par décile : Zijn er belangrijke verschuivingen en waaraan kunnen die toegeschreven worden? Durée de carrière - comment ont évolué la durée effective de la carrière et le taux d'emploi des 50-54, des 55-59 et des 60-65 ans depuis les 15 dernières années ?

5.1. Verdeling pensioenen naar decielen en loopbaanduur (FPD, RSVZ)

In de Tabel 1 hieronder ziet u de evolutie van de verdeling per deciel voor de zuivere werknemers. Net als bij de antwoorden op vragen 3 en 4 gaat het telkens om de rustpensioenen (RP) ingegaan in een bepaald jaar, en nog in betaling in de maand januari van het daaropvolgende jaar.

De tabel dient als volgt gelezen te worden (we nemen als voorbeeld de nieuwe ingangen RP 2021) 10% van de nieuwe begunstigten in 2021 ontvangt in januari 2022 een maandelijks bruto rustpensioen van 196,78 € of minder (PR_d1). De mediaan (PR_d5) bedraagt 1.444,40 €. Tenslotte bedraagt 10% van de nieuwe ingegane rustpensioenen werknemers 2.261,57 € of meer.

a. Werknemers

Tabel 1 Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere werknemers (nieuwe ingangen)

Année de pc	PR_d1	PR_d2	PR_d3	PR_d4	PR_d5	PR_d6	PR_d7	PR_d8	PR_d9
2012 (bedrag 1/2013)	114,65	543,41	956,79	1.109,41	1.191,02	1.331,90	1.515,09	1.719,92	1.931,15
2013 (bedrag 1/2014)	98,17	475,13	894,31	1.123,34	1.191,05	1.328,38	1.509,92	1.720,73	1.937,22
2014 (bedrag 1/2015)	96,95	464,48	898,67	1.123,34	1.191,07	1.335,76	1.513,04	1.729,07	1.952,75
2015 (bedrag 1/2016)	103,90	501,43	946,71	1.145,80	1.197,92	1.353,21	1.530,37	1.752,49	1.977,83
2016 (bedrag 1/2017)	124,67	562,57	1.010,11	1.176,91	1.239,19	1.390,46	1.563,87	1.788,19	2.023,33
2017 (bedrag 1/2018)	143,03	600,69	1.061,77	1.220,86	1.263,99	1.418,08	1.590,19	1.821,58	2.065,51
2018 (bedrag 1/2019)	172,94	662,99	1.137,99	1.245,28	1.311,17	1.444,53	1.610,50	1.840,68	2.102,14
2019 (bedrag 1/2020)	206,00	714,37	1.198,37	1.266,37	1.354,24	1.513,19	1.680,27	1.905,89	2.141,26
2020 (bedrag 1/2021)	171,86	648,12	1.149,13	1.325,92	1.369,58	1.498,35	1.661,58	1.893,38	2.164,47
2021 (bedrag 1/2022)	196,78	710,17	1.244,33	1.414,79	1.444,40	1.566,73	1.743,61	1.978,67	2.261,57
Evol	71,6%	30,7%	30,1%	27,5%	21,3%	17,6%	15,1%	15,0%	17,1%

We voegen er meteen ook een verdeling (in 5 schijven) aan toe m.b.t. de evolutie van de loopbaanduur voor zuivere werknemers in diezelfde periode. De loopbaanduur wordt hier bepaald o.b.v. de loopbaanbreuk zoals gekend in de betalingsgegevens van de Federale Pensioendienst. Het gaat hier om zowel periodes van effectieve tewerkstelling als gelijkgestelde periodes.

Uit deze cijfers zouden we onder meer kunnen afleiden dat de relatief sterke toename in de laagste decielen bij werknemers waarschijnlijk mee kan verklaard worden door de afname van het aandeel zeer korte (1-14 jaar) loopbanen. De toename van het aandeel zeer lange loopbanen (45 jaar of meer) tussen 2012 en 2019 is de laatste jaren opnieuw aan het afzwakken.

Tabel 2 Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - zuivere werknemers (nieuwe ingangen)

Année de pc	1-14 an	15-24 an	25-34 an	35-44 an	45 an et +	Total
2012	9,4%	4,4%	5,1%	33,6%	47,5%	100,0%
2013	10,2%	4,6%	5,4%	32,0%	47,9%	100,0%
2014	9,9%	4,4%	5,5%	30,8%	49,4%	100,0%
2015	9,5%	4,3%	4,9%	26,7%	54,6%	100,0%
2016	8,8%	4,2%	5,1%	26,6%	55,4%	100,0%
2017	8,5%	4,4%	5,0%	26,7%	55,5%	100,0%
2018	7,9%	4,3%	4,8%	28,1%	55,0%	100,0%
2019	7,5%	4,4%	4,4%	25,2%	58,4%	100,0%
2020	8,6%	5,2%	4,6%	29,6%	52,0%	100,0%
2021	8,5%	5,1%	4,7%	33,3%	48,4%	100,0%

b. Gemengd werknemer / zelfstandige

Tabel 3 Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - gemengd werknemer/zelfstandige (nieuwe ingangen)

Année de pc	PR_d1	PR_d2	PR_d3	PR_d4	PR_d5	PR_d6	PR_d7	PR_d8	PR_d9
2012 (bedrag 1/2013)	324,74	679,61	868,49	997,88	1.047,79	1.079,85	1.208,92	1.359,97	1.501,18
2013 (bedrag 1/2014)	321,62	686,93	924,62	1.031,64	1.060,94	1.105,09	1.245,14	1.400,59	1.534,89
2014 (bedrag 1/2015)	325,19	676,99	926,48	1.028,30	1.060,94	1.099,06	1.239,57	1.395,79	1.542,37
2015 (bedrag 1/2016)	368,39	763,34	991,31	1.082,14	1.092,36	1.149,37	1.269,09	1.431,80	1.578,72
2016 (bedrag 1/2017)	385,15	791,64	1.040,44	1.136,25	1.176,90	1.179,70	1.292,34	1.458,07	1.616,75
2017 (bedrag 1/2018)	410,98	849,38	1.076,18	1.173,10	1.220,86	1.220,87	1.314,53	1.489,72	1.656,37
2018 (bedrag 1/2019)	468,35	914,39	1.135,90	1.211,53	1.245,23	1.245,29	1.342,08	1.518,87	1.694,80
2019 (bedrag 1/2020)	459,60	886,06	1.135,45	1.231,18	1.266,36	1.266,37	1.344,35	1.524,81	1.706,74
2020 (bedrag 1/2021)	459,81	911,57	1.171,23	1.279,12	1.325,91	1.325,92	1.376,70	1.559,33	1.740,70
2021 (bedrag 1/2022)	487,38	987,97	1.265,20	1.386,41	1.436,37	1.444,40	1.473,66	1.661,56	1.851,12
Evol	50,1%	45,4%	45,7%	38,9%	37,1%	33,8%	21,9%	22,2%	23,3%

Hoewel voor nieuwe ingangen van 2021 de mediaan (1.436,37 €) op hetzelfde niveau ligt als bij de zuivere werknemers (1.440,40 €), zien we hier toch een veel meer gecondenseerde spreiding met de laagste 10% die een bedrag hebben van maximum 487,38 €, terwijl dit bij de zuivere werknemers amper 196,78 € is, en een bedrag van 1.851,22 € of meer voor de 10% hoogste rustpensioenbedragen, terwijl dit bij de zuivere werknemers 2.261,57 € is. Een verschil dus tussen D1 en D9 van 1.363,84 € tegenover 2.064,79 € bij de zuivere werknemers.

Een gedeeltelijke verklaring hiervan zien we terug in de verdeling volgens loopbaanduur met een kleiner aandeel zeer korte loopbanen bij de gemengde (3,8% t.o.v. 8,5% bij zuivere werknemers) en ook een kleiner aandeel lange loopbanen van 45 jaar of meer (44,2% t.o.v. 48,4% bij zuivere werknemers).

Inzake evolutie van de loopbaanduur zien we bij de gemengde loopbanen vrij vergelijkbare tendensen als bij de zuivere werknemers, weliswaar met een meer uitgesproken toename van het aandeel lange loopbanen van 45 jaar of meer bij deze categorie.

De cijfers van 2015 werden niet mee opgenomen vanwege een probleem met datakwaliteit voor deze categorie in dat jaar.

Tabel 4 Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - gemengd werknemer/zelfstandige (nieuwe ingangen)

Année de pc	1-14 an	15-24 an	25-34 an	35-44 an	45 an et +	Total
2012	4,8%	5,4%	9,0%	41,0%	39,8%	100,0%
2013	4,7%	5,2%	8,3%	38,2%	43,7%	100,0%
2014	4,4%	5,9%	8,9%	40,1%	40,7%	100,0%
2015						
2016	4,1%	4,8%	8,2%	35,6%	47,3%	100,0%
2017	4,2%	4,7%	7,6%	36,7%	46,9%	100,0%
2018	3,6%	4,3%	7,5%	36,6%	48,0%	100,0%
2019	3,7%	5,3%	8,4%	34,4%	48,3%	100,0%
2020	3,8%	5,2%	8,8%	37,1%	45,2%	100,0%
2021	3,8%	5,3%	8,8%	37,9%	44,2%	100,0%

c. Zelfstandigen

Tabel 5 Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere zelfstandigen (nieuwe ingangen)

Année de pc	PR_d1	PR_d2	PR_d3	PR_d4	PR_d5	PR_d6	PR_d7	PR_d8	PR_d9
2012 (bedrag 1/2013)	26,67	59,62	119,52	227,49	663,48	925,57	1.024,54	1.140,40	1.363,23
2013 (bedrag 1/2014)	26,83	65,58	140,73	367,15	943,06	1.037,36	1.060,94	1.310,15	1.403,73
2014 (bedrag 1/2015)	25,33	58,94	116,01	240,03	772,13	990,21	1.060,94	1.247,76	1.403,73
2015 (bedrag 1/2016)	23,85	59,62	118,98	240,93	728,24	989,19	1.075,54	1.185,21	1.407,94
2016 (bedrag 1/2017)	24,33	56,25	112,51	218,93	779,15	1.064,84	1.167,18	1.191,19	1.444,21
2017 (bedrag 1/2018)	24,81	64,73	127,97	283,77	879,24	1.118,06	1.205,62	1.220,86	1.506,55
2018 (bedrag 1/2019)	28,17	69,60	145,65	295,45	997,68	1.147,29	1.222,86	1.245,28	1.507,05
2019 (bedrag 1/2020)	26,08	68,15	140,93	308,02	956,81	1.160,84	1.239,18	1.266,37	1.520,92
2020 (bedrag 1/2021)	27,42	69,40	148,71	319,64	1.009,17	1.230,16	1.296,45	1.325,92	1.564,83
2021 (bedrag 1/2022)	34,97	84,59	177,39	496,10	1.203,67	1.348,11	1.404,28	1.444,40	1.703,70
Evol	31,1%	41,9%	48,4%	118,1%	81,4%	45,7%	37,1%	26,7%	25,0%

Bij de zuivere zelfstandigen zien we in elk deciel, met uitzondering van deciel 1, een sterkere toename van het pensioenbedrag sinds 2012 dan bij de zuivere werknemers. Uitschieters zijn er vooral in decielen 4 en 5 met respectievelijk 118,1% en 81,4% verhoging.

Naast de prijsevolutie en een globale tendens naar een iets langere loopbaan (zie bespreking bij volgende tabel), kan die relatief sterke toename in alle decielen verklaard worden door de factoren/hervormingen doorheen de jaren, zoals besproken bij vraag 3.

Globaal gezien kunnen we stellen dat dit voor D1 t/m D4 en vanaf D9 te wijten is aan de hervormingen die betrekking hebben op de *proportionele pensioenen* (de bruto-pensioenbedragen van D1-D4 suggereren dat de zuivere loopbaan als zelfstandige onvoldoende hoog (<2/3^e loopbaan) is om een berekening in functie van minimumpensioen te bekomen; het bruto-bedrag bij D9 betreft een bedrag dat boven het bedrag van het minimumpensioen voor een volledige loopbaan ligt en dit betreft dus proportionele pensioenen).

Voor D5 t/m D8 spelen niet enkel de hervormingen m.b.t. de proportionele pensioenen, maar spelen daarnaast ook de maatregelen (verhogingen) die betrekking hebben op het *minimumpensioen* een rol (de

bedragen vanaf D5 suggereren dat een berekening in functie van het minimumpensioen tot de mogelijkheden behoort).

Opvallend is de relatief sterkere stijging van het pensioenbedrag in elk van de decielen in januari 2022 (ingangsjaar 2021) t.o.v. januari 2021 (ingangsjaar 2020), te wijten aan de structurele verhoging van de proportionele pensioenen met 1,7% op 1/7/2021 en (vnl. vanaf D5) de dubbele verhoging van het minimumpensioen (+2% op 1/7/2021 en +2,65% op 1/1/2022).

Als we kijken naar de evolutie van de loopbaanduur valt de afname op van het aandeel lange loopbanen van 45 jaar of meer, maar daarnaast ook de relatief sterke toename van het aandeel loopbanen van 35 à 44 jaar. Globaal neemt het aandeel loopbanen van 35 jaar of langer toe van 52% voor nieuwe ingangen 2012 naar 58% voor nieuwe ingangen 2021.

Ter vergelijking, bij de zuivere werknemers en de gemengde loopbanen is de stijging van deze groep beperkter dan bij de zelfstandigen (respectievelijk 0,6% en 1,3%), maar heeft volgens onze gegevens wel respectievelijk 81,7% en 82,1% van de nieuwe ingangen 2021 een loopbaan van 35 jaar of langer.

Het aanzienlijk lagere gemiddeld rustpensioenbedrag voor zelfstandigen (cfr. antwoord op vraag 3), dat ondanks de positieve evolutie van de laatste 10 jaar, in 2021 nog steeds bijna 60% lager ligt dan dat van de zuivere werknemers, kan m.a.w. ook deels verklaard worden door de relatief grote groep zelfstandigen (29,8% voor ingangen 2021) met een zeer korte loopbaan van minder dan 15 jaar, en daarmee gepaard gaand de beperktere groep zelfstandigen met loopbanen van 35 jaar of langer.

De mediaan (verschil van 20%) toont zich hier voor dit soort vergelijkingen opnieuw een veel inzichtelijkere en meer betrouwbare parameter dan het gemiddelde.

Tabel 6 Verdeling volgens loopbaanduur (uitgedrukt in jaren) - zuivere zelfstandigen (nieuwe ingangen)

Année de pc	1-14 an	15-24 an	25-34 an	35-44 an	45 an et +	Total
2012	33,2%	8,4%	6,4%	31,1%	20,9%	100,0%
2013	30,1%	5,6%	4,5%	31,8%	28,1%	100,0%
2014	33,4%	7,0%	5,6%	31,5%	22,5%	100,0%
2015	34,1%	8,0%	7,2%	30,8%	19,9%	100,0%
2016	35,1%	7,5%	5,4%	29,9%	22,1%	100,0%
2017	33,3%	7,1%	6,3%	30,4%	22,9%	100,0%
2018	31,1%	7,3%	6,0%	36,1%	19,5%	100,0%
2019	31,7%	7,1%	6,8%	36,6%	17,8%	100,0%
2020	31,7%	6,8%	6,6%	39,2%	15,7%	100,0%
2021	29,8%	6,2%	6,0%	43,7%	14,3%	100,0%

d. Ambtenaren

Hieronder ziet u een vergelijkbare tabel voor ambtenaren met een zuivere of een gemengde loopbaan. De bedragen liggen zoals verwacht hoger dan bij de werknemers en zelfstandigen, die daarnaast geregeld nog een beroep kunnen doen op een aanvullend 2^e pijler pensioen.

Kijken we naar de evolutie sinds 2012 dan zien we merkelijk beperktere toenames (in %) van de bedragen in de verschillende decielen dan in de andere stelsels.

De relatief sterke dalingen in de laagste decielen in de afgelopen 3 jaren worden waarschijnlijk mee veroorzaakt door een aanpassing in de wetgeving waardoor ook pensioenen met minder dan vijf pensioenaanspraak verlenende dienstjaren in het ambtenarenstelsel sinds mei 2019 uitbetaald worden in het ambtenarenstelsel, terwijl dit voorheen niet het geval was. Deze jaren werden immers mee opgenomen in de berekening van het werknemerspensioen, en er werd geen ambtenarenpensioen uitbetaald aan betrokkene.

Tabel 7 Decielverdeling bruto bedrag rustpensioen - zuivere en gemengde ambtenaren (nieuwe ingangen)

Année de pc	PR_d1	PR_d2	PR_d3	PR_d4	PR_d5	PR_d6	PR_d7	PR_d8	PR_d9
2012 (bedrag 1/2013)	977,13	1.513,34	1.844,80	2.023,72	2.348,08	2.660,09	2.920,08	3.162,74	3.830,55
2013 (bedrag 1/2014)	1.046,19	1.573,80	1.901,95	2.091,89	2.431,74	2.706,26	2.932,74	3.208,38	3.833,40
2014 (bedrag 1/2015)	1.086,20	1.614,60	1.930,93	2.122,51	2.449,74	2.706,26	2.942,53	3.187,73	3.795,25
2015 (bedrag 1/2016)	1.024,11	1.577,56	1.915,77	2.117,93	2.458,21	2.706,26	2.939,90	3.180,19	3.819,99
2016 (bedrag 1/2017)	990,03	1.569,65	1.926,39	2.133,85	2.435,19	2.701,17	2.925,44	3.172,15	3.848,06
2017 (bedrag 1/2018)	860,48	1.432,55	1.870,39	2.096,97	2.391,70	2.664,52	2.955,19	3.207,46	3.938,05
2018 (bedrag 1/2019)	836,38	1.443,57	1.870,93	2.133,08	2.419,23	2.702,84	2.970,36	3.244,65	3.945,16
2019 (bedrag 1/2020)	612,44	1.284,85	1.762,31	2.097,92	2.356,13	2.686,07	2.929,64	3.174,30	3.909,44
2020 (bedrag 1/2021)	380,68	1.081,88	1.700,31	2.097,67	2.389,78	2.721,43	3.012,55	3.297,26	4.006,66
2021 (bedrag 1/2022)	357,67	1.045,12	1.699,98	2.126,02	2.423,97	2.757,77	3.067,16	3.396,97	4.097,88
Evol	-63,4%	-30,9%	-7,9%	5,1%	3,2%	3,7%	5,0%	7,4%	7,0%

Hetgeen we hierboven vermeldde, zien we ook bevestigd in onderstaande tabel met de verdeling volgens loopbaanduur. We zien in de afgelopen jaren effectief een toename van het aandeel relatief korte loopbanen

Tabel 8 Verdeling volgens loopbaanduur - zuivere en gemengde ambtenaren (nieuwe ingangen)

Année de pc	1-14 an	15-24 an	25-34 an	35-44 an	45 an et +	Total
2012	3,0%	6,9%	19,2%	67,4%	3,5%	100,0%
2013	2,7%	6,4%	18,0%	69,6%	3,3%	100,0%
2014	2,7%	6,7%	17,2%	70,3%	3,1%	100,0%
2015	2,6%	6,8%	17,8%	69,6%	3,2%	100,0%
2016	2,8%	6,9%	16,9%	69,9%	3,6%	100,0%
2017	3,2%	8,0%	16,9%	67,8%	4,1%	100,0%
2018	3,6%	8,2%	18,1%	66,3%	3,8%	100,0%
2019	3,4%	8,6%	18,3%	66,0%	3,6%	100,0%
2020	3,5%	8,7%	18,7%	65,9%	3,2%	100,0%
2021	4,1%	8,7%	18,8%	65,8%	2,6%	100,0%

Terwijl het zwaartepunt bij werknemers terug te vinden is in de categorie met een loopbaan van 45 jaar of meer (bijna 1 op de 2), ligt dit zwaartepunt bij zelfstandigen verspreid over de categorieën van minder dan 15 jaar en tussen 35 en 44 jaar loopbaan (bijna 3 op de 4 zelfstandigen zit in één van beide

categorieën). Voor 2 op de 3 ambtenaren ligt een loopbaan tussen 35 en 44 jaar aan de basis van het uitbetaalde rustpensioen.

Het bestaan van de preferentiële tantièmes, waardoor men (dankzij de verhogingscoëfficiënten) vroeger voldoet aan de loopbaanvoorwaarde om vervroegd op pensioen te kunnen gaan, in sectoren zoals het onderwijs waar veel ambtenaren werkzaam waren en zijn, zal hier zeker niet vreemd aan zijn.

5.2. Évolution taux d'emploi (FPB)

Les taux d'emploi présentés ci-dessous sont calculés à partir de données administratives, cohérentes avec la comptabilité nationale. Le taux d'emploi de la classe d'âge Y rapporte l'emploi total (tous régimes confondus) de la classe d'âge Y à la population de cette même classe d'âge Y.

Tableau 9 **Taux d'emploi des personnes de 50-54 ans, 55-59 ans et 60-64 ans par sexe - données administratives**
En %

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hommes + femmes								
50-54 ans	68,9	70,2	71,4	72,7	73,3	73,9	74,8	75,5
55-59 ans	47,4	48,9	50,9	53	54,8	56,3	57,9	59,4
60-64 ans	20,1	21,1	21,8	22,3	23,1	24	25	26
Femmes								
50-54 ans	56,9	58,7	60,5	62,5	64,1	65,5	67	68,4
55-59 ans	35,5	37,3	39,6	42	44,5	46,8	49	51,1
60-64 ans	12,6	13,7	14,6	15,1	16,1	17,4	18,4	19,6
Hommes								
50-54 ans	80,8	81,6	82,3	82,8	82,5	82,4	82,5	82,6
55-59 ans	59,3	60,5	62,3	63,9	65,1	65,9	66,9	67,9
60-64 ans	27,9	28,8	29,3	29,7	30,3	30,9	31,7	32,7

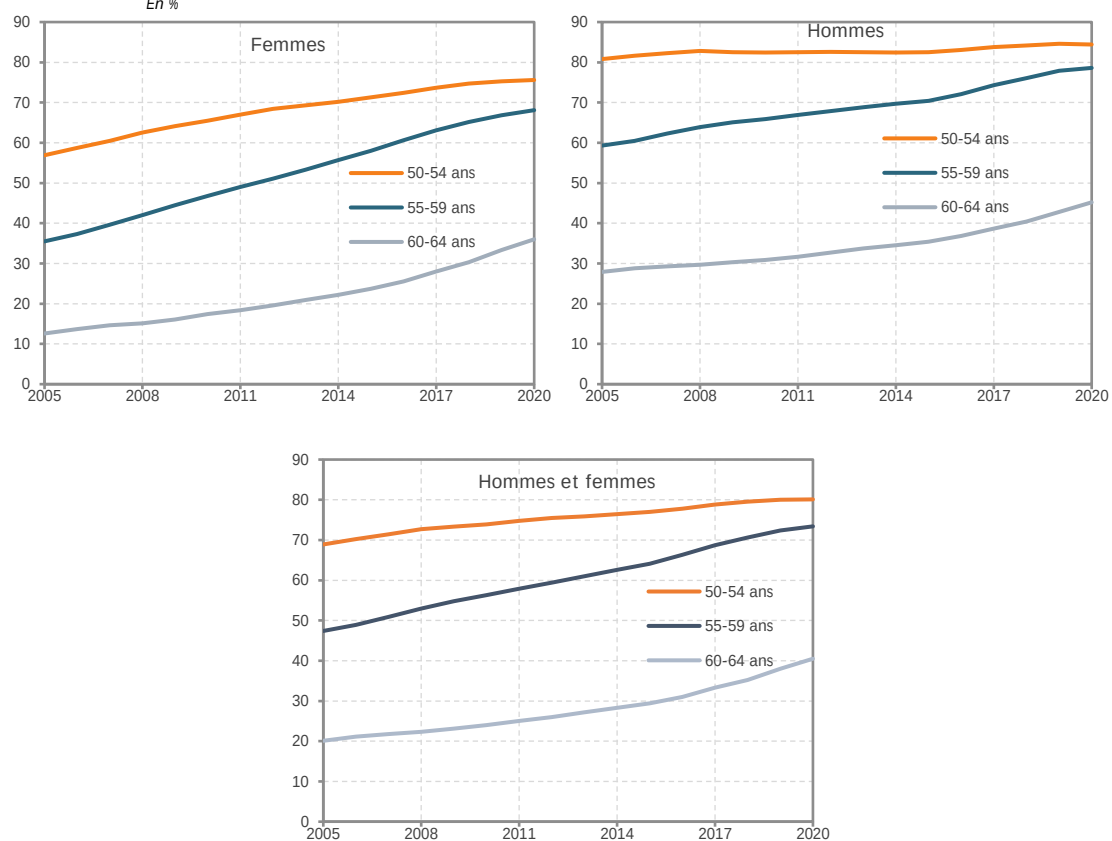
Source : BFP

Taux d'emploi des personnes de 50-54 ans, 55-59 ans et 60-64 ans par sexe - données administratives
En %

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hommes + femmes								
50-54 ans	75,9	76,4	77	77,8	78,8	79,5	80	80,1
55-59 ans	61	62,6	64,1	66,3	68,7	70,6	72,4	73,4
60-64 ans	27,2	28,3	29,4	31	33,3	35,2	38	40,5
Femmes								
50-54 ans	69,3	70,2	71,3	72,4	73,7	74,7	75,3	75,6
55-59 ans	53,3	55,7	58	60,6	63,1	65,2	66,8	68,1
60-64 ans	20,9	22,2	23,7	25,5	28	30,3	33,3	36
Hommes								
50-54 ans	82,5	82,4	82,5	83,1	83,8	84,2	84,6	84,4
55-59 ans	68,8	69,7	70,4	72,1	74,3	76,1	77,9	78,6
60-64 ans	33,7	34,5	35,4	36,8	38,7	40,4	42,8	45,2

Source : BFP

Graphique 1 Taux d'emploi des personnes de 50-54 ans, 55-59 ans et 60-64 ans par sexe - données administratives
En %

Source : BFP

6. Où se trouvent les 55-59 et les 60-65 ans qui ne sont pas en emploi ? (Sigedis)

Vraag: Où se trouvent les 55-59 et les 60-65 ans qui ne sont pas en emploi ?

Antwoord: zie bijlage 1, p. 5/92 tot p. 8/92

7. Date de prise de cours de la pension-date de sortie du marché de l'emploi (BFP, FPD)

Vraag: La date de prise de cours de la pension et la date de sortie du marché de l'emploi coïncident-elles ?

7.1. L'âge effectif de retrait de la population active (BFP)

7.1.1. L'indicateur de l'OCDE

L'OCDE définit¹ l'âge effectif de retrait de la population active à partir des variations observées de taux d'activité par sexe et par tranche d'âge de cinq ans. Ces variations permettent de définir des **sorties d'activité** pour différentes tranches d'âge (de x à $x+4$ ans) en l'année t :

$$EX_{x,x+4}^t = (PR_{x,x+4}^{t-5} - PR_{x+4,x+9}^t)P_{x,x+4}^{t-5}$$

où PR est le taux d'activité (nombre d'actifs divisé par la population démographique) et P la population démographique de la tranche d'âge considérée.

En supposant que les sorties d'activité dans la classe d'âge 30-34 ans se situent en moyenne à l'âge de 35 ans, à l'âge de 40 ans dans la classe 35-39 ans et ainsi de suite, **l'âge effectif de retrait de la population active** est défini par:

$$EfEX^t = \frac{\sum_{x=30,35,\dots}^{65} EX_{x,x+4}^t \cdot (x+5)}{\sum_{x=30,35,\dots}^{65} EX_{x,x+4}^t}$$

Le Bureau fédéral du Plan calcule cet indicateur sur la base de données exhaustives de source administrative (voir à ce sujet l'encadré page 39 du rapport annuel 2021 du Comité d'étude sur le vieillissement). Le recours à des données administratives plutôt qu'à des données d'enquête tend à réduire la volatilité de l'indicateur. Cette volatilité n'est pas pour autant absente des séries transmises, comme en atteste l'évolution de l'indicateur entre 2011 et 2012 pour les femmes (où l'âge moyen de retrait de la population active féminine augmente d'un an et demi, passant de 58,2 ans à 59,7 ans ; voir tableau 1). Ces séries doivent dès lors être interprétées avec une certaine prudence.

Une des raisons possibles de cette volatilité est le fait que l'indicateur mêle le comportement de générations d'âges très différents. Si l'on s'attarde sur le calcul de l'indicateur pour l'année 2021 par exemple, la génération la plus jeune prise en compte a 35 ans cette année-là (30 ans en 2016), la plus âgée a 74 ans (69 ans en 2016). L'indicateur mêle dès lors le comportement de générations qui ont jusqu'à 40 ans d'écart. Ce sont potentiellement des générations qui ont eu ou auront des parcours très différents

¹ Burniaux J.-M., Duval R. et Jaumotte F., Coping with ageing: a dynamic approach to quantify the impact of alternative policy options on future labour supply in OECD countries, OECD Economic Department Working Papers n°371, 2004.

sur le marché du travail². Dans le même ordre d'idées, notons que l'indicateur de l'OCDE tient compte, pour définir un âge de retrait de la population active, du comportement de générations, comme les générations de 35 à 39 ans, dont la grande majorité se situe encore à de nombreuses années d'un retrait du marché du travail. L'OCDE est consciente de cette limitation mais a retenu cet indicateur en tenant compte de l'avantage pratique qu'il représente. Il peut, en effet, être calculé sur un nombre relativement restreint de données statistiques (des données relatives à l'activité sur une période de 5 ans).

7.1.2. L'indicateur selon une méthodologie alternative

Pour éviter cet écueil, il est souhaitable de suivre une (ou un groupe de) génération(s) sur l'ensemble de sa vie active. Ainsi, on pourrait définir un âge moyen de sortie du marché du travail des générations de 70-74 ans en 2021 en suivant leur parcours au cours des 40 années écoulées. Ceci nécessiterait de connaître les taux d'activité de cette classe d'âge depuis 1981, année où ces générations avaient entre 30 et 34 ans. De telles données ne sont malheureusement pas disponibles. En particulier, les banques de données du Bureau fédéral du Plan reprenant une ventilation de la population par classe d'âge de 5 ans et par année d'âge ne débutent qu'en 1997.

Vu la faiblesse évoquée de l'indicateur de l'OCDE, le Bureau fédéral du Plan a récemment calculé un indicateur alternatif d'âge effectif de retrait de la population active. Cet indicateur suit une génération tout au long de son parcours sur le marché du travail. Etant donnée la contrainte de disponibilité des données, cet indicateur suit une génération durant 15 ans, de l'année où elle a 50 ans à l'année où elle atteint 65 ans. Les **sorties d'activité** de la génération ayant 65 ans en t sont définies, depuis l'année où cette génération a eu l'âge de 50 ans par:

$$EX_{65}^t = (PR_{64}^{t-1} - PR_{65}^t)P_{64}^{t-1}$$

$$EX_{64}^{t-1} = (PR_{63}^{t-2} - PR_{64}^{t-1})P_{63}^{t-2}$$

$$EX_{63}^{t-2} = (PR_{62}^{t-3} - PR_{63}^{t-2})P_{62}^{t-3}$$

...

$$EX_{51}^{t-14} = (PR_{50}^{t-15} - PR_{51}^{t-14})P_{50}^{t-15}$$

$$EX_{50}^{t-15} = (PR_{49}^{t-16} - PR_{50}^{t-15})P_{49}^{t-16}$$

où PR est le taux d'activité et P la population démographique de l'âge donné.

En supposant que les individus de 49 ans (en l'année $t-16$) sortent en moyenne à l'âge de 50 ans, ceux de 50 (en l'année $t-15$) à 51 ans et ainsi de suite, l'**âge effectif de retrait de la population active**, dans la version alternative proposée ici, est défini par:

² Si les comportements d'activité sont relativement stables au fil des générations, mêler différentes générations dans le calcul d'un indicateur n'influence pas la valeur calculée. Par contre, si ces comportements sont instables, comme lorsqu'ils sont affectés par des réformes, l'indicateur pourrait fournir une image tronquée de l'évolution de l'âge de sortie de la population.

$$EfEX_{BIS}^t = \frac{\sum_{a=50,51,\dots}^{65} EX_a^t \cdot a}{\sum_{a=50,51,\dots}^{65} EX_a^t}$$

7.1.3. L'âge effectif de retrait de la population active selon les deux méthodologies

Le Tableau 10 reprend l'évolution de l'âge effectif de retrait de la population active selon la méthodologie de l'OCDE.

Tableau 10 Age effectif de retrait de la population active (selon la méthodologie de l'OCDE)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Femmes	57,4	58,2	59,7	59,3	59,6	60,0	60,4	60,7	61,3	61,5	61,7	62,1
Hommes	59,0	59,0	59,7	59,9	60,3	60,5	60,9	61,2	61,4	61,7	62,2	62,6
Total	58,4	58,7	59,7	59,7	60,0	60,3	60,6	61,0	61,4	61,7	62,0	62,4

L'indicateur alternatif relatif à l'âge effectif ne peut être, étant donnée la disponibilité des données, calculé qu'à partir de 2013. Il présente une volatilité moins importante que l'indicateur de l'OCDE (Tableau 11). Il est important de noter que cet indicateur ne reflète que partiellement les réformes de pension mises en œuvre depuis 2013. En effet, la dernière génération pour laquelle il est calculé est celle qui a eu 65 ans en 2021 et était âgée de 60 ans en 2016.

Tableau 11 Age effectif de retrait de la population active entre 50 et 65 ans (indicateur calculé selon une méthodologie alternative à celle de l'OCDE)

génération ayant 65 ans en...	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Femmes	60,6	60,8	61,1	61,2	61,3	61,3	61,4	61,5	61,6
Hommes	61,0	61,2	61,3	61,3	61,4	61,4	61,5	61,6	61,8
Total	60,8	61,0	61,2	61,3	61,3	61,4	61,5	61,6	61,7

8. Montant de la pension en fonction de différents scénarios (cas-types) (FPD, RSVZ)

Vraag: Comment évolue le montant de la pension en fin de carrière en fonction de différents scénarios :

- *Une personne travaille toute sa carrière jusqu'à l'âge légal de la pension (65 ans)*
- *Cette personne prend sa pension anticipée à 62 ans*
- *Cette personne est en RCC à 60 ans (régime dérogatoire)*
- *Cette personne est en RCC à 62 ans (régime CCT 17)*
- *Cette personne est malade de longue durée à 60 ans*
- *Cette personne entame une activité d'indépendant*

8.1. Werknemers (FPD)

De FPD maakte 5 simulaties (eerste 5 scenario's uit de vraag) waarvoor telkens 3 verschillende scenario's werden gemaakt, met name een eerste o.b.v. een gemiddeld maandloon, een tweede o.b.v. 75% van een gemiddeld maandloon, en een derde rekening houdend met 125% van een gemiddeld maandloon. Tevens werden verschillende scenario's gemaakt volgens het aantal loopbaanjaren

Het gaat telkens om berekeningen aan % alleenstaande (60%) aan de in september 2022 van toepassing zijnde spilindex van 162,66.

De vermelde bedragen in de tabellen zijn brutobedragen in EUR op jaarbasis.

Er wordt voor elk loopbaanjaar rekening gehouden met de van toepassing zijnde herwaarderingscoëfficiënten.

Er wordt voor de verschillende loopbaanjaren rekening gehouden met de mogelijke toepassing van het gewaarborgd minimum jaarrecht zoals gekend op 1/10/2022. (zijnde 29.093,99 € per jaar).

Indien het pensioenbedrag hoger ligt dan het plafond gewaarborgd minimumjaarrecht, zijnde 19.400,54 € per jaar, wordt het bedrag van het gewaarborgd minimumjaarrecht niet toegepast in de berekening.

Het gemiddeld loon is gekend vanaf 1999 (bron: Statbel – gemiddelde bruto maandlonen voor voltijdse tewerkgestelde werknemers). Om het gemiddeld maandloon te bepalen voor loopbaanjaren vóór 1999 werd teruggerekend vanaf 1999, rekening houdend met een jaarlijkse welvaartsgroei van 0,5%.

In geen enkel van de hier berekende scenario's diende het loon in de pensioenberekening beperkt te worden tot het loonplafond.

In geen enkele van de hier berekende scenario's diende het uiteindelijke pensioenbedrag opgetrokken te worden tot het bedrag van het gewaarborgd minimumpensioen. Het bedrag alleenstaande van het

gewaarborgd minimumpensioen voor een volledige loopbaan bedroeg in september 2022 (aan index 162,66) op jaarbasis 18.393,83 €.

a. Wettelijke pensioenleeftijd (66 jaar)

Scenario's:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60 j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1983 (vanaf 21 jaar, loopbaan van 45 jaar), op 1/1/1980 (vanaf 18 jaar, loopbaan van 48 jaar) of op 1/1/1977 (vanaf 15 jaar, loopbaan van 51 jaar)
- Werkt tot de wettelijke pensioenleeftijd (66j) -> ingang pensioen 1/1/2028
- Zuivere gepresteerde loopbaan als werknemer

Tabel 12 Simulaties persoon werkt tot wettelijke pensioenleeftijd (66 jaar)

	45 jaar LB	48 jaar LB	51 jaar LB
Gemiddeld loon	26.986,04	28.528,72	30.048,49
75% van gemiddeld loon	20.239,53	21.396,54	22.536,37
125% van gemiddeld loon	33.732,55	35.660,90	37.560,61

b. Vervroegd pensioen op 62 jaar

Scenario's:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60 j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1981 (vanaf 19 jaar, loopbaan van 43 jaar), op 1/1/1979 (vanaf 17 jaar, loopbaan van 45 jaar) of op 1/1/1977 (vanaf 15 jaar, loopbaan van 47 jaar)
- Werkt tot de leeftijd van 62 jaar -> ingang vervroegd pensioen 1/1/2024
- Zuivere gepresteerde loopbaan als werknemer

Tabel 13 Simulaties persoon neemt vervroegd pensioen op 62 jaar

	43 jaar LB	45 jaar LB	47 jaar LB
Gemiddeld loon	25.323,73	26.344,51	27.355,16
75% van gemiddeld loon	18.995,37	19.758,38	20.516,37
125% van gemiddeld loon	31.654,66	32.930,64	34.193,95

Enkel voor het scenario 43 jaar loopbaan aan 75% van het gemiddeld loon is er toepassing van het gewaarborgd minimum jaarrecht in de eerste jaren van de loopbaan.

Bij de scenario's 45 en 47 jaar loopbaan aan 75% van het gemiddeld loon is er geen toepassing van het gewaarborgd minimum jaarrecht omdat het pensioenbedrag hoger ligt dan het plafond van het gewaarborgd minimum jaarrecht, zijnde 19.400,54 €.

c. SWT vanaf 60 jaar

Scenario's:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60 j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1983 (vanaf 21 jaar, loopbaan van 45 jaar), op 1/1/1980 (vanaf 18 jaar, loopbaan van 48 jaar) of op 1/1/1977 (vanaf 15 jaar, loopbaan van 51 jaar)
- Werkt tot de leeftijd van 60 jaar, en SWT vanaf dan -> ingang pensioen op wettelijke leeftijd 1/1/2028
- Zuivere gepresteerde loopbaan als werknemer

Tabel 14 Simulaties persoon neemt SWT op 60 jaar

	45 jaar LB	48 jaar LB	51 jaar LB
Gemiddeld loon	25.273,57	25.652,49	26.008,50
75% van gemiddeld loon	19.537,05	19.530,30	19.506,37
125% van gemiddeld loon	31.010,08	31.774,67	32.510,62

De pensioenopbrengst gedurende de periode van SWT wordt berekend o.b.v. het beperkt fictief loon (beperking tot het gewaarborgd minimum jaarrecht).

De tijdsvakken in de periode van SWT na 14.040 dagen loopbaan werden geëlimineerd. Voor het scenario met een loopbaan van 51 jaar wordt in de pensioenberekening m.a.w. 6 jaar loopbaan geëlimineerd; voor het scenario met een loopbaan van 48 jaar gaat het om 3 jaar eliminatie. Voor het scenario met 45 jaar loopbaan worden voor de pensioenberekening geen tijdsvakken geëlimineerd.

d. SWT vanaf 62 jaar

Scenario's:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60 j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1983 (vanaf 21 jaar, loopbaan van 45 jaar), op 1/1/1980 (vanaf 18 jaar, loopbaan van 48 jaar) of op 1/1/1977 (vanaf 15 jaar, loopbaan van 51 jaar)
- Werkt tot de leeftijd van 62 jaar, en SWT vanaf dan -> ingang pensioen op wettelijke leeftijd 1/1/2028
- Zuivere gepresteerde loopbaan als werknemer

Tabel 15 Simulaties persoon neemt SWT op 62 jaar

	45 jaar LB	48 jaar LB	51 jaar LB
Gemiddeld loon	25.844,39	26.223,31	27.355,16
75% van gemiddeld loon	19.771,21	19.764,46	20.516,37
125% van gemiddeld loon	31.917,57	32.682,16	34.193,95

De pensioenopbrengst gedurende de periode van SWT wordt berekend o.b.v. het beperkt fictief loon (beperking tot het gewaarborgd minimum jaarrecht).

De tijdsvakken in de periode van SWT na 14.040 dagen loopbaan werden geëlimineerd. Voor het scenario met een loopbaan van 51 jaar wordt in de pensioenberekening 4 jaar loopbaan geëlimineerd;

voor het scenario met een loopbaan van 48 jaar gaat het om 3 jaar eliminatie. Voor het scenario met 45 jaar loopbaan worden voor de pensioenberekening geen tijdsvakken geëlimineerd.

e. Ziek vanaf 60 jaar

Scenario's:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60 j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1984 (vanaf 22 jaar, loopbaan van 44 jaar)
- Werkt tot de leeftijd van 60 jaar; vanaf dan ziek -> ingang pensioen op wettelijke leeftijd 1/1/2028
- Zuivere gepresteerde loopbaan als werknemer

Tabel 16 Simulaties persoon ziek na 60 jaar

	44 jaar LB
Gemiddeld loon	26.466,66
75% van gemiddeld loon	19.850,00
125% van gemiddeld loon	33.083,33

Voor de periode van ziekte (laatste 6 loopbaanjaren) werd het pensioen berekend o.b.v. het normaal fictief loon, dus op basis van het totale loon van het loopbaanjaar onmiddellijk voorafgaand aan de periode van ziekte.

8.2. Zelfstandigen (RSVZ)

Het RSVZ maakte 3 micro-simulaties voor vraag 8:

1. Simulatie op wettelijke pensioenleeftijd 66j (deel 8.2. a)
2. Simulatie op vervroegde ingangsdatum 62j (deel 8.2. b)
3. Simulatie einde activiteit als werknemer op 60j en start activiteit als zelfstandige op 66j (deel 8.2. c)

De overige gevraagde simulaties hebben betrekking op de werknemersregeling (SWT, ...) en komen aan bod in deel 8.1.

Het scenario wordt bij elke simulatie toegelicht. Er werd getracht om de simulaties voor de pensioenopbouw als zelfstandige zoveel mogelijk gelijkaardig aan de simulaties voor de werknemerspensioenen te maken. Er is echter één belangrijk verschil t.o.v. de simulaties van de FPD over de werknemerspensioenen: de loopbaan als zelfstandige kan maar ten vroegste starten vanaf de 18de verjaardag.

Volgende algemene opmerkingen gelden bij elk van de hiernavolgende simulaties:

- alle berekeningen tegen % alleenstaande (60%) à spilindex 162,66 (van toepassing op 1/10/2022)
- bedragen minimumpensioen zoals gekend op 1/10/2022
- de vermelde bedragen in de tabellen zijn brutobedragen in EUR op jaarbasis

- met betrekking tot de in aanmerking genomen inkomsten voor de pensioenberekeningen:
 - dit zijn telkens de inkomsten op basis waarvan de sociale bijdragen als zelfstandige voor een hoofdberoep voor jaar X worden berekend.
 - Minimuminkomsten = de minimuminkomsten waarop de sociale bijdragen voor een zelfstandige in hoofdberoep werden (worden) berekend.
 - Maximuminkomsten = de maximale inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het pensioen voor jaar X (ook al liggen de reële inkomsten hoger)
 - Gemiddelde inkomsten = het gemiddelde inkomen als zelfstandige in hoofdberoep
 - Jaren <1984: altijd forfaitaire inkomsten
 - Jaren vanaf 1984 tot 2021: gemiddelde inkomsten van een zelfstandige in hoofdberoep
 - Jaren vanaf 2022: de gemiddelde inkomsten van een zelfstandige in hoofdberoep zijn niet gekend, maar werden gesimuleerd:
 - De gemiddelde afwijking van het "gemiddeld inkomend van de laatste 5 jaren (2017-2021)" ten opzichte van de respectievelijke minimuminkomsten voor elk jaar werd berekend. Op basis van die gemiddelde afwijking werd het gemiddeld inkomsten voor de jaren vanaf 2022 gesimuleerd.

a. Wettelijke pensioenleeftijd (66j)

Scenario:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als zelfstandige op 1/1/1980 (vanaf 18e verjaardag)
- Werkt tot de wettelijke pensioenleeftijd (66j) → ingang pensioen 1/1/2028
 - Zuivere gepresteerde loopbaan als zelfstandige van 1980.1 – 2026.4 (= 48 volledige jaren van 312d)
 - Geen gelijkgestelde periodes boven de 14.040ste dag, dus:
 - Ingeval berekening obv inkomsten: loopbaan van 48 jaren, ofwel 14.976 dagen
 - Ingeval berekening minimumpensioen: aftopping tot 14.040d, er kan niet voor meer dan 14.040/14.040 (= 45/45sten) minimumpensioen worden toegekend.
- Inkomsten:
 - Alle jaren <1984: forfaitaire inkomsten
 - Vanaf 1984:
 - Ofwel de gemiddelde inkomsten
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke minimuminkomsten voor een hoofdberoep (+ variaties: x2, x2,5, x3, x3,5, x4)
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke maximuminkomsten (+ variaties: 50%, 75%)

Resultaten simulaties zelfstandigenpensioen:

Tabel 17 Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Gemiddelde inkomsten	12.939,39	18.393,83	MP
75% gemiddelde inkomsten	9.882,68	18.393,83	MP
125% gemiddelde inkomsten	15.996,11	18.393,83	MP

Tabel 18 Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Minimuminkomsten	6.486,58	18.393,83	MP
Minimuminkomsten x2	12.260,62	18.393,83	MP
Minimuminkomsten x2,5	15.147,64	18.393,83	MP
Minimuminkomsten x3	18.034,66	18.393,83	MP
Minimuminkomsten x3,5	20.921,57	18.393,83	INK
Minimuminkomsten x4	23.684,73	18.393,83	INK

Tabel 19 Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Maximuminkomsten	26.882,28	18.393,83	INK
75% v maximuminkomsten	20.643,99	18.393,83	INK
50% v maximuminkomsten	14.000,17	18.393,83	MP

b. Vervroegd pensioen (62j)

Scenario:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als zelfstandige op 1/1/1980 (vanaf 18e verjaardag)
- Neemt vervroegd pensioen op 62j → ingang pensioen 1/1/2024
 - Zuivere gepresteerde loopbaan als zelfstandige van 1980.1 – 2023.4 (= 44 volledige jaren van 312d)
 - Inkomsten:
 - Alle jaren <1984: forfaitaire inkomsten
 - Vanaf 1984:
 - Ofwel de gemiddelde inkomsten
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke minimuminkomsten voor een hoofdberoep (+ variaties: x2, x2,5, x3, x3,5, x4)
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke maximuminkomsten (+ variaties: 50%, 75%)

Resultaten simulaties zelfstandigenpensioen:

Tabel 20 Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Gemiddelde inkomsten	11.248,79	17.985,08	MP
75% gemiddelde inkomsten	8.614,73	17.985,08	MP
125% gemiddelde inkomsten	13.882,85	17.985,08	MP

Tabel 21 Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Minimuminkomsten	5.704,79	17.985,08	MP
Minimuminkomsten x2	10.697,05	17.985,08	MP
Minimuminkomsten x2,5	13.193,18	17.985,08	MP
Minimuminkomsten x3	15.689,31	17.985,08	MP
Minimuminkomsten x3,5	18.185,33	17.985,08	INK
Minimuminkomsten x4	20.557,60	17.985,08	INK

Tabel 22 Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	Berekening i.f.v. minimumpensioen (MP)	Toegekend bedrag: INK of MP
Maximuminkomsten	22.973,06	17.985,08	INK
75% v maximuminkomsten	17.712,08	17.985,08	INK
50% v maximuminkomsten	12.045,56	17.985,08	MP

c. Einde activiteit WN op 60j, start activiteit als Z tot aan wettelijke pensioenleeftijd (66j)

Scenario:

- Persoon geboren 31/12/1961 (dus 60j op 31/12/2021)
- Start loopbaan als werknemer op 1/1/1977 - einde loopbaan als werknemer op 60j (op 31/12/2021)
 - Pensioenopbouw werknemerspensioen: 3 scenario's (→ zie simulaties werknemers):
 - Met gemiddeld jaarloon: 26.008,50
 - Met 75% gemiddeld jaarloon: 19.506,37
 - Met 125% gemiddeld jaarloon: 32.510,62
- Start loopbaan als zelfstandige op 1/1/2024 tot wettelijke pensioenleeftijd (31/12/2027) (= 6 jaren van 312d)
 - Inkomsten:
 - Ofwel de gemiddelde inkomsten
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke minimuminkomsten voor een hoofdberoep (+ variaties: x2, x2,5, x3, x3,5, x4)
 - Ofwel voor elk jaar de respectievelijke maximuminkomsten (+ variaties: 50%, 75%)
- Totale beroepsloopbaan WN + Z = 45 + 6 = 51 jaren, ofwel 15.912 VTE in totaal
 - Geen gelijkgestelde periodes boven de 14.040ste dag, dus geen verwijdering van VTE in loopbaan als zelfstandige.

Resultaten simulaties zelfstandigenpensioen:

Het toekenbaar bedrag als Z berekend in functie van het minimumpensioen moet beperkt worden tot het plafond omwille van het genot van het werknemerspensioen. Door die 'plafonnering' wordt het toekenbaar bedrag als Z in functie van het minimumpensioen herleid tot '0', en dit voor elk van de simulaties als werknemer (gemiddeld jaarloon, 75% gemiddeld en 125% gemiddeld).

De hieronder vermelde bedragen van het gedeelte pensioen als zelfstandige zijn dus steeds berekend in functie van de beroepsinkomsten (en niet o.b.v. het minimumpensioen) en zijn identiek voor elk van de 3 scenario's (stopzetting op 62j met gemiddeld jaarloon, 75% gemiddeld of 125% gemiddeld) als werknemer.

Tabel 23 Berekening in functie van de gemiddelde inkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)
Gemiddelde inkomsten	2.535,91
75% gemiddelde inkomsten	1.901,93
125% gemiddelde inkomsten	3.169,88

Tabel 24 Berekening in functie van de minimuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)
Minimuminkomsten	1.172,68
Minimuminkomsten x2	2.345,35
Minimuminkomsten x2,5	2.931,69
Minimuminkomsten x3	3.518,03
Minimuminkomsten x3,5	4.104,36
Minimuminkomsten x4	4.690,70

Tabel 25 Berekening in functie van de maximuminkomsten voor een hoofdberoep + varianten

	Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)
Maximuminkomsten	5.742,50
75% v maximuminkomsten	4.306,87
50% v maximuminkomsten	2.871,25

Tabel 26 Opstelling simulatie WN-pensioen op 60j en 45 lpbnj + respectievelijk bedrag regeling zelfstandigen vanaf 61 tot 66j

Gegevens WN-pensioen op 60j:	gemiddeld inkomen	26.008,50		
	75% gemiddeld inkomen	19.506,37		
	125% gemiddeld inkomen	32.510,62		
		totaal pensioen WN + Z		
	Simulatie Z Berekening o.b.v. beroepsinkomsten (INK)	gem. ink. WN + simulatie Z	75% gem.ink. WN + simulatie Z	125% gem.ink. WN + simulatie Z
Gemiddeld inkomen	2.535,91	28.544,41	22.042,28	35.046,53
75% gemiddeld inkomen	1.901,93	27.910,43	21.408,30	34.412,55
125% gemiddeld inkomen	3.169,88	29.178,38	22.676,25	35.680,50
Minimuminkomsten	1.172,68	27.181,18	20.679,05	33.683,30
Minimuminkomsten x2	2.345,35	28.353,85	21.851,72	34.855,97
Minimuminkomsten x2,5	2.931,69	28.940,19	22.438,06	35.442,31
Minimuminkomsten x3	3.518,03	29.526,53	23.024,40	36.028,65
Minimuminkomsten x3,5	4.104,36	30.112,86	23.610,73	36.614,98
Minimuminkomsten x4	4.690,70	30.699,20	24.197,07	37.201,32
Maximuminkomsten	5.742,50	31.751,00	25.248,87	38.253,12
75% v maximuminkomsten	4.306,87	30.315,37	23.813,24	36.817,49
50% v maximuminkomsten	2.871,25	28.879,75	22.377,62	35.381,87

9. Composition de la carrière (Sigedis, FPB)

Vraag: Comment est composée la carrière des futurs pensionnés ? Par cohortes de 10 ans (Graag prospectieve analyse en dus niet alleen een analyse op basis van de pensioenloopbaan). Comment évoluent les carrières des femmes ? Par cohorte de 10 ans (Graag prospectieve analyse en dus niet alleen een analyse op basis van de pensioenloopbaan).

Geobserveerde loopbaangegevens: zie bijlage 1, p. 9/92 tot p. 92/92

Projectiegegevens: zie vraag 13

10. Évolution carrières des femmes (Sigedis)

Vraag: Comment évoluent les carrières des femmes ? Par cohorte de 10 ans (Graag prospectieve analyse en dus niet alleen een analyse op basis van de pensioenloopbaan).

Loopbaangegevens: zie bijlage 1, p. 9/92 tot p. 92/92

11. Droits dérivés dans les différents régimes (SFP, INASTI)

Vraag: Quels sont les droits dérivés dans les différents régimes en hun belang? Hoeveel personen kunnen beroep doen op afgeleide rechten, maar genieten een eigen recht. Wat is hun profiel? Waarop zouden ze terugvallen zonder en hoe groot zou het verschil zijn?

11.1. Evolutie aantal begunstigden werknemers- en zelfstandigenstelsel

Vooraleer te focussen op de verschillende stelsels, geven we u hieronder een evolutie sinds 2015 van de aantallen begunstigden met afgeleide rechten binnen het werknemers- en zelfstandigenstelsel, met name:

1. begunstigden op een gezinspensioen
- 2.a. begunstigden die een overlevingspensioen cumuleren met een rustpensioen
- 2.b. begunstigden op enkel een overlevingspensioen
3. begunstigden op een overgangsuitkering
4. begunstigden op een pensioen uit de echtgescheiden echtgenoot

Deze evolutie geeft een goede indicatie van het toe- of afnemend belang van elk van deze afgeleide rechten. We maken tevens het onderscheid tussen mannen en vrouwen en merken vaak verschillende, soms zelfs tegengestelde evoluties voor beide geslachten.

Om het relatief belang van deze verschillende categorieën van afgeleide rechten verder te duiden: in een periode van 7 jaar nam het totaal aantal pensioengerechtigden in het werknemers- en zelfstandigenstelsel toe met meer dan 15%, namelijk van 1.979.550 in januari 2015 naar 2.278.063 in januari 2022, of m.a.w. een toename van net geen 300.000 gepensioneerden in deze stelsels.

1. Begunstigden op een gezinspensioen

We merken sinds 2015 een geleidelijke afname (met om en bij de 20%) van het aantal gezinspensioenen, en dit terwijl het aantal begunstigden op een rustpensioen alleenstaande in diezelfde periode toegenomen is met 35%. Het aandeel begunstigden met een gezinspensioen binnen de totale groep van begunstigden met een rustpensioen is op 7 jaar tijd gedaald van 21% naar 14%.

Bij de vrouwen zien we een geleidelijke, in absolute cijfers lichte, toename.

Tabel 27 Evolutie van het aantal personen met een gezinspensioen (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht

Betaaldatum	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
201501	314.071		1.558		315.629	
201601	305.625	-2,7%	1.636	5,0%	307.261	-2,7%
201701	298.372	-2,4%	1.790	9,4%	300.162	-2,3%
201801	290.947	-2,5%	1.925	7,5%	292.872	-2,4%
201901	283.589	-2,5%	2.132	10,8%	285.721	-2,4%
202001	274.396	-3,2%	2.239	5,0%	276.635	-3,2%
202101	264.281	-3,7%	2.445	9,2%	266.726	-3,6%
202201	254.442	-3,7%	2.644	8,1%	257.086	-3,6%

2. Overlevingspensioenen

2.a. Begunstigden die een overlevingspensioen cumuleren met een rustpensioen

We zien sinds 2015 een zeer lichte, geleidelijke stijging van het aantal begunstigden dat een overlevingspensioen cumuleert met een rustpensioen.

Tabel 28 Evolutie van het aantal personen die overlevingspensioen en rustpensioen cumuleren (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht

Betaaldatum	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
201501	13.693		279.228		292.921	
201601	14.414	5,3%	279.678	0,2%	294.092	0,4%
201701	14.783	2,6%	280.621	0,3%	295.404	0,4%
201801	15.426	4,3%	281.171	0,2%	296.597	0,4%
201901	16.020	3,9%	282.383	0,4%	298.403	0,6%
202001	16.701	4,3%	281.922	-0,2%	298.623	0,1%
202101	17.733	6,2%	281.255	-0,2%	298.988	0,1%
202201	19.085	7,6%	283.214	0,7%	302.299	1,1%

2.b. Begunstigden op enkel overlevingspensioen

Als we kijken naar de evolutie van de verhouding tussen het aantal begunstigden met enkel een overlevingspensioen (aantal dat jaarlijks afneemt) en het aantal begunstigden dat naast een overlevingspensioen tevens een rustpensioen in betaling heeft (aantal dat jaarlijks licht toeneemt), dan merken we dat die verhouding op 7 jaar tijd zeer sterk veranderd is, met name van 37% meer begunstigden op een overlevingspensioen met ook een rustpensioen in 2015 naar 92% meer (302.299 tegenover 157.336 met enkel een overlevingspensioen) in 2022.

De niet te verwaarlozen afname van het aantal vrouwelijke begunstigden op enkel een overlevingspensioen kunnen we linken aan de hogere arbeidsmarktparticipatie van vrouwen.

De sterke toename sinds 2015 van het aantal vrouwen met een rustpensioen alleenstaande die we waarnemen in onze statistieken bevestigt dit.

Tabel 29 Evolutie van het aantal personen met enkel een overlevingspensioen (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht

Betaaldatum	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
201501	3.441		210.333		213.774	
201601	3.460	0,6%	202.373	-3,8%	205.833	-3,7%
201701	3.523	1,8%	194.317	-4,0%	197.840	-3,9%
201801	3.571	1,4%	186.259	-4,1%	189.830	-4,0%
201901	3.600	0,8%	178.096	-4,4%	181.696	-4,3%
202001	3.587	-0,4%	168.288	-5,5%	171.875	-5,4%
202101	3.685	2,7%	160.934	-4,4%	164.619	-4,2%
202201	3.674	-0,3%	153.662	-4,5%	157.336	-4,4%

3. Begunstigden op een overgangsuitkering

Sinds de invoering van de overgangsuitkering in 2015 zien we een geleidelijke toename van het aantal begunstigden in absolute cijfers. Slechts iets meer dan 1 op de 10 mannelijke begunstigden in 2022.

Tabel 30 Evolutie van het aantal personen met een overgangsuitkering (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht

Betaaldatum	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
201501	4		25		29	
201601	67	1575,0%	501	1904,0%	568	1858,6%
201701	130	94,0%	997	99,0%	1.127	98,4%
201801	139	6,9%	1.039	4,2%	1.178	4,5%
201901	161	15,8%	1.072	3,2%	1.233	4,7%
202001	179	11,2%	1.086	1,3%	1.265	2,6%
202101	166	-7,3%	1.172	7,9%	1.338	5,8%
202201	201	21,1%	1.473	25,7%	1.674	25,1%

4. Begunstigden op een pensioen uit de echtgescheiden echtgenoot

Ten opzichte van 2015 zijn er in 2022 al meer dan 60.000 extra begunstigden op een pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot. De stijging is zowel bij mannen als bij vrouwen duidelijk zichtbaar.

Het aandeel mannen binnen de totale groep van begunstigden op een pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot is relatief beperkt. Het bedroeg 17% in 2015 en is lichtjes gestegen tot 21% in 2022.

Tabel 31 Evolutie van het aantal personen met een pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot (werknemers- en zelfstandigenstelsel) - onderverdeling per geslacht

Betaaldatum	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
201501	18.598		88.476		107.074	
201601	20.475	10,1%	94.325	6,6%	114.800	7,2%
201701	22.534	10,1%	100.487	6,5%	123.021	7,2%
201801	24.649	9,4%	106.992	6,5%	131.641	7,0%
201901	27.045	9,7%	113.768	6,3%	140.813	7,0%
202001	29.784	10,1%	119.959	5,4%	149.743	6,3%
202101	32.587	9,4%	126.291	5,3%	158.878	6,1%
202201	35.499	8,9%	132.978	5,3%	168.477	6,0%

11.2. Uitbetaalde afgeleide rechten per stelsel (januari 2022)

In onderstaande tabellen vindt u per stelsel een overzicht van de verschillende afgeleide rechten, in betaling bij de Federale Pensioendienst in januari 2022. De tabellen bevatten aantallen en bedragen om het belang te duiden van deze rechten, en tevens verdelingen volgens geslacht, leeftijd, regio en bedrag om na te gaan wat het profiel van deze begunstigden is.

Omdat de focus hier ligt op de stelsels en niet op de individuen, zijn dubbeltellingen binnen de verschillende stelsels mogelijk. Zo zal bijvoorbeeld iemand met een overlevingspensioen werknemers en een overlevingspensioen zelfstandige twee keer in deze cijfers zitten, één keer in het overzicht werknemersstelsel en één keer in dat van de zelfstandigen.

Wat het bruto-maandbedrag betreft, wordt in de kolom 'bedrag' enkel het bedrag dat uitbetaald werd in het desbetreffende stelsel weergegeven. Echter, in de verdeling per schijf worden de begunstigden wel ingedeeld in de schijf waar ze binnen vallen op basis van het totale bedrag dat ze ontvangen in werknemers- en zelfstandigenstelsel samen. Voor ambtenaren gaat het enkel om bedragen binnen het ambtenarenstelsel. Ook de schijf waarbinnen de begunstigde valt, wordt bepaald o.b.v. bedragen uitbetaald in enkel het ambtenarenstelsel.

De in deze analyse vermelde bedragen zijn bruto maandbedragen.

11.2.1. Werknemers* (zuivere loopbanen en gemengd met andere stelsels)

*hierin zitten ook de speciale stelsels (die vaak gunstigere voorwaarden hebben om op pensioen te gaan)

1. Gezinspensioenen

Het zal geen verrassing zijn dat de overgrote meerderheid van de gezinspensioenen uitbetaald wordt aan mannen. In januari 2022 wordt in het werknemersstelsel slechts 1% van de gezinspensioenen uitbetaald aan vrouwen.

Het gemiddeld maandelijks bruto bedrag (enkel in het werknemersstelsel) bedraagt 1.596,00 €. Voor mannen ligt dit gemiddelde met 1.601,68 € aanzienlijk hoger dan voor vrouwen (1.071,00 €).

Wat de leeftijdsverdeling betreft, merken we dat ongeveer 2 op de 3 begunstigden op een gezinspensioen zich in de leeftijdscategorie bevinden van 65 tot 79 jaar oud.

Tabel 32 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
50 tot 54 jaar	48	103.998,31			48	103.998,31
55 tot 59 jaar	446	1.071.981,05	1	1.747,48	447	1.073.728,53
60 tot 64 jaar	14.910	26.269.131,51	286	416.417,75	15.196	26.685.549,26
65 tot 69 jaar	49.205	77.831.228,42	1.319	1.331.876,63	50.524	79.163.105,05
70 tot 74 jaar	51.343	85.076.896,29	595	626.766,80	51.938	85.703.663,09
75 tot 79 jaar	48.643	78.428.377,56	227	238.280,67	48.870	78.666.658,23

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
80 tot 84 jaar	37.915	58.264.026,73	65	61.510,62	37.980	58.325.537,35
85 tot 89 jaar	22.506	34.518.459,65	23	17.709,30	22.529	34.536.168,95
90 tot 94 jaar	6.895	10.131.329,95	5	5.679,50	6.900	10.137.009,45
95 tot 99 jaar	746	963.425,73			746	963.425,73
100 jaar en meer	23	20.823,59			23	20.823,59
Totaal	232.680	372.679.678,79	2.521	2.699.988,75	235.201	375.379.667,54

In de tabel hieronder zien we dat zowel bij mannen als bij vrouwen het zwaartepunt inzake bedragen zich bevindt in de categorie dat een gezinspensioen ontvangt (voor gemengde loopbanen zijn het de bedragen uit werknemers- en zelfstandigenstelsel samen) met een bedrag tussen de 1.750 € en 1.875 €. Iets meer dan 1 op de 5 begunstigden op een gezinspensioen bevindt zich in deze schijf.

Verder valt op dat iets meer dan 15% een gezinspensioen ontvangt van minder dan 1.000 € per maand.

Tabel 33 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
0,01 - 124,99	12.976	713.625,43	355	15.614,52	13.331	729.239,95
125,00 - 249,99	6.392	1.122.820,57	197	34.427,67	6.589	1.157.248,24
250,00 - 374,99	4.289	1.232.356,20	154	44.201,07	4.443	1.276.557,27
375,00 - 499,99	3.107	1.240.001,12	110	44.472,62	3.217	1.284.473,74
500,00 - 624,99	2.617	1.329.014,90	72	37.662,25	2.689	1.366.677,15
625,00 - 749,99	2.070	1.297.395,13	75	49.430,73	2.145	1.346.825,86
750,00 - 874,99	1.818	1.344.421,54	57	43.048,09	1.875	1.387.469,63
875,00 - 999,99	1.603	1.351.582,85	55	49.929,40	1.658	1.401.512,25
1.000,00 - 1.124,99	1.664	1.446.175,44	59	58.440,73	1.723	1.504.616,17
1.125,00 - 1.249,99	2.400	1.776.268,93	53	53.782,68	2.453	1.830.051,61
1.250,00 - 1.374,99	4.313	3.041.438,02	81	85.746,44	4.394	3.127.184,46
1.375,00 - 1.499,99	5.454	4.818.321,78	89	99.887,05	5.543	4.918.208,83
1.500,00 - 1.624,99	6.839	7.394.665,99	122	142.120,13	6.961	7.536.786,12
1.625,00 - 1.749,99	12.620	13.757.492,90	201	271.490,89	12.821	14.028.983,79
1.750,00 - 1.874,99	51.485	62.919.230,76	354	531.992,74	51.839	63.451.223,50
1.875,00 - 1.999,99	14.973	26.638.341,43	66	113.851,07	15.039	26.752.192,50
2.000,00 - 2.124,99	13.553	26.470.406,30	54	107.927,79	13.607	26.578.334,09
2.125,00 - 2.249,99	12.248	25.842.688,14	54	109.099,56	12.302	25.951.787,70
2.250,00 - 2.374,99	12.133	27.492.623,30	82	188.564,45	12.215	27.681.187,75
2.375,00 - 2.499,99	13.103	31.531.236,05	59	142.495,26	13.162	31.673.731,31
2.500,00 - 2.624,99	13.359	33.952.164,12	41	104.793,78	13.400	34.056.957,90
2.625,00 - 2.749,99	11.396	30.426.346,16	55	147.641,12	11.451	30.573.987,28
2.750,00 - 2.874,99	9.138	25.585.506,90	34	95.236,28	9.172	25.680.743,18
2.875,00 - 2.999,99	6.708	19.603.452,74	22	64.324,82	6.730	19.667.777,56
3.000,00 - 3.124,99	3.881	11.822.415,45	11	33.332,41	3.892	11.855.747,86
3.125,00 en >	2.541	8.529.686,64	9	30.475,20	2.550	8.560.161,84
Totaal	232.680	372.679.678,79	2.521	2.699.988,75	235.201	375.379.667,54

De verdeling per gewest (Tabel 34) van begunstigden op een gezinspensioen in het werknemersstelsel is vrij vergelijkbaar met de geografische spreiding van de Belgische bevolking van 65plussers.

Het aandeel ligt in Vlaanderen iets hoger (66,7% van de gezinspensioenen tegenover 61,8% van de Belgische bevolking 65+), en iets lager in Wallonië (27,7% van de gezinspensioenen tegenover 31,1%) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (5,6% tegenover 7,1%).

Het gemiddeld bedrag ligt in Vlaanderen (1.733,66 €) en Wallonië (1.674,27 €) hoger dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (1.502,21 €).

Tabel 34 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest * (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
Brussels Hfd G.	11.271	17.159.666,87	501	524.381,83	11.772	17.684.048,70
Vlaams Gewest	138.306	240.331.183,67	931	1.058.839,48	139.237	241.390.023,15
Waals Gewest	57.178	96.001.386,26	632	787.923,52	57.810	96.789.309,78
Totaal	206.755	353.492.236,80	2.064	2.371.144,83	208.819	355.863.381,63

*Bij de verdeling per gewest worden de betalingen aan derden uitgesloten, even als de betalingen in het buitenland.

Opmerking:

Uit het datawarehouse kunnen we niet achterhalen of de echtgeno(o)t(e) die ook meegeniet van het gezinspensioen, een eigen loopbaan heeft opgebouwd. Men kent steeds het meest gunstige pensioen toe; soms is het gezinspensioen voordeliger dan de twee alleenstaande pensioenen.

Het is pas als de echtgeno(o)t(e) die het gezinspensioen geniet, komt te overlijden dat er bij het onderzoek naar het recht op een overlevingspensioen nagegaan wordt of de overlevende echtgeno(o)t(e) ook een eigen loopbaan heeft en dus recht heeft op een eigen rustpensioen (al dan niet gecumuleerd met een overlevingspensioen).

2. Overlevingspensioenen

Waarmee rekening moet worden gehouden voor een goede interpretatie van de cijfers m.b.t. de overlevingspensioenen...

Het overlevingspensioen is secundair ten opzichte van het eigen beroepsinkomen op actieve leeftijd of ten opzichte van het eigen rustpensioeninkomen na de pensionering. De cumulatiewetgeving is in beide gevallen strikt en kan de betaling van het overlevingspensioen herleiden tot 0 euro. Of het overlevingspensioen al dan niet, geheel of gedeeltelijk kan worden opgenomen is dan ook afhankelijk van het totale (gezins)inkomen.

Het overlevingspensioen was tot 1984 een exclusief recht voor vrouwen dat pas door de wet Mainil ook toegankelijk is gemaakt voor mannen. Dit is een verklaring waarom in de oudste leeftijdscategorieën weinig of geen mannelijke rechthebbenden voorkomen.

Beide voorgaande factoren zijn een verklaring waarom er zo weinig mannen met een overlevingspensioen zijn.

De verhoging van de participatiegraad bij vrouwen op de arbeidsmarkt zal de verschillen tussen mannen en vrouwen doen afnemen. De opbouw van een eigen beroepsinkomen en eigen pensioenrechten, doet de afhankelijkheid van het overlevingspensioen dalen.

Een overlevingspensioen kan slechts worden toegekend aan de langstlevende van een gehuwd koppel. De impact van nieuwe maatschappelijke tendensen rond het huwelijk, samenwonen, éénoudergezinnen... worden niet in kaart gebracht. Bovendien wordt het overlevingspensioen, voor wat de personen betreft die overleden zijn in actieve dienst, enkel toegekend aan de begunstigden die ook effectief een aanvraag ingediend hebben.

De cijfers (aantallen en bedragen) tussen 60 en 65 jaar zijn vaak moeilijk te interpreteren omdat 2 groepen door elkaar vloeien: actieven (cumul met beroepsinkomen) en gepensioneerden (cumul rust- en overlevingspensioen).

In het werknemersstelsel cumuleert ongeveer 2 op de 3 haar of zijn overlevingspensioen met één of meerdere rustpensioenen. We maken in dit overzicht het onderscheid tussen degene die enkel een overlevingspensioen in betaling hebben, en degene die hun overlevingspensioen cumuleren met een rustpensioen.

2.a. Cumulatie overlevingspensioen met rustpensioen

Hieronder vindt u het aantal gerechtigden op een rust- en overlevingspensioen (waarbij één of beide pensioenen zich in het stelsel van de werknemers bevinden). Het in de tabellen weergegeven bedrag is **de som van alle voordelen (rust- en overlevingspensioenen) in enkel het werknemersstelsel**. De schijf waarin de begunstigden zich bevinden is o.b.v. het totale bedrag van het rust- en overlevingspensioen in het werknemers- en zelfstandigenstelsel.

Bijna 300.000 begunstigden ontvingen in januari 2022 een overlevingspensioen in combinatie met een rustpensioen, waarbij minsten één van beide voordelen uitbetaald werd in het werknemersstelsel.

Als we de leeftijdsverdeling bekijken, zien we dat we hier globaal genomen met een iets oudere bevolkingsgroep te maken hebben dan bij de gezinspensioenen. Daar vonden we de grootste groep terug in de leeftijdscategorie 65-79 jaar, terwijl van de begunstigden die een overlevingspensioen combineren met een rustpensioen bijna 6 op de 10 zich in de categorie 75-89 jaar bevinden.

Dit valt te verklaren doordat het overlevingspensioen rechtstreeks gerelateerd is aan de mortaliteit, en aangezien de sterftekans toeneemt met de leeftijd, zullen er ook meer overlevingspensioenen zijn (die ingaan) op latere leeftijd.

Amper 1% is jonger dan 65 jaar. Dat is uiteraard zeer weinig, maar niet geheel onlogisch aangezien we hier enkel de groep bekijken die naast een overlevingspensioen ook nog minstens een rustpensioen in betaling heeft.

Tabel 35 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
55 tot 59 jaar	1	1.811,32			1	1.811,32
60 tot 64 jaar	721	1.045.197,05	2.253	3.947.448,26	2.974	4.992.645,31
65 tot 69 jaar	3.091	4.132.718,93	30.006	45.986.609,76	33.097	50.119.328,69
70 tot 74 jaar	3.787	5.108.875,27	43.730	65.283.701,15	47.517	70.392.576,42
75 tot 79 jaar	3.615	4.884.763,29	52.563	75.067.731,99	56.178	79.952.495,28
80 tot 84 jaar	3.304	4.432.888,30	55.775	76.268.783,09	59.079	80.701.671,39
85 tot 89 jaar	2.809	3.651.518,44	54.289	72.507.770,76	57.098	76.159.289,20
90 tot 94 jaar	1.351	1.686.516,62	30.105	39.065.339,37	31.456	40.751.855,99
95 tot 99 jaar	271	354.806,00	7.908	9.611.054,19	8.179	9.965.860,19
100 jaar en meer	27	29.811,56	920	1.060.689,20	947	1.090.500,76
Totaal	18.977	25.328.906,78	277.549	388.799.127,77	296.526	414.128.034,55

Het gemiddeld uitbetaald bedrag in het werknemersstelsel bedraagt voor deze begunstigden 1.396,60 €.

Opgelet, enkel de bedragen uitbetaald in het werknemersstelsel worden hier mee in rekening genomen. Voor iemand met zowel een overlevingspensioen als een rustpensioen in het werknemersstelsel, wordt hier m.a.w. de som van beide genomen. Voor mensen met een overlevingspensioen werknemer in combinatie met een rustpensioen als zelfstandige of ambtenaar, wordt enkel het bedrag van het overlevingspensioen weerhouden in deze statistiek.

Voor het bepalen van de schijf wordt wel rekening gehouden met de som van alle bedragen (ook rust- en overleving) in zowel werknemers- als zelfstandigenstelsel.

3 op de 10 begunstigden vinden we terug met een bedrag rust- en overlevingspensioen samen in werknemers- en/of zelfstandigenstelsel in de schijf 1.500 € - 1.625 €.

Tabel 36 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
0,01 - 124,99	294	17.191,70	3.483	248.181,41	3.777	265.373,11
125,00 - 249,99	296	50.647,78	5.047	877.060,80	5.343	927.708,58
250,00 - 374,99	238	65.854,62	4.632	1.296.773,14	4.870	1.362.627,76
375,00 - 499,99	285	105.855,10	3.978	1.542.460,78	4.263	1.648.315,88
500,00 - 624,99	262	121.780,77	3.539	1.781.971,45	3.801	1.903.752,22
625,00 - 749,99	234	138.187,46	3.287	2.043.920,89	3.521	2.182.108,35
750,00 - 874,99	272	195.275,41	3.180	2.366.965,99	3.452	2.562.241,40
875,00 - 999,99	266	190.607,47	3.100	2.656.641,12	3.366	2.847.248,59
1.000,00 - 1.124,99	346	245.720,84	3.811	3.516.846,65	4.157	3.762.567,49
1.125,00 - 1.249,99	445	347.750,51	4.988	4.844.925,03	5.433	5.192.675,54
1.250,00 - 1.374,99	545	537.049,21	8.421	7.511.652,19	8.966	8.048.701,40
1.375,00 - 1.499,99	1.334	1.497.782,90	30.742	31.178.354,09	32.076	32.676.136,99
1.500,00 - 1.624,99	9.144	12.608.021,68	82.196	106.574.089,31	91.340	119.182.110,99
1.625,00 - 1.749,99	1.079	1.499.612,33	30.042	46.079.149,56	31.121	47.578.761,89
1.750,00 - 1.874,99	777	1.230.245,58	21.218	36.924.799,15	21.995	38.155.044,73
1.875,00 - 1.999,99	712	1.255.725,14	17.626	33.097.425,33	18.338	34.353.150,47
2.000,00 - 2.124,99	611	1.174.306,58	15.180	30.502.079,59	15.791	31.676.386,17
2.125,00 - 2.249,99	604	1.224.891,19	12.364	26.363.659,80	12.968	27.588.550,99

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
2.250,00 - 2.374,99	532	1.147.091,75	9.249	20.813.250,91	9.781	21.960.342,66
2.375,00 - 2.499,99	352	809.548,66	5.519	13.113.175,18	5.871	13.922.723,84
2.500,00 - 2.624,99	191	461.803,75	3.269	8.149.751,08	3.460	8.611.554,83
2.625,00 - 2.749,99	107	269.910,68	1.622	4.236.186,84	1.729	4.506.097,52
2.750,00 - 2.874,99	33	83.924,17	627	1.708.711,70	660	1.792.635,87
2.875,00 - 2.999,99	9	20.997,74	208	577.909,44	217	598.907,18
3.000,00 - 3.124,99	3	9.170,61	56	165.680,54	59	174.851,15
3.125,00 en >	6	19.953,15	165	627.505,80	171	647.458,95
Totaal	18.977	25.328.906,78	277.549	388.799.127,77	296.526	414.128.034,55

De verdeling per gewest (Tabel 37) van begunstigden op een overlevingspensioen in combinatie met een rustpensioen in het werknemersstelsel is zeer vergelijkbaar met de geografische spreiding van de Belgische bevolking van 65plussers.

Tabel 37 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
Brussels hoofd. Gew.	1.386	1.893.047,94	16.209	23.405.589,65	17.595	25.298.637,59
Vlaams Gewest	10.943	15.021.897,34	163.707	232.480.385,77	174.650	247.502.283,11
Waals Gewest	5.176	6.984.097,97	84.368	119.453.462,30	89.544	126.437.560,27
Totaal	17.505	23.899.043,25	264.284	375.339.437,72	281.789	399.238.480,97

2.b. Enkel overlevingspensioenen

We zien bij begunstigden op enkel een overlevingspensioen (Tabel 38) een andere leeftijdsverdeling dan bij de begunstigden die een overlevingspensioen combineren met een rustpensioen. Het gaat hier veel vaker om relatief jonge begunstigden. Iets meer dan 3 op de 10 heeft de wettelijke pensioenleeftijd nog niet bereikt.

Van de begunstigden in de leeftijdscategorieën van 65 jaar en ouder mogen we uitgaan dat de overgrote meerderheid personen zijn die geen eigen pensioenrechten opgebouwd hebben en nooit een rustpensioen zullen uitbetaald krijgen bij de FPD.

Tabel 38 Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
25 tot 29 jaar			3	2.076,74	3	2.076,74
30 tot 34 jaar	1	1.425,10	43	49.754,65	44	51.179,75
35 tot 39 jaar	5	5.754,95	227	249.524,68	232	255.279,63
40 tot 44 jaar	26	29.451,22	661	764.652,32	687	794.103,54
45 tot 49 jaar	104	117.214,47	1.866	2.193.044,08	1.970	2.310.258,55
50 tot 54 jaar	569	681.216,13	6.561	7.973.300,02	7.130	8.654.516,15
55 tot 59 jaar	1.025	1.212.173,53	12.841	16.144.711,83	13.866	17.356.885,36
60 tot 64 jaar	1.087	1.187.530,10	20.228	25.340.827,42	21.315	26.528.357,52
65 tot 69 jaar	138	76.429,33	6.531	5.747.381,69	6.669	5.823.811,02
70 tot 74 jaar	155	48.179,81	9.320	7.836.924,58	9.475	7.885.104,39
75 tot 79 jaar	182	45.351,86	12.817	10.682.417,04	12.999	10.727.768,90
80 tot 84 jaar	150	30.210,80	20.852	19.233.324,14	21.002	19.263.534,94

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
85 tot 89 jaar	104	19.094,88	24.040	22.204.361,36	24.144	22.223.456,24
90 tot 94 jaar	37	7.009,69	17.541	16.386.563,97	17.578	16.393.573,66
95 tot 99 jaar	19	3.532,70	5.517	4.884.165,12	5.536	4.887.697,82
100 jaar en meer	1	391,90	639	527.569,02	640	527.960,92
Totaal	3.603	3.464.966,47	139.687	140.220.598,66	143.290	143.685.565,13

Het gemiddeld bedrag van enkel het overlevingspensioen werknemer voor deze categorie begunstigten bedraagt 1.002,76 € bruto per maand. Voor vrouwen ligt dit gemiddeld bedrag iets hoger dan voor mannen, maar er is amper een verschil van 42 €.

Ter info, in een eerdere studie (cijfers 2020, weliswaar over de 3 stelsels heen) zagen we dat het gemiddeld bedrag van het overlevingspensioen voor begunstigten op enkel een overlevingspensioen ongeveer 16% hoger lag dan het gemiddeld bedrag van enkel het overlevingspensioen voor begunstigten die een overlevingspensioen cumuleren met een rustpensioen.

Voor iets meer dan 1 op de 4 bedraagt het totaal van de overlevingspensioenen in het werknemers- en zelfstandigenstelsel tussen de 1.375 en de 1.500 €.

Tabel 39 Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
0,01 - 124,99	586	25.479,84	20.930	1.174.426,11	21.516	1.199.905,95
125,00 - 249,99	206	36.079,41	8.790	1.556.554,20	8.996	1.592.633,61
250,00 - 374,99	142	42.080,23	5.044	1.478.371,40	5.186	1.520.451,63
375,00 - 499,99	98	41.475,40	3.660	1.501.019,18	3.758	1.542.494,58
500,00 - 624,99	89	48.778,96	2.921	1.572.990,24	3.010	1.621.769,20
625,00 - 749,99	90	59.218,77	2.633	1.746.042,36	2.723	1.805.261,13
750,00 - 874,99	205	168.189,46	2.981	2.350.098,94	3.186	2.518.288,40
875,00 - 999,99	94	81.126,68	2.515	2.214.377,18	2.609	2.295.503,86
1.000,00 - 1.124,99	116	112.004,04	3.441	3.288.380,55	3.557	3.400.384,59
1.125,00 - 1.249,99	128	139.115,36	4.270	4.338.880,55	4.398	4.477.995,91
1.250,00 - 1.374,99	221	256.738,10	6.971	6.826.077,70	7.192	7.082.815,80
1.375,00 - 1.499,99	1.117	1.520.152,89	38.063	44.263.608,27	39.180	45.783.761,16
1.500,00 - 1.624,99	130	201.102,98	9.501	14.511.878,02	9.631	14.712.981,00
1.625,00 - 1.749,99	103	172.712,76	7.650	12.737.231,39	7.753	12.909.944,15
1.750,00 - 1.874,99	90	163.081,02	6.299	11.317.085,73	6.389	11.480.166,75
1.875,00 - 1.999,99	56	108.260,78	5.307	10.216.922,26	5.363	10.325.183,04
2.000,00 - 2.124,99	48	98.494,91	3.844	7.882.694,45	3.892	7.981.189,36
2.125,00 - 2.249,99	41	89.728,36	2.177	4.736.316,91	2.218	4.826.045,27
2.250,00 - 2.374,99	29	66.886,93	1.387	3.191.610,67	1.416	3.258.497,60
2.375,00 - 2.499,99	10	24.128,81	766	1.853.064,57	776	1.877.193,38
2.500,00 - 2.624,99	4	10.130,78	328	835.234,61	332	845.365,39
2.625,00 - 2.749,99			99	262.732,82	99	262.732,82
2.750,00 - 2.874,99			26	71.946,57	26	71.946,57
2.875,00 - 2.999,99			13	37.990,42	13	37.990,42
3.000,00 - 3.124,99			9	27.464,54	9	27.464,54
3.125,00 en >			62	227.599,02	62	227.599,02
Totaal	3.603	3.464.966,47	139.687	140.220.598,66	143.290	143.685.565,13

Tabel 40 Enkel Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
Brussels hoofd. Gew.	173	163.399,12	7.194	7.980.691,62	7.367	8.144.090,74
Vlaams Gewest	1.813	2.055.041,14	53.099	65.285.593,16	54.912	67.340.634,30
Waals Gewest	816	822.495,60	37.624	46.268.225,62	38.440	47.090.721,22
Totaal	2.802	3.040.935,86	97.917	119.534.510,40	100.719	122.575.446,26

3. Overgangsuitkeringen

Uiteraard gaat het hier om veeleer jonge mensen van wie de partner is komen te overlijden. Hoewel er geen cumulatierregels van toepassing zijn, en iedere langstlevende echtgeno(o)t(e) die op het ogenblik van het overlijden van haar/zijn partner jonger is dan de minimumleeftijd om recht te hebben op een overlevingspensioen dus in principe recht heeft op deze uitkering, zien we toch een groot verschil in aantal vrouwelijke en mannelijke begunstigden.

Bijna 9 op de 10 begunstigden zijn vrouwen, terwijl in de leeftijdscategorie 20-49 jaar er helemaal geen dergelijk uitgesproken verschil is in mortaliteit tussen mannen en vrouwen. Dit lijkt er op te wijzen dat de non-take up van deze uitkering op dit ogenblik nog problematischer is bij mannen.

Ongeveer 7 op de 10 begunstigden zijn veertigers.

Tabel 41 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
20 tot 24 jaar	1	1.960,94	3	4.531,65	4	6.492,59
25 tot 29 jaar	2	1.100,24	41	49.784,05	43	50.884,29
30 tot 34 jaar	19	22.077,05	127	148.900,47	146	170.977,52
35 tot 39 jaar	41	47.385,88	251	284.874,87	292	332.260,75
40 tot 44 jaar	74	89.437,16	462	522.427,18	536	611.864,34
45 tot 49 jaar	60	61.928,24	532	626.980,89	592	688.909,13
Totaal	197	223.889,51	1.416	1.637.499,11	1.613	1.861.388,62

Gemiddeld ontvingen begunstigden op een overgangsuitkering in het werknemersstelsel in januari 2022 een bruto bedrag van 1.153,99 €. Voor ongeveer 1 op de 5 bedraagt de overgangsuitkering (in werknemers- en zelfstandigenstelsel samen) tussen de 1.250 € en de 1.500 € bruto.

Tabel 42 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
0,01 - 124,99	12	453,69	91	4.987,29	103	5.440,98
125,00 - 249,99	4	690,02	41	7.180,84	45	7.870,86
250,00 - 374,99	6	1.675,85	45	13.382,49	51	15.058,34
375,00 - 499,99	6	2.518,43	56	22.555,60	62	25.074,03
500,00 - 624,99	9	5.247,60	65	32.520,65	74	37.768,25
625,00 - 749,99	12	7.186,65	54	33.385,61	66	40.572,26
750,00 - 874,99	11	8.189,59	56	41.436,42	67	49.626,01
875,00 - 999,99	8	6.647,72	68	51.679,06	76	58.326,78
1.000,00 - 1.124,99	15	15.691,22	68	60.714,58	83	76.405,80

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
1.125,00 - 1.249,99	16	16.379,04	74	73.204,45	90	89.583,49
1.250,00 - 1.374,99	24	30.487,82	140	166.339,79	164	196.827,61
1.375,00 - 1.499,99	18	25.731,19	112	134.544,49	130	160.275,68
1.500,00 - 1.624,99	15	23.637,99	118	161.481,49	133	185.119,48
1.625,00 - 1.749,99	9	14.998,47	97	155.139,39	106	170.137,86
1.750,00 - 1.874,99	11	19.875,02	85	147.348,29	96	167.223,31
1.875,00 - 1.999,99	10	19.203,66	58	111.607,72	68	130.811,38
2.000,00 - 2.124,99	1	2.024,84	61	124.255,73	62	126.280,57
2.125,00 - 2.249,99	3	6.286,17	46	98.889,83	49	105.176,00
2.250,00 - 2.374,99	4	9.278,45	32	73.511,30	36	82.789,75
2.375,00 - 2.499,99	2	4.866,06	25	60.955,93	27	65.821,99
2.500,00 - 2.624,99			17	43.130,16	17	43.130,16
2.625,00 - 2.749,99			5	13.417,55	5	13.417,55
2.750,00 - 2.874,99	1	2.820,03	1	2.782,43	2	5.602,46
2.875,00 - 2.999,99						
3.000,00 - 3.124,99			1	3.048,02	1	3.048,02
Totaal	197	223.889,51	1.416	1.637.499,11	1.613	1.861.388,62

Inzake regionale spreiding valt, i.v.m. de cijfers die we zagen bij de overlevingspensioenen het relatief grote aandeel (12,7%) begunstigden op dat in Brussel woonachtig is en het relatief beperkte aandeel in Vlaanderen (54,0%).

Deze liggen echter wel in lijn met de aandelen van de jongere bevolking (hier weliswaar 18-64 jaar) woonachtig in Brussel (11,3%) en Vlaanderen (57,1%).

Tabel 43 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
Brussels hoofd. Gew.	23	20.002,65	165	152.816,63	188	172.819,28
Vlaams Gewest	117	148.247,40	684	859.413,42	801	1.007.660,82
Waals Gewest	54	51.193,21	441	528.508,67	495	579.701,88
Totaal	194	219.443,26	1.290	1.540.738,72	1.484	1.760.181,98

4. Pensioenen uit de echtgescheiden echtgenoot

In onze datawarehouse kunnen we enkel voor de meest recente ingangsjaren het onderscheid maken tussen het bedrag van het pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot en eventuele andere mogelijke rustpensioenen als werknemer.

Het bedrag werknemers in onderstaande tabellen (met alle pensioenen in betaling in januari 2022) omvat dan ook het bedrag van uit de echt gescheiden werknemer pensioen én de bedragen van andere mogelijke pensioenen als werknemer.

Ter info, het gemiddeld bedrag voor de nieuwe pensioenen als uit de echtgescheiden echtgenoot ingegaan in 2021, en in betaling in januari 2022, bedroeg, enkel voor het werknemersstelsel, 133,33 €.

Maar liefst 80% van de begunstigden zijn vrouwen.

Ongeveer 1 op de 3 begunstigden is tussen de 65 en 69 jaar oud, en een niet te verwaarlozen aantal is jonger dan 65. Bij de oudere leeftijdscategorieën zien we dit afgeleid recht veel minder terug. We zien hier m.a.w. ook het resultaat van een maatschappelijke evolutie.

Tabel 44 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers*	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
64 jaar en minder	3.286	3.378.913,83	7.017	9.499.350,04	10.303	12.878.263,87
65 tot 69 jaar	12.860	11.812.133,63	38.257	43.215.646,89	51.117	55.027.780,52
70 tot 74 jaar	7.397	6.679.960,09	31.948	34.569.779,89	39.345	41.249.739,98
75 tot 79 jaar	3.453	2.989.204,60	21.017	21.630.313,71	24.470	24.619.518,31
80 tot 84 jaar	1.315	1.119.796,66	12.527	12.655.597,78	13.842	13.775.394,44
85 tot 89 jaar	478	395.368,55	7.148	7.240.072,83	7.626	7.635.441,38
90 jaar en meer	128	101.283,53	3.144	2.985.708,35	3.272	3.086.991,88
Totaal	28.917	26.476.660,89	121.058	131.796.469,49	149.975	158.273.130,38

Bijna 1 op de 3 begunstigden op (onder meer) een pensioen als uit de echtgescheiden echtgenoot heeft een bruto rustpensioen in het werknemers- en/of zelfstandigenstelsel (eventuele pensioenen in het ambtenarenstelsel worden hier niet meegerekend) van minder dan 1.000 €.

We zagen in een eerdere studie (rond 20 jaar IGO) al dat begunstigden op een echtscheidingspensioen vaker dan gemiddeld beroep moesten doen op een Inkomensgarantie voor Ouderen.

Zowel bij vrouwen als bij mannen vinden we de grootste groep (respectievelijk 30% en 33%) terug in de schijf tussen 1.375 en 1.500 €.

Tabel 45 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
0,01 - 124,99	909	55.773,40	4.424	281.227,12	5.333	337.000,52
125,00 - 249,99	1.057	169.604,22	4.888	829.830,98	5.945	999.435,20
250,00 - 374,99	1.096	271.205,97	4.448	1.185.031,00	5.544	1.456.236,97
375,00 - 499,99	1.104	389.807,12	4.801	1.759.543,16	5.905	2.149.350,28
500,00 - 624,99	982	463.935,67	4.955	2.393.591,64	5.937	2.857.527,31
625,00 - 749,99	917	542.886,64	5.248	3.214.001,24	6.165	3.756.887,88
750,00 - 874,99	911	636.814,29	5.874	4.358.380,34	6.785	4.995.194,63
875,00 - 999,99	980	722.989,13	6.060	5.257.365,44	7.040	5.980.354,57
1.000,00 - 1.124,99	1.229	917.693,29	6.675	6.524.060,90	7.904	7.441.754,19
1.125,00 - 1.249,99	1.669	1.330.968,69	7.111	7.672.335,72	8.780	9.003.304,41
1.250,00 - 1.374,99	2.935	2.466.619,65	9.960	11.891.794,78	12.895	14.358.414,43
1.375,00 - 1.499,99	9.450	9.374.778,35	27.086	36.425.479,99	36.536	45.800.258,34
1.500,00 - 1.624,99	2.077	2.712.593,33	13.137	19.233.508,05	15.214	21.946.101,38
1.625,00 - 1.749,99	1.062	1.546.569,28	5.137	8.231.485,86	6.199	9.778.055,14
1.750,00 - 1.874,99	731	1.193.934,31	3.361	5.941.065,52	4.092	7.134.999,83
1.875,00 - 1.999,99	554	1.014.074,59	2.571	4.907.479,54	3.125	5.921.554,13
2.000,00 - 2.124,99	491	973.076,18	1.980	4.027.801,41	2.471	5.000.877,59
2.125,00 - 2.249,99	377	800.638,68	1.383	2.980.283,30	1.760	3.780.921,98
2.250,00 - 2.374,99	249	564.457,90	931	2.115.703,39	1.180	2.680.161,29
2.375,00 - 2.499,99	103	241.255,28	541	1.293.647,85	644	1.534.903,13

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
2.500,00 - 2.624,99	20	48.131,28	261	647.843,98	281	695.975,26
2.625,00 en >	14	38.853,64	226	625.008,28	240	663.861,92
Totaal	28.917	26.476.660,89	121.058	131.796.469,49	149.975	158.273.130,38

We stellen vast dat in vergelijking met de Belgische bevolking 65+ een groter aandeel (respectievelijk) 9,9% en 37,0% woonachtig is in Brussel of Wallonië. Vlaanderen is ondervertegenwoordigd (53,1%).

Tabel 46 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers	Aantal	Bedrag werknemers
Brussels hoofd. Gew.	3.244	2.703.743,49	10.581	11.282.496,33	13.825	13.986.239,82
Vlaams Gewest	13.231	12.771.745,72	60.969	69.533.564,62	74.200	82.305.310,34
Waals Gewest	8.934	8.207.579,15	42.807	45.631.173,66	51.741	53.838.752,81
Totaal	25.409	23.683.068,36	114.357	126.447.234,61	139.766	150.130.302,97

11.2.2. Zelfstandigen (zuiver en gemengd met andere stelsel)

1. Gezinspensioenen

Net als bij de werknemers bevindt de meerderheid (hier 63%) zich in de leeftijdscategorieën van 65 tot 79 jaar.

Tabel 47 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
60 tot 64 jaar	4.240	4.285.602,30	78	67.261,62	4.318	4.352.863,92
65 tot 69 jaar	17.091	17.360.374,93	331	207.498,43	17.422	17.567.873,36
70 tot 74 jaar	18.644	19.825.272,38	163	84.942,60	18.807	19.910.214,98
75 tot 79 jaar	17.764	18.771.778,45	68	38.120,59	17.832	18.809.899,04
80 tot 84 jaar	14.149	14.633.149,99	22	14.663,02	14.171	14.647.813,01
85 tot 89 jaar	9.317	9.651.736,42	10	5.232,22	9.327	9.656.968,64
90 tot 94 jaar	3.178	3.339.022,64	3	3.122,31	3.181	3.342.144,95
95 tot 99 jaar	340	365.215,25	2	3.479,50	342	368.694,75
100 jaar en meer	11	13.101,07			11	13.101,07
Totaal	84.734	88.245.253,43	677	424.320,29	85.411	88.669.573,72

Het gemiddeld bruto maandbedrag van een gezinspensioen zelfstandige (enkel het bedrag in het zelfstandigenstelsel) in januari 2022 bedroeg 1.038,15 €. Voor mannen was dat 1.041,44 €, voor vrouwen 626,77 €.

In de tabel hieronder zien we dat, net zoals bij de werknemers, zowel bij mannen als bij vrouwen het zwaartepunt inzake bedragen zich bevindt in de categorie dat een gezinspensioen ontvangt met een bedrag tussen de 1.750 € en 1.875 € (in werknemers- en zelfstandigenstelsel samen). Maar liefst 45% van de begunstigden op een gezinspensioen zelfstandige bevindt zich in deze inkomensschijf. Verder valt op dat 7% een bedrag ontvangt van minder dan 1.000 € per maand (bij de werknemers was dat iets meer dan 15%).

Echter, terwijl bij de werknemers 42% een gezinsbedrag ontvangt van 2.000 € of meer is dat bij de zelfstandigen slechts 11%.

Tabel 48 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
0,01 - 124,99	857	47.620,07	54	2.841,95	911	50.462,02
125,00 - 249,99	920	129.346,27	44	5.303,43	964	134.649,70
250,00 - 374,99	908	196.623,68	32	7.041,23	940	203.664,91
375,00 - 499,99	777	219.815,44	22	5.813,28	799	225.628,72
500,00 - 624,99	715	246.166,42	15	4.461,19	730	250.627,61
625,00 - 749,99	601	230.609,38	16	5.125,55	617	235.734,93
750,00 - 874,99	553	228.612,85	14	4.979,39	567	233.592,24
875,00 - 999,99	562	310.707,13	9	3.428,40	571	314.135,53
1.000,00 - 1.124,99	920	709.728,77	12	6.196,42	932	715.925,19
1.125,00 - 1.249,99	3.708	4.013.638,41	23	17.585,72	3.731	4.031.224,13
1.250,00 - 1.374,99	3.730	3.881.541,23	38	31.330,27	3.768	3.912.871,50
1.375,00 - 1.499,99	4.260	4.415.301,59	45	35.446,19	4.305	4.450.747,78
1.500,00 - 1.624,99	4.904	5.412.923,62	67	67.973,15	4.971	5.480.896,77
1.625,00 - 1.749,99	10.045	12.974.880,12	87	86.024,64	10.132	13.060.904,76
1.750,00 - 1.874,99	38.241	48.389.585,99	139	110.116,55	38.380	48.499.702,54
1.875,00 - 1.999,99	3.493	2.678.440,28	17	13.934,97	3.510	2.692.375,25
2.000,00 - 2.124,99	2.304	1.528.158,16	9	3.201,26	2.313	1.531.359,42
2.125,00 - 2.249,99	1.784	951.493,50	9	9.269,42	1.793	960.762,92
2.250,00 - 2.374,99	1.428	575.522,76	6	1.596,65	1.434	577.119,41
2.375,00 - 2.499,99	1.177	419.980,65	8	1.402,29	1.185	421.382,94
2.500,00 - 2.624,99	989	273.222,35	3	318,85	992	273.541,20
2.625,00 - 2.749,99	732	162.896,76	3	528,30	735	163.425,06
2.750,00 - 2.874,99	539	92.590,80	3	278,53	542	92.869,33
2.875,00 - 2.999,99	317	65.075,03			317	65.075,03
3.000,00 - 3.124,99	141	34.385,84	2	122,66	143	34.508,50
3.125,00 en >	129	56.386,33			129	56.386,33
Totaal	84.734	88.245.253,43	677	424.320,29	85.411	88.669.573,72

Tabel 49 Gezinspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest* (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
Brussels hoofd. Gew.	3.388	2.716.076,96	80	41.271,29	3.468	2.757.348,25
Vlaams Gewest	56.469	61.769.107,99	317	243.315,54	56.786	62.012.423,53
Waals Gewest	20.215	21.146.591,99	176	100.544,22	20.391	21.247.136,21
Totaal	80.072	85.631.776,94	573	385.131,05	80.645	86.016.907,99

*noot: Bij de verdeling per gewest worden de betalingen aan derden uitgesloten, even als de betalingen in het buitenland.

2. Overlevingspensioenen

2.a. Cumulatie overlevingspensioen met rustpensioen

Hieronder vindt u het aantal gerechtigden op een rust- en overlevingspensioen (waarbij één of beide pensioenen zich in het stelsel van de zelfstandigen bevinden).

Iets meer dan 100.000 begunstigden ontvingen in januari 2022 een overlevingspensioen in combinatie met een rustpensioen, waarbij minsten één van beide voordelen uitbetaald werd in het zelfstandigenstelsel.

Als we de leeftijdsverdeling bekijken, vinden we net als bij de werknemers ongeveer 6 op de 10 begunstigden terug in de leeftijdscategorie 75-89 jaar. Ook hier vinden we bitter weinig begunstigden terug die de wettelijke pensioenleeftijd nog niet bereikt hebben (0,5%).

Tabel 50 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
60 tot 64 jaar	234	155.658,76	273	103.863,96	507	259.522,72
65 tot 69 jaar	1.263	778.501,07	8.168	4.310.053,25	9.431	5.088.554,32
70 tot 74 jaar	1.431	844.819,44	13.158	7.232.543,00	14.589	8.077.362,44
75 tot 79 jaar	1.194	679.074,03	17.950	10.550.108,62	19.144	11.229.182,65
80 tot 84 jaar	1.046	593.737,65	20.195	13.197.493,60	21.241	13.791.231,25
85 tot 89 jaar	934	529.680,58	20.795	14.062.905,31	21.729	14.592.585,89
90 tot 94 jaar	474	281.334,75	11.666	7.856.948,23	12.140	8.138.282,98
95 tot 99 jaar	89	46.411,73	3.178	2.159.347,63	3.267	2.205.759,36
100 jaar en meer	13	9.046,29	386	269.427,11	399	278.473,40
Totaal	6.678	3.918.264,30	95.769	59.742.690,71	102.447	63.660.955,01

Het gemiddeld bedrag, enkel van rust- en/of overlevingspensioen uitbetaald in het stelsel van de zelfstandigen, bedraagt voor deze categorie van begunstigden 621,40 €.

Opgelet, enkel de bedragen uitbetaald in het zelfstandigenstelsel worden hier mee in rekening genomen. Voor iemand met zowel een overlevingspensioen als een rustpensioen in het zelfstandigenstelsel, wordt hier m.a.w. de som van beide genomen. Voor mensen met een overlevingspensioen zelfstandige in combinatie met een rustpensioen als werknemer of ambtenaar, wordt enkel het bedrag van het overlevingspensioen weerhouden in deze statistiek.

Voor het bepalen van de schijf wordt wel rekening gehouden met de som van alle bedragen in zowel werknemers- als zelfstandigenstelsel.

Bijna 4 op de 10 begunstigden vinden we terug met een bedrag rust- en overlevingspensioen samen in werknemers- en/of zelfstandigenstelsel in de schijf 1.500 € - 1.625 €. (bij de werknemers was dat 3 op de 10)

Tabel 51 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
0,01 - 124,99	33	1.146,88	436	18.521,12	469	19.668,00
125,00 - 249,99	63	6.380,48	923	82.693,38	986	89.073,86
250,00 - 374,99	69	11.181,43	1.135	169.287,00	1.204	180.468,43
375,00 - 499,99	101	22.776,91	1.105	220.486,02	1.206	243.262,93
500,00 - 624,99	104	25.452,75	1.028	228.984,59	1.132	254.437,34
625,00 - 749,99	91	27.433,53	955	231.724,09	1.046	259.157,62
750,00 - 874,99	93	26.747,80	898	243.173,83	991	269.921,63
875,00 - 999,99	132	62.336,97	877	285.033,78	1.009	347.370,75
1.000,00 - 1.124,99	206	126.765,98	1.283	614.360,51	1.489	741.126,49
1.125,00 - 1.249,99	277	182.831,88	2.036	1.244.295,58	2.313	1.427.127,46
1.250,00 - 1.374,99	293	185.542,37	4.992	4.354.758,27	5.285	4.540.300,64
1.375,00 - 1.499,99	619	440.455,38	18.252	16.413.834,20	18.871	16.854.289,58
1.500,00 - 1.624,99	3.007	1.810.647,41	35.443	26.022.593,41	38.450	27.833.240,82
1.625,00 - 1.749,99	462	321.879,14	9.395	4.435.084,63	9.857	4.756.963,77
1.750,00 - 1.874,99	288	176.829,56	4.627	1.478.843,93	4.915	1.655.673,49
1.875,00 - 1.999,99	208	122.962,80	3.538	1.024.900,12	3.746	1.147.862,92
2.000,00 - 2.124,99	162	84.554,48	2.880	780.089,48	3.042	864.643,96
2.125,00 - 2.249,99	163	96.474,76	2.307	645.184,67	2.470	741.659,43
2.250,00 - 2.374,99	134	81.524,07	1.695	532.032,22	1.829	613.556,29
2.375,00 - 2.499,99	83	47.019,49	949	313.205,43	1.032	360.224,92
2.500,00 - 2.624,99	42	26.576,79	533	203.962,28	575	230.539,07
2.625,00 - 2.749,99	32	16.787,30	273	109.071,92	305	125.859,22
2.750,00 - 2.874,99	11	8.539,13	116	48.585,88	127	57.125,01
2.875,00 - 2.999,99	5	5.417,01	55	29.990,10	60	35.407,11
3.000,00 - 3.124,99			9	5.652,35	9	5.652,35
3.125,00 en >			29	6.341,92	29	6.341,92
Totaal	6.678	3.918.264,30	95.769	59.742.690,71	102.447	63.660.955,01

Tabel 52 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
Brussels hoofd. Gew.	544	290.405,64	4.799	2.658.549,46	5.343	2.948.955,10
Vlaams Gewest	3.677	2.280.559,05	59.326	38.959.161,80	63.003	41.239.720,85
Waals Gewest	1.961	1.143.152,45	28.526	16.943.912,71	30.487	18.087.065,16
Totaal	6.182	3.714.117,14	92.651	58.561.623,97	98.833	62.275.741,11

2.b. Enkel overlevingspensioen

Hieronder wordt de populatie gerechtigden weergegeven die enkel recht hebben op een overlevingspensioen (geen of nog geen recht op een eigen rustpensioen).

Minstens één van de overlevingspensioenen komt uit het stelsel van de zelfstandigen bij gemengde loopbanen.

Bijna 1 op de 4 begunstigen op enkel en overlevingspensioen in het zelfstandigenstelsel (bij werknemers is dat iets meer dan 3 op de 10) heeft de wettelijke pensioenleeftijd van 65 jaar nog niet bereikt.

Tabel 53 Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
25 tot 29 jaar			1	218,36	1	218,36
30 tot 34 jaar			10	2.241,53	10	2.241,53
35 tot 39 jaar			38	19.065,26	38	19.065,26
40 tot 44 jaar	4	3.083,36	111	51.565,96	115	54.649,32
45 tot 49 jaar	11	7.080,75	377	201.304,23	388	208.384,98
50 tot 54 jaar	89	35.785,67	1.365	762.603,92	1.454	798.389,59
55 tot 59 jaar	136	60.957,91	2.793	1.596.754,50	2.929	1.657.712,41
60 tot 64 jaar	161	65.276,93	4.280	2.588.099,31	4.441	2.653.376,24
65 tot 69 jaar	15	4.278,40	943	527.336,40	958	531.614,80
70 tot 74 jaar	10	1.067,19	1.665	1.143.618,93	1.675	1.144.686,12
75 tot 79 jaar	12	5.888,57	2.968	2.455.052,25	2.980	2.460.940,82
80 tot 84 jaar	12	2.806,90	6.047	5.440.376,57	6.059	5.443.183,47
85 tot 89 jaar	10	1.479,69	8.485	7.882.371,59	8.495	7.883.851,28
90 tot 94 jaar	2	179,42	6.839	6.468.633,35	6.841	6.468.812,77
95 tot 99 jaar			2.267	2.173.292,08	2.267	2.173.292,08
100 jaar en meer	1	332,75	289	279.475,95	290	279.808,70
Totaal	463	188.217,54	38.478	31.592.010,19	38.941	31.780.227,73

Het gemiddeld bedrag van hun overlevingspensioen zelfstandige ligt met 816,11 € bijna 200 € lager dan voor begunstigen op enkel een overlevingspensioen in het werknemersstelsel. Net als bij de werknemers bevindt de grootste groep zich in de categorie met een totaal overlevingspensioen in zelfstandigen- en werknemersstelsel tussen 1.375 € en 1.500 € (hier meer dan de helft).

Opgelet, ook hier wordt bij de indeling van begunstigen in de schijven rekening gehouden met het totaal van alle (in dit geval overlevings)pensioenen uitbetaald in werknemers- en zelfstandigenstelsel.

Tabel 54 Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
0,01 - 124,99	32	1.413,24	847	52.513,57	879	53.926,81
125,00 - 249,99	31	4.080,90	1.059	155.527,49	1.090	159.608,39
250,00 - 374,99	27	3.775,50	879	192.885,15	906	196.660,65
375,00 - 499,99	14	2.909,54	739	204.264,46	753	207.174,00
500,00 - 624,99	18	4.740,33	442	136.849,64	460	141.589,97
625,00 - 749,99	9	2.132,40	373	127.001,54	382	129.133,94
750,00 - 874,99	15	4.183,82	401	162.737,35	416	166.921,17
875,00 - 999,99	24	7.770,30	519	280.749,83	543	288.520,13
1.000,00 - 1.124,99	29	16.554,44	1.027	757.805,58	1.056	774.360,02
1.125,00 - 1.249,99	30	14.809,47	1.666	1.396.677,78	1.696	1.411.487,25
1.250,00 - 1.374,99	59	41.073,10	5.449	5.781.486,44	5.508	5.822.559,54
1.375,00 - 1.499,99	149	82.551,63	21.835	21.623.152,45	21.984	21.705.704,08
1.500,00 - 1.624,99	8	1.186,99	1.245	333.216,75	1.253	334.403,74

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
1.625,00 - 1.749,99	2	298,80	727	172.296,68	729	172.595,48
1.750,00 - 1.874,99	3	106,30	526	88.286,87	529	88.393,17
1.875,00 - 1.999,99	5	297,82	374	60.215,76	379	60.513,58
2.000,00 - 2.124,99	3	141,19	211	32.884,19	214	33.025,38
2.125,00 - 2.249,99	2	63,30	87	14.112,64	89	14.175,94
2.250,00 - 2.374,99	2	50,97	33	7.071,91	35	7.122,88
2.375,00 - 2.499,99	1	77,50	23	7.355,93	24	7.433,43
2.500,00 - 2.624,99			10	1.802,53	10	1.802,53
2.625,00 - 2.749,99			3	2.059,64	3	2.059,64
2.750,00 - 2.874,99			1	906,99	1	906,99
3.125,00 en >			2	149,02	2	149,02
Totaal	463	188.217,54	38.478	31.592.010,19	38.941	31.780.227,73

Tabel 55 Overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
Brussels hoofd. Gew.	20	10.380,50	1.791	1.107.664,51	1.811	1.118.045,01
Vlaams Gewest	253	111.720,05	22.369	20.181.832,23	22.622	20.293.552,28
Waals Gewest	91	38.724,22	10.937	8.991.862,15	11.028	9.030.586,37
Totaal	364	160.824,77	35.097	30.281.358,89	35.461	30.442.183,66

3. Overgangsuitkeringen

Net als bij de werknemers wordt bij de zelfstandigen een overgangsuitkering in meer dan 9 op de 10 gevallen opgenomen door vrouwen, en overwegend door veertigers.

Tabel 56 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
20 tot 24 jaar	1	190,01			1	190,01
25 tot 29 jaar			4	1.411,25	4	1.411,25
30 tot 34 jaar	3	769,67	25	13.306,54	28	14.076,21
35 tot 39 jaar	2	566,47	51	29.625,84	53	30.192,31
40 tot 44 jaar	7	4.702,75	103	56.824,17	110	61.526,92
45 tot 49 jaar	6	3.546,25	144	85.851,80	150	89.398,05
Totaal	19	9.775,15	327	187.019,60	346	196.794,75

Het gemiddeld bedrag van een overgangsuitkering opgenomen in het zelfstandigenstelsel bedraagt 568,77 € (tegenover 1.153,99 € bij de werknemers). Het merendeel heeft echter zowel een overgangsuitkering als zelfstandige en als werknemer.

De begunstigden die we terugvinden in de hogere schijven zullen m.a.w. niet zelden een overgangsuitkering zelfstandige combineren met één binnen het werknemersstelsel.

Tabel 57 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
0,01 - 124,99			7	463,61	7	463,61
125,00 - 249,99			9	1.207,45	9	1.207,45
250,00 - 374,99	2	420,57	9	1.959,06	11	2.379,63
375,00 - 499,99	1	467,22	15	4.679,60	16	5.146,82
500,00 - 624,99			19	7.882,95	19	7.882,95
625,00 - 749,99	2	925,76	16	5.267,90	18	6.193,66
750,00 - 874,99	1	601,71	13	7.697,88	14	8.299,59
875,00 - 999,99	2	878,81	23	14.904,97	25	15.783,78
1.000,00 - 1.124,99	3	2.452,85	29	15.870,75	32	18.323,60
1.125,00 - 1.249,99	4	2.589,14	25	18.643,21	29	21.232,35
1.250,00 - 1.374,99	2	960,67	37	24.284,59	39	25.245,26
1.375,00 - 1.499,99	1	288,41	46	42.088,02	47	42.376,43
1.500,00 - 1.624,99			26	22.430,20	26	22.430,20
1.625,00 - 1.749,99			17	8.582,94	17	8.582,94
1.750,00 - 1.874,99			12	6.181,81	12	6.181,81
1.875,00 - 1.999,99			5	534,52	5	534,52
2.000,00 - 2.124,99			8	1.925,90	8	1.925,90
2.125,00 - 2.249,99	1	190,01	4	1.702,55	5	1.892,56
2.250,00 - 2.374,99			3	433,32	3	433,32
2.375,00 - 2.499,99			1	83,13	1	83,13
2.500,00 - 2.624,99			3	195,24	3	195,24
Totaal	19	9.775,15	327	187.019,60	346	196.794,75

Tabel 58 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
Brussels hoofd. Gew.	1	278,06	40	19.313,76	41	19.591,82
Vlaams Gewest	14	7.952,99	165	106.844,82	179	114.797,81
Waals Gewest	3	807,80	93	48.638,29	96	49.446,09
Totaal	18	9.038,85	298	174.796,87	316	183.835,72

4. Pensioenen uit de echtgescheiden echtgenoot

We zien dat dit recht, net als bij de werknemers, voornamelijk uitbetaald wordt aan begunstigden in de jongere leeftijdscategorieën. Het aandeel mannen (25%) ligt hoger dan bij de werknemers (20%).

Tabel 59 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen*	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
64 jaar en minder	1.232	579.598,49	1.540	266.456,13	2.772	846.054,62
65 tot 69 jaar	4.383	2.184.781,47	10.566	2.907.878,41	14.949	5.092.659,88
70 tot 74 jaar	2.805	1.390.004,69	7.825	2.168.696,39	10.630	3.558.701,08
75 tot 79 jaar	1.400	654.903,29	4.942	1.322.841,52	6.342	1.977.744,81
80 tot 84 jaar	496	230.653,52	2.929	733.650,73	3.425	964.304,25
85 tot 89 jaar	180	75.422,12	1.849	417.793,98	2.029	493.216,10
90 jaar en meer	53	21.524,01	826	185.882,49	879	207.406,50
Totaal	10.549	5.136.887,59	30.477	8.003.199,65	41.026	13.140.087,24

*Het bedrag omvat het bedrag pensioen uit de echt gescheiden zelfstandige en andere mogelijke pensioenen als zelfstandige.

Meer dan 4 op de 10 begunstigden heeft een bruto rustpensioen in het werknemers- en zelfstandigenstelsel van minder dan 1.000 €.

Tabel 60 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
0,01 - 124,99	395	12.547,64	1.081	49.225,44	1.476	61.773,08
125,00 - 249,99	287	27.543,25	1.465	162.966,32	1.752	190.509,57
250,00 - 374,99	284	44.562,07	1.770	336.445,96	2.054	381.008,03
375,00 - 499,99	307	59.926,50	2.215	572.776,46	2.522	632.702,96
500,00 - 624,99	309	73.459,84	2.180	613.035,05	2.489	686.494,89
625,00 - 749,99	250	59.649,38	2.165	581.664,65	2.415	641.314,03
750,00 - 874,99	265	68.199,42	2.279	579.115,81	2.544	647.315,23
875,00 - 999,99	336	154.297,00	2.079	519.564,23	2.415	673.861,23
1.000,00 - 1.124,99	455	266.497,87	2.026	574.134,45	2.481	840.632,32
1.125,00 - 1.249,99	646	417.376,48	2.300	797.820,04	2.946	1.215.196,52
1.250,00 - 1.374,99	1.257	950.593,19	2.956	1.057.539,49	4.213	2.008.132,68
1.375,00 - 1.499,99	3.584	2.450.449,06	4.850	1.600.496,78	8.434	4.050.945,84
1.500,00 - 1.624,99	632	256.477,37	1.208	290.487,38	1.840	546.964,75
1.625,00 - 1.749,99	400	145.792,56	622	131.665,00	1.022	277.457,56
1.750,00 - 1.874,99	269	62.018,70	415	65.232,67	684	127.251,37
1.875,00 - 1.999,99	217	41.101,56	319	29.616,46	536	70.718,02
2.000,00 - 2.124,99	216	21.949,80	248	19.356,30	464	41.306,10
2.125,00 - 2.249,99	205	13.972,58	174	14.554,69	379	28.527,27
2.250,00 - 2.374,99	145	7.015,70	84	4.888,11	229	11.903,81
2.375,00 - 2.499,99	69	2.460,88	34	2.100,57	103	4.561,45
2.500,00 - 2.624,99	17	711,05	4	311,99	21	1.023,04
2.625,00 en >	4	285,69	3	201,80	7	487,49
Totaal	10.549	5.136.887,59	30.477	8.003.199,65	41.026	13.140.087,24

Tabel 61 Uit de echt gescheiden pensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest* (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen	Aantal	Bedrag zelfstandigen
Brussels hoofd. Gew.	789	378.835,68	2.706	755.059,89	3.495	1.133.895,57
Vlaams Gewest	5.432	2.776.641,00	16.363	4.391.587,81	21.795	7.168.228,81
Waals Gewest	3.238	1.522.850,85	10.060	2.547.553,47	13.298	4.070.404,32
Totaal	9.459	4.678.327,53	29.129	7.694.201,17	38.588	12.372.528,70

*noot: Bij de verdeling per gewest worden de betalingen aan derden uitgesloten, even als de betalingen in het buitenland.

11.2.3. Ambtenaren (zuiver en gemengd met andere stelsel)

Voor de ambtenaren zijn er geen gezinspensioenen en geen rustpensioenen uit de echtgescheiden echtgenoot. Wat het overlevingspensioen voor de ambtenaren betreft kunnen we o.b.v. de gegevens in onze datawarehouse op dit ogenblik geen onderscheid maken tussen overlevingspensioenen voor de langstlevende echtgeno(o)t(e) en overlevingspensioenen voor de ex-echtgeno(o)t(e).

Bij de ambtenaren vinden we aanzienlijk meer begunstigden terug in de categorie met enkel een overlevingspensioen dan in de categorie die zijn/haar overlevingspensioen cumuleert met een

rustpensioen, en dit in tegenstelling tot de werknemers en de zelfstandigen, waar we het omgekeerde fenomeen konden vaststellen. Mogelijke redenen hiervoor zijn enerzijds de gemiddeld hogere bedragen rustpensioenen in het ambtenarenstelsel waardoor meer dan in de andere stelsels geen overlevingspensioen kan uitbetaald worden bovenop het rustpensioen omwille van de cumulregels, en anderzijds omdat we voor de ambtenaren in deze cijfers enkel kijken naar **rust- en overlevingspensioenen binnen het ambtenarenstelsel**. Begunstigden die bv. een overlevingspensioen ambtenaar combineren met een rustpensioen werknemer of zelfstandige vinden we in deze cijfers terug in de categorie met enkel een overlevingspensioen.

1. Overlevingspensioenen

1.a. Cumulatie overlevingspensioen met rustpensioen

Net als bij de werknemers zien we dat een minderheid van deze begunstigden jonger is dan 65 jaar. Het aandeel – 65 ligt met 6% wel duidelijk hoger dan bij de werknemers (1%) en zelfstandigen (0,5%).

Tabel 62 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
50 tot 54 jaar	1	2.528,88	19	39.473,40	20	42.002,28
55 tot 59 jaar	8	20.497,03	87	188.475,84	95	208.972,87
60 tot 64 jaar	83	176.161,54	529	1.281.214,62	612	1.457.376,16
65 tot 69 jaar	203	424.787,37	1.633	4.034.096,76	1.836	4.458.884,13
70 tot 74 jaar	306	652.908,02	1.897	5.060.329,27	2.203	5.713.237,29
75 tot 79 jaar	266	576.723,08	1.984	5.338.989,46	2.250	5.915.712,54
80 tot 84 jaar	218	464.987,29	1.971	5.433.061,62	2.189	5.898.048,91
85 tot 89 jaar	169	343.570,53	1.537	4.015.462,82	1.706	4.359.033,35
90 tot 94 jaar	82	151.595,05	859	2.187.142,00	941	2.338.737,05
95 tot 99 jaar	17	32.150,15	244	627.718,40	261	659.868,55
100 jaar en meer	0	0,00	26	68.857,15	26	68.857,15
Totaal	1.353	2.845.908,94	10.786	28.274.821,34	12.139	31.120.730,28

Het gemiddeld bedrag van het pensioen (rust + overleving) ligt met 2.563,70 € aanzienlijk hoger dan de bedragen die we eerder zagen bij werknemers en zelfstandigen. Één op de vier bevindt zich in de categorie met een bedrag rust- en overlevingspensioen in het ambtenarenstelsel van meer dan 3.125 €.

Tabel 63 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
0,01 - 124,99	0	0,00	0	0,00	0	0,00
125,00 - 249,99	1	243,72	5	1.035,44	6	1.279,16
250,00 - 374,99	0	0,00	6	2.016,49	6	2.016,49
375,00 - 499,99	6	2.571,96	11	4.766,65	17	7.338,61
500,00 - 624,99	14	7.966,16	16	9.234,21	30	17.200,37
625,00 - 749,99	18	12.291,97	38	26.411,84	56	38.703,81
750,00 - 874,99	22	18.088,67	40	32.486,16	62	50.574,83
875,00 - 999,99	23	21.441,07	68	64.175,70	91	85.616,77
1.000,00 - 1.124,99	32	34.523,96	112	119.068,29	144	153.592,25

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
1.125,00 - 1.249,99	42	49.937,09	159	189.624,02	201	239.561,11
1.250,00 - 1.374,99	31	40.318,92	213	281.043,23	244	321.362,15
1.375,00 - 1.499,99	41	58.825,90	340	490.092,19	381	548.918,09
1.500,00 - 1.624,99	53	82.909,51	427	668.083,62	480	750.993,13
1.625,00 - 1.749,99	55	93.298,17	453	766.760,32	508	860.058,49
1.750,00 - 1.874,99	69	124.825,33	583	1.057.275,83	652	1.182.101,16
1.875,00 - 1.999,99	91	176.245,04	601	1.165.021,34	692	1.341.266,38
2.000,00 - 2.124,99	133	274.653,55	731	1.510.632,57	864	1.785.286,12
2.125,00 - 2.249,99	282	621.647,37	1.309	2.878.774,02	1.591	3.500.421,39
2.250,00 - 2.374,99	65	150.186,62	395	911.617,65	460	1.061.804,27
2.375,00 - 2.499,99	89	218.159,60	426	1.042.151,81	515	1.260.311,41
2.500,00 - 2.624,99	120	306.076,34	607	1.549.529,64	727	1.855.605,98
2.625,00 - 2.749,99	29	78.231,17	312	839.305,42	341	917.536,59
2.750,00 - 2.874,99	22	61.905,12	269	757.020,29	291	818.925,41
2.875,00 - 2.999,99	15	44.122,16	309	910.175,17	324	954.297,33
3.000,00 - 3.124,99	15	45.868,08	348	1.061.537,19	363	1.107.405,27
3.125,00 en >	85	321.571,46	3.008	11.936.982,25	3.093	12.258.553,71
Totaal	1.353	2.845.908,94	10.786	28.274.821,34	12.139	31.120.730,28

Tabel 64 Rust- en overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
Brussels hoofd. Gew.	48	113.249,98	658	1.981.233,29	706	2.094.483,27
Vlaams Gewest	774	1.613.078,97	5.850	15.214.768,71	6.624	16.827.847,68
Waals Gewest	502	1.059.909,22	4.110	10.664.985,73	4.612	11.724.894,95
Totaal	1.324	2.786.238,17	10.618	27.860.987,73	11.942	30.647.225,90

1.b. Enkel overlevingspensioen

Hieronder ziet u de populatie van begunstigden op één of meer overlevingspensioenen, die daarnaast geen rustpensioen in het ambtenarenstelsel in betaling hebben. Slechts iets meer dan 1 op de 10 is jonger dan 65, terwijl we eerder zagen dat dit bij werknemers (3 op de 10) en zelfstandigen (1 op de 4) aanzienlijk grotere aandelen waren. Dit is mogelijk een vertekend beeld omdat, zoals hierboven aangegeven, mensen die een overlevingspensioen ambtenaar combineren met een rustpensioen als werknemer of zelfstandige in deze statistieken tot de categorie begunstigden behoren met enkel een overlevingspensioen, terwijl ze in realiteit ook een rustpensioen ontvangen.

Tabel 65 Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
25 tot 29 jaar	1	286,45	1	709,85	2	996,30
30 tot 34 jaar	1	429,68	5	6.301,69	6	6.731,37
35 tot 39 jaar	0	0,00	24	30.679,42	24	30.679,42
40 tot 44 jaar	7	6.896,92	82	98.879,29	89	105.776,21
45 tot 49 jaar	21	30.551,75	253	330.867,86	274	361.419,61
50 tot 54 jaar	104	156.987,27	968	1.346.847,05	1.072	1.503.834,32
55 tot 59 jaar	206	327.740,17	2.488	3.528.690,15	2.694	3.856.430,32

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
60 tot 64 jaar	424	541.086,80	4.899	6.905.727,57	5.323	7.446.814,37
65 tot 69 jaar	1.034	741.285,12	7.502	8.488.202,04	8.536	9.229.487,16
70 tot 74 jaar	1.364	987.673,99	9.912	12.390.751,72	11.276	13.378.425,71
75 tot 79 jaar	1.472	1.088.428,39	11.334	15.835.623,89	12.806	16.924.052,28
80 tot 84 jaar	1.280	961.019,88	13.190	20.178.478,74	14.470	21.139.498,62
85 tot 89 jaar	821	625.321,15	14.853	23.971.393,15	15.674	24.596.714,30
90 tot 94 jaar	335	253.391,87	10.637	18.057.758,96	10.972	18.311.150,83
95 tot 99 jaar	57	50.381,97	3.427	6.111.220,16	3.484	6.161.602,13
100 jaar en meer	4	3.026,90	401	745.543,00	405	748.569,90
Totaal	7.131	5.774.508,31	79.976	118.027.674,54	87.107	123.802.182,85

Het overlevingspensioen dat begunstigden op enkel een overlevingspensioen ontvangen, bedraagt gemiddeld 1.421,27 € in het ambtenarenstelsel. Ter vergelijking; bij werknemers was dat gemiddeld 1.002,76 €, bij zelfstandigen gemiddeld 816,11 €.

Voor 35% van de begunstigden in deze categorie bedraagt het overlevingspensioen ambtenaar minder dan 1.000 €.

Tabel 66 Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
0,01 - 124,99	548	41.880,05	1.124	82.141,60	1.672	124.021,65
125,00 - 249,99	838	155.950,91	2.165	414.552,38	3.003	570.503,29
250,00 - 374,99	694	214.940,43	3.076	963.314,12	3.770	1.178.254,55
375,00 - 499,99	632	276.539,69	3.157	1.386.183,84	3.789	1.662.723,53
500,00 - 624,99	672	376.725,79	3.642	2.048.421,79	4.314	2.425.147,58
625,00 - 749,99	561	385.333,92	3.824	2.637.724,37	4.385	3.023.058,29
750,00 - 874,99	464	375.966,51	4.534	3.680.606,73	4.998	4.056.573,24
875,00 - 999,99	417	390.314,60	4.290	4.025.359,85	4.707	4.415.674,45
1.000,00 - 1.124,99	477	508.627,28	4.419	4.701.360,84	4.896	5.209.988,12
1.125,00 - 1.249,99	411	483.910,14	4.823	5.734.477,71	5.234	6.218.387,85
1.250,00 - 1.374,99	272	355.586,29	5.333	7.014.512,15	5.605	7.370.098,44
1.375,00 - 1.499,99	249	356.449,69	5.951	8.569.692,36	6.200	8.926.142,05
1.500,00 - 1.624,99	153	238.896,77	4.663	7.272.250,57	4.816	7.511.147,34
1.625,00 - 1.749,99	135	228.108,05	4.788	8.071.483,20	4.923	8.299.591,25
1.750,00 - 1.874,99	102	184.611,05	3.594	6.515.212,51	3.696	6.699.823,56
1.875,00 - 1.999,99	91	176.637,95	2.987	5.776.915,17	3.078	5.953.553,12
2.000,00 - 2.124,99	75	154.449,50	2.696	5.561.419,66	2.771	5.715.869,16
2.125,00 - 2.249,99	88	192.527,21	2.008	4.387.593,33	2.096	4.580.120,54
2.250,00 - 2.374,99	99	229.138,68	2.097	4.849.907,07	2.196	5.079.045,75
2.375,00 - 2.499,99	35	85.197,52	1.401	3.414.473,47	1.436	3.499.670,99
2.500,00 - 2.624,99	25	64.188,31	1.205	3.087.205,23	1.230	3.151.393,54
2.625,00 - 2.749,99	10	26.855,61	1.067	2.872.615,42	1.077	2.899.471,03
2.750,00 - 2.874,99	27	76.249,30	986	2.769.870,31	1.013	2.846.119,61
2.875,00 - 2.999,99	15	43.976,41	1.120	3.283.619,56	1.135	3.327.595,97
3.000,00 - 3.124,99	3	9.208,32	667	2.041.963,75	670	2.051.172,07
3.125,00 en >	38	142.238,33	4.359	16.864.797,55	4.397	17.007.035,88
Totaal	7.131	5.774.508,31	79.976	118.027.674,54	87.107	123.802.182,85

Tabel 67 Enkel overlevingspensioenen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
Brussels hoofd. Gew.	396	359.993,11	3.866	6.422.013,42	4.262	6.782.006,53
Vlaams Gewest	4.072	3.241.150,98	45.097	67.634.645,12	49.169	70.875.796,10
Waals Gewest	2.450	1.938.672,06	28.906	40.971.282,20	31.356	42.909.954,26
Totaal	6.918	5.539.816,15	77.869	115.027.940,74	84.787	120.567.756,89

2. Overgangsuitkeringen

We zien, net als in de andere stelsels, opnieuw opvallend meer vrouwelijke dan mannelijke begunstigen op een overgangsuitkering, en ook hier vooral veertigers.

Tabel 68 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en leeftijd (op 1/1/2022)

Leeftijdsklasse	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
20 tot 24 jaar	0	0,004	0	0,004	0	0,004
25 tot 29 jaar	1	1.355,36	3	3.879,67	4	5.235,03
30 tot 34 jaar	1	1.534,94	6	9.715,12	7	11.250,06
35 tot 39 jaar	6	7.960,26	23	36.457,44	29	44.417,70
40 tot 44 jaar	7	11.788,82	52	82.350,37	59	94.139,19
45 tot 49 jaar	13	20.907,26	56	104.888,94	69	125.796,20
Totaal	28	43.546,64	140	237.291,54	168	280.838,18

Het gemiddeld uitbetaald bedrag in het ambtenarenstelsel in januari 2022 bedraagt 1.671,66 €.

Tabel 69 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en bruto-maandbedrag (op 1/1/2022)

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
0,01 - 124,99	0	0,00	2	183,57	2	183,57
125,00 - 249,99	0	0,00	5	986,48	5	986,48
250,00 - 374,99	1	331,66	1	281,69	2	613,35
375,00 - 499,99	1	408,03	5	2.151,87	6	2.559,90
500,00 - 624,99	0	0,00	5	2.970,25	5	2.970,25
625,00 - 749,99	0	0,00	4	2.836,70	4	2.836,70
750,00 - 874,99	1	761,76	5	4.154,76	6	4.916,52
875,00 - 999,99	2	1.786,76	6	5.727,47	8	7.514,23
1.000,00 - 1.124,99	1	1.098,59	4	4.218,75	5	5.317,34
1.125,00 - 1.249,99	2	2.421,04	3	3.587,96	5	6.009,00
1.250,00 - 1.374,99	2	2.722,44	12	15.864,50	14	18.586,94
1.375,00 - 1.499,99	1	1.407,59	5	7.213,65	6	8.621,24
1.500,00 - 1.624,99	3	4.663,34	12	18.617,63	15	23.280,97
1.625,00 - 1.749,99	4	6.696,84	13	22.064,80	17	28.761,64
1.750,00 - 1.874,99	2	3.609,63	11	20.093,21	13	23.702,84
1.875,00 - 1.999,99	3	5.747,79	5	9.616,14	8	15.363,93
2.000,00 - 2.124,99	1	2.100,96	11	22.576,15	12	24.677,11
2.125,00 - 2.249,99	1	2.153,59	5	10.783,97	6	12.937,56
2.250,00 - 2.374,99	1	2.291,08	2	4.646,41	3	6.937,49
2.375,00 - 2.499,99	1	2.442,50	3	7.273,88	4	9.716,38
2.500,00 - 2.624,99	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Maandbedrag	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
2.625,00 - 2.749,99	0	0,00	4	10.680,52	4	10.680,52
2.750,00 - 2.874,99	0	0,00	3	8.407,53	3	8.407,53
2.875,00 - 2.999,99	1	2.903,04	2	5.826,13	3	8.729,17
3.000,00 - 3.124,99	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.125,00 en >	0	0,00	12	46.527,52	12	46.527,52
Totaal	28	43.546,64	140	237.291,54	168	280.838,18

Tabel 70 Overgangsuitkeringen: verdeeld naar geslacht en gewest (op 1/1/2022)

Gewest	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar	Aantal	Bedrag ambtenaar
Brussels hoofd. Gew.	2	3.357,37	9	16.107,36	11	19.464,73
Vlaams Gewest	16	26.573,51	75	133.901,75	91	160.475,26
Waals Gewest	10	13.615,76	51	76.073,82	61	89.689,58
Totaal	28	43.546,64	135	226.082,93	163	269.629,57

12. Évolution taux implicite de cotisation (BFP) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Quelle est l'évolution du taux implicite de cotisation (mise à jour des calculs effectués par le Bureau fédéral du Plan à la demande de la Commission de réforme des pensions 2020-2040) pour les trois régimes de pension séparément sur la période comprise entre 2020 et 2040 ?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

13. Verdeling gelijkstellingen (SFP, INASTI, FPB)

Vraag: Hoe zijn de gelijkstellingen verdeeld (bv. decielen volgens aantal jaren gelijkstelling en in relatie tot de totale pensioenloopbaan)? Wat zijn de verwachtingen i.v.m. de evolutie van het aandeel gelijkstellingen en waardoor worden ze verklaard?

13.1. Observaties

13.1.1. Werknemers (FPD)

1. Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling - zuivere werknemers

De oefening kon (omwille van ontbrekende loopbaaninfo bij andere categorieën) enkel gemaakt worden voor zuivere werknemers waarvoor voldoende detail van de pensioenberekening aanwezig is in onze gegevensdatabanken, en gebeurde voor de nieuwe ingangen 2018. Pensioenen o.b.v. een (gedeeltelijke) buitenlandse loopbaan, gemengde loopbaan met een deel als zelfstandige of als ambtenaar, echtscheidingspensioenen, speciale regimes, ... werden om die reden uitgesloten. De loopbaan die in aanmerking komt voor de berekening van het pensioen is in het algemeen korter voor deze categorieën.

De verdeling heeft uiteindelijk betrekking op 57.899 zuivere werknemers van wie het rustpensioen ingegaan is in 2018, en nog in betaling was in januari 2019. Ze hadden gemiddeld een loopbaan van 11.791 dagen, zowel gelijkgestelde dagen, als dagen effectieve tewerkstelling.

Tabel 71 Aantal personen en gemiddeld aantal dagen loopbaan - verdeling man/vrouw

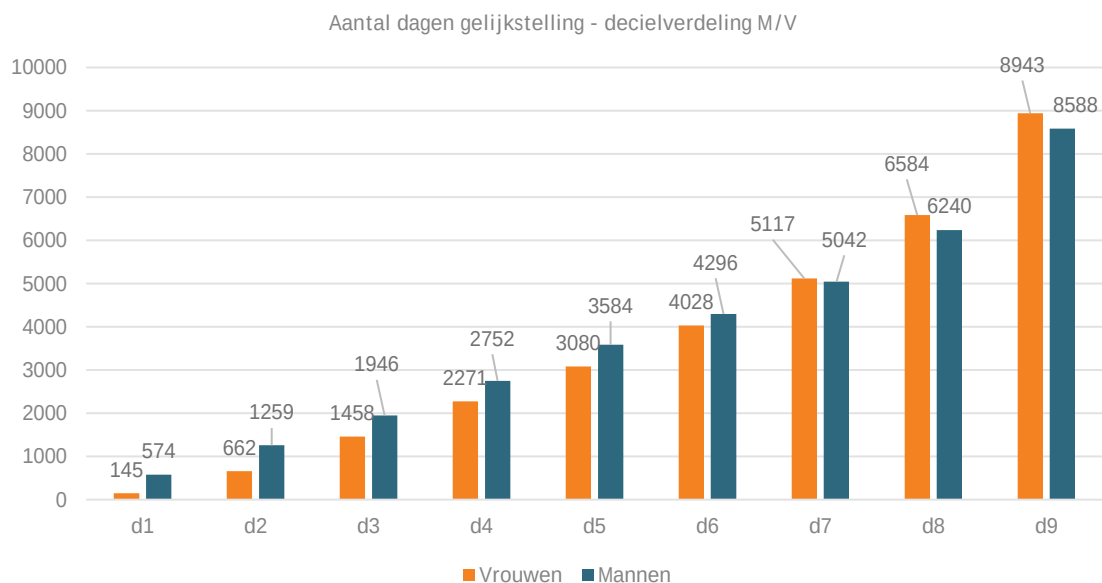
	Vrouwen	Mannen	Totaal
Aantal personen	29.209	28.690	57.899
Gemiddeld aantal dagen gewerkt + gelijkgesteld	10.101	13.511	11.791

In onderstaande Figuur 2 kan u een decielverdeling vinden, opgesplitst voor mannen en vrouwen, van enkel het aantal dagen gelijkstelling.

Voor de onderzochte populatie (m.a.w. enkel zuivere werknemers, na uitsluitingen van de eerder vermelde categorieën) geeft deze tabel de verdeling weer per deciel van het aantal dagen gelijkstelling tijdens de loopbaan, zoals gekend in onze gegevens:

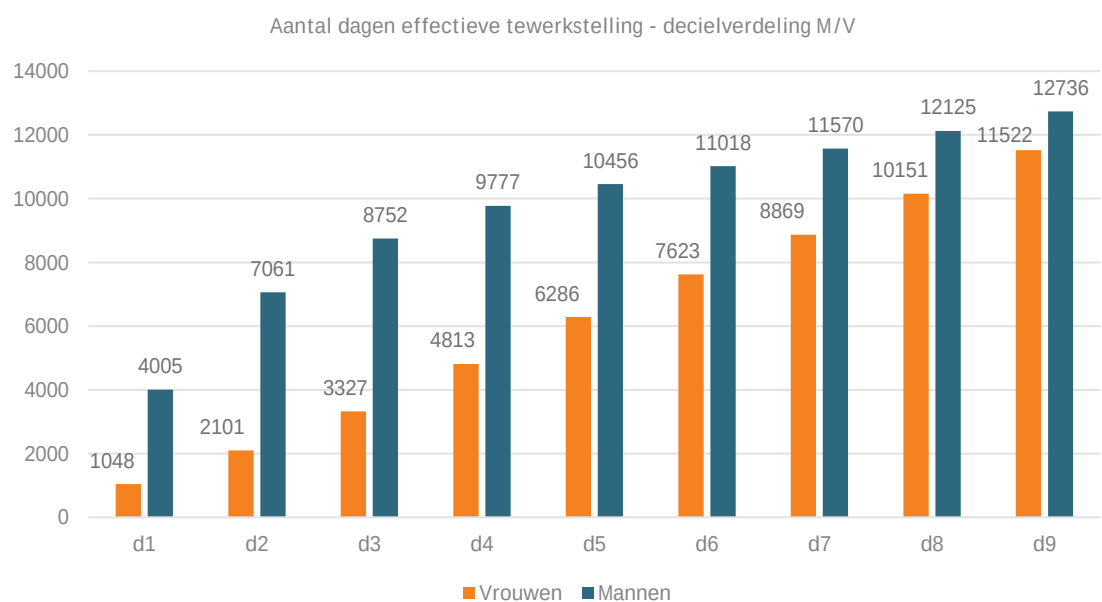
- 50% (d5) van de vrouwen telt minstens 3.080 dagen gelijkstelling. 50% (d5) van de mannen telt minstens 3.584 dagen gelijkstelling in hun loopbaan.
- 10% (d1) van de vrouwen telt minder dan 145 dagen gelijkstelling, en 10% (d9) van hen heeft meer dan 8.943 dagen gelijkgestelde periodes.
- 10% van de mannen telt minder dan 574 dagen gelijkstelling, en 10% van hen heeft meer dan 8.588 dagen gelijkgestelde periodes.

Figuur 2 Zuivere werknemers - decielverdeling aantal gelijkgestelde dagen

In Figuur 3 geven we de decielverdeling van het aantal dagen effectieve tewerkstelling in de loopbaan voor dezelfde onderzochte populatie van 57.899 zuivere werknemers.

Figuur 3 Zuivere werknemers - decielverdeling aantal dagen effectieve tewerkstelling

Voor de onderzochte populatie (m.a.w. opnieuw enkel zuivere werknemers, na uitsluiting van de eerder vermelde categorieën) geeft deze tabel de verdeling weer per deciel van het aantal dagen effectieve tewerkstelling tijdens de loopbaan, zoals gekend in onze gegevens:

- 50% van de vrouwen telt minstens 6.286 dagen van effectieve tewerkstelling. 50% van de mannen telt minstens 10.456 dagen effectieve tewerkstelling in hun loopbaan.

- 10% van de vrouwen telt minder dan 1.048 dagen van effectieve tewerkstelling, en 10% van hen heeft meer dan 11.522 dagen effectief gepresteerd.
- 10% van de mannen telt minder dan 4.005 dagen van effectieve tewerkstelling, en 10% van hen heeft meer dan 12.736 dagen van effectieve prestaties.

2. Aandeel gelijkgestelde periodes - zuivere werknemers

Wat is nu gemiddeld het aandeel van de gelijkgestelde periodes in de loopbaan van een zuivere werknemer die recent op pensioen ging?

Voor wat betreft de rustpensioenen van de zuivere werknemers hebben we ons hier opnieuw gebaseerd op de pensioenen die ingegaan zijn in 2018 en nog in betaling zijn op 1 januari 2019. Er werd geen rekening gehouden met werknemers die enkel rechten opbouwden in de bijzondere stelsels (mijnwerkers, luchtvaart, zeevarenden) of rechten toegewezen kregen van hun partner in het kader van pensioenen van uit de echtgescheidenen.

De loopbaangegevens als werknemer die gebruikt werden, komen voort uit de detailgegevens van de pensioenberekening. De loopbaan die werd weerhouden om dit percentage te bepalen, omvat alle jaren waarin ten minste één in België gewerkte of gelijkgestelde dag in het stelsel voor werknemers werd geregistreerd, maar na de eventuele schrapping van bepaalde jaren in het kader van de eenheid van loopbaan.

Er dient opgemerkt te worden dat het jaar dat voorafgaat aan het ingangsjaar van het pensioen in de meeste gevallen volledig wordt gelijkgesteld: voor deze analyse hebben wij deze ambtshalve gelijkstelling gecorrigeerd door de dagen van het jaar dat voorafgaat aan het ingangsjaar van het pensioen te verdelen volgens de verdeling vastgesteld in het voorgaande jaar. Het ingangsjaar van het pensioen werd niet in rekening gebracht bij deze verdeling.

In onderstaande Tabel 72 vindt u, voor de onderzochte populatie van zuivere werknemers, het percentage aan gelijkstelling berekend op basis van de verhouding tussen de gepresteerde dagen en de gelijkgestelde dagen, voor het stelsel van de werknemers (verdeling mannen/vrouwen).

We zien, op basis van onze gegevens, gemiddeld een groter aandeel gelijkstelling binnen de loopbaan bij vrouwen (38%) dan bij mannen (30%).

Tabel 72 Ingangsjaar 2018 - verdeling per geslacht en per gewest (o.b.v. woonplaats)

Regio/geslacht	Mannen	Vrouwen
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	38,02%	38,33%
Vlaams Gewest	26,61%	36,30%
Waals Gewest	34,54%	41,42%
Buitenland	30,26%	34,91%
Totaal	29,57%	37,92%

3. Verdeling volgens type gelijkstelling - zuivere werknemers

Hoe zit het dan met de verdeling volgens type gelijkstelling? Welke types van gelijkstelling komen het meest voor?

De tabellen die u hieronder vindt, geven de verdeling van gelijkgestelde periodes volgens het type van gelijkstelling, weliswaar **onafhankelijk van de duur van de periodes**, voor deze personen en dit voor het laatst gekende **jaar voorafgaand aan de pensionering** (voor zover betrokkene minstens 30 gelijkgestelde dagen telt in het betrokken jaar voor de berekening van het pensioen).

Tabel 73 Ingangsjaar 2018 - verdeling per type gelijkstelling (laatst gekend loopbaanjaar)

Type gelijkstelling/geslacht	Mannen	Vrouwen
Ziekte - invaliditeit	27,04%	28,89%
SWT - brugpensioen	35,90%	20,15%
Werkloosheid	22,74%	28,07%
Loopbaanonderbreking	12,71%	16,27%
Andere/onbepaald	1,61%	6,61%

Het feit dat deze cijfers enkel betrekking hebben op het einde van de loopbaan (met name het laatst gekende loopbaanjaar voorafgaand aan de pensionering) maakt dat we hier geen uitspraken kunnen doen over de volledige loopbaan, en verklaart tevens het relatief grote aandeel van SWT – brugpensioen.

Het geeft ons wel interessante info over in welk type gelijkstelling werknemers zich bevinden op het einde van hun loopbaan. Bij mannen blijkt dat het vaakst in SWT-brugpensioen te zijn, gevolgd door ziekte/invaliditeit; bij vrouwen voornamelijk in ziekte/invaliditeit of werkloosheid.

Op het einde van de loopbaan bevond 65% van deze onderzochte populatie van zuivere werknemers zich in volledige gelijkstelling.

Van degene die op pensioen gaan op de wettelijke pensioenleeftijd bevond, volgens onze gegevens, maar liefst 84% zich in volledige gelijkstelling. Voor degene die vervroegd (<65 jaar) op pensioen gingen, was dat 38%.

13.1.2. Zelfstandigen (RSVZ)

De sociale partners vinden hierna een aantal gegevens met betrekking tot de gelijkstellingen in het stelsel van de zelfstandigen. Bij elk van de gegevens werd ervoor geopteerd om ook een opdeling te maken naar geslacht:

1. Basisgegevens gelijkstellingen
2. Basisgegevens gelijkstellingen – verdeling naar geslacht
3. Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling in loopbaan zelfstandige
4. Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling in loopbaan zelfstandige – naar geslacht

Alle gegevens hebben betrekking op de **loopbaan als zelfstandige van degenen wiens rustpensioen als zelfstandige is ingegaan in 2019** (N = 27.654) (de FPD doet hun analyses ook op ingangsjaar 2019).

1. Basisgegevens gelijkstellingen

Totaal aantal ingangen 2019 = 27.654;

waarvan 4.186 (15,14%) met min. 1 kwartaal gelijkstelling in de loopbaan.

Totale loopbaan³ als zelfstandige voor alle ingangen 2019 telt 150.025.980 VTE, waarvan 3,64% gelijkgestelde VTE betreft:

TOT VTE = 150.025.980 VTE

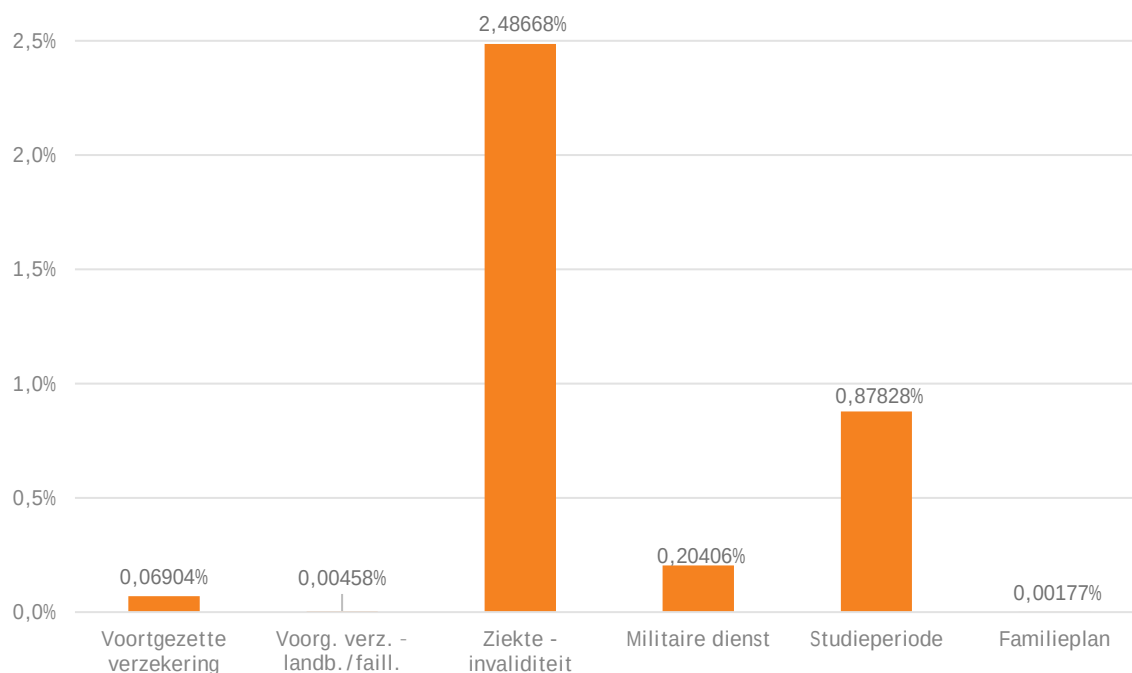
TOT VTE gelijkgesteld = 5.467.566 VTE (= 3,64%).

Tabel 74 Verdeling van gelijkgestelde VTE per type van gelijkstelling + aandeel type gelijkstelling binnen totaal aantal VTE

Type gelijkstelling	Aantal VTE gelijkgesteld (% op totaal aantal gelijkgestelde VTE)	Aandeel type gelijkstelling op totaal aantal VTE (= 150.025.980 VTE)
Voortgezette verzekering	103.584 (1,89%)	0,06904%
Voorgezette verzekering - landbouwsaneringsfonds of faillissementsverzekering tussen 1/7/1995 en 30/6/1997	6.864 (0,13%)	0,00458%
Gelijkstelling ziekte - invaliditeit	3.730.662 (68,23%)	2,48668%
Gelijkstelling militaire dienst	306.150 (5,60%)	0,20406%
Gelijkstelling voorlopige hechtenis	0 (0%)	0,00000%
Gelijkstelling studieperiode	1.317.654 (24,10%)	0,87828%
Gelijkstelling familieplan	2.652 (0,05%)	0,00177%
Gelijkstelling periode vrijstelling van bijdragen na bevalling	0 (0%)	0,00000%
Gelijkstelling overbruggingsrecht	0 (0%)	0,00000%
TOT VTE Gelijkgesteld	5.467.566 VTE (100,00%)	3,64442%

³ loopbaan (in VTE of dagen) als zelfstandige vóór eventuele toepassing eenheid van loopbaan. Onder "loopbaan" wordt begrepen: alle dagen (VTE) die het recht op pensioen kunnen openen (dus alle VTE waarvoor sociale bijdragen zoals voor een hoofdberoep betaald werden of daarmee gelijkgesteld).

Figuur 4 Aandeel dagen gelijkstelling per type gelijkstelling t.o.v. totaal aantal dagen pensioenopbouw

2. Basisgegevens gelijkstellingen - verdeling naar geslacht

Totale loopbaan (TOT VTE) als zelfstandige voor alle ingangen 2019 telt 150.025.980 VTE, waarvan 3,64% gelijkgestelde VTE betreft.

Verdeling TOT VTE naar geslacht:

TOT VTE = 150.025.980 VTE

Waarvan TOT VTE MAN = 74,17% (111.266.922 VTE)

Waarvan TOT VTE VROUW = 25,83% (38.757.966 VTE)

Aandeel gelijkgestelde dagen t.o.v. totale loopbaan per geslacht:

TOT VTE MAN = 111.266.922 VTE

Waarvan 3,43% gelijkgestelde VTE (3.819.660 VTE)

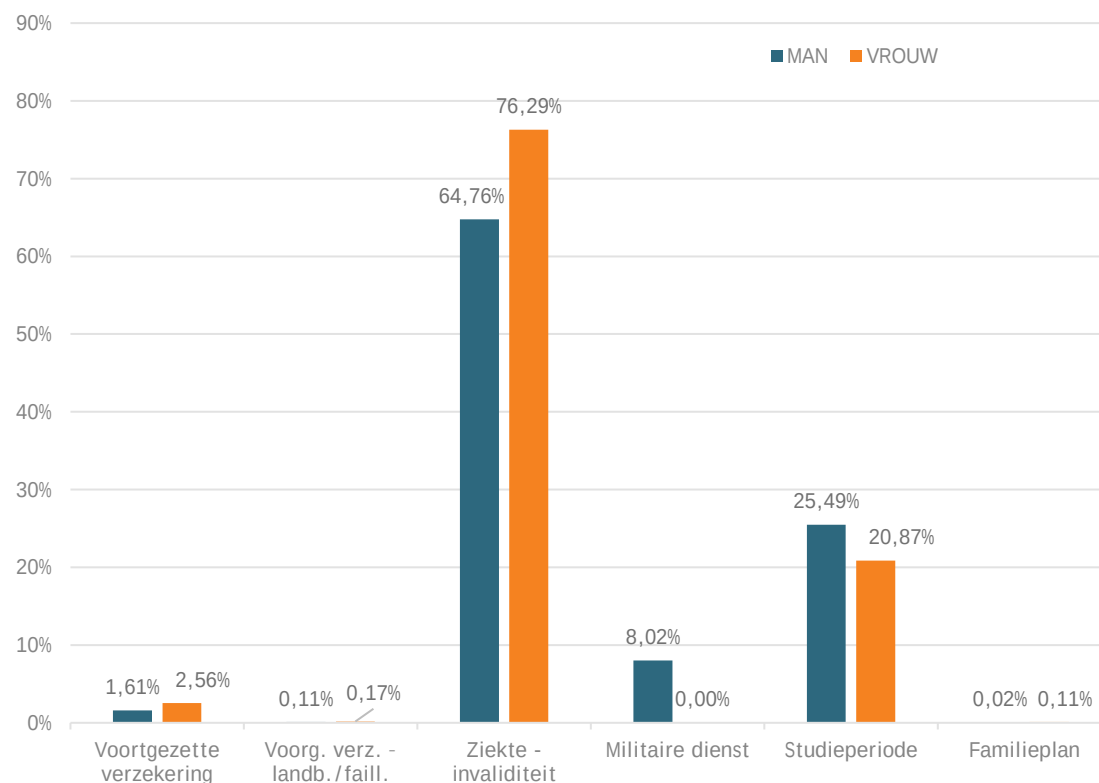
TOT VTE VROUW = 38.757.966 VTE

Waarvan 4,25% gelijkgestelde VTE (1.647.906 VTE)

Tabel 75 Verdeling van gelijkgestelde VTE per type van gelijkstelling - naar geslacht

	Man		Vrouw	
	Aantal VTE gelijkgesteld	% VTE gelijkgesteld	Aantal VTE gelijkgesteld	% VTE gelijkgesteld
Voortgezette verzekering	61.464	1,61%	42.120	2,56%
Voorgezette verzekering - landbouwsaneringsfonds of faillissementsverzekering tussen 1/7/1995 en 30/6/1997	4.056	0,11%	2.808	0,17%
Gelijkstelling ziekte - invaliditeit	2.473.458	64,76%	1.257.204	76,29%
Gelijkstelling militaire dienst	306.150	8,02%	0	0,00%
Gelijkstelling voorlopige hechtenis	0	0,00%	0	0,00%
Gelijkstelling studieperiode	973.674	25,49%	343.980	20,87%
Gelijkstelling familieplan	858	0,02%	1.794	0,11%
Gelijkstelling periode vrijstelling van bijdragen na bevalling	0	0,00%	0	0,00%
Gelijkstelling overbruggingsrecht	0	0,00%	0	0,00%
	3.819.660 VTE	100%	1.647.906 VTE	100%

Figuur 5 Verdeling gelijkstellingen (per type) naar geslacht

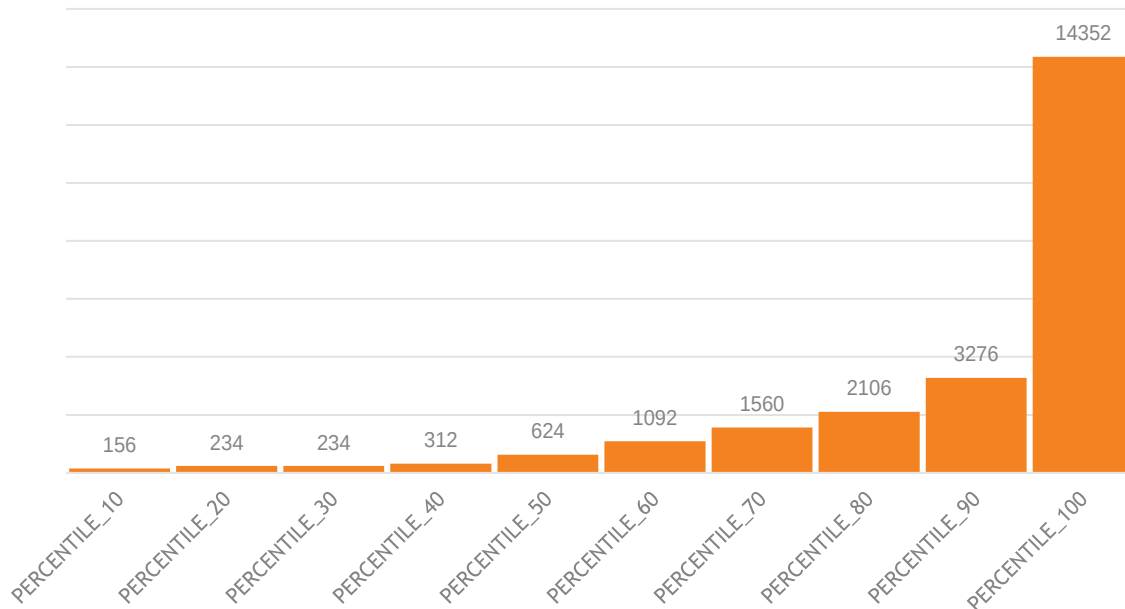
3. Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling in loopbaan zelfstandige

Onderstaande gegevens betreffen de decielverdeling van het aantal dagen gelijkstelling binnen de subgroep met min. 1 kwartaal gelijkstelling in de loopbaan (N= 4.186).

Tabel 76 VTE gelijkstelling in loopbaan

	Aantal VTE gelijkstelling in loopbaan
PERCENTILE_10	156
PERCENTILE_20	234
PERCENTILE_30	234
PERCENTILE_40	312
PERCENTILE_50	624
PERCENTILE_60	1.092
PERCENTILE_70	1.560
PERCENTILE_80	2.106
PERCENTILE_90	3.276
PERCENTILE_100	14.352

Figuur 6 Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling

4. Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling in loopbaan zelfstandige - naar geslacht

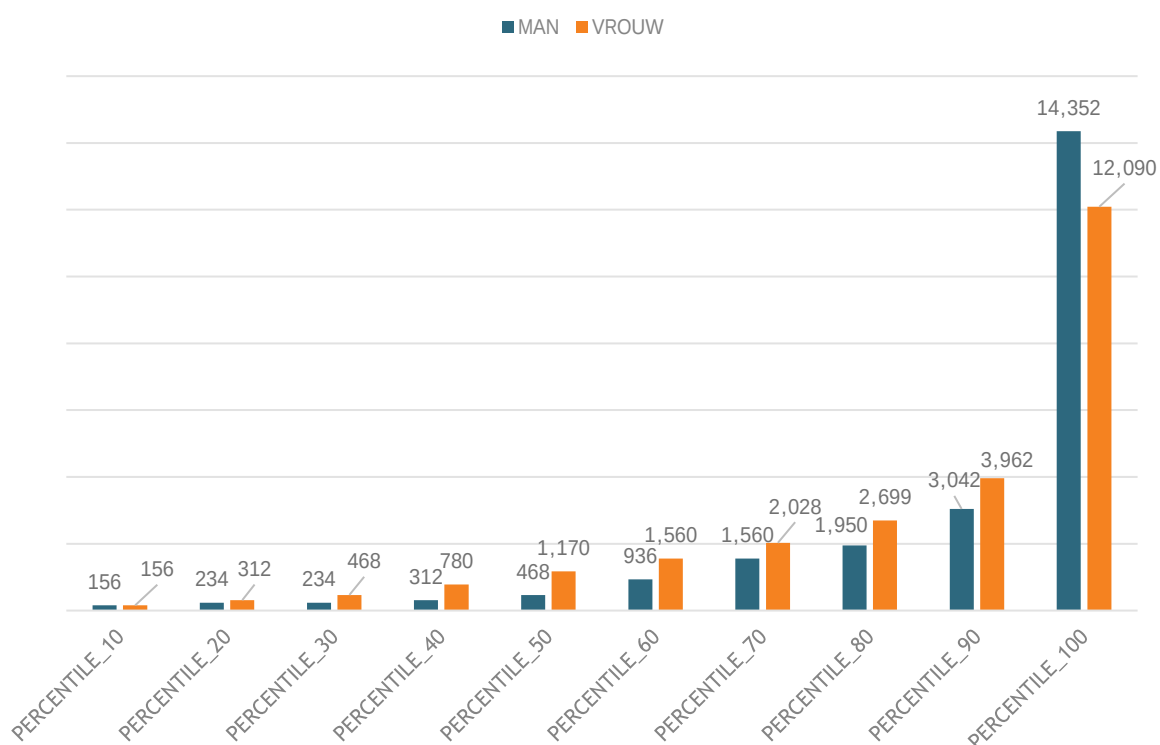
Onderstaande gegevens betreffen de decielverdeling van het aantal dagen gelijkstelling binnen de subgroep met min. 1 kwartaal gelijkstelling in de loopbaan (N= 4.186).

Er zijn 4.186 zelfstandigen met in de loopbaan min. 1 kwartaal gelijkstelling
 waarvan 973 vrouwen (23,24%) en 3.213 mannen (76,76%).

Tabel 77 VTE gelijkstelling in loopbaan

	Aantal VTE gelijkstelling in loopbaan	
	Man	Vrouw
PERCENTILE_10	156	156
PERCENTILE_20	234	312
PERCENTILE_30	234	468
PERCENTILE_40	312	780
PERCENTILE_50	468	1170
PERCENTILE_60	936	1560
PERCENTILE_70	1560	2028
PERCENTILE_80	1950	2699
PERCENTILE_90	3042	3962
PERCENTILE_100	14352	12090

Figuur 7 Decielverdeling aantal dagen gelijkstelling naar geslacht

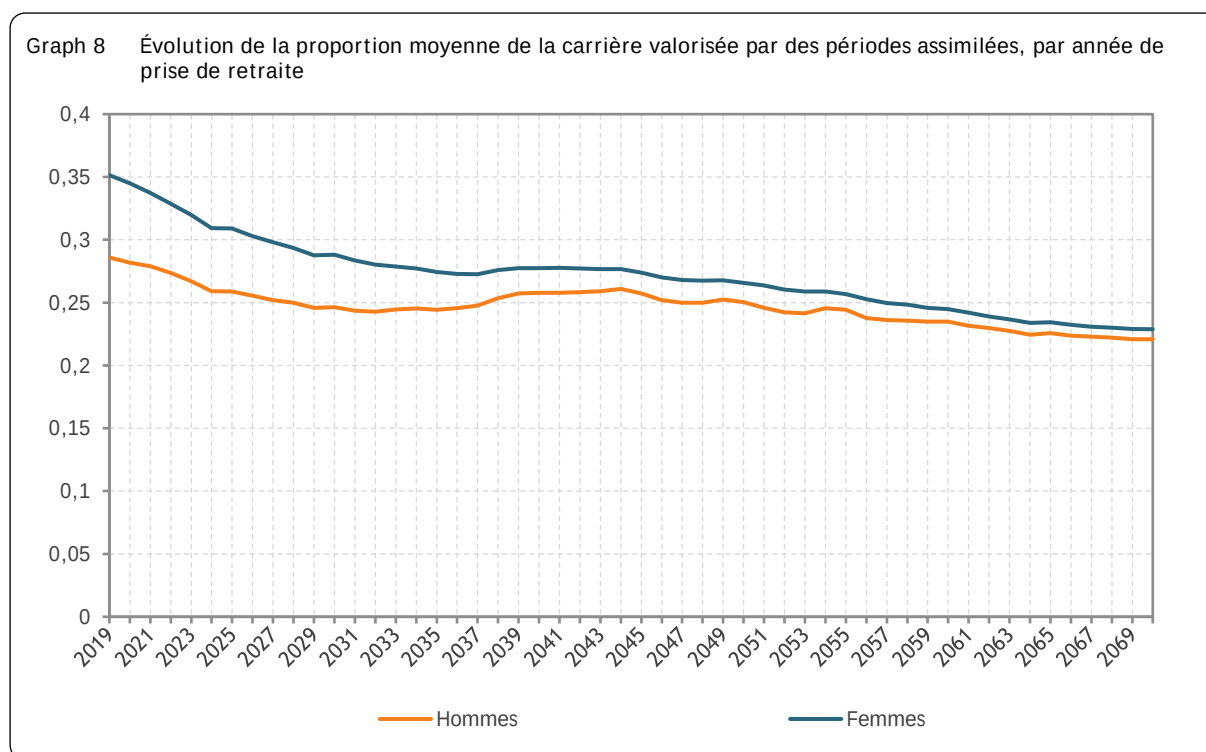
13.2. Projecties (FPB)

13.2.1. Evolutie gelijkgestelde perioden in het werknemersstelsel

L'évolution de la proportion moyenne de la carrière valorisée par des périodes assimilées suit une courbe globalement décroissante sur les différentes cohortes de prise de retraite entre 2019 et 2070. L'évolution de cette proportion pour les hommes est légèrement différente de celle des femmes.

En ce qui concerne les hommes, l'ensemble des périodes assimilées sur l'ensemble de la carrière baisse jusqu'aux cohortes de départs de l'année 2035. S'en suit, jusqu'aux cohortes de départs 2045, une légère augmentation de la part des périodes assimilées. Après cette date, la proportion de la carrière valorisée par des périodes assimilées diminue.

Concernant les femmes, la décroissance de la part des périodes assimilées est plus forte que celle des hommes pour les cohortes de départs avant 2035 et après 2045. La légère augmentation entre les cohortes de départs 2035 et 2045 semble, pour les femmes, à peine perceptible.

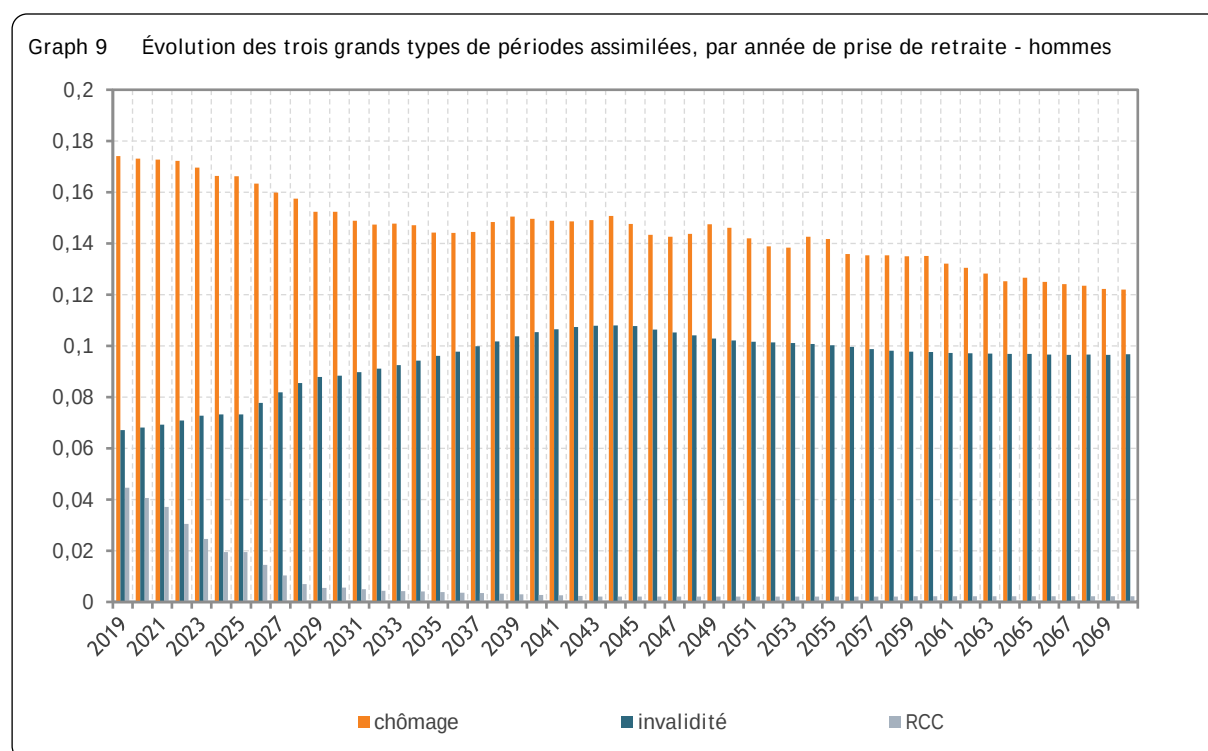

Cette évolution s'explique par l'évolution des trois principaux types de périodes assimilées (chômage, invalidité et régime de chômage avec complément d'entreprise (RCC)) qui composent les carrières des différentes cohortes.

Pour les hommes, la baisse des périodes assimilées sur la carrière des cohortes jusqu'en 2035 est expliquée par la baisse du chômage ainsi que la baisse des RCC même si l'augmentation des périodes d'invalidité tempère cette baisse. La légère augmentation qui s'en suit pour les cohortes de départs jusqu'en 2045 résulte, en plus de l'augmentation des périodes d'invalidité, de la hausse de la part des

périodes de chômage. Après cette date, aussi bien la proportion des périodes de chômage que d'invalidité subissent une diminution lente et progressive.

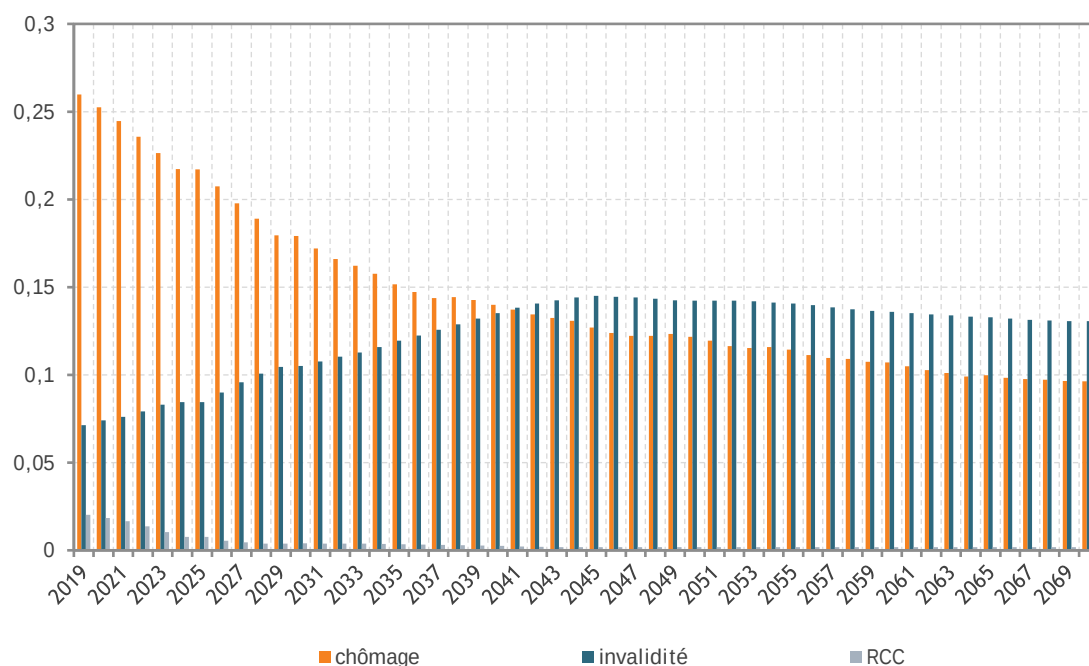
Cette évolution est elle-même la résultante de l'évolution de ces types de périodes assimilées sur le cycle de vie des différentes cohortes considérées. La baisse du chômage pour les cohortes de départs de 2019 à 2035 résulte surtout de la baisse du taux de chômage chez les 50 ans et plus sur la période de 2005 à 2020 ainsi que de la baisse du taux de chômage des jeunes de 1975 à 1990. La légère remontée des périodes de chômage pour les cohortes de départs de 2035 à 2045 provient de l'augmentation du chômage des jeunes de 1990 à 2000. L'augmentation des périodes d'invalidité résulte de l'augmentation de l'invalidité chez les 45-60 ans de 2010 à 2035. Quant aux périodes de RCC, leur proportion diminue rapidement à la suite du renforcement des conditions d'âge et de carrière.

En ce qui concerne les femmes, alors que la baisse de la proportion des périodes de chômage sur la carrière est plus forte et plus continue que pour les hommes, la croissance de la proportion des périodes d'invalidité est également plus forte. Il en résulte qu'à partir de la cohorte de départs de 2040, la proportion des périodes d'invalidité dépasse celle des périodes de chômage.

L'analyse sur le cycle de vie des différentes cohortes montre que, comme pour les hommes, le taux de chômage des femmes baisse chez les 50 ans et plus sur la période de 2005 à 2020. Mais contrairement aux hommes, le taux de chômage des autres catégories d'âge baisse également. L'augmentation des périodes d'invalidité résulte principalement de l'augmentation de l'invalidité chez les 45-60 ans de 2010 à 2035. Quant aux périodes de RCC pour les femmes, le niveau de départ étant déjà largement plus faible que celui des hommes, leur diminution rapide – dû au renforcement des conditions d'éligibilité – n'affecte que peu l'évolution globale.

Graph 10 Évolution des trois grands types de périodes assimilées, par année de prise de retraite - femmes

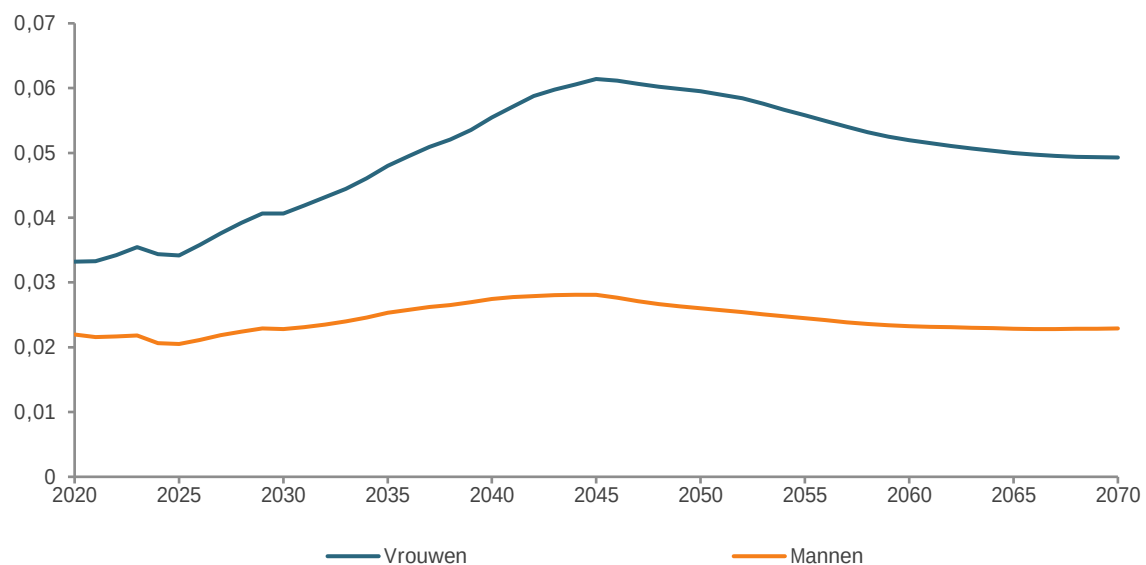

13.2.2. Evolutie gelijkgestelde perioden in het zelfstandigenstelsel

In 2019 bedroeg bij de nieuw gepensioneerden van dat jaar het aandeel gelijkgestelde dagen in het totaal van de dagen die in aanmerking komen voor de pensioenberekening van zelfstandigen 3,43% bij mannen en 4,25% bij vrouwen (zie paragraaf boven Tabel 75). Het overgrote deel van deze gelijkgestelde dagen zijn dagen met betrekking tot periodes van ziekte en invaliditeit. Bij mannen gaat het bij de nieuw gepensioneerden van 2019 om 64,76% van het totaal van de in aanmerking genomen gelijkgestelde dagen, bij vrouwen om 76,29% (Tabel 75).

Voor mannen en vrouwen wordt verwacht dat dit aandeel doorheen heel de projectiehorizon zal stijgen tot het midden van de jaren 2040 om daarna terug te dalen. Zowel de initiële stijging als de latere daling is bij vrouwen veel meer uitgesproken dan bij mannen. Aan het einde van de projectiehorizon ligt het aandeel voor mannen niet hoger dan het niveau van 2020. Voor vrouwen ligt het aandeel finaal wel aanzienlijk hoger (zie Figuur 11).

Figuur 11 Evolutie aandeel gelijkgestelde dagen wegens ziekte en invaliditeit in het totaal van de in aanmerking genomen dagen voor de berekening van het zelfstandigenpensioen van nieuwe pensioengerechtigde zelfstandigen

14. Toegelaten activiteit na pensionering (FPB) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Hoe verhoudt het Belgisch stelsel van toegelaten activiteit zich ten aanzien van de stelsels in de buurlanden (meer/minder gebruikt; voorwaarden;)? Wie zijn de personen die een toegelaten activiteit uitoefenen (totale inkomen, pensioeninkomen, laatste statuut voor pensioen, ...)?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

15. Minimale 3% doelstelling (Sigedis) (cfr. Compendium deel 1)

Vraag: Welk aandeel van de werknemers haalt de minimale doelstelling van 3% [eens de harmonisatie tussen arbeiders en bedienden is afgerond?

Zie 'Compendium antwoorden voor de Gemengde Subcommissie Pensioenen – deel 1', november 2022

16. Pensioensplit (FPD, Sigedis)

Vraag: Wat is de kost van de invoering van een pensioensplit in de 1ste pijler als werknemers ook na een split toegang houden tot wettelijke solidariteitsmechanismen (in het bijzonder het minimumpensioen)? Qui sont les bénéficiaires de la pension de survie aujourd'hui parcours et structure de leur carrière ? Hoe overlevingspensioen en overgangsuitkering aanpassen aan 2-verdienersrealiteit? Welke ongerijmdheden zitten er momenteel in het systeem?

In het kader van deze vraag heeft op 18 oktober een vergadering plaats gehad. De powerpoint van de presentatie die toen is gegeven, bevindt zich in bijlage 2.

17. Impact afschaffen overlevings- en echtscheidingspensioenen op het armoederisico (FPB)

Vraag: In welke mate stijgt het armoederisico bij verschillende type huishoudens als overlevings- en echtscheidingspensioen zouden verdwijnen voor toekomstig gepensioneerden?

17.1. Inleiding

Om bovenstaande vraag te beantwoorden zijn simulaties uitgevoerd met het dynamisch microsimulatiemodel MIDAS. De scenario's voor ontwikkelingen inzake demografie (geboorten, overlijdens, huwelijk en samenwonen), macro-economie (groei van de productiviteit en van de lonen, werkgelegenheidsgraad), socio-economie (werkgelegenheid per statuut, aantal gerechtigden van sociale uitkeringen) en sociaal beleid (parameters en recente maatregelen inzake welvaartsaanpassing) zijn dezelfde als die welke gebruikt werden voor het meest recente rapport (2022) van de Studiecommissie voor de Vergrijzing. Dit scenario vormt het referentiescenario. Ook het begrip armoederisico is op dezelfde manier ingevuld (een equivalent gezinsinkomen beneden de armoededrempel, die ligt op 60% van het mediane equivalente gezinsinkomen).

Bovenstaande vraag is op de volgende manier geïmplementeerd:

- Echtscheidingspensioenen worden niet gesimuleerd, wegens gebrek aan informatie over huwelijksrelaties van steekproefpersonen in het verleden. Dit betekent dat alleen de effecten van het verdwijnen van overlevingspensioenen worden nagegaan.⁴
- De vraag is als volgt geïnterpreteerd: vanaf 2023 worden geen nieuwe overlevingspensioenen meer toegekend. Bestaande overlevingspensioenen blijven uitgekeerd worden en de welvaartsaanpassingen blijven hierop toegepast worden.
- De simulatie betreft de overlevingspensioenen in de drie stelsels: werknemers, ambtenaren en zelfstandigen.
- De bijdragen, belastingen en middelengetoetste uitkeringen worden door het microsimulatiemodel automatisch aangepast aan het wegvallen van een overlevingspensioen. Dit geldt met name voor de IGO en (in beperkte mate) het leefloon. Gedragsreacties (werk zoeken, een nieuwe partner vinden) worden niet gesimuleerd.

⁴ Meer exact is het probleem dat we voor personen die in de startdata uit de echt gescheiden zijn, geen gegevens hebben over de vroegere partner. Op het moment dat deze personen met pensioen gaan, kunnen we daarom het echtscheidingspensioen niet berekenen. Dit betreft een relatief omvangrijke groep. Een analoog probleem stelt zich tot op zekere hoogte ook voor personen die in de startdata weduwe of weduwnaar waren. Het probleem voor die groep is echter veel beperkter, omdat we voor deze groep bijna steeds een eventueel overlevingspensioen observeren. Dit geldt altijd als de persoon ouder is dan 65. Ook de personen die in de startdata verweduwd zijn maar nog jonger dan 65 zijn (een relatief kleine groep), genieten meestal een overlevingspensioen (62% voor mannen en vrouwen samen; 74% van de vrouwen beneden 65 jaar). Daarenboven hebben de verweduwden zonder overlevingspensioen bijna altijd een arbeidsinkomen of vervangingsuitkering, zodat zij na pensionering een eigen rustpensioen zullen ontvangen, en vanwege de cumulatieregels geen of een beperkt overlevingspensioen.

- Resultaten worden afzonderlijk gepresenteerd voor enerzijds de groep tussen 49 jaar⁵ en de wettelijke pensioenleeftijd, en anderzijds de ouderen: personen met leeftijd gelijk aan of ouder dan de wettelijke pensioenleeftijd. De prevalentie en ontwikkeling van overlevingspensioenen verschilt aanzienlijk tussen beide groepen.
- Als gezinstypen worden onderscheiden: alleenstaanden (huishoudens van één persoon), koppels (samenwonend of gehuwd, zonder andere personen), en alle overige gezinssituaties.⁶ Uiteraard kunnen alleen weduwen en weduwnaars recht hebben op een overlevingspensioen. Dit recht valt weg bij een nieuw huwelijk. Onder koppels kunnen dus alleen ongehuwd samenwonenden een overlevingspensioen ontvangen. Daarnaast zijn ook lang niet alle oudere alleenstaanden verweduwd; sommigen zijn nooit gehuwd geweest, en het aandeel van deze groep neemt sterk toe gedurende de projectieperiode. Om deze reden worden twee populaties onderscheiden:
 - Enerzijds alle personen binnen de genoemde leeftijdsgroepen: dit laat toe om de effecten van de maatregel voor alle ouderen gezamenlijk te laten zien.
 - Anderzijds de toekomstig gepensioneerden die in het referentiescenario een overlevingspensioen ontvangen. Dit maakt de effecten zichtbaar voor de personen die direct getroffen worden door de afschaffing van de overlevingspensioenen.
- Daarnaast worden alle resultaten opgesplitst tussen mannen en vrouwen, en worden ook resultaten gepresenteerd naargelang leeftijdsgroep (49 – wettelijke pensioenleeftijd; wettelijke pensioenleeftijd – 74: 75-84; 85+).

Het antwoord op de vraag is als volgt opgebouwd. In sectie 1.2 worden, afzonderlijk voor de bevolking beneden de wettelijke pensioenleeftijd en de ouderen, de effecten voorgesteld op het armoederisico. Sectie 17.3 bevat een beknopte conclusie.

17.2. Impact op armoederisico

17.2.1. Resultaten voor vrouwen in de leeftijdsgroep 49 tot pensioenleeftijd

In de leeftijdsgroep van 49 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd komt bij de mannen het percentage ontvangers van een overlevingspensioen nooit boven 0,2%. In deze leeftijdsgroep zijn er veel minder weduwnaars dan weduwen, en daarnaast geniet slechts een kleine minderheid van deze weduwnaars een overlevingspensioen, ofwel omdat hun arbeidsinkomen het loonplafond overstijgt, ofwel omdat zij een rustpensioen ontvangen. Om deze reden tonen we alleen resultaten voor vrouwen.

Figuur 12 toont het effect van de afschaffing van de overlevingspensioenen op het armoederisico van vrouwen in de genoemde leeftijdsgroep.⁷ Uit de figuur links blijkt dat, onder de assumptie van afwezigheid van gedragseffecten, deze afschaffing tot gevolg heeft dat het armoederisico onder vrouwen die in het referentiescenario deze uitkering ontvangen, enorm stijgt. In de meeste gevallen was dit immers het enige inkomen van deze veelal alleenstaande vrouwen. Voor de groep vrouwelijke

⁵ Dit is de jongste leeftijd waarop mensen in 2023 een overlevingspensioen kunnen ontvangen.

⁶ Deze betreffen voornamelijk alleenstaanden en koppels met inwonende kinderen

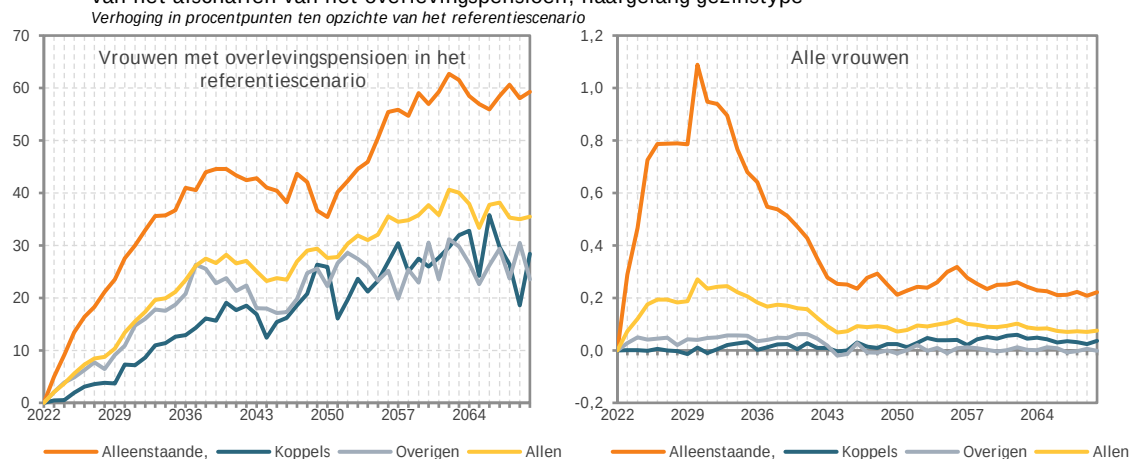
⁷ Dit effect wordt weergegeven in procentpunten, en niet proportioneel, omdat dit laatste misleidend kan zijn wanneer het armoederisico in het referentiescenario laag is.

ontvangers die ongehuwd samenwonen is het effect kleiner dan voor alleenstaande vrouwen, omdat zij enigszins tegen armoede worden beschermd door het inkomen van hun partner.

Aangezien het hier een groep betreft die jonger is dan de wettelijke pensioenleeftijd, komt zij niet in aanmerking voor de IGO. Deze personen kunnen uiteraard beroep doen op het leefloon. Het leefloon kan het wegvallen van het overlevingspensioen echter niet volledig compenseren, enerzijds omdat het niveau van het leefloon achterblijft bij de armoederempel (terwijl een overlevingspensioen meestal voldoende is om geen armoederisico te lopen), anderzijds omdat niet iedereen met een beschikbaar inkomen beneden het niveau van het leefloon deze uitkering opneemt. Een andere mogelijkheid is dat weduwen die hun overlevingspensioen verliezen, werk gaan zoeken, of meer uren gaan werken als zij al een (deeltijdse) job hebben. In het bestek van deze studie was het niet mogelijk om een verhoogd arbeidsaanbod te simuleren, hetgeen betekent dat het effect van de maatregel op het armoederisico van deze groep mogelijk overschat is.

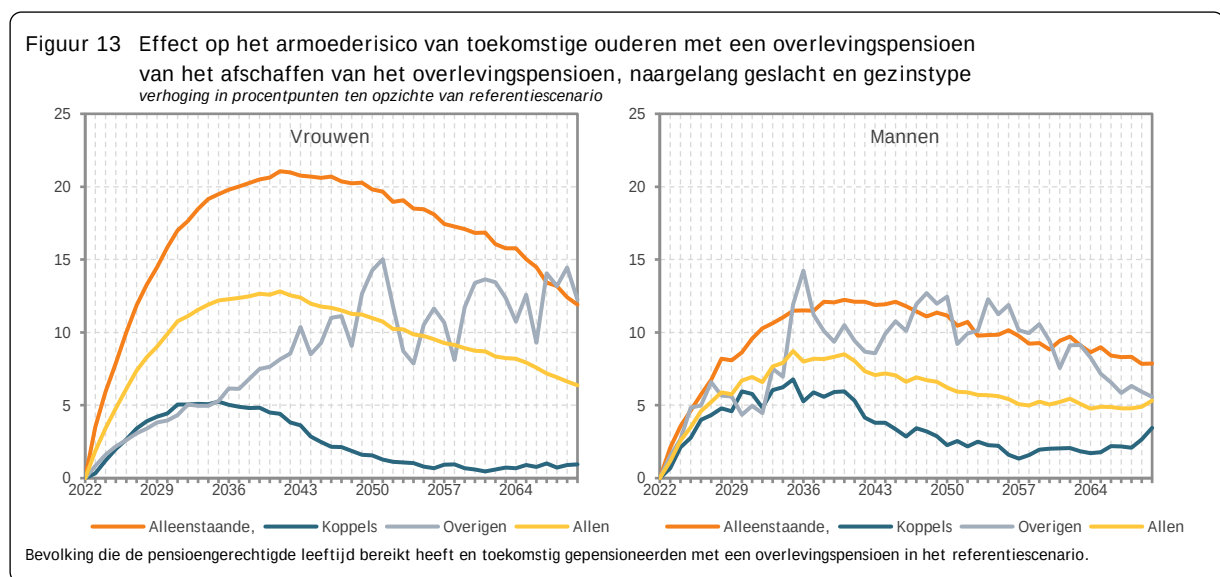
De grafiek aan de rechterkant van Figuur 12 laat het effect van de gesimuleerde beleidsmaatregel op het armoederisico van de gehele groep vrouwen tussen 49 en de pensioenleeftijd zien. Wegens het kleine en dalende aantal personen met een overlevingspensioen in deze leeftijdsgroep, is het effect voor deze leeftijdsgroep als geheel beperkt en daalt het na een piek van 0,3% in 2030 tot 0,1% in 2070. Voor de alleenstaande vrouwen bedragen deze cijfers respectievelijk 1,1% in 2030 en 0,2% in 2070. Gedurende de komende decennia zal ook in het referentiescenario het aantal vrouwen beneden de pensioenleeftijd met een overlevingspensioen sterk dalen, vanwege de daling van de mortaliteit en de toenemende arbeidsmarktparticipatie van vrouwen tussen 50 jaar en de pensioenleeftijd.

Figuur 12 Effect op het armoederisico van vrouwen in de leeftijdsgroep 40 tot pensioenleeftijd van het afschaffen van het overlevingspensioen, naargelang gezinstype

17.2.2. Resultaten voor de leeftijdsgroep vanaf de wettelijke pensioenleeftijd⁸

Figuur 13 laat zien wat het effect is van het afschaffen van het overlevingspensioen op het armoederisico voor de toekomstige oudere ontvangers van een overlevingspensioen in het referentiescenario.⁹ Deze afschaffing heeft – onder de assumptie van geen gedragseffecten – tot gevolg dat het armoederisico van de vrouwen die deze uitkering ontvangen, zeer sterk stijgt. Uit een vergelijking met de resultaten van Figuur 12 blijkt wel dat deze stijging van het armoederisico bij oudere vrouwen toch aanzienlijk kleiner is dan bij ontvangers van een overlevingspensioen beneden de pensioenleeftijd. Veel oudere weduwen combineren het overlevingspensioen met een eigen rustpensioen, en daarnaast kunnen zij toegang hebben tot de IGO. Maar ook de IGO kan het wegvallen van het overlevingspensioen niet volledig compenseren, enerzijds omdat niet iedereen met een beschikbaar inkomen beneden het niveau van de IGO recht op deze uitkering heeft, terwijl anderzijds sommige rechthebbenden deze niet opnemen. Sommigen in deze groep hebben geen recht op de IGO omdat het kadastraal inkomen van de eigen woning (en andere elementen van het vermogen) geen deel uitmaken van het beschikbaar inkomen dat gesimuleerd wordt, maar in de realiteit wel zijn opgenomen in de middelentoets van de IGO. Daarnaast vragen niet alle potentiële gerechtigden op de IGO deze uitkering daadwerkelijk aan. Bij de simulatie van de IGO wordt met beide factoren rekening gehouden.

Onder oudere mannen met een overlevingspensioen zou het armoederisico in mindere mate toenemen dan bij de vrouwen. Mannen kunnen vaker terugvallen op een hoger rustpensioen dan vrouwen.

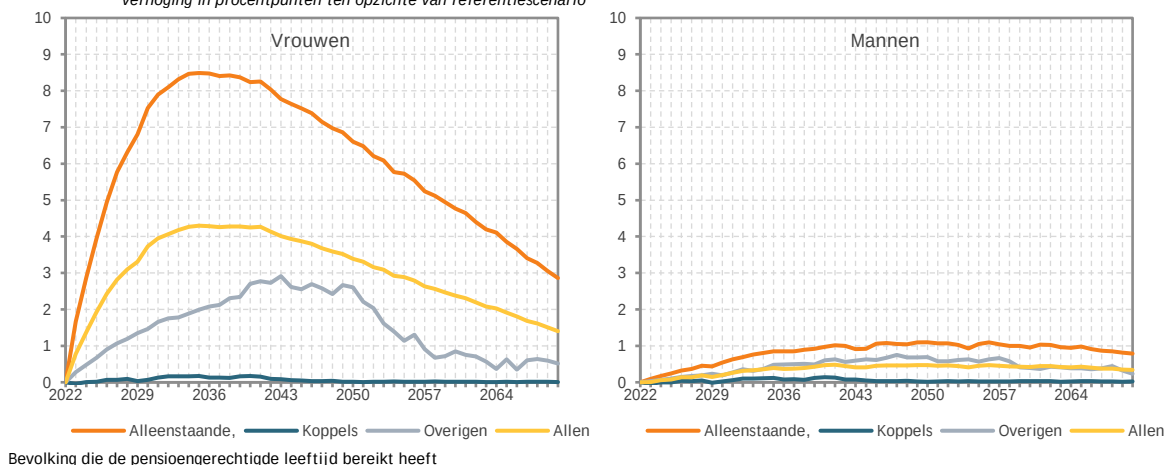
De afschaffing van het overlevingspensioen heeft – onder de assumptie van geen gedragseffecten – tot gevolg dat het armoederisico van de groep alleenstaande vrouwen als geheel fors stijgt met een maximum van ruim 8 procentpunten in de tweede helft van de jaren 2030 (Figuur 14). Voor oudere vrouwen als geheel bedraagt de maximale stijging ruim 4 procentpunten. Het effect op het

⁸ Omwille van beknoptheid en leesbaarheid zal hieronder de bevolking met leeftijd gelijk aan of ouder dan de wettelijke pensioenleeftijd aangeduid worden met de term 'ouderen'.

⁹ Armoederisico is gedefinieerd als een situatie waarin zijn of haar equivalent huishoudinkomen lager is dan de armoedegrens. Deze laatste is gelijk aan 60% van het mediane equivalente inkomen. Indien als gevolg van een beleidsmaatregel het equivalente inkomen verandert, dan wordt de armoededrempel herberekend. Het effect van deze herberekening is met een daling van maximaal 0,2% echter erg klein.

armoederisico van vrouwen daalt daarna tot ongeveer 3 procentpunten in 2070 voor alleenstaanden en tot minder dan 2 procentpunten voor de hele groep. De daling van het effect is te danken aan de dalende proportie vrouwen met een overlevingspensioen in het referentiescenario en het feit dat meer weduwen dit pensioen combineren met een eigen rustpensioen. In het referentiescenario daalt de proportie weduwen onder de oudere vrouwen, voornamelijk omdat de levensverwachting van mannen sterker stijgt dan die van vrouwen.

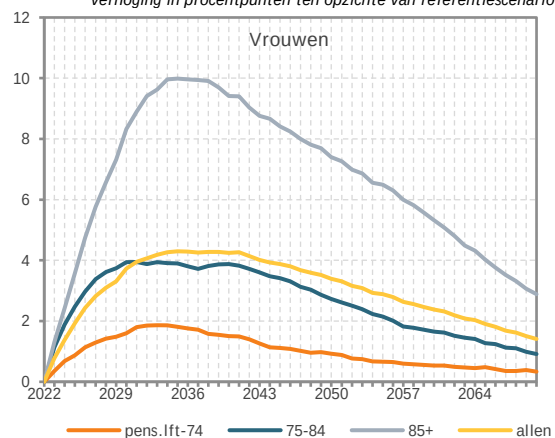
Figuur 14 Effect op het armoederisico van ouderen van het afschaffen van het overlevingspensioen, naargelang geslacht en gezinstype
verhoging in procentpunten ten opzichte van referentiescenario

Onder oudere mannen zou het armoederisico in beperkte mate toenemen. Meer mannen dan nu zouden in toekomstige jaren een weduwnaarspensioen ontvangen volgens het referentiescenario. Daarnaast kunnen mannen en vrouwen onder de armoederempel terecht komen als hun ongehuwd samenwonende partner haar of zijn overlevingspensioen verliest.

Uitgesplitst naar leeftijdsgroep is het duidelijk dat het sterkste effect van de maatregel op het armoederisico van vrouwen plaatsvindt bij de 85+ers (Figuur 15). In deze groep is onder het referentiescenario de proportie ontvangers van een overlevingspensioen het grootst. Onder de oudere vrouwen beneden 85 jaar zijn de effecten veel beperkter.

Figuur 15 Effect op het armoederisico van oudere vrouwen van het afschaffen van het overlevingspensioen, naargelang leeftijdscategorie
verhoging in procentpunten ten opzichte van referentiescenario

17.3. Conclusie

Deze sectie geeft antwoord op de vraag in welke mate het armoederisico bij verschillende type huishoudens zou stijgen indien overlevingspensioenen vanaf 2023 zouden verdwijnen voor toekomstig gepensioneerden. We nemen aan dat niet wordt geraakt aan de overlevingspensioenen die op het moment van invoering van de beleidsmaatregel al zijn ingegaan. Er wordt rekening gehouden met de gedeeltelijk compenserende werking van het leefloon (voor de gerechtigden jonger dan de pensioenleeftijd) en van de IGO.

De simulaties werden uitgevoerd met het dynamisch microsimulatiemodel MIDAS. De scenario's beschreven in het meest recente rapport (2022) van de Studiecommissie voor de Vergrijzing vormen hierbij het referentiescenario.

De gevolgen van deze maatregelen op het armoederisico zijn aanzienlijk groter voor vrouwen dan voor mannen, en sterker voor alleenstaanden dan voor andere gezinstypen. Gegeven de assumptie van afwezigheid van gedragseffecten (met name geen groter arbeidsaanbod) zou de impact van deze beleidsmaatregel groot zijn voor de (kleine en slinkende) groep van rechthebbende vrouwen beneden de pensioenleeftijd. De toename van het armoederisico van oudere (met leeftijd op of boven de wettelijke pensioenleeftijd) vrouwen is het grootst gedurende de jaren 2030, en daalt daarna weer. De reden hiervoor is dat ook onder het referentiescenario het aandeel vrouwen met een overlevingspensioen daalt doorheen de projectieperiode, en dat zij in toenemende mate kunnen terugvallen op een eigen rustpensioen.

18. Kost voor sociale zekerheid van speciale regelingen met minder of geen sociale zekerheidsbijdragen (ONSS)

Vraag: Wat is de kost voor de sociale zekerheid van alternatieve verloning, RSZ-kortingen en uitzonderingsregimes waardoor minder of geen sociale zekerheidsbijdragen worden betaald?

19. Verhouding tussen pensioenstelsels (Sigedis)

Vraag: Hoe verhouden de 3 pensioenstelsels zich ten opzichte van elkaar qua nettopensioen (vergelijking van decielen), netto vervangingsratio en pensioenbijdrage (rekening houdend met de 2de pensioenpijler)?

a. Population et données

La source principale de ce jeu de données est le Service Fédéral des pensions. Les données contiennent des informations sur les pensions et la carrière. Les données sur les pensions complémentaires proviennent de notre base de données, db2p.

La population est composée de toute personne ayant pris sa « pension légale MAX » en 2021. Etant donné qu'un travailleur peut avoir une carrière dans plusieurs régimes de pension (salarié / indépendant / fonctionnaire) et donc des dates et années de pension différentes pour chaque régime, on entend par « pension légale max » la date à laquelle le travailleur a pris le plus de pensions connues possibles. Il est cependant possible que certaines pensions dans un autre système n'aient pas encore été prises, malgré qu'une ou plusieurs pensions aient déjà été prises en 2021. Par ailleurs, sont exclues de la population toutes personnes bénéficiant également d'une pension de l'étranger en addition de la pension légale belge.

Comme l'accent est mis sur les différences entre les régimes, nous ne retenons que les entrants qui ne perçoivent qu'une pension de retraite. Les nouveaux pensionnés qui bénéficient également d'un droit dérivé (comme la pension de survie et la pension de divorce) sont exclus.¹⁰

La population se compose de 113 736 personnes qui peuvent être classés selon les régimes de pension dans lesquels ils se sont constitués des droits (pension de repos comme salarié, comme indépendant ou/et comme fonctionnaire).

Pure salarié	Pure indépendant	Pure fonctionnaire	Mixte salarié indépendant	Mixte salarié fonctionnaire	Mixte indépendant fonctionnaire	Mixte 3	Grand Total
62.155 54,65%	3.125 2,75%	11.434 10,05%	16.381 14,40%	19.401 16,18%	213 0,19%	2.027 1,78%	113.736 100,00%

L'objectif étant de comparer les différents régimes de pension, les retraités qui combinent les trois régimes ('Mixte 3) sont omis dans tous les graphiques suivants.

La structure du reste du document :

- Montants bruts de pension légale selon le régime de pension
- Montants bruts de pension complémentaires selon le régime de pension
- Montants bruts de pension totale (premier + deuxième pilier) selon le régime de pension
- Montant nets de pension totale (premier + deuxième pilier) selon le régime de pension

¹⁰ Van de in 2021 instromende rustgepensioneerden ontvangt slechts zo'n 16% ook een afgeleid recht, dus 84% van de instromers ontvangt enkel eigen rustpensioenen. Bij mannen is dat 94%, bij vrouwen 73%.

b. Montants bruts de pension légale selon le régime de pension

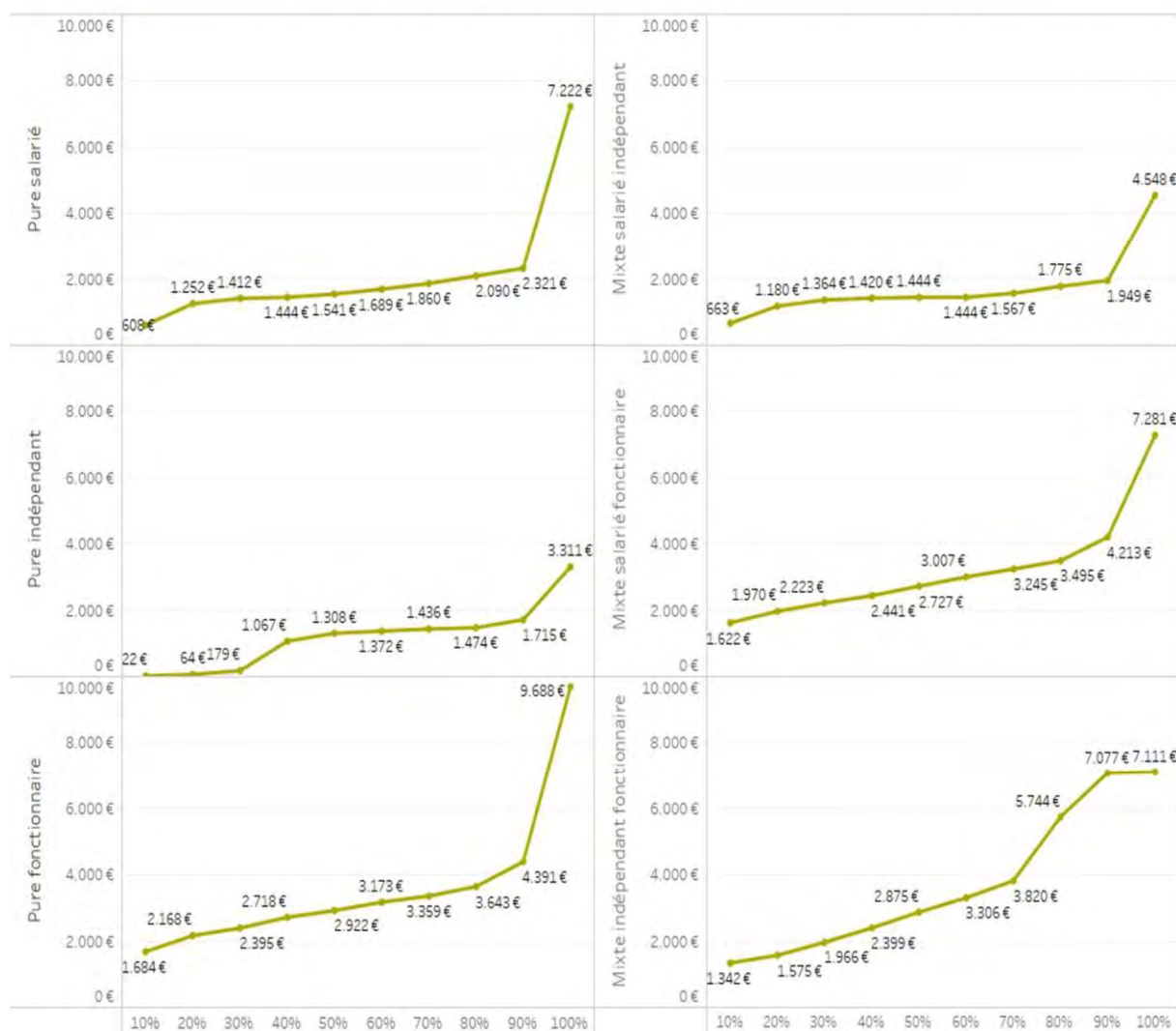
Dans la figure ci-dessous, nous donnons d'abord la pension légale brute moyenne et médiane, puis nous examinons la distribution par décile. Les prochaines données prennent en compte tous les droits propres per personne : pension de repos comme salarié, comme indépendant ou/et comme fonctionnaire.

Ces données sont classées par régime de pension et comme mentionné ci-dessus, la catégorie "mixte 3" est omise.

Nombre de pensionnés, moyenne et médiane des droits propres selon le régime de pension de l'individu

	Pure salarié	Pure indépendant	Pure fonctionnaire	Mixte salarié indépendant	Mixte salarié fonctionnaire	Mixte indépendant fonctionnaire
# pensionnés	62.155	3.125	11.434	16.381	18.401	213
Moyenne	1.561 €	954 €	2.980 €	1.417 €	2.830 €	3.422 €
Médiane	1.541 €	1.308 €	2.922 €	1.444 €	2.727 €	2.875 €

Répartition par décile du montant de droits propres selon le régime de pension de l'individu

c. Montants bruts de pension complémentaires selon le régime de pension

Attention, le premier pilier a un caractère universel qui fait que le plus part de personnes est couvert. Ceci n'est pas le cas pour le deuxième pilier, surtout pas pour la population des personnes qui ont pris la pension récemment. Ils arrivent à un taux de couverture de moins de 50%, ce qui veut dire que plus que 50% de cette population, les personnes non couvert, ont une 'réserve virtuelle' de zéro. Parce que le focus dans ce chapitre est sur les personnes couvertes, les personnes sans deuxième pilier sont exclus. Le tableau ci-dessous montre le taux de participation au deuxième pilier par régime professionnel qui permet de mettre l'ensemble en perspective et d'éviter d'arriver à des conclusions erronées quand on compare les résultats avec ceux du premier pilier.

Taux de participation à la pension complémentaire

	Avec pension complémentaire		Sans pension complémentaire		Total	
	# pensionnés	%	# pensionnés	%	# pensionnés	%
Pure salarié	36.175	58%	25.980	42%	62.155	100%
Pure indépendant	1.361	44%	1.764	56%	3.125	100%
Pure fonctionnaire	18	0%	11.416	100%	11.434	100%
Mixte salarié indépendant	9.543	58%	6.838	42%	16.381	100%
Mixte salarié fonctionnaire	2.434	13%	15.967	87%	18.401	100%
Mixte indépendant fonctionnaire	38	18%	175	82%	213	100%
Mixte 3	764	38%	1.263	62%	2.027	100%
Total	50.333	44%	63.403	56%	113.736	100%

Dans cette section, nous ne travaillerons qu'avec les retraités qui ont une pension complémentaire. Les chiffres de l'image ci-dessous montrent les personnes qui ont un deuxième pilier (50 333 personnes). Les personnes non couvertes par un deuxième pilier ne sont carrément pas repris dans ces chiffres.

La figure ci-dessous (page suivant) montre deux tableaux :

- Le premier tableau montre, par régime de pension, les nombres des pensionnés avec un pension complémentaire et les montants bruts moyens de pension complémentaire (couverture vie) en capital (deuxième ligne) et les mêmes montants convertis en rente (troisième ligne).
- Et ensuite le deuxième tableau montre la répartition par décile des capitaux et des rentes.

Pour la conversion en rente mensuelle, les paramètres suivants sont utilisés :

- âge au moment de la retraite
- Table de mortalité du Bureau Federal du Plan 2022
- Indexation de 2%
- Discount des OLO 2015-2020
- Taux de réversion de 80% et genre de réversion neutre

Moyenne du montant de pension complémentaire

(uniquement pour la population ayant une pension complémentaire)

	Pure salarié	Pure indépendant	Pure fonctionnaire	Mixte salarié indépendant	Mixte salarié fonctionnaire	Mixte indépendant fonctionnaire
# pensionnés	36.175	1.361	18	9.543	2.434	38
Capital de pension complémentaire	58.241 €	134.589 €	42.589 €	94.570 €	48.871 €	49.801 €
conversion rente mensuelle	144 €	342 €	104 €	237 €	120 €	119 €

Répartition par décile des montants de pension complémentaire

(uniquement pour la population ayant une pension complémentaire)

	Pure salarié		Pure indépendant		Pure fonctionnaire		Mixte salarié indépendant		Mixte salarié fonctionnaire		Mixte indépendant fonctionnaire	
	Capital	Rente	Capital	Rente	Capital	Rente	Capital	Rente	Capital	Rente	Capital	Rente
10%	592 €	2 €	8.202 €	21 €	709 €	2 €	916 €	2 €	392 €	1 €	2.102 €	5 €
20%	1.324 €	3 €	17.402 €	45 €	876 €	2 €	2.832 €	7 €	1.111 €	3 €	6.494 €	17 €
30%	2.712 €	7 €	28.104 €	72 €	949 €	2 €	6.767 €	17 €	2.499 €	6 €	10.998 €	26 €
40%	5.392 €	15 €	41.384 €	111 €	1.146 €	3 €	12.470 €	32 €	4.856 €	12 €	11.511 €	30 €
50% - médiane	9.076 €	24 €	56.081 €	145 €	2.695 €	7 €	22.375 €	58 €	7.192 €	18 €	17.309 €	44 €
60%	14.397 €	37 €	83.708 €	217 €	5.121 €	12 €	38.291 €	102 €	9.214 €	23 €	43.950 €	112 €
70%	28.854 €	74 €	133.864 €	341 €	9.522 €	24 €	64.231 €	168 €	16.132 €	41 €	53.694 €	130 €
80%	65.923 €	183 €	213.120 €	543 €	12.767 €	32 €	122.481 €	328 €	34.256 €	87 €	63.252 €	161 €
90%	156.876 €	415 €	327.943 €	847 €	65.514 €	154 €	253.459 €	699 €	109.318 €	279 €	92.690 €	236 €
100% - max	6.381.212 €	16.272 €	2.703.542 €	6.894 €	476.691 €	1.183 €	13.997.580 €	35.693 €	3.091.889 €	7.460 €	413.200 €	1.054 €

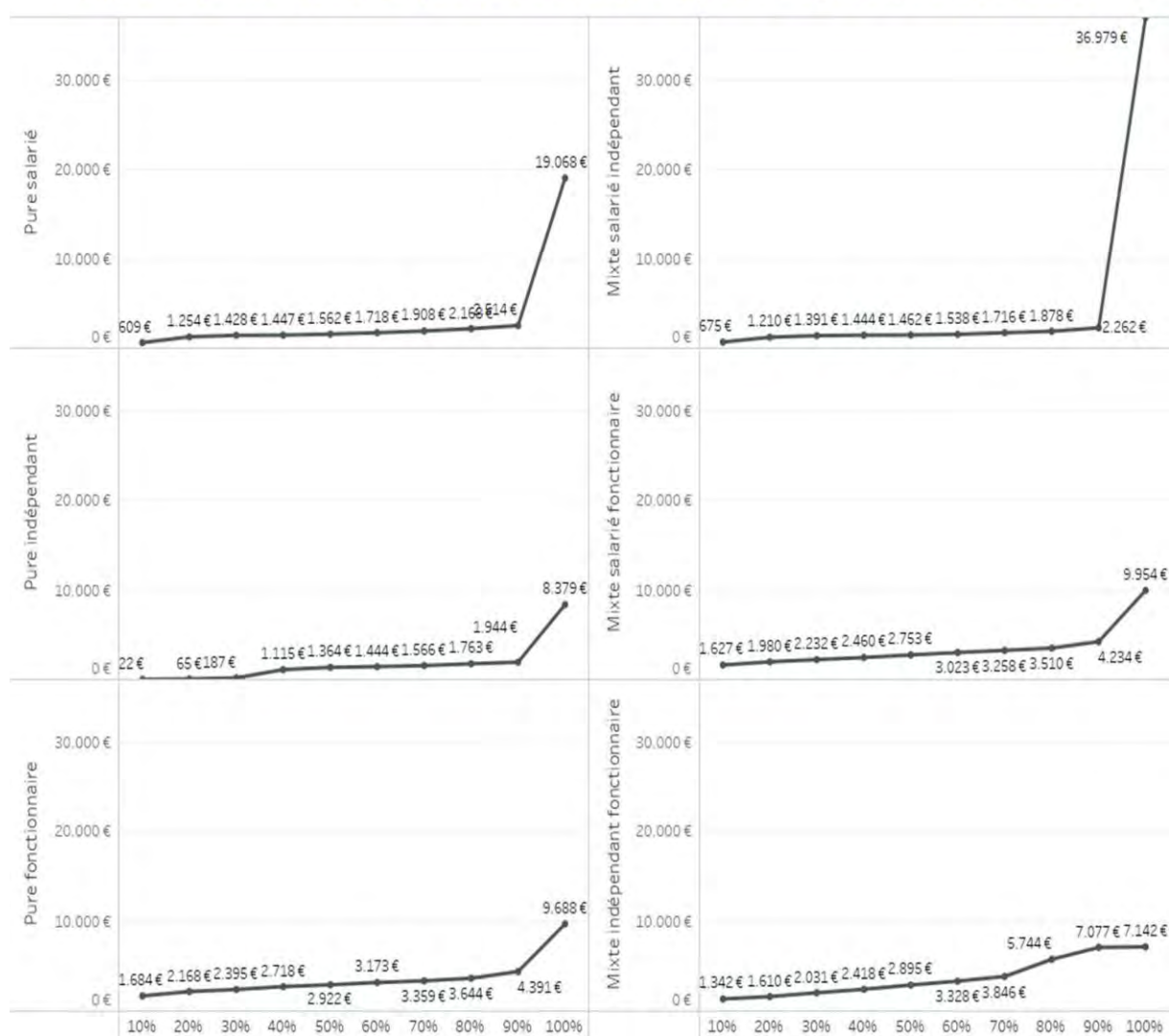
d. Montant bruts de pension totale (premier + deuxième pilier) selon le régime de pension

Dans cette partie, nous examinons le total des deux parties précédentes. Nous ajouterons la pension du deuxième pilier (convertie en intérêts mensuels) à la pension légale. Ici les personnes non couvert par un deuxième pilier sont inclus. A nouveau, nous examinons la moyenne, la médiane et la distribution des déciles par régime.

Nombre de pensionnés, moyenne et médiane pension totale brut (1P + 2P) selon le régime de pension de l'individu

	Pure salarié	Pure indépendant	Pure fonctionnaire	Mixte salarié indépendant	Mixte salarié fonctionnaire	Mixte indépendant fonctionnaire
# pensionnés	62.155	3.125	11.434	16.381	18.401	213
Moyenne	1.645 €	1.103 €	2.980 €	1.555 €	2.846 €	3.443 €
Médiane	1.562 €	1.364 €	2.922 €	1.462 €	2.753 €	2.895 €

Répartition par décile du montant pension totale brut (1P + 2P) selon le régime de pension de l'individu

e. Montant nets de pension totale (premier + deuxième pilier) selon le régime de pension

Le total du premier et deuxième pilier peut également être calculé :

1. **Premier pilier** : Les données de pension légale nette n'existent pas de manière distinguée pour chaque régime (salarié, indépendant, fonctionnaire) et non plus pour uniquement les pensions de retraite. Concrètement, uniquement le montant total net de tous les pensions est disponible par personne, y inclus le parti éventuel basé sur des droits dérivés. Il s'agit du montant net versé par la FPD.
2. **Deuxième pilier** : Nous ne disposons que des données brutes. Nous pouvons nous contenter d'un taux moyen d'imposition fiscale et parafiscale. Le tableau ci-dessus reprend les régimes (para-) fiscaux simplifiés applicables aux pensions complémentaires. Comme nous ne disposons pas de toutes les variables pour déterminer le taux d'imposition correct, nous supposons un prélèvement (fiscal et parafiscal) moyen de **15%**.

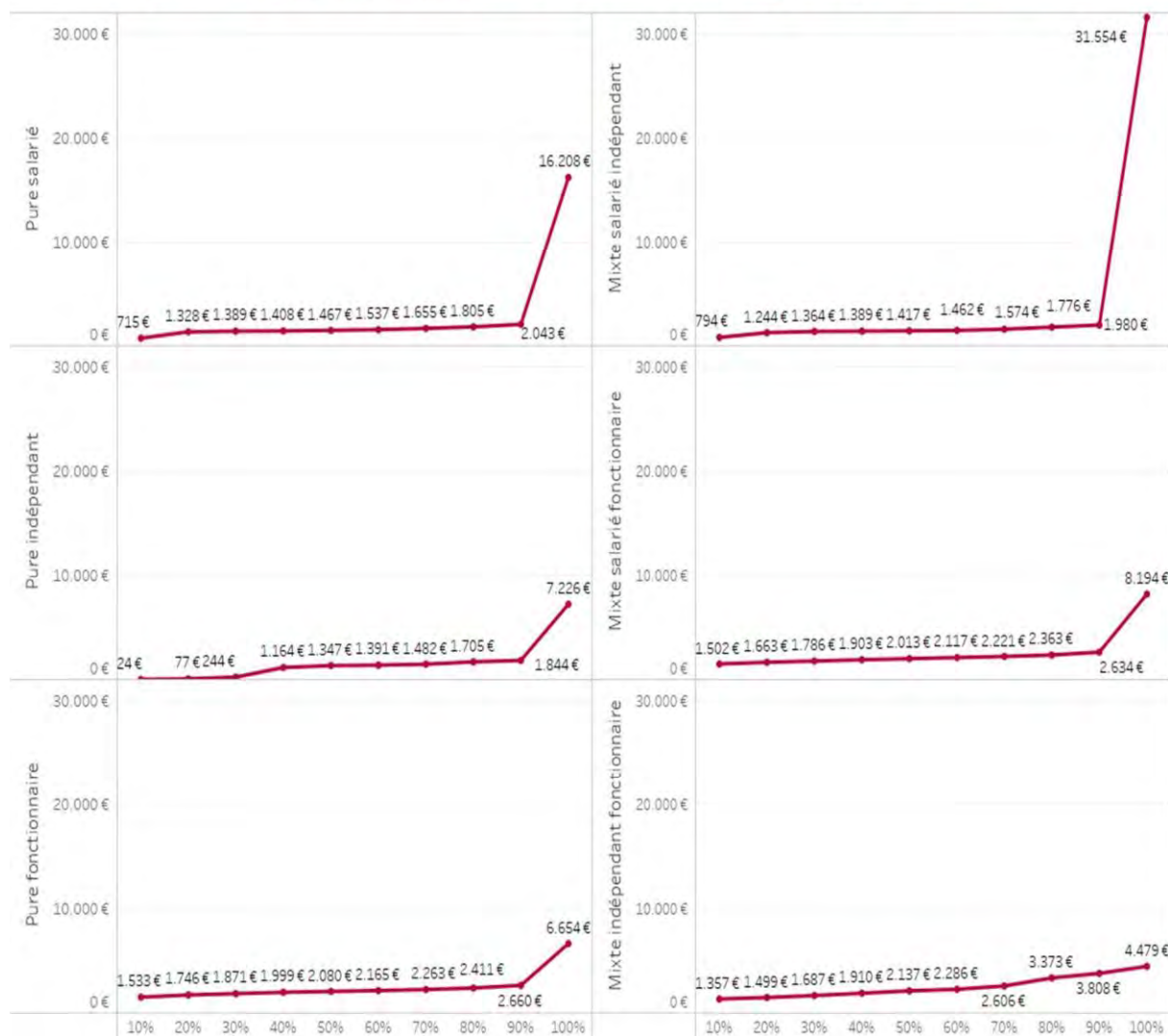
	Votre capital de pension complémentaire est versé avant votre pension légale		Votre capital de pension complémentaire est versé en même temps que votre mise à la retraite ou à l'âge de 65 ans	
Cotisation de solidarité	Max 2 % sur le montant total		Max 2 % sur le montant total	
Cotisation INAMI	3,55% sur le montant total		3,55% sur le montant total	
Impôt des personnes physiques*	Capital constitué par des contributions du travailleur	Capital constitué par des contributions de l'employeur	Capital constitué par des contributions du travailleur	Capital constitué par des contributions de l'employeur
	10 % (pour la partie constituée par des contributions à partir de 1993) 16,5% (pour la partie constituée par des contributions avant 1993) (+ taxe communale)	60 ans : 20 % 61 ans : 18 % 62-64 ans : 16,5 % (+ taxe communale)	10 % (pour la partie constituée par des contributions à partir de 1993) 16,5 % (pour la partie constituée par des contributions avant 1993) (+ taxe communale)	16,5 % 65 ans : 10 % si vous avez été actif jusqu'à vos 65 ans (+ taxe communale)

Dans la figure de la page suivante, nous examinons à nouveau les éléments suivants la moyenne, la médiane et la distribution des déciles par régime de pension.

Nombre de pensionnés, moyenne et médiane pension totale nette selon le régime de pension de l'individu

	Pure salarié	Pure indépendant	Pure fonctionnaire	Mixte salarié indépendant	Mixte salarié fonctionnaire	Mixte indépendant fonctionnaire
# pensionnés	62.155	3.125	11.434	16.381	18.401	213
Moyenne	1.486 €	1.074 €	2.084 €	1.467 €	2.043 €	2.294 €
Médiane	1.467 €	1.347 €	2.080 €	1.417 €	2.013 €	2.137 €

Répartition par décile du montant pension totale nette selon le régime de pension de l'individu

20. Impact pensioenhervormingen (FPD, RSVZ, FPB)

Vraag: Wat is de impact is van de pensioenhervormingen van de laatste 25 jaar op de pensioenbedragen in de 3 stelsels (ambtenaar/werknemer/zelfstandige)? Hoe evolueerden de toegangsvoorwaarden voor het (vervroegd) pensioen?

Hierna geeft deel 20.1 een beknopt overzicht van de hervormingen in eerstelijerpensioenen de voorbije 25 jaar en de evolutie van de voorwaarden voor (vervroegd) pensioen. Deel 20.2 geeft de budgettaire impactraming op lange termijn van de belangrijkste hervormingen van eerstelijerpensioenen over de periode 2011-2020.

20.1. Overzicht pensioenhervormingen

20.1.1. Werknemersstelsel (FPD)

Dit document biedt een beknopt overzicht van de belangrijkste hervormingen van de regeringen Di Rupo en Michel m.b.t. het werknemerspensioen.

De concrete impact op "het pensioen" van elke afzonderlijke maatregel is moeilijk na te gaan, onder meer omdat verschillende maatregelen elkaar opvolgen, omdat de impact van een maatregel vaak zeer moeilijk of helemaal niet geïsoleerd kan worden, en omdat ook andere factoren zoals de economische situatie, evoluties op de arbeidsmarkt, ... een invloed kunnen hebben op de inkomsten, het gedrag op de arbeidsmarkt, de datum waarop men een pensioen opneemt, etc...

Wel kunnen we verwijzen naar enerzijds de statistieken die worden opgesteld voor de vragen 1 t/m 5 en anderzijds de statistieken op de website van de Federale Pensioendienst, met name de tijdsreeksen op de website en de jaarrapporten. Eventuele schommelingen in die tijdsreeksen kunnen (steeds met enige voorzichtigheid) mogelijk deels verklaard worden vanuit de hieronder beschreven pensioenhervormingen.

- a. Aanpassing leeftijd- en loopbaanvoorwaarden vervroegd rustpensioen en wettelijke leeftijd rustpensioen - Di Rupo

Wettelijke basis

- Wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, artt. 107-108 (B.S. 30 december 2011)
- Wet van 20 juli 2012 tot wijziging van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, wat betreft het pensioen van de werknemers en houdende nieuwe overgangsmaatregelen inzake het vervroegd rustpensioen van de werknemers (B.S. 14 augustus 2014);
- Wet van 24 juni 2013 houdende diverse bepalingen inzake pensioenen (B.S. 1 juli 2013);
- Koninklijk besluit van 26 april 2012 tot uitvoering, inzake het pensioen van de werknemers, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 30 april 2012);

- Koninklijk besluit van 20 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 26 april 2012 tot uitvoering, inzake het pensioen van de werknemers, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 31 december 2012 (ed. 2));
- Koninklijk besluit van 11 juli 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 26 april 2012 tot uitvoering, inzake het pensioen van de werknemers, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen. (B.S. 16 juli 2013)

Inhoud hervorming

Algemeen

Voorafgaand aan de pensioenhervorming was het mogelijk om het vervroegd rustpensioen op te nemen vanaf 60 jaar mits een loopbaan van 35 jaar. Door de pensioenhervorming worden de leeftijd- en loopbaanvoorwaarden geleidelijk opgetrokken, met ingang vanaf 1 januari 2013.

Tabel 78 Hervorming leeftijds- en loopbaanvoorwaarde voor vervroegd pensioen onder regering Di Rupo

Datum	Minimumleeftijd	Loopbaanvoorwaarde
2012	60 jaar	35 jaar
2013	60,5 jaar	38 jaar
2014	61 jaar	39 jaar
2015	61,5 jaar	40 jaar
vanaf 2016	62 jaar	40 jaar

Er is – wat betreft de definitie van jaren in aanmerking genomen voor het vervroegd pensioen – geen wijziging.

Uitzonderingen/Overgangsmaatregelen

De wetgever voorziet daarnaast in een aantal uitzonderingen en overgangsmaatregelen:

1. Lange loopbaan;
 2. Personen geboren in de maand december;
 3. Behoud van opening recht op een vervroegd pensioen;
 4. Bijna-gepensioneerden;
 5. Pensioenaanvraag ingediend voor 28 november 2011 ;
 6. Werknemers in opzeg;
 7. Personen die reeds voor 28 november 2011 in een procedure van vervroegde uittreding zitten
- b. Aanpassing leeftijd- en loopbaanvoorwaarden vervroegd rustpensioen en wettelijke leeftijd rustpensioen - Michel

Wettelijke basis

- Wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd van het overlevingspensioen (B.S. 21 augustus 2015).

Inhoud hervorming

Algemeen

Verdere optrekking van de leeftijd- en loopbaanvoorwaarden om het vervroegd rustpensioen op te nemen. Vanaf 1 januari 2017 worden de voorwaarden van 62 jaar en 40 loopbaan jaren progressief opgetrokken om in 2019 een minimumleeftijd van 63 jaar en 42 loopbaan jaren te bereiken.

Daarnaast wordt de wettelijke pensioenleeftijd opgetrokken tot 66 jaar in 2025 en 67 jaar in 2030.

Uitzonderingen/Overgangsmaatregelen

De wetgever voorziet in een aantal uitzonderingen en overgangsmaatregelen:

1. Lange loopbaan;
 2. Personen geboren in de maand december;
 3. Behoud van opening recht op een vervroegd pensioen;
 4. Bijna-gepensioneerden;
 5. Pensioenaanvraag ingediend voor 28 november 2011;
 6. Werknemers in opzeg;
 7. Personen die reeds voor 9 oktober 2014 in een procedure van vervroegde uittreding zitten
- c. Aanpassing in aanmerking nemen bepaalde inactiviteitsperioden

Wettelijke basis

- Wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, art. 122-126 (B.S. 30 december 2011);
- Wet van 20 juli 2012 tot wijziging van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, wat betreft het pensioen van de werknemers en houdende nieuwe overgangsmaatregelen inzake het vervroegd rustpensioen van de werknemers (B.S. 14 augustus 2014);
- Wet van 27 december 2012 tot bekrachtiging van enkele recente besluiten inzake werknemerspensioenen (B.S. 28 december 2012);
- Koninklijk besluit van 24 september 2012 tot uitvoering van artikel 123 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 27 september 2012);
- Koninklijk besluit van 27 februari 2013 tot uitvoering van artikel 122 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen en tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de gelijkgestelde perioden (B.S. 8 maart 2013);
- Koninklijk besluit van 21 juli 2016 tot wijziging van diverse koninklijke besluiten, wat het aanvullend in aanmerking nemen van de militaire dienst in het pensioenstelsel van werknemers betreft (B.S. 5 augustus 2016).
- Koninklijk besluit van 20 december 2016 tot wijziging van de artikelen 24bis, eerste lid, punt 9 en 34, § 1, O, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 betreffende het rust- en overlevings-

pensioen voor werknemers, betreffende de periodes van tijdskrediet op het einde van de loopbaan (B.S. 17 januari 2017);

- Wet van 20 december 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 september 2012 tot uitvoering van artikel 123 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 17 januari 2017);
- Koninklijk besluit van 19 december 2017 tot wijziging van artikel 24bis en artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 29 december 2017);
- Koninklijk besluit van 2 december 2018 tot wijziging van artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, wat de gelijkstelling van het zorgkrediet betreft (B.S. 14 december 2018);
- Wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers (B.S. 2 juli 2019);
- Koninklijk besluit van 14 januari 2021 tot wijziging van artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, wat betreft de gelijkstelling van perioden van adoptieverlof en pleegouderverlof (B.S. 28 januari 2021);
- Koninklijk besluit van 6 juni 2021 tot wijziging van artikel 24bis van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 17 juni 2021)

Inhoud hervorming

Bepaalde inactiviteitsperiodes worden in de pensioenregeling van de werknemers gelijkgesteld met perioden van effectieve tewerkstelling en dit ten belope van een bepaald fictief loon (= het normaal fictief loon).

Voor dit normaal fictief loon wordt het fictief loon in aflopende volgorde, bepaald op basis van:

1. het dagelijks gemiddelde van de werkelijke, forfaitaire en fictieve lonen met betrekking tot het voorgaande kalenderjaar;
2. of bij gebrek aan deze refertegegevens, het dagelijks gemiddelde van de werkelijke en forfaitaire lonen met betrekking tot het lopende kalenderjaar;
3. of nog, bij ontstentenis van dergelijk loon voor het lopende jaar, het dagelijks gemiddelde van de lonen met betrekking tot het eerste jaar dat volgt op de periode van inactiviteit en waarin arbeidsprestaties als werknemer werden verricht.
4. Bij gebrek aan alle hierboven vermelde refertegegevens, het forfaitair dagloon voor het jaar 1967.

Op vlak van de gelijkgestelde perioden gebeurden er sinds de Regering Di Rupo diverse hervormingen:

- Op vlak van de gelijkgestelde perioden gebruikt men voor bepaalde gelijkgestelde perioden in bepaalde gevallen - in plaats van het normaal fictief loon - het zogenaamde beperkt fictief loon.

- Dit is het normaal fictief loon beperkt tot een loon dat afgeleid is van het referteloon dat in aanmerking wordt genomen in het kader van het minimum jaarrecht per loopbaanjaar.
 - Ook wordt in bepaalde gevallen waarin – bij gebrek aan andere refertegegevens – het normaal fictief loon in principe bepaald zou worden op basis van het forfaitair dagloon voor het jaar 1967, voorzien in een gunstiger fictief dagloon.
 - Daarnaast wordt in bepaalde gevallen de duur dat bepaalde inactiviteitsperioden gelijkgesteld kunnen worden met perioden van effectieve tewerkstelling beperkt en worden sommige inactiviteitsperioden niet langer gelijkgesteld wanneer zij gelegen zijn na de 14.040ste dagequivalent van de globale beroepsloopbaan (zie hiervoor ook punt i.).
 - Tot slot werden er doorheen de jaren diverse nieuwe perioden van inactiviteit toegevoegd aan de lijst van gelijkgestelde perioden (mantelzorgverlof, pleegouderverlof, Vlaams zorgkrediet) of werden de voorwaarden waaronder deze perioden gelijkgesteld konden worden, versoepeld (militaire dienst).
- d. Hervorming van de preferentiele stelsels in de pensioenregeling van de werknemers

Wettelijke basis

- Wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, art. 111-121 (B.S. 30 december 2011);
- Wet van 20 juli 2012 tot wijziging van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, wat betreft het pensioen van de werknemers en houdende nieuwe overgangsmaatregelen inzake het vervroegd rustpensioen van de werknemers (B.S. 14 augustus 2012 (ed. 2));
- Koninklijk besluit van 26 april 2012 tot uitvoering, inzake het pensioen van de werknemers, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 30 april 2012 (ed. 2));
- Koninklijk besluit van 20 september 2012 tot uitvoering van artikelen 116, tweede lid en 119, van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, inzake het pensioen van het vliegend personeel van de burgerlijke luchtvaart (B.S. 27 september 2012 (ed. 2))

Inhoud hervorming

In de oude pensioenregeling van de werknemers bestonden er preferentiële pensioenregels voor zeevarenden, mijnwerkers, vliegend personeel van de burgerluchtvaart en beroepsjournalisten met bijzondere regels met name op vlak van toegang tot het (vervroegd) pensioen en/of berekening. Hier werden ingrijpende wijzigingen aan aangebracht. Deze stelsels zijn (op het bijzonder stelsel beroepsjournalisten na) in uitdoving.

- e. Aanpassing wat betreft de beroepsactiviteit toegelaten na opnemen van het pensioen

Wettelijke basis

- Koninklijk besluit van 28 mei 2013 tot wijziging van diverse reglementaire bepalingen betreffende de cumulatie van een pensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten of met sociale vergoedingen (B.S. 20 juni 2013 (ed. 2));

- Koninklijk besluit van 20 januari 2015 tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 23 januari 2015).

Inhoud hervorming

De mogelijkheden voor gepensioneerden om na het opnemen van hun pensioen bij te verdienen zijn door deze hervormingen verruimd.

Vanaf 2013 werd het mogelijk om een rustpensioen zonder beperking te cumuleren met beroepsinkomsten vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand van de 65e verjaardag van betrokkene mits deze ook een loopbaan van 42 loopbaanjaren bewijst.

Vanaf 2015 werd dit verder versoepeld en is het mogelijk om een rustpensioen zonder beperking te cumuleren met beroepsinkomsten vanaf 1 januari van het jaar van de 65ste verjaardag of wanneer betrokkene op de ingangsdatum van het pensioen 45 loopbaanjaren bewijst.

f. Pensioenbonus

Wettelijke basis

- Programmawet van 28 juni 2013, art. 112 (BS 1 juli 2013 (ed. 2));
- Koninklijk besluit van 24 oktober 2013 tot uitvoering, inzake de pensioenbonus van de werknemers, van artikel 7bis van de wet betreffende het generatiepact van 23 december 2005 (BS 6 november 2013 (ed. 2));
- Programmawet van 19 december 2014, art. 203 en 204 (B.S. 29 december 2014).

Inhoud hervorming

Vanaf 1 januari 2014 werd een nieuwe regeling inzake pensioenbonus ingevoerd. Het doel van de nieuwe regeling is langer werken aanmoedigen en één systeem invoeren dat voor alle stelsels geldt.

Deze nieuwe regeling komt in de plaats van de oude regeling betreffende de pensioenbonus die sinds 2007 van kracht was.

In tegenstelling tot de oude regeling betreffende de pensioenbonus geldt voor deze nieuwe pensioenbonus een progressief bedrag en wordt deze enkel toegekend voor dagen van effectieve tewerkstelling.

Er werd voorzien in overgangsmaatregelen voor de oude regeling.

Deze nieuwe regeling werd opgeheven met ingang vanaf 1 januari 2015 maar voor de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaan ten vroegste op 1 januari 2015 werd de verdere bonusopbouw gegarandeerd voor de werknemer die vóór 1 december 2014, naargelang het geval, voldoet aan de voorwaarden om zijn vervroegd rustpensioen als werknemer te verkrijgen of de

wettelijke pensioenleeftijd bereikt en een loopbaan van minstens 40 kalenderjaren (vatbaar voor vervroeging) bewijst.

g. Hervorming overlevingspensioen en invoering overgangsuitkering

Wettelijke basis

- Wet van 5 mei 2014 tot wijziging van het rustpensioen en het overlevingspensioen en tot invoering van de overgangsuitkering in de pensioenregeling voor werknemers en houdende geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen werklieden en bedienden inzake aanvullende pensioenen (B.S. 9 mei 2014);
- Koninklijk besluit van 3 juli 2014 tot uitvoering van de hervorming van het overlevingspensioen en van de overgangsuitkering in de pensioenregeling voor werknemers en tot wijziging van diverse koninklijke besluiten (B.S. 10 juli 2014);
- Wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd van het overlevingspensioen (B.S. 21 augustus 2015);
- Programmawet van 27 december 2021 (B.S. 31 december 2021), artikelen 109-112, 116-117
- Wet van 5 mei 2022 tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsuitkeringen en overlevingspensioenen (B.S. 25 mei 2022);
- Koninklijk besluit van 7 juli 2022 tot uitvoering van de hervorming van de overgangsuitkering in de pensioenregeling voor werknemers en tot wijziging van diverse artikelen van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 20 juli 2022)

Inhoud hervorming

De hervorming handelt over een wijziging van de regels betreffende het overlevingspensioen en over de invoering van een nieuwe tijdelijke uitkering voor de langstlevende echtgenoten van werknemers (de overgangsuitkering). De pensioenreglementering voor werknemers telt vanaf 2015 twee uitkeringen voor de langstlevende echtgenoten: het overlevingspensioen en de overgangsuitkering. De voorwaarde van 1 jaar huwelijk werd versoepeld door rekening te houden met voorafgaande wettelijke samenwoning.

De leeftijdsvoorwaarde om aanspraak te kunnen maken op een overlevingspensioen wordt stelselmatig opgetrokken van 45 jaar naar 50 jaar in 2025 en bijkomend naar 55 jaar in 2030 (deze laatste verhoging werd gedeeltelijk vernietigd door het Grondwettelijk Hof).

Wie niet voldoet aan deze leeftijdsvoorwaarde kan aanspraak maken op een tijdelijke overgangsuitkering gedurende 1 of 2 jaar in functie van de kinderlast.

De duur van de overgangsuitkering werd op 1 oktober 2021 verlengd:

- Geen kind ten laste: 18 maanden;

- Kind ten laste van 13 jaar oud: 36 maanden;
- Kind ten laste jonger dan 13 jaar: 48 maanden

h. In aanmerking nemen jaar ingang pensioen

Wettelijke basis

- Wet van 19 april 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 7 mei 2014 (ed. 1))
- Koninklijk besluit van 29 juni 2014 tot wijziging van artikel 23 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 10 juli 2014)

Inhoud hervorming

In het werknemersstelsel werden de maanden gewerkt in het jaar van pensionering niet meegenomen in de berekening van het pensioenbedrag.

Deze pensioenhervorming wijzigt de pensioenberekening vanaf 1 januari 2015 waardoor alle gewerkte of gelijkgestelde maanden zullen meetellen voor de pensioenopbouw.

Het pensioenaandeel van het ingangsjaar wordt op de volgende manier berekend: *“het totaal loon van het voorgaande jaar x aantal maanden voorafgaand aan de ingangsmaand van het pensioen/12.”*

i. Aanpassing principe van eenheid van loopbaan

Wettelijke basis

- Wet van 19 april 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 7 mei 2014 (ed. 1));
- Koninklijk van 29 juni 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en het koninklijk besluit van 14 oktober 1983 tot uitvoering van artikel 10bis van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 10 juli 2014);
- Wet van 5 december 2017 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft het beginsel van de eenheid van loopbaan en het vervroegd rustpensioen (B.S. 29 december 2017);
- Koninklijk besluit van 19 december 2017 tot wijziging van artikel 24bis en artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (B.S. 29 december 2017)

Inhoud hervorming

Het beginsel van de eenheid van loopbaan houdt in dat wanneer meerdere pensioenvoordelen van dezelfde aard toegekend worden (ongeacht in welke stelsels) er een beperking wordt toegepast tot een volledige loopbaan, berekend in jaren (45/45).

Voor de pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2015, werd het beginsel van de eenheid van loopbaan aangepast: er wordt niet meer gerekend in kalenderjaren, maar in voltijdse dagequivalenten. Een loopbaan zal dus niet maximum 45 jaar tellen, maar 14.040 voltijdse dagequivalenten. Er zullen ook nooit meer dan 1.560 voltijdse dagequivalenten als werknemer kunnen worden geëlimineerd.

Voor de pensioenen die ingaan vanaf 2019 wordt de loopbaan waarop de beperking tot de interne en externe beperking wordt toegepast op een andere wijze vastgesteld. Zo worden, in geval van overschrijding van de limiet van 14.040 voltijdse dagequivalenten in de globale beroepsloopbaan, de door de werknemer daadwerkelijk gepresteerde dagen boven deze limiet altijd in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen. Aldus wordt beoogd om de daadwerkelijke arbeidsperioden beter te belonen in de pensioenberekening. Daarnaast wordt er geen gelijkstelling meer verleend aan de dagen van volledige werkloosheid, (pseudo-)brugpensioen en werkloosheid met bedrijfstoeslag die na de 14.040ste dag liggen.

j. Verhoging diverse bedragen buiten verdeling van de welvaartsenveloppe

Verhoging bedrag GMP volledige loopbaan

Wettelijke basis

- Wet van 6 juli 2016 tot toekenning van een premie aan sommige begunstigden van een minimumpensioen en tot verhoging van sommige minimumpensioenen, in het werknemers- en zelfstandigenstelsel (B.S. 28 juli 2016);
- Koninklijk besluit van 21 december 2017 tot verhoging van de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan (28 december 2017);
- Koninklijk besluit van 15 januari 2019 tot verhoging van de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan (B.S. 25 januari 2019)

Inhoud hervorming

Verhoging met 0,7% voor degenen die minimumpensioen voor volledige loopbaan genieten. Het percentage werd op 1 januari 2018 en op 1 maart 2019 telkens verhoogd met 0,7% om uiteindelijk 2,1% te bereiken.

Krachtens de huidige reglementering zijn de basisbedragen voor een volledige loopbaan (na verhoging met het percentage) en een onvolledige loopbaan opnieuw identiek.

Verhoging diverse bedragen

Wettelijke basis

- Koninklijk besluit van 20 december 2020 inzake de verhoging van het maximumpensioen in het kader van het minimumrecht per loopbaanjaar verhoging 2021-2024
- Koninklijk besluit van 20 december 2020 inzake de verhoging van het gewaarborgd minimumpensioen. (B.S. 31 december 2020, ed. 1).
- Koninklijk besluit van 20 december 2020 houdende uitvoering van artikel 4, tweede lid van de wet van 13 maart 2013 tot hervorming van de inhouding van 3,55% ten gunste van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en de solidariteitsbijdrage verricht op de pensioenen. (B.S. 31 december 2020, ed. 1).
- Wet van 15 juni 2021 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen (B.S. 6 juli 2021 – Ed. 2) – artikelen 2-4

Inhoud hervorming

Het gaat om de volgende verhogingen:

- Vier opeenvolgende verhogingen van het maximum pensioenbedrag (alleenstaande en gezin) dat in het kader van het minimumrecht per loopbaanjaar in de pensioenregeling voor werknemers kan toegekend worden. Deze verhogingen worden op 1 januari 2021, 1 januari 2022, 1 januari 2023 en 1 januari 2024 doorgevoerd zodat dit bedrag uiteindelijk verhoogd wordt met 9,86% ten opzichte van 2020;
- Vier opeenvolgende verhogingen van het gewaarborgd minimumpensioen (op basis van een volledige en onvolledige loopbaan) in de pensioenregeling voor werknemers. Deze verhogingen worden op 1 januari 2021, 1 januari 2022, 1 januari 2023 en 1 januari 2024 doorgevoerd zodat het minimumpensioen uiteindelijk verhoogd wordt met 11% ten opzichte van 2020;
- Om een negatieve impact te vermijden van de inhouding van 3,55% bestemd voor de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging, op de verhogingen van de minimumpensioenen in de verschillende pensioenstelsels wordt de drempel waaronder het totaal van de pensioenen niet mag worden verminderd ten gevolge van de heffing van de inhouding in dezelfde mate als het minimumpensioen verhoogd;
- Vier opeenvolgende verhogingen van het loonplafond (wanneer het loon voor een bepaald kalenderjaar hoger is dan een bepaald plafond, wordt het loon voor de pensioenberekening als werknemer beperkt tot dit plafondbedrag) in de pensioenregeling voor werknemers. Deze verhogingen worden op 1 januari 2021, 1 januari 2022, 1 januari 2023 en 1 januari 2024 doorgevoerd zodat het loonplafond uiteindelijk verhoogd wordt met 9,86% ten opzichte van 2020.

k. Regularisatie studieperioden

Wettelijke basis

- Wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen (B.S. 24 oktober 2017);
- Koninklijk besluit van 19 december 2017 tot hervorming van de regularisatie van de studieperioden in de pensioenregeling van werknemers (B.S. 29 december 2017)

Inhoud hervorming

Deze hervorming voorziet in de harmonisatie van de principes inzake de regularisatie van studieperioden over de verschillende pensioenstelsels heen en laat alle werknemers toe om, ongeacht het ogenblik waarop ze hun diploma, doctoraat of beroepskwalificatie hebben behaald, hun studieperioden te regulariseren teneinde een hoger pensioenbedrag te bekomen. Het bedrag van de regularisatiebijdrage verschilt naargelang de aanvraag tot regularisatie werd ingediend binnen een termijn van tien jaar vanaf het bekomen van het diploma, het doctoraat of de beroepskwalificatie of na het verstrijken van deze termijn van tien jaar.

20.1.2. Zelfstandigenstelsel (RSVZ)

Onderstaande tekst biedt een beknopt overzicht van de belangrijkste hervormingen van de laatste 25 jaar m.b.t. het zelfstandigenpensioen.

De concrete impact op "het pensioen" van elke afzonderlijke maatregel is moeilijk na te gaan, onder meer omdat verschillende maatregelen elkaar opvolgen, een zelfstandige ook een gemengde loopbaan kan hebben (waarbij de rechten in andere stelsels het recht op pensioen als zelfstandige kan beïnvloeden) en omdat ook contextfactoren (economische situatie, evoluties op de arbeidsmarkt, ...) een invloed kunnen hebben op de inkomsten, het gedrag op de arbeidsmarkt, de datum waarop men een pensioen opneemt, etc...

Wel kunnen we verwijzen naar enerzijds de statistieken die worden opgesteld voor de vragen 1 t/m 5 en anderzijds de statistieken op de website van de FPD, m.n. de tijdsreeksen op die website en de jaarrapporten. Eventuele schommelingen in die tijdsreeksen kunnen (steeds met enige voorzichtigheid) mogelijks verklaard worden vanuit de hieronder beschreven pensioenhervormingen.

a. KB 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen

Achtergrond: wijzigingen op pensioenvlak noodzakelijk door demografische evolutie:

- Babyboomers zullen tussen 2010 en 2030 pensioenuitgaven doen stijgen
- Voortdurende stijging levensverwachting
- Laag geboortecijfer en dus veroudering van de bevolking
- Meer vrouwen op arbeidsmarkt

- Gevolg:
 - Maatregelen om leefbaarheid van het stelsel te vrijwaren
 - Maatregelen die nauwer aansluiten bij maatschappelijke evoluties
 - Vereiste van doeltreffend financieel beheer m.o.o. groei van pensioenuitgaven (globaal financieel beheer)

Maatregelen:

- Aanpassing berekening proportioneel pensioen om pensioenuitgaven te milderen:
 - opsplitsing van beroepsinkomsten in twee schijven:
 - eerste schijf : van minimumbedrag tot eerste plafondbedrag
 - tweede schijf: van eerste plafond tot maximumbedrag of intermediair plafond
 - 1997: 9.489,98 – 34.824,27 – 46.034,60 EUR
 - 2018: 13.550,50 – 50.930,80 – 58.513,59 EUR
 - toepassing van 2 harmonisatiecoëfficiënten:
 - op eerste schijf : 0,567851
 - verhouding van aandeel van uitgaven voor pensioenen van zelfstandigen (55,629%) op de totale uitgaven van het sociaal statuut zelfstandigen (16,7%) = bijdragevoet van 9,290043%. Die bijdragevoet toepassen op bijdragevoet van werknemersregeling van vóór invoering globaal beheer (16,36%)
 - op tweede schijf: 0,463605
 - 0,611791 (= idem coëfficiënt als 0,567851 maar van 1996) X berekeningsplafond in regeling voor werknemers/ berekeningsplafond in regeling voor zelfstandigen
- Invoering loopbaanvoorwaarde van 35 jaar voor vervroegd pensioen
 - wel geleidelijke optrekking voor vrouwen van 20 jaar in 1997 tot 35 jaar in 2005
 - verminderingspercentage van 5% per jaar vervroeging blijft behouden
- Geleidelijke optrekking pensioenleeftijd voor vrouwen naar 61 jaar, 62 jaar, Tot 65 jaar in 2009
- Wettelijke basis voor pensioenbijslag

b. Programmawet van 24 december 2002 invoering statuut meewerkende echtgenoot

Vóór 1 januari 2003 konden echtgenoten van een zelfstandige vrijwillig bijdragen betalen om desgevallend recht te hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering en op een vergoeding bij moederschap – maar eigen sociaal statuut ontbrak.

Met ingang van 1 januari 2003: invoering statuut meewerkende echtgenoot

Periode 1 januari 2003 t/m 30 juni 2005: meewerkende echtgenoten hebben de keuze om zich aan te sluiten in ofwel:

- het mini-statuuat: meewerkende echtgenoot is verplicht verzekerd in geval van arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en moederschap;
- het maxi-statuuat: meewerkende echtgenoot onderwerpt zich vrijwillig aan het volledige sociaal statuut en is bijgevolg verzekerd in geval van arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en moederschap, pensioenen en kinderbijslag.

Vanaf 1 juli 2005: meewerkende echtgenoten zijn verplicht om zich aan te sluiten in het maxi-statuuat.

- Behalve de meewerkende echtgenoten die geboren zijn vóór 1 januari 1956: deze groep behouden het mini-statuuat, doch kunnen zich vrijwillig onderwerpen aan het maxi-statuuat.

c. Wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact

Doel: actieve bevolking aanzetten om langer aan het werk te blijven om zo de uitgaven te verminderen

Maatregelen:

- Vermindering van het verminderingspercentage voor pensioenen die ingaan vanaf 1/1/2007 igv vervroegd pensioen
- Afschaffing verminderingspercentage voor degenen met loopbaan van 45 jaar voor pensioenen met ingang 2003-2005; 44 jaar voor pensioenen ingaand vanaf 1/1/2006
- Invoering pensioenbonus (62 jaar – 44 kalenderjaren – verderzetting activiteit)
- Invoering automatische ramingen

d. Wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen

Hervorming van vervroegd pensioen door Wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (Di Rupo) met ingang van 1/1/2013 met strengere leeftijds- en loopbaanvoorwaarden:

- 2013 – 60 jaar – 40 jaar loopbaan
- 2013 – 60 j 6 m – 38 jaar loopbaan
- 2014 – 60 jaar – 40 jaar loopbaan
- 2014 – 61 jaar – 39 jaar loopbaan
- 2015 – 60 jaar – 41 jaar loopbaan
- 2015 – 61 j 6 m – 40 jaar loopbaan
- 2016 – 60 jaar – 42 jaar loopbaan

- 2016 – 61 jaar – 41 jaar loopbaan
 - 2016 – 62 jaar – 40 jaar loopbaan
- e. Programmawet van 28/6/2013 + KB 15/12/2013 tot uitvoering van artikel 3/1 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact

Volledige afschaffing verminderingspercentage wegens vervroeging

Regeling onbeperkt bijverdienen vanaf 65j met 42 loopbaanjaren

Invoering nieuwe pensioenbonus vanaf 1/1/2014

- f. Wet van 24/4/2014 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen rekening houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan (+ KB 16/12/2018 (uitvoering))

Hervorming van het beginsel van eenheid van loopbaan door de wet van 24/4/2014 + KB 16/12/2018 met uitwerking op 1/1/2015:

- Volledige loopbaan 45/45 → 14.040/14.040
- 0,25/45 → 78/14.040; 1/45 → 312/14.040
- Bij overschrijding van eenheid → vermindering met minst voordelige jaren, ongeacht in welk stelsel
- Bij vaststelling van overschrijding is berekening in functie van omgerekend bedrag ook van toepassing met loopbaan als werknemer
- Wijziging:

$$\frac{\text{bedrag RPOS} \times \text{omgekeerde breuk OS} - \text{basisbedrag gezin}}{10\% \text{ basisbedrag gezin}} = X \rightarrow \frac{\text{bedrag RPW} \times \text{omgekeerde breuk RPW} - \text{MP gezin}}{10\% \text{ MP gezin}} \times 104 = Y$$

- Maximale vermindering = 1560 VTE
- g. Wet van 25/4/2014 tot hervorming van het overlevingspensioen van de zelfstandigen (+ KB 29/6/2014 (uitvoering))

Hervorming van het overlevingspensioen + invoering overgangsuitkering door de wet van 25/4/2014 met uitwerking op 1/1/2015 + KB 29/6/2014:

- voor langstlevende echtgenoten wiens echtgenoot overleden is ten vroegste op 1/1/2015
- Wijzigingen:
 - Leeftijdsvoorwaarde OPZ van 45j wordt geleidelijk opgetrokken naar 50j als echtgenoot overlijdt in 2025;
 - Als niet voldaan is aan leeftijdsvoorwaarde voor OPZ → overgangsuitkering gedurende 1 of 2 jaar (naargelang kinderlast)
 - Voorwaarde van 1 jaar huwelijk wordt versoepeld t.a.v. wettelijk samenwonenden

- Uitsluiting van het recht op OPZ en OUZ als langstlevende echtgenoot onwaardig is om te erven (zie art, 727, § 1, 1° en 3° BW)

h. KB van 18 januari 2015 tot wijziging van artikel 107 van het KB van 22 december 1967 (ARP)

Invoering voorwaarden onbeperkt bijverdienen i.c.m. genot rustpensioen:

- Vanaf 1 januari van het jaar van de 65ste verjaardag
 - Indien op de ingangsdatum van het eerste pensioen 45 loopbaanjaren worden bewezen.
- i. Wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen, de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen

Verhoging van de pensioenleeftijd door de wet van 10 augustus 2015:

Van 65 jaar

- naar 66 jaar in 2025,
- naar 67 jaar in 2030

Wijzigingen leeftijds- en loopbaanvoorwaarden voor vervroegd pensioen, vanaf:

- 2017: 60 jaar – loopbaan van 43 jaar
 - 61 en 62 jaar – loopbaan 42 jaar
 - 62 j, 6 m – loopbaan 41 jaar
- 2018: 60 jaar – loopbaan 43
 - 61 en 62 jaar – loopbaan 42 jaar
 - 63 jaar – loopbaan 41 jaar
- 2019 ev: 60 jaar – loopbaan 44 jaar
 - 61 en 62 jaar – loopbaan 43 jaar
 - 63 jaar – loopbaan 42 jaar

j. Programmawet van 19/12/2014

Gelijkschakeling van minimumpensioen zelfstandigen met MP werknemers vanaf 1/8/2016 door Programmawet van 19/12/2014

- Geen aanpassingen meer in Wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen → verwijzing naar artikelen 152 en 153 van de wet van 8/8/1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980

- k. Wet van 6 juli 2016 tot toekenning van een premie aan sommige begunstigten van een minimumpensioen en tot verhoging van sommige minimumpensioenen, in het werknemers- en zelfstandigenstelsel

Invoering premie 0,7% voor degenen die minimumpensioen voor volledige loopbaan van 14.040/14.040sten genieten.

- l. KB van 21/7/2016 tot wijziging van het KB van 22 december 1967 (ARP)

Hervorming gelijkstelling Militaire dienst:

- Militaire dienst wordt steeds gelijk gesteld (KB 21/7/2016 met uitwerking op pensioenen die ingaan op 1/7/2017)
 - Als gelijkstelling niet kan gegeven worden obv bestaande regels → toekenning in stelsel volgend op MD
- m. Wet van 3/9/2017 tot wijziging van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen

Voor minimumpensioen zelfstandige:

- → verwijzing naar artikel 33-34 van de Herstelwet van 10 februari 1981 inzake de pensioenen van de sociale sector
- Art. 152-153 van Wet van 8/8/1980 bevatten bedragen MP voor “volledige loopbaan” → MP + 0,7% (onderscheid volledige loopbaan; niet-volledige loopbaan)
- Biedt mogelijkheid tot maken onderscheid tussen MP volledige vs. niet-volledige loopbaan
- n. Wet van 2/10/2017 betreffende de harmonisering het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen (+ KB 19/12/2017 + KB 22/5/2019 uitvoering)

Harmonisering principes gelijkstelling studieperiode over de verschillende pensioenstelsels:

- Gelijke toekenningsvoorwaarden - zelfde opbrengst in de 3 pensioenstelsels
- Gelijkstelling vragen in stelsel waarin men op dat moment actief is
- Vereiste: diploma behaald
- Overgangsregeling voor aanvragen om gelijkstelling ingediend in de periode van 1/12/2017 tot 30/11/2020 → toepassing 'oude' regeling nog mogelijk

- o. Wet van 5/12/2017 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft het beginsel van de eenheid van loopbaan en het vervroegd rustpensioen

Wijziging beginsel van eenheid van loopbaan door Wet van 5/12/2017 met ingang van 1/1/2019:

- Vermindering van de loopbaan als zelfstandige
- Vermindering niet van toepassing als globale beroepsloopbaan meer dan 14.040 VTE en VTE ERNA = VTE van effectieve beroepsbezigheid als zelfstandige

- p. KB van 8 mei 2018 tot invoering van een welvaartspremie in de regeling van de zelfstandigen

Invoering welvaartspremie (jaarlijkse premie) vanaf 1/5/2018 voor gepensioneerden die voldoen aan volgende voorwaarden:

- een loopbaan als zelfstandige van ten minste 20 jaar aantonen, ofwel in hoofde van de gerechtigde, ofwel in hoofde van de overleden echtgenoot of de ex-echtgenoot, ofwel in hoofde van beide echtgenoten samen;
- de leeftijd van 75 jaar bereikt hebben op 30 april van het betrokken jaar;
- een (voorwaardelijk) pensioen als zelfstandige genieten op 30 april van het betrokken jaar;
- geen pensioenbijslag genieten.

- q. KB van 15/1/2019 tot verhoging van de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan (+ KB 5/2/2019 (uitvoering))

Verhoging minimumpensioen voor degenen met een volledige loopbaan met 2,1% vanaf 1/3/2019

- r. Wet van 26 juni 2019 tot uitvoering van het ontwerp van interprofessioneel akkoord 2019-2020

Met ingang van 1/1/2020:

- Wijziging berekening proportioneel pensioen voor de loopbaanjaren vanaf 2019 met:
 - Wegvallen van het eerste plafond → berekening obv beroepsinkomsten tussen 13.847,39 EUR en 59.795,61 EUR
 - Wijziging van de correctiecoëfficiënten → coëfficiënt 0,691542
- Verhoging van forfaitair bedrijfsinkomen (jaren < 1984) van 8.133,63 EUR → 8.329,75 EUR (met ingang van 1/7/2019)

- s. KB van 20/12/2020 inzake de verhoging van het gewaarborgd minimumpensioen

KB van 20/12/2020 inzake de verhoging van het gewaarborgd minimumpensioen → bedoeling dat het maandelijks bedrag daarvan 1.500 EUR wordt in 2024

Voorziet verhogingen van het minimumpensioen:

op 1/1/2021;

op 1/1/2022;

op 1/1/2023

en op 1/1/2024.

- t. Wet van 15/6/2021 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregeling voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen

Voor de pensioenen die ingaan vanaf 1/1/2022:

- Verhoging van het maximaal inkomensbedrag (= pensioenplafond) + verhogingen voorzien voor 2021, 2022, 2023 en erna
 - Geen verwijzing meer naar het bedrag in artikel 12 KB nr. 38. Gevolg: loskoppeling van het maximuminkomen van intermediair bedrag voor de bijdrageberekening
- Wijziging berekening pensioen voor de loopbaanjaren vanaf 2021:
 - Afschaffing van de correctiecoëfficiënt !!! → van 0,691542 naar 1
 - Gevolg: aanzienlijke verhoging van het proportioneel pensioen voor de toekomstige jaren
- De impact van de afschaffing van de correctiecoëfficiënt is momenteel 'relatief beperkt' (voor de pensioenen die ingaan op 1/1/2022 betreft het enkel het loopbaanjaar 2021), maar zal groter worden in de toekomst naargelang er meer jaren vanaf 2021 in de loopbaan zitten.
- Afschaffing van de correctiecoëfficiënt – simulatie impact op de pensioenopbrengst voor loopbaanjaar 2021:

Tabel 79 Pensioenopbrengst voor loopbaan 2021 (1/45ste)
Brutobedragen op 1/5/2022 à spilindex 159,47 tegen % alleenstaande

	Met correctiecoëfficiënt 0,691542 (=simulatie)	Afschaffing correctiecoëfficiënt (= reële situatie voor 2021)
14.042,57 (min. inkomsten HB)	132,87	192,14
25.000	236,55	342,07
45.000	425,80	615,72
61.865,94 (max. inkomsten)	585,39	846,49

→ +44% →

- u. Structurele welvaartsaanpassing 1,7% pensioenen zelfstandigen

Structurele welvaartsaanpassing 1,7% (i.k.v. welvaartsaanpassingen 2021-2022) voor de proportionele pensioenen in de regeling voor zelfstandigen:

- Voor pensioenen die ingaan vanaf 1/7/2021 (Wet van 18 juli 2021 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de Covid-19-pandemie):
 - Verhoging pensioenopbrengst van ieder loopbaanjaar tot en met 2020 met 1,7%

- Voor proportionele pensioenen in uitbetaling op 1/7/2021 (KB van 14 augustus 2021 tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde pensioenen in de regeling voor zelfstandigen):
 - Verhoging pensioenbedrag Z met 1,7%

v. Programmawet van 27/12/2021

Verlenging periode overgangsuitkering als in het jaar van overlijden:

- Geen kind ten laste → 18 maanden
- Kind ten laste van 13 jaar oud → 36 maanden
- Kind ten laste jonger dan 13 jaar/kind met handicap/postuum geboren kind binnen 300 dagen → 48 maanden

20.1.3. Ambtenarenstelsel (FPD)

Cette partie qui concerne les pensions des fonctionnaires donne un bref aperçu des principales réformes structurelles qui ont été effectuées depuis 2011 sous les Gouvernements Di Rupo et Michel.

Ces réformes ont été prises afin de limiter autant que possible l'augmentation exponentielle des dépenses en matière de pension (due notamment à l'augmentation de l'espérance de vie) qui met en péril la viabilité des régimes légaux de pensions. Elles ont aussi pour but d'harmoniser les régimes légaux de pensions (1er pilier).

a. Loi du 28 décembre 2011 portant dispositions diverses

Articles 85 et suivants : Augmentation de l'âge de la pension anticipée et du nombre d'années de service requis pour partir à la pension anticipée

L'âge de la mise à la retraite anticipée qui était de 60 ans en 2012 a été relevé progressivement à partir de 2013 pour atteindre 62 ans en 2016. Le nombre d'années de carrière est passé progressivement de 5 ans de carrière à 40 ans de carrière à partir de 2013 jusqu'en 2016. Des mesures dérogatoires ont été instaurées notamment pour les fonctionnaires en congé préalable à la retraite. Des dispositions particulières ont également été prévues pour les carrières longues (voir tableau infra).

Articles 93 et suivants : adaptation des tantièmes les plus favorables jusqu' à 1/48ème

Les tantièmes plus favorables que 1/48ème ont été supprimés et remplacés par le tantième 1/48ème à partir du 1er janvier 2012.

Toutefois, par mesures transitoires, les fonctionnaires qui avaient atteint l'âge de 55 ans le 1er janvier 2012, conservent le bénéfice du mode de calcul qui leur était applicable à la date du 31 décembre 2011.

Articles 105 et 106 : Calcul de la pension sur les dix dernières années de la carrière

Le traitement moyen qui sert de base au calcul de la pension est établi, à partir du 1er janvier 2012, en faisant la moyenne des traitements sur les 10 dernières années de la carrière au lieu des 5 dernières années.

Toutefois, par mesure transitoire, le calcul du traitement moyen sur les 5 dernières années de la carrière reste applicable pour le calcul de la pension des fonctionnaires qui avaient atteint 50 ans au 1er janvier 2012.

- b. Loi du 28 décembre 2011 portant dispositions diverses matière de justice (I) (Chapitre 1er sur la pension des magistrats)

Articles 2 et suivants : adaptation des tantièmes les plus favorables (1/30ème 1/35ème) qui passent à 1/48e.

Le calcul de la pension sera établi avec le tantième 1/48ème au lieu de 1/30ème ou de 1/35ème. Cette mesure est entrée en vigueur le 1er janvier 2012.

Toutefois, il y a des mesures transitoires pour les services dans la magistrature prestés par des magistrats qui n'avaient pas 55 ans en 2012. Les services antérieurs à 2012 continuent à être pris en compte avec le tantième applicable avant 2012. Par ailleurs cette réforme ne s'applique pas aux magistrats qui avaient 55 ans au 1er janvier 2012.

- c. Loi du 13 décembre 2012 portant diverses dispositions modificatives relatives aux pensions du secteur public

Article 2 : Augmentation de l'âge de la pension immédiate ou différée

Cette disposition permet d'augmenter fictivement la durée de la carrière des bénéficiaires de tantièmes préférentiels afin que ces bénéficiaires puissent remplir plus tôt les conditions d'âge et de carrière pour partir en pension anticipée.

- d. Loi programme du 28 juin 2013

Articles 103 et suivants : Bonus de pension dans les régimes de pension du secteur public

Mise en place du bonus de pension à partir du 1er janvier 2014 pour les personnes qui continuent à travailler alors qu'elles remplissent les conditions d'âge et de durée de carrière requises pour l'octroi d'une pension de retraite anticipée avant 65 ans.

Suppression de l'ancien système de complément pour âge instauré par la loi du 12 août 2000 avec mesures dérogatoires.

- e. Loi du 15 mai 2014 portant dispositions diverses

Articles 92 et suivants : Suppression de la pension de survie en dessous de 50 ans

Il s'agit du relèvement progressif de l'âge à partir duquel une pension de survie peut être obtenue. Celui-ci passe progressivement de 45 ans en 2015 à 50 ans en 2024.

Articles 94 et suivants : attribution d'une allocation temporaire de transition

Les conjoints survivants n'ayant pas atteint l'âge pour avoir droit à une pension de survie au moment du décès bénéficient d'une allocation de transition pendant une période limitée qui varie s'il y a un enfant à charge et selon l'âge de celui-ci.

f. Loi du 28 avril 2015 portant des dispositions concernant les pensions du secteur public

Articles 2 et suivants : la réforme de la bonification pour diplômes pour l'ouverture du droit à pension

Suppression de la prise en considération de la durée du diplôme pour les conditions d'accès à la pension anticipée à partir du 1er janvier 2016.

Des mesures transitoires qui réduisent progressivement la prise en considération du diplôme selon la durée de celui-ci ont été prévues.

Des mesures dérogatoires ont été instaurées notamment pour les fonctionnaires en congé préalable à la retraite.

Article 22 : Suppression du bonus de pension

Cette disposition maintient le bénéfice du bonus de pension uniquement pour les fonctionnaires qui remplissaient les conditions avant le 1er décembre 2014.

g. Loi du 10 août 2015 visant à relever l'âge légal de la pension de retraite et portant modification des conditions d'accès à la pension de retraite anticipée et de l'âge minimum de la pension de survie

Articles 2 et suivants :

- l'augmentation de l'âge légal de la pension qui passe à 66 ans en 2025 et à 67 ans en 2030.
 - relèvement de conditions d'accès à la pension anticipée au niveau de l'âge et des conditions de durée de carrière pour atteindre 63 ans et 42 ans de carrière en 2019. Des dispositions particulières ont été prévues pour les carrières longues (voir tableau infra). Des mesures dérogatoires ont été instaurées notamment pour les fonctionnaires en congé préalable à la retraite.
- h. Loi du 2 octobre 2017 relative à l'harmonisation de la prise en compte des périodes d'études pour le calcul de la pension

Articles 2 et suivants : Rachat des années d'études

A partir du 1er décembre 2017, les années d'études débouchant sur un diplôme ne sont plus admises gratuitement pour calculer le montant de la pension. Dorénavant, les fonctionnaires qui veulent que leur diplôme soit pris en considération dans le calcul de la pension doivent payer une cotisation de régularisation au SFP.

Des mesures dérogatoires ont été prévues notamment pour les fonctionnaires qui pouvaient bénéficier d'un congé préalable à la retraite au plus tard le 1er décembre 2017. Des mesures transitoires ont également été instaurées qui permettent la prise en compte du diplôme pour le calcul de la pension au prorata de la carrière déjà effectuée avant la nouvelle mesure.

- i. Loi du 30 mars 2018 relative à la non prise en considération de services en tant que personnel non nommé à titre définitif dans une pension du secteur public, modifiant la responsabilisation individuelle des administrations provinciales et locales au sein du Fonds de pension solidarisé (FPS), adaptant la réglementation des pensions complémentaires, modifiant les modalités de financement du FPS des administrations provinciales et locales et portant un financement supplémentaire du FPS des administrations provinciales et local

Articles 2 et suivants : Non prise en considération de services en tant que personnel non nommé à titre définitif dans une pension du secteur public

Jusqu'à l'entrée en vigueur de cette mesure, le 1er mai 2018, les services prestés en qualité d'agent contractuel dans le secteur public étaient pris en considération dans la pension du secteur public des fonctionnaires nommés à titre définitif. Cette loi met fin à cette assimilation qui était basée sur une jurisprudence administrative avalisée par la Cour des comptes. Cette loi prévoit que cette mesure ne s'applique pas aux fonctionnaires qui étaient nommés à titre définitif avant le 1er décembre 2017.

Article 5 : Suppression de la condition de 5 ans de carrière

Cette disposition, qui est entrée en vigueur le 1er mai 2019, met fin à la condition de carrière minimum de 5 ans pour avoir droit à une pension dans le secteur public.

Tableau 80 Évolution des conditions d'accès à la pension anticipée

	Carrières normales		Carrières longues	
	Âge minimum	Carrière minimum	Âge minimum	Carrière minimum
2013	60 ans et 6 mois	38 ans	60 ans	40 ans
2014	61 ans	39 ans	60 ans	40 ans
2015	61 ans et 6 mois	40 ans	60 ans	41 ans
2016	62 ans	40 ans	60 ans	42 ans
			61 ans	41 ans
2017	62 ans et 6 mois	41 ans	60 ans	43 ans
			61 ans	42 ans
2018	63 ans	41 ans	60 ans	43 ans
			61 ans	42 ans
2019	63 ans	42 ans	60 ans	44 ans
			61 ans	43 ans

20.2. Budgettaire impactraming hervormingen 2011-2020 (FPB)

Deze sectie geeft de ramingen van de budgettaire impact op lange termijn van de belangrijkste hervormingen van eerstelijderspensioenen over de periode 2011-2020. Indien mogelijk wordt ook de impact op de gemiddelde pensioenbedragen voorgesteld. Het betreft hervormingen waarvan de raming van de budgettaire effecten afzonderlijk werd berekend en/of gepubliceerd. Deze sectie biedt dus geen gedetailleerde lijst van wetsartikelen met alle genomen pensioenhervormingen over de periode 2011-2020.¹¹

De hervormingen worden hierna gebundeld volgens het jaar waarin ze werden opgenomen in het referentiescenario van de simulaties voor het Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing (SCvV). We vermelden telkens het scenario, doorgaans het scenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, waarbinnen de impactraming werd uitgevoerd. We merken hierbij op dat deze hervormingen in verschillende jaren werden gesimuleerd, op basis van verschillende scenario's (andere macro-economische en demografische hypothesen) die de raming van de budgettaire effecten van een hervorming beïnvloeden. Die effecten kunnen dus niet zomaar worden opgeteld. Daarnaast komen bepaalde gesimuleerde hervormingen niet overeen met de definitieve modaliteiten en werden sommige hervormingen naderhand herzien.

We onderscheiden de budgettaire impact van volgende hervormingen die onder Tabel 81 verder worden toelicht:

- de belangrijkste maatregelen van de pensioenhervorming 2011 zoals strengere voorwaarden vervroegd pensioen, andere waardering bepaalde werkloosheidsperioden in pensioenberekening werknemers, versoepeling pensioenmalus zelfstandigen (bron: Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, 2012)
- de hervorming van de pensioenbonus en het leeftijdscomplement in 2013 (bron: Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, 2013)
- de belangrijkste maatregelen van de pensioenhervorming 2015 zoals optrekken wettelijke pensioenleeftijd, strengere voorwaarden vervroegd pensioen, afschaffen pensioenbonus (bron: Jaarlijks verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, 2015 en “Analyse van de effecten van de hervorming van de pensioenen en van de werkloosheid met bedrijfstoelag”, Rapport Kenniscentrum Pensioenen – Federaal Planbureau, September 2015)
- de hervorming van de regularisatie van studieperiodes in de pensioenregelingen in 2017 (bron: Een hervorming van de regularisatie van studieperiodes in de Belgische pensioenregelingen - Raming van de budgettaire effecten, Kenniscentrum Pensioenen – Federaal Planbureau, april 2017)
- de wijziging van de waardering van niet-vastbenoemde perioden in overheidspensioenen in 2018 (bron: Jaarlijks verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, 2019).

¹¹ Voor een dergelijke oplijsting verwijzen we naar deel 20.1 of naar volgende websites:

- voor de werknemers- en de ambtenarenpensioenen: site van de Federale Pensioendienst
<https://www.sfpd.fgov.be/nl/kenniscentrum/wetgeving>;
- voor de zelfstandigenpensioenen: site van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
<https://www.rsvz.be/nl/wetgeving>.

Tot slot dient benadrukt te worden dat het simuleren van de hervormingen zelf vereist dat hypothesen gemaakt worden, zoals gedragshypothesen. Dit is met name het geval voor de hervorming van 2015 met betrekking tot het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd waar drie gedragsscenario's werden uitgewerkt:

- het *verschuivingsscenario*: de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd met twee jaar vertaalt zich in een gemiddeld pensioneringsuitstel met twee jaar (deze hypothese werd voor de referentieprojectie weerhouden);
- het *minimumscenario*: enkel de personen die niet meer aan de loopbaanvoorwaarden voor pensionering voldoen (in vergelijking met een situatie waarin de wettelijke pensioenleeftijd ongewijzigd blijft) stellen hun pensionering uit;
- het *tussenscenario*: hierin wordt het verschuivingsscenario gebruikt voor de personen die, zonder optrekking van de wettelijke leeftijd, op 65 jaar met pensioen gingen, en wordt de hypothese van minimumuitstel toegepast voor de personen die, zonder optrekking van de wettelijke leeftijd, tussen 60 en 64 jaar met pensioen gingen.

Tabel 81 geeft de budgettaire impact voor deze verschillende hervormingen. Die impact wordt voorgesteld als het verschil in pensioenuitgaven tussen scenario's met en zonder de hervorming, uitgedrukt in % van het bbp.

Tabel 81 Budgettaire effecten van de pensioenhervormingen sinds 2011 op de pensioenuitgaven in % van het bbp
(verschil tussen scenario's met en zonder hervorming)

	2040	2060
Hervorming 2011: strengere voorwaarden vervroegd pensioen, wijziging waardering werkloosheidsperiodes in werknemerspensioenen en versoepeling pensioenmalus zelfstandigen (SCvV 2012)		
Werknemersregeling	-0,2	-0,1
Zelfstandigenregeling	0,0	0,0
Overheidssector	0,0	0,1
Totaal	-0,2	-0,1
Hervorming 2013: pensioenbonus en leeftijdscomplement (SCvV 2013)		
Werknemersregeling		-0,2
Zelfstandigenregeling		0,0
Overheidssector		-0,1
Totaal		-0,3
Hervorming 2015: vervroegd pensioen (62 jaar, 40 loopbaanjaar in 2016 naar 63,42 in 2019), optrekken wettelijke pensioenleeftijd en afschaffen pensioenbonus ¹²(SCvV 2015 en Kenniscentrum Pensioenen)		
<i>Verschuivingsscenario</i>		
Werknemersregeling	-1,1	-0,9
Zelfstandigenregeling	-0,1	-0,1
Overheidssector	-0,6	-0,5
Totaal	-1,8	-1,5
<i>Tussenscenario</i>		
Werknemersregeling	-0,8	-0,7
Zelfstandigenregeling	-0,1	-0,1
Overheidssector	-0,5	-0,3
Totaal	-1,4	-1,2
<i>Minimumscenario</i>		
Werknemersregeling	-0,4	-0,4
Zelfstandigenregeling	-0,1	-0,1
Overheidssector	-0,5	-0,3
Totaal	-1,0	-0,8
Hervorming 2017: 'regularisatie studieperiodes' (SCvV 2017 en Kenniscentrum Pensioenen)		
Werknemersregeling	0,0	0,0
Zelfstandigenregeling	0,0	0,0
Overheidssector	0,0	-0,1
Totaal	0,0	-0,1
Hervorming 2018: wijziging waardering niet-vastbenoemde perioden in overheidspensioen (SCvV 2019)		
Totaal	0,0	0,0

Hierna wordt de budgettaire impact van de verschillende hervormingen uit Tabel 81 kort besproken. Bij de hervormingen van 2011 en 2015 wordt ook de impact op het gemiddeld pensioen voorgesteld. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de maatregelen en van de resultaten, verwijzen we naar bovenvermelde Jaarlijkse Verslagen van de SCvV.

¹² De hervorming van het SWT heeft geen impact op de pensioenuitgaven maar beïnvloedt wel het bbp. Merk echter op dat de hervormingsmodaliteiten van het SWT zoals ze in de simulatie van de SCvV 2015 zijn opgenomen niet de definitieve modaliteiten waren.

a. Maatregelen van de pensioenhervorming 2011

In december 2011 werd een geheel van maatregelen genomen die vooral gericht zijn op de beheersing van de pensioenkosten op lange termijn.¹³ De budgettaire impact van volgende maatregelen werd gesimuleerd:

- geleidelijke verhoging van de minimumleeftijd en loopbaanvoorwaarde voor vervroegde pensionering:
 - in de werknemers- en zelfstandigenregeling: van 60 jaar en 35 loopbaanjaren in 2012 naar 62 jaar en een loopbaanvoorwaarde van 40 jaar tegen 2016 (met overgangsmaatregelen);
 - in de overheidssector: van 60 jaar en zonder specifieke loopbaanvoorwaarde (behalve algemene voorwaarde van 5 jaar om recht te hebben op een overheidspensioen) naar 62 jaar en een loopbaanvoorwaarde van 40 jaar tegen 2016 (voor administratieve functies met tantième 1/60; uitzonderingen voor andere tantièmes en overgangsmaatregelen);
- in de werknemersregeling: de waardering van de 3de periode werkloosheid en werkloosheid met bedrijfstoeslag vóór 60 jaar (ingegaan vanaf 2012) in de pensioenberekening aan het minimumrecht per loopbaanjaar in plaats van het laatst verdiende (begrensde) loon;
- in de zelfstandigenregeling: de versoepeling van de pensioenmalus vanaf 2013.

De aanpassing voor de tantièmes gunstiger dan 1/48 en de overgang voor het referentieloon in de overheidssector van de laatste 5 jaar naar de laatste 10 jaar werden niet in rekening gebracht in de impactanalyse.

Impact op de pensioenuitgaven in % van het bbp

De pensioenuitgaven dalen met 0,1% van het bbp in 2060 na bovenvermelde hervormingen van 2011. De pensioenhervorming resulteert in twee tegengestelde evoluties op de pensioenuitgaven. De invoering van de nieuwe leeftijds- en loopbaanvoorwaarde voor vervroegde pensionering leidt tot uitstel van pensionering wat zich vertaalt in een afname van het aantal gepensioneerden. Deze daling van het aantal gepensioneerden zal de pensioenuitgaven terugdringen. Daar tegenover staat dat er een toename is van de pensioenuitgaven die toe te schrijven is aan hogere gemiddelde pensioenen (zie onderstaande sectie).

Bovendien doet de impact van de pensioenhervorming de activiteitsgraad toenemen wat op lange termijn leidt tot een economische groei die groter is dan in een situatie zonder de hervorming. Hierdoor vermindert ook het gewicht van de pensioenuitgaven in het bbp.

¹³ In het Staatsblad van 30 december 2011 verscheen de “Wet houdende diverse bepalingen (1)” van 28 december 2011, waarin de pensioenhervorming beschreven wordt in Titel 8. Nadien werden nog een aantal aanvullingen en wijzigingen doorgevoerd na overleg tussen de sociale partners.

Impact op het gemiddeld pensioenbedrag

De analyse van de impact op het gemiddeld pensioenbedrag gebeurt in termen van het verschil tussen een scenario met en een scenario zonder hervorming, uitgedrukt in procent van het scenario zonder hervorming.

Door de pensioenhervorming stellen personen hun pensionering uit, wat leidt tot een langere loopbaan dan in een scenario zonder hervorming en een hoger pensioen. Bovendien hebben hierdoor niet alleen steeds meer nieuwgepensioneerden recht op een bonus of een leeftijdscomplement maar ook op een hoger bedrag. In de overheidssector wordt dit nog eens versterkt door de opbouw van het leeftijdscomplement waarvan het percentage toeneemt met de leeftijd. In de werknemersregeling wordt de negatieve impact van de minder gunstige verrekening van bepaalde gelijkgestelde perioden in de pensioenberekening meer dan gecompenseerd. In de zelfstandigenregeling dragen nog twee factoren bij tot een hoger pensioenbedrag voor nieuwe gepensioneerden: enerzijds het schrappen of versoepelen van de pensioenmalus en anderzijds voldoen meer gepensioneerden, in het bijzonder vrouwen, aan de voorwaarden voor een minimumpensioen.

Jaar na jaar zien meer generaties gepensioneerden hun pensioen toenemen, waardoor ook het gemiddeld pensioen van alle gerechtigden samen stijgt. De mate waarin het gemiddeld pensioen toeneemt, verschilt echter volgens pensioenregeling: ze is het sterkst in de overheidssector waar het pensioneringsuitstel door de hervorming het grootst is, gegeven de relatief grote verstrenging van de loopbaanvoorwaarde (van 5 jaar naar 40 jaar terwijl dit bij werknemers en zelfstandigen van 35 jaar naar 40 jaar).

Tabel 82 Effect van de pensioenhervorming 2011 volgens regeling op het gemiddeld pensioen in 2060 - met pensioenbonus en leeftijdstoeslag behouden in zijn toen geldende modaliteiten
Verskil tussen een scenario met en zonder hervorming, in % van het scenario zonder hervorming

	2060
Werknemersregeling	1,0
Zelfstandigenregeling	1,5
Overheidssector	7,9

b. Hervorming pensioenbonus en leeftijdscomplement 2013

De pensioenbonus in de werknemers- en zelfstandigenregeling werd ingesteld via de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact. Ze was van toepassing voor de pensioenen die ten vroegste ingingen op 1 januari 2007 en voor perioden gepresteerd vanaf 1 januari 2006, op voorwaarde dat de werkende zijn beroepsactiviteit voortzette nadat hij de leeftijd van 62 jaar had bereikt of minstens een loopbaan van 44 kalenderjaren kon bewijzen. Het bedrag van de bonus bedroeg 2,3 euro per gewerkte dag vanaf 62 jaar (aan spilindex 136,09 met basisjaar 1996 =100) en werd geïndexeerd. In de overheidssector bestond een bonussysteem al sinds 1 januari 2001 voor de ambtenaren die verder werkten na hun 60ste. Dit leeftijdscomplement is een met de leeftijd stijgend percentage van het berekend pensioenbedrag (oplopend van 1,5% op 61 jaar tot 9% op 65 jaar). Deze bepalingen hadden als voornaamste doelstelling om de werknemers aan te sporen hun beroepsactiviteit verder te zetten na hun 60ste.

De wettelijke context waarin de pensioenbonus en het leeftijdscomplement werden opgesteld, is echter volledig gewijzigd door de pensioenhervorming van december 2011. Die hervorming heeft strengere leeftijds- en loopbaanvoorwaarden ingevoerd voor vervroegde pensionering die vanaf 2016 slechts mogelijk was vanaf 62 jaar mits een loopbaan van 40 jaar kon bewezen worden. De Programmawet 2013, goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 27 juni 2013, behandelde onder meer de hervorming van de pensioenbonus en leeftijdscomplement vanaf 1 januari 2014. Samengevat zijn dit de belangrijkste kenmerken van die nieuwe pensioenbonus:

- eenzelfde systeem van pensioenbonus voor de drie pensioenregelingen (met een overgangsperiode);
- toegekend per gepresteerde werkdag vanaf 12 maanden nadat is voldaan aan de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden om recht te hebben op vervroegd pensioen. Ten vroegste vanaf 63 jaar kan dus een bonus opgebouwd worden (uitzonderingen mogelijk);
- een forfaitair bedrag per gepresteerde werkdag. Dit bedrag evolueert evenwel naargelang het aantal gewerkte jaren die in aanmerking worden genomen: van 1,5 euro per effectief gewerkte dag het eerste jaar tot een maximum van 2,5 euro¹⁴ na een uitstel van meer dan 72 maanden (bedragen aan spilindex 136,09, basisjaar 1996 = 100). De bedragen worden geïndexeerd aan de evolutie van de spilindex.

Daarnaast wordt ook de malus bij de zelfstandigenpensioenen vanaf 1 januari 2014 volledig afgeschaft.

De budgettaire impactraming heeft betrekking op de vervanging van de pensioenbonus (werknemers- en zelfstandigenregeling) en het leeftijdscomplement (overheidssector) door hetzelfde systeem van pensioenbonus in de drie regelingen.

Impact op de pensioenuitgaven in % van het bbp

De invoering van de nieuwe pensioenbonus zou de uitgaven van alle pensioenregelingen samen verminderen tegen 2060, ten opzichte van een scenario waarin de oorspronkelijke modaliteiten van de pensioenbonus en het leeftijdscomplement worden behouden, ten belope van 0,3% van het bbp. Opgesplitst naar regeling is 0,1% van het bbp minder uitgaven te wijten aan de vervanging van het leeftijdscomplement in de overheidssector. De overige 0,2% is te wijten aan de ingrepen in de werknemers- en zelfstandigenregeling.

De verminderde uitgaven worden verklaard door de daling van het aantal gerechtigden als gevolg van de invoering van een loopbaanvoorwaarde (minstens 40 jaar) voor het verkrijgen van de bonus en door de daling van het gemiddeld bedrag van de uitkering. Dit laatste vloeit voort uit de vervanging van de oorspronkelijke berekening en het bedrag van de bonus en het leeftijdscomplement door de nieuwe, lagere, bonus.

¹⁴ De bedragen van de nieuwe bonus zijn dus minder voordelig dan de oorspronkelijke bonus van 2,3 euro per gewerkte dag vanaf 62 jaar (aan spilindex 136,09 met basisjaar 1996 = 100), behalve voor de effectief gewerkte dagen vanaf het vijfde jaar van de referentieperiode (dat bedrag bedraagt 2,2974 per dag).

Impact op het bedrag van de bonus

Volgens de simulatie met de hervormde bonus zou in de werknemersregeling de gemiddelde pensioenbonus van de intredes met een pensioenbonus tegen 2060 nog 38% bedragen van de oorspronkelijke bonus (nog 35% van de oorspronkelijke bonus bij vrouwen en 41% bij mannen). In de zelfstandigenregeling bedraagt de hervormde bonus op lange termijn nog 54% van de oorspronkelijke bonus (47% bij vrouwen en 57% bij mannen). De daling van het bonusbedrag is groter bij vrouwen omdat het koppelen van de loopbaanvoorwaarde aan de toekenning van de bonus vooral bij vrouwen het aantal rechthebbenden op een bonus en het aantal loopbaanjaren waarvoor de bonus wordt toegekend, doet dalen.

In de overheidssector bedraagt het bonusbedrag per nieuw gepensioneerde (inclusief de niet-rechthebbenden op een bonus)¹⁵ tegen 2060 minder dan 1% van het bedrag volgens de regeling van het leeftijdscomplement. Het opleggen van een loopbaanvoorwaarde voor vervroegde pensionering door de pensioenhervorming van 2011 doet het aantal gerechtigden op vervroegd pensioen drastisch dalen. Zij worden genoodzaakt hun pensionering uit te stellen waardoor zij in het oorspronkelijk systeem een leeftijdscomplement genieten. De invoering van de nieuwe bonus mét loopbaanvoorwaarde leidt tot een aanzienlijke daling van het aantal rechthebbenden en van het aantal opgebouwde bonusjaren. Daarnaast is het bedrag van de bonus in vergelijking met het leeftijdscomplement aanzienlijk gedaald. Bovendien wordt op lange termijn dit verschil versterkt door het feit dat de nieuwe bonus enkel aan de prijsindex wordt gekoppeld, terwijl het leeftijdscomplement een percentage was van het pensioenbedrag en integraal deel uitmaakte van dat rustpensioen met een perequatie van het leeftijdscomplement tot gevolg.

c. Hervormingen 2014

In de referentiesimulatie van het Jaarlijks Verslag van de SCvV 2014 werden onder meer volgende structurele pensioenmaatregelen ingevoerd, zonder dat er een aparte impactraming werd gesimuleerd:

- Optrekken leeftijdsvoorwaarden voor overlevingspensioenen van 45 jaar naar 50 jaar over de periode 2015-2025 (voor nieuwe overlijdens vanaf 1 januari 2015) en invoering van de overgangsuitkering in de werknemers- en zelfstandigenregeling¹⁶;
- Eenheid van loopbaan uitdrukken in voltijdse dagequivalenten (14.040) in plaats van loopbaanjaren voor nieuwe pensioenen vanaf 1 januari 2015¹⁷;

¹⁵ Het gaat hier over de gemiddelde bonusbedragen en bedragen van leeftijdscomplementen die om methodologische redenen verdeeld werden over alle nieuwe gepensioneerden, ook over zij die geen recht hebben op die uitkeringen (inclusief de gepensioneerden wegens lichamelijke ongeschiktheid).

¹⁶ Wet van 5 mei 2014 tot wijziging van het rustpensioen en het overlevingspensioen en tot invoering van de overgangsuitkering in de pensioenregeling voor werknemers en houdende geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen werklieden en bedienden inzake aanvullende pensioenen.
Wet van 25 april 2014 tot hervorming van het overlevingspensioen van de zelfstandigen.

¹⁷ Wet van 19 april 2014 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor werknemers rekening houdend met het principe van de eenheid van loopbaan.
Wet van 24 april 2014 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen rekening houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan.

- Het loon/inkomen ontvangen tijdens het jaar waarin het pensioen ingaat, telde niet mee in de pensioenberekening van werknemers en zelfstandigen tot 31 december 2014. Voor pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2015 zullen deze laatste gewerkte maanden wel meetellen.¹⁸

d. Maatregelen van de pensioenhervorming 2015

Naar aanleiding van het regeerakkoord van oktober 2014 werden onder meer volgende maatregelen genomen in 2015:

- in de drie pensioenregelingen:
 - het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd tot 66 jaar in 2025 en tot 67 jaar in 2030¹⁹;
 - het optrekken van de toetredingsvoorwaarden voor vervroegd pensioen: het betreft hoofdzakelijk de leeftijdsvoorwaarde van 62 naar 63 jaar en loopbaanvoorwaarde van 40 naar 42 jaar over de periode 2016-2019 (behalve uitzonderingen voor lange loopbanen);
 - het afschaffen van de pensioenbonus vanaf 2015 (met overgangsperiode)^{20 21};
- in de overheidssector: geleidelijk afschaffen vanaf 1 januari 2016 van de diplomabonificatie in de berekening van de loopbaanvoorwaarde voor het vervroegd pensioen 22;
- in de zelfstandigenregeling: laatste verschillen tussen de bedragen van de minimumpensioenen van zelfstandigen en werknemers worden weggewerkt vanaf 01-08-2016²³.

De budgettaire impact van het geheel van bovenstaande maatregelen, met uitzondering van de laatste maatregel, werd gesimuleerd en de resultaten worden hieronder weergegeven.

Impact op de pensioenuitgaven in % van het bbp

Met de hervormingen van 2015 dalen de pensioenuitgaven tegen 2060 met 1,5% van het bbp in het verschuivingscenario, tevens het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing. Het gemiddeld pensioenbedrag ligt in het scenario met hervorming hoger dan in een scenario zonder hervorming (zie deel b), maar toch dalen de totale uitgaven. Drie factoren liggen aan de basis van de daling van de pensioenuitgaven uitgedrukt in % van het bbp: de daling van het aantal gepensioneerden, de afschaffing van de pensioenbonus en de stijging van de economische groei die het gewicht van de sociale uitgaven in % van het bbp vermindert.

¹⁸ Wet van 19 april 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers.

Koninklijk besluit van 5 februari 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

¹⁹ Wet van 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd voor het overlevingspensioen.

²⁰ Programmawet van 19 december 2014 voor werknemers- en zelfstandigenregeling.

²¹ Wet van 28 april 2015 houdende bepalingen betreffende de pensioenen in de publieke sector.

²² Wet van 28 april 2015 houdende bepalingen betreffende de pensioenen in de publieke sector.

²³ Programmawet van 19 december 2014 voor werknemers- en zelfstandigenregeling.

Impact op het gemiddeld pensioenbedrag²⁴

Ondanks de afschaffing van de pensioenbonus die het gemiddeld pensioenbedrag doet afnemen, stijgt het globale pensioenbedrag (Tabel 83) door de verlenging van de loopbanen als gevolg van de hervorming (strengere loopbaanvoorwaarden voor vervroegde pensionering, optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd, afschaffing van de diplomabonificaties in de loopbaanduurberekening voor vervroegde pensionering in de overheidssector), in vergelijking met een scenario zonder hervorming. In alle pensioenregelingen en in alle scenario's kent het gemiddeld pensioenbedrag een verhoging op lange termijn, ten opzichte van een scenario zonder hervorming, met uitzondering voor het bedrag van de mannen in de zelfstandigenregeling in het scenario met minimumuitstel. In die regeling is de pensioenbonus relatief belangrijk ten opzichte van het niveau van het gemiddeld pensioen.

De verhoging van het gemiddeld pensioenbedrag (in vergelijking met een scenario zonder hervorming) is meer uitgesproken in de regeling van de overheidssector dan in de werknemers- en zelfstandigenregeling, omwille van de belangrijkere verlenging van de loopbanen door de afschaffing van de diplomabonificaties in de berekening van de loopbaanduur voor vervroegde pensionering. De effecten zijn sterker in de verschuivingshypothese en het minst belangrijk in de hypothese van minimumuitstel. De verhoging van het gemiddeld pensioen is in het algemeen van een ordegrrootte die vergelijkbaar is voor mannen en vrouwen, hoewel die iets meer uitgesproken is voor deze laatsten, vooral in de hypothese van minimumuitstel waar enkel de personen met een kortere loopbaan hun pensionering uitstellen.

Tabel 83 Effect van de pensioenhervorming 2015 op het gemiddeld pensioen in 2060
In % van een scenario zonder hervorming

	Werknemersregeling	Zelfstandigenregeling	Overheidssector
Verschuivingshypothese (referentiescenario SCvV)	3,7	3,5	8,4
Mannen	3,7	3,5	8,4
Vrouwen	3,9	3,8	8,3
Tussenscenario	2,4	2,2	7,3
Mannen	2,3	1,9	6,9
Vrouwen	2,6	3,0	7,7
Hypothese van minimumuitstel	0,7	0,4	5,2
Mannen	0,5	-0,5	4,4
Vrouwen	1,0	2,7	6,0

²⁴ Voor meer informatie, zie "Analyse van de effecten van de hervorming van de pensioenen en van de werkloosheid met bedrijfstoeslag", Rapport Kenniscentrum Pensioenen – Federaal Planbureau, September 2015.

e. Hervormingen van 2017 en impactraming van de regularisatie van studieperiodes in 2017

In het najaar van 2017 werden volgende maatregelen gepubliceerd:

- harmonisering studieperioden²⁵: deze maatregel omvat de (geleidelijke) afschaffing van de gratis diplomabonificaties voor de berekening van het overheidspensioen en een harmonisatie van de mogelijke regularisatie van studieperiodes in de drie Belgische pensioenregelingen.
- afschaffing van eenheid van loopbaan²⁶: vóór de afschaffing van eenheid van loopbaan in de werknemers- en zelfstandigenregeling, werd een loopbaan als volledig beschouwd als ze 14 040 dagen voltijds equivalenten of 45 jaren telde. Wanneer dat plafond werd overschreden, werden de minst gunstige dagen op het vlak van het inkomen niet in rekening genomen. De maatregel heeft tot doel de beperking tot de eenheid van loopbaan af te schaffen, waardoor m.a.w. meer dan 14 040 loopbaandagen in aanmerking zouden kunnen worden genomen op voorwaarde dat het gewerkte dagen betreft. Deze maatregel treedt in werking voor pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2019.
- wijziging valorisatie gelijkgestelde werkloosheidsperioden in werknemerspensioenen²⁷: de gewijzigde valorisatie van de gelijkgestelde werkloosheidsperioden betekent enerzijds dat de loopbaanjaren die vanaf 2017 bestaan uit een tweede periode werkloosheid of SWT in de pensioenberekening gevaloriseerd zullen worden aan het minimumrecht (uitzonderingen mogelijk) en anderzijds een beperking van de gelijkstelling bij eenheid van loopbaan in het geval van werkloosheid en SWT (niet het principe van de “meest voordelige jaren” wordt hier genomen maar wel de eerste 45 loopbaanjaren).

Deze maatregelen werden opgenomen in het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, juli 2018²⁸. Voor de hervorming van de regularisatie van de studieperioden verwijzen we ook naar het rapport van het Kenniscentrum Pensioenen “Een hervorming van de regularisatie van studieperiodes in de Belgische pensioenregelingen - Raming van de budgettaire effecten”, april 2017²⁹.

Impact regularisatie studieperioden op de pensioenuitgaven in % van het bbp

De impactberekening³⁰ betreft de (geleidelijke) afschaffing van de gratis diplomabonificaties voor de berekening van het overheidspensioen en een harmonisatie van de mogelijke regularisatie van studieperiodes in de drie Belgische pensioenregelingen. De hervorming zou de pensioenuitgaven verminderen met 0,1% van het bbp op lange termijn. Die daling is toe te schrijven aan de overheidssector door de geleidelijke afschaffing van de gratis diplomabonificaties terwijl er slechts een gedeeltelijke afkoop van de studieperiodes door werknemers en zelfstandigen wordt verondersteld.

²⁵ Wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen.

²⁶ Wet van 5 december 2017 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft het beginsel van de eenheid van loopbaan en het vervroegd rustpensioen.

²⁷ Koninklijk besluit van 19 december 2017 tot wijziging van artikel 24bis en artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers.

²⁸ https://www.plan.be/uploaded/documents/201807091124500.REP_CEVSCVV2018_11684_N.pdf

²⁹ http://www.plan.be/admin/uploaded/201704241148210.REP_CEP8_11421.pdf

³⁰ Voor meer details verwijzen we naar *Een hervorming van de regularisatie van studieperiodes in de Belgische pensioenregelingen - Raming van de budgettaire effecten*, Kenniscentrum Pensioenen – Federaal Planbureau, 2017.

f. Wijziging waardering niet-vastbenoemde perioden in overheidspensioen³¹ (gemengd pensioen) in 2018

Voor nieuwe pensioenen vanaf 1 mei 2018 en voor benoemingen vanaf 1 december 2017 zullen contractuele perioden voorafgaand aan een benoeming tot statutair ambtenaar niet langer gelijkgeschakeld worden met een statutaire periode. Zij zullen worden berekend volgens de modaliteiten in de werknemersregeling. Een uitzondering hierop is de onderwijssector. Deze maatregel werd opgenomen in het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, juli 2019.³²

Impact op de pensioenuitgaven in % van het bbp

De raming bevat de budgettaire impact in de overheidssector en de werknemersregeling van de wijziging van waardering van contractuele perioden voorafgaand aan een benoeming tot statutair ambtenaar in de pensioenberekening van statutaire ambtenaren. De invoering van dat gemengd pensioen in de overheidssector waarbij contractuele perioden voorafgaand aan een benoeming tot statutair ambtenaar niet langer worden gelijkgeschakeld met een statutaire periode³³ genereert een vermindering van de pensioenuitgaven in de overheidssector en meer uitgaven in de werknemersregeling. Het effect op de totale pensioenuitgaven in % van het bbp zou beperkt blijven in 2060 tot - 0,02% van het bbp.

³¹ Wet van 30 maart 2018 met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet vast benoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen

³² Zie https://www.plan.be/uploaded/documents/201907091048020.REP_CEVSCVV2019_11902_N.pdf

³³ De maatregel gaat in voor nieuwe gepensioneerden vanaf 1 mei 2018 en voor benoemingen vanaf 1 december 2017.

21. Caractéristiques des carrières en Belgique (Sigedis)

Vraag: Quelles sont les caractéristiques des carrières en Belgique (ventilation de la longueur de la carrière en fonction du genre, de la région, des secteurs) ?

Zie bijlage 1, p. 9/92 tot p. 92/92

22. Evolutie loopbanen en pensioenbedragen toekomstig gepensioneerden (Sigedis, FPB)

Vraag: In welke mate verschillen de loopbanen en pensioenbedragen van toekomstig gepensioneerden ten opzichte van de huidige gepensioneerden (opgesplitst naar verschillende categorieën: arbeiders/bedienden, scholingsniveau, loonniveau, geslacht, ...). Welke trends voor de toekomstige loopbanen en pensioenbedragen worden verwacht/ingeschat?

22.1. Geobserveerde loopbaangegevens (Sigedis)

Zie bijlage 1, p. 9/92 tot p. 92/92,

Opsplitsing naar

- Scholingsniveau: niet beschikbaar.
- Loonniveau: niet mogelijk binnen de timing.
- Arbeiders/bedienden: geen voldoende stabiel gegeven over de beschouwd periode. Op termijn eventueel opsplitsing naar *laatste gekend statuut* (in de hypothese dat wie op het einde van de loopbaan arbeider was, dat waarschijnlijk gans zijn of haar leven was).
- Geslacht: mogelijk, maar niet voor alles opgenomen in het document omdat dit de data verdrievoudigd. Kan worden gevraagd voor specifiek daartoe geselecteerde tabellen.

22.2. Projectie (FPB)

De in deze sectie voorgestelde simulatieresultaten zijn gebaseerd op het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing van juli 2022³⁴. Het gaat om vooruitzichten tot 2070 en zijn dus geen voorspellingen. Voorspellingen pogen de best mogelijke raming te geven van een nabije toekomst (één of twee jaar). Vooruitzichten worden opgesteld voor een langere periode en berusten op hypothesen. Deze worden beschreven in het Jaarlijks Verslag van de SCvV van juli 2022. Vooruitzichten beweren niet “het” exacte cijfer te geven voor een gegeven horizon, maar vormen een besluitvormingsinstrument dat het debat ter zake kan kaderen.

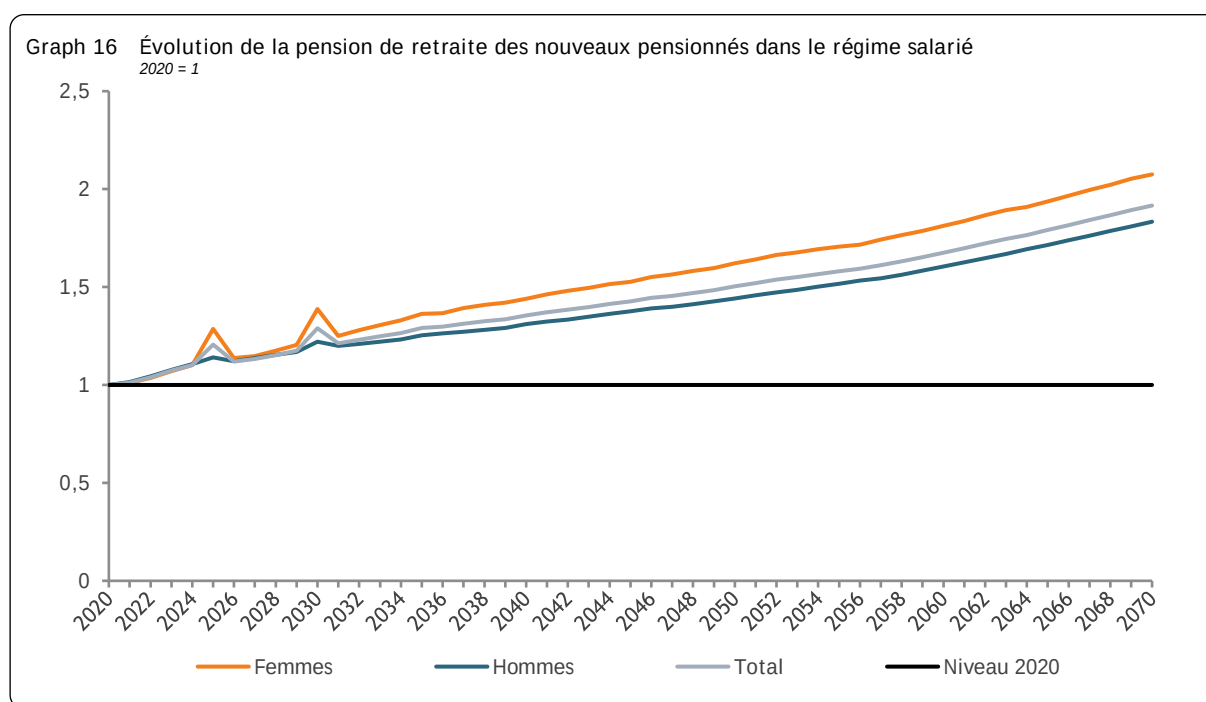
Per stelsel en per geslacht geven we hierna de geraamde evolutie van het gemiddeld rustpensioen en van de loopbaanduur van nieuwe gepensioneerden. De grafische uitschieters in 2025 en 2030 zijn te wijten aan het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd tot 66 jaar in 2025 en tot 67 jaar in 2030. Hierdoor worden deze jaren gekenmerkt door relatief weinig nieuwe intredes. Diegenen die wel hun pensioen kunnen opnemen voldoen immers aan de voorwaarden voor vervroegd pensioen en hebben relatief lange loopbanen en bijgevolg relatief hoge pensioenen.

³⁴ Hoge Raad van Financiën, “Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing”, juli 2022.

22.2.1. Werknemers

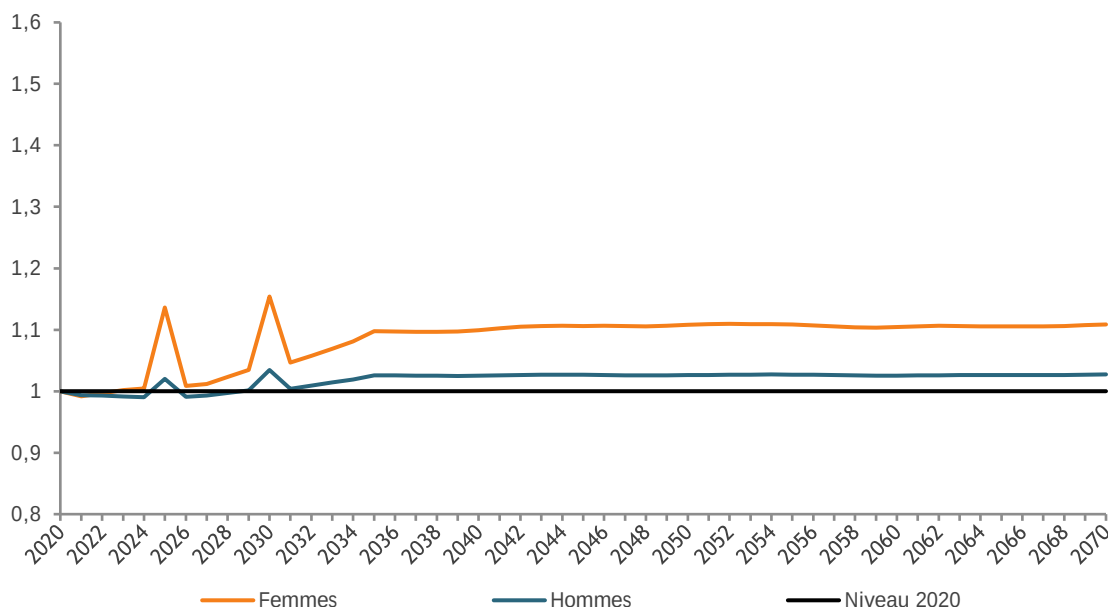
Le Graph 16 montre l'évolution de la pension de retraite moyenne des nouveaux pensionnés dans le régime salarié. La croissance de la pension moyenne des femmes est plus forte que celle des hommes. Bien que cela implique un rapprochement entre les niveaux des pensions moyennes, la pension des femmes reste inférieure à celle des hommes sur toute la période de projection.

Verschillende factoren verklaren de evolutie van het gemiddeld nieuw pensioen zoals de historische en veronderstelde toekomstige evolutie van de lonen, welvaartsaanpassingen (loonplafond, minimumpensioen, ...); evolutie van de loopbaanduur van nieuwe gepensioneerden, verandering in structuur van gepensioneerden (vb. minder pensioenen aan het hogere gezinsbedrag ten voordele van meer pensioenen aan bedrag alleenstaande wat een remmende invloed heeft op de groei van het gemiddeld pensioen van mannen), arbeidsmarktgegevens (vb. evolutie in de gelijkgestelde perioden).

Alors que la croissance de la durée de carrière des femmes est largement supérieure à celle des hommes, en termes de niveau, la durée de carrière moyenne des femmes reste inférieure à celle des hommes, même en fin de période de simulation. Cette évolution est un des facteurs explicatifs de l'augmentation plus forte de la pension moyenne des femmes par rapport à celle des hommes.

Graph 17 Évolution de la durée de carrière des nouveaux pensionnés du régime salarié
2020 = 1

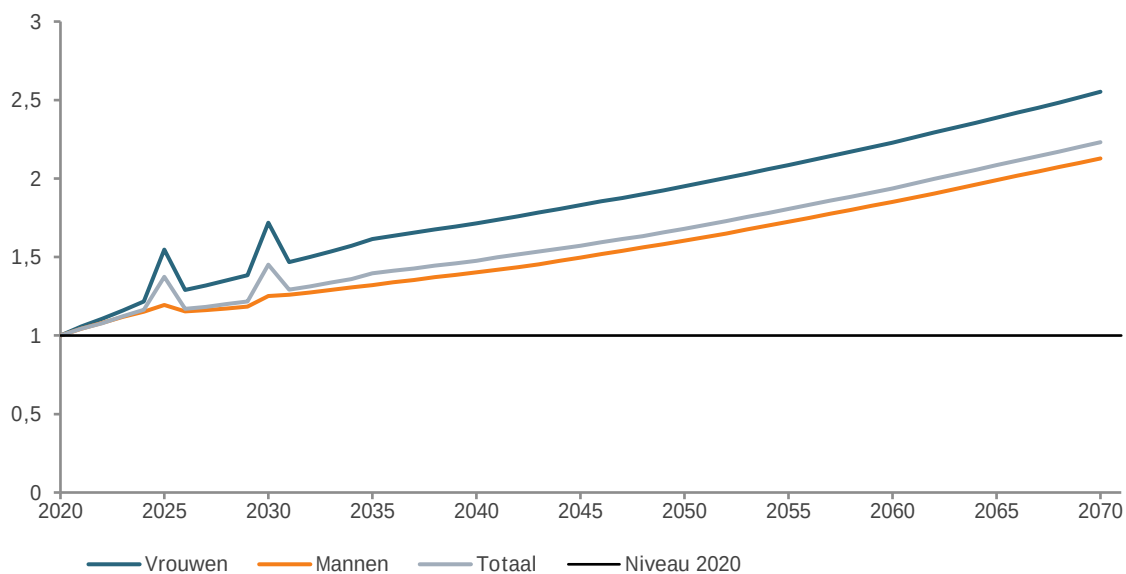

22.2.2. Zelfstandigen

Het gemiddeld pensioen van nieuwgepensioneerde zelfstandigen stijgt en dit zowel voor mannen als vrouwen (zie Figuur 18). De kloof tussen het pensioen van vrouwen en mannen verkleint wel doorheen de tijd, i.e. het pensioen van vrouwen groeit sneller dan dat van mannen maar het gemiddeld nieuw pensioen van zelfstandige vrouwen blijft lager dan dat van mannen.

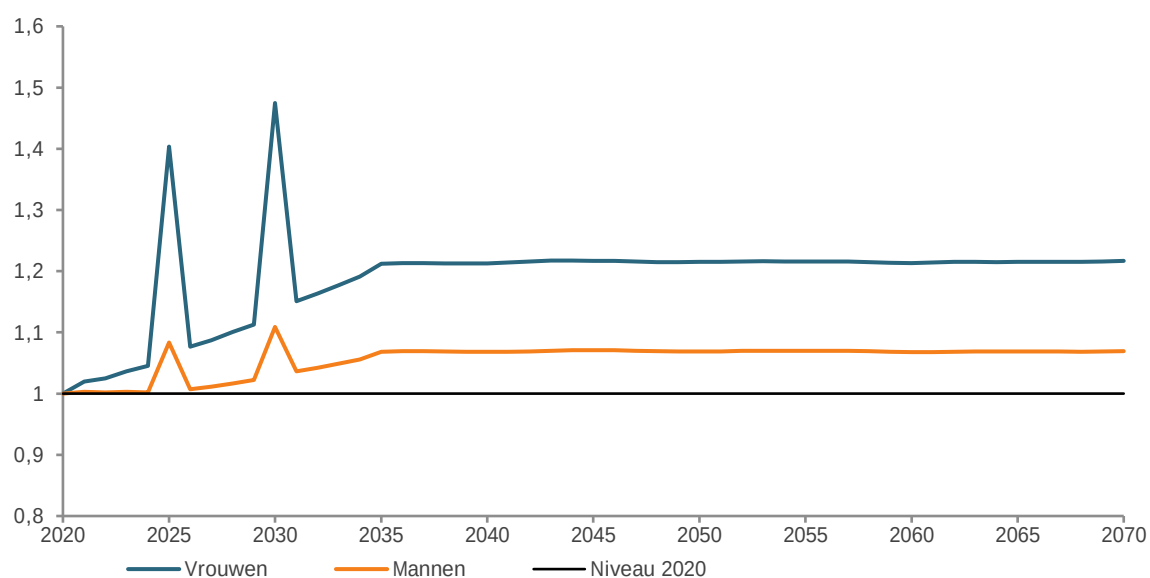
Naast de veronderstelde loopbaanevolutie (zie Figuur 19) kan er ook voor de zelfstandigenregeling op gewezen worden dat er verondersteld wordt dat er een verschuiving zal plaatsvinden in de richting van het tarief alleenstaanden ten nadele van het gezinstarief. Daarnaast bepalen in de zelfstandigenregeling zowel de recente afschaffing van de correctiecoëfficiënt als de aanzienlijke verhoging van het minimumpensioen tijdens deze legislatuur mee de evolutie van het pensioen. Op korte termijn heeft het afschaffen van de correctiecoëfficiënt een zeer beperkte impact en domineert het effect van het optrekken van de minima. Bij de nieuwe gepensioneerden zal het aandeel minimumgerechtigden dus in eerste instantie nog toenemen omwille van deze verhoging en dit zowel bij mannen als bij vrouwen. De toename in dit aandeel minimumgerechtigden zou aanhouden tot het midden van de jaren 2030, waarna er een daling wordt ingezet omdat meer en meer pensioenen op basis van werkelijke prestaties boven het minimum komen te liggen.

Figuur 18 Evolutie van het rustpensioen van nieuw gepensioneerden in het zelfstandigenstelsel; totaal en naar geslacht
2020 = 1

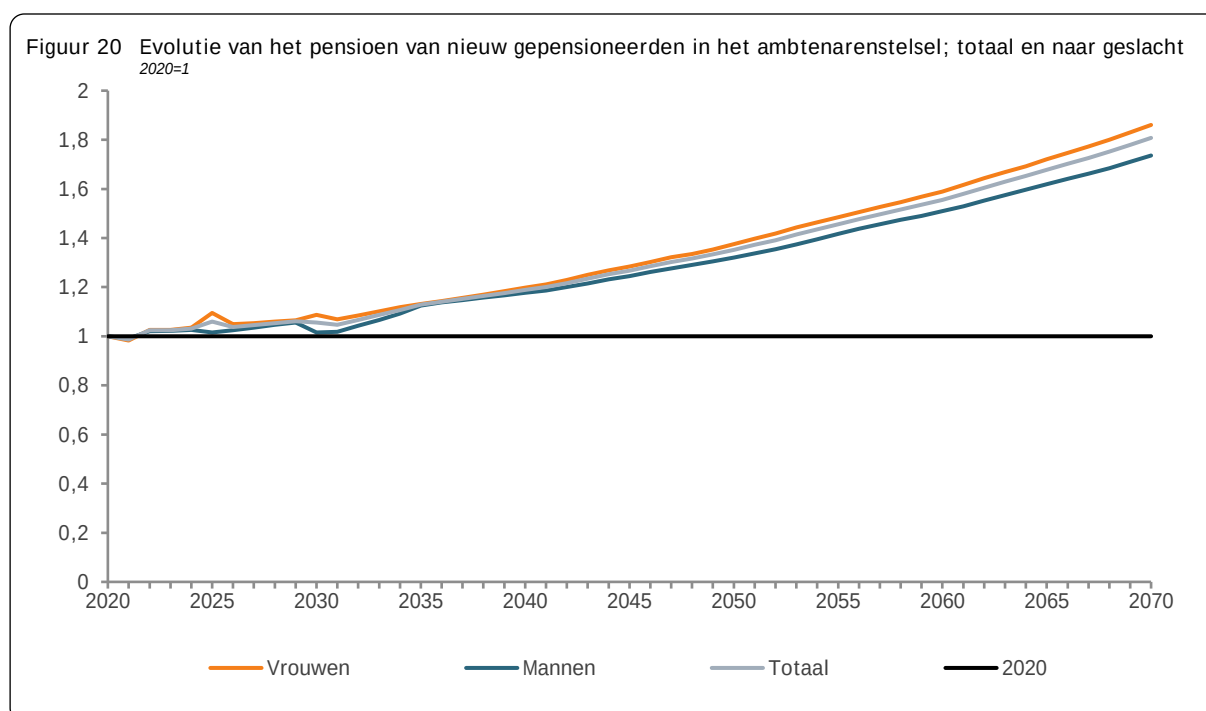
Figuur 19 geeft de geraamde evolutie van de gemiddelde loopbaanduur van nieuwe gepensioneerde zelfstandige mannen en vrouwen. Zowel voor mannen als vrouwen wordt een aangroei van de loopbaanlengte verondersteld. De loopbanen van vrouwen worden wel verondersteld meer te groeien dan deze van mannen. Dit heeft zowel tot gevolg dat de proportionele pensioenen zullen stijgen en dat ook meer vrouwen het recht op een gewaarborgd minimum openen.

Figuur 19 Evolutie van de loopbaan als zelfstandige: totaal en naar geslacht
2020 = 1

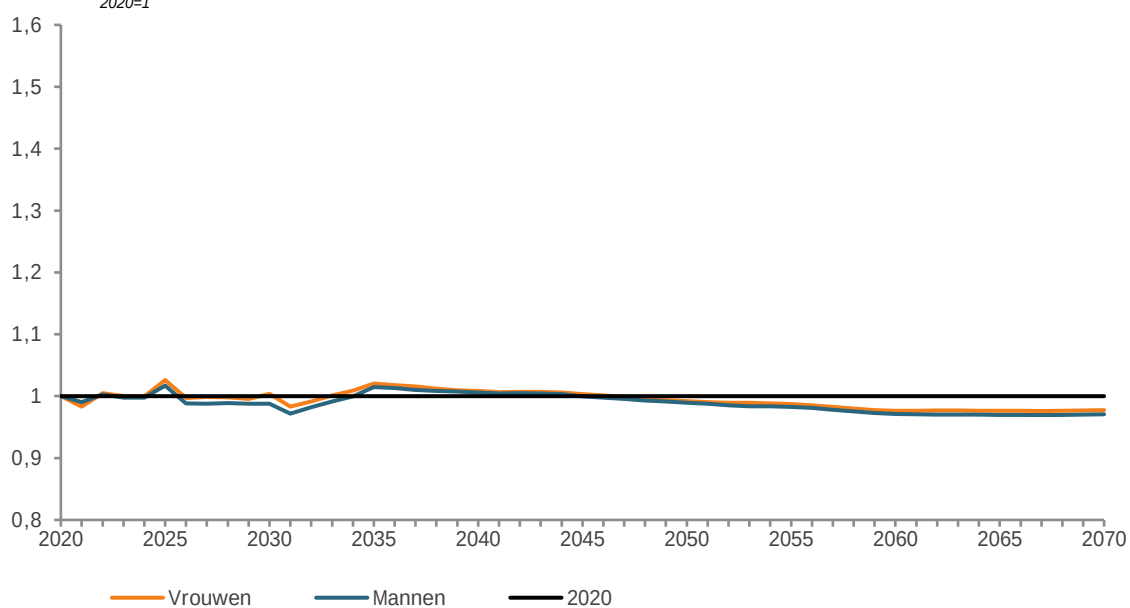
22.2.3. Ambtenaren

De hier gepresenteerde grafieken hebben betrekking op nieuwe gepensioneerden in de ambtenarenregeling met een rustpensioenen of pensioen voor lichamelijke ongeschiktheid. Figuur 20 geeft de groei van het gemiddeld nieuw pensioen per geslacht en voor het totaal ten opzichte van het jaar 2020 aan. Het gemiddelde pensioen in het ambtenarenstelsel stijgt en dat van vrouwen stijgt sneller dan dat van mannen. Na 2040 zou het gemiddeld nieuw pensioen van vrouwen in het ambtenarenstelsel hoger liggen dan dat van mannen. Het relatief hoger niveau van het gemiddelde pensioen van vrouwen wordt verklaard door het gestegen gewicht van vrouwen in het onderwijs, de groep met het hoogst pensioen onder de nieuw gepensioneerde ambtenaren, in het totale aantal nieuw gepensioneerde ambtenaren.

De loopbaanlengte kent zowel bij mannen als bij vrouwen een negatieve trend op lange termijn (zie Figuur 21). Deze daling in de projectie wordt verklaard door de afschaffing van de gratis diplomabonificaties in de loopbaanduur voor ambtenaren.

Figuur 21 Evolutie van de loopbaanduur als ambtenaar: totaal en naar geslacht
2020=1

23. Impact arbeidsproductiviteit (FPB)

Vraag: Naar aanleiding van de bijkomende vraag over impact 80% tewerkstellingsgraad:

Welke rol speelt productiviteitsgroei in de betaalbaarheid van de pensioenen?

Welke maatregelen om groei arbeidsproductiviteit te stimuleren?

Hoe verhoudt de doelstelling en de huidige maatregelen van hogere arbeidsmarktparticipatie zich tot sterkere productiviteitsgroei?

Welke rol speelt productiviteitsgroei in de betaalbaarheid van de pensioenen?

De rol van de productiviteitsgroei in de betaalbaarheid van de pensioenen komt aan bod in het Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing³⁵. Naast de sociale gevolgen van de vergrijzing onderzoekt de Studiecommissie ook de budgettaire gevolgen. Deze budgettaire gevolgen worden gemeten aan de hand van de “budgettaire kosten van de vergrijzing”. Dit is de verandering van alle sociale uitgaven tussen twee jaren, uitgedrukt in procentpunt van het bbp.

In deze projecties resulteert de bbp-groei of economische groei op lange termijn uit de groei van de werkgelegenheid en de arbeidsproductiviteit (aanbodmodel). Er wordt verondersteld dat de groei van het gemiddelde loon de productiviteitsgroei volgt. Die grootheden zijn cruciale factoren in de raming van de budgettaire kosten van de vergrijzing omdat enerzijds de sociale uitgaven in procent van het bbp worden uitgedrukt en anderzijds een groot aantal vervangingsuitkeringen worden berekend op basis van het loon.

In het verslag 2022 van de SCvV wordt in het referentiescenario op lange termijn uitgegaan van een geleidelijke herneming van de productiviteitsgroei, met vanaf 2045 een groei van 1,5% per jaar. Over de volledige projectieperiode bedraagt de gemiddelde jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit 1,2% tussen 2020 en 2070³⁶. Gezien de onzekerheid rond de toekomstige evolutie van de sleutelparameter productiviteitsgroei, stelt het SCvV-verslag ook een alternatief scenario voor met een zwakkere productiviteitsgroei op lange termijn. In dat alternatief scenario bedraagt de jaarlijkse productiviteitsgroei 1% op lange termijn in plaats van 1,5% in het referentiescenario. Tussen 2020 en 2070 bedraagt de productiviteitsgroei dan gemiddeld 0,9% per jaar.

In het referentiescenario van de SCvV bedragen de budgettaire kosten van de vergrijzing 5 procentpunt van het bbp tussen 2019 en 2070. In het scenario met een lagere productiviteitsgroei bedragen deze kosten 7,3 procentpunt van het bbp. Het scenario van lagere productiviteitsgroei resulteert in een lager bbp dan in het referentiescenario, waardoor de last van alle sociale uitgaven toeneemt. Deze stijging van de budgettaire kosten van de vergrijzing manifesteert zich vooral in de uitgaven voor pensioenen en gezondheidszorg. Het effect van een verandering in de productiviteitsgroei vertaalt zich slechts

³⁵ “Jaarlijks verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing”, Hoge Raad van Financiën, juli 2022.

³⁶ Ook rekening houdend met de groei tussen 2019 en 2020.

langzaam in de pensioenuitgaven, terwijl het een onmiddellijke impact op het bbp heeft (zie kader 3)

Kader 1 Kader 3 uit het Jaarlijks Verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing: Impact van een verandering van de productiviteitsgroei op de budgettaire kosten van de vergrijzing

Als de evolutie van de arbeidsproductiviteit zowel de teller als de noemer van de budgettaire kosten van de vergrijzing beïnvloedt, zal die invloed zich algemeen genomen sneller laten voelen op het bbp dan op de sociale uitgaven. Vooral in pensioenen van de werknemersregeling en de zelfstandigenregeling wordt een variatie in de groei van de lonen of inkomen en de productiviteit zeer langzaam weerspiegeld op het pensioenbedrag. In die regelingen is het bedrag van de nieuwe rustpensioenen afhankelijk van het geheel van de lonen of inkomen van de loopbaan, namelijk de lonen of inkomen van de laatste 45 jaren bij een volledige loopbaan. Veronderstel dat de groei van het gemiddelde loon of inkomen constant is op x % over de laatste 44 jaren. Als de groei van het gemiddelde loon of inkomen (of de arbeidsproductiviteit) het volgende jaar y % bedraagt, zal die groeivariatie tijdens dat jaar een geringe impact hebben op de bedragen van de nieuwe pensioenen, aangezien dat loon of inkomen slechts een 45ste deel vertegenwoordigt van de lonen of inkomen van de loopbaan. Bovendien worden de pensioenen in uitbetaling (de 'stock') niet beïnvloed door variatie in de loongroei. Het verschil in de gemiddelde loongroei heeft dat jaar evenwel rechtstreeks een weerslag op de bbp-groei (noemer).

Als de groei van de productiviteit daalt (versnelt) stijgt (daalt) het gewicht van de pensioenuitgaven van de werknemers- en zelfstandigenregeling, uitgedrukt in procent van het bbp. Als de groei van het gemiddelde loon of inkomen (arbeidsproductiviteit) zwakker (sterker) blijft tijdens de jaren na dat jaar, zal het gewicht van de pensioenuitgaven in % van het bbp blijven stijgen (dalen). De hogere (of lagere) kosten van de pensioenuitgaven in % van het bbp zullen zich stabiliseren in % van het bbp na 45 jaar wanneer het geheel van de lonen of inkomen van een volledige loopbaan van nieuwe gepensioneerden gestegen is met y %.

Voor de overheidsregeling is de impact van een verschillende productiviteitsgroei (gemiddelde loon) op het gewicht van die uitgaven in procent van het bbp veel kleiner en stabiliseert die zich vlugger. De impact op het bedrag van de nieuwe pensioenen laat zich immers sneller voelen aangezien die worden berekend op basis van de lonen van de laatste 10 jaren (of de laatste 5 jaren voor de personen die geboren zijn vóór 1962). Anderzijds worden de pensioenen in uitbetaling (de 'stock') geherwaardeerd volgens het perequatiemechanisme: het gemiddelde pensioen stijgt in hetzelfde tempo als het gemiddelde loon (met een zekere loskoppeling op basis van observaties).

Voor de vervangingsuitkeringen die worden berekend op basis van het laatste loon en die gemiddeld genomen minder lang in het systeem zitten dan de pensioenen (bijvoorbeeld de werkloosheids- en invaliditeitsuitkeringen), beïnvloedt een verschillende groei van de arbeidsproductiviteit (van het gemiddelde loon) in een gegeven jaar vlugger het niveau van die uitkeringen en dus minder het gewicht van die uitgaven in % van het bbp. Als de impact op het bbp immers altijd onmiddellijk is, heeft de impact van het verschil in de gemiddelde loongroei een rechtstreekse weerslag op de gemiddelde uitkering van nieuwe begunstigden. Na enkele jaren (volgens de gemiddelde verblijfsduur in het systeem) zullen alle begunstigden een uitkeringen ontvangen die op basis van een verschillende loongroei is berekend.

Voor de uitkeringen die niet worden berekend op basis van het loon (minimum- en forfaitaire uitkeringen) speelt het groeiverschil tussen de gemiddelde uitkering (die evolueert met de welvaartsaanpassingen) en het gemiddelde loon een cruciale rol. Hoe groter dat verschil, hoe kleiner het gewicht van die uitgaven in procent van het bbp.

van het SCvV-verslag van 2018 die hier wordt hernomen). Ook kan worden opgemerkt dat de elasticiteit van de acute gezondheidszorguitgaven ten opzichte van het bbp iets lager is dan 1. Dit impliceert dat een vermindering van het bbp leidt tot een vermindering van deze uitgaven die kleiner is dan de vermindering van het bbp. Dit resulteert in een toename van het gewicht van deze uitgaven uitgedrukt als percentage van het bbp.

Welke maatregelen om groei arbeidsproductiviteit te stimuleren?

De Nationale Raad voor de Productiviteit publiceert in haar Jaarverslagen de belangrijkste denkpistes die een impact hebben op de productiviteitsgroei. Zo wordt aandacht besteed aan het belang van bedrijfsdynamiek, innovatie, het inzetten op STEM en levenslang leren, het belang van groene en digitale investeringen, het verder inzetten op digitalisering.³⁷

Hoe verhoudt de doelstelling en de huidige maatregelen van hogere arbeidsmarktparticipatie zich tot sterkere productiviteitsgroei?

Au niveau de l'ensemble de l'économie, sur la période 2000-2019 (2020 et 2021 sont exclues car exceptionnelles), la productivité et le volume de travail ont tous les deux connu un taux de croissance annuel moyen positif : de 0,76% pour la productivité horaire du travail et de 0,88% pour les heures travaillées.

Cependant ce résultat agrégé cache des évolutions différentes qui sont visible au niveau des branches d'activité (A38) car :

- les branches d'activité qui ont la plus forte croissance de la productivité sont des branches d'activité dans lesquelles les heures travaillées diminuent sur la période considérée avec comme seule exception la Pharmacie dont le tx de croissance annuel moyen de la productivité est de 5,15% et celui des heures travaillées de 0,10%. (les autres branches sont notamment les télécommunications (productivité 7,63% heures travaillées -0,25%), Produits informatiques et électroniques (5,29%, -0,35%) et industrie extractives (3,07%, -0,04%))
- les branches d'activité qui enregistrent la plus forte progression des heures travaillées ont une croissance de la productivité inférieure à la moyenne nationale ou même une décroissance de leur productivité. C'est le cas pour Services juridiques, de gestion et d'ingénierie dont le taux de croissance annuel moyen des heures travaillées est de 3,97% mais celui de la productivité de 0,72%, Services administratifs et de soutien avec un taux de croissance des heures de 3,14% mais une décroissance de la productivité (-0,04%), Hébergement médico-social avec pour les heures un taux de croissance de 1,66% mais une baisse de la productivité de -0,61%, activités informatiques dont les heures augmentent au rythme de 0,94% et la productivité au rythme de 0,69%

En résumé, le volume de travail en Belgique a augmenté grâce à des branches d'activité dont la croissance de la productivité est inférieure à celle de l'ensemble de l'économie (ou est même négative) alors que la productivité horaire du travail en Belgique a augmenté grâce à des branches qui ont

³⁷ Nationale Raad voor de Productiviteit, Jaarverslag 2021
Nationale Raad voor de Productiviteit, Jaarverslag 2020

diminué le volume horaire du travail ou l'on faiblement augmenté. Cette évolution permet d'expliquer au moins en partie le ralentissement dans la croissance de la productivité belge observé au cours des dernières décennies.

Voor meer informatie, zie Nationale Raad voor de Productiviteit, Jaarverslag 2022, te verschijnen.

Bijkomende vraag: wat heeft de recente stijging van de werkgelegenheidsgraad teweeggebracht op de sociale bijdragen?

Uit een louter mechanische oefening van het FPB blijkt dat de stijging van de werkgelegenheidsgraad sinds 2010 tegen 2019 ongeveer 4 miljard aan werkgevers- en werknemersbijdragen aan de sociale zekerheid zou hebben opgebracht (zie onderstaande tabel). De werkgelegenheidsgraad nam over deze periode toe van 62,58% in 2010 tot 66,67% in 2019. Voor deze berekening werden de geobserveerde jaarlijkse werknemers- en werkgeversbijdragen vergeleken met deze bijdragen in een scenario waarin de werkgelegenheidsgraad constant is gehouden op het niveau van 2010, zonder impact op gemiddelde brutolonen, impliciete wettelijke bijdragevoeten of arbeidsduur. De ingeschatte impact op de werkgeversbijdragen houdt geen rekening met regionale of federale doelgroepverminderingen. Ook werd verondersteld dat in het alternatieve scenario – een constante werkgelegenheidsgraad vanaf 2010 – de procentuele impact op de werkgelegenheid dezelfde zou geweest zijn voor alle bedrijfstakken van de privé- en overheidssector en voor alle leeftijdscategorieën.

Tabel 84 Evolutie werknemers- en werkgeversbijdragen- verschil tussen geobserveerde bijdragen en bijdragen in een scenario waarbij de werkgelegenheidsgraad constant is gehouden op het niveau van 2010
In miljoen euro

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Werkgeversbijdragen	0,00	228,96	282,11	127,32	225,20	473,99	840,90	1390,74	1904,90	2526,72
Werknemersbijdragen	0,00	123,09	150,53	67,76	119,77	252,35	497,91	827,19	1160,02	1528,97
Totaal	0,00	352,05	432,63	195,07	344,97	726,33	1338,81	2217,94	3064,93	4055,68

24. Overheidsdotatie globaal beheer (FPB)

Vraag: In welke mate moet de overheidsdotatie aan de globale beheren worden herzien om de (toekomstige) structurele meeruitgaven inzake pensioenen te kunnen opvangen?

Selon la loi, les dotations ordinaires (ou de base) aux gestions globales sont seulement indexées aux prix et les dotations d'équilibre aux gestions globales doivent être fixées année après année par le gouvernement. Ces dotations n'intègrent donc pas à l'avance les augmentations des dépenses de pensions.

Dès lors, si les dotations aux gestions globales devaient tenir compte du surcoût des dépenses de pensions, elles devraient augmenter entre 2024 et 2070, d'après les résultats de la projection de référence du rapport annuel du CEV 2022, de 1,3 et 0,5 point de pourcentage du PIB dans respectivement le régime salarié et le régime indépendant.

Soulignons qu'outre les dépenses de pensions, on s'attend également à des augmentations des dépenses de soins de santé à l'avenir.

Bijlage 1: Loopbaangegevens in het kader van vragen CRB en NAR (Sigedis)

Zie p. 1/92 tot 92/92.

Bijlage 2: Pensioensplit - powerpoint in het kader van vraag 16 (FPD, Sigedis)

Vragen CRB en NAR:

Où se trouvent les 55-59 et les 60-65 ans qui ne sont pas en emploi ?

Comment est composée la carrière des futurs pensionnés ? Par cohortes de 10 ans.

Comment évoluent les carrières des femmes ? Par cohorte de 10 ans.

Quelles sont les caractéristiques des carrières en Belgique (ventilation de la longueur de la carrière en fonction du genre, de la région, des secteurs) ?

In welke mate verschillen de loopbanen en pensioenbedragen van toekomstig gepensioneerden ten opzichte van de huidige gepensioneerden ?

Inhoud:

Voor de eerste vraag worden hoofdactiviteiten voor 55-59j en 60-65j specifiek bekeken.

De grafieken voor de andere vragen hebben betrekking op cohorten van personen die in 2021 respectievelijk 45/50/55/60/65 jaar oud waren en ten minste 1 aangifte (tewerkstelling + gelijkstelling) als werknemer of zelfstandige gedurende de leeftijdsperiode hadden.

De geselecteerde leeftijdsperiodes zijn 14-45j en 14-55j, het gaat dus om loopbaandagen tussen hun 14j en 45/55j. Bv voor cohorte 60 (60j in 2021) is leeftijdsperiode 14-45j van (2021-60+14)= jaar 1975 tot (2021-60+45)= jaar 2006.

Dagen zijn meegenomen vanaf de berekende leeftijd waarop de loopbaan is gestart.

Voor werknemers is dit het eerste jaar met ten minste 30d tewerkstelling + militaire dienst.

Voor zelfstandigen is dit het eerste jaar met aangiftes (tewerkstelling en/of gelijkstelling).

Dagen als zelfstandige zijn meegenomen indien dit als hoofdberoep en/of meewerkende echtgenoot is (niet als bijberoep).

Uitsluitingen:

Personen die, in de loop van hun loopbaan, statutair/ambtenaar geworden zijn of die overgestapt zijn naar een supranationale instelling, werden in deze statistieken uitgesloten.

Personen met een 'speciale' loopbaan, waarbij het aantal arbeidsdagen niet representatief is tegenover een 'normale' tewerkstelling, werden ook uitgesloten. Dit zijn onder andere de mijnwerkers, het stuur- en cabinepersoneel luchtvaart en zeevarenden.

Personen overleden vóór het einde van de leeftijdsperiode zijn ook uitgesloten.

Soorten grafieken:

Voor de eerste vraag worden grafieken voor 55-59j en 60-65j opgesteld.

Voor de andere vragen worden varianten van twee soorten grafieken getoond:

Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode: samenvatting op hele leeftijdsperiode. Bv: aantal jaren met ten minste 104d tewerkstelling tussen hun 14 en 45j

Loopbaansamenstelling per leeftijd: vergelijking per leeftijdsjaar tussen cohorten '45/50/55/60j in 2021' en cohorte '65j in 2021'. Bv: aantal INSZ per hoofdstatuut tewerkstelling op hun 32 jaar.

Opmerkingen:

Belangrijke kanttekening is dat de gegevens van vóór 1990 minder gedetailleerd zijn dan de gegevens vanaf 1990. Zo werd er vóór 1990 maar in beperkte mate aparte melding gedaan van het type gelijkstelling (werkloosheid, ziekte, loopbaanonderbreking, ...). Dit zorgt ervoor dat het merendeel van deze dagen in een algemene categorie 'andere gelijkstelling' vervat zit.

Voor zelfstandigen is er een piek in 2003 door regularisatie van de meewerkende echtgenoot en keuze naar mini-/maxistatuut.

Inhoudstafel

Hoofdactiviteit 55-59j in 2021	5
Hoofdactiviteit 60-65j in 2021	7
Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode, 14-45j	
Samengedrukte jaren	9
Jaren met ten minste 104d	10
Jaren met ten minste 208d	11
Samengedrukte jaren, Vrouwen	12
Jaren met ten minste 104d, Vrouwen	13
Jaren met ten minste 208d, Vrouwen	14
Samengedrukte jaren, Mannen	15
Jaren met ten minste 104d, Mannen	16
Jaren met ten minste 208d, Mannen	17
Samengedrukte jaren, Vlaams Gewest	18
Jaren met ten minste 104d, Vlaams Gewest	19
Jaren met ten minste 208d, Vlaams Gewest	20
Samengedrukte jaren, Waals Gewest	21
Jaren met ten minste 104d, Waals Gewest	22
Jaren met ten minste 208d, Waals Gewest	23
Samengedrukte jaren, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	24
Jaren met ten minste 104d, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	25
Jaren met ten minste 208d, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	26
Samengedrukte jaren, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	27
Jaren met ten minste 104d, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	28
Jaren met ten minste 208d, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	29
Samengedrukte jaren, Administratieve en ondersteunende diensten	30
Jaren met ten minste 104d, Administratieve en ondersteunende diensten	31

Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode, 14-45j

Jaren met ten minste 208d, Administratieve en ondersteunende diensten	32
Samengedrukte jaren, Industrie	33
Jaren met ten minste 104d, Industrie	34
Jaren met ten minste 208d, Industrie	35
Samengedrukte jaren, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	36
Jaren met ten minste 104d, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	37
Jaren met ten minste 208d, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	38

Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode, 14-55j

Samengedrukte jaren	39
Jaren met ten minste 104d	40
Jaren met ten minste 208d	41
Samengedrukte jaren, Vrouwen	42
Jaren met ten minste 104d, Vrouwen	43
Jaren met ten minste 208d, Vrouwen	44
Samengedrukte jaren, Mannen	45
Jaren met ten minste 104d, Mannen	46
Jaren met ten minste 208d, Mannen	47
Samengedrukte jaren, Vlaams Gewest	48
Jaren met ten minste 104d, Vlaams Gewest	49
Jaren met ten minste 208d, Vlaams Gewest	50
Samengedrukte jaren, Waals Gewest	51
Jaren met ten minste 104d, Waals Gewest	52
Jaren met ten minste 208d, Waals Gewest	53
Samengedrukte jaren, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	54
Jaren met ten minste 104d, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	55
Jaren met ten minste 208d, Brussels Hoofdstedelijk Gewest	56
Samengedrukte jaren, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	57
Jaren met ten minste 104d, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	58
Jaren met ten minste 208d, Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	59

Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode, 14-55j

Samengedrukte jaren, Administratieve en ondersteunende diensten	60
Jaren met ten minste 104d, Administratieve en ondersteunende diensten	61
Jaren met ten minste 208d, Administratieve en ondersteunende diensten	62
Samengedrukte jaren, Industrie	63
Jaren met ten minste 104d, Industrie	64
Jaren met ten minste 208d, Industrie	65
Samengedrukte jaren, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	66
Jaren met ten minste 104d, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	67
Jaren met ten minste 208d, Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	68

Loopbaansamenstelling voor leeftijd tussen 14 en 45 jaar

Leeftijd in 2021: 45 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 30d	69
Leeftijd in 2021: 50 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 30d	71
Leeftijd in 2021: 45 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 104d	73
Leeftijd in 2021: 50 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 104d	75
Leeftijd in 2021: 45 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 208d	77
Leeftijd in 2021: 50 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 208d	79

Loopbaansamenstelling voor leeftijd tussen 14 en 55 jaar

Leeftijd in 2021: 55 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 30d	81
Leeftijd in 2021: 60 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 30d	83
Leeftijd in 2021: 55 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 104d	85
Leeftijd in 2021: 60 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 104d	87
Leeftijd in 2021: 55 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 208d	89
Leeftijd in 2021: 60 jaar, minimum aantal dagen voor highlight criteria: 208d	91

Aantal INSZ Sigedis Dataset*

Met tewerkstelling vóór leeftijdperiode ? ● J ● N ● N/huidig adres NIET in België

Aantal INSZ met tewerkstelling tijdens leeftijdperiode ?

beperkt tot ■ in eerste grafiek

Met tewerkstelling tijdens leeftijdperiode? ● J ● N

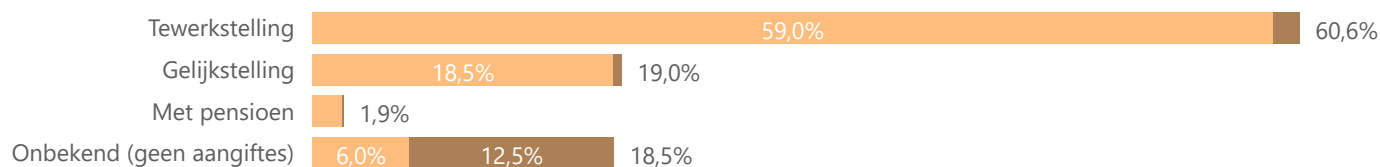

Hoofdactiviteit** tijdens leeftijdperiode

Huidig adres in België ? ● J ● N

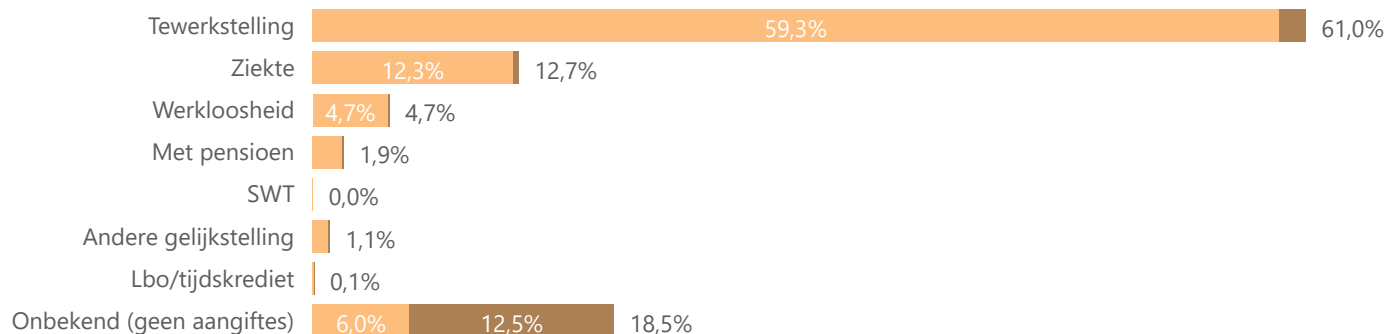
Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdperiode - hoofdgroepen

beperkt tot ■ in eerste grafiek

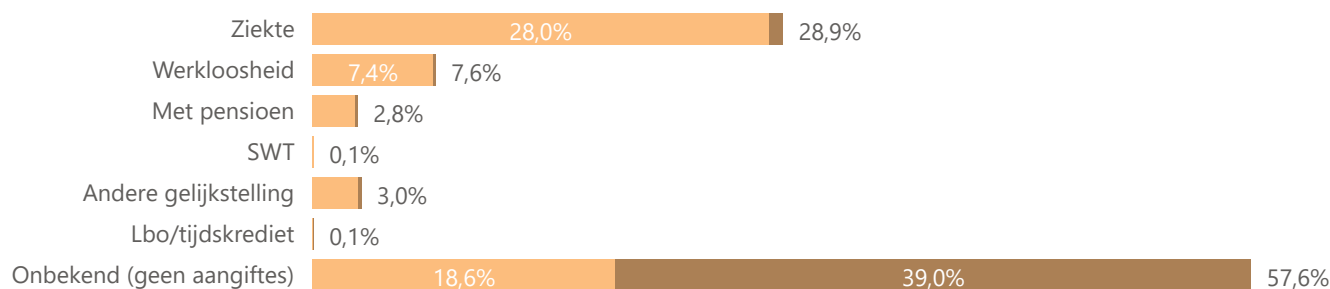
Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdperiode

beperkt tot ■ in eerste grafiek

Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór maar geen tijdens leeftijdperiode

beperkt tot ■ in tweede grafiek

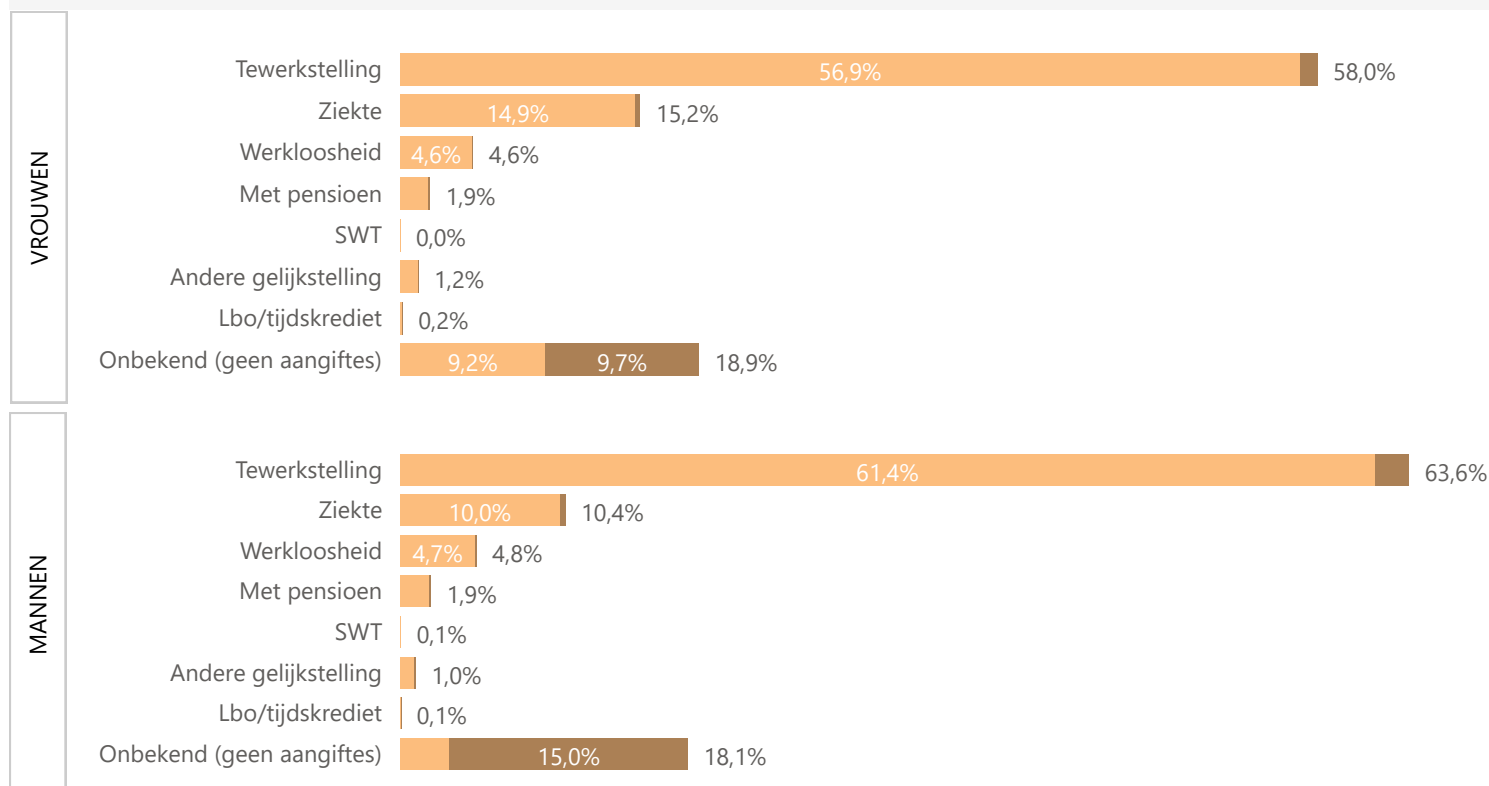
Sigedis Dataset*: beperkt tot RR nummers (allen)+ BIS nummers met ten minste 1 dag tewerkstelling, overleden personen uitgesloten.

Hoofdactiviteit**: activiteit met het meest aantal dagen tijdens de leeftijdperiode. 'Met pensioen' statuut heeft voorrang op andere activiteiten.

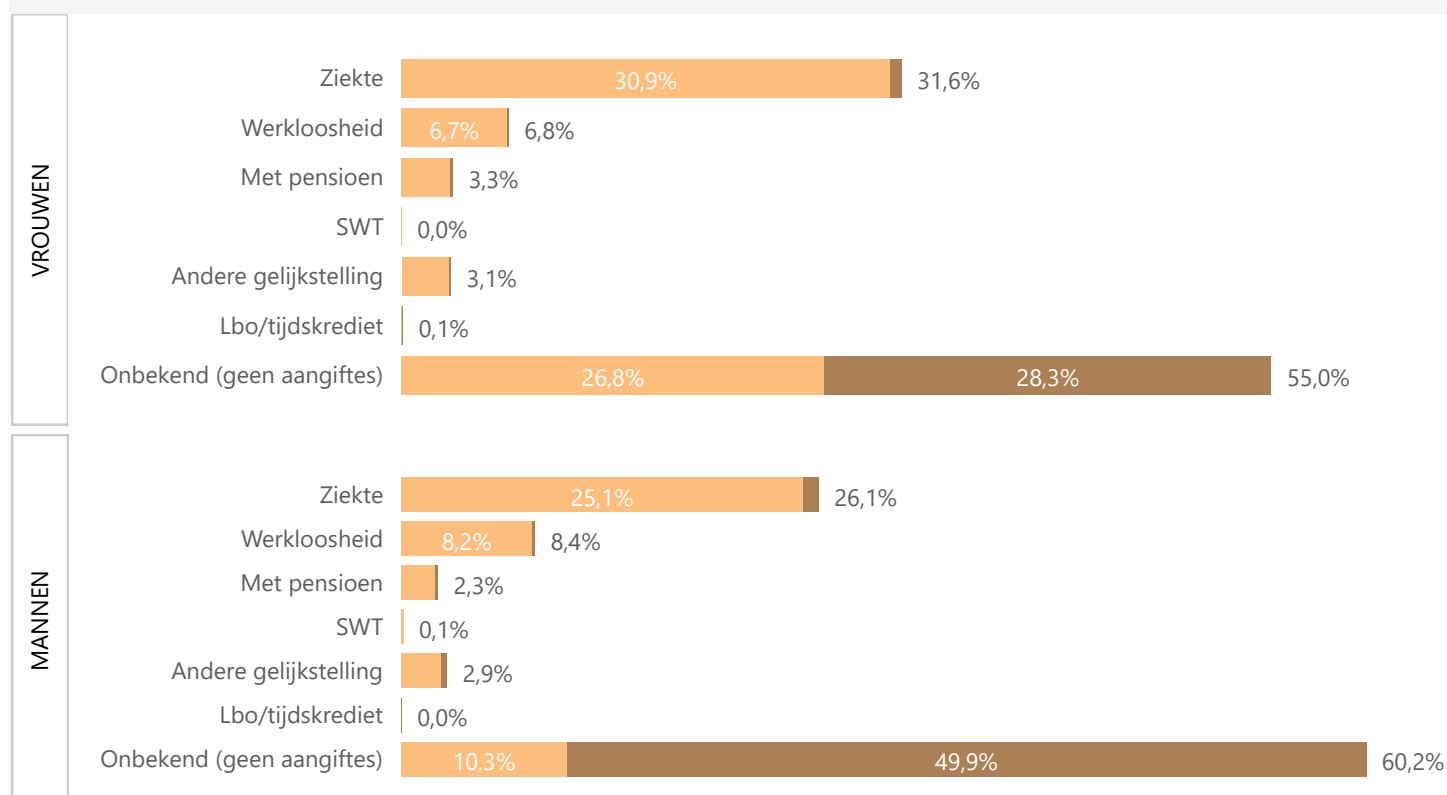
Hoofdactiviteit** tijdens leeftijdsperiode - detail per geslacht

Huidig adres in België ? ● J ● N

beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdsperiode

beperkt tot ■ in eerste grafiek

beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór maar geen tijdens leeftijdsperiode

beperkt tot ■ in tweede grafiek

Hoofdactiviteit**: activiteit met het meest aantal dagen tijdens de analyseperiode. 'Met pensioen' statuut heeft voorrang op andere activiteiten.

Aantal INSZ Sigedis Dataset*

Met tewerkstelling vóór leeftijdperiode ? ● J ● N ● N/huidig adres NIET in België

Aantal INSZ met tewerkstelling tijdens leeftijdperiode ?

beperkt tot ■ in eerste grafiek

Met tewerkstelling tijdens leeftijdperiode? ● J ● N

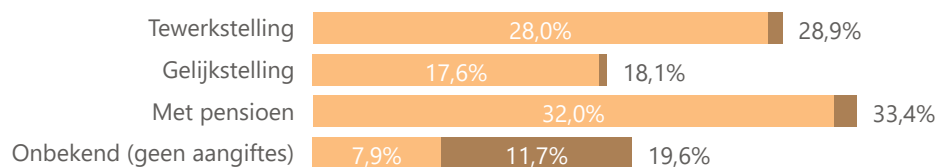

Hoofdactiviteit** tijdens leeftijdperiode

Huidig adres in België ? ● J ● N

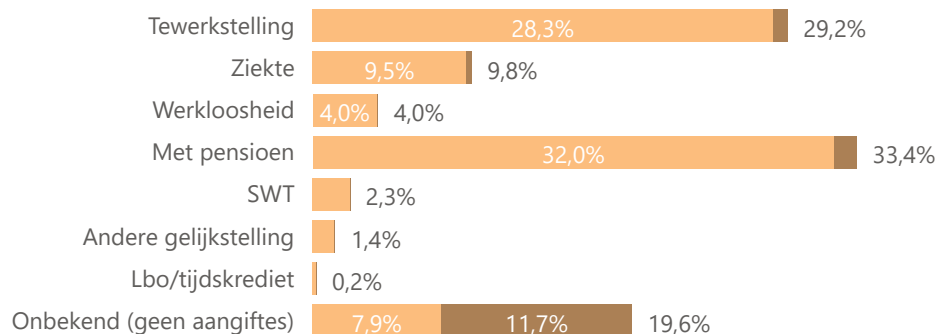
Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdperiode - hoofdgroepen

beperkt tot ■ in eerste grafiek

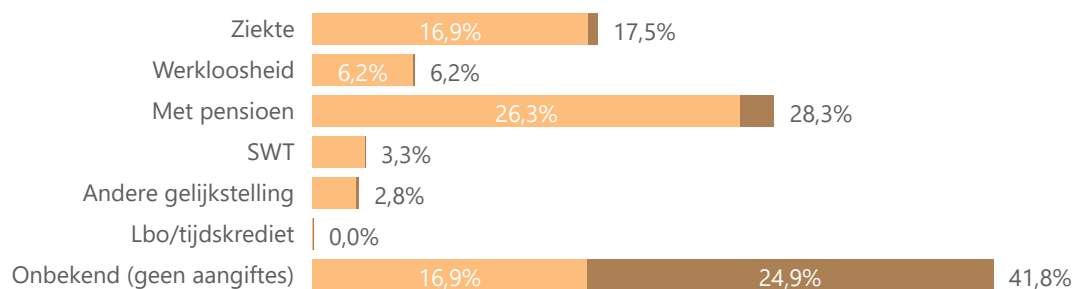
Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdperiode

beperkt tot ■ in eerste grafiek

Beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór maar geen tijdens leeftijdperiode

beperkt tot ■ in tweede grafiek

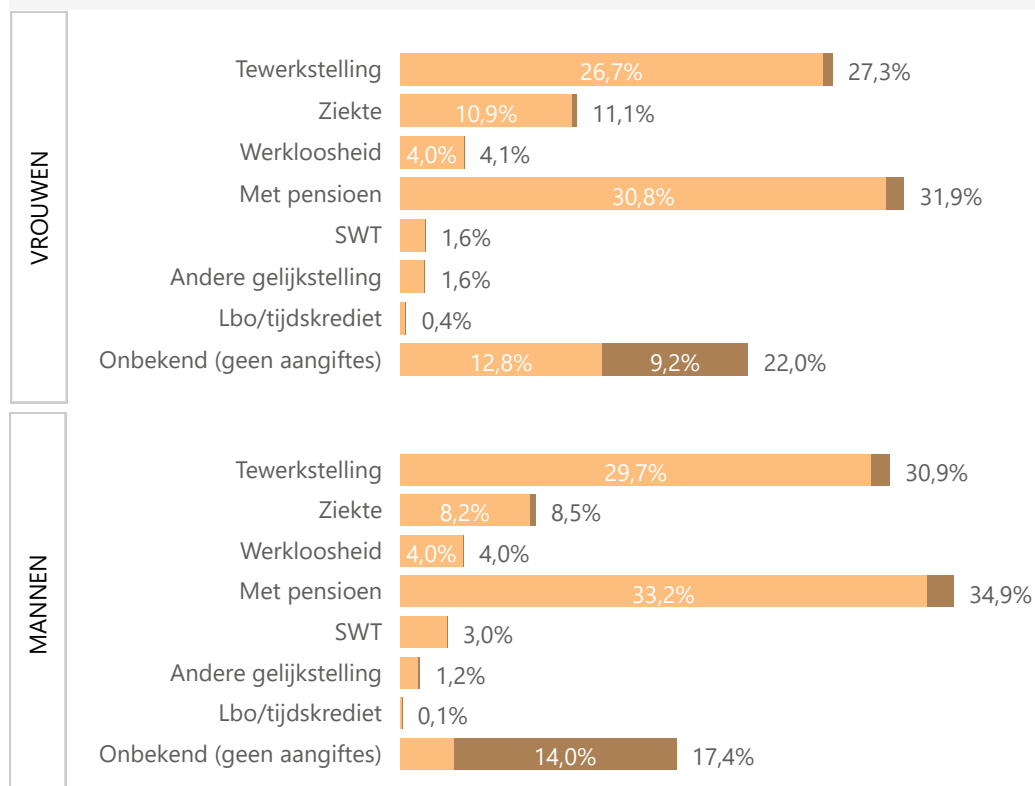
Sigedis Dataset*: beperkt tot RR nummers (allen)+ BIS nummers met ten minste 1 dag tewerkstelling, overleden personen uitgesloten.

Hoofdactiviteit**: activiteit met het meest aantal dagen tijdens de leeftijdperiode. 'Met pensioen' statuut heeft voorrang op andere activiteiten.

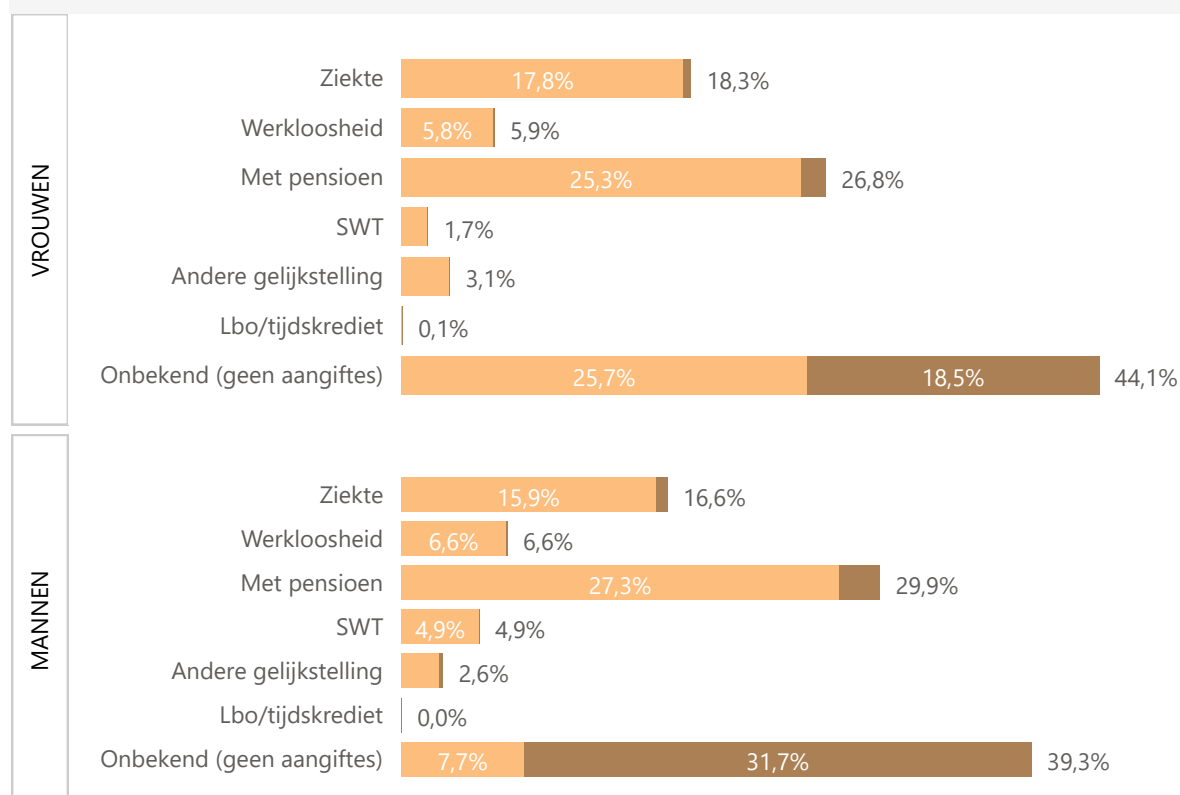
Hoofdactiviteit** tijdens leeftijdsperiode - detail per geslacht

Huidig adres in België ? ● J ● N

beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór leeftijdsperiode

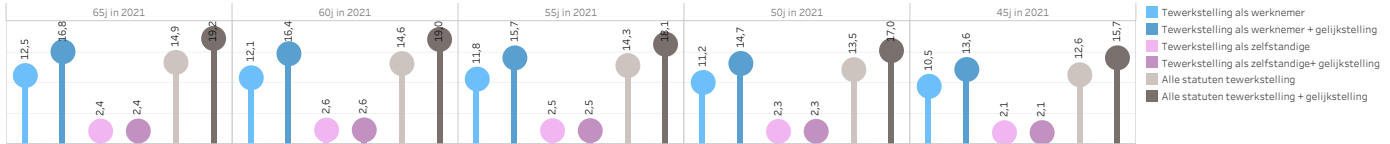
beperkt tot ■ in eerste grafiek

beperkt tot INSZ met tewerkstelling vóór maar geen tijdens leeftijdsperiode

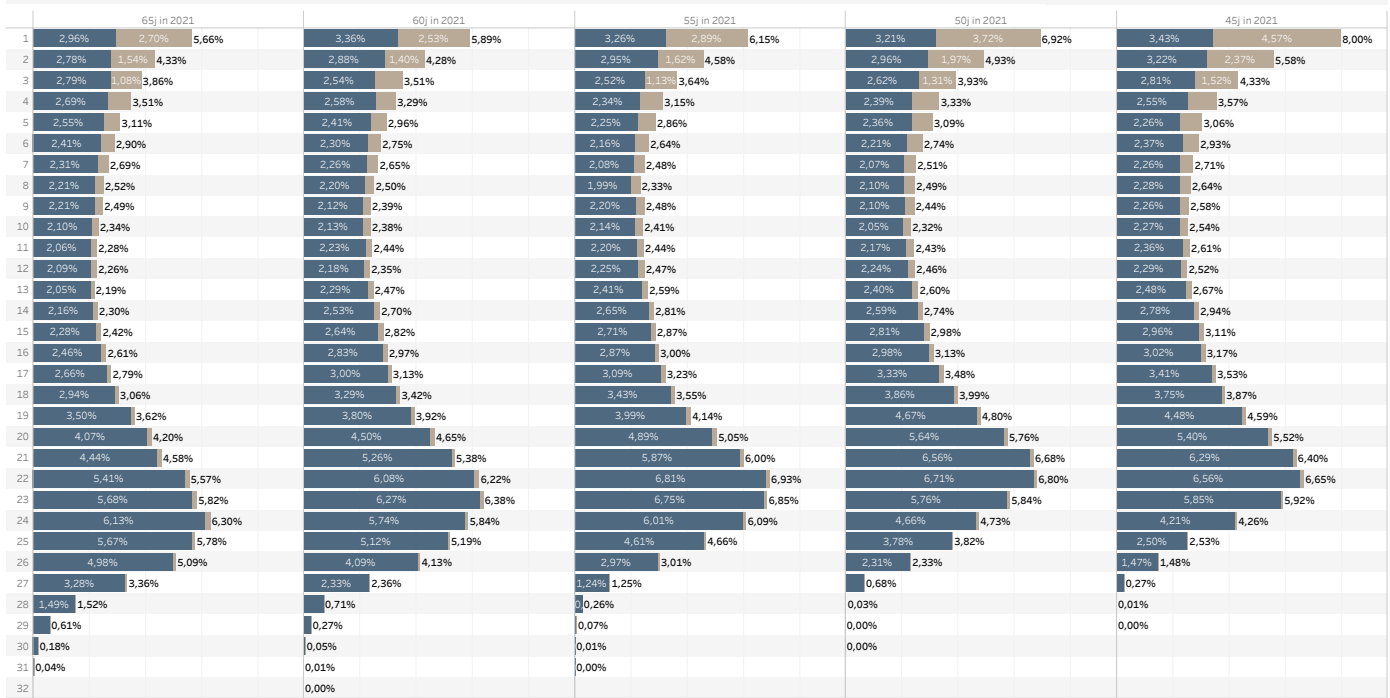
beperkt tot ■ in tweede grafiek

Hoofdactiviteit**: activiteit met het meest aantal dagen tijdens de analyseperiode. 'Met pensioen' statuut heeft voorrang op andere activiteiten.

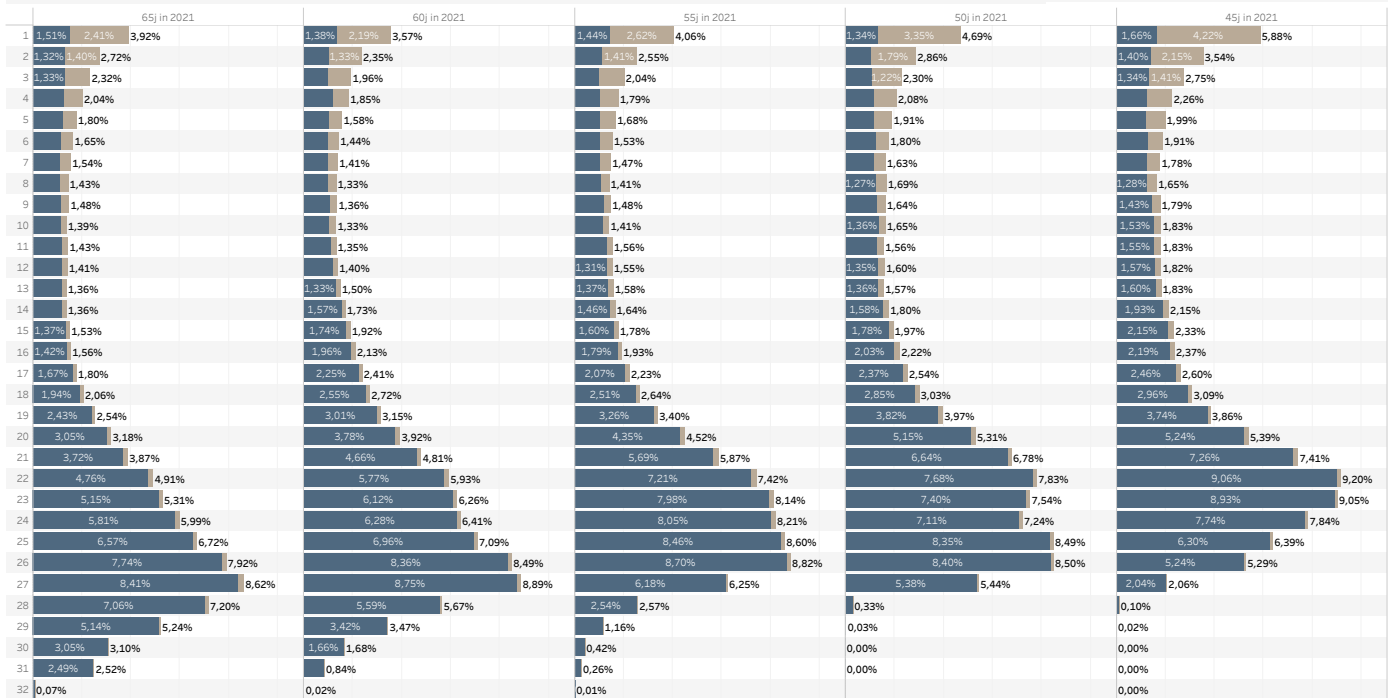
Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

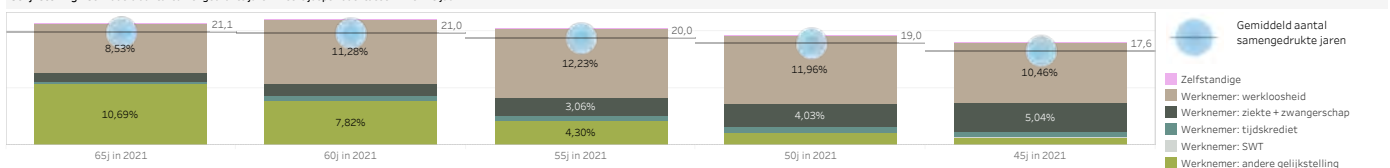
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

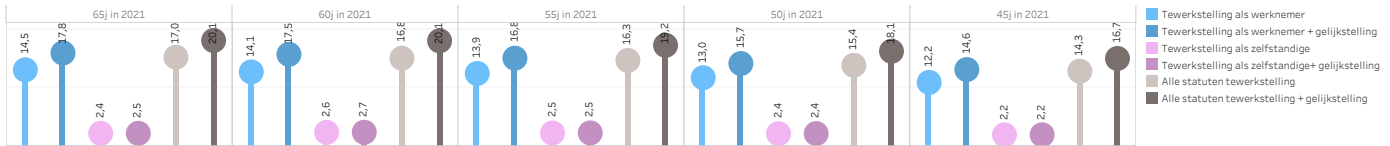
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

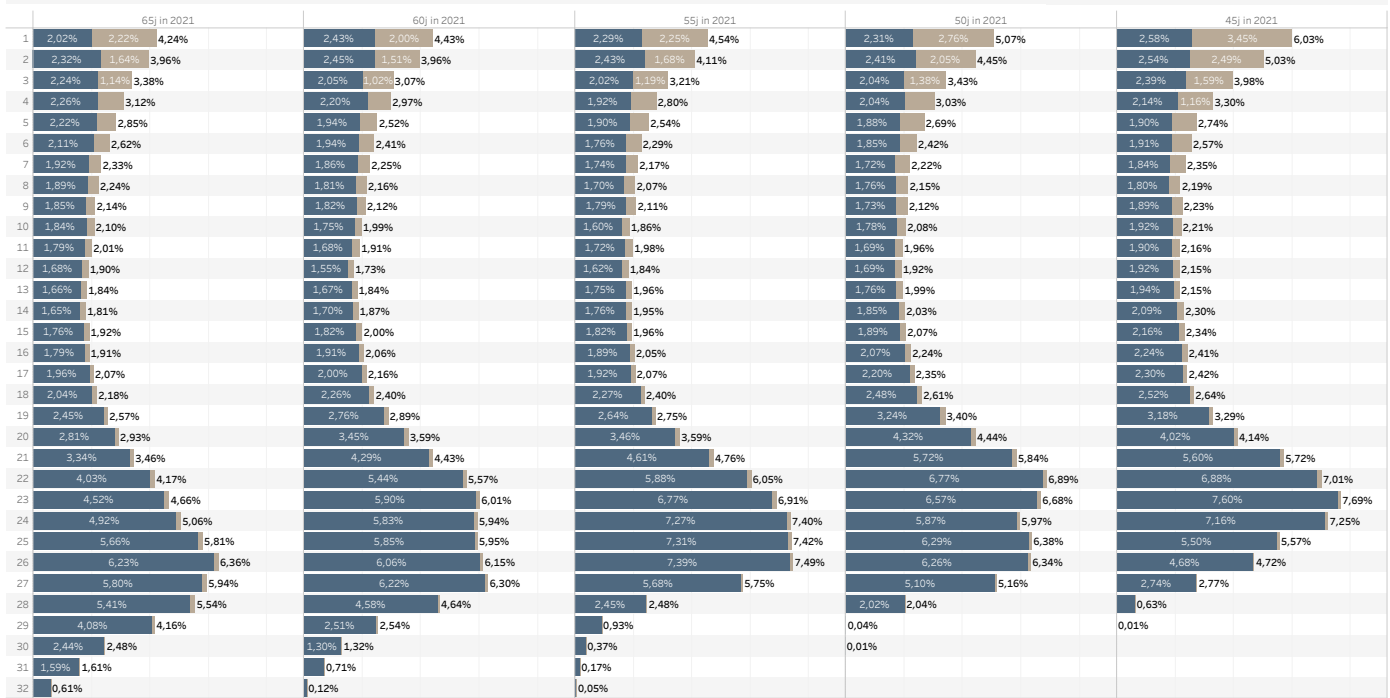
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

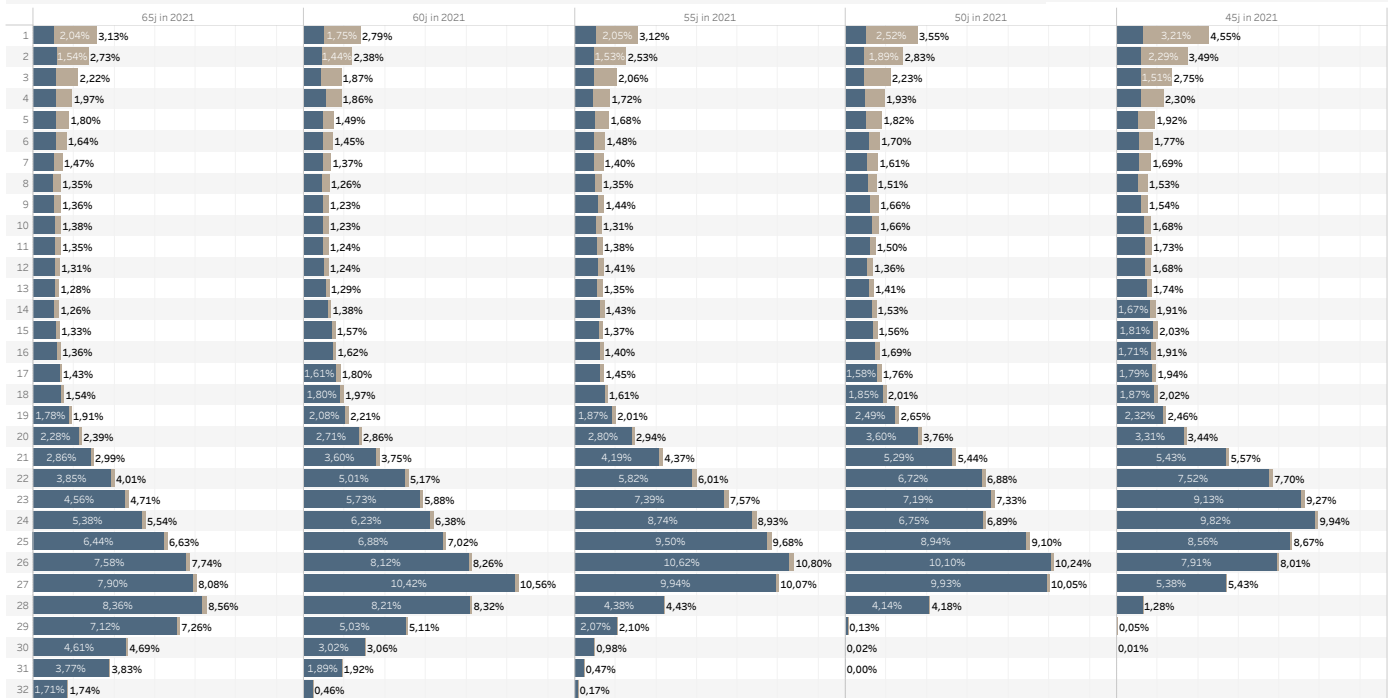
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar

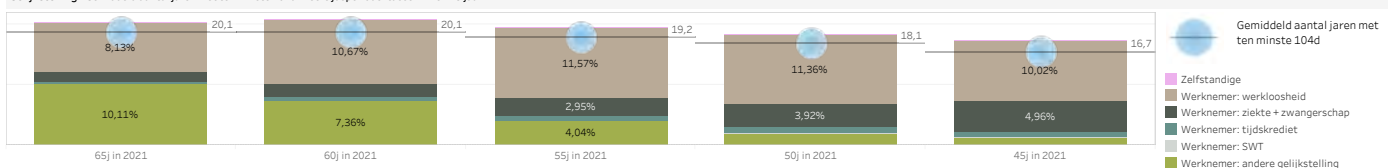
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar

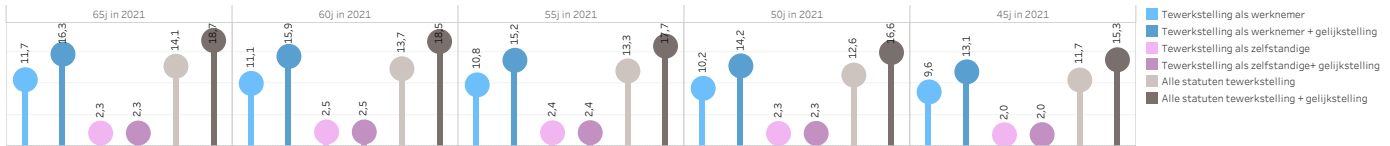
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar

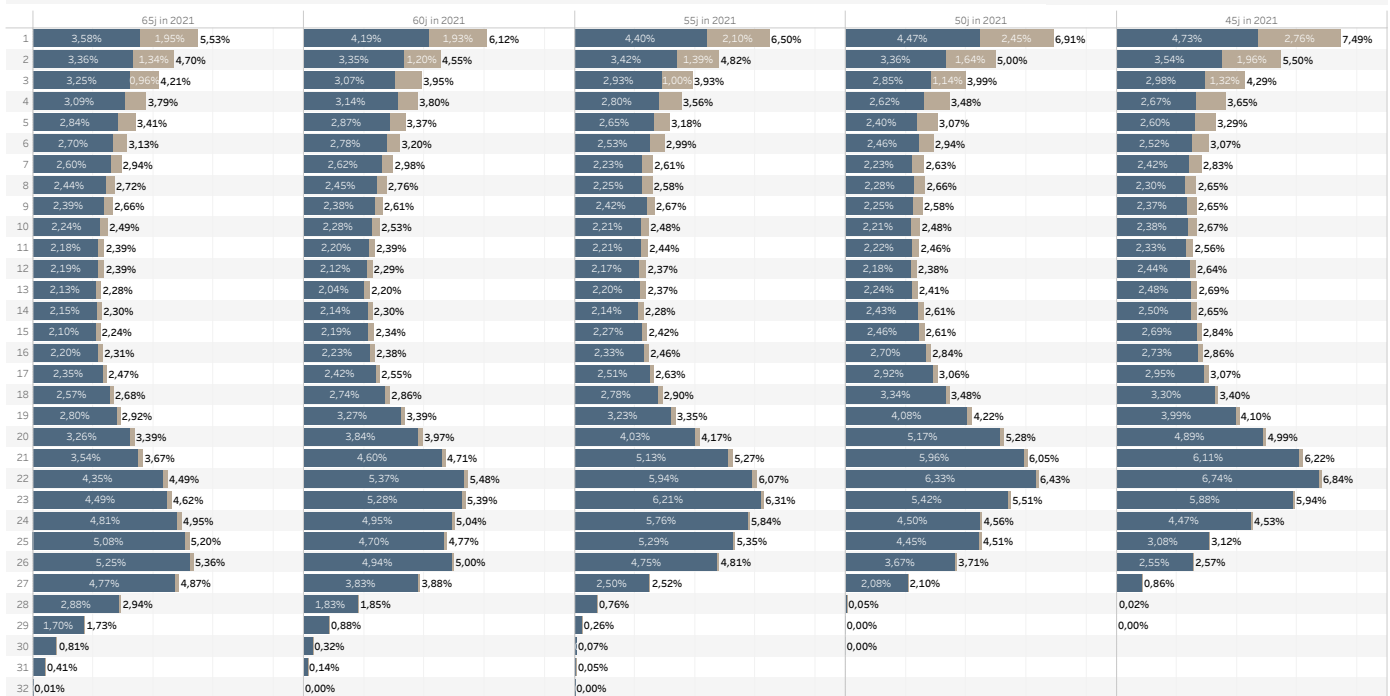
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar

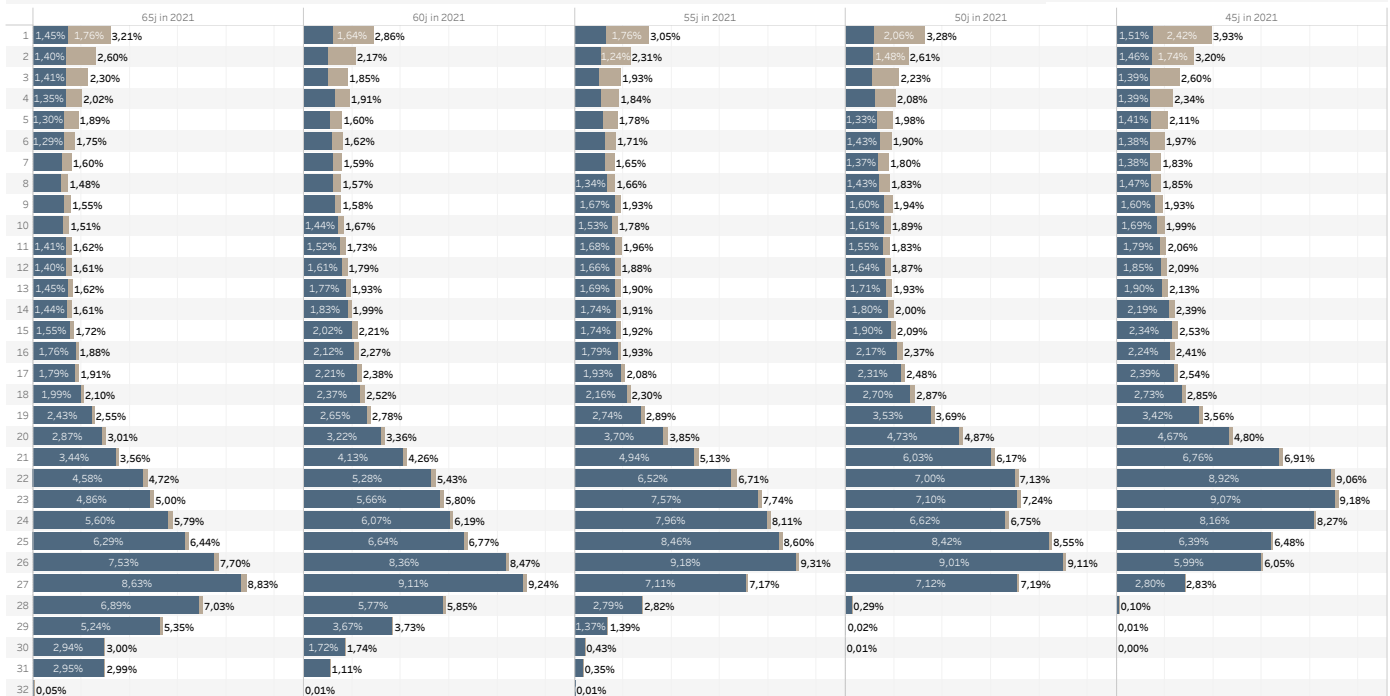
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

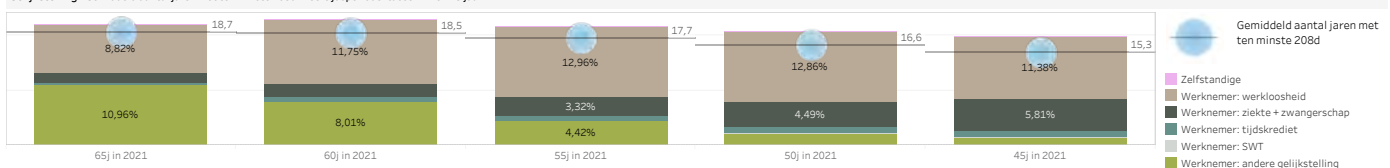
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

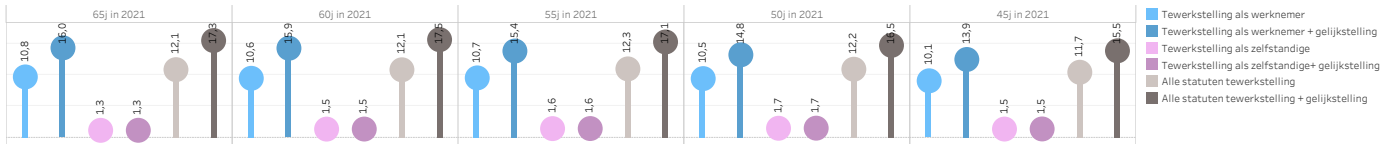
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

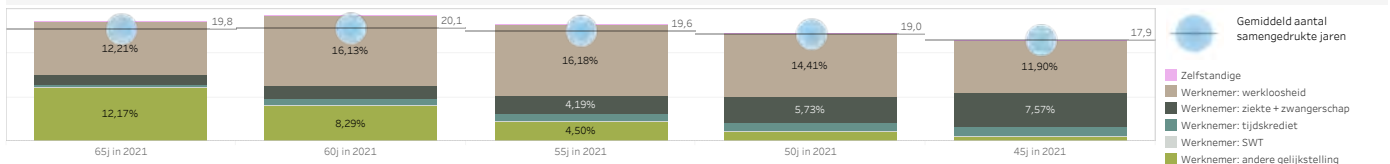
	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	4,46%	2,16%	5,05%	2,05%	4,50%	2,24%	4,22%	3,02%	4,54%	3,60%
2	4,31%	1,38%	4,21%	1,13%	4,07%	1,36%	3,79%	1,60%	3,97%	1,88%
3	4,35%	5,30%	3,75%	4,55%	3,46%	4,41%	3,32%	4,36%	3,41%	1,17%
4	4,24%	5,06%	3,98%	4,52%	3,27%	3,92%	3,12%	3,89%	3,11%	3,93%
5	4,04%	4,53%	3,65%	4,09%	3,26%	3,73%	3,11%	3,68%	2,76%	3,41%
6	3,73%	4,20%	3,51%	3,90%	3,04%	3,43%	2,85%	3,26%	2,90%	3,34%
7	3,50%	3,87%	3,41%	3,71%	2,90%	3,21%	2,74%	3,09%	2,74%	3,13%
8	3,32%	3,61%	3,25%	3,49%	2,78%	3,03%	2,75%	3,04%	2,81%	3,10%
9	3,34%	3,59%	3,10%	3,30%	3,16%	3,37%	2,65%	2,88%	2,71%	2,98%
10	3,07%	3,27%	3,07%	3,28%	3,01%	3,22%	2,59%	2,79%	2,74%	2,93%
11	2,87%	3,06%	3,15%	3,33%	3,04%	3,22%	2,78%	2,97%	2,90%	3,07%
12	2,99%	3,13%	3,06%	3,19%	3,27%	3,43%	2,91%	3,10%	2,78%	2,95%
13	2,77%	2,91%	3,25%	3,38%	3,32%	3,44%	3,15%	3,27%	3,13%	3,28%
14	2,86%	2,97%	3,49%	3,60%	3,64%	3,77%	3,49%	3,62%	3,45%	3,57%
15	2,95%	3,06%	3,53%	3,66%	3,73%	3,83%	3,76%	3,86%	3,75%	3,85%
16	3,01%	3,14%	3,67%	3,76%	3,86%	3,95%	3,97%	4,07%	3,87%	3,94%
17	3,14%	3,25%	3,71%	3,81%	3,97%	4,06%	4,23%	4,33%	4,32%	4,39%
18	3,19%	3,30%	3,83%	3,91%	4,09%	4,18%	4,64%	4,72%	4,79%	4,87%
19	3,42%	3,51%	3,82%	3,88%	4,44%	4,52%	5,16%	5,24%	5,37%	5,43%
20	3,59%	3,69%	3,98%	4,06%	4,72%	4,82%	5,54%	5,59%	5,85%	5,90%
21	3,27%	3,38%	3,89%	3,97%	4,79%	4,84%	5,52%	5,59%	5,70%	5,75%
22	3,53%	3,60%	3,82%	3,89%	4,73%	4,81%	4,71%	4,76%	4,77%	4,81%
23	3,27%	3,34%	3,44%	3,49%	3,90%	3,95%	3,63%	3,67%	3,40%	3,42%
24	3,14%	3,23%	2,84%	2,87%	2,97%	3,00%	2,52%	2,55%	2,00%	2,02%
25	2,71%	2,77%	2,28%	2,31%	1,90%	1,92%	1,78%	1,80%	0,85%	
26	2,31%	2,36%	1,80%	1,81%	1,17%		0,94%		0,41%	
27	2,09%	2,14%	1,29%	1,31%	0,47%		0,28%		0,09%	
28	0,89%		0,32%		0,09%		0,01%		0,00%	
29	0,39%		0,15%		0,04%					
30	0,11%		0,03%		0,00%					
31	0,02%		0,00%							

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

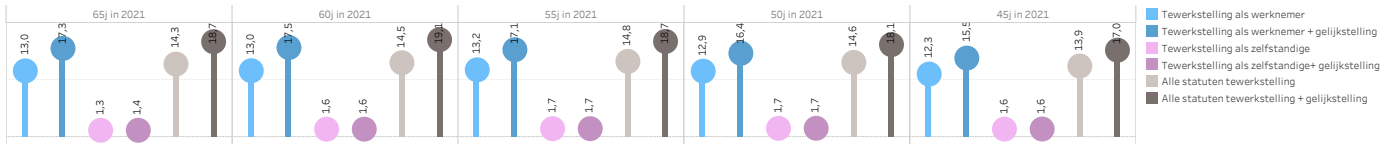
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	2,07%	1,82%	1,89%	1,65%	1,80%	1,96%	1,58%	2,61%	2,02%	3,22%
2	1,97%	3,16%	1,43%	2,47%	1,48%	2,61%	1,41%	2,71%	1,64%	1,64%
3	2,02%	2,86%	1,46%	2,15%	1,46%	2,17%	1,46%	2,19%	1,46%	2,54%
4	2,00%	2,72%	1,83%	2,34%	1,95%		1,43%	2,17%	1,43%	2,22%
5	1,96%	2,48%	1,53%	1,95%	1,82%		1,49%	2,06%	1,37%	1,98%
6	1,88%	2,31%	1,46%	1,83%	1,69%		1,57%	1,98%	1,51%	2,01%
7	1,84%	2,25%	1,52%	1,82%	1,73%		1,52%	1,92%	1,50%	1,93%
8	1,75%	2,08%	1,48%	1,72%	1,50%	1,79%	1,59%	1,93%	1,53%	1,88%
9	1,92%	2,18%	1,63%	1,83%	1,74%	1,95%	1,61%	1,86%	1,71%	2,02%
10	1,78%	1,99%	1,64%	1,84%	1,63%	1,83%	1,58%	1,80%	1,75%	1,99%
11	1,82%	2,02%	1,68%	1,86%	1,81%	2,00%	1,57%	1,75%	1,75%	1,97%
12	1,78%	1,95%	1,84%	1,99%	1,87%	2,04%	1,70%	1,90%	1,86%	2,06%
13	1,76%	1,93%	2,08%	2,23%	1,91%	2,05%	1,64%	1,81%	1,86%	2,05%
14	1,71%	1,87%	2,34%	2,47%	2,01%	2,14%	2,02%	2,17%	2,22%	2,40%
15	2,05%	2,18%	2,56%	2,69%	2,37%	2,50%	2,35%	2,50%	2,48%	2,62%
16	2,04%	2,18%	2,85%	2,98%	2,59%	2,71%	2,67%	2,80%	2,64%	2,80%
17	2,38%	2,51%	3,26%	3,37%	3,01%	3,12%	3,22%	3,37%	3,10%	3,21%
18	2,69%	2,79%	3,65%	3,78%	3,66%	3,77%	3,77%	3,90%	3,81%	3,91%
19	3,23%	3,33%	4,03%	4,13%	4,56%	4,68%	4,78%	4,90%	4,87%	4,98%
20	3,64%	3,75%	4,72%	4,83%	5,47%	5,58%	6,11%	6,23%	6,49%	6,59%
21	4,05%	4,17%	5,14%	5,28%	6,52%	6,66%	7,39%	7,49%	8,39%	8,48%
22	4,74%	4,86%	5,87%	5,99%	7,71%	7,86%	8,24%	8,34%	9,81%	9,91%
23	5,17%	5,30%	5,91%	6,00%	8,00%	8,11%	7,81%	7,91%	9,10%	9,17%
24	5,54%	5,69%	6,17%	6,28%	7,56%	7,68%	7,03%	7,13%	6,96%	7,02%
25	5,62%	5,74%	5,87%	5,96%	6,49%	6,59%	6,76%	6,83%	4,25%	4,28%
26	5,66%	5,80%	5,87%	5,96%	5,02%	5,09%	5,05%	5,10%	2,51%	2,53%
27	6,29%	6,44%	5,90%	5,99%	3,47%	3,50%	2,87%	2,88%	0,88%	
28	4,38%	4,45%	3,00%	3,05%	1,34%		0,15%		0,03%	
29	3,43%	3,48%	2,03%	2,06%	0,80%		0,02%		0,01%	
30	2,14%	2,17%	1,05%		0,30%		0,00%		0,00%	
31	1,44%	1,46%	0,55%		0,18%				0,00%	
32	0,03%		0,01%		0,00%					

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

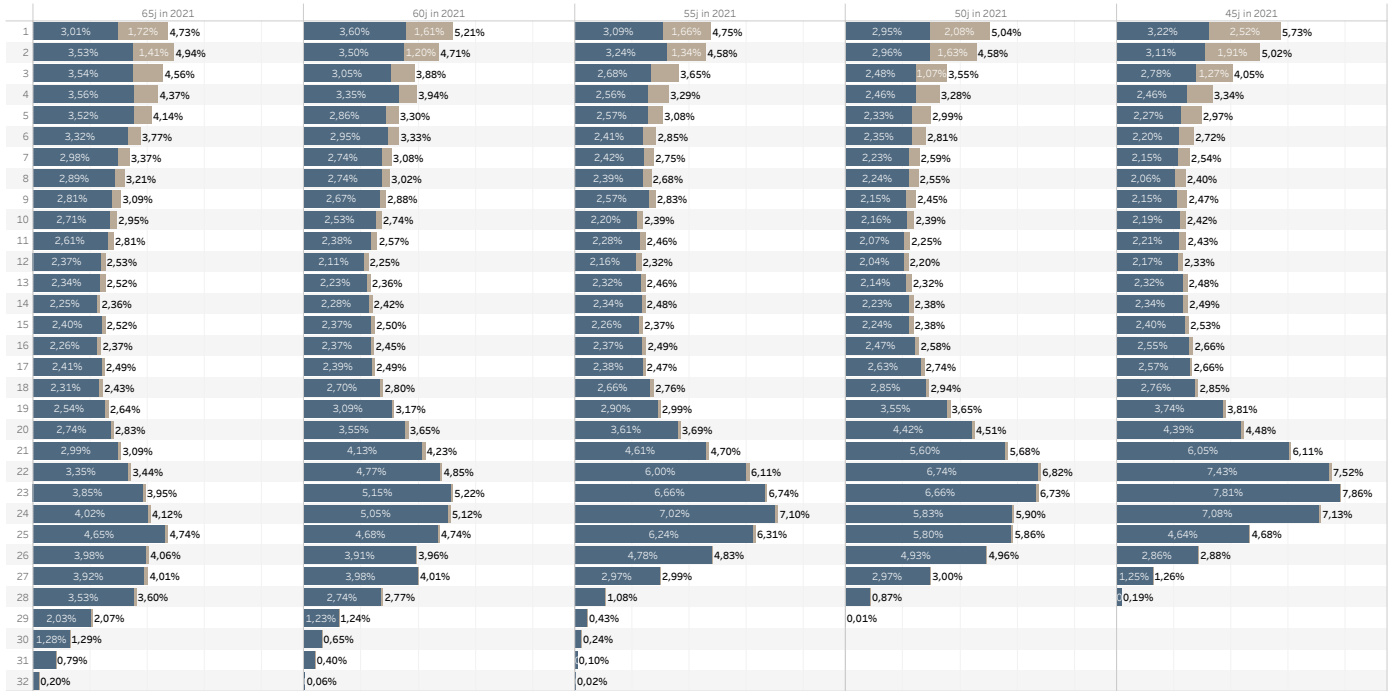

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

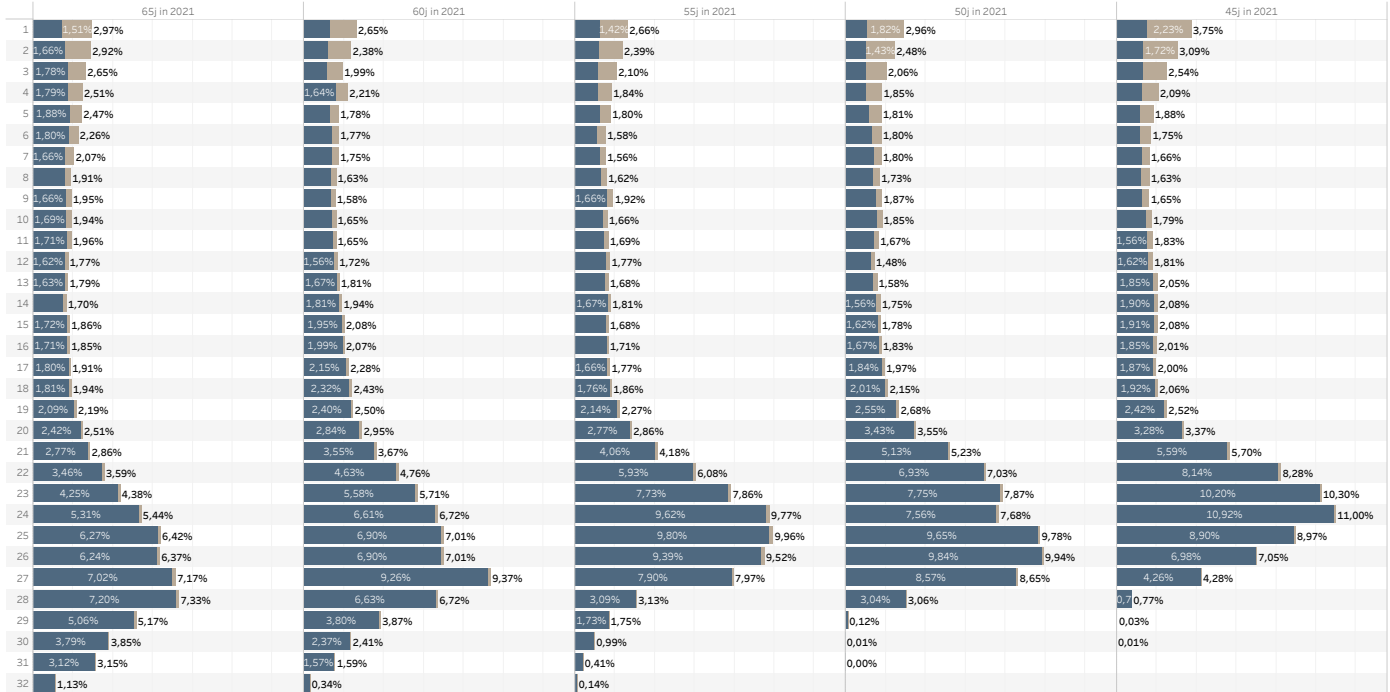
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

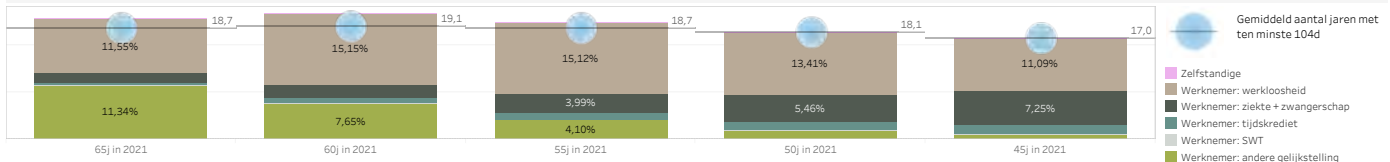

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

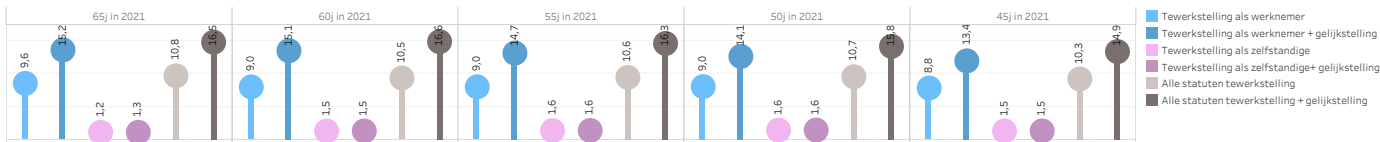
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

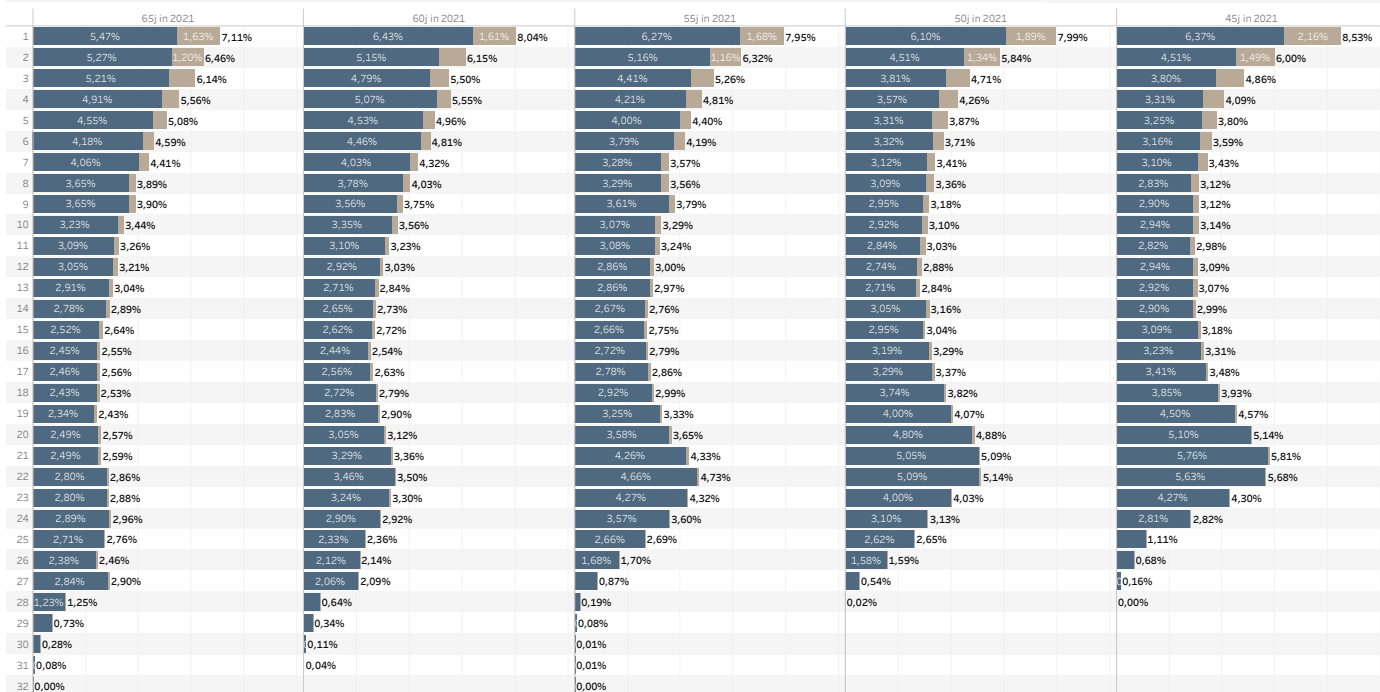

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

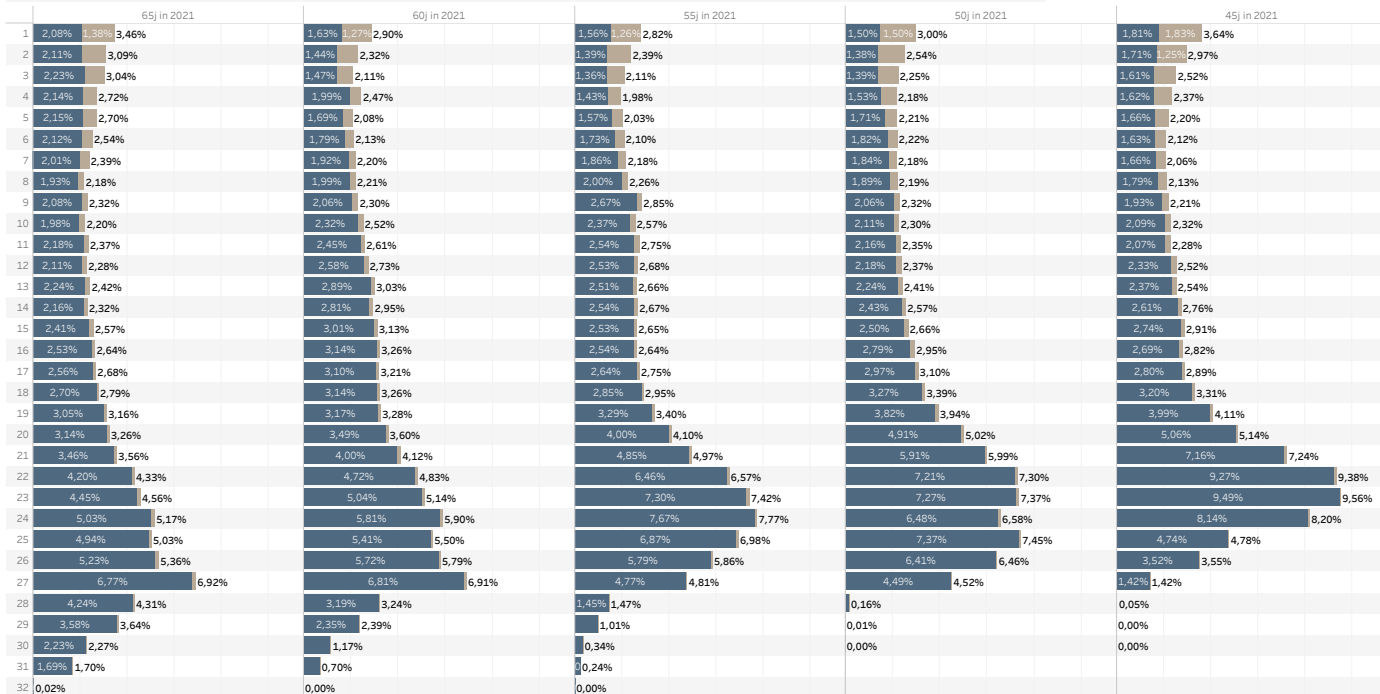
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

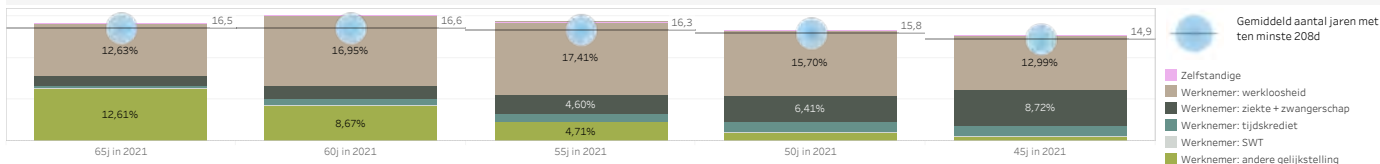

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

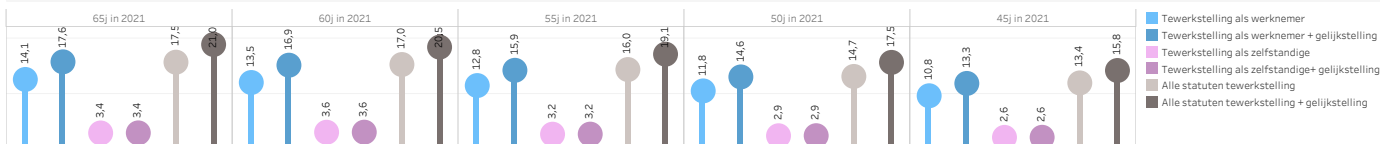
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

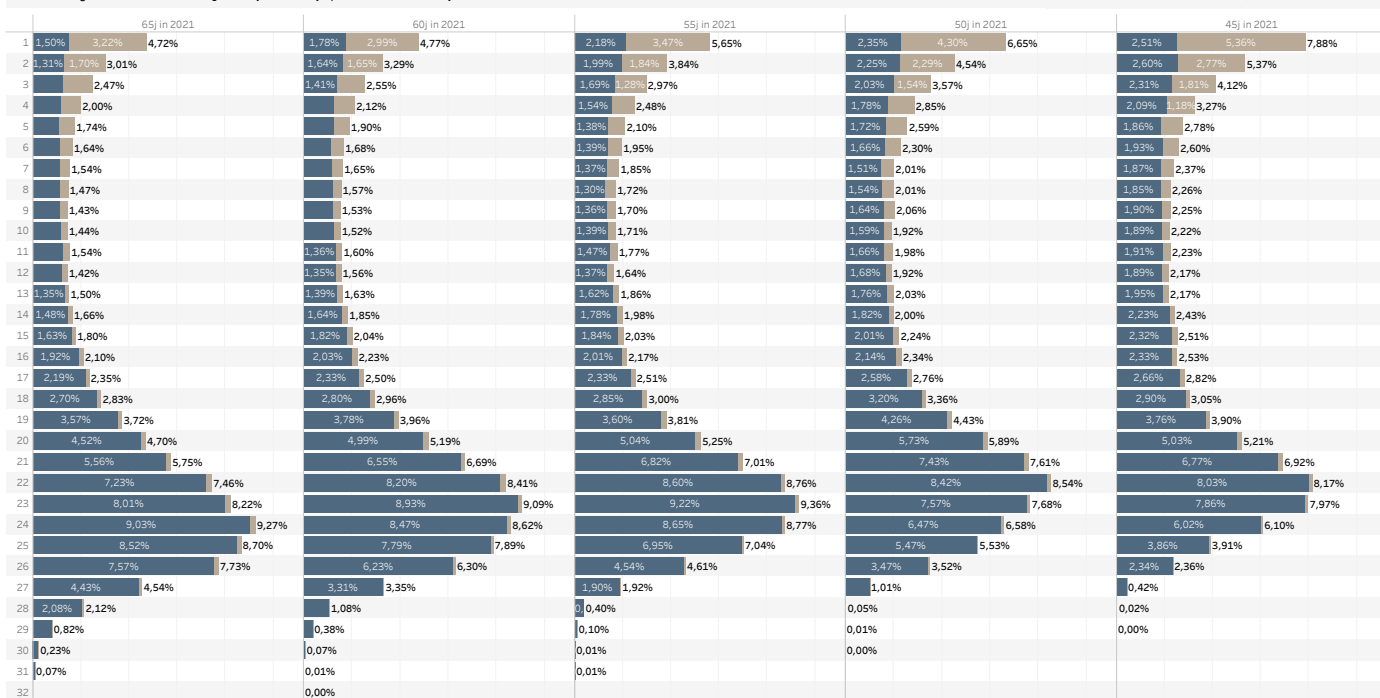
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: V

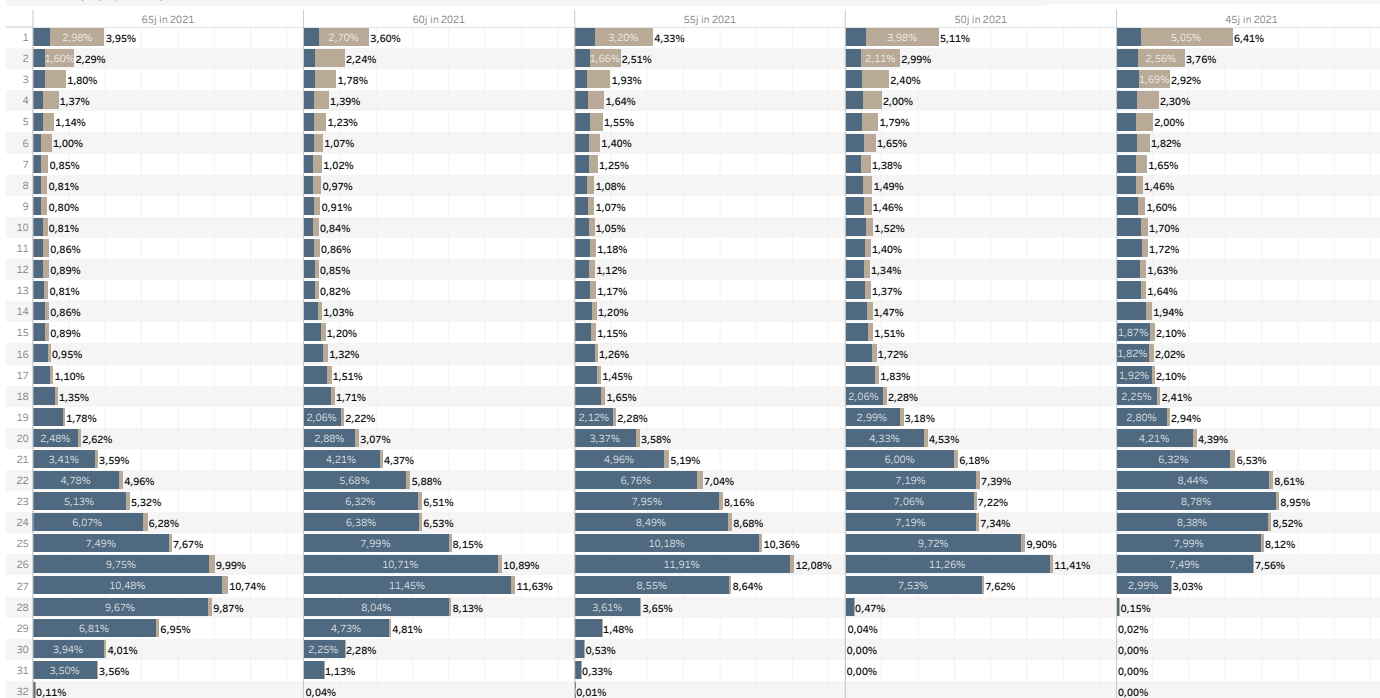
Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

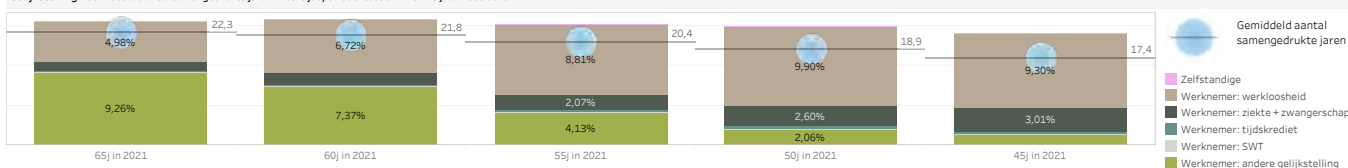
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

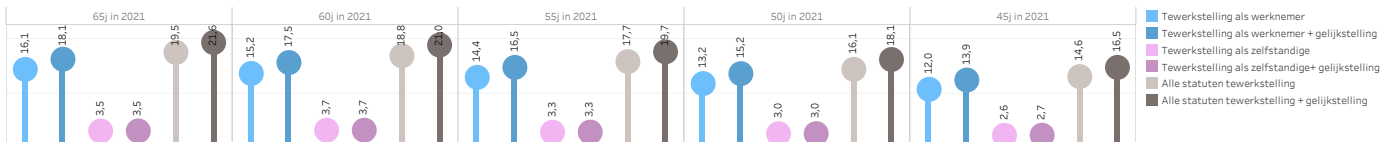
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

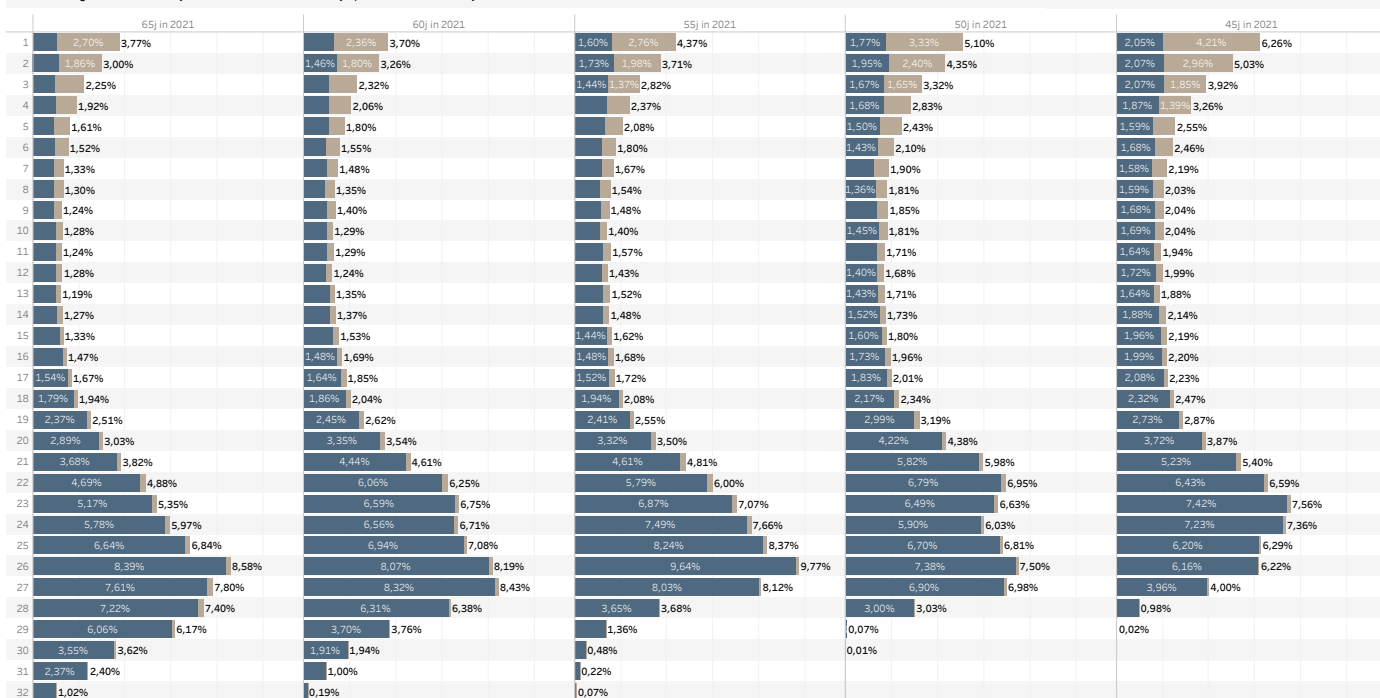
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

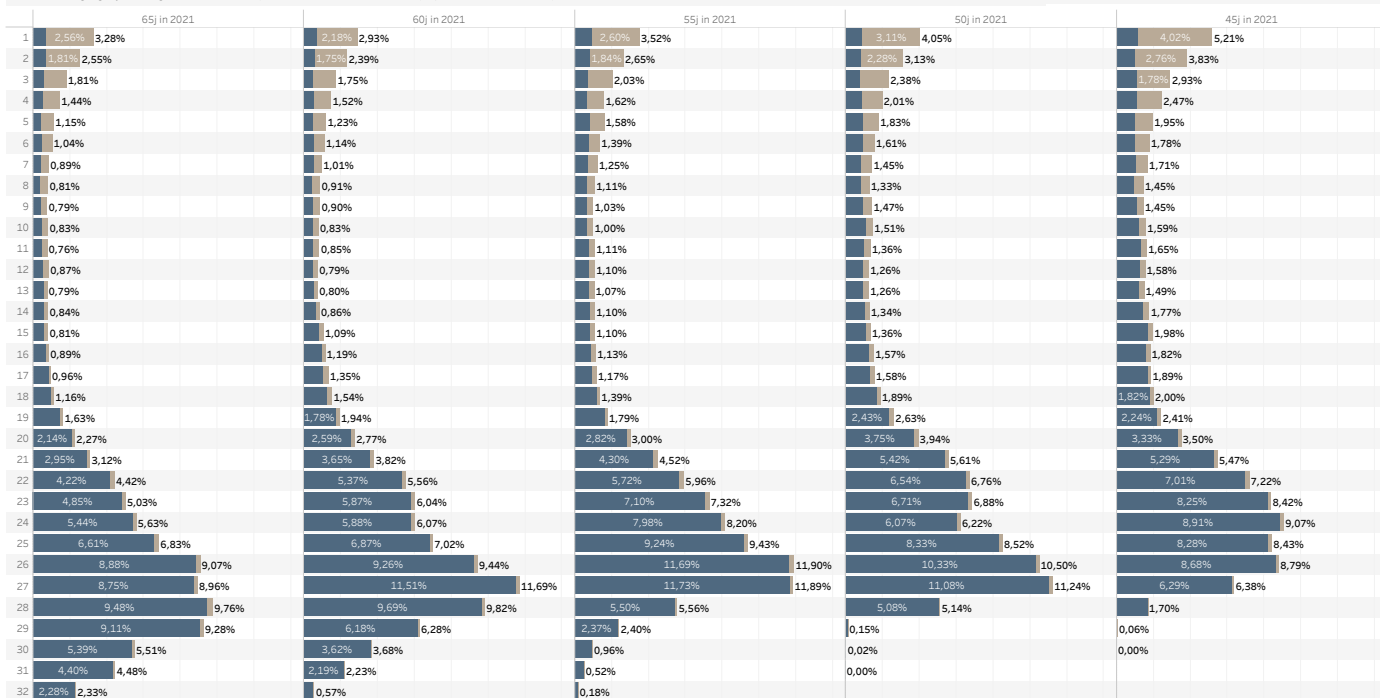
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

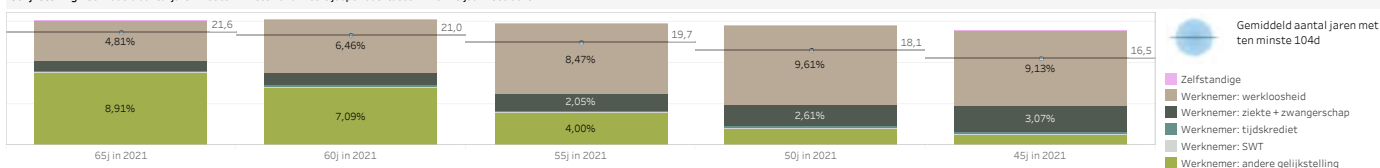
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

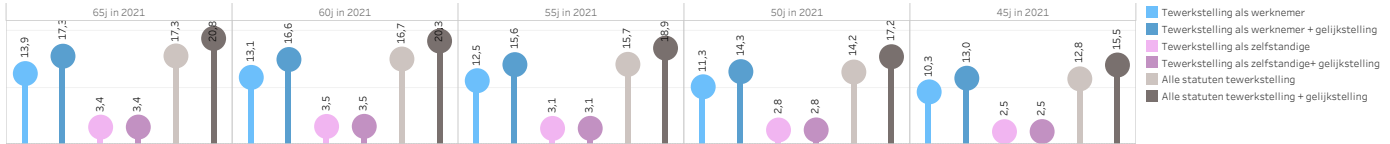
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

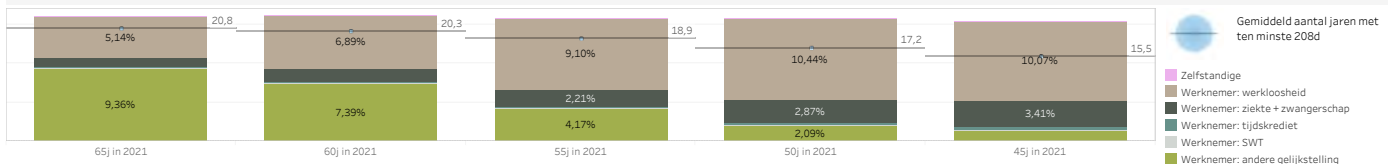
	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	1,81%	2,24%	2,18%	2,22%	2,86%	2,45%	3,16%	2,89%	3,44%	3,24%
2	1,56%	1,48%	1,74%	1,38%	2,00%	1,59%	2,43%	1,69%	2,78%	2,33%
3	1,40%	2,39%	1,54%	2,56%	1,71%	1,12%	2,09%	1,33%	2,33%	1,52%
4	1,39%	2,13%	1,42%	2,22%	1,63%	2,54%	1,86%	2,85%	2,17%	1,14%
5	1,24%	1,85%	1,39%	1,96%	1,54%	2,17%	1,66%	2,44%	2,09%	2,90%
6	1,32%	1,75%	1,28%	1,76%	1,49%	2,00%	1,77%	2,33%	2,02%	2,66%
7	1,22%	1,57%	1,36%	1,78%	1,36%	1,83%	1,52%	2,00%	1,89%	2,36%
8	1,30%	1,62%	1,26%	1,63%	1,39%	1,77%	1,63%	2,10%	1,88%	2,29%
9	1,22%	1,50%	1,31%	1,59%	1,44%	1,76%	1,69%	2,09%	1,95%	2,29%
10	1,32%	1,59%	1,33%	1,61%	1,50%	1,81%	1,65%	1,98%	1,94%	2,30%
11	1,33%	1,57%	1,40%	1,63%	1,50%	1,78%	1,72%	2,01%	1,95%	2,23%
12	1,38%	1,62%	1,41%	1,63%	1,60%	1,85%	1,73%	1,98%	2,05%	2,29%
13	1,40%	1,56%	1,44%	1,63%	1,65%	1,88%	1,85%	2,06%	2,15%	2,39%
14	1,55%	1,74%	1,69%	1,91%	1,71%	1,89%	1,93%	2,16%	2,19%	2,39%
15	1,72%	1,87%	1,82%	2,01%	1,95%	2,15%	2,07%	2,27%	2,38%	2,56%
16	1,96%	2,09%	2,05%	2,25%	2,00%	2,19%	2,30%	2,48%	2,33%	2,50%
17	2,24%	2,39%	2,29%	2,48%	2,30%	2,45%	2,62%	2,81%	2,60%	2,75%
18	2,69%	2,81%	2,77%	2,93%	2,67%	2,84%	3,03%	3,20%	2,87%	2,99%
19	3,24%	3,39%	3,66%	3,82%	3,21%	3,37%	4,15%	4,35%	3,99%	3,74%
20	3,98%	4,15%	4,55%	4,73%	4,40%	4,59%	5,46%	5,60%	4,73%	4,87%
21	4,53%	4,68%	5,78%	5,92%	5,84%	6,04%	6,68%	6,82%	6,38%	6,54%
22	5,80%	6,01%	7,08%	7,25%	6,99%	7,17%	7,33%	7,46%	7,60%	7,74%
23	6,08%	6,26%	7,12%	7,26%	7,80%	7,94%	6,57%	6,69%	7,13%	7,23%
24	6,61%	6,81%	6,79%	6,93%	7,55%	7,67%	5,61%	5,70%	5,77%	5,86%
25	7,31%	7,50%	6,83%	6,92%	7,45%	7,54%	5,92%	6,01%	4,62%	4,69%
26	7,94%	8,09%	7,48%	7,56%	7,27%	7,36%	5,34%	5,41%	4,02%	4,05%
27	6,59%	6,72%	5,43%	5,48%	3,84%	3,88%	3,32%	3,35%	1,38%	1,40%
28	4,44%	4,52%	2,90%	2,94%	1,21%	1,22%	0,07%		0,03%	
29	2,61%	2,67%	1,34%	1,35%	0,40%		0,01%		0,00%	
30	1,28%	1,30%	0,50%		0,11%		0,00%			
31	0,73%		0,24%		0,08%					
32	0,01%		0,01%		0,00%					

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

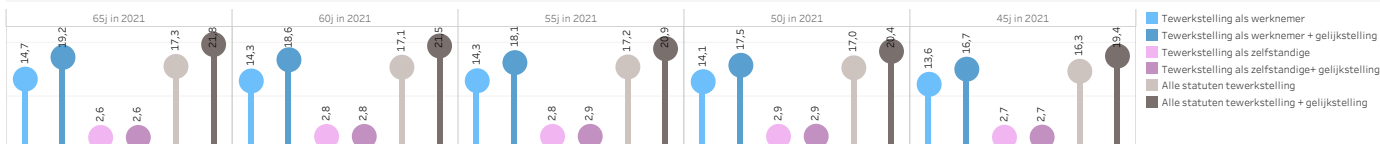
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	2,12%	2,98%	1,99%	2,83%	2,19%	3,25%	2,54%	3,53%	2,91%	4,17%
2	2,13%		2,02%		2,24%		1,75%	2,68%	2,14%	3,39%
3	1,58%		1,60%		1,76%		2,20%		2,67%	
4	1,34%		1,38%		1,72%		1,99%		2,32%	
5	1,11%		1,15%		1,56%		1,79%		2,03%	
6	0,98%		1,13%		1,37%		1,64%		1,85%	
7	0,83%		1,02%		1,18%		1,48%		1,65%	
8	0,79%		0,98%		1,13%		1,52%		1,62%	
9	0,81%		0,90%		1,12%		1,62%		1,70%	
10	0,84%		0,88%		1,09%		1,54%		1,72%	
11	0,89%		0,90%		1,28%		1,39%		1,89%	
12	0,95%		0,91%		1,18%		1,45%		1,73%	
13	0,86%		0,90%		1,24%		1,52%		1,79%	
14	0,93%		1,10%		1,26%		1,51%		1,84%	2,09%
15	0,90%		1,34%		1,29%		1,60%		2,01%	2,22%
16	1,15%		1,35%		1,32%		1,87%		1,88%	2,08%
17	1,18%		1,60%		1,49%		1,75%	1,95%	2,06%	2,26%
18	1,45%		1,83%		1,74%		2,22%	2,44%	2,34%	2,47%
19	1,83%	1,95%	2,15%	2,31%	2,27%	2,45%	3,27%	3,48%	2,95%	3,10%
20	2,62%	2,78%	2,97%	3,15%	3,45%	3,63%	4,57%	4,74%	4,34%	4,52%
21	3,41%	3,57%	4,25%	4,40%	5,03%	5,27%	6,14%	6,32%	6,44%	6,63%
22	4,94%	5,11%	5,80%	5,99%	6,57%	6,83%	6,82%	6,99%	8,62%	8,81%
23	5,26%	5,43%	6,24%	6,41%	7,81%	8,01%	6,96%	7,13%	8,72%	8,86%
24	6,15%	6,38%	6,31%	6,46%	8,21%	8,40%	6,74%	6,89%	8,19%	8,32%
25	7,59%	7,79%	7,79%	7,96%	9,84%	10,01%	9,32%	9,48%	7,74%	7,87%
26	9,74%	9,96%	10,82%	10,98%	12,11%	12,29%	11,22%	11,36%	8,03%	8,10%
27	10,42%	10,67%	11,26%	11,43%	9,13%	9,23%	9,36%	9,47%	3,94%	3,99%
28	9,46%	9,65%	8,18%	8,30%	3,96%	4,00%	0,40%		0,15%	
29	6,85%	7,00%	4,91%	4,98%	1,71%		0,03%		0,01%	
30	3,63%	3,70%	2,24%	2,27%	0,50%		0,01%			
31	4,17%	4,24%	1,50%		0,45%					
32	0,08%		0,03%		0,01%					

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Geslacht: M

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

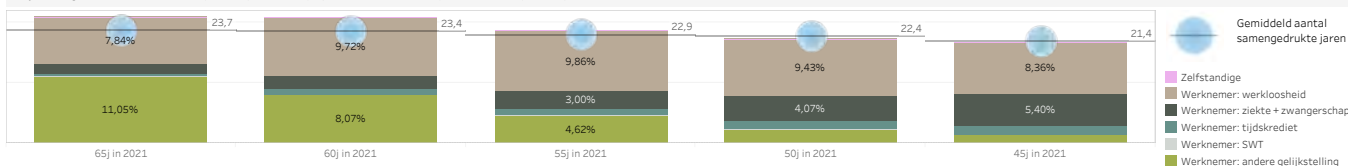
	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	2,51%	2,51%	2,51%	2,51%	2,38%	2,38%	2,27%	2,27%	2,67%	2,67%
2	2,40%	2,40%	2,27%	2,27%	2,21%	2,21%	2,20%	2,20%	2,74%	2,74%
3	2,58%	2,58%	2,13%	2,13%	2,03%	2,03%	2,08%	2,08%	2,43%	2,43%
4	2,60%	2,60%	2,38%	2,38%	1,98%	1,98%	2,02%	2,02%	2,30%	2,30%
5	2,39%	2,39%	2,21%	2,21%	2,02%	2,02%	2,08%	2,08%	2,11%	2,11%
6	2,44%	2,44%	2,20%	2,20%	1,96%	1,96%	2,00%	2,00%	2,25%	2,25%
7	2,38%	2,38%	2,20%	2,20%	1,94%	1,94%	1,95%	1,95%	2,10%	2,10%
8	2,21%	2,21%	2,24%	2,24%	1,92%	1,92%	1,87%	1,87%	2,20%	2,20%
9	2,32%	2,32%	2,11%	2,11%	2,11%	2,11%	1,98%	1,98%	2,16%	2,16%
10	2,16%	2,16%	2,23%	2,23%	2,12%	2,12%	1,97%	1,97%	2,20%	2,20%
11	2,08%	2,08%	2,37%	2,37%	2,24%	2,24%	2,11%	2,11%	2,37%	2,37%
12	2,12%	2,12%	2,30%	2,30%	2,36%	2,36%	2,18%	2,18%	2,31%	2,31%
13	2,17%	2,17%	2,44%	2,44%	2,51%	2,51%	2,45%	2,45%	2,47%	2,47%
14	2,30%	2,30%	2,70%	2,70%	2,80%	2,80%	2,70%	2,70%	2,96%	2,96%
15	2,41%	2,41%	2,82%	2,82%	2,94%	2,94%	3,03%	3,03%	3,28%	3,28%
16	2,63%	2,63%	3,01%	3,01%	3,17%	3,17%	3,29%	3,29%	3,34%	3,34%
17	2,91%	2,91%	3,29%	3,29%	3,38%	3,38%	3,71%	3,71%	3,84%	3,84%
18	3,19%	3,19%	3,59%	3,59%	3,80%	3,80%	4,35%	4,35%	4,42%	4,42%
19	3,85%	3,85%	4,08%	4,08%	4,51%	4,51%	5,40%	5,40%	5,34%	5,34%
20	4,59%	4,59%	5,14%	5,14%	5,63%	5,63%	6,79%	6,79%	6,68%	6,68%
21	5,08%	5,08%	6,02%	6,02%	7,11%	7,11%	8,47%	8,47%	8,10%	8,10%
22	6,54%	6,54%	7,38%	7,38%	8,53%	8,53%	9,21%	9,21%	9,03%	9,03%
23	7,01%	7,01%	7,97%	7,97%	9,01%	9,01%	8,29%	8,29%	8,73%	8,73%
24	7,74%	7,74%	7,38%	7,38%	8,22%	8,22%	6,98%	6,98%	6,76%	6,76%
25	7,41%	7,41%	6,95%	6,95%	6,61%	6,61%	5,88%	5,88%	4,25%	4,25%
26	6,66%	6,66%	5,50%	5,50%	4,24%	4,24%	3,65%	3,65%	2,51%	2,51%
27	4,44%	4,44%	3,22%	3,22%	1,77%	1,77%	1,04%	1,04%	0,44%	0,44%
28	1,90%	1,90%	0,94%	0,94%	0,37%	0,37%	0,04%	0,04%	0,02%	0,02%
29	0,75%	0,75%	0,35%	0,35%	0,10%	0,10%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
30	0,20%	0,20%	0,06%	0,06%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31	0,04%	0,04%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
32			0,00%	0,00%						

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	1,32%	1,32%	1,11%	1,11%	1,24%	1,24%	1,12%	1,12%	1,48%	1,48%
2	1,18%	1,18%	0,89%	0,89%	0,99%	0,99%	0,90%	0,90%	1,41%	1,41%
3	1,30%	1,30%	0,82%	0,82%	0,85%	0,85%	0,96%	0,96%	1,31%	1,31%
4	1,24%	1,24%	1,13%	1,13%	0,89%	0,89%	1,04%	1,04%	1,29%	1,29%
5	1,22%	1,22%	0,91%	0,91%	0,94%	0,94%	1,05%	1,05%	1,18%	1,18%
6	1,17%	1,17%	0,97%	0,97%	0,90%	0,90%	1,14%	1,14%	1,25%	1,25%
7	1,15%	1,15%	0,94%	0,94%	0,96%	0,96%	1,08%	1,08%	1,25%	1,25%
8	1,11%	1,11%	0,98%	0,98%	0,94%	0,94%	1,13%	1,13%	1,20%	1,20%
9	1,22%	1,22%	1,08%	1,08%	1,09%	1,09%	1,14%	1,14%	1,36%	1,36%
10	1,11%	1,11%	1,07%	1,07%	1,12%	1,12%	1,25%	1,25%	1,47%	1,47%
11	1,22%	1,22%	1,09%	1,09%	1,25%	1,25%	1,17%	1,17%	1,58%	1,58%
12	1,15%	1,15%	1,21%	1,21%	1,30%	1,30%	1,23%	1,23%	1,47%	1,47%
13	1,14%	1,14%	1,38%	1,38%	1,35%	1,35%	1,26%	1,26%	1,52%	1,52%
14	1,22%	1,22%	1,61%	1,61%	1,43%	1,43%	1,46%	1,46%	1,76%	1,76%
15	1,39%	1,39%	1,81%	1,81%	1,62%	1,62%	1,69%	1,69%	1,97%	1,97%
16	1,42%	1,42%	2,04%	2,04%	1,82%	1,82%	1,93%	1,93%	2,01%	2,01%
17	1,73%	1,73%	2,30%	2,30%	2,14%	2,14%	2,29%	2,29%	2,30%	2,30%
18	2,08%	2,08%	2,63%	2,63%	2,63%	2,63%	2,74%	2,74%	2,92%	2,92%
19	2,62%	2,62%	3,08%	3,08%	3,40%	3,40%	3,79%	3,79%	3,86%	3,86%
20	3,13%	3,13%	4,08%	4,08%	4,57%	4,57%	5,41%	5,41%	5,52%	5,52%
21	4,09%	4,09%	5,01%	5,01%	6,21%	6,21%	7,62%	7,62%	8,13%	8,13%
22	5,21%	5,21%	6,49%	6,49%	8,10%	8,10%	9,33%	9,33%	10,61%	10,61%
23	5,83%	5,83%	7,00%	7,00%	9,16%	9,16%	9,17%	9,17%	11,10%	11,10%
24	6,51%	6,51%	7,03%	7,03%	9,21%	9,21%	8,72%	8,72%	10,37%	10,37%
25	7,38%	7,38%	7,73%	7,73%	10,16%	10,16%	10,75%	10,75%	9,41%	9,41%
26	9,00%	9,00%	9,56%	9,56%	11,07%	11,07%	11,83%	11,83%	8,60%	8,60%
27	10,19%	10,19%	10,72%	10,72%	8,36%	8,36%	8,30%	8,30%	3,48%	3,48%
28	8,66%	8,66%	7,07%	7,07%	3,62%	3,62%	0,45%	0,45%	0,15%	0,15%
29	6,51%	6,51%	4,67%	4,67%	1,66%	1,66%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
30	3,89%	3,89%	2,30%	2,30%	0,61%	0,61%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31	3,51%	3,51%	1,25%	1,25%	0,39%	0,39%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
32	0,09%	0,09%	0,03%	0,03%	0,01%	0,01%				

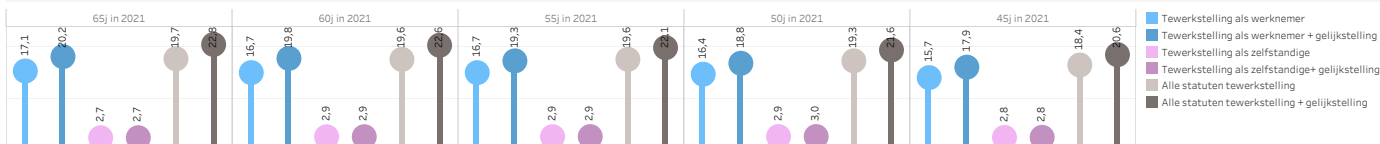
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

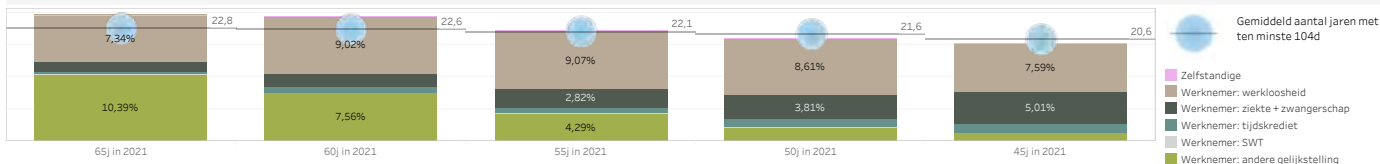
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	1,71%	1,82%	1,57%	1,66%	2,02%
2	1,95%	1,83%	1,82%	1,71%	2,00%
3	2,04%	1,69%	1,53%	1,56%	2,08%
4	2,12%	1,92%	1,61%	1,60%	1,92%
5	2,15%	1,72%	1,58%	1,61%	1,71%
6	2,08%	1,81%	1,51%	1,70%	1,76%
7	1,90%	1,74%	1,54%	1,54%	1,67%
8	1,90%	1,75%	1,53%	1,56%	1,72%
9	1,87%	1,83%	1,69%	1,60%	1,81%
10	1,79%	1,76%	1,53%	1,61%	1,78%
11	1,77%	1,67%	1,64%	1,57%	1,87%
12	1,71%	1,58%	1,58%	1,48%	1,88%
13	1,64%	1,63%	1,74%	1,70%	1,81%
14	1,64%	1,75%	1,74%	1,73%	2,03%
15	1,84%	1,86%	1,76%	1,74%	2,09%
16	1,80%	1,86%	1,91%	2,03%	2,20%
17	2,00%	1,98%	1,92%	2,15%	2,31%
18	2,03%	2,26%	2,21%	2,42%	2,51%
19	2,58%	2,74%	2,63%	3,19%	3,28%
20	2,97%	3,55%	3,67%	4,50%	4,41%
21	3,66%	4,68%	5,08%	6,57%	6,35%
22	4,55%	6,25%	6,74%	8,31%	8,29%
23	5,25%	7,10%	8,30%	8,57%	9,80%
24	5,80%	7,15%	9,08%	8,03%	10,28%
25	6,94%	7,16%	9,56%	8,84%	8,58%
26	7,70%	7,61%	10,16%	9,27%	7,87%
27	7,31%	8,19%	8,25%	8,23%	4,86%
28	7,16%	6,31%	3,72%	3,45%	1,11%
29	5,55%	3,60%	1,42%	0,06%	0,01%
30	3,44%	1,95%	0,55%	0,01%	
31	2,25%	1,07%	0,27%		
32	0,90%	0,19%	0,07%		

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

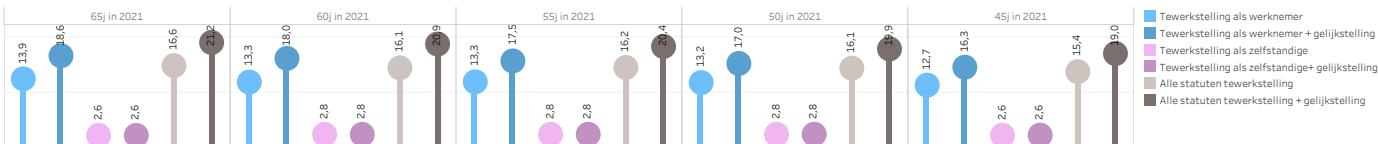
Huidig adres in België

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	0,93%	0,85%	0,91%	0,87%	1,22%
2	1,08%	0,76%	0,85%	0,79%	1,11%
3	1,12%	0,73%	0,78%	0,73%	1,24%
4	1,13%	0,99%	0,81%	0,86%	1,16%
5	1,19%	0,83%	0,90%	0,94%	1,10%
6	1,14%	0,92%	0,82%	1,05%	1,09%
7	1,05%	0,91%	0,89%	1,02%	1,06%
8	1,02%	0,88%	0,87%	0,92%	1,07%
9	1,05%	0,94%	0,98%	1,14%	1,11%
10	1,09%	0,96%	0,96%	1,22%	1,27%
11	1,07%	0,98%	1,04%	1,12%	1,41%
12	1,09%	1,06%	1,15%	0,97%	1,39%
13	1,04%	1,13%	1,08%	1,08%	1,41%
14	1,07%	1,26%	1,23%	1,19%	1,62%
15	1,20%	1,35%	1,14%	1,18%	1,68%
16	1,19%	1,46%	1,21%	1,37%	1,56%
17	1,32%	1,59%	1,25%	1,44%	1,55%
18	1,40%	1,74%	1,40%	1,63%	1,64%
19	1,81%	1,93%	1,79%	2,21%	2,18%
20	2,33%	2,71%	2,72%	3,38%	3,25%
21	3,01%	3,71%	4,31%	5,66%	5,54%
22	4,12%	5,45%	6,10%	7,68%	7,90%
23	5,00%	6,53%	8,18%	8,39%	10,22%
24	5,99%	7,11%	10,00%	8,08%	12,17%
25	7,47%	7,67%	11,09%	10,87%	11,77%
26	8,69%	9,14%	13,28%	13,07%	12,14%
27	9,14%	12,40%	12,99%	14,31%	8,88%
28	10,23%	10,08%	5,99%	6,69%	2,18%
29	8,65%	6,50%	2,94%	0,15%	0,05%
30	5,92%	4,08%	1,37%	0,02%	0,01%
31	5,03%	2,67%	0,70%		
32	2,41%	0,67%	0,25%		

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

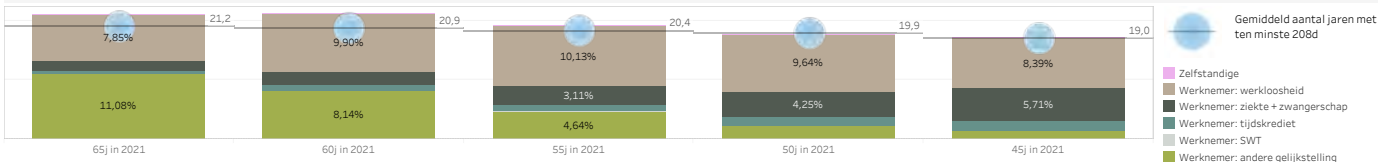
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	3,09%	3,43%	3,38%	3,34%	3,70%
2	3,06%	2,87%	2,84%	2,74%	3,05%
3	3,12%	2,72%	2,60%	2,44%	2,61%
4	2,95%	3,06%	2,59%	2,30%	2,42%
5	2,90%	2,80%	2,58%	2,21%	2,50%
6	2,81%	2,82%	2,47%	2,41%	2,39%
7	2,70%	2,72%	2,25%	2,15%	2,38%
8	2,56%	2,63%	2,22%	2,21%	2,23%
9	2,43%	2,47%	2,51%	2,21%	2,33%
10	2,33%	2,39%	2,25%	2,19%	2,40%
11	2,29%	2,33%	2,33%	2,24%	2,37%
12	2,30%	2,26%	2,19%	2,21%	2,49%
13	2,20%	2,15%	2,28%	2,22%	2,56%
14	2,30%	2,23%	2,15%	2,45%	2,56%
15	2,22%	2,22%	2,31%	2,53%	2,81%
16	2,35%	2,23%	2,37%	2,81%	2,82%
17	2,50%	2,43%	2,60%	2,97%	3,19%
18	2,66%	2,84%	2,86%	3,53%	3,61%
19	2,96%	3,34%	3,45%	4,37%	4,43%
20	3,43%	4,13%	4,35%	5,84%	5,67%
21	3,93%	5,08%	5,86%	7,22%	7,34%
22	4,96%	6,39%	7,15%	8,26%	8,81%
23	5,26%	6,43%	7,85%	7,42%	8,13%
24	5,69%	6,04%	7,37%	6,24%	6,59%
25	6,31%	5,94%	7,18%	6,48%	4,90%
26	6,67%	6,36%	6,71%	5,61%	4,25%
27	6,29%	5,16%	3,60%	3,32%	1,43%
28	3,79%	2,57%	1,14%	0,05%	0,02%
29	2,28%	1,26%	0,38%	0,00%	0,00%
30	1,08%	0,46%	0,11%		
31	0,57%	0,22%	0,08%		
32	0,01%	0,00%	0,00%		

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

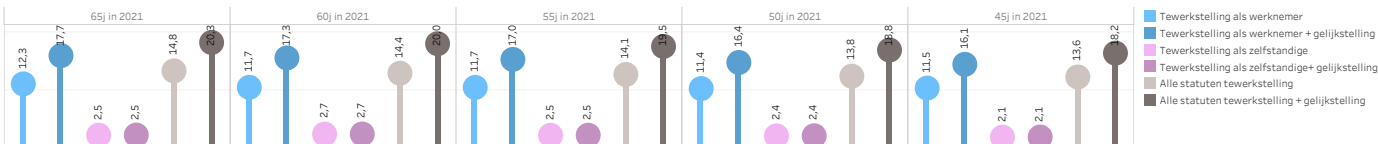
Huidig adres in België

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	1,25%	0,98%	1,08%	1,05%	1,40%
2	1,32%	0,82%	0,91%	0,92%	1,43%
3	1,38%	0,90%	0,86%	0,99%	1,33%
4	1,28%	1,25%	0,98%	1,06%	1,32%
5	1,31%	0,99%	1,07%	1,16%	1,34%
6	1,31%	1,11%	1,14%	1,32%	1,26%
7	1,27%	1,20%	1,16%	1,29%	1,33%
8	1,25%	1,31%	1,29%	1,27%	1,39%
9	1,28%	1,34%	1,64%	1,49%	1,51%
10	1,23%	1,52%	1,51%	1,52%	1,61%
11	1,46%	1,58%	1,75%	1,48%	1,84%
12	1,40%	1,70%	1,64%	1,57%	1,73%
13	1,47%	1,90%	1,74%	1,70%	1,80%
14	1,45%	1,98%	1,82%	1,71%	2,05%
15	1,67%	2,11%	1,82%	1,85%	2,24%
16	1,85%	2,23%	1,83%	2,07%	2,04%
17	1,91%	2,27%	1,95%	2,20%	2,28%
18	2,09%	2,37%	2,15%	2,51%	2,63%
19	2,54%	2,56%	2,69%	3,34%	3,38%
20	2,94%	3,32%	3,74%	4,69%	4,66%
21	3,66%	4,26%	5,10%	6,62%	7,09%
22	4,95%	5,70%	7,07%	8,26%	10,02%
23	5,33%	6,35%	8,50%	8,51%	10,69%
24	6,15%	6,69%	8,93%	7,93%	10,46%
25	6,85%	7,23%	9,86%	10,41%	8,92%
26	8,65%	9,45%	11,47%	12,15%	9,46%
27	10,34%	11,01%	9,30%	10,55%	4,63%
28	8,27%	7,08%	3,91%	0,35%	0,14%
29	6,45%	4,86%	1,94%	0,01%	0,01%
30	3,62%	2,31%	0,60%	0,00%	0,00%
31	4,03%	1,59%	0,52%		
32	0,05%	0,02%	0,01%		

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

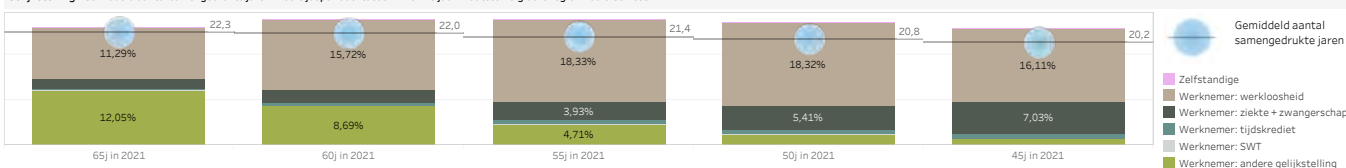
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	4,50%	5,38%	5,11%	4,90%	4,82%
2	4,16%	4,35%	4,34%	4,29%	4,18%
3	3,96%	3,67%	3,64%	3,73%	3,51%
4	3,66%	3,51%	3,22%	3,21%	3,22%
5	3,58%	3,26%	3,15%	3,15%	2,88%
6	2,97%	2,98%	2,91%	2,91%	2,96%
7	2,85%	2,84%	2,78%	2,78%	2,88%
8	2,80%	2,65%	2,55%	2,87%	2,91%
9	2,66%	2,62%	2,94%	2,86%	2,90%
10	2,54%	2,57%	2,78%	2,72%	3,03%
11	2,56%	2,60%	2,82%	2,98%	3,11%
12	2,69%	2,56%	2,86%	3,14%	3,12%
13	2,47%	2,71%	3,05%	3,17%	3,49%
14	2,57%	2,98%	3,29%	3,40%	3,67%
15	2,67%	3,12%	3,26%	3,61%	3,78%
16	2,94%	3,35%	3,39%	3,78%	4,06%
17	3,09%	3,46%	3,75%	4,26%	4,51%
18	3,39%	3,82%	4,04%	4,82%	4,80%
19	4,04%	4,39%	4,65%	5,61%	5,70%
20	4,50%	4,91%	5,55%	6,45%	6,52%
21	4,83%	5,76%	6,14%	6,76%	7,28%
22	5,45%	6,00%	6,65%	6,19%	6,67%
23	5,65%	5,72%	5,82%	4,80%	4,98%
24	5,84%	5,14%	4,84%	3,43%	2,79%
25	4,93%	3,96%	3,21%	2,35%	1,30%
26	4,13%	3,28%	2,12%	1,35%	0,75%
27	2,61%	1,64%	0,89%	0,43%	0,16%
28	1,26%	0,53%	0,17%	0,04%	0,02%
29	0,50%	0,20%	0,03%	0,00%	
30	0,15%	0,06%	0,01%	0,00%	
31	0,05%	0,01%	0,00%		

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	2,12%	1,85%	1,70%	1,53%	1,83%
2	1,91%	1,29%	1,27%	1,25%	1,39%
3	1,74%	1,50%	1,19%	1,25%	1,23%
4	1,66%	1,49%	1,17%	1,22%	1,18%
5	1,64%	1,37%	1,33%	1,36%	1,25%
6	1,45%	1,21%	1,29%	1,43%	1,37%
7	1,43%	1,31%	1,35%	1,35%	1,27%
8	1,38%	1,17%	1,41%	1,52%	1,30%
9	1,41%	1,28%	1,57%	1,60%	1,51%
10	1,49%	1,32%	1,43%	1,74%	1,63%
11	1,41%	1,40%	1,55%	1,61%	1,63%
12	1,52%	1,47%	1,54%	1,80%	1,83%
13	1,50%	1,59%	1,67%	1,73%	1,95%
14	1,42%	1,86%	1,87%	2,11%	2,54%
15	1,66%	2,03%	2,01%	2,33%	2,94%
16	1,78%	2,26%	2,20%	2,71%	3,11%
17	1,91%	2,69%	2,48%	3,30%	3,58%
18	2,20%	3,03%	3,07%	4,03%	4,24%
19	2,76%	3,65%	3,97%	5,22%	5,30%
20	3,63%	4,26%	5,36%	6,90%	7,41%
21	4,15%	5,34%	6,72%	8,07%	9,91%
22	5,39%	6,36%	8,35%	8,80%	12,03%
23	5,81%	6,69%	9,23%	8,37%	11,26%
24	6,59%	7,20%	9,70%	8,41%	8,63%
25	7,66%	8,33%	9,45%	9,10%	5,40%
26	8,63%	9,70%	8,77%	7,44%	3,19%
27	8,83%	8,86%	5,37%	3,57%	1,01%
28	7,23%	5,27%	1,84%	0,25%	0,07%
29	4,91%	2,54%	0,74%	0,03%	0,00%
30	2,90%	1,19%	0,25%	0,01%	0,00%
31	1,81%	0,45%	0,14%		0,00%
32	0,06%	0,02%	0,01%		0,00%

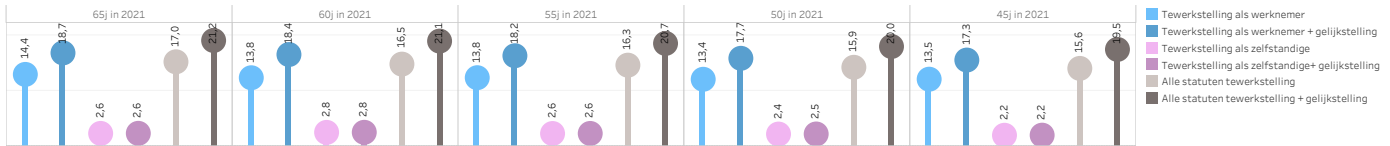
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

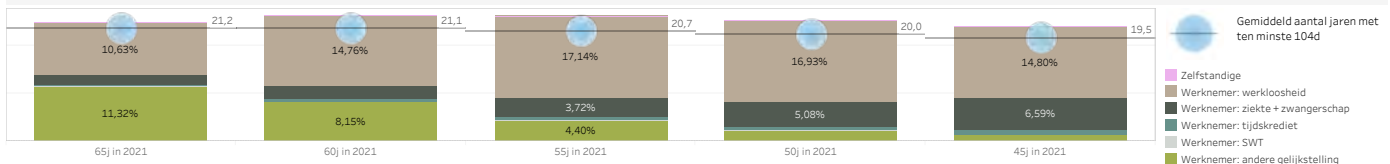
	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	3,07%	3,07%	3,87%	3,87%	3,62%	3,62%	3,46%	3,46%	3,56%	3,56%
2	3,56%	3,56%	3,80%	3,80%	3,56%	3,56%	3,53%	3,53%	3,46%	3,46%
3	3,20%	3,20%	3,01%	3,01%	2,89%	2,89%	2,86%	2,86%	2,90%	2,90%
4	3,17%	3,17%	3,13%	3,13%	2,62%	2,62%	2,82%	2,82%	2,54%	2,54%
5	3,09%	3,09%	2,68%	2,68%	2,67%	2,67%	2,49%	2,49%	2,40%	2,40%
6	2,77%	2,77%	2,54%	2,54%	2,49%	2,49%	2,30%	2,30%	2,35%	2,35%
7	2,47%	2,47%	2,48%	2,48%	2,44%	2,44%	2,35%	2,35%	2,31%	2,31%
8	2,40%	2,40%	2,33%	2,33%	2,23%	2,23%	2,27%	2,27%	2,20%	2,20%
9	2,26%	2,26%	2,15%	2,15%	2,38%	2,38%	2,24%	2,24%	2,21%	2,21%
10	2,37%	2,37%	2,09%	2,09%	2,11%	2,11%	2,37%	2,37%	2,34%	2,34%
11	2,29%	2,29%	2,03%	2,03%	2,22%	2,22%	2,29%	2,29%	2,36%	2,36%
12	2,07%	2,07%	1,90%	1,90%	2,14%	2,14%	2,47%	2,47%	2,42%	2,42%
13	2,22%	2,22%	2,18%	2,18%	2,30%	2,30%	2,31%	2,31%	2,63%	2,63%
14	2,10%	2,10%	2,06%	2,06%	2,29%	2,29%	2,60%	2,60%	2,70%	2,70%
15	2,09%	2,09%	2,18%	2,18%	2,44%	2,44%	2,67%	2,67%	2,92%	2,92%
16	2,29%	2,29%	2,40%	2,40%	2,45%	2,45%	2,80%	2,80%	3,11%	3,11%
17	2,41%	2,41%	2,62%	2,62%	2,51%	2,51%	3,13%	3,13%	3,20%	3,20%
18	2,64%	2,64%	2,86%	2,86%	3,17%	3,17%	3,50%	3,50%	3,73%	3,73%
19	2,95%	2,95%	3,54%	3,54%	3,53%	3,53%	4,63%	4,63%	4,60%	4,60%
20	3,29%	3,29%	4,20%	4,20%	4,31%	4,31%	5,81%	5,81%	5,60%	5,60%
21	3,69%	3,69%	5,00%	5,00%	5,50%	5,50%	6,98%	6,98%	7,58%	7,58%
22	4,43%	4,43%	5,85%	5,85%	6,72%	6,72%	7,69%	7,69%	8,87%	8,87%
23	4,87%	4,87%	6,01%	6,01%	6,98%	6,98%	8,66%	8,66%	9,18%	9,18%
24	5,33%	5,33%	5,76%	5,76%	7,50%	7,50%	5,55%	5,55%	6,88%	6,88%
25	5,70%	5,70%	5,92%	5,92%	6,81%	6,81%	5,74%	5,74%	4,15%	4,15%
26	6,37%	6,37%	5,92%	5,92%	6,10%	6,10%	4,80%	4,80%	2,53%	2,53%
27	5,72%	5,72%	5,37%	5,37%	3,90%	3,90%	2,71%	2,71%	1,05%	1,05%
28	4,69%	4,69%	3,46%	3,46%	1,38%	1,38%	0,74%	0,74%	0,21%	0,21%
29	3,28%	3,28%	1,57%	1,57%	0,46%	0,46%	0,03%	0,03%	0,01%	0,01%
30	1,74%	1,74%	0,69%	0,69%	0,21%	0,21%	0,01%	0,01%		
31	1,12%	1,12%	0,35%	0,35%	0,06%	0,06%				
32	0,35%	0,35%	0,05%	0,05%	0,02%	0,02%				

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	1,55%	1,55%	1,34%	1,34%	1,25%	1,25%	1,15%	1,15%	1,39%	1,39%
2	1,70%	1,70%	1,24%	1,24%	1,17%	1,17%	1,06%	1,06%	1,28%	1,28%
3	1,57%	1,57%	1,24%	1,24%	1,08%	1,08%	1,11%	1,11%	1,15%	1,15%
4	1,55%	1,55%	1,45%	1,45%	1,00%	1,00%	1,08%	1,08%	1,14%	1,14%
5	1,49%	1,49%	1,20%	1,20%	1,30%	1,30%	1,11%	1,11%	1,05%	1,05%
6	1,45%	1,45%	1,18%	1,18%	1,13%	1,13%	1,20%	1,20%	1,16%	1,16%
7	1,29%	1,29%	1,26%	1,26%	1,16%	1,16%	1,29%	1,29%	1,17%	1,17%
8	1,28%	1,28%	1,11%	1,11%	1,25%	1,25%	1,33%	1,33%	1,12%	1,12%
9	1,32%	1,32%	1,12%	1,12%	1,57%	1,57%	1,44%	1,44%	1,25%	1,25%
10	1,31%	1,31%	1,18%	1,18%	1,25%	1,25%	1,56%	1,56%	1,44%	1,44%
11	1,42%	1,42%	1,22%	1,22%	1,36%	1,36%	1,58%	1,58%	1,42%	1,42%
12	1,35%	1,35%	1,17%	1,17%	1,41%	1,41%	1,46%	1,46%	1,52%	1,52%
13	1,45%	1,45%	1,31%	1,31%	1,40%	1,40%	1,46%	1,46%	1,71%	1,71%
14	1,32%	1,32%	1,48%	1,48%	1,44%	1,44%	1,70%	1,70%	1,87%	1,87%
15	1,37%	1,37%	1,75%	1,75%	1,53%	1,53%	1,75%	1,75%	2,21%	2,21%
16	1,56%	1,56%	1,72%	1,72%	1,58%	1,58%	1,87%	1,87%	2,25%	2,25%
17	1,63%	1,63%	2,01%	2,01%	1,66%	1,66%	2,19%	2,19%	2,50%	2,50%
18	1,72%	1,72%	2,24%	2,24%	1,90%	1,90%	2,68%	2,68%	2,70%	2,70%
19	2,16%	2,16%	2,74%	2,74%	2,36%	2,36%	3,60%	3,60%	3,32%	3,32%
20	2,67%	2,67%	3,27%	3,27%	3,64%	3,64%	5,04%	5,04%	4,66%	4,66%
21	3,25%	3,25%	4,29%	4,29%	5,25%	5,25%	6,90%	6,90%	7,81%	7,81%
22	4,49%	4,49%	5,71%	5,71%	7,28%	7,28%	8,32%	8,32%	11,06%	11,06%
23	5,26%	5,26%	6,28%	6,28%	8,86%	8,86%	8,87%	8,87%	13,18%	13,18%
24	6,20%	6,20%	6,92%	6,92%	10,33%	10,33%	8,19%	8,19%	12,61%	12,61%
25	7,07%	7,07%	8,10%	8,10%	11,19%	11,19%	10,78%	10,78%	9,12%	9,12%
26	8,76%	8,76%	9,67%	9,67%	11,09%	11,09%	10,97%	10,97%	6,18%	6,18%
27	8,99%	8,99%	11,21%	11,21%	9,49%	9,49%	8,16%	8,16%	3,12%	3,12%
28	8,66%	8,66%	8,32%	8,32%	3,63%	3,63%	2,03%	2,03%	0,56%	0,56%
29	7,48%	7,48%	4,45%	4,45%	1,47%	1,47%	0,12%	0,12%	0,04%	0,04%
30	4,27%	4,27%	2,26%	2,26%	0,65%	0,65%	0,02%	0,02%		
31	3,17%	3,17%	1,29%	1,29%	0,26%	0,26%				
32	1,25%	1,25%	0,27%	0,27%	0,09%	0,09%				

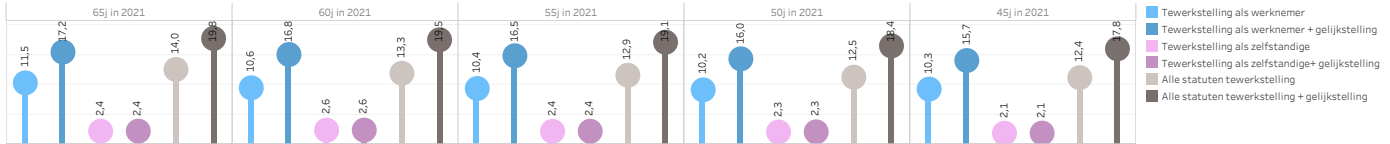
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

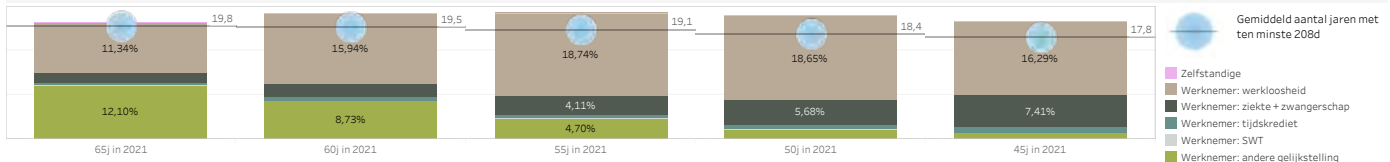
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	5,30%	6,08%	6,50%	6,57%	6,51%
2	4,76%	4,75%	4,87%	4,60%	4,56%
3	4,22%	4,32%	4,00%	3,85%	3,67%
4	4,19%	3,94%	3,68%	3,46%	3,41%
5	3,48%	3,65%	3,26%	3,05%	3,07%
6	3,20%	3,31%	3,09%	2,92%	3,11%
7	3,03%	3,07%	2,70%	2,81%	2,85%
8	2,86%	2,69%	2,86%	2,82%	2,77%
9	2,95%	2,70%	2,87%	2,79%	2,77%
10	2,64%	2,65%	2,73%	2,81%	2,90%
11	2,53%	2,51%	2,58%	2,81%	2,86%
12	2,61%	2,40%	2,71%	2,69%	2,99%
13	2,56%	2,30%	2,70%	2,92%	3,18%
14	2,47%	2,47%	2,72%	3,14%	3,15%
15	2,42%	2,69%	2,66%	3,17%	3,36%
16	2,50%	2,80%	2,93%	3,42%	3,60%
17	2,68%	3,02%	3,06%	3,84%	3,75%
18	2,98%	3,21%	3,52%	4,31%	4,21%
19	3,25%	3,98%	3,83%	5,10%	5,12%
20	3,75%	4,33%	4,81%	6,03%	6,03%
21	3,84%	5,13%	5,57%	6,48%	7,15%
22	4,55%	5,24%	6,00%	5,88%	6,91%
23	4,64%	4,99%	5,67%	4,64%	5,41%
24	4,93%	4,71%	5,14%	3,69%	3,46%
25	4,72%	4,21%	4,12%	3,15%	1,75%
26	4,70%	4,29%	3,21%	2,05%	1,12%
27	3,91%	2,79%	1,55%	0,93%	0,32%
28	2,27%	1,14%	0,32%	0,06%	0,02%
29	1,24%	0,42%	0,11%		
30	0,55%	0,14%	0,03%		
31	0,26%	0,06%	0,01%		
32	0,01%		0,00%		

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

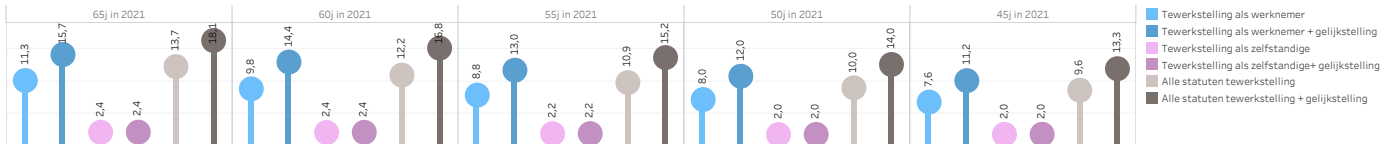
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	2,09%	1,62%	1,54%	1,37%	1,52%
2	1,85%	1,38%	1,22%	1,31%	1,34%
3	1,78%	1,40%	1,15%	1,28%	1,31%
4	1,78%	1,51%	1,26%	1,41%	1,38%
5	1,66%	1,43%	1,52%	1,50%	1,51%
6	1,54%	1,45%	1,42%	1,59%	1,48%
7	1,44%	1,51%	1,58%	1,54%	1,35%
8	1,38%	1,38%	1,63%	1,77%	1,56%
9	1,55%	1,45%	2,05%	1,87%	1,70%
10	1,54%	1,63%	1,74%	1,90%	1,82%
11	1,57%	1,73%	1,90%	1,90%	1,81%
12	1,63%	1,80%	1,95%	2,02%	2,14%
13	1,68%	1,93%	1,96%	2,00%	2,26%
14	1,79%	2,04%	1,95%	2,23%	2,69%
15	1,71%	2,25%	2,02%	2,39%	2,85%
16	2,01%	2,33%	2,16%	2,71%	3,00%
17	1,93%	2,57%	2,32%	3,08%	3,25%
18	2,22%	2,83%	2,68%	3,69%	3,64%
19	2,80%	3,27%	3,40%	4,72%	4,68%
20	3,42%	3,70%	4,52%	6,28%	6,46%
21	3,80%	4,83%	6,01%	7,39%	9,21%
22	5,14%	5,95%	7,62%	7,83%	11,62%
23	5,44%	6,14%	8,65%	7,96%	11,38%
24	6,42%	6,90%	9,36%	7,52%	9,14%
25	7,39%	7,96%	9,55%	9,28%	5,86%
26	8,22%	9,63%	9,15%	8,24%	3,62%
27	8,92%	9,05%	6,40%	4,90%	1,35%
28	7,03%	5,57%	1,97%	0,27%	0,07%
29	5,12%	2,86%	0,87%	0,02%	0,00%
30	2,88%	1,28%	0,27%	0,00%	
31	2,23%	0,63%	0,17%		
32	0,06%	0,01%	0,01%		

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

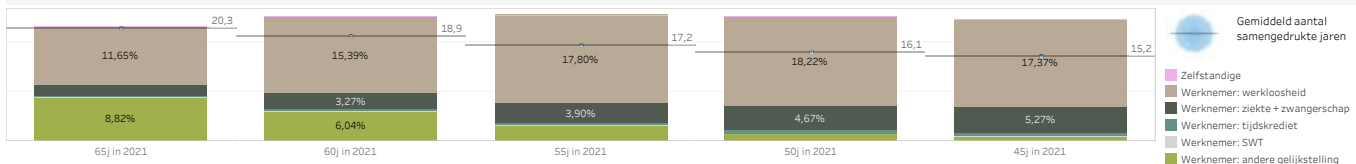
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	5,10%	7,20%	8,22%	8,80%	8,81%
2	4,76%	6,29%	8,25%	8,17%	7,93%
3	4,13%	5,23%	6,05%	6,62%	7,08%
4	3,74%	4,29%	5,52%	5,91%	5,83%
5	3,68%	4,20%	4,19%	5,32%	4,81%
6	3,88%	3,77%	4,23%	4,70%	4,90%
7	3,33%	3,74%	3,81%	3,81%	4,80%
8	3,47%	3,44%	3,50%	4,28%	4,44%
9	3,07%	3,41%	3,47%	3,71%	4,47%
10	3,38%	2,70%	3,27%	3,55%	4,04%
11	3,26%	2,86%	2,94%	3,26%	3,77%
12	2,66%	2,92%	2,58%	3,20%	3,38%
13	2,65%	2,76%	2,89%	3,29%	3,44%
14	2,82%	3,07%	3,11%	3,18%	3,55%
15	3,41%	3,16%	3,09%	3,17%	3,48%
16	3,02%	3,31%	2,98%	2,98%	2,99%
17	3,13%	3,16%	3,21%	3,01%	3,18%
18	3,88%	3,55%	3,52%	3,60%	2,96%
19	3,95%	4,71%	3,64%	4,12%	3,29%
20	4,66%	4,13%	4,23%	4,33%	3,60%
21	4,71%	4,71%	4,38%	3,82%	3,33%
22	4,71%	4,58%	4,47%	2,91%	2,90%
23	3,95%	3,69%	3,11%	1,67%	1,72%
24	3,99%	3,09%	2,57%	1,09%	0,83%
25	3,57%	2,34%	1,42%	0,88%	0,30%
26	2,77%	1,69%	0,87%	0,48%	0,11%
27	1,84%	1,27%	0,33%	0,12%	0,06%
28	1,49%	0,54%	0,09%	0,03%	
29	0,65%	0,17%	0,06%		
30	0,27%	0,01%			
31	0,08%				

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

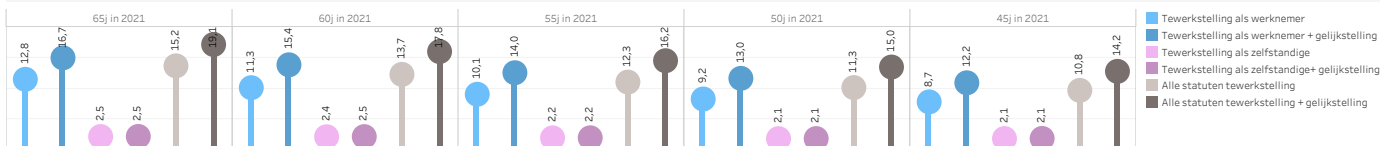
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	3,18%	3,85%	4,35%	4,27%	4,68%
2	2,24%	2,73%	3,68%	3,41%	3,45%
3	2,10%	2,45%	2,93%	3,05%	3,82%
4	1,90%	2,45%	3,26%	3,86%	3,30%
5	1,83%	2,65%	2,74%	3,61%	2,94%
6	1,89%	2,05%	2,79%	3,59%	3,28%
7	1,75%	2,14%	2,71%	3,03%	3,30%
8	1,68%	2,14%	2,60%	3,43%	3,62%
9	1,97%	1,99%	2,57%	3,44%	3,74%
10	1,98%	1,72%	2,41%	2,99%	3,93%
11	2,29%	2,16%	2,80%	3,15%	3,56%
12	2,18%	2,31%	2,57%	2,82%	3,75%
13	2,44%	1,95%	2,58%	2,92%	3,50%
14	2,08%	2,37%	2,41%	3,09%	4,00%
15	2,25%	2,71%	2,46%	3,39%	4,11%
16	2,28%	3,04%	2,85%	3,62%	3,90%
17	2,94%	3,39%	3,18%	3,58%	3,85%
18	3,00%	3,84%	3,34%	4,09%	4,06%
19	3,58%	4,42%	4,58%	5,36%	4,36%
20	5,19%	5,02%	5,64%	5,74%	5,62%
21	5,22%	6,07%	6,61%	6,04%	6,21%
22	6,38%	6,11%	7,20%	5,39%	6,26%
23	5,21%	5,63%	6,43%	4,49%	4,41%
24	6,38%	5,59%	5,36%	3,59%	3,02%
25	5,97%	5,11%	4,67%	3,59%	1,86%
26	6,05%	5,23%	3,53%	2,87%	1,08%
27	5,62%	5,03%	2,02%	1,24%	0,37%
28	4,55%	2,98%	0,86%	0,27%	0,02%
29	3,20%	1,78%	0,63%	0,09%	
30	1,70%	0,81%	0,18%		
31	0,94%	0,24%	0,05%		
32	0,04%	0,02%			

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

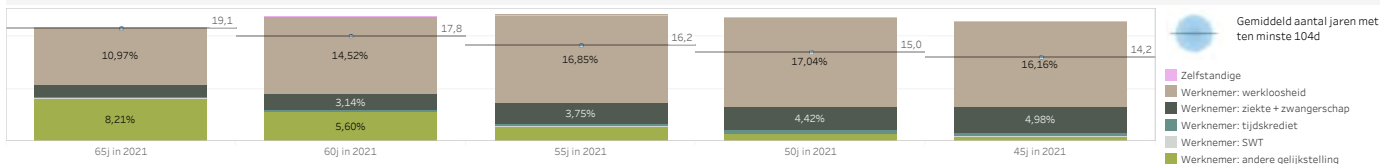
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	3,64%	5,28%	5,77%	6,41%	6,68%
2	4,08%	5,83%	6,83%	7,06%	6,68%
3	3,73%	4,25%	5,85%	5,68%	6,16%
4	3,32%	4,11%	4,84%	5,51%	5,38%
5	2,86%	3,64%	4,46%	4,58%	4,35%
6	3,20%	3,50%	3,75%	4,32%	4,36%
7	3,06%	3,12%	3,48%	3,52%	4,17%
8	2,92%	2,99%	3,69%	4,17%	3,80%
9	3,13%	3,26%	3,22%	3,62%	4,23%
10	3,13%	3,06%	2,76%	3,69%	4,29%
11	2,93%	2,90%	3,17%	3,18%	3,61%
12	2,69%	2,26%	2,54%	3,11%	3,59%
13	2,37%	2,53%	2,56%	3,01%	3,68%
14	2,62%	2,36%	2,68%	2,97%	3,79%
15	2,83%	2,82%	2,72%	3,24%	3,64%
16	2,58%	3,23%	2,59%	3,09%	3,40%
17	3,19%	2,68%	2,68%	2,79%	3,18%
18	3,12%	3,25%	2,98%	3,29%	2,99%
19	3,51%	3,90%	3,48%	4,03%	3,48%
20	4,35%	4,75%	3,99%	4,87%	3,55%
21	4,97%	4,64%	4,86%	4,94%	4,47%
22	4,89%	5,27%	5,29%	4,20%	4,06%
23	4,69%	4,28%	4,68%	2,83%	2,77%
24	4,07%	3,85%	3,64%	2,09%	1,89%
25	4,35%	3,37%	3,10%	1,36%	0,97%
26	3,57%	2,77%	2,20%	1,38%	0,54%
27	3,10%	2,66%	1,34%	0,79%	0,19%
28	2,92%	1,76%	0,47%	0,23%	0,06%
29	2,11%	1,06%	0,25%	0,04%	
30	1,09%	0,43%	0,07%	0,01%	
31	0,75%	0,15%	0,03%		
32	0,21%	0,05%			

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

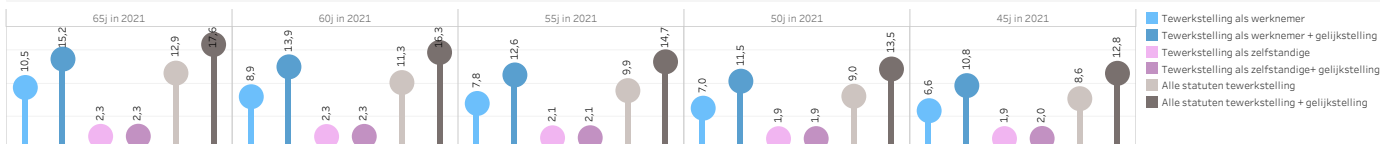
Huidig adres in België

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	2,34%	3,07%	3,44%	3,32%	3,88%
2	2,13%	2,74%	3,09%	3,01%	3,33%
3	1,97%	1,97%	3,14%	3,00%	3,36%
4	1,83%	2,36%	2,80%	3,11%	3,25%
5	1,55%	2,24%	2,80%	3,23%	2,56%
6	1,62%	2,26%	2,62%	3,28%	2,78%
7	1,68%	1,96%	2,45%	2,86%	3,10%
8	1,37%	1,94%	2,40%	3,23%	2,78%
9	1,82%	1,82%	2,60%	3,25%	3,18%
10	2,21%	1,78%	2,51%	3,50%	3,60%
11	2,03%	1,88%	2,62%	2,63%	3,62%
12	2,20%	2,13%	2,27%	2,82%	3,56%
13	2,11%	1,91%	2,25%	2,80%	3,82%
14	2,23%	1,78%	2,47%	2,77%	3,84%
15	2,00%	2,32%	2,28%	3,28%	4,09%
16	2,03%	2,82%	2,14%	3,31%	3,59%
17	2,23%	2,65%	2,31%	3,02%	3,80%
18	2,62%	3,39%	2,79%	3,40%	3,54%
19	3,09%	3,91%	3,67%	4,47%	3,78%
20	4,25%	4,58%	4,68%	5,89%	4,80%
21	5,10%	5,48%	5,90%	5,80%	6,33%
22	5,61%	6,27%	7,27%	5,72%	6,93%
23	5,69%	5,52%	7,33%	5,08%	5,80%
24	5,90%	5,56%	6,73%	3,96%	4,28%
25	6,14%	5,69%	5,62%	4,33%	2,79%
26	6,04%	5,30%	4,83%	3,91%	2,11%
27	6,16%	6,39%	3,68%	3,26%	1,08%
28	5,49%	4,64%	1,59%	1,41%	0,33%
29	4,78%	2,83%	0,88%	0,26%	0,09%
30	2,86%	1,96%	0,55%	0,05%	
31	2,23%	0,71%	0,22%	0,02%	
32	0,70%	0,13%	0,06%		

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

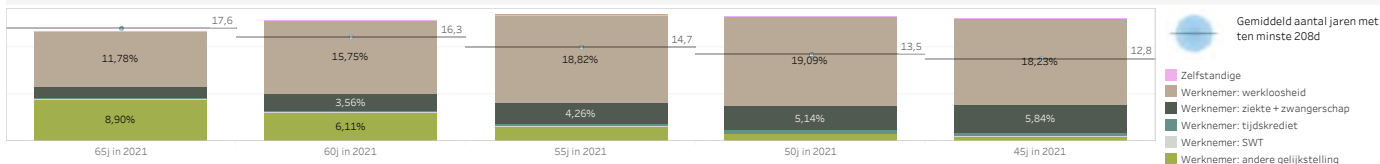
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	5,74%	8,62%	10,83%	11,18%	11,32%
2	4,71%	6,20%	7,50%	7,98%	7,80%
3	4,93%	5,02%	5,59%	6,16%	6,71%
4	4,08%	4,76%	5,01%	5,62%	5,22%
5	3,75%	4,07%	4,59%	4,70%	5,03%
6	3,66%	3,99%	4,41%	4,55%	4,68%
7	3,72%	3,38%	3,38%	3,81%	4,36%
8	3,12%	3,20%	3,23%	3,99%	4,18%
9	3,20%	3,37%	3,35%	3,75%	4,37%
10	3,14%	2,91%	2,95%	3,38%	3,74%
11	2,91%	2,82%	2,88%	3,07%	3,47%
12	2,67%	2,68%	2,93%	3,17%	3,61%
13	2,82%	2,74%	2,61%	3,01%	3,15%
14	2,61%	2,92%	2,84%	3,14%	3,46%
15	2,76%	2,78%	2,68%	2,85%	3,43%
16	2,82%	2,82%	2,86%	3,06%	3,10%
17	3,11%	2,99%	3,16%	3,34%	2,97%
18	3,79%	3,69%	3,13%	3,23%	3,06%
19	3,63%	4,00%	3,63%	4,19%	3,20%
20	4,47%	4,38%	3,97%	4,52%	3,30%
21	4,08%	4,45%	4,50%	3,46%	3,70%
22	4,56%	4,21%	3,98%	3,10%	2,85%
23	3,73%	3,59%	3,33%	1,60%	1,74%
24	3,63%	3,04%	2,79%	1,23%	0,87%
25	3,41%	2,24%	1,66%	0,85%	0,40%
26	2,87%	1,86%	1,17%	0,70%	0,18%
27	2,24%	1,85%	0,56%	0,24%	0,09%
28	1,97%	0,72%	0,23%	0,05%	0,01%
29	1,06%	0,51%	0,05%	0,01%	
30	0,58%	0,13%			
31	0,22%	0,04%	0,01%		
32		0,01%			

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

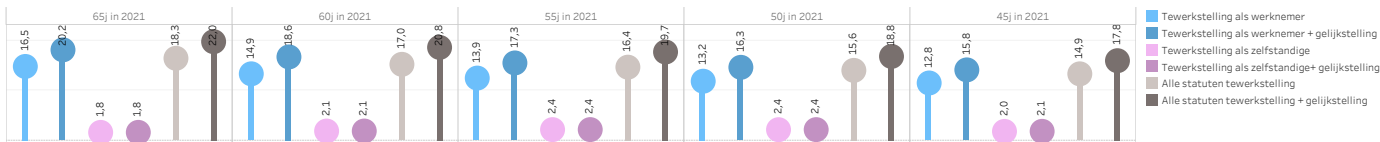
Huidig adres in België

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	2,67%	3,39%	3,81%	3,45%	3,91%
2	2,24%	2,71%	3,33%	3,52%	3,77%
3	2,17%	2,24%	3,03%	3,28%	3,68%
4	2,05%	2,87%	3,21%	3,76%	3,43%
5	1,59%	2,37%	2,65%	3,61%	3,28%
6	2,08%	2,29%	3,29%	3,63%	3,38%
7	1,81%	2,32%	2,57%	3,14%	3,37%
8	1,47%	2,01%	2,50%	3,31%	3,40%
9	2,01%	2,19%	2,75%	3,56%	3,71%
10	2,33%	1,96%	2,98%	3,34%	3,80%
11	2,43%	2,26%	2,57%	2,92%	3,65%
12	2,57%	2,20%	3,03%	3,08%	3,93%
13	2,54%	2,42%	2,62%	3,06%	3,75%
14	2,00%	2,15%	2,64%	3,35%	4,18%
15	2,20%	3,05%	2,48%	3,13%	4,33%
16	2,63%	3,15%	2,56%	3,85%	3,95%
17	2,96%	3,19%	3,07%	3,43%	3,53%
18	3,17%	3,82%	3,28%	4,22%	4,01%
19	3,72%	4,38%	4,41%	5,40%	4,18%
20	4,37%	4,82%	5,45%	5,92%	5,33%
21	5,26%	5,68%	6,38%	5,53%	6,24%
22	5,94%	6,06%	6,87%	5,14%	6,09%
23	5,64%	5,48%	6,45%	4,26%	4,67%
24	5,74%	5,43%	5,66%	3,64%	2,87%
25	6,00%	4,96%	4,62%	3,50%	1,88%
26	5,99%	4,80%	3,58%	2,89%	1,17%
27	5,44%	5,38%	2,20%	1,66%	0,43%
28	4,68%	3,17%	0,98%	0,30%	0,07%
29	3,17%	2,01%	0,72%	0,08%	
30	1,79%	0,85%	0,20%	0,03%	
31	1,26%	0,34%	0,12%		
32	0,07%	0,04%			

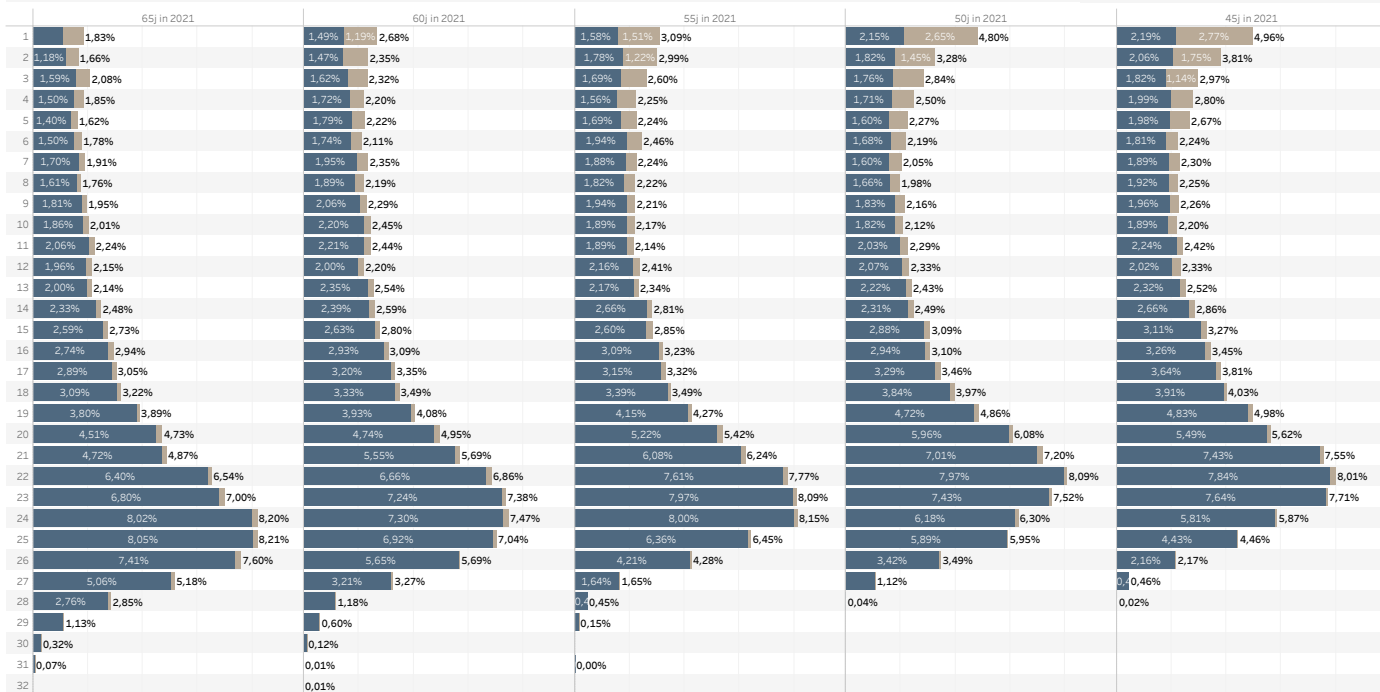
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

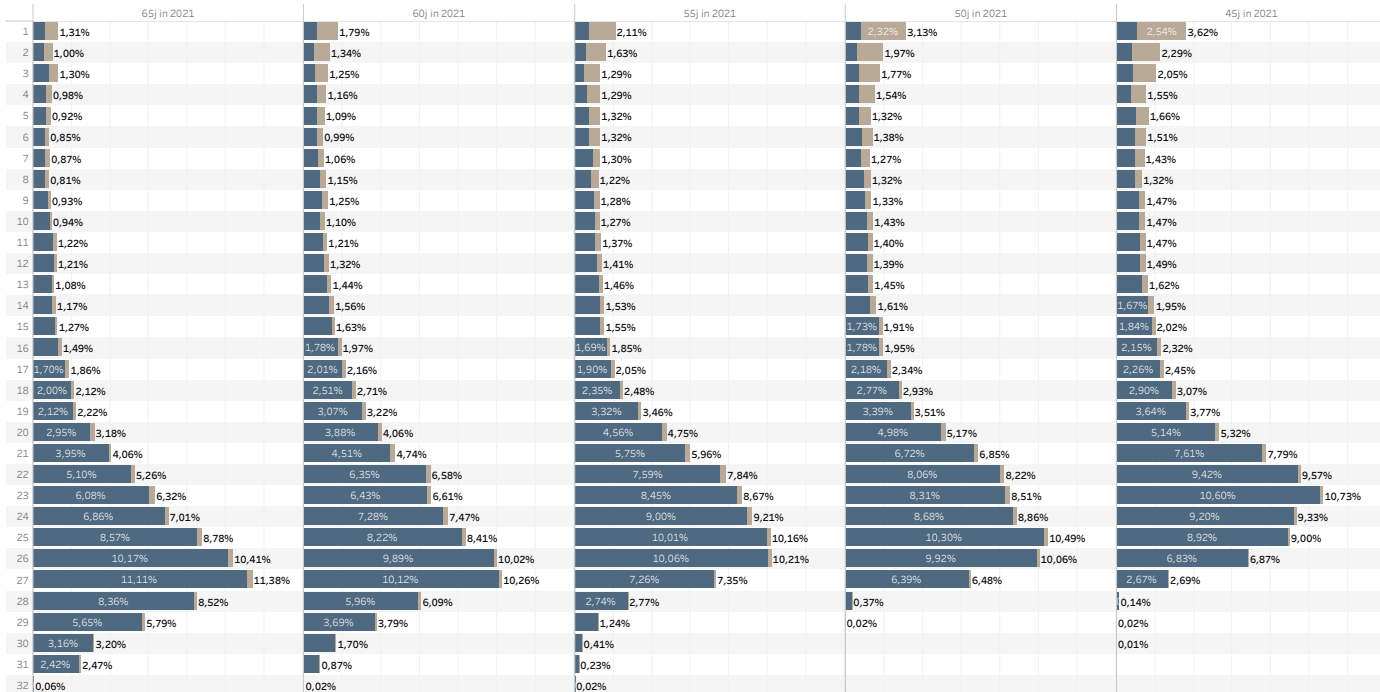
Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

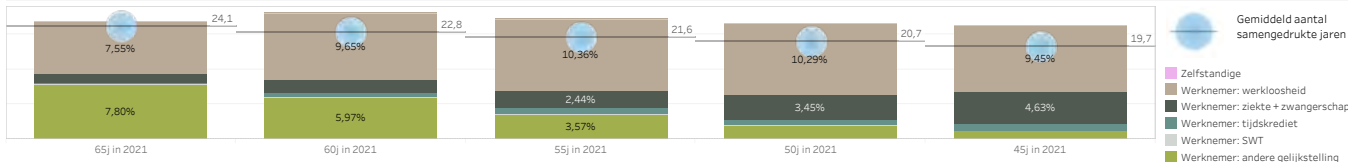
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

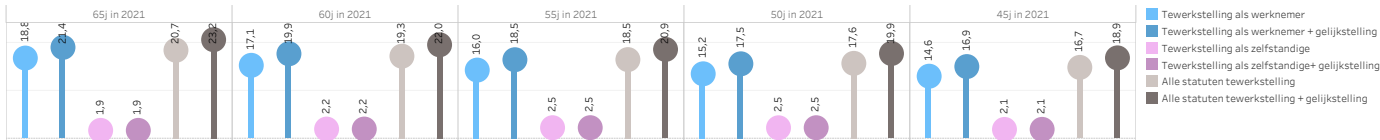
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

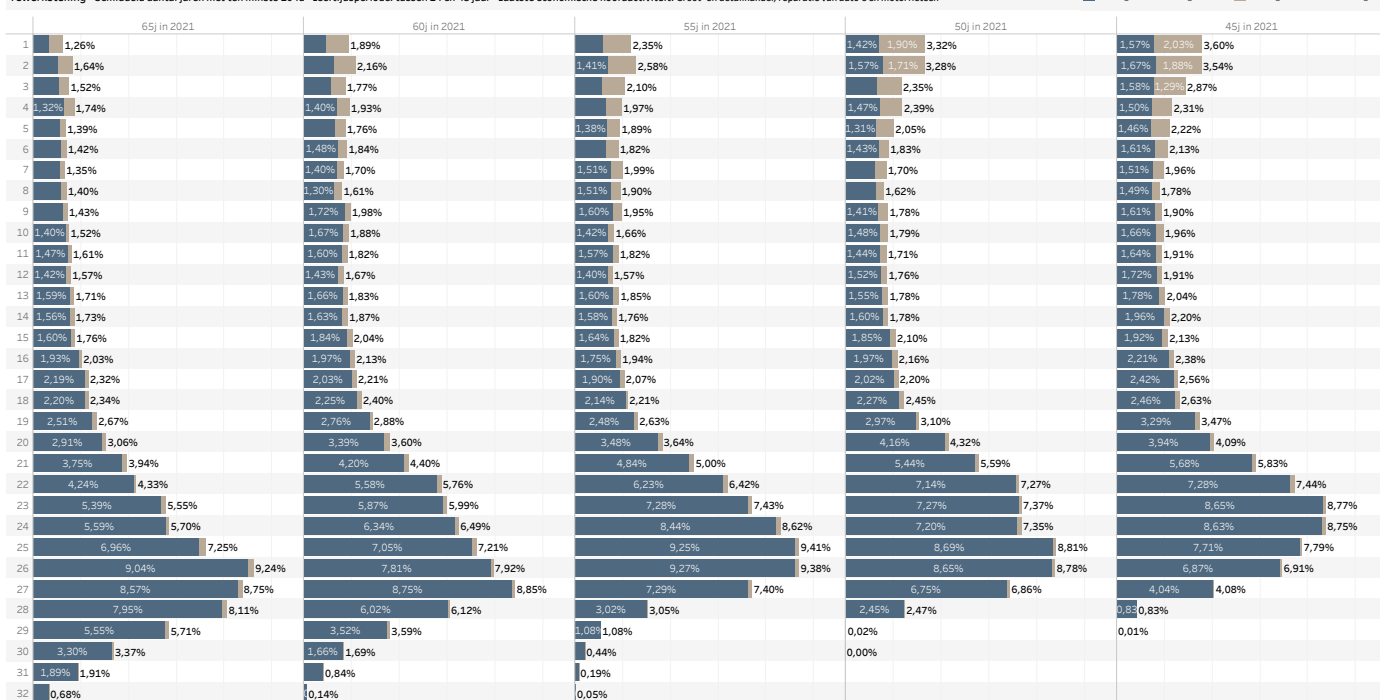
Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

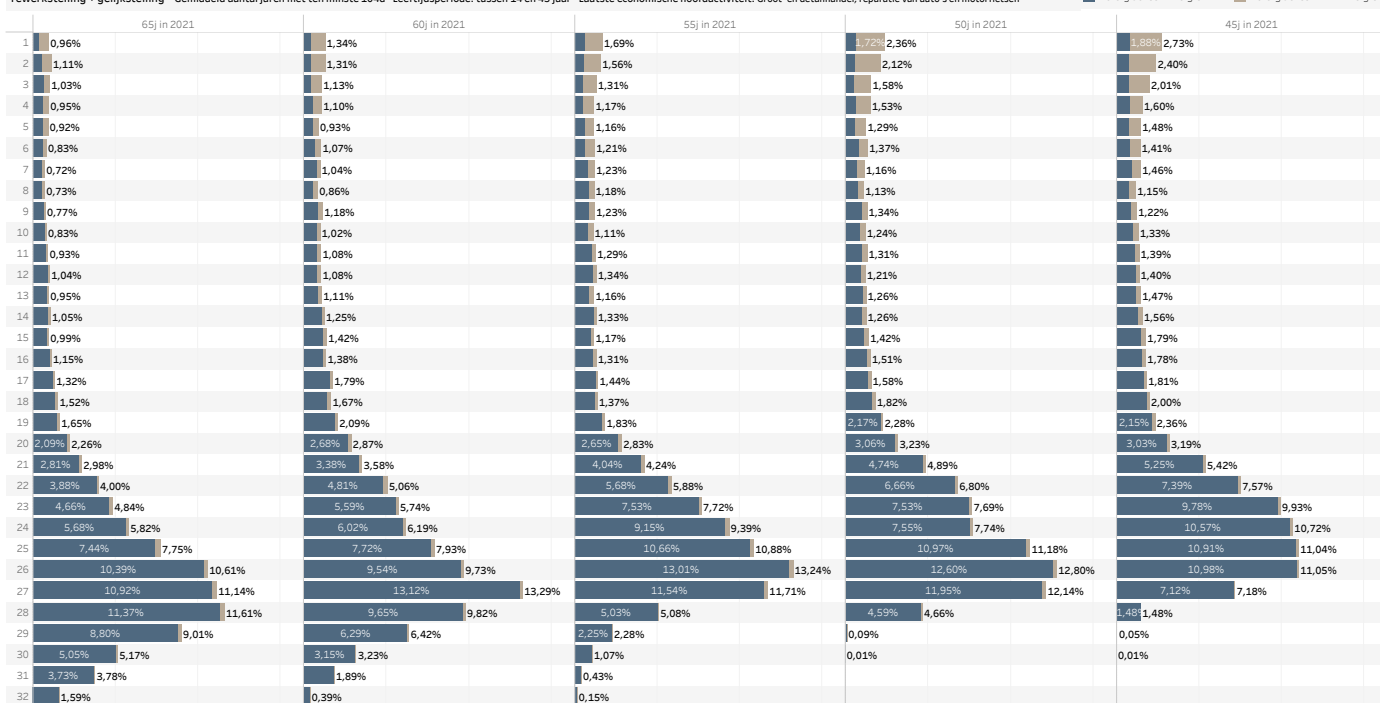
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

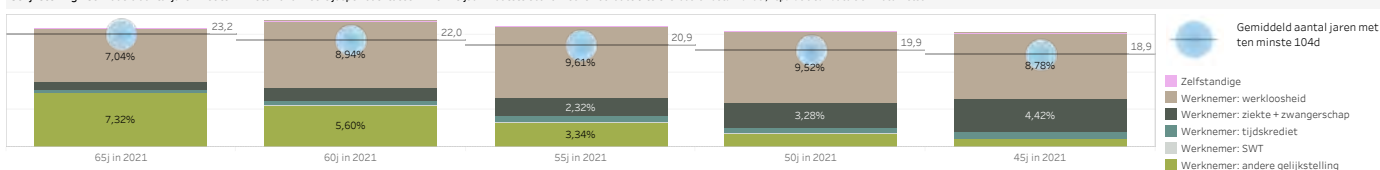
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

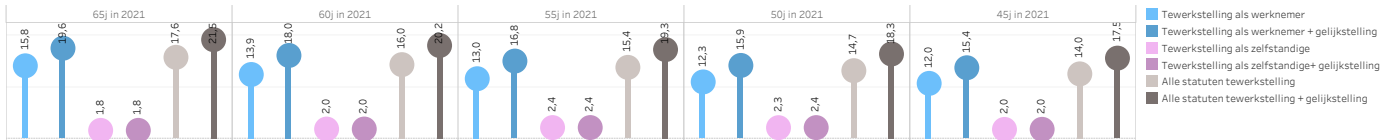
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

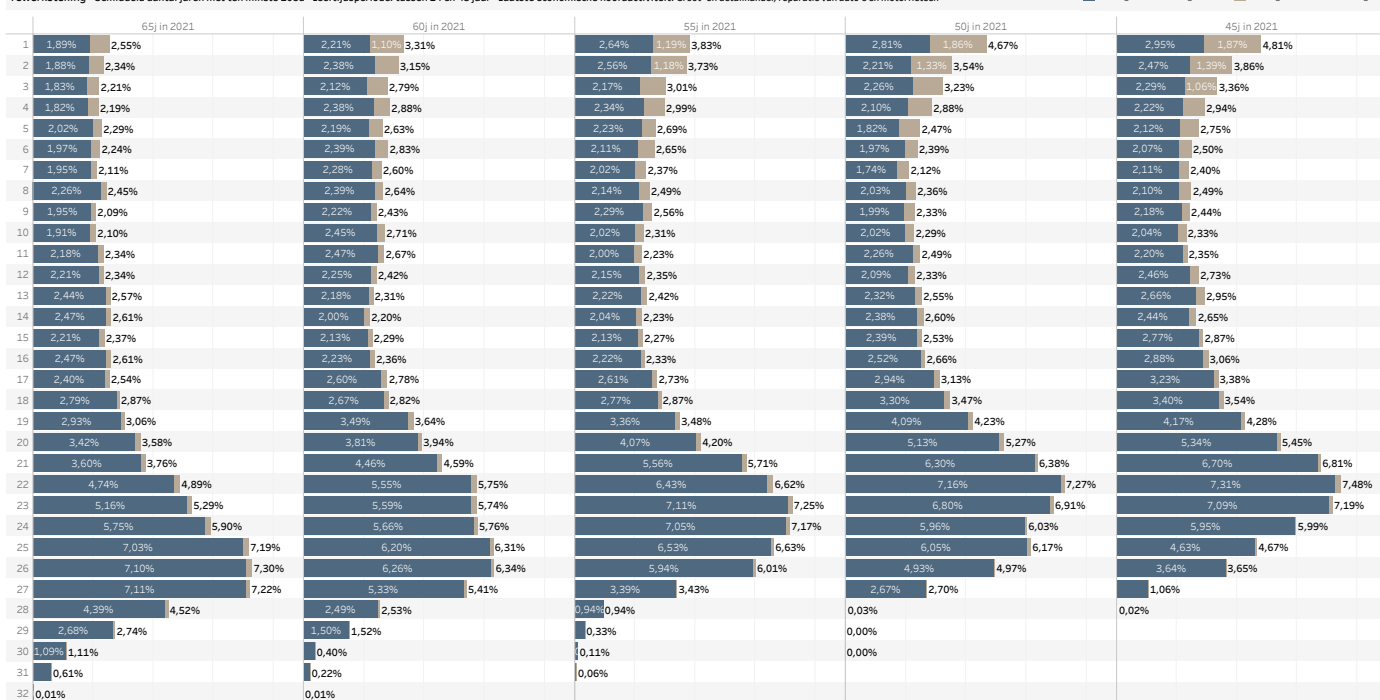
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

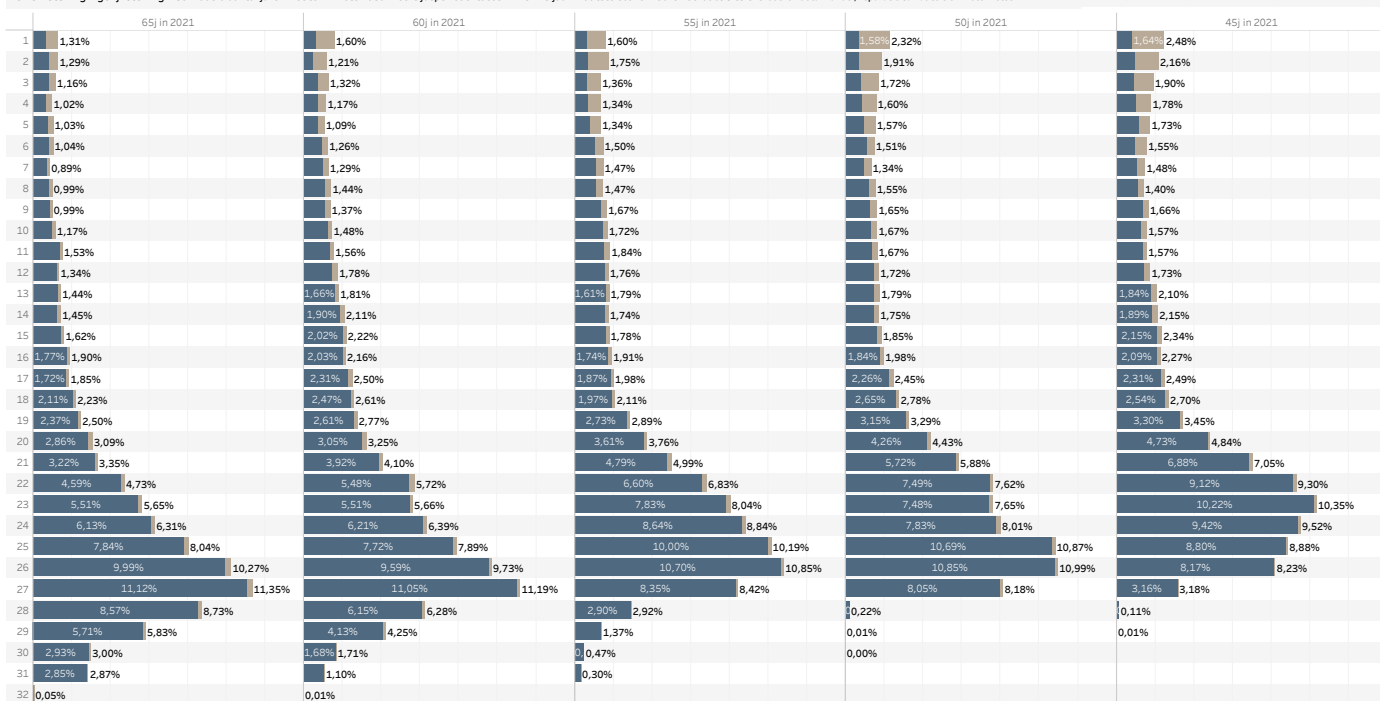
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

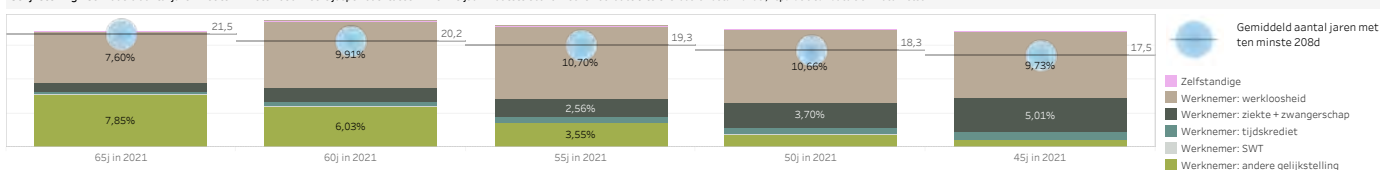
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

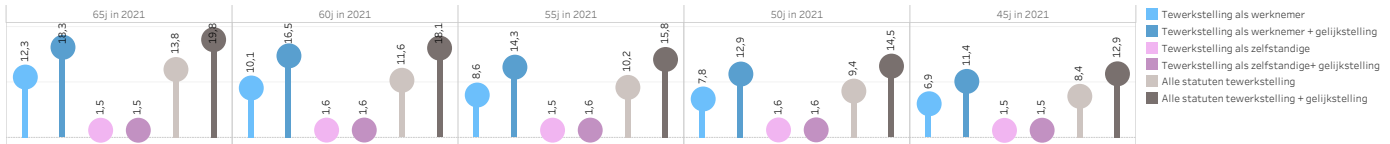
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

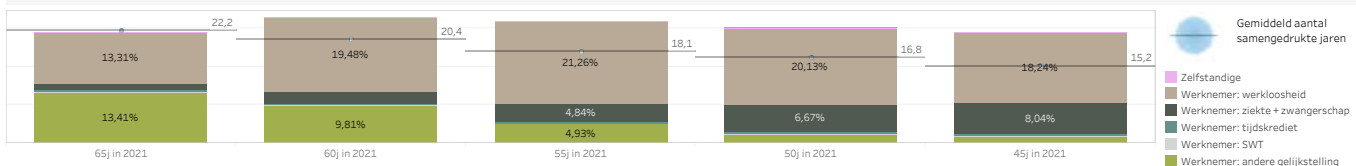
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	3,15%	5,84%	6,85%	6,63%	7,60%
2	3,56%	5,30%	6,56%	6,25%	6,89%
3	3,37%	4,77%	5,22%	5,42%	5,82%
4	3,52%	4,15%	4,79%	4,70%	5,15%
5	3,31%	3,88%	3,98%	4,58%	3,94%
6	3,59%	3,89%	3,98%	4,14%	4,22%
7	3,23%	3,69%	3,33%	3,74%	3,75%
8	2,93%	3,72%	3,10%	3,30%	3,81%
9	3,40%	3,25%	2,99%	3,18%	3,62%
10	3,57%	3,19%	3,08%	2,93%	3,14%
11	2,84%	3,00%	2,80%	2,56%	2,83%
12	3,05%	2,83%	2,64%	2,55%	2,63%
13	2,94%	2,84%	2,49%	2,68%	2,56%
14	2,89%	2,81%	2,60%	2,51%	2,33%
15	3,00%	2,66%	2,39%	2,45%	2,31%
16	2,93%	2,65%	2,64%	2,40%	2,38%
17	3,08%	2,73%	2,68%	2,56%	2,38%
18	3,17%	2,92%	2,74%	2,82%	2,23%
19	3,45%	3,10%	2,92%	3,01%	2,58%
20	3,64%	3,30%	3,30%	3,49%	3,00%
21	3,82%	3,75%	3,50%	3,55%	3,02%
22	4,23%	3,90%	3,68%	3,28%	3,00%
23	4,31%	3,69%	3,44%	2,81%	2,41%
24	4,30%	3,49%	2,91%	2,16%	1,83%
25	4,52%	2,82%	2,03%	1,65%	1,03%
26	3,67%	2,09%	1,09%	0,91%	0,57%
27	2,52%	1,24%	0,51%	0,18%	0,10%
28	1,08%	0,46%	0,06%		0,01%
29	0,34%	0,12%	0,03%	0,01%	
30	0,14%	0,04%	0,01%		
31	0,01%				

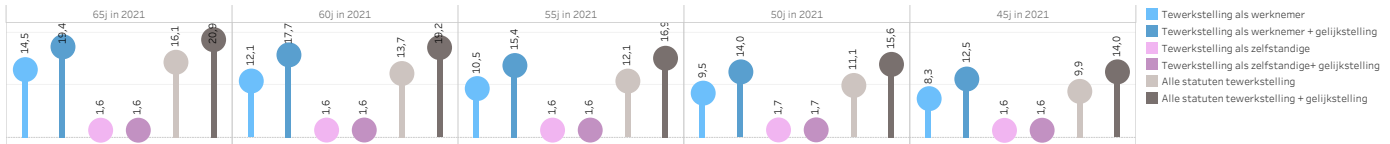
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	1,70%	2,53%	2,86%	2,60%	3,34%
2	1,40%	1,81%	2,23%	1,82%	2,47%
3	1,62%	1,48%	1,88%	2,04%	2,35%
4	1,29%	1,51%	1,93%	2,17%	2,31%
5	1,44%	1,54%	1,89%	2,34%	1,79%
6	1,30%	1,24%	1,95%	2,39%	2,12%
7	1,49%	1,44%	1,50%	2,23%	2,14%
8	1,22%	1,42%	1,61%	2,09%	2,26%
9	1,37%	1,41%	1,69%	1,96%	2,41%
10	1,39%	1,36%	1,88%	2,02%	2,59%
11	1,56%	1,58%	2,03%	1,83%	2,55%
12	1,84%	1,61%	1,81%	2,09%	2,47%
13	1,37%	1,76%	1,93%	1,86%	2,10%
14	1,45%	1,98%	1,58%	2,08%	2,55%
15	1,44%	2,11%	1,97%	2,02%	2,60%
16	1,71%	2,16%	2,01%	2,34%	2,36%
17	1,85%	2,47%	2,31%	2,48%	2,73%
18	2,19%	3,04%	2,53%	2,94%	2,93%
19	2,70%	2,72%	3,27%	3,42%	3,65%
20	2,92%	3,61%	3,95%	4,28%	4,42%
21	3,62%	4,17%	4,96%	5,04%	5,10%
22	5,08%	4,78%	5,80%	5,69%	6,13%
23	5,25%	5,06%	6,42%	5,60%	6,03%
24	5,73%	5,56%	6,81%	5,97%	6,06%
25	6,68%	6,59%	6,94%	6,57%	4,80%
26	7,43%	7,47%	6,71%	6,35%	3,33%
27	8,24%	8,03%	4,42%	3,71%	1,20%
28	7,13%	5,28%	1,89%	0,23%	0,05%
29	5,90%	3,44%	0,86%	0,05%	0,01%
30	3,35%	1,98%	0,39%	0,01%	0,01%
31	2,42%	0,86%	0,23%	0,01%	0,01%
32	0,07%	0,02%			

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

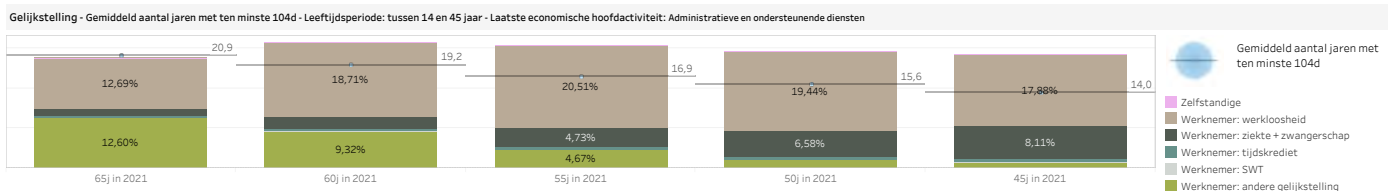

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

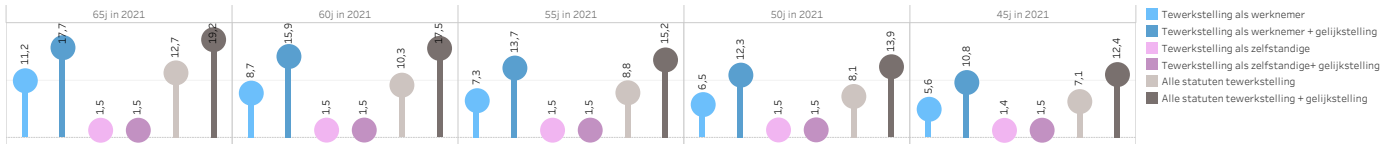
	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	2,16%	3,22%	4,28%	4,69%	5,59%
2	2,83%	3,33%	4,41%	4,76%	5,06%
3	2,57%	3,08%	3,58%	4,41%	5,00%
4	2,71%	3,22%	3,54%	3,75%	4,32%
5	2,85%	3,11%	3,34%	3,57%	3,61%
6	2,68%	2,97%	3,14%	3,46%	3,27%
7	2,76%	2,91%	2,97%	3,20%	3,10%
8	2,58%	2,77%	2,82%	3,21%	3,13%
9	2,55%	2,74%	2,72%	3,04%	3,07%
10	2,63%	2,86%	2,99%	3,03%	3,13%
11	2,76%	3,06%	2,66%	2,67%	3,10%
12	2,61%	2,74%	2,33%	2,50%	2,74%
13	2,43%	2,59%	2,55%	2,42%	2,65%
14	2,32%	2,42%	2,58%	2,37%	2,64%
15	2,76%	2,93%	2,33%	2,24%	2,45%
16	2,50%	2,60%	2,29%	2,25%	2,25%
17	2,52%	2,66%	2,59%	2,26%	2,24%
18	2,71%	2,88%	2,55%	2,22%	2,28%
19	2,87%	3,01%	2,76%	2,79%	2,52%
20	3,02%	3,12%	2,78%	3,12%	2,76%
21	3,05%	3,21%	3,31%	3,47%	3,17%
22	3,96%	4,09%	3,48%	3,92%	3,66%
23	4,17%	4,30%	3,99%	3,55%	3,59%
24	4,20%	4,35%	3,85%	3,27%	3,44%
25	4,95%	4,99%	3,69%	3,38%	2,48%
26	4,75%	4,89%	3,98%	3,23%	2,08%
27	4,48%	4,66%	3,64%	2,77%	1,07%
28	4,12%	4,20%	3,01%	1,21%	0,29%
29	3,19%	3,24%	1,78%	0,46%	0,01%
30	1,97%	1,99%	0,97%	0,19%	
31	1,39%		0,55%	0,08%	
32	0,46%	0,08%	0,03%		

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

	65j in 2021	60j in 2021	55j in 2021	50j in 2021	45j in 2021
1	1,36%	2,25%	2,02%	1,94%	2,58%
2	1,62%	1,57%	1,98%	1,53%	2,00%
3	1,50%	1,34%	1,77%	1,67%	2,19%
4	1,55%	1,38%	1,66%	1,47%	1,98%
5	1,33%	1,63%	1,94%	1,90%	1,79%
6	1,37%	1,35%	1,73%	2,18%	1,65%
7	1,37%	1,35%	1,50%	2,14%	1,74%
8	1,35%	1,47%	1,52%	2,04%	1,78%
9	1,39%	1,32%	1,57%	2,06%	1,94%
10	1,38%	1,35%	1,77%	2,25%	2,31%
11	1,39%	1,55%	1,75%	1,89%	2,28%
12	1,51%	1,40%	1,70%	1,76%	2,41%
13	1,44%	1,39%	1,48%	1,80%	2,50%
14	1,47%	1,68%	1,67%	1,64%	2,44%
15	1,64%	1,86%	1,47%	1,86%	2,57%
16	1,34%	1,93%	1,70%	1,97%	2,29%
17	1,51%	2,11%	1,67%	2,09%	2,31%
18	1,63%	2,25%	1,88%	2,15%	2,19%
19	1,95%	2,43%	2,21%	2,64%	2,66%
20	2,45%	2,87%	2,79%	3,06%	3,12%
21	2,94%	3,59%	3,91%	3,83%	4,10%
22	3,95%	3,95%	5,01%	4,78%	5,53%
23	4,71%	4,48%	5,77%	5,28%	5,98%
24	5,65%	4,83%	6,79%	5,21%	6,76%
25	5,96%	6,15%	7,52%	6,87%	6,23%
26	7,20%	7,09%	8,46%	8,03%	6,10%
27	7,38%	9,11%	7,90%	8,26%	4,12%
28	8,23%	7,89%	3,51%	3,33%	0,95%
29	7,49%	5,32%	1,82%	0,23%	0,06%
30	5,81%	3,52%	0,89%	0,03%	0,01%
31	4,36%	2,24%	0,51%	0,01%	
32	1,89%	0,50%	0,18%		

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

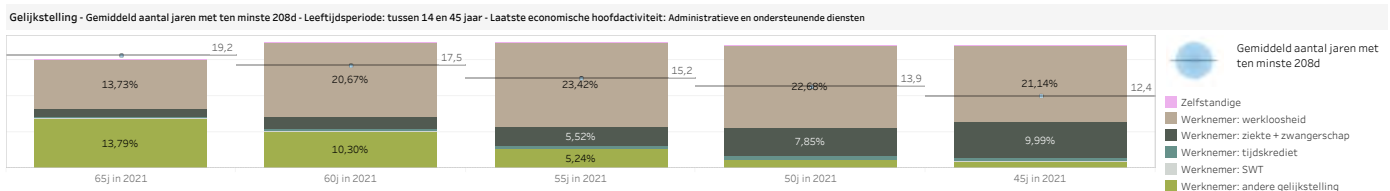

Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

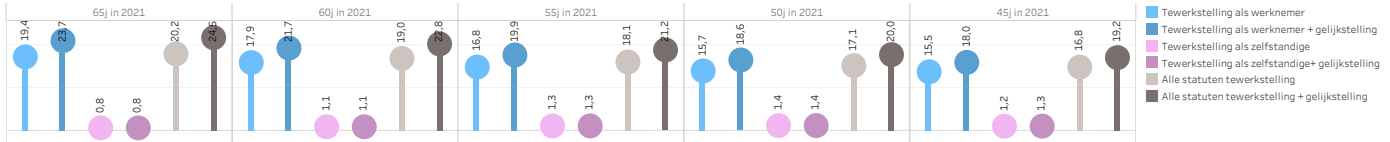
	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	4,59%	5,45%	7,80%	9,29%	9,45%	11,89%	9,79%	12,77%	10,61%	14,11%
2	4,24%	4,76%	6,22%	7,00%	6,75%	8,12%	6,77%	8,62%	7,33%	9,37%
3	4,50%	4,98%	5,16%	5,80%	5,64%	6,72%	5,46%	6,68%	5,77%	7,16%
4	4,06%	4,38%	4,54%	5,09%	4,68%	5,55%	4,54%	5,38%	4,73%	5,73%
5	3,89%	4,17%	4,43%	4,79%	4,31%	4,82%	4,20%	4,92%	4,21%	4,95%
6	3,46%	3,66%	4,08%	4,44%	3,86%	4,28%	4,07%	4,57%	3,85%	4,43%
7	3,85%	4,06%	3,59%	3,87%	2,97%	3,35%	3,33%	3,72%	3,49%	3,93%
8	3,17%	3,44%	3,24%	3,52%	2,77%	3,16%	3,10%	3,52%	3,43%	3,77%
9	3,43%	3,65%	3,33%	3,58%	3,11%	3,38%	3,14%	3,52%	3,27%	3,57%
10	3,06%	3,24%	2,92%	3,23%	3,00%	3,26%	2,76%	2,99%	3,07%	3,39%
11	2,71%	2,91%	2,88%	3,08%	2,85%	3,11%	2,58%	2,82%	2,75%	2,97%
12	2,78%	2,95%	2,62%	2,76%	2,31%	2,53%	2,45%	2,67%	2,58%	2,73%
13	2,82%	2,96%	2,31%	2,48%	2,33%	2,53%	2,32%	2,50%	2,50%	2,69%
14	2,35%	2,53%	2,37%	2,49%	2,07%	2,19%	2,19%	2,34%	2,21%	2,31%
15	2,50%	2,60%	2,30%	2,43%	2,21%	2,38%	2,14%	2,25%	2,15%	2,30%
16	2,78%	2,88%	2,32%	2,49%	2,35%	2,48%	2,45%	2,54%	2,17%	2,28%
17	2,57%	2,68%	2,28%	2,37%	2,39%	2,49%	2,37%	2,49%	2,33%	2,42%
18	2,88%	3,02%	2,67%	2,75%	2,29%	2,44%	2,69%	2,81%	2,29%	2,33%
19	2,83%	2,98%	2,48%	2,53%	2,49%	2,63%	2,66%	2,80%	2,49%	2,53%
20	3,06%	3,14%	2,95%	3,02%	2,77%	2,88%	3,41%	3,45%	2,84%	2,89%
21	3,00%	3,08%	3,39%	3,51%	3,03%	3,12%	3,34%	3,41%	3,21%	3,31%
22	3,56%	3,64%	3,37%	3,42%	3,63%	3,70%	3,32%	3,39%	3,36%	3,39%
23	3,36%	3,50%	3,22%	3,26%	3,39%	3,45%	2,72%	2,79%	2,58%	2,63%
24	3,28%	3,37%	2,80%	2,87%	3,37%	3,45%	2,51%	2,53%	2,06%	2,07%
25	4,17%	4,29%	2,78%	2,86%	2,50%	2,55%	2,10%	2,12%	1,33%	
26	3,76%	3,84%	2,91%	2,95%	2,16%	2,19%	1,69%		1,0	1,06%
27	3,45%	3,52%	2,14%	2,16%	0,92%		0,68%		0,36%	
28	2,15%	2,21%	1,12%		0,29%		0,01%			
29	1,26%		0,48%		0,07%		0,01%			
30	0,58%		0,25%		0,04%					
31	0,28%		0,10%		0,03%					
32	0,02%									

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

	65j in 2021		60j in 2021		55j in 2021		50j in 2021		45j in 2021	
1	1,49%	2,27%	2,06%	3,11%	2,47%	4,24%	2,25%	4,49%	2,86%	5,53%
2	1,25%	1,74%	1,42%	1,99%	2,04%	3,14%	1,92%	3,42%	2,49%	4,09%
3	1,34%	1,80%	1,54%	2,04%	1,78%	2,68%	2,04%	3,07%	2,41%	3,52%
4	1,47%		1,53%	1,91%	1,94%	2,67%	2,13%	2,94%	2,31%	3,24%
5	1,31%	1,60%	1,59%	1,94%	1,97%	2,59%	2,36%	3,03%	2,16%	2,94%
6	1,39%	1,60%	1,51%	1,87%	1,91%	2,30%	2,32%	2,75%	2,17%	2,77%
7	1,63%	1,83%	1,54%	1,84%	1,84%	2,17%	2,42%	2,86%	2,21%	2,72%
8	1,25%		1,46%	1,67%	1,86%	2,18%	2,24%	2,76%	2,34%	2,85%
9	1,70%	1,88%	1,62%	1,83%	2,26%	2,53%	2,27%	2,62%	2,53%	2,90%
10	1,56%	1,64%	1,57%	1,83%	2,21%	2,48%	2,39%	2,64%	2,62%	2,97%
11	1,67%	1,82%	1,65%	1,82%	2,17%	2,55%	2,15%	2,51%	2,68%	3,03%
12	1,59%	1,75%	1,95%	2,14%	2,05%	2,29%	2,19%	2,46%	2,76%	3,01%
13	1,72%	1,93%	2,20%	2,35%	2,08%	2,34%	2,19%	2,46%	2,56%	2,86%
14	1,46%	1,54%	2,04%	2,16%	2,08%	2,31%	2,30%	2,53%	2,80%	3,02%
15	1,58%	1,66%	2,79%	3,04%	1,92%	2,11%	2,42%	2,63%	2,86%	3,08%
16	2,04%	2,16%	2,40%	2,62%	2,05%	2,20%	2,58%	2,80%	2,63%	2,83%
17	2,09%	2,25%	2,75%	2,93%	2,14%	2,29%	2,69%	2,84%	2,78%	2,96%
18	2,24%	2,38%	2,78%	2,97%	2,71%	2,93%	2,93%	3,15%	2,96%	3,10%
19	2,74%	2,86%	2,95%	3,03%	3,22%	3,38%	3,32%	3,53%	3,39%	3,52%
20	3,25%	3,44%	3,16%	3,29%	3,79%	3,97%	4,12%	4,26%	4,19%	4,30%
21	3,55%	3,68%	3,73%	3,91%	4,52%	4,74%	4,53%	4,69%	4,85%	4,95%
22	4,66%	4,74%	4,53%	4,61%	5,51%	5,71%	5,14%	5,27%	6,26%	6,38%
23	5,20%	5,36%	4,89%	4,99%	6,09%	6,21%	5,42%	5,58%	6,20%	6,28%
24	5,61%	5,76%	5,16%	5,27%	6,54%	6,74%	5,40%	5,52%	6,08%	6,17%
25	6,32%	6,48%	6,13%	6,29%	6,81%	6,95%	6,44%	6,57%	4,97%	5,02%
26	6,94%	7,15%	7,20%	7,34%	6,87%	7,01%	6,95%	7,03%	3,94%	3,97%
27	8,47%	8,65%	8,42%	8,60%	5,28%	5,39%	5,16%	5,24%	1,83%	1,83%
28	6,63%	6,87%	5,19%	5,26%	2,05%	2,08%	0,30%		0,13%	
29	5,99%	6,08%	4,12%	4,17%	1,05%		0,04%		0,01%	
30	3,28%	3,37%	2,04%	2,06%	0,46%		0,02%			
31	2,88%	2,94%	1,12%		0,30%					
32	0,05%		0,01%		0,01%					

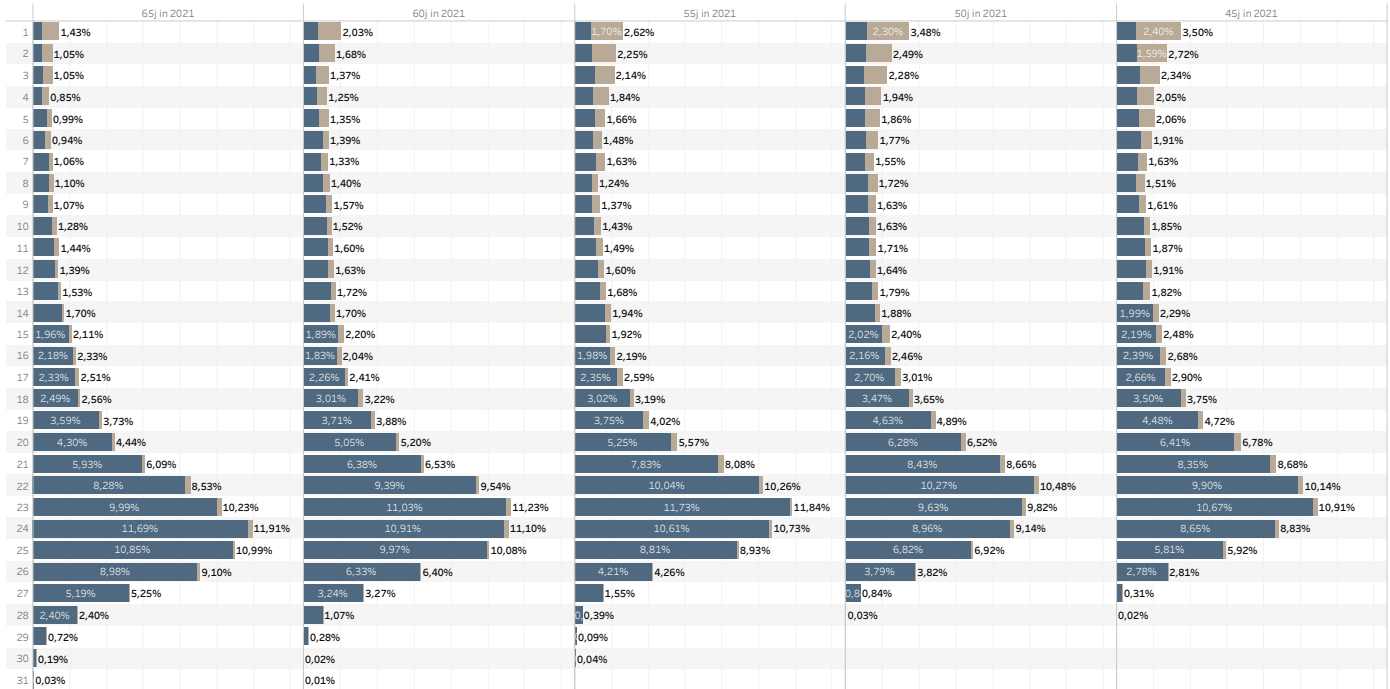

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

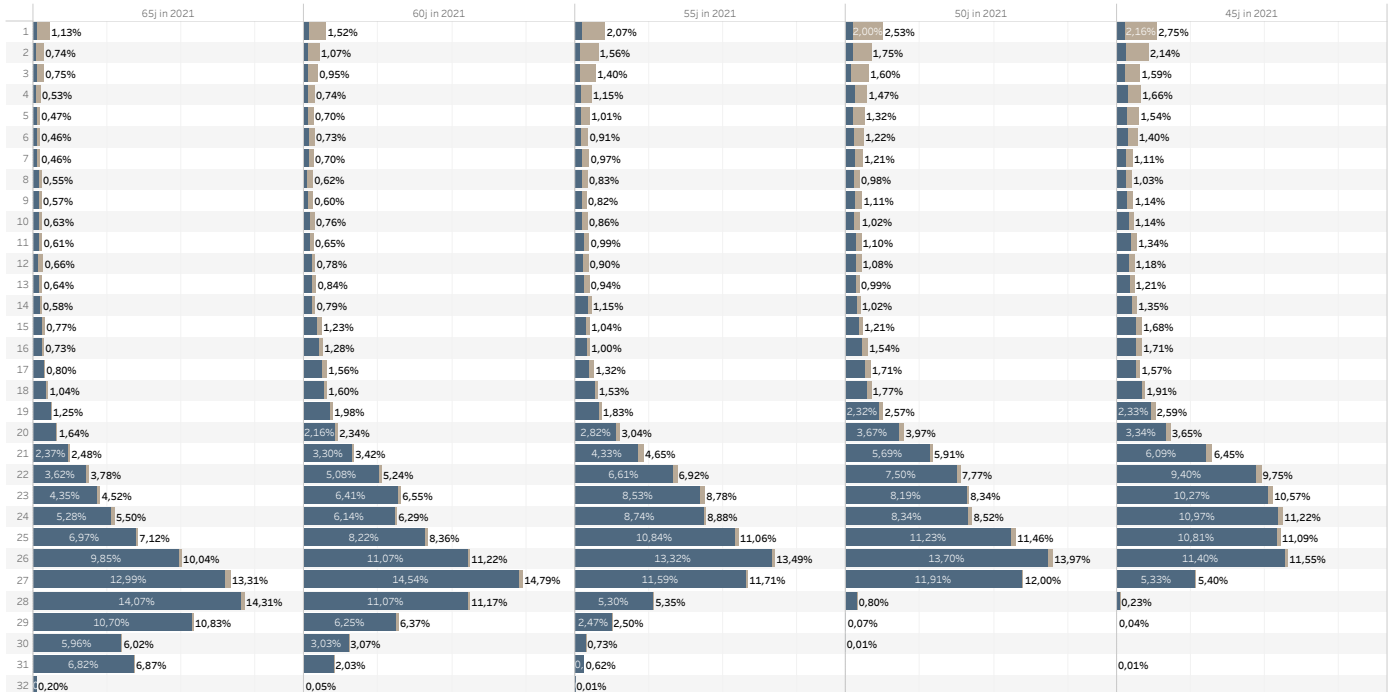
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

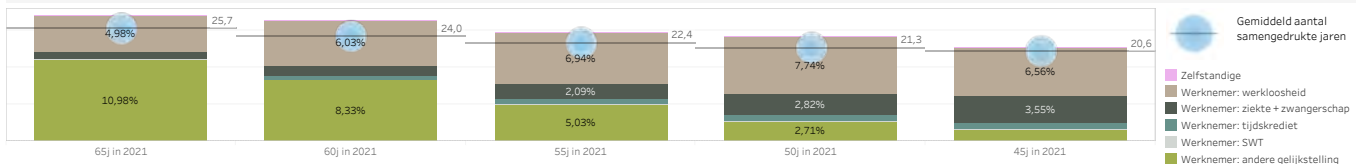

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

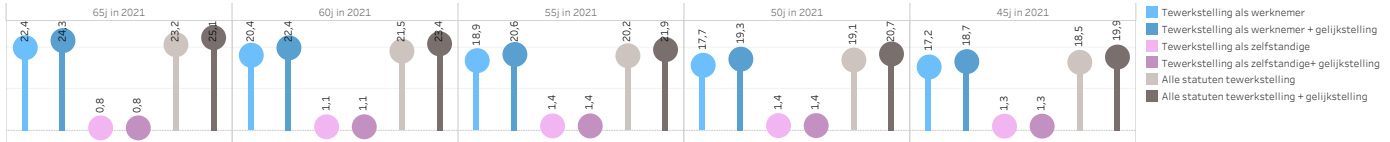
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

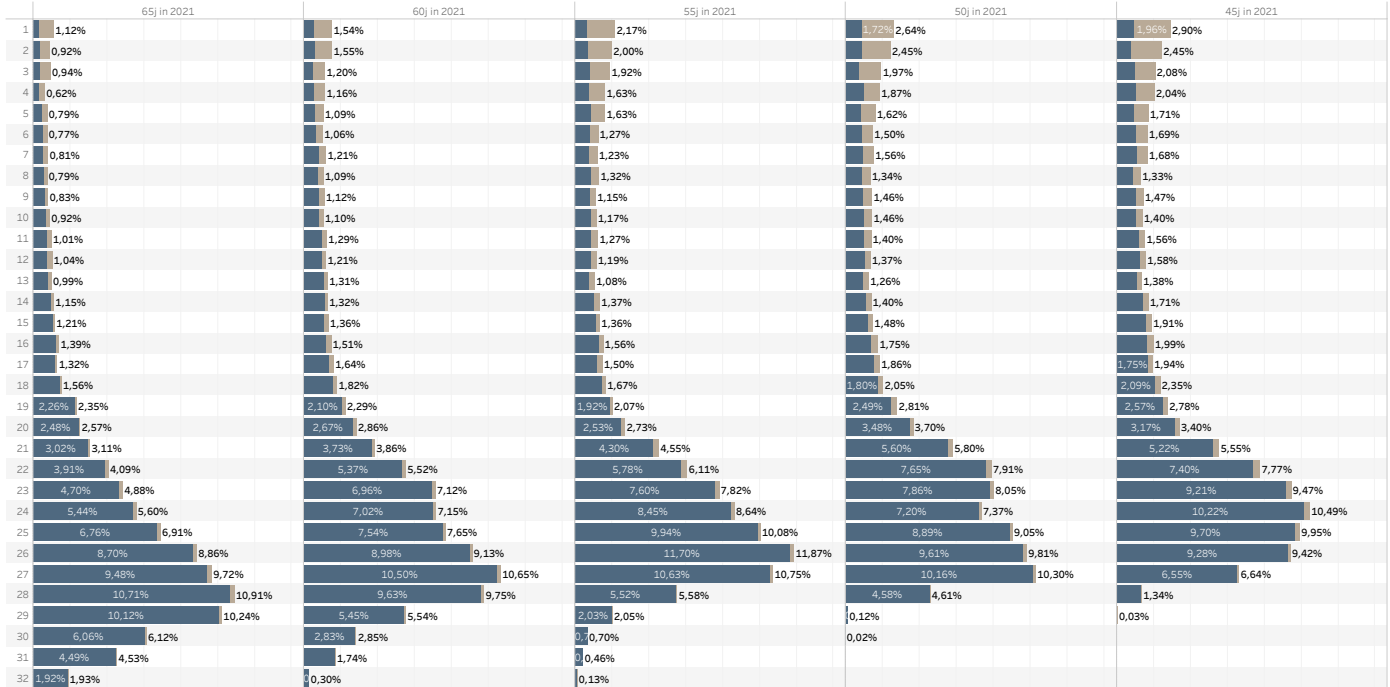

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

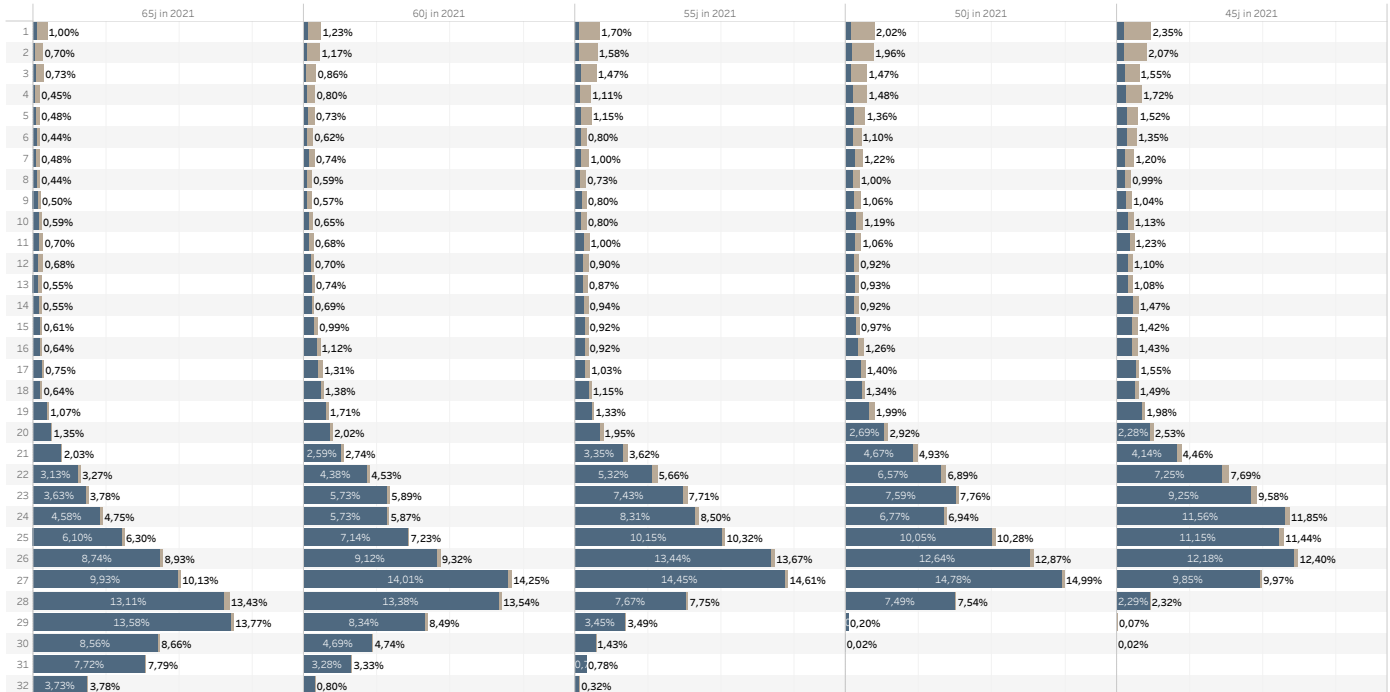
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

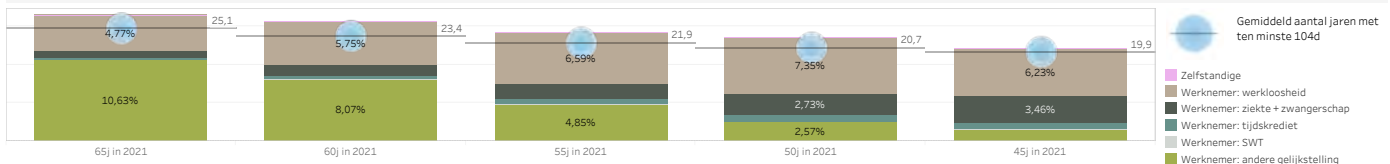

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

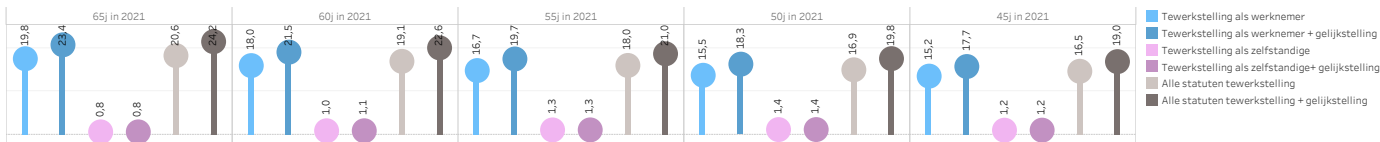
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

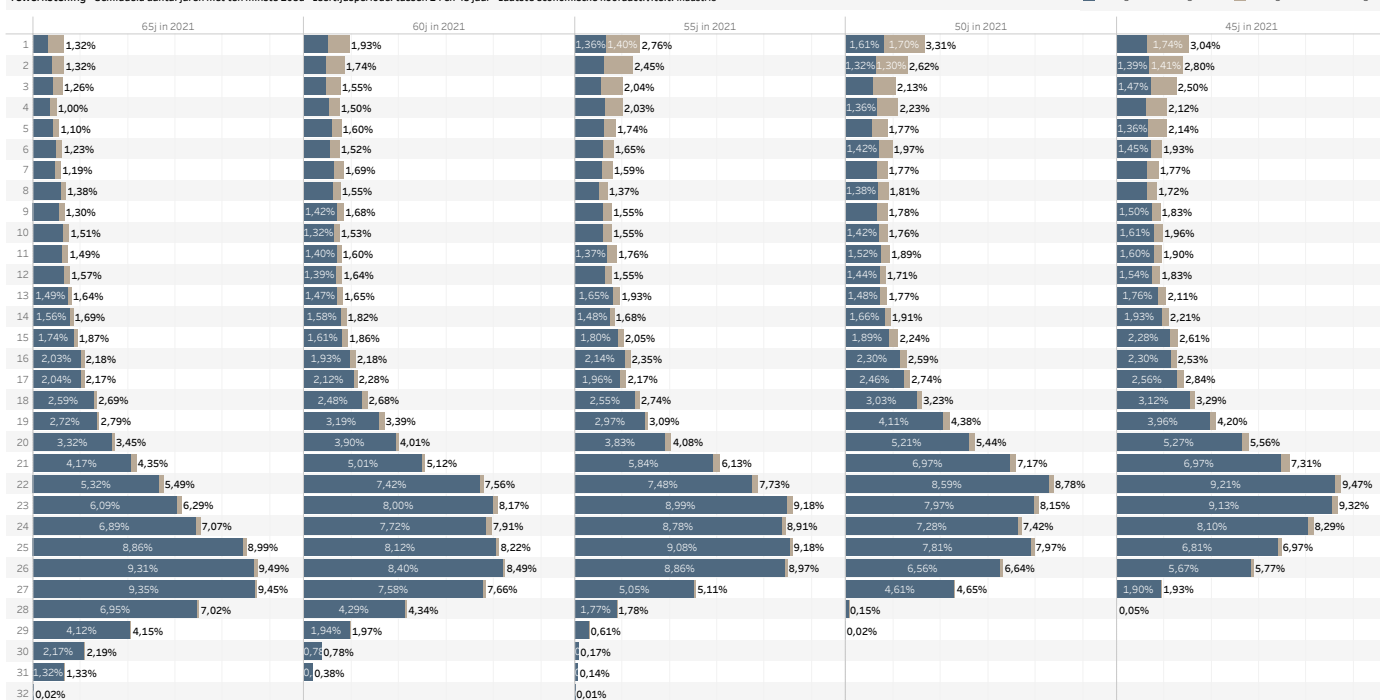
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

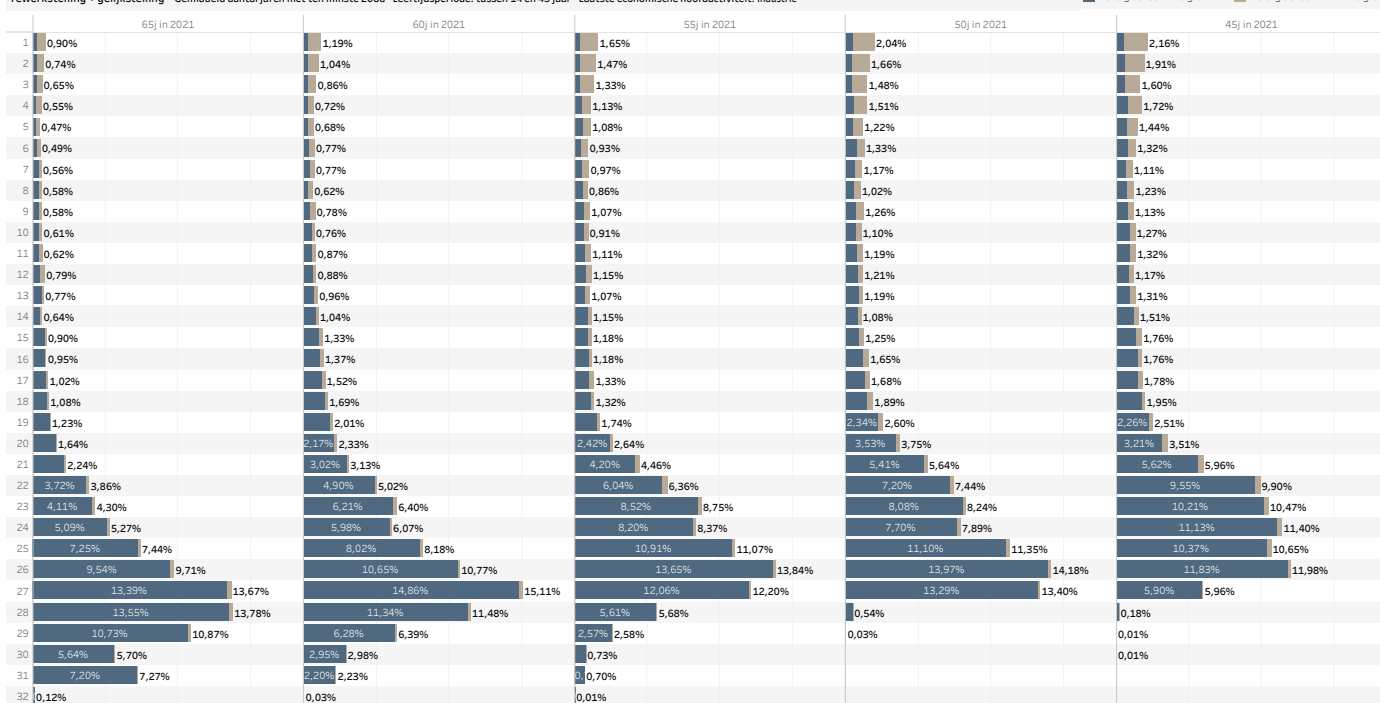
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

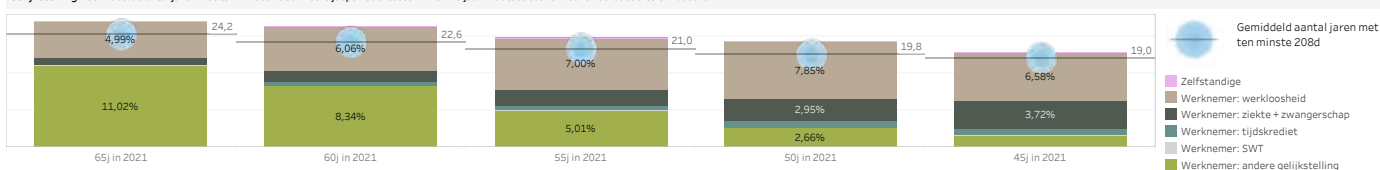
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

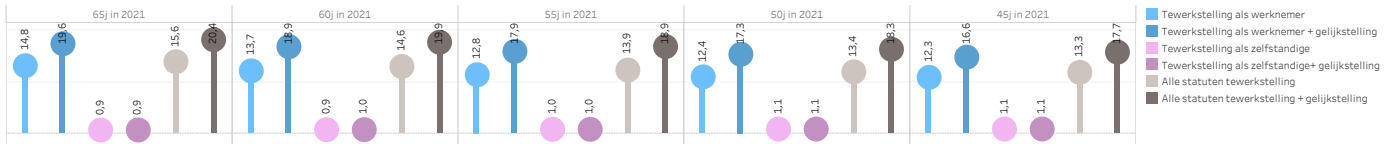
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

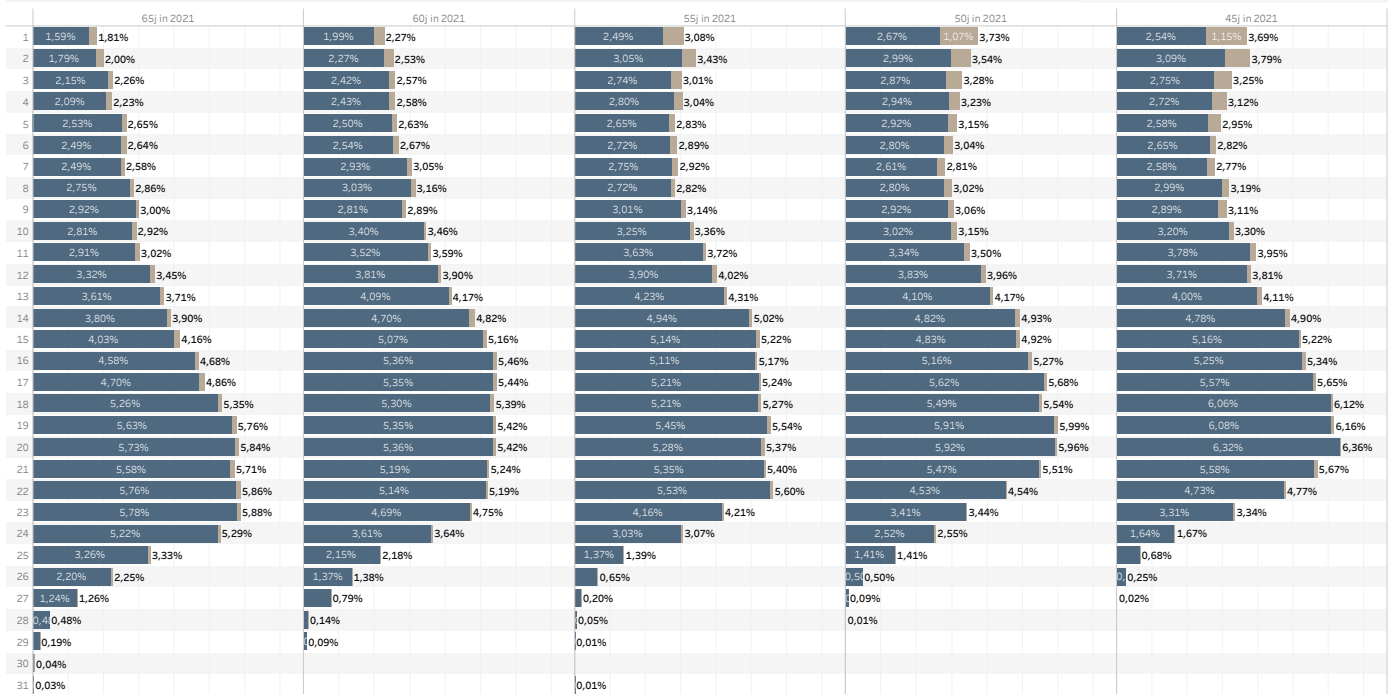
Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

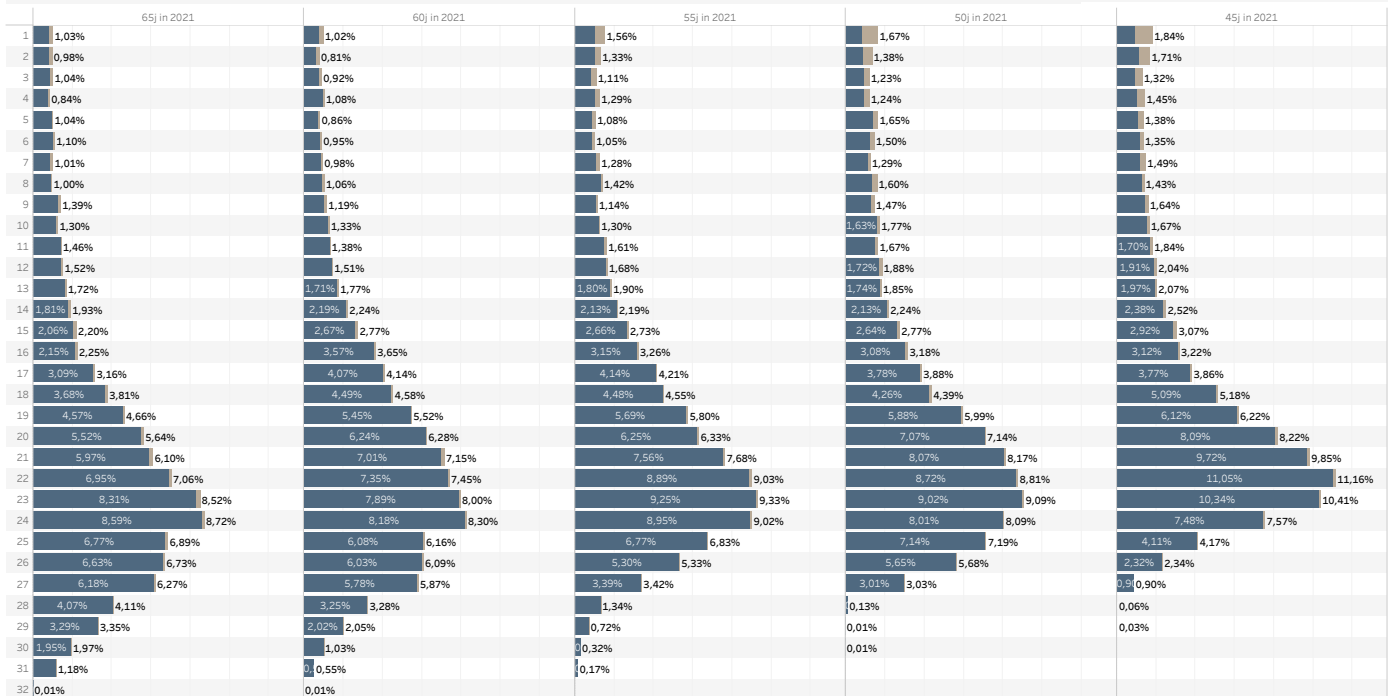
Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

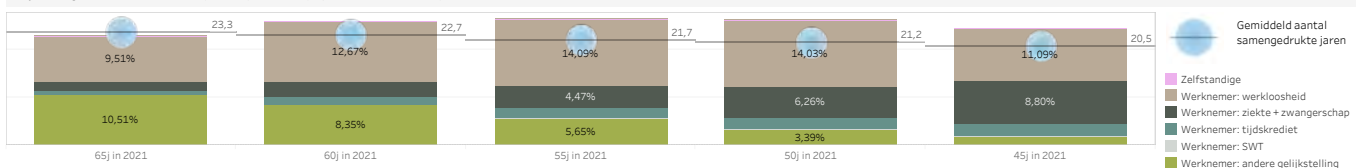
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

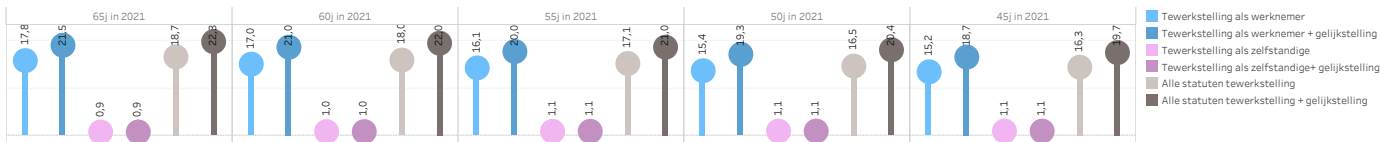
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

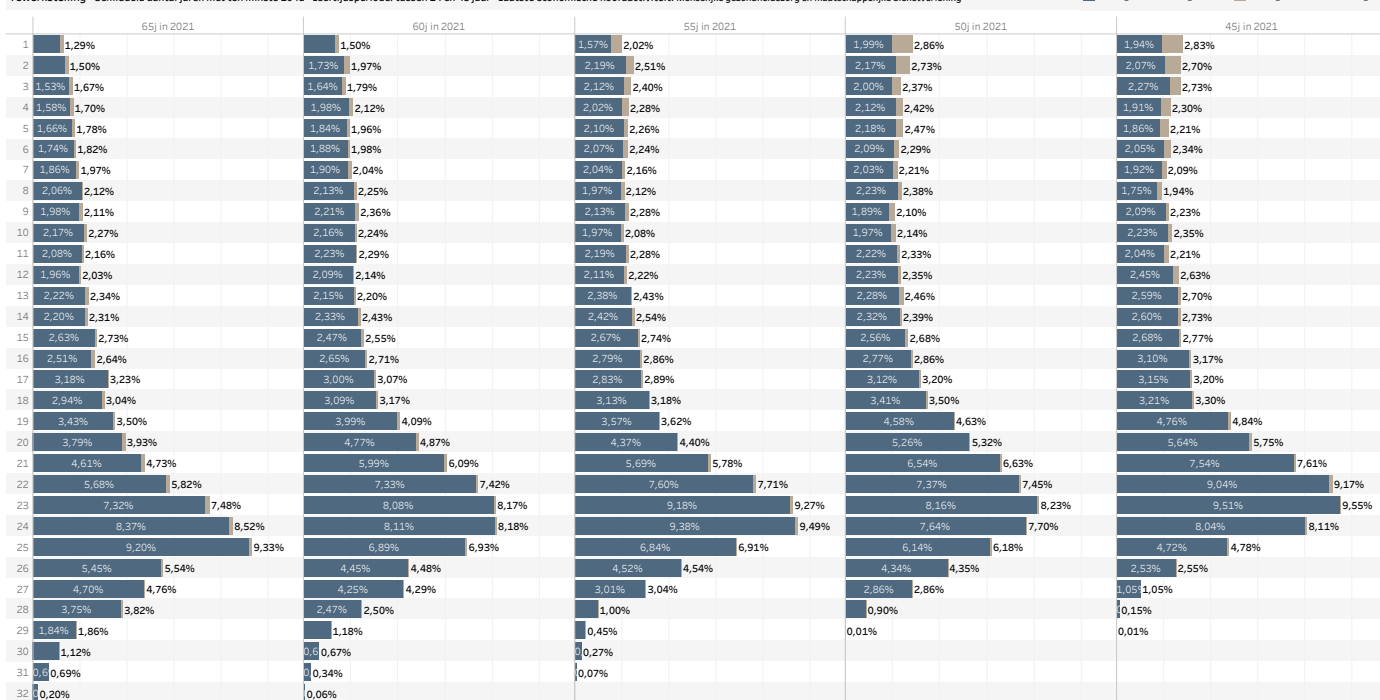
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

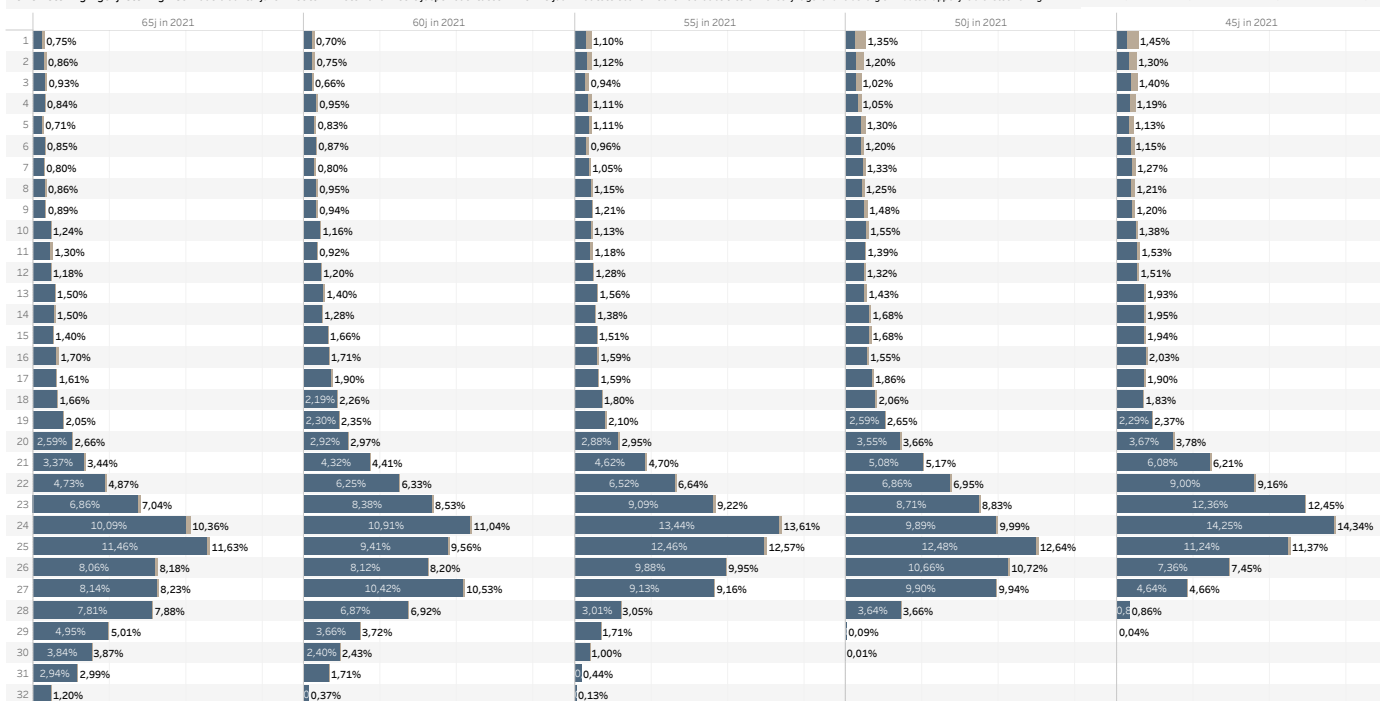
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

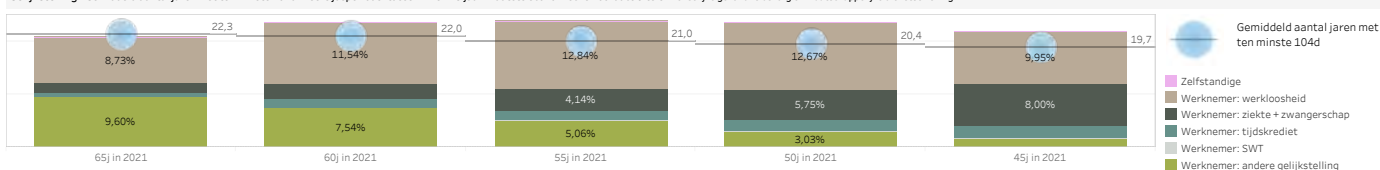
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

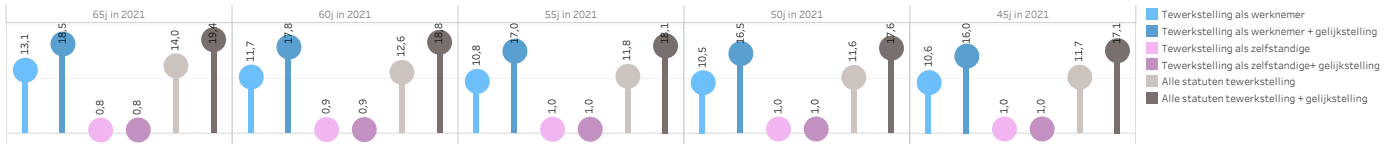
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

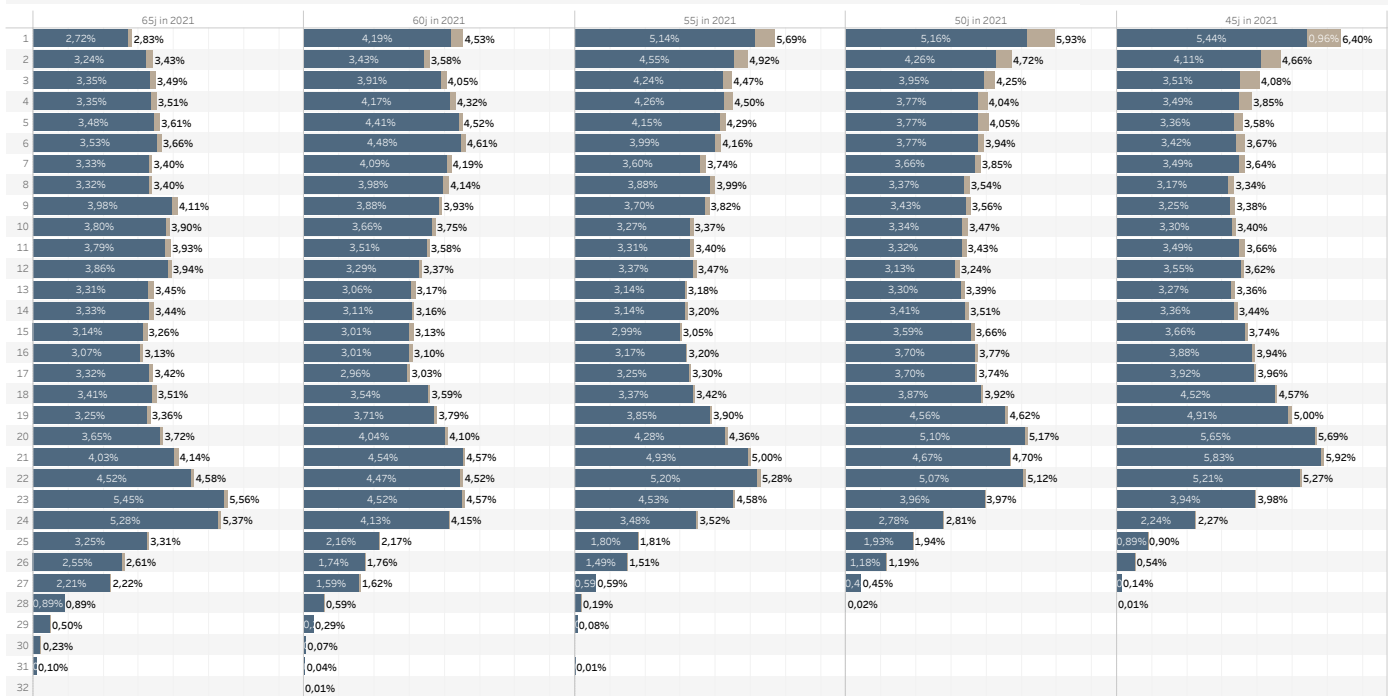
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

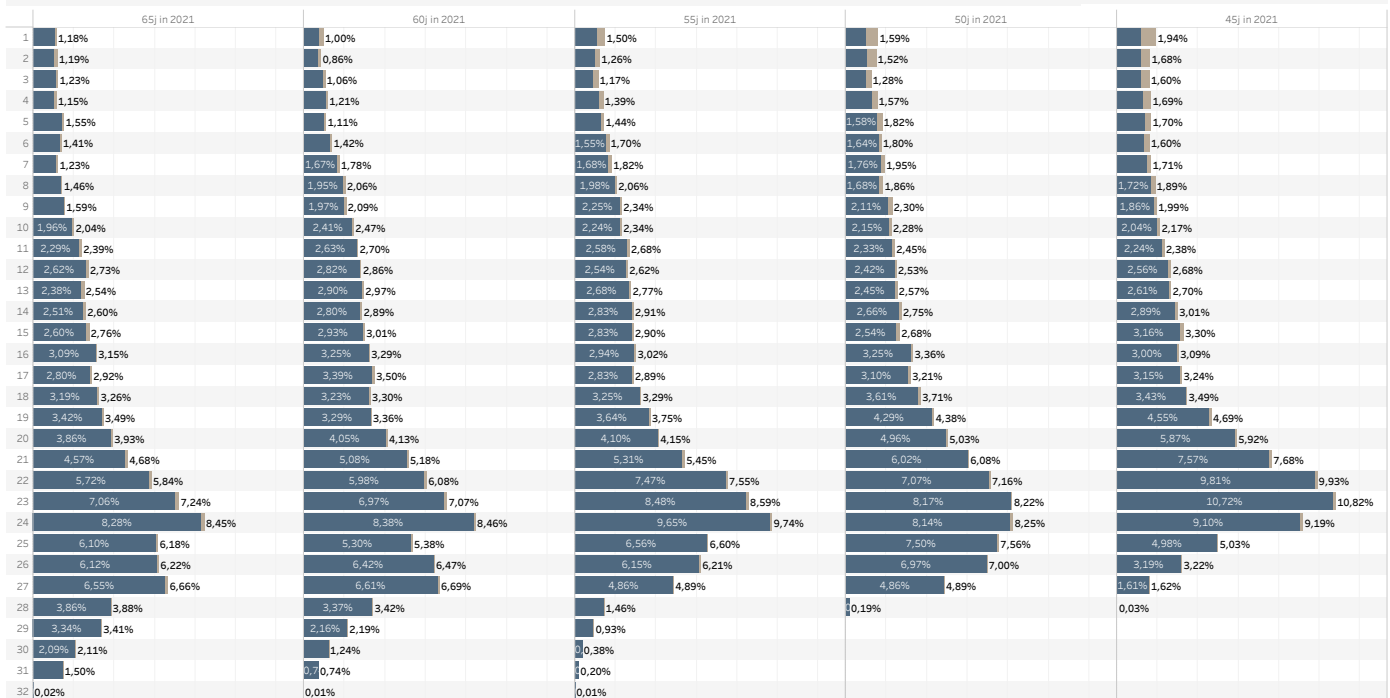
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

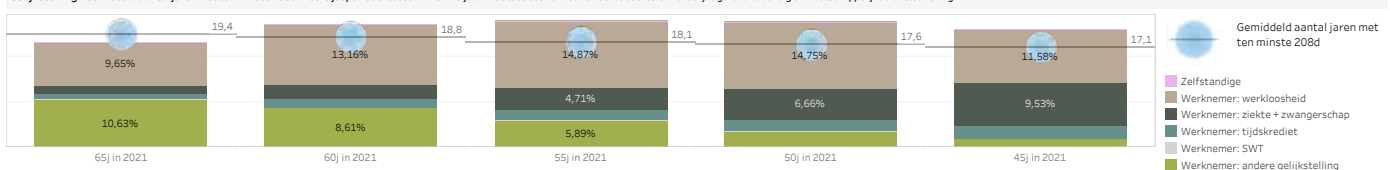
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

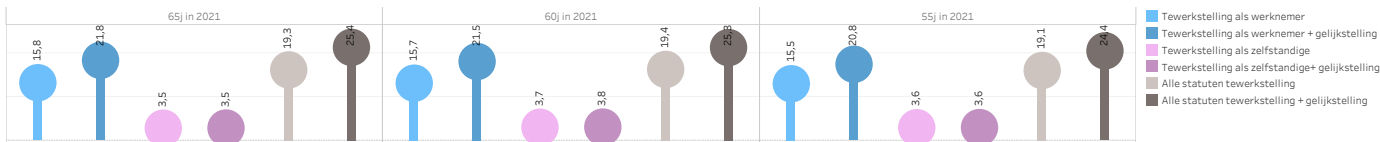
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

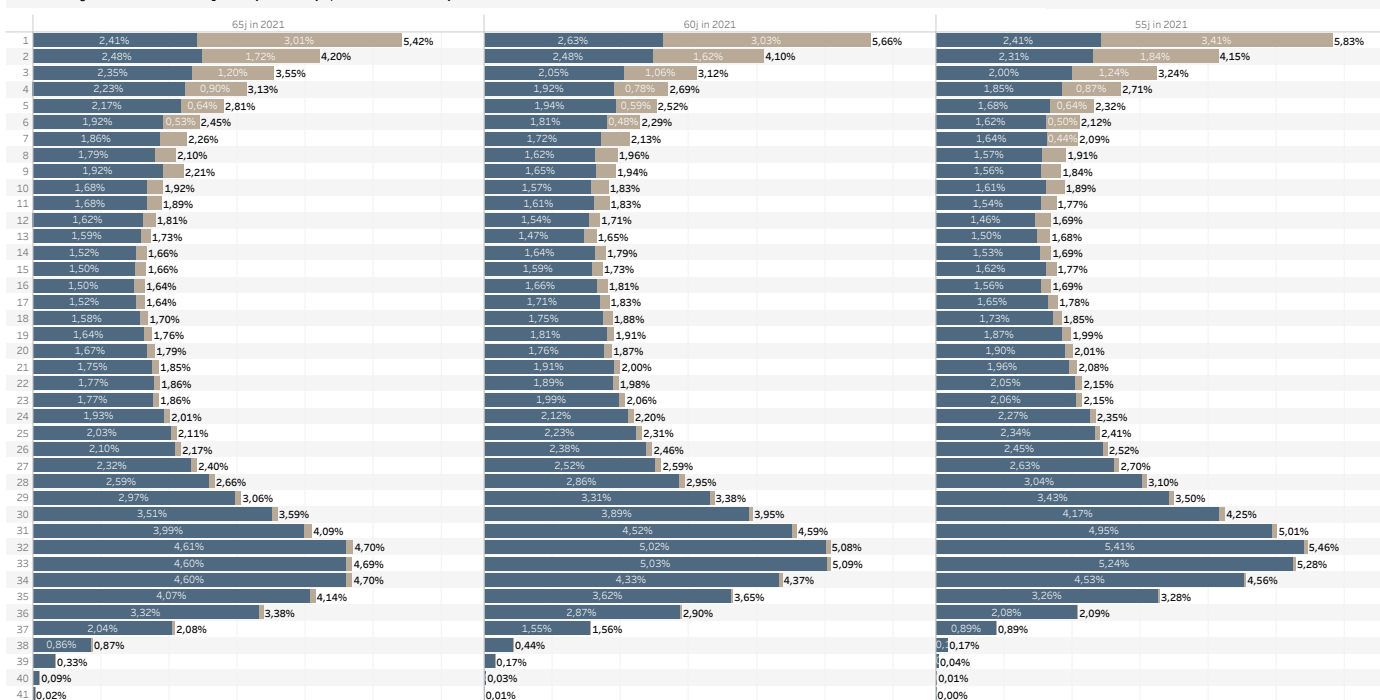
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

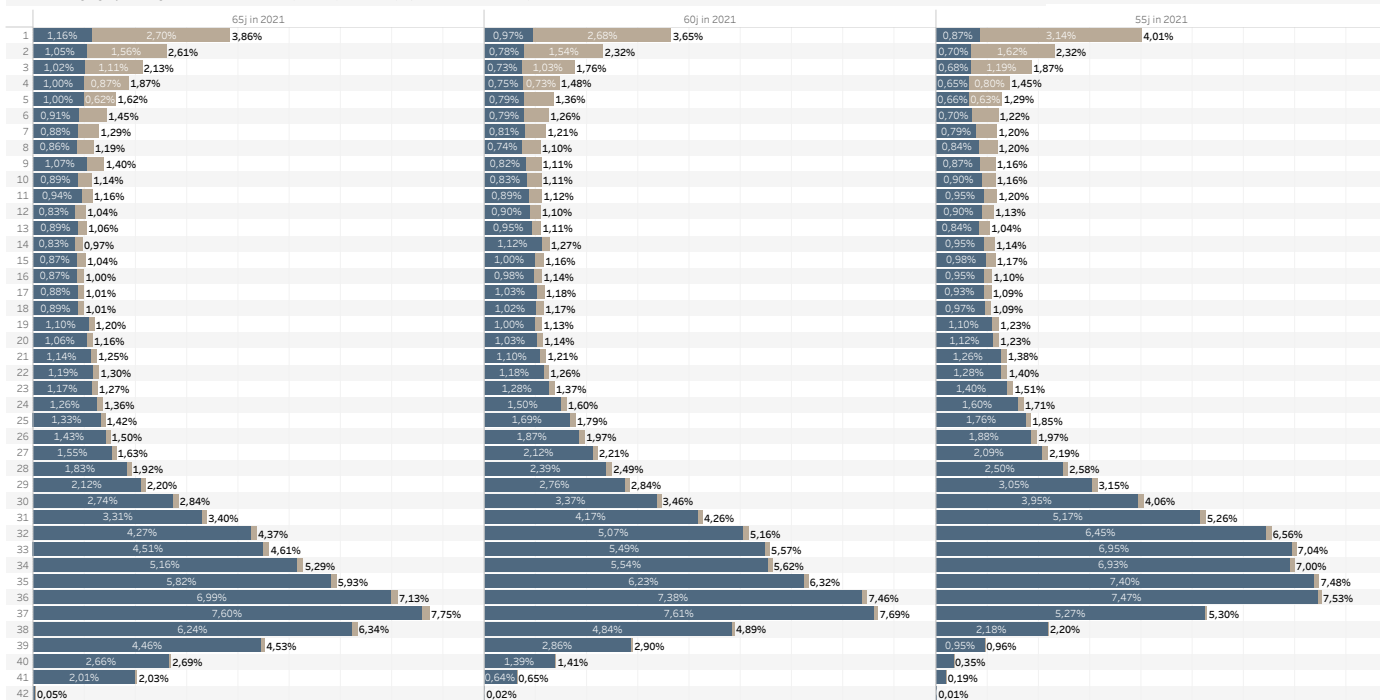
Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

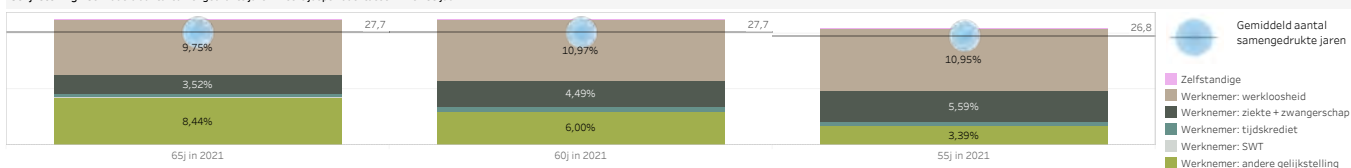
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

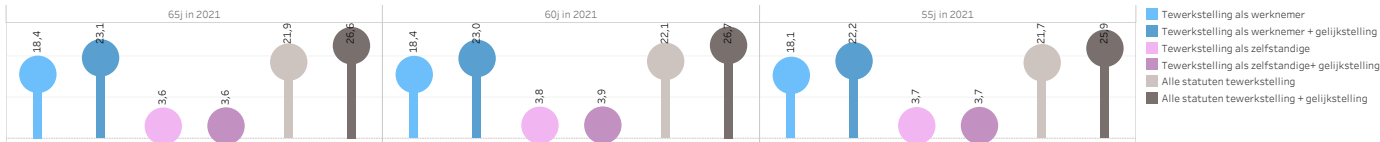
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

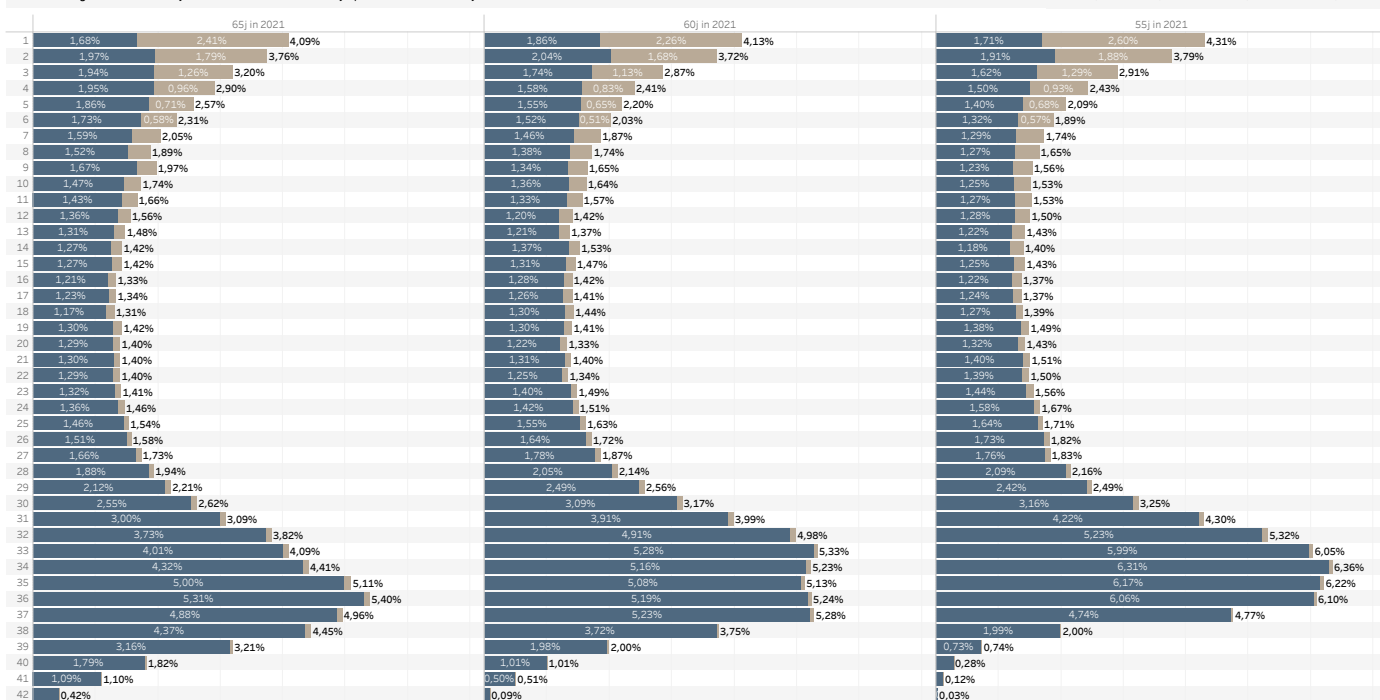
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

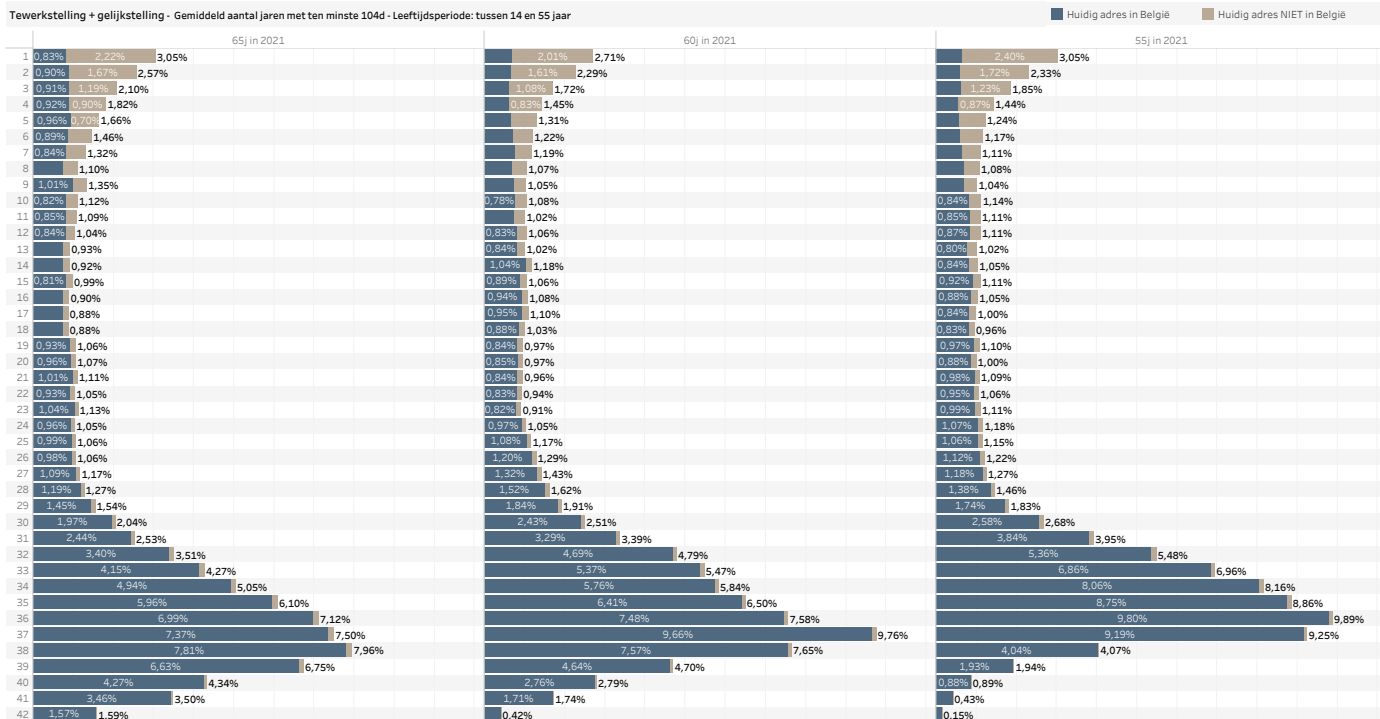
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

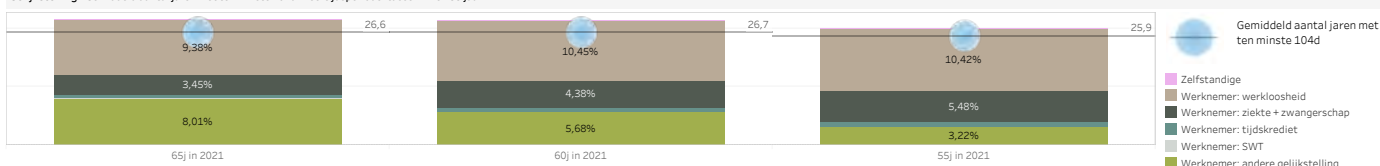
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

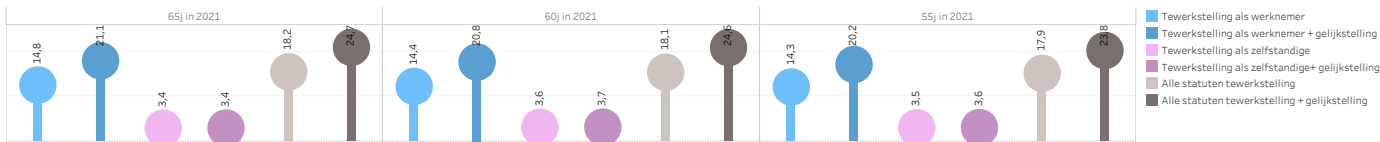
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

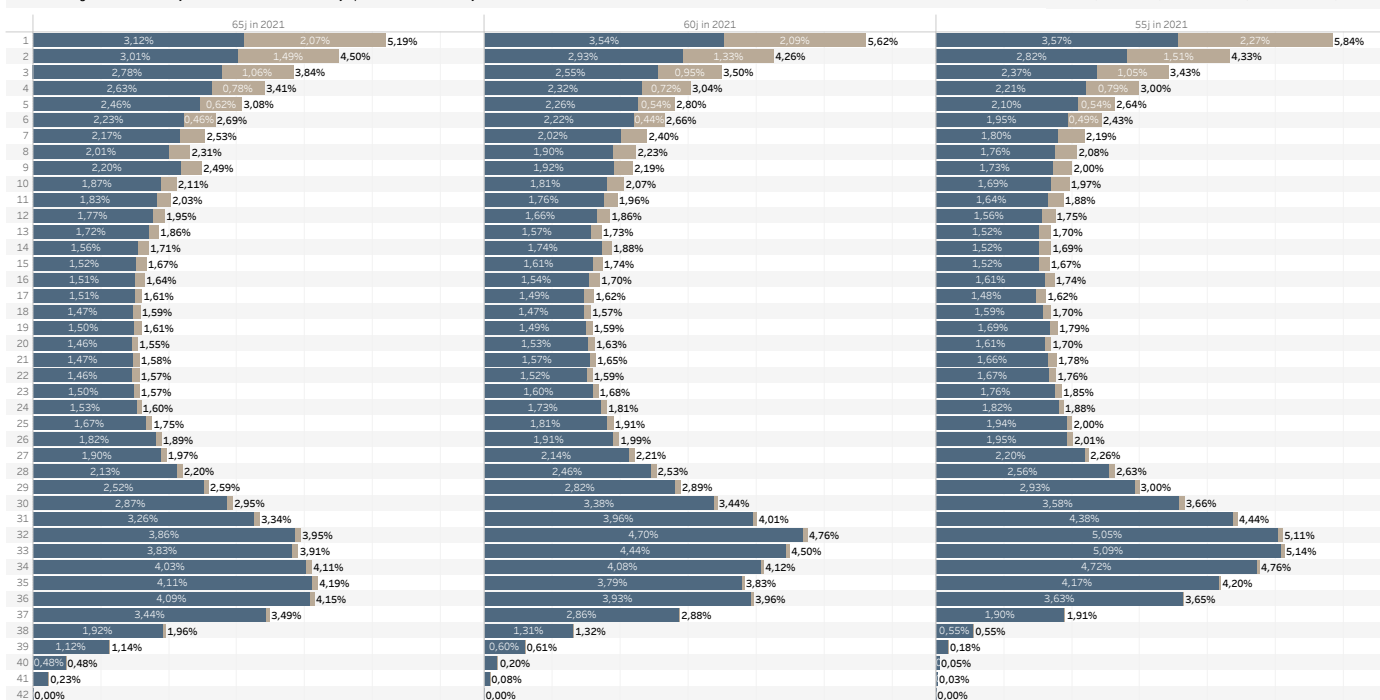
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

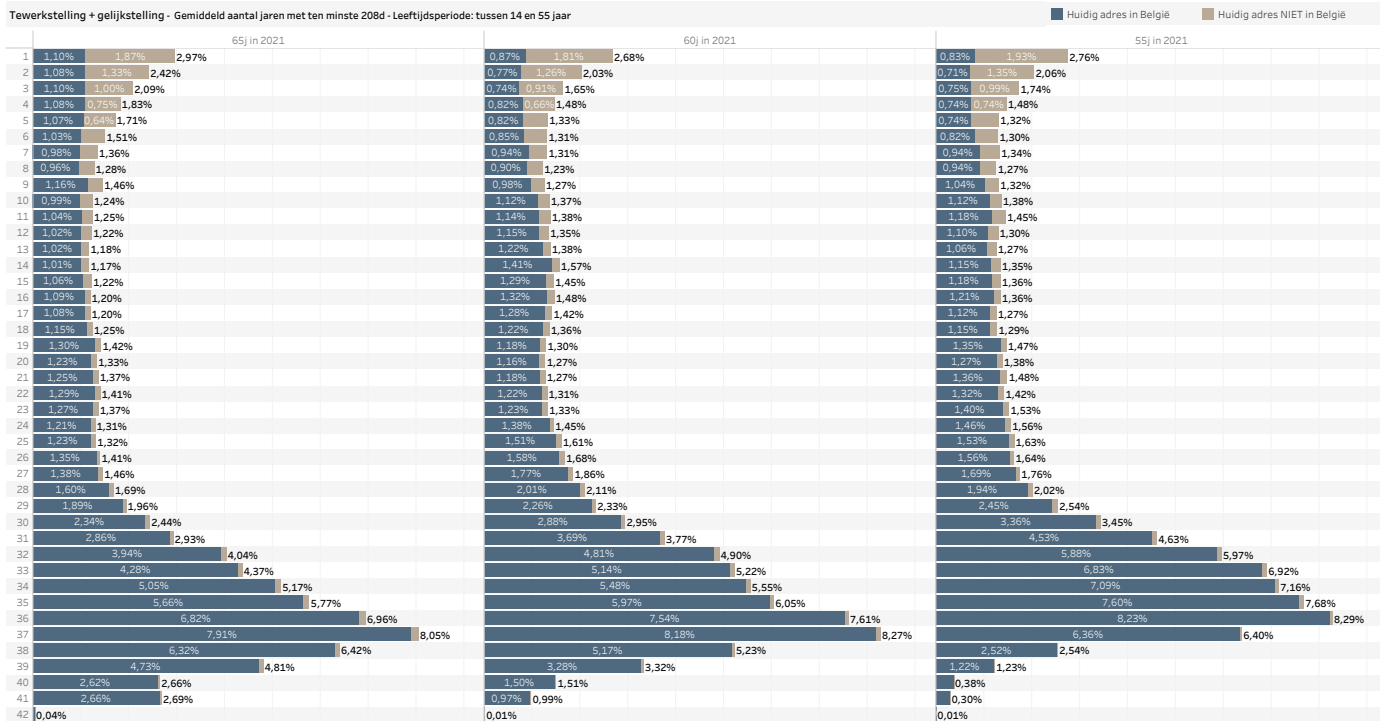
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

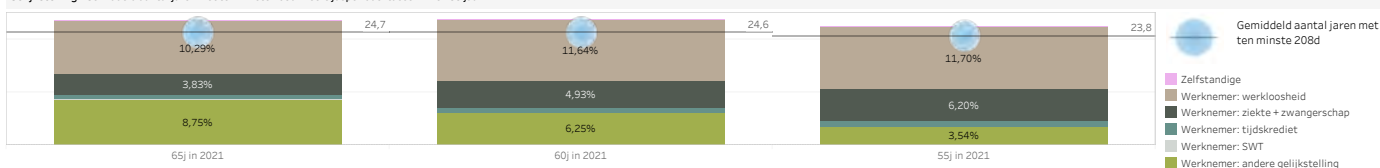
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

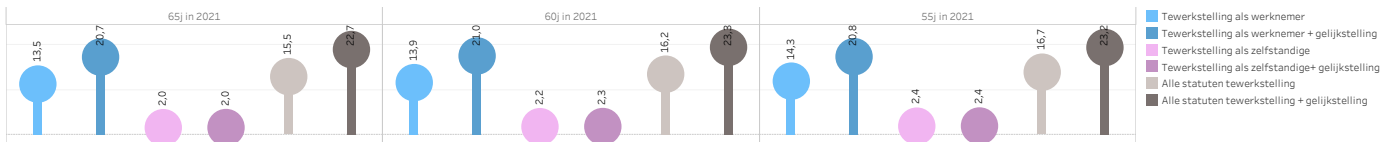
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar

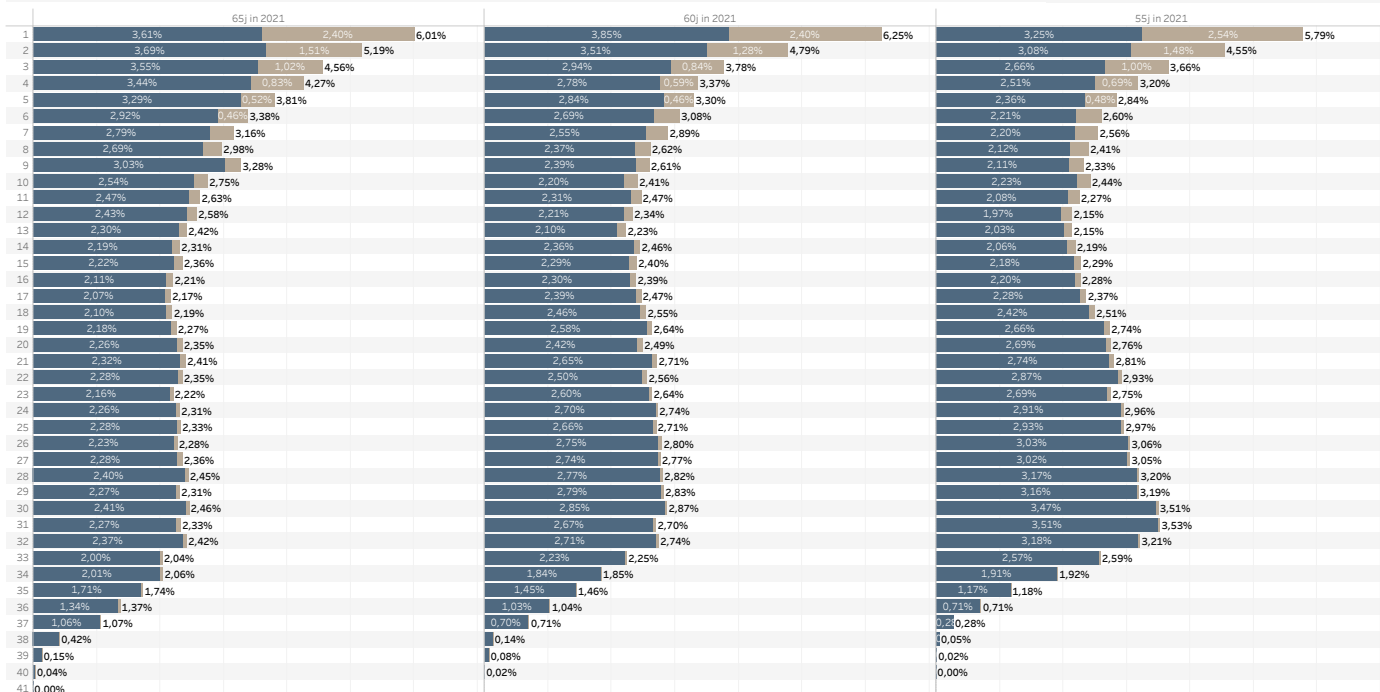

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

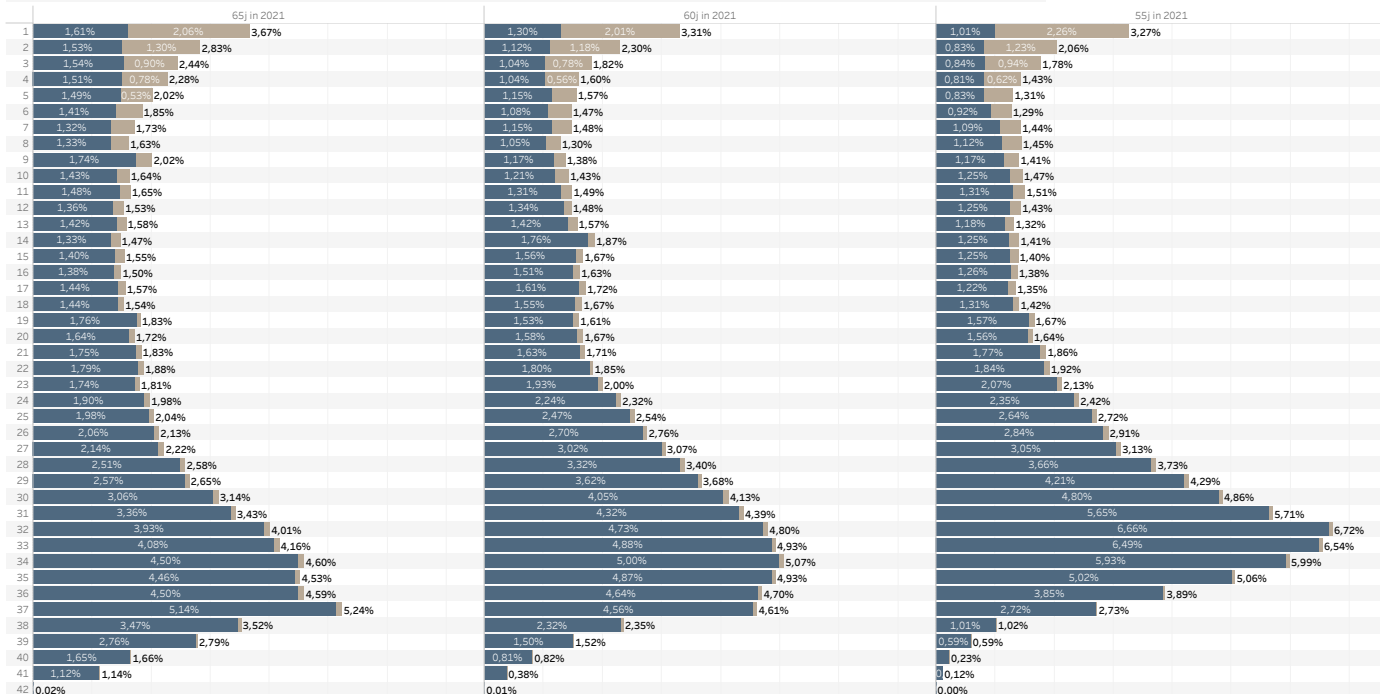
Twerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

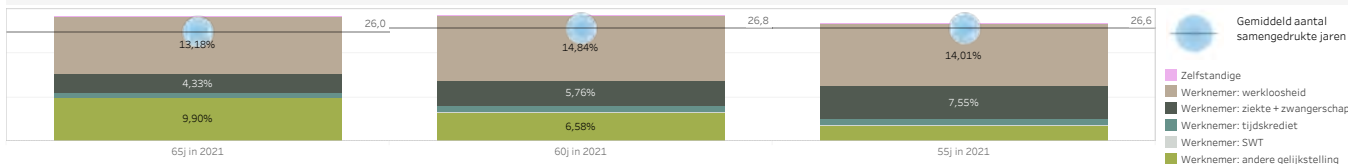

Twerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

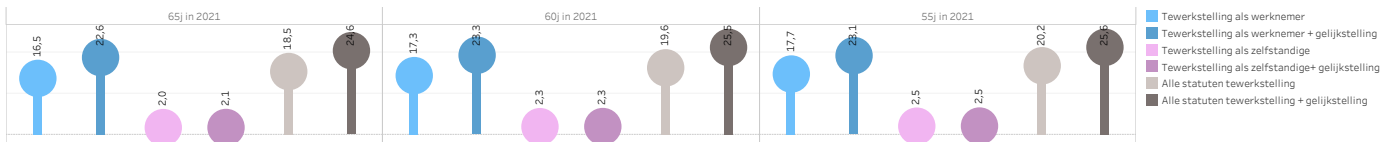
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

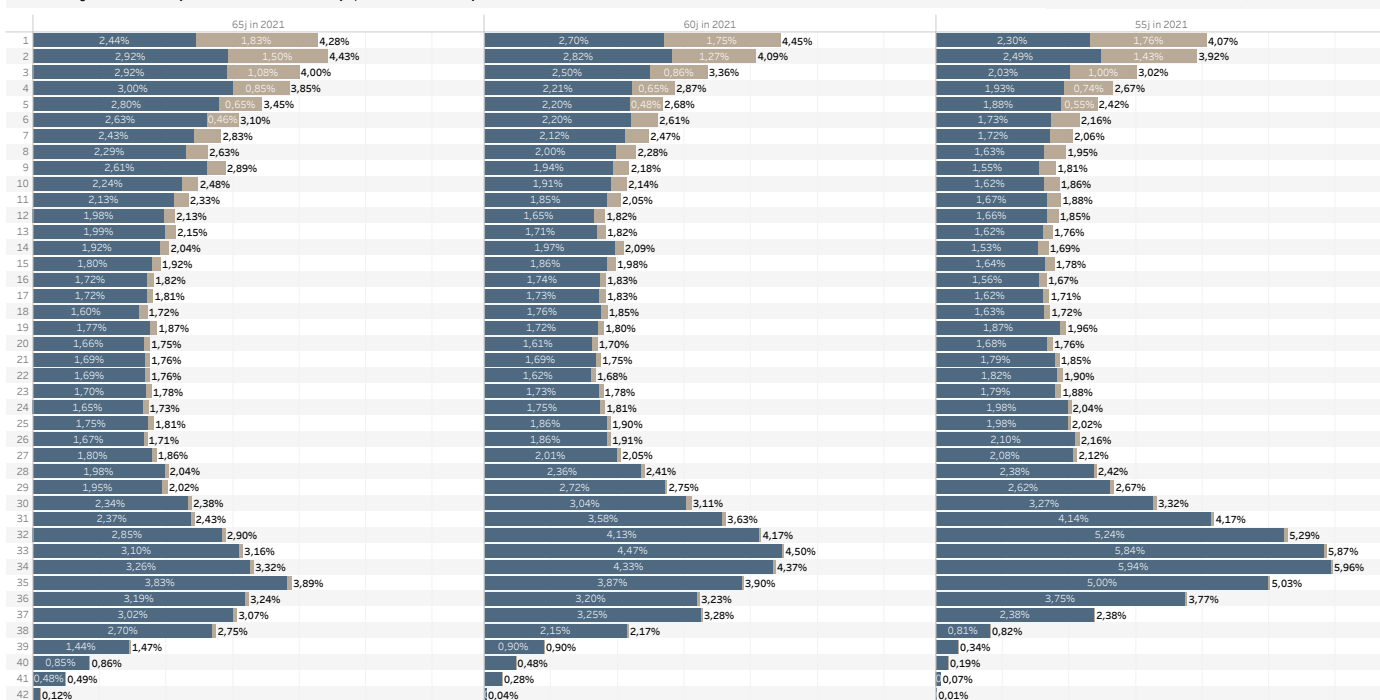
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

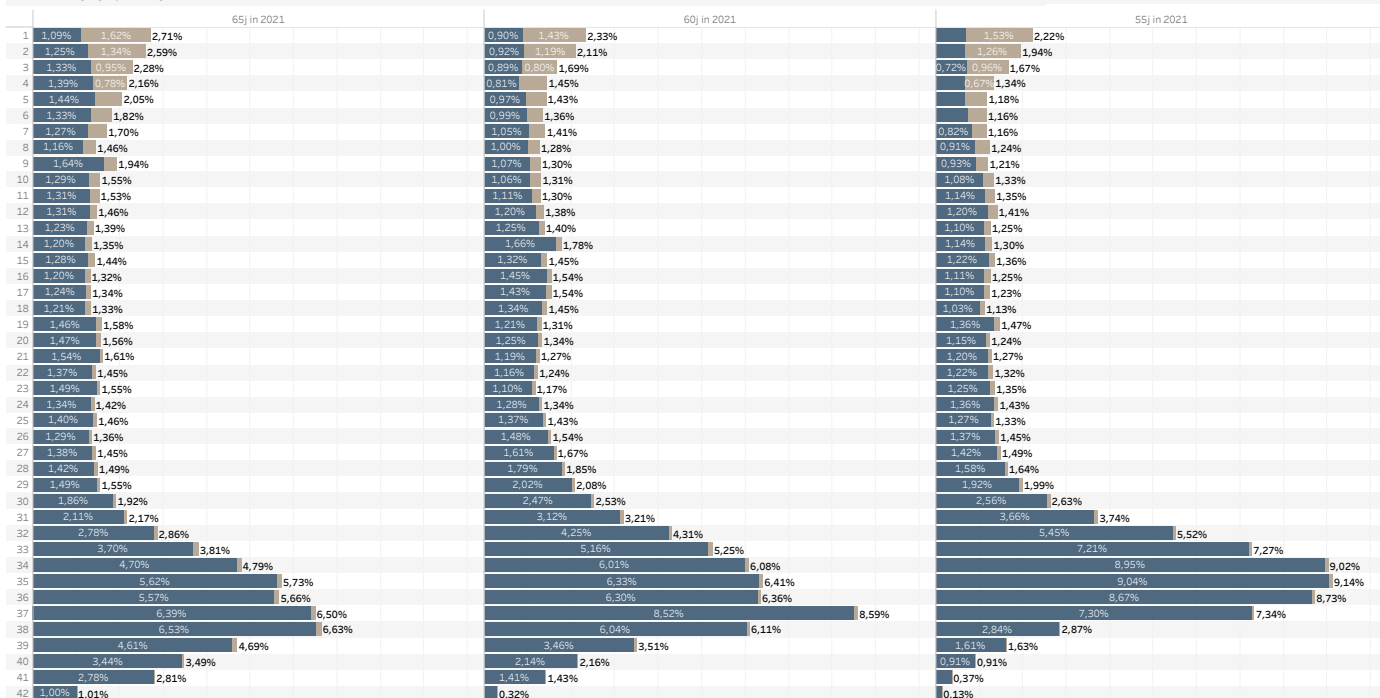
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

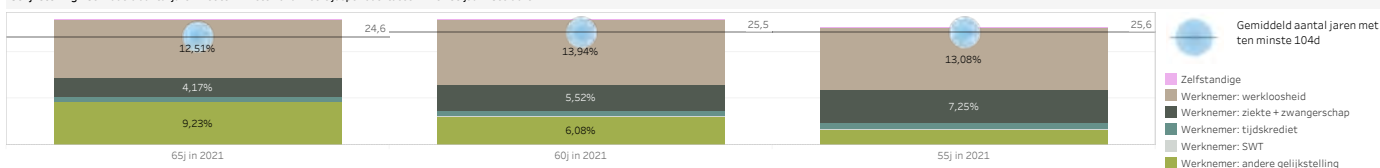
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

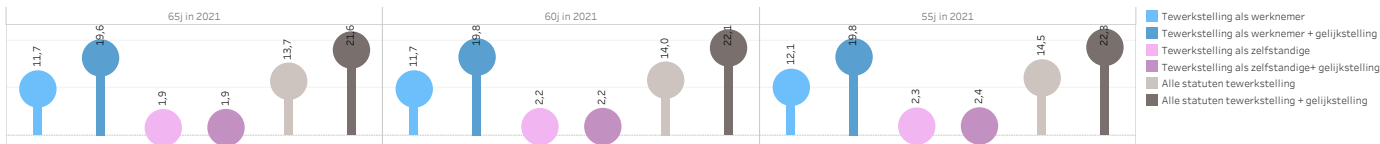

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

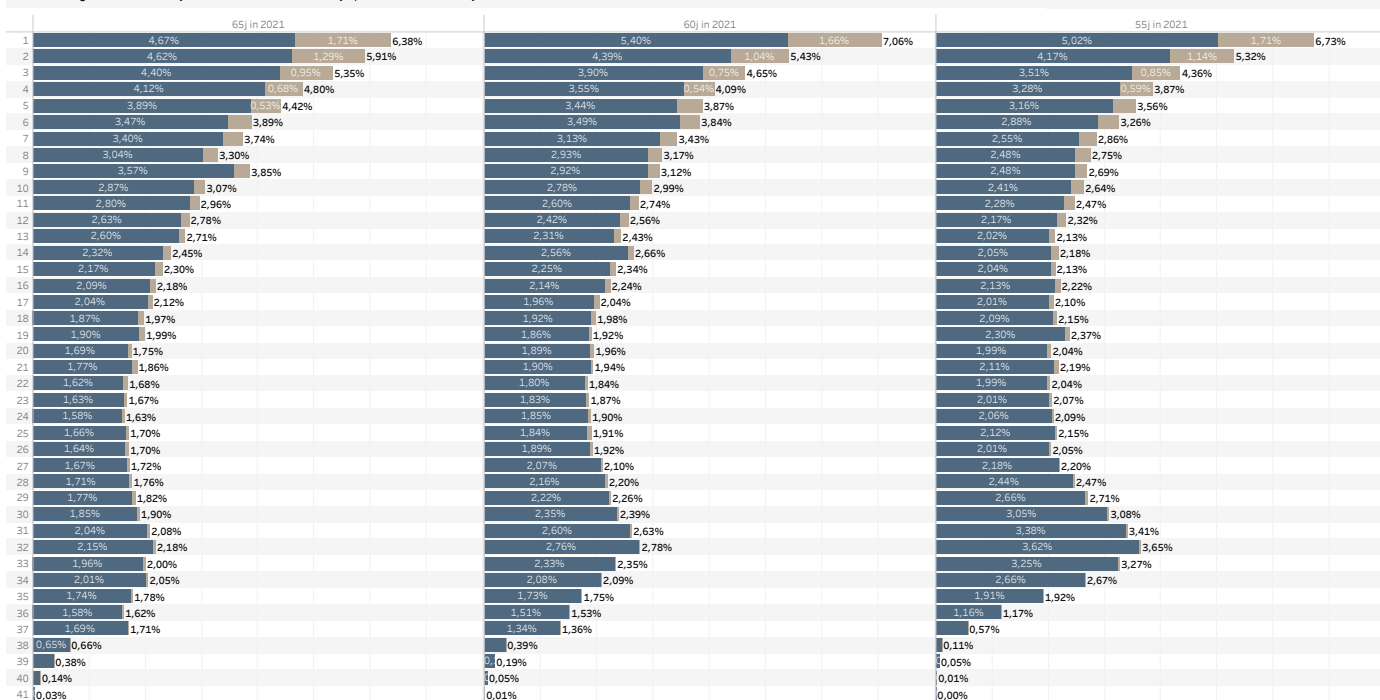

Loopbaansamenstelling per leeftijdperiode - werknemers en/of zelfstandigen jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

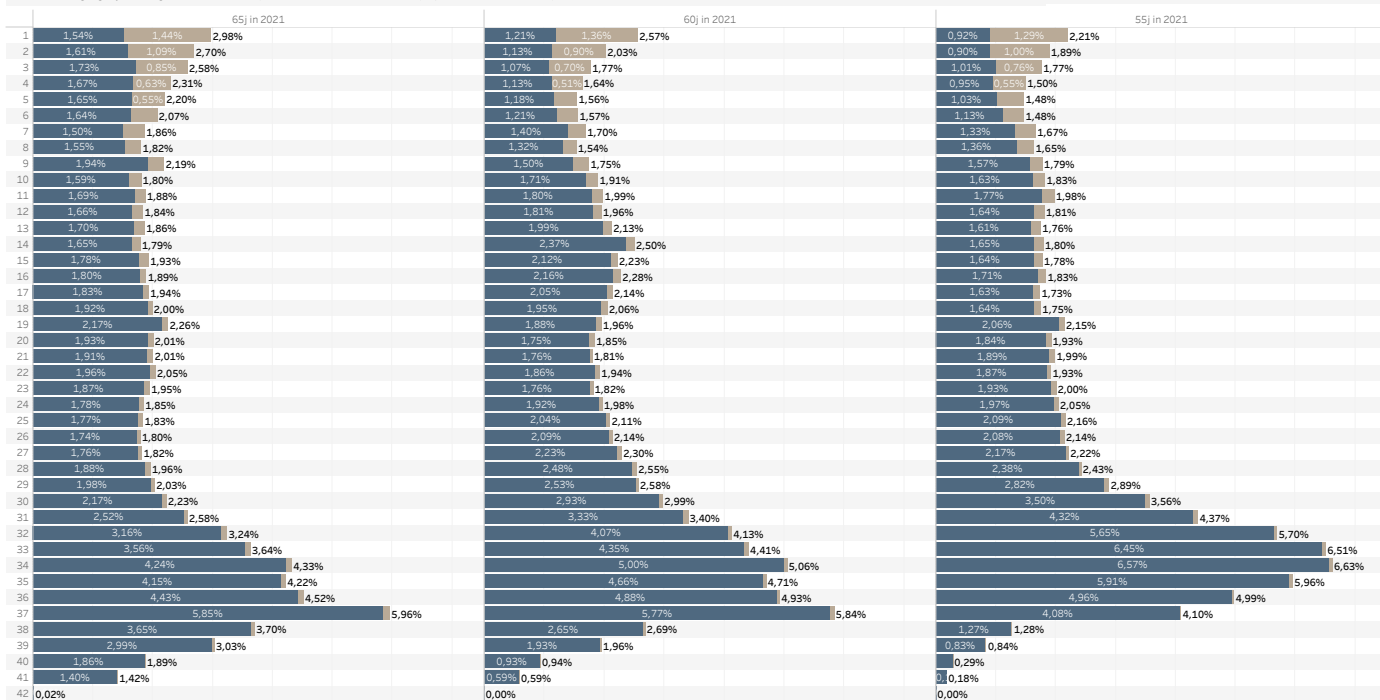
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

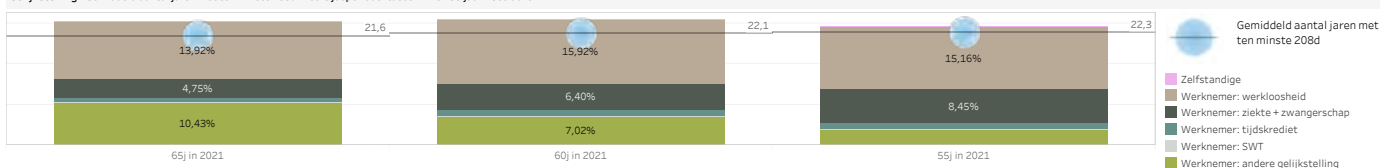
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

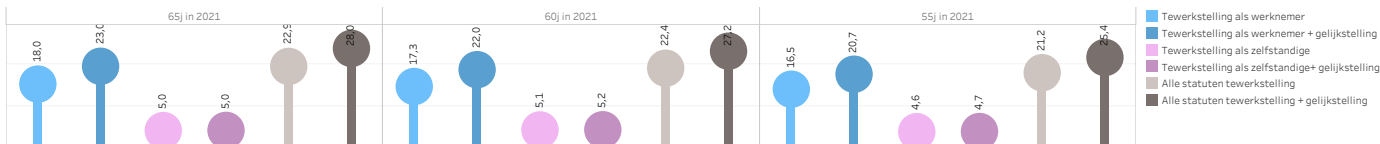
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: V

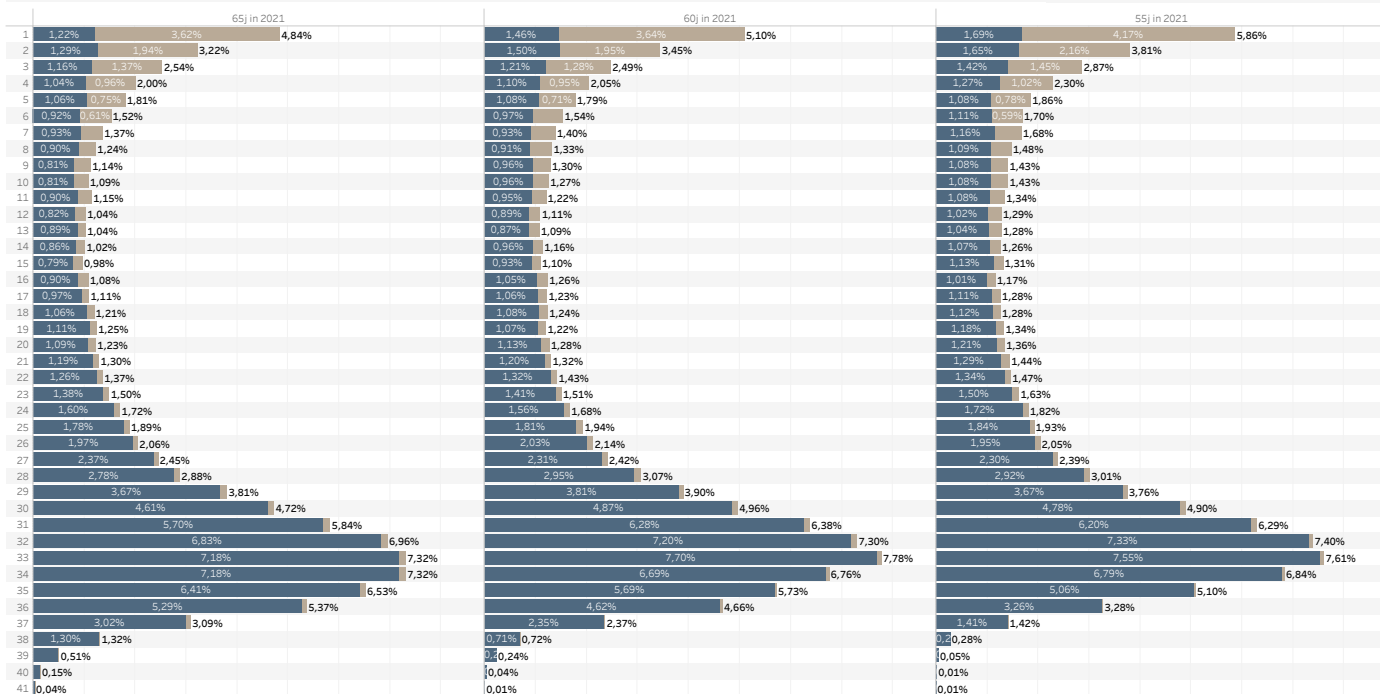

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

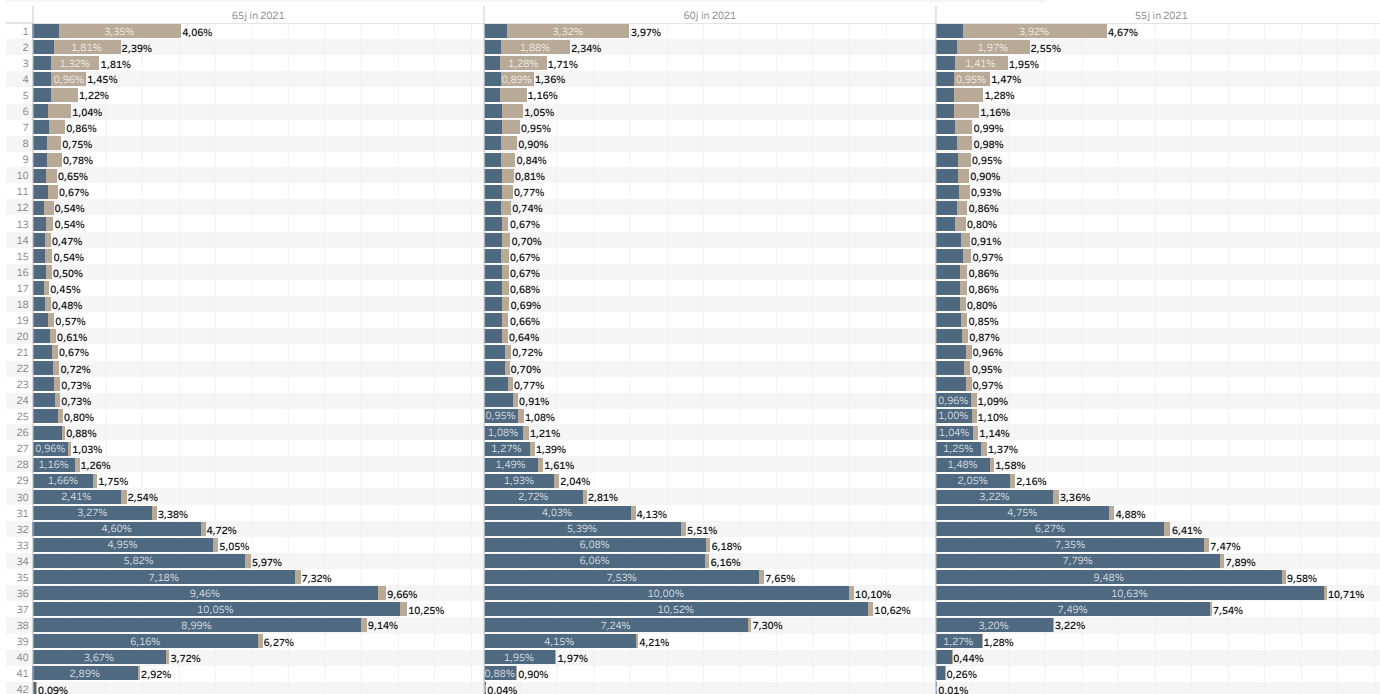
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

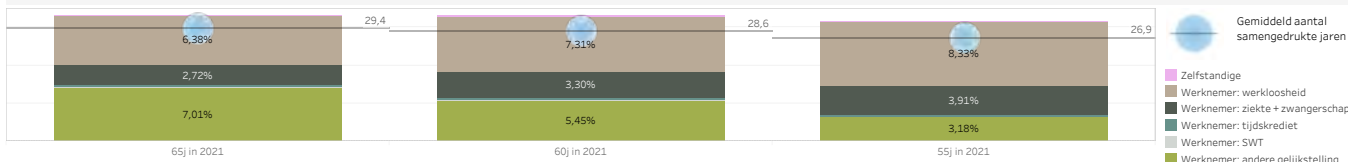

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

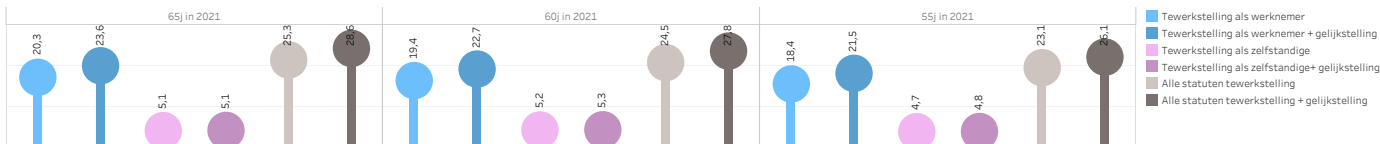
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

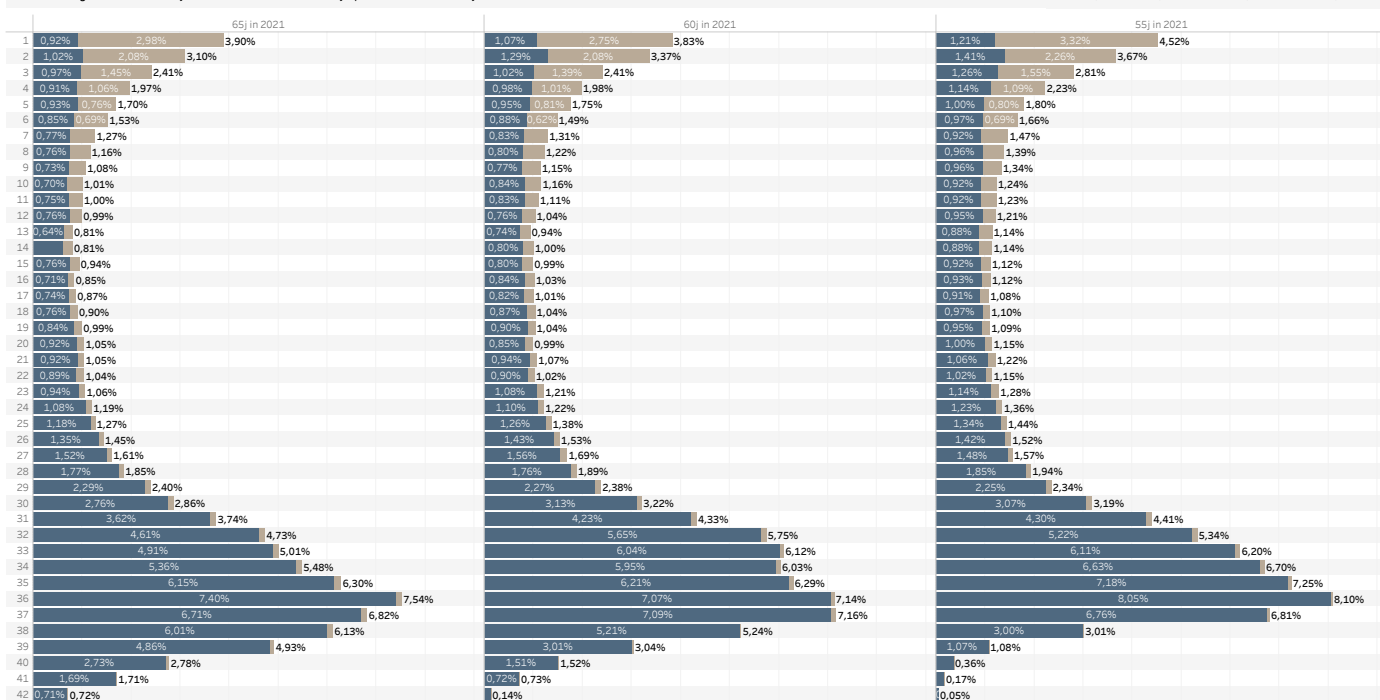
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

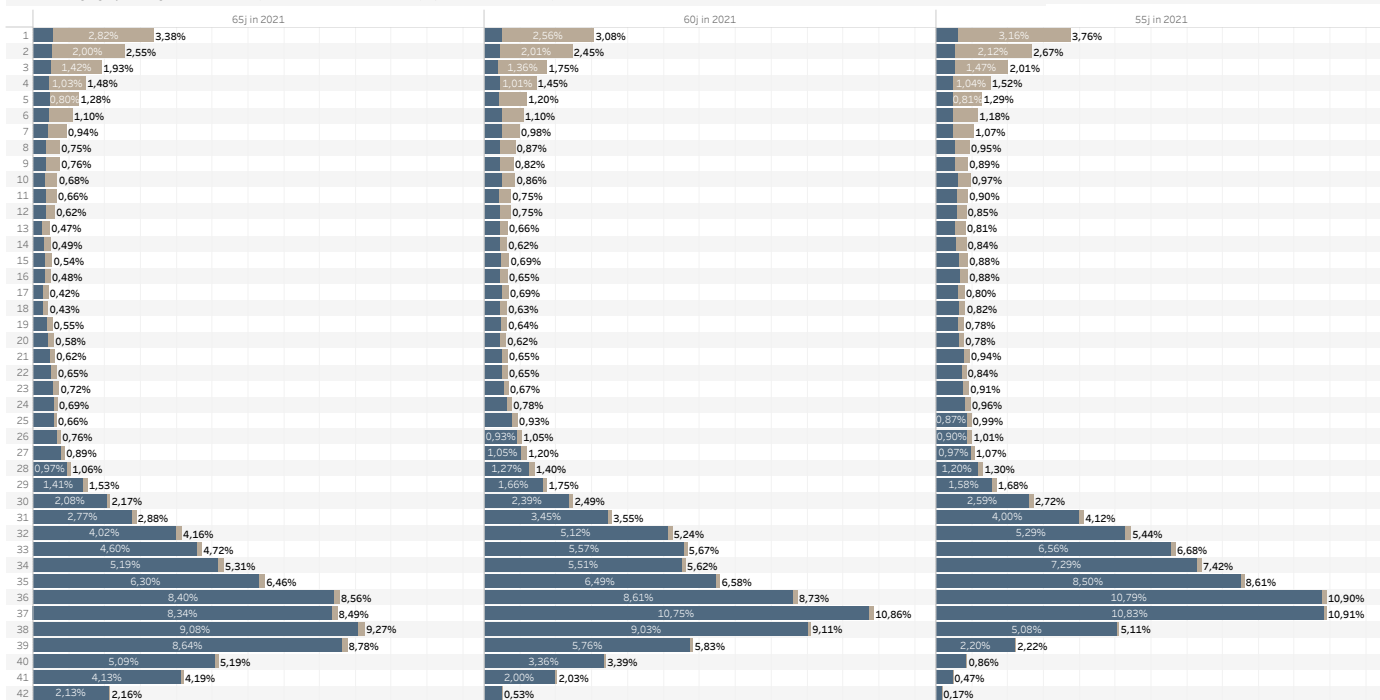
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

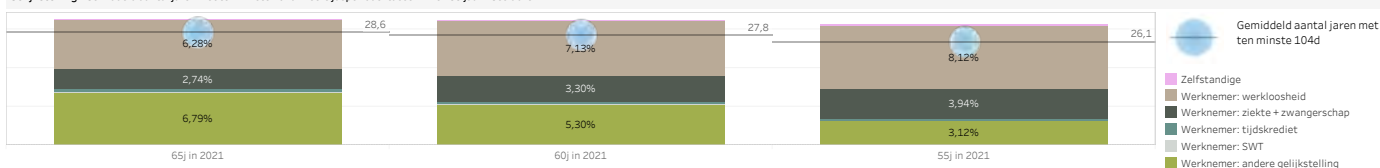
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

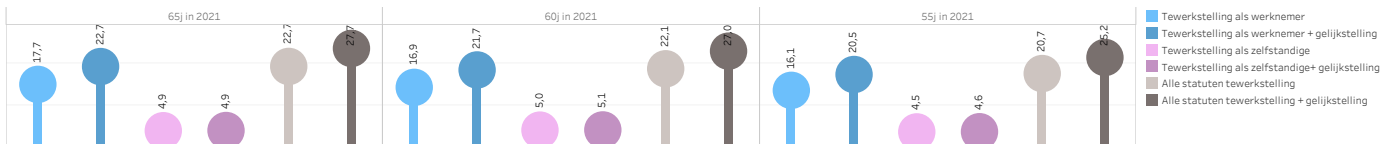
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

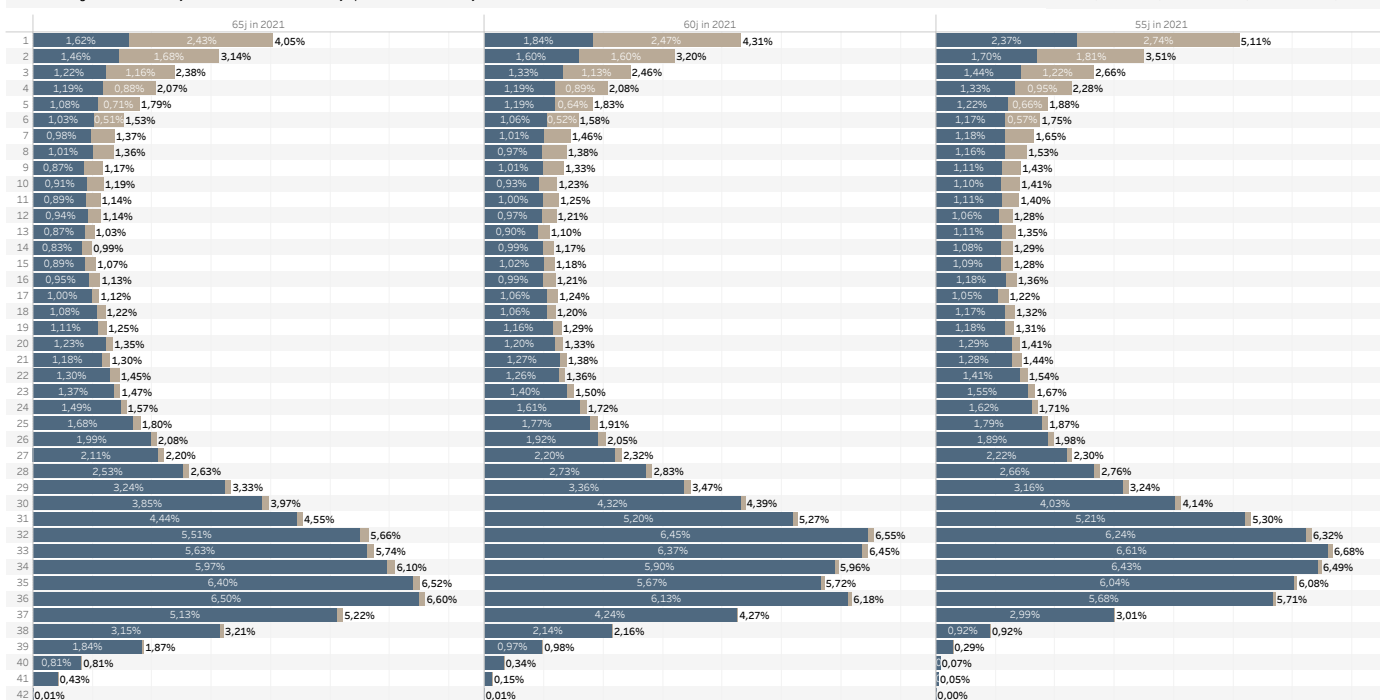
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

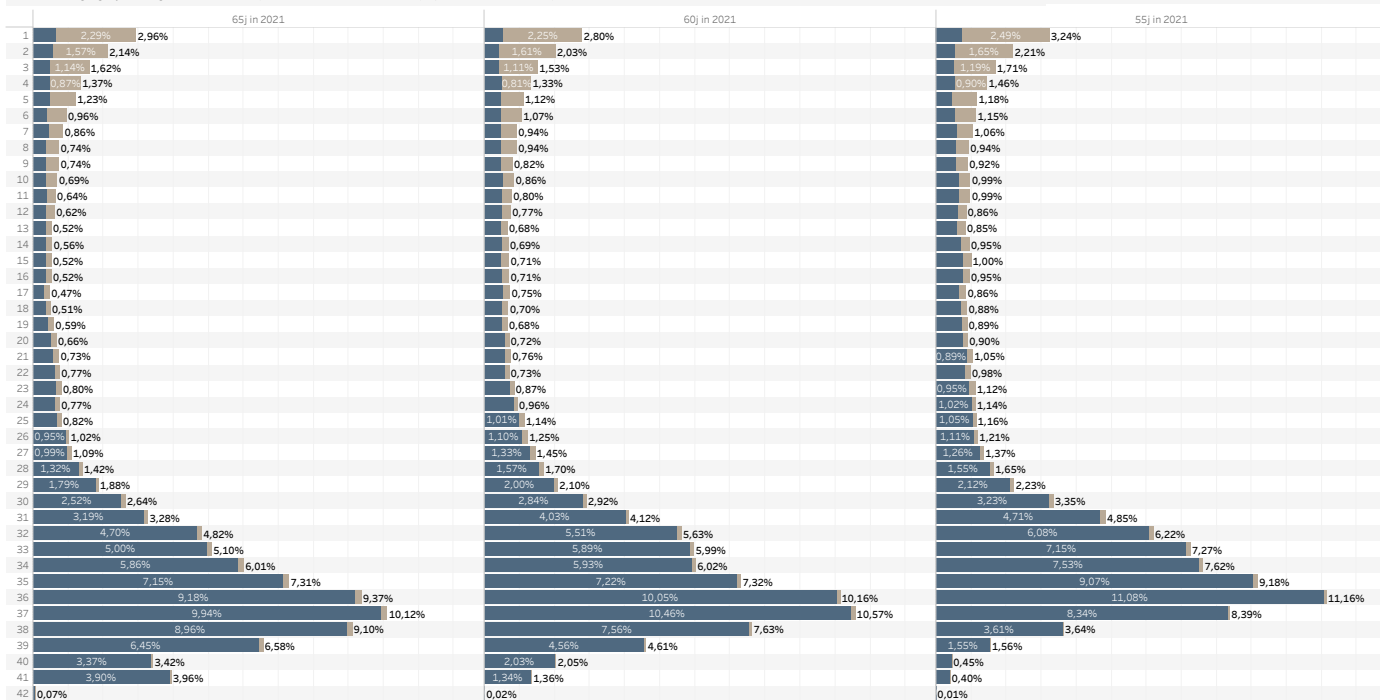
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

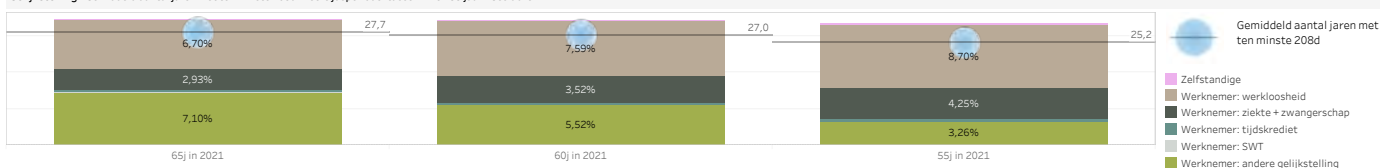
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

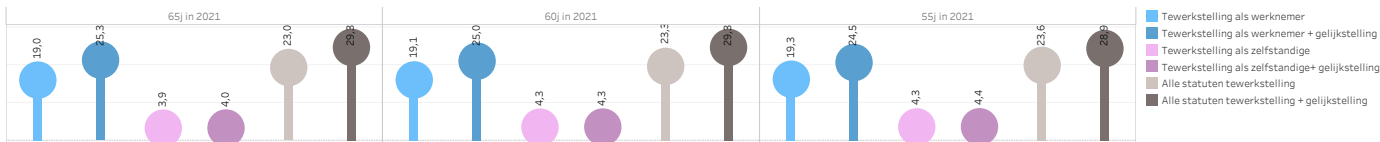
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdspanne: tussen 14 en 55 jaar - Geslacht: M

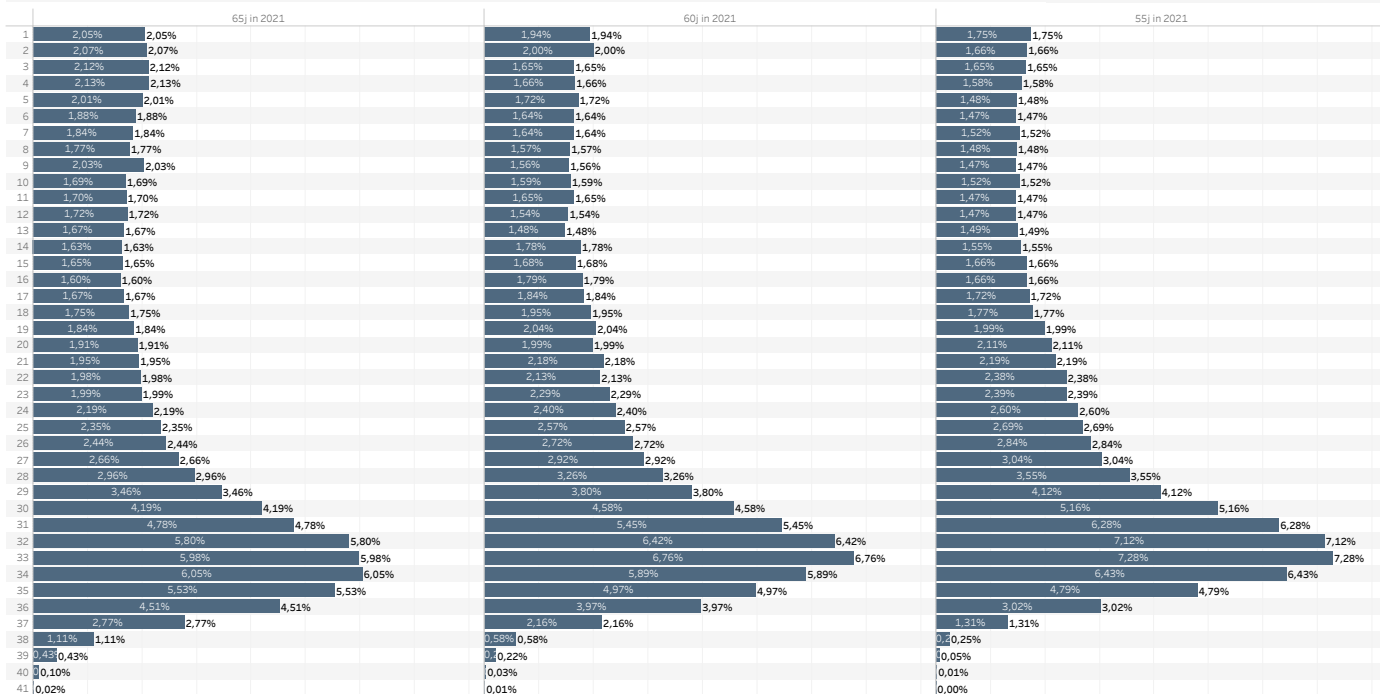

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

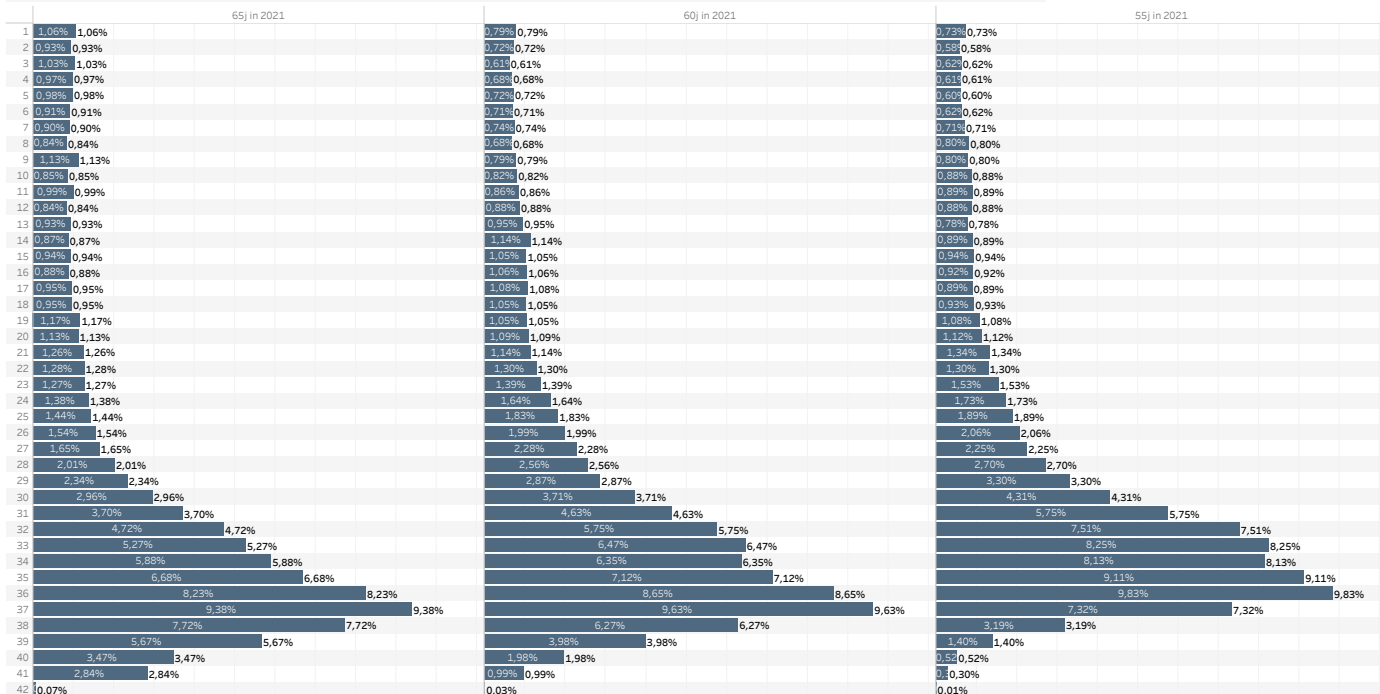
Twerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

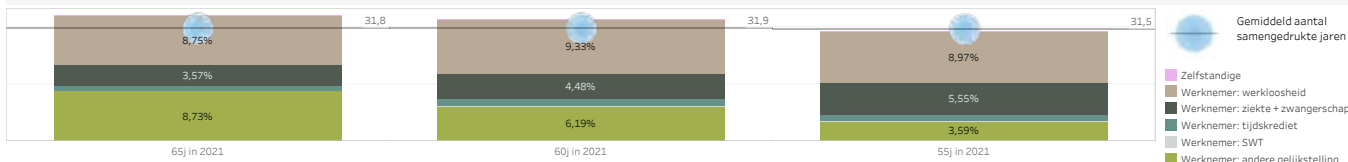

Twerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

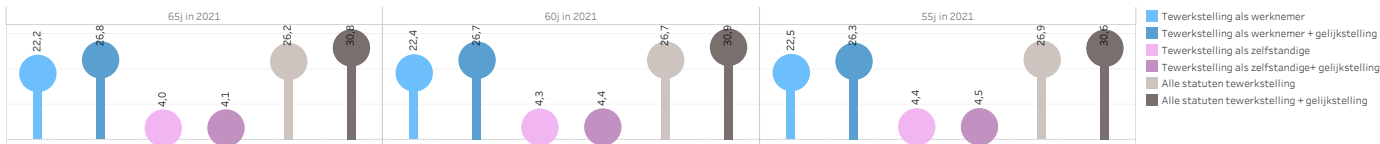
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsperiode - werknemers en/of zelfstandigen

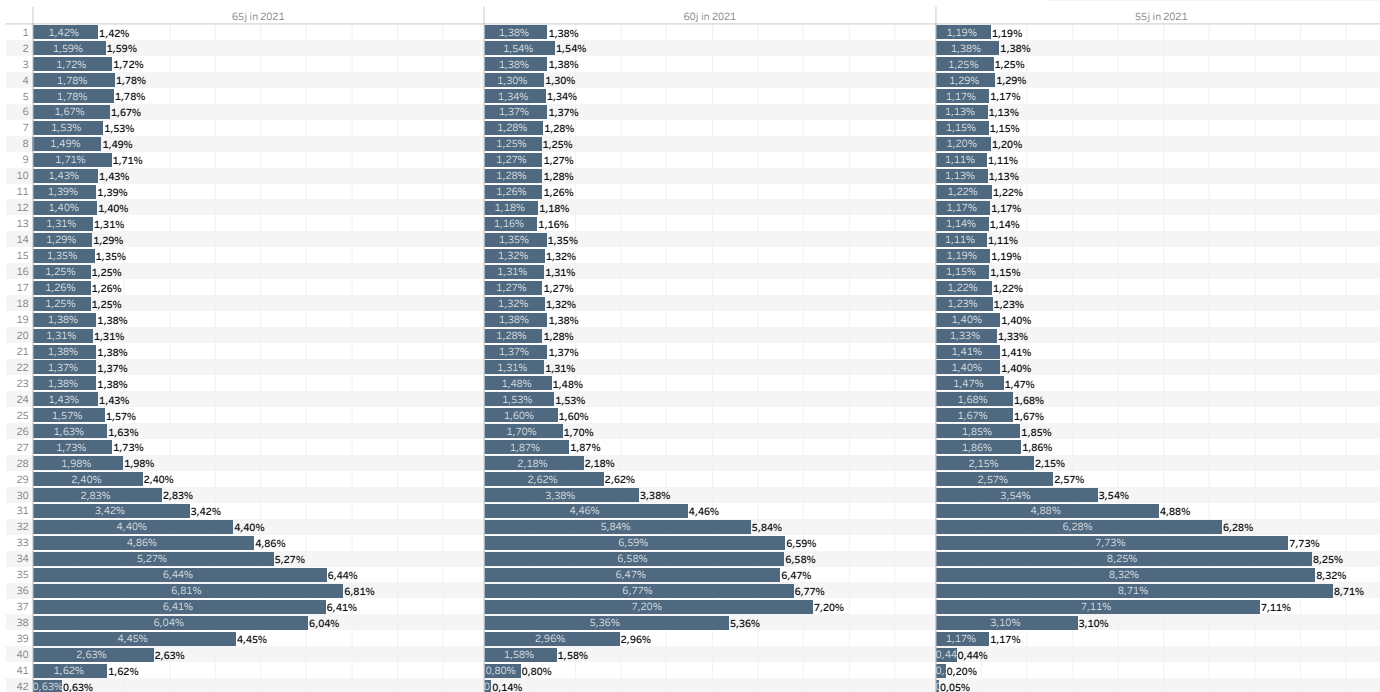
jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

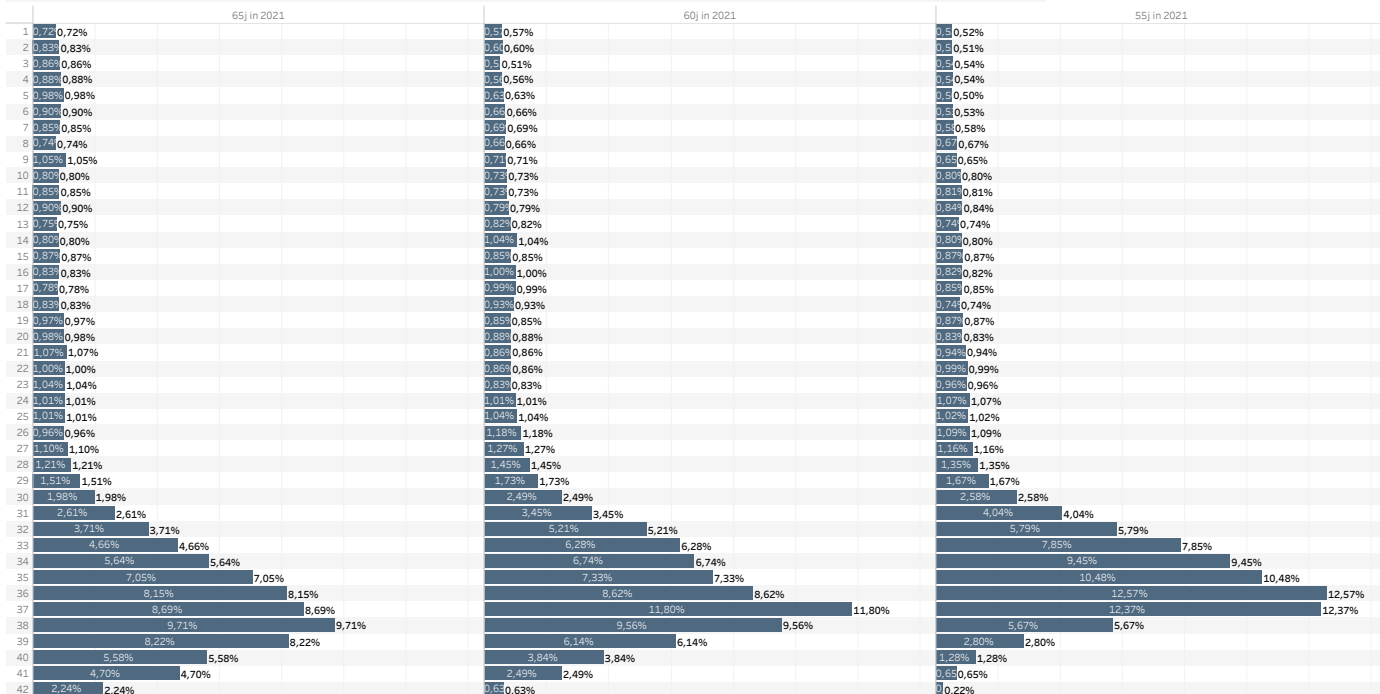
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

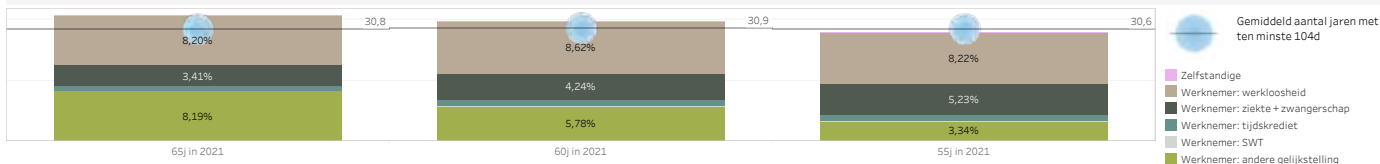

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

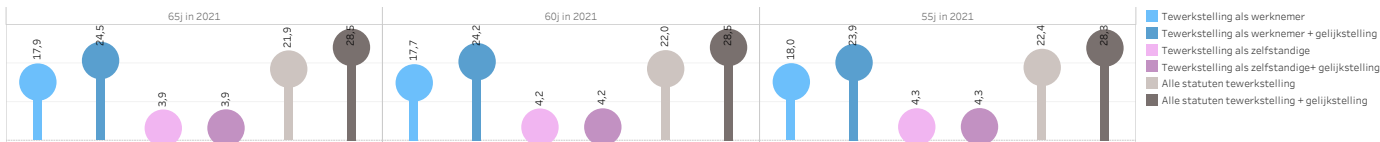
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

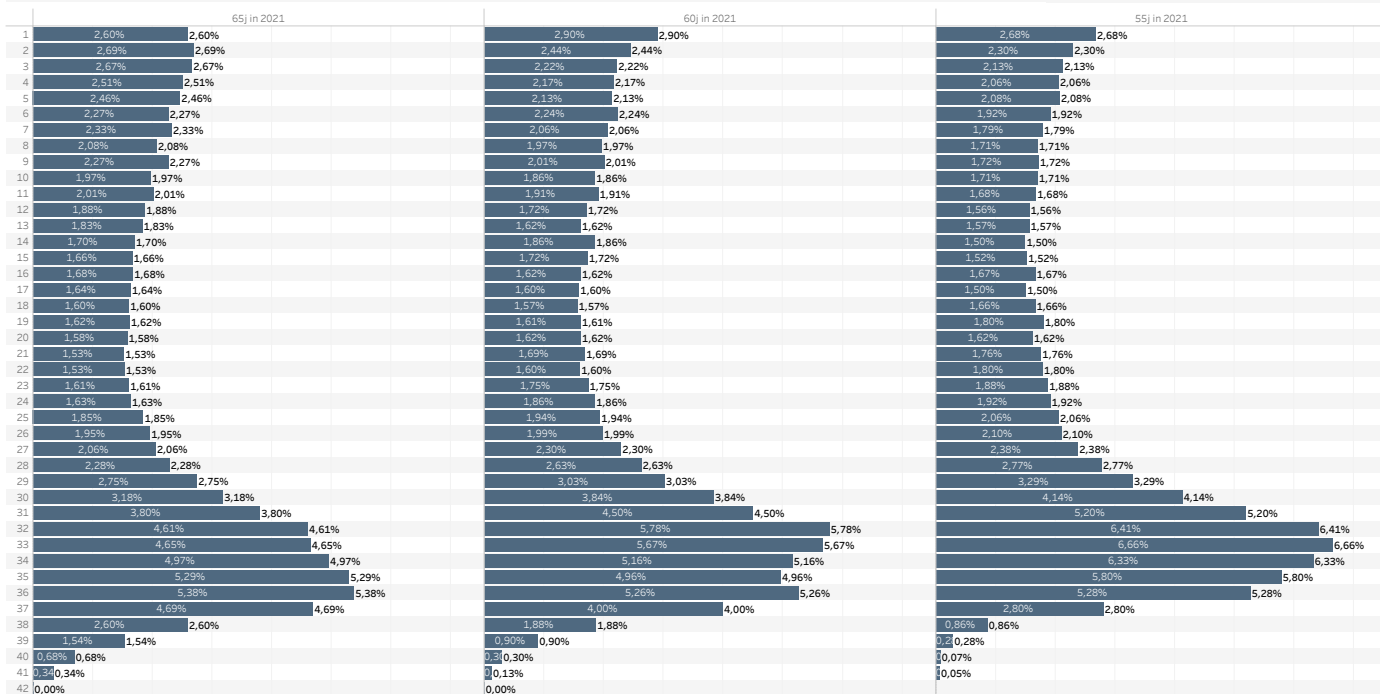

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

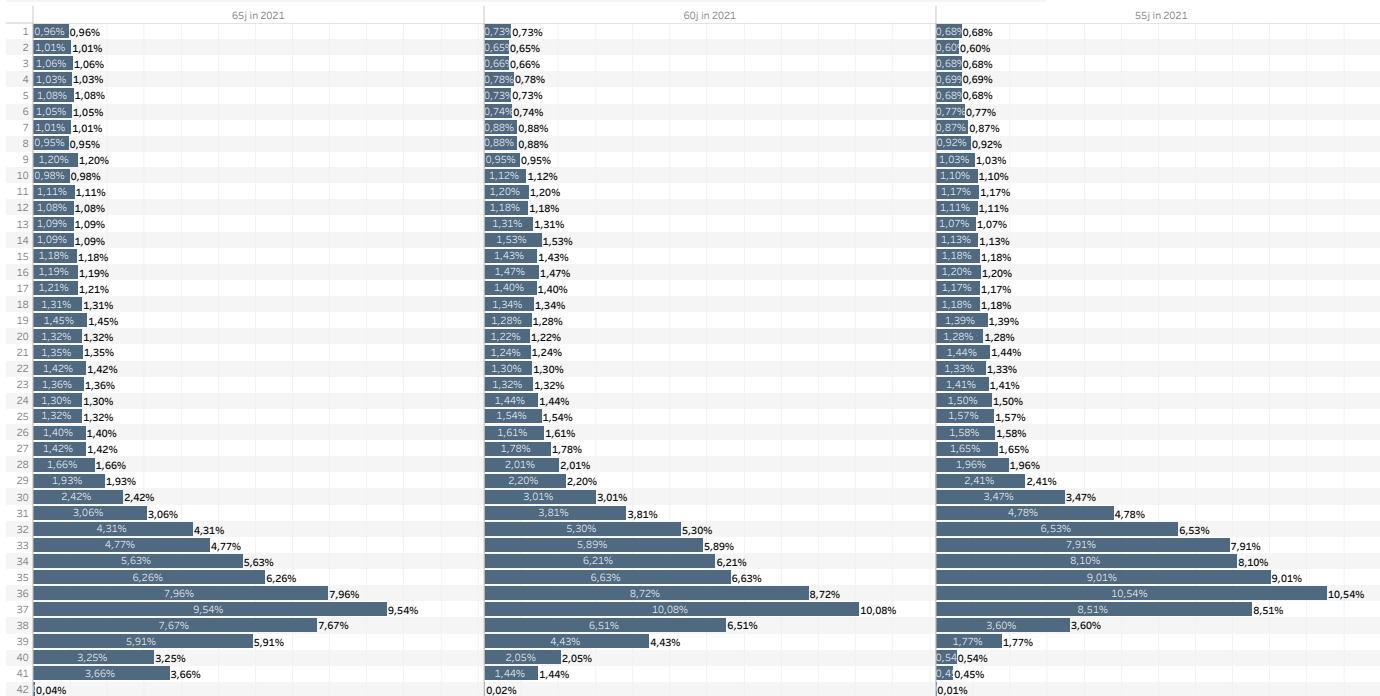
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

Huidig adres in België

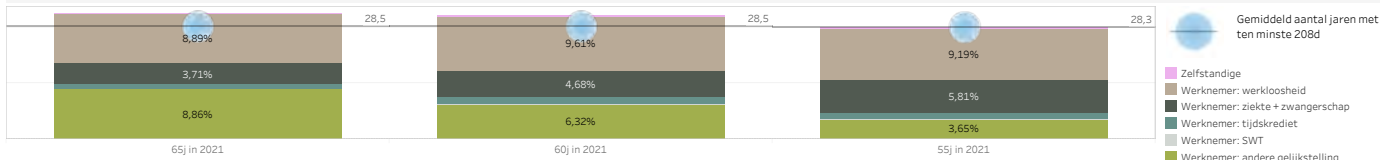

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

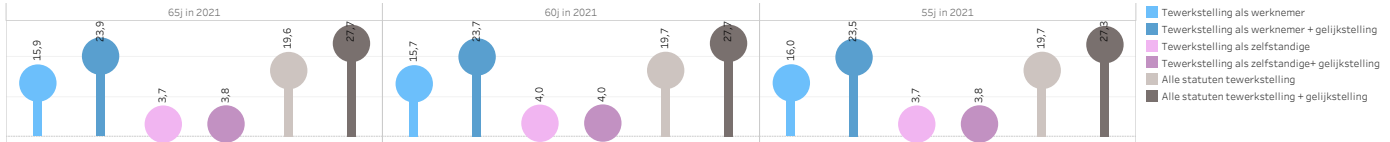
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Vlaams Gewest

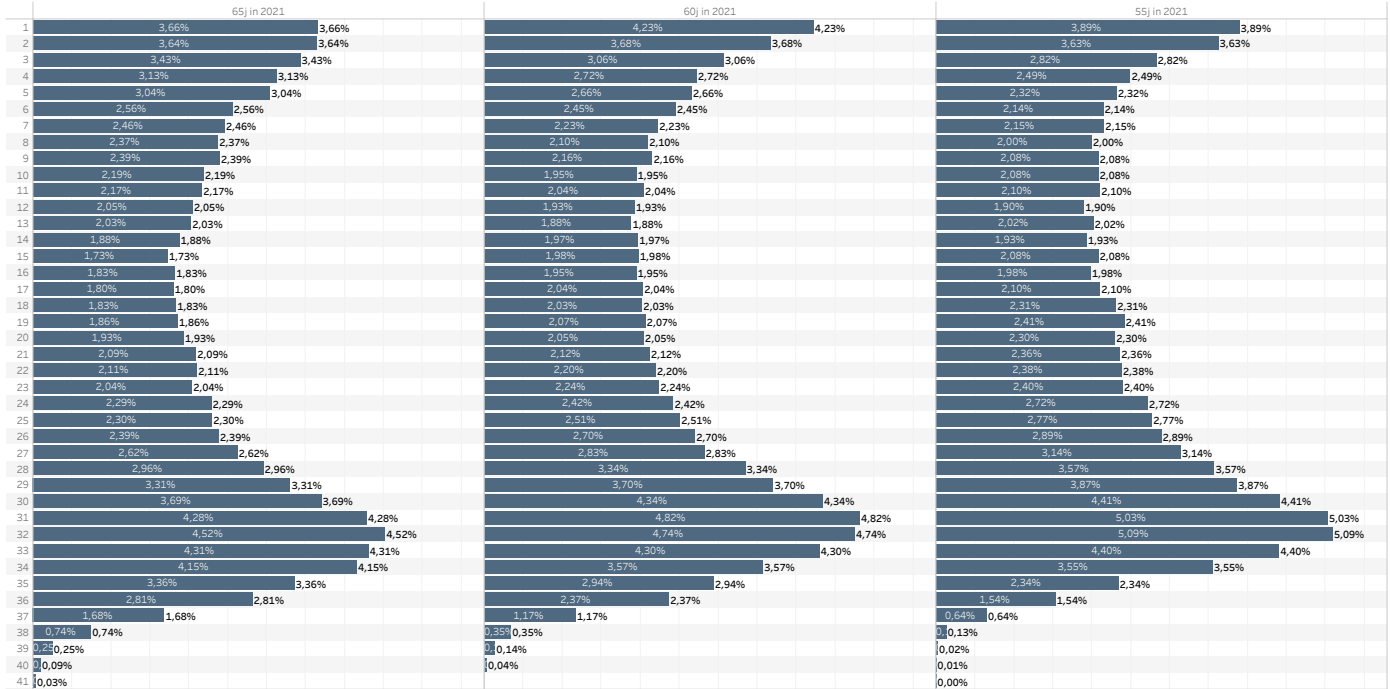

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

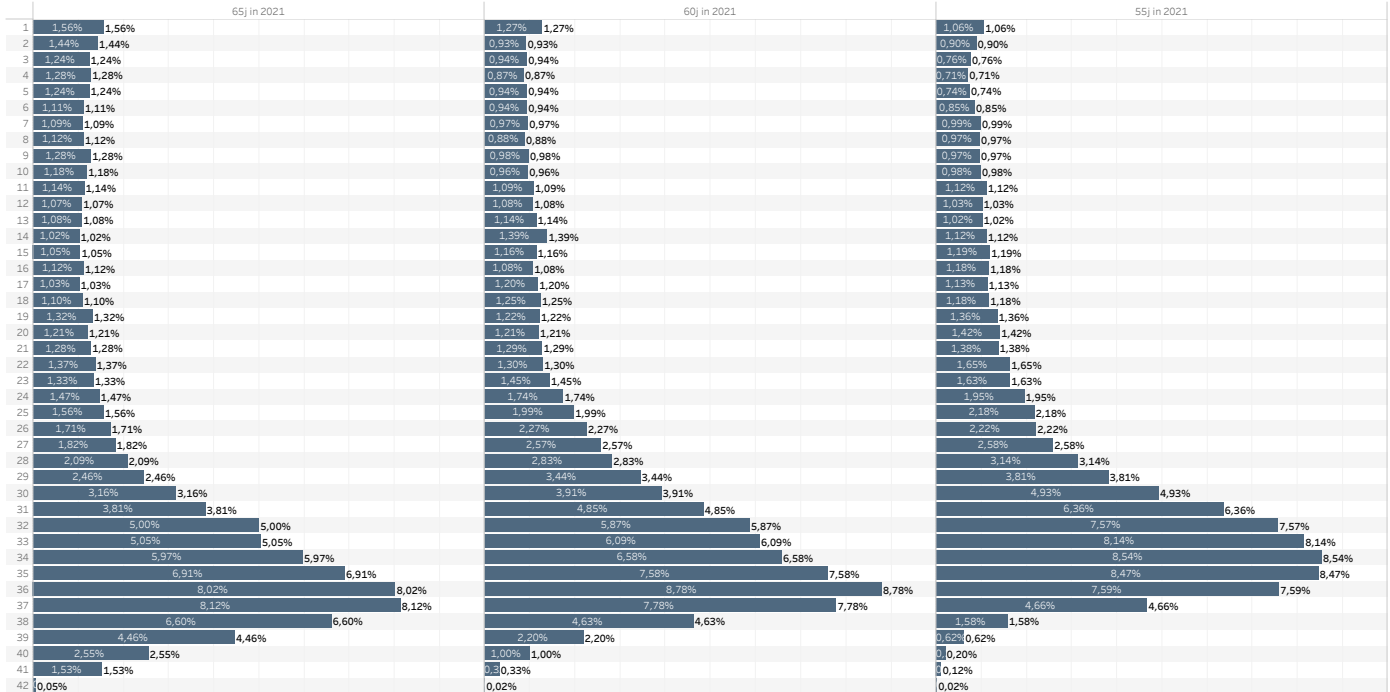
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

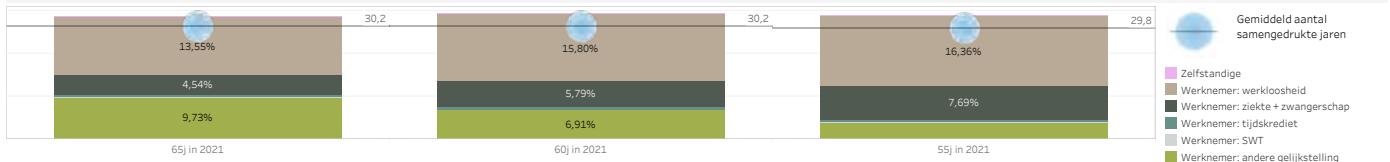

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

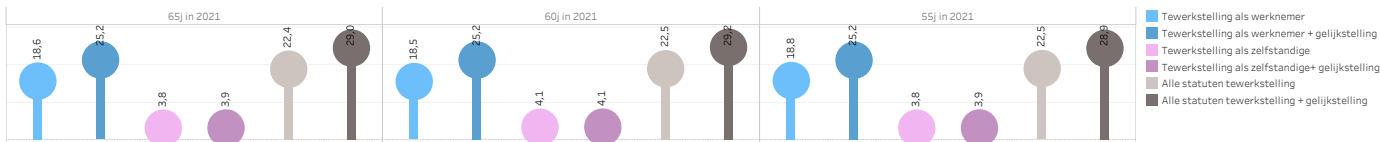
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen

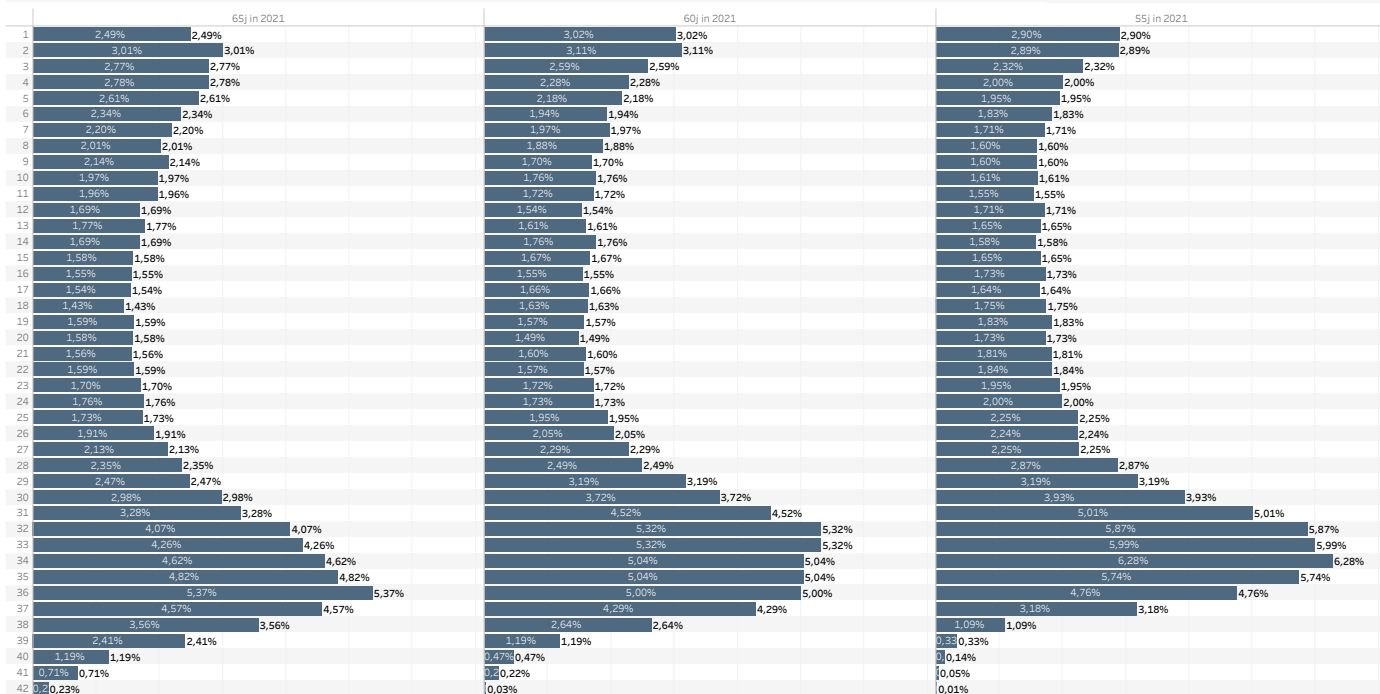
jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

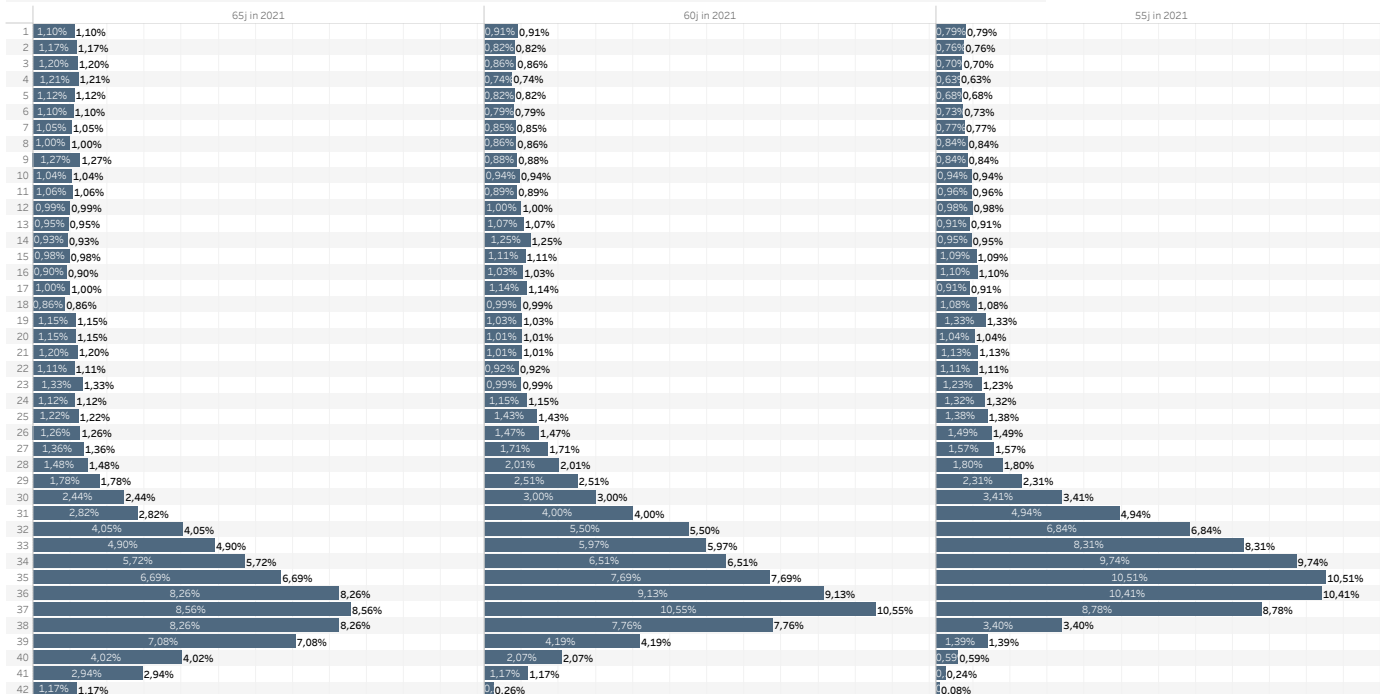
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

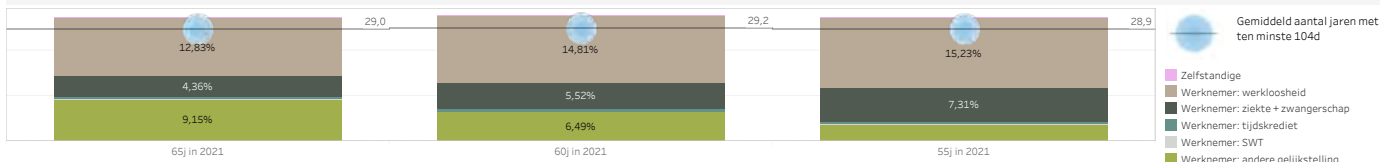

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

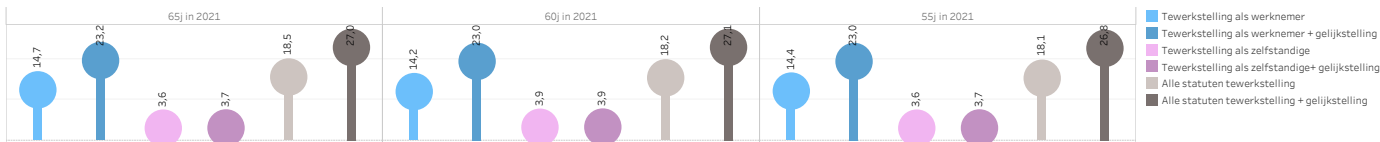
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

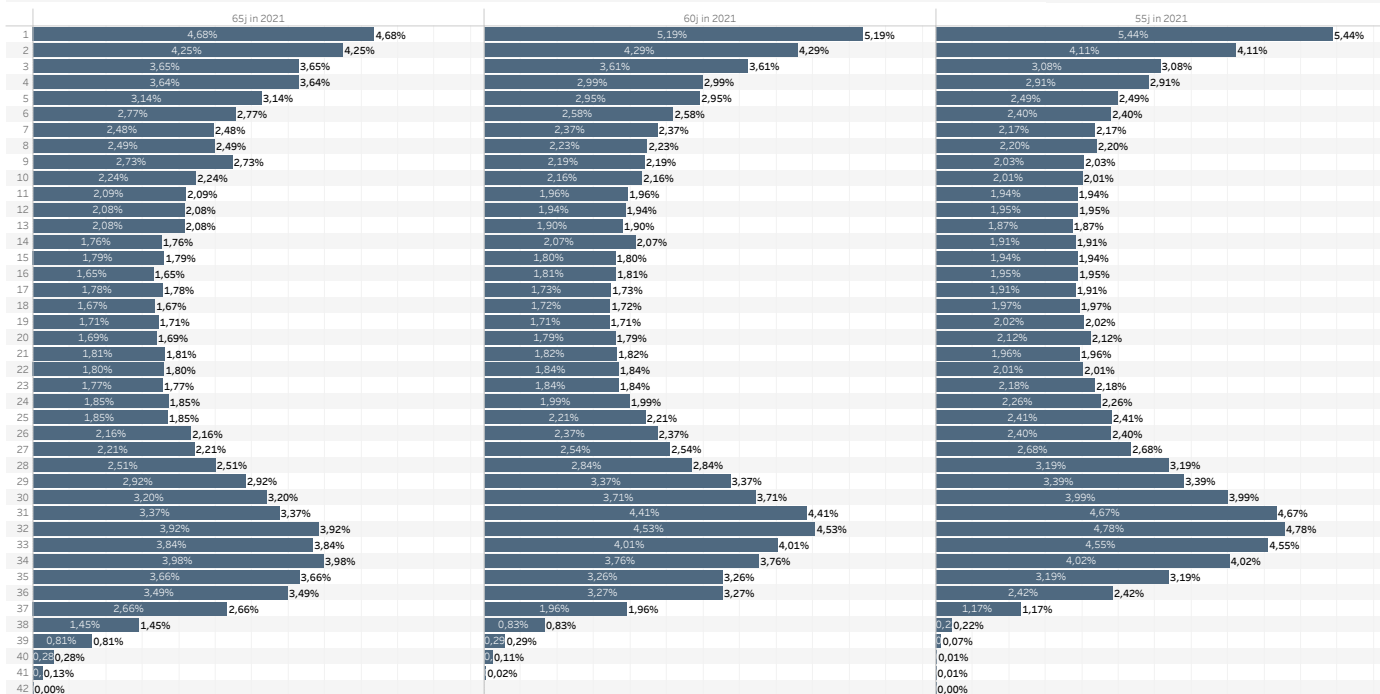

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

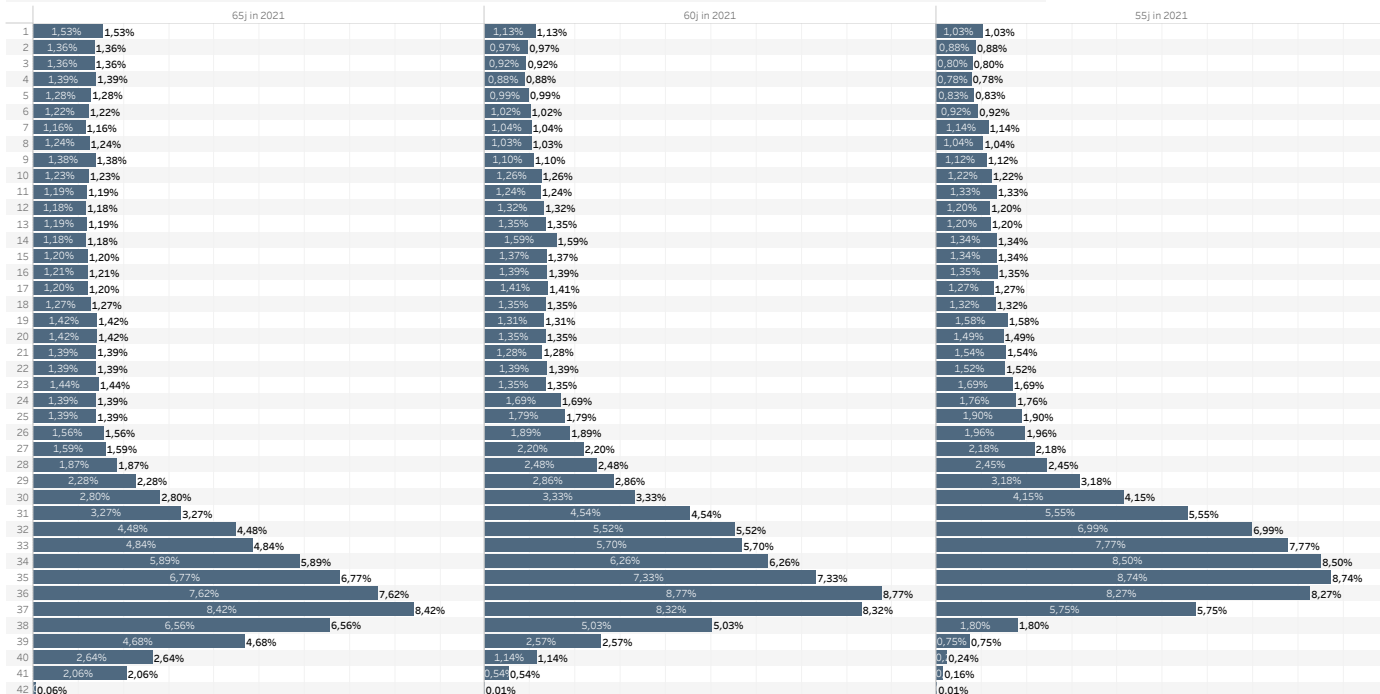
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

Huidig adres in België

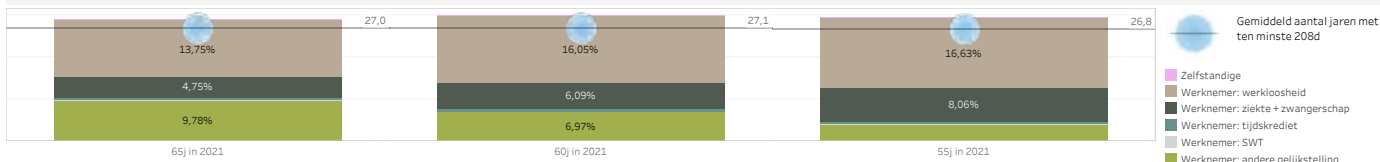

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

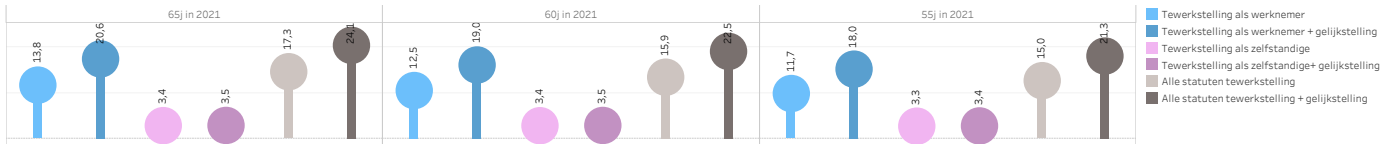
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Waals Gewest

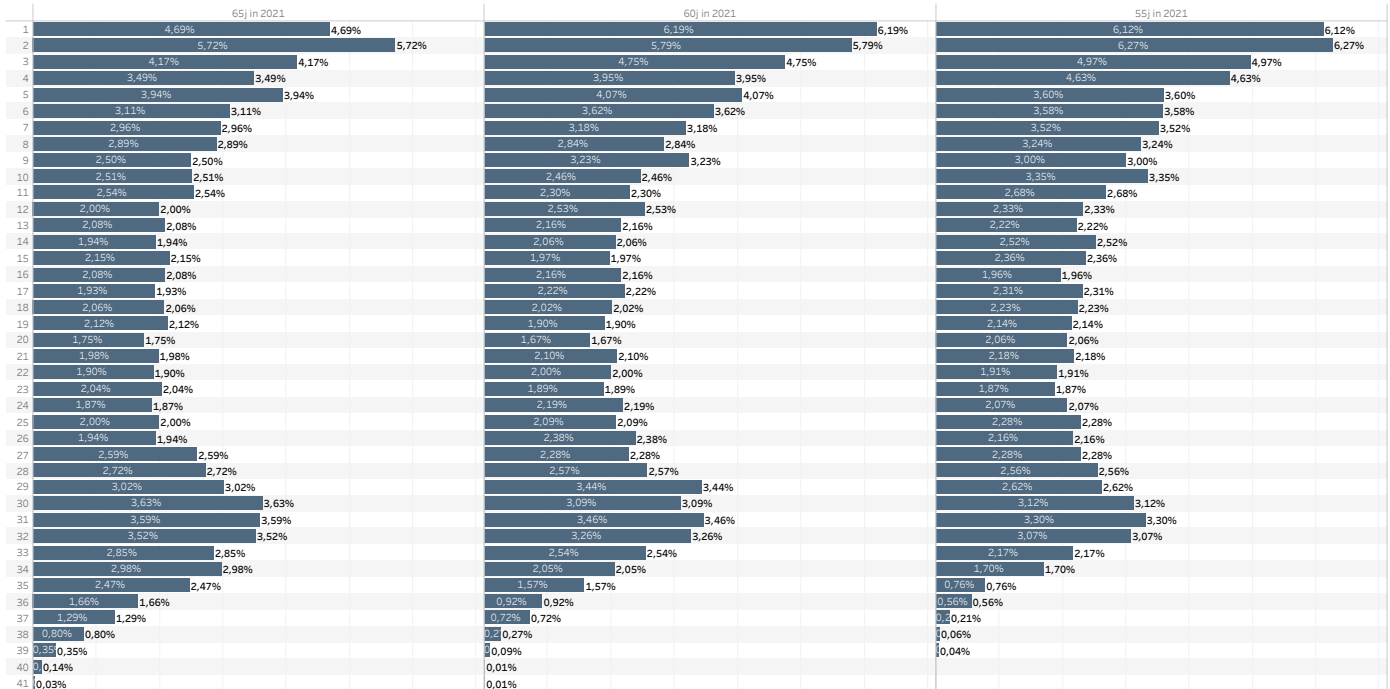

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

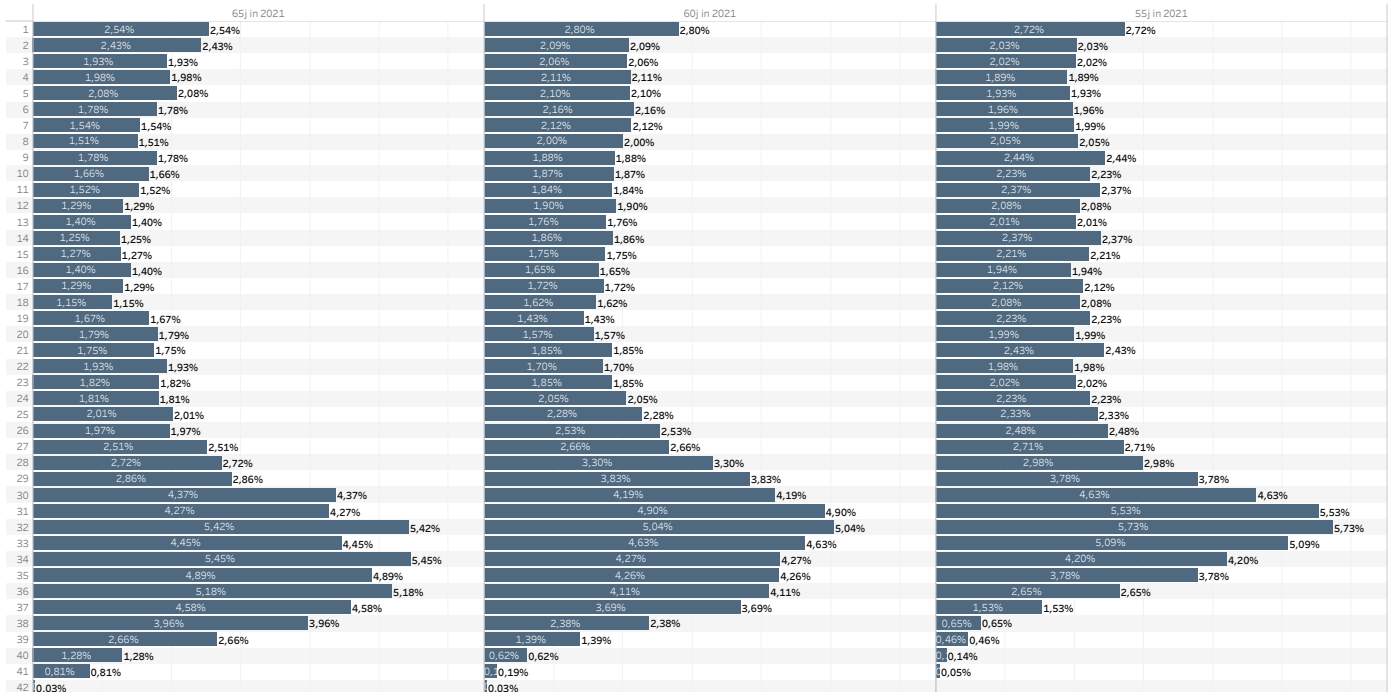
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

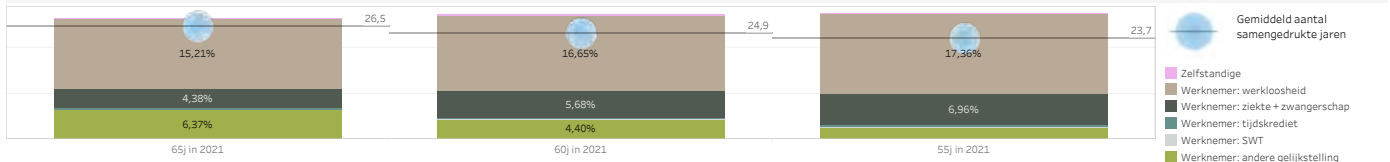

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

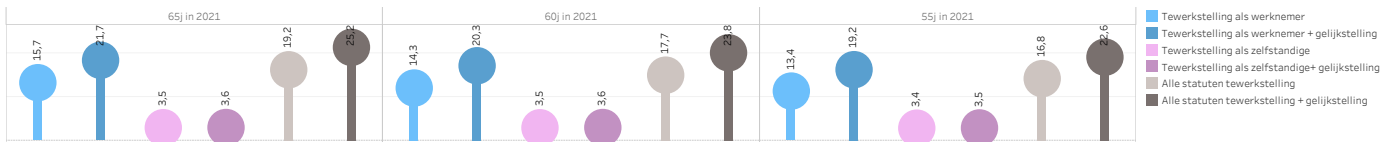
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

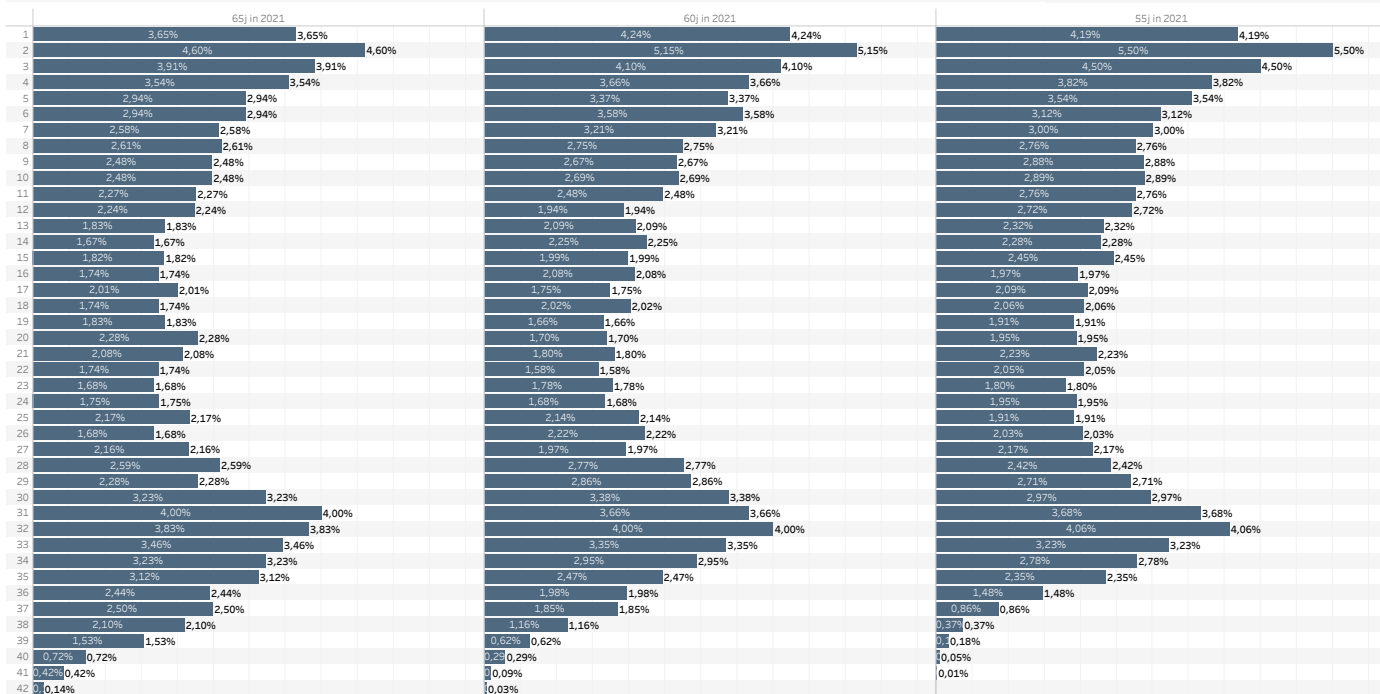

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

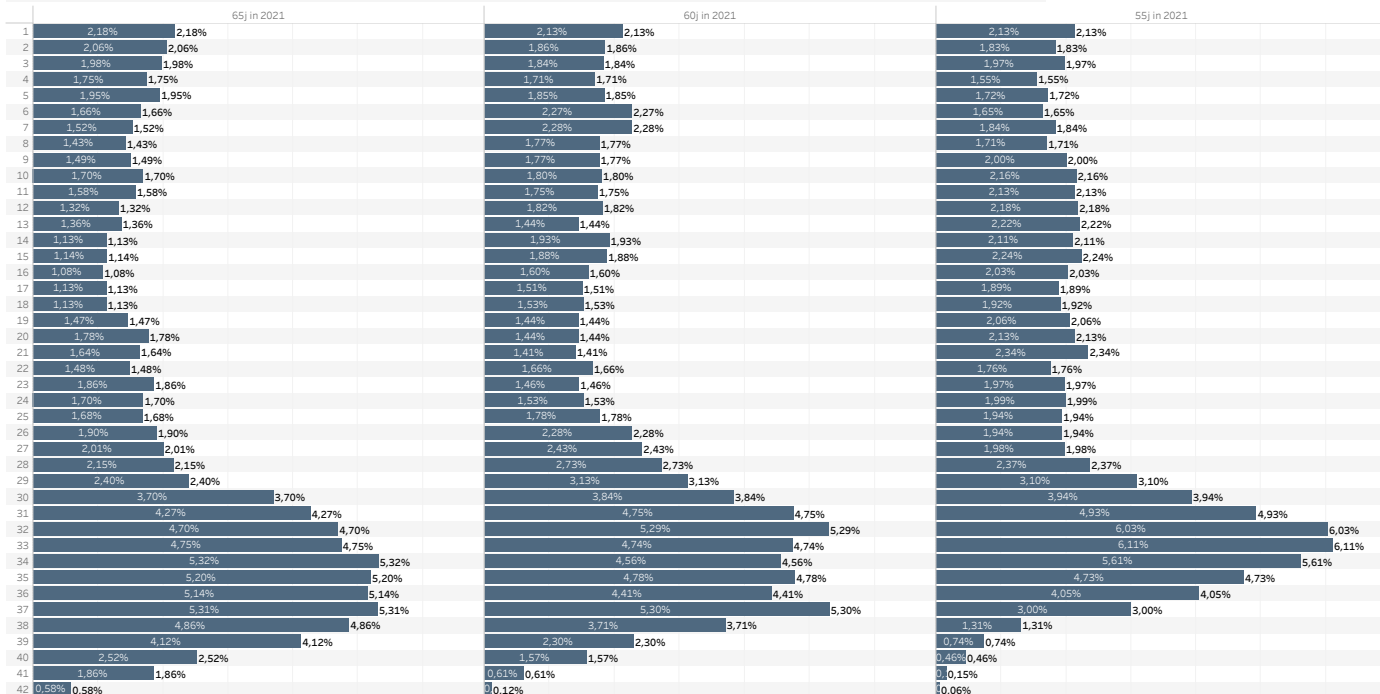
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

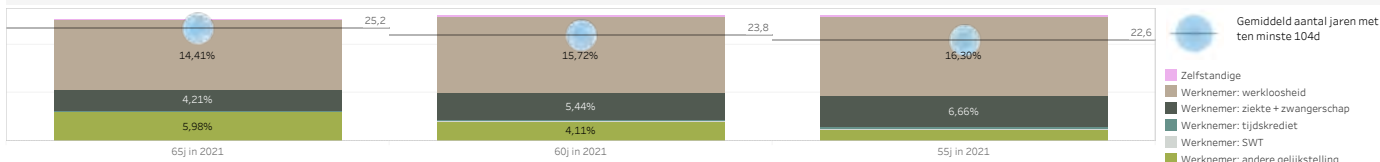

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

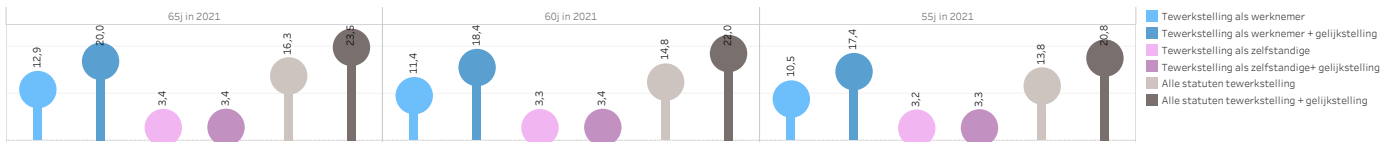
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

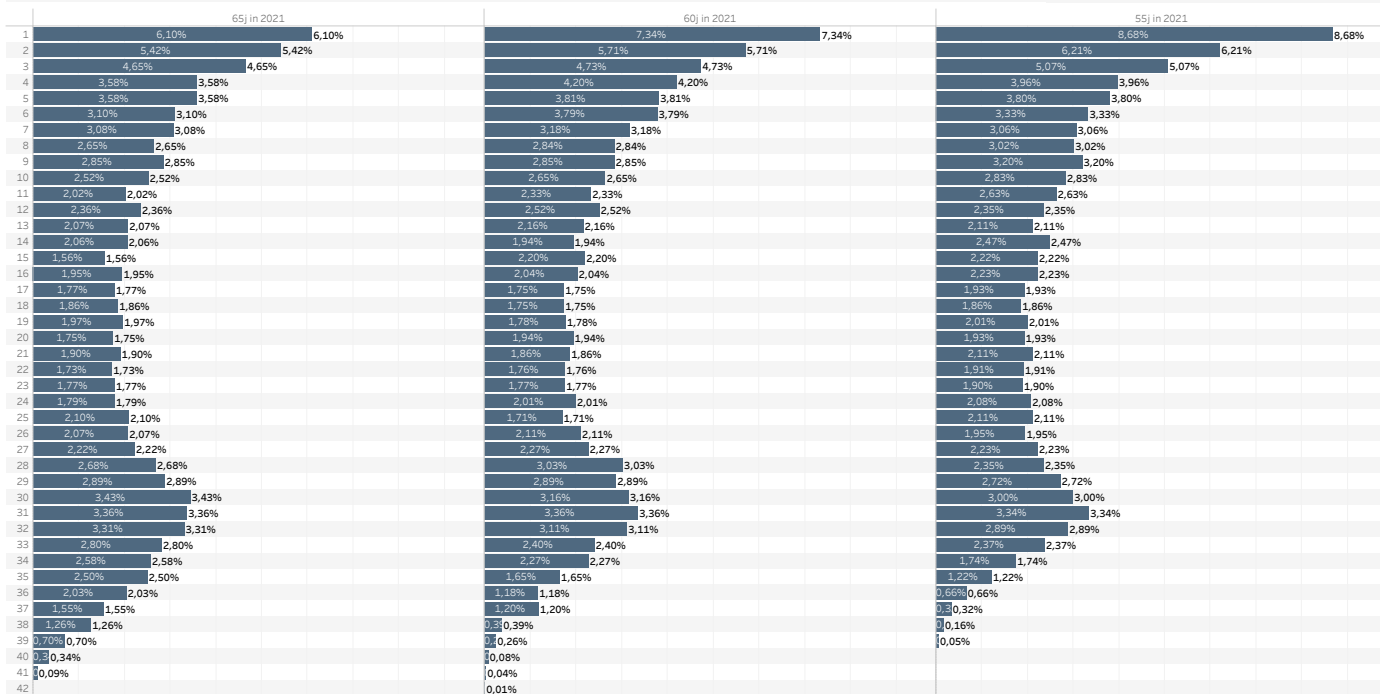

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

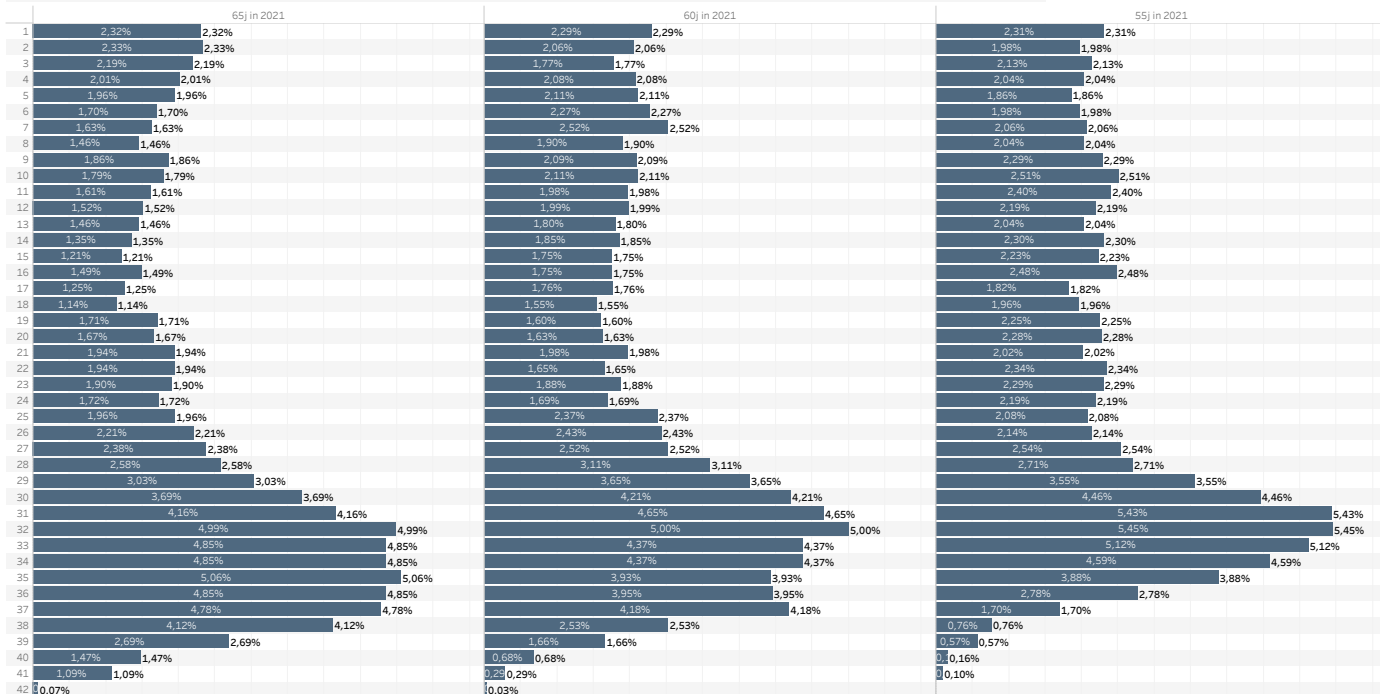
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Huidig adres in België

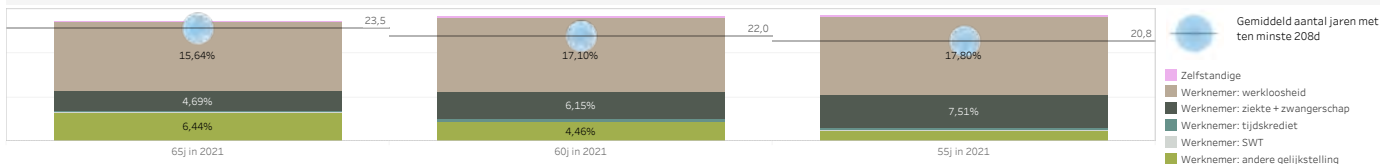

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

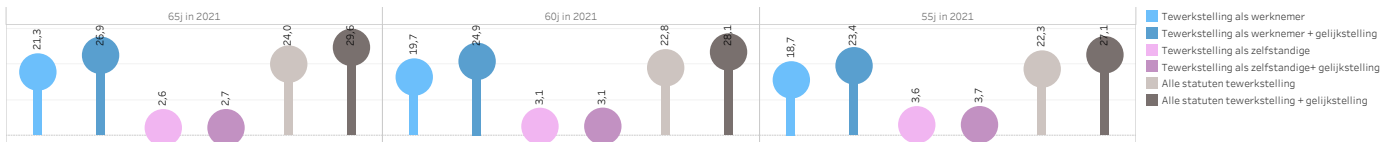
Huidig adres in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste Belgische regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

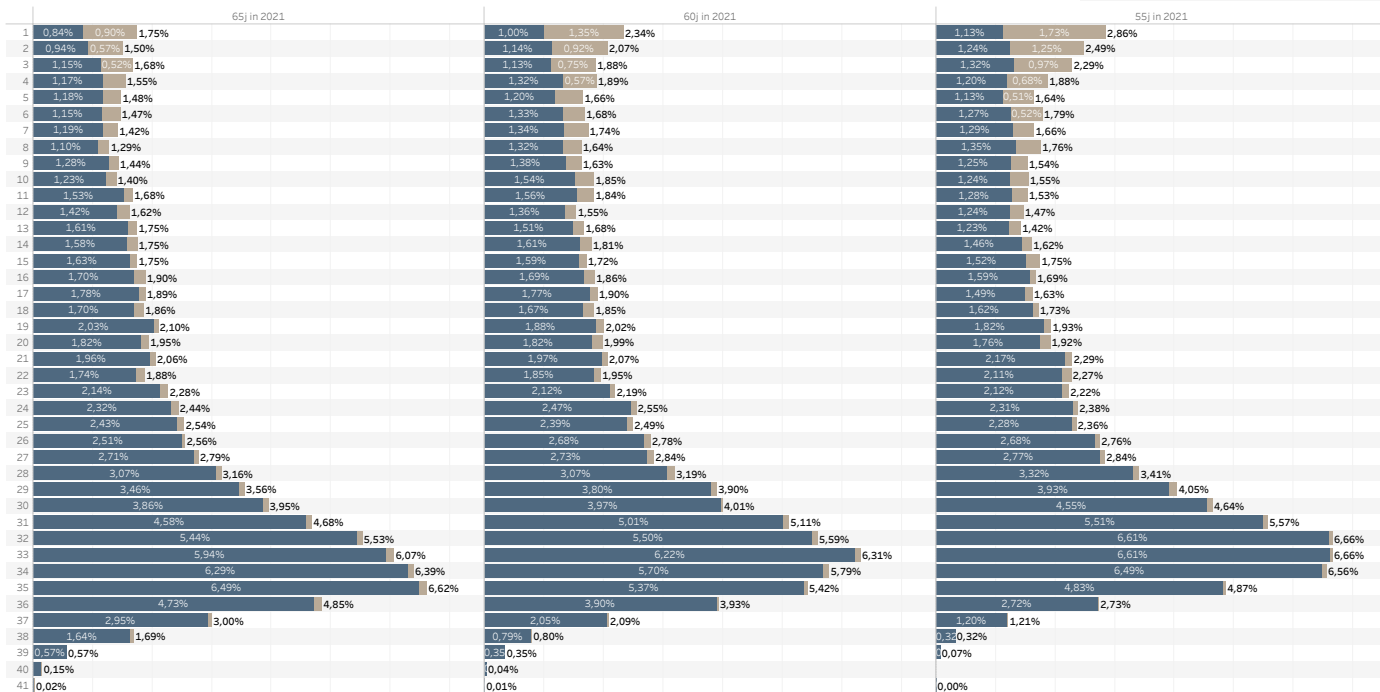

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

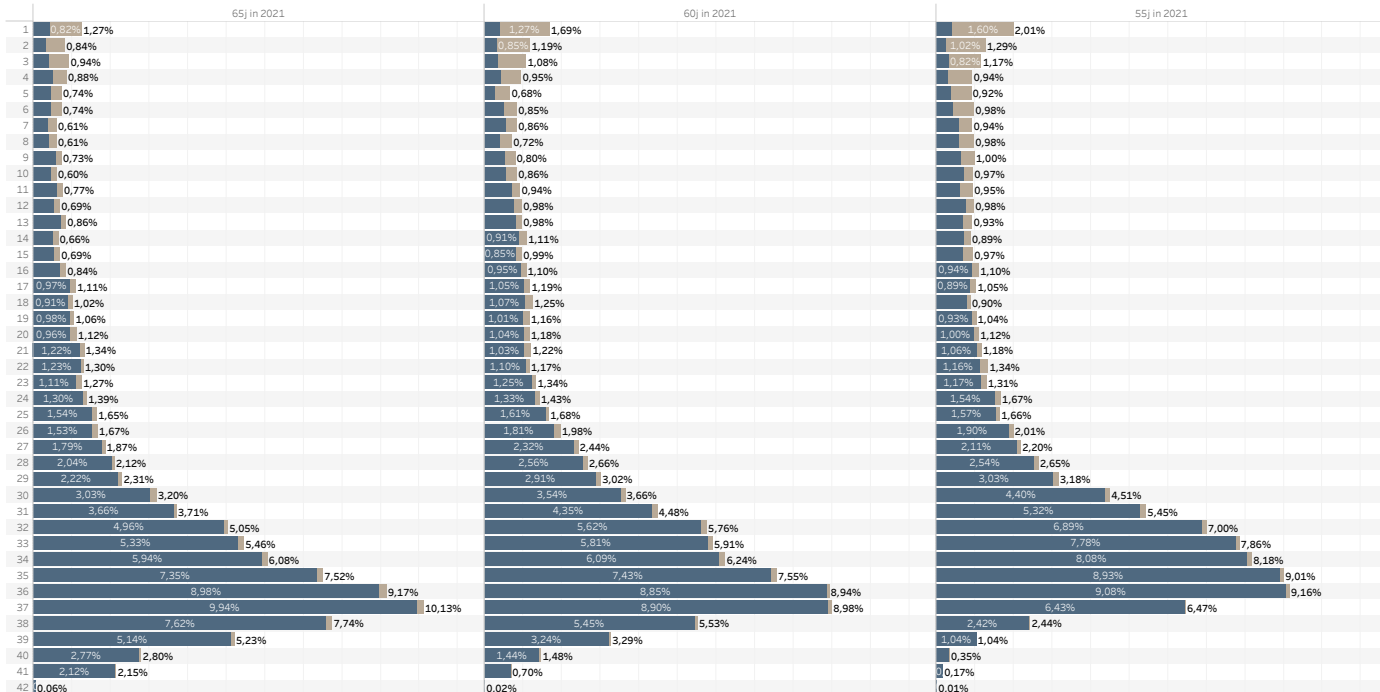
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

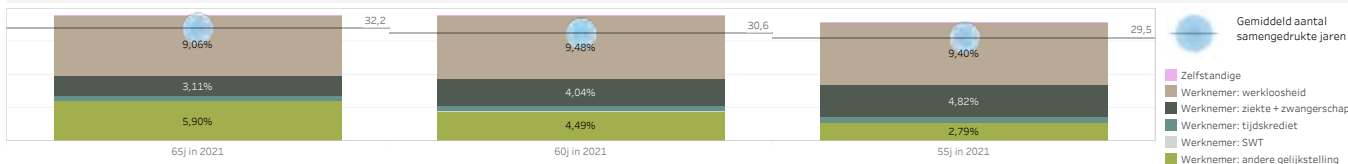

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

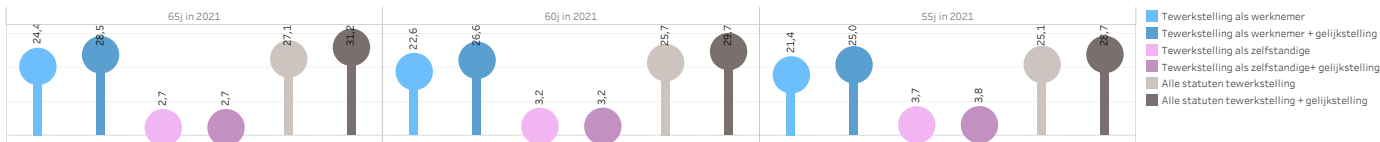

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

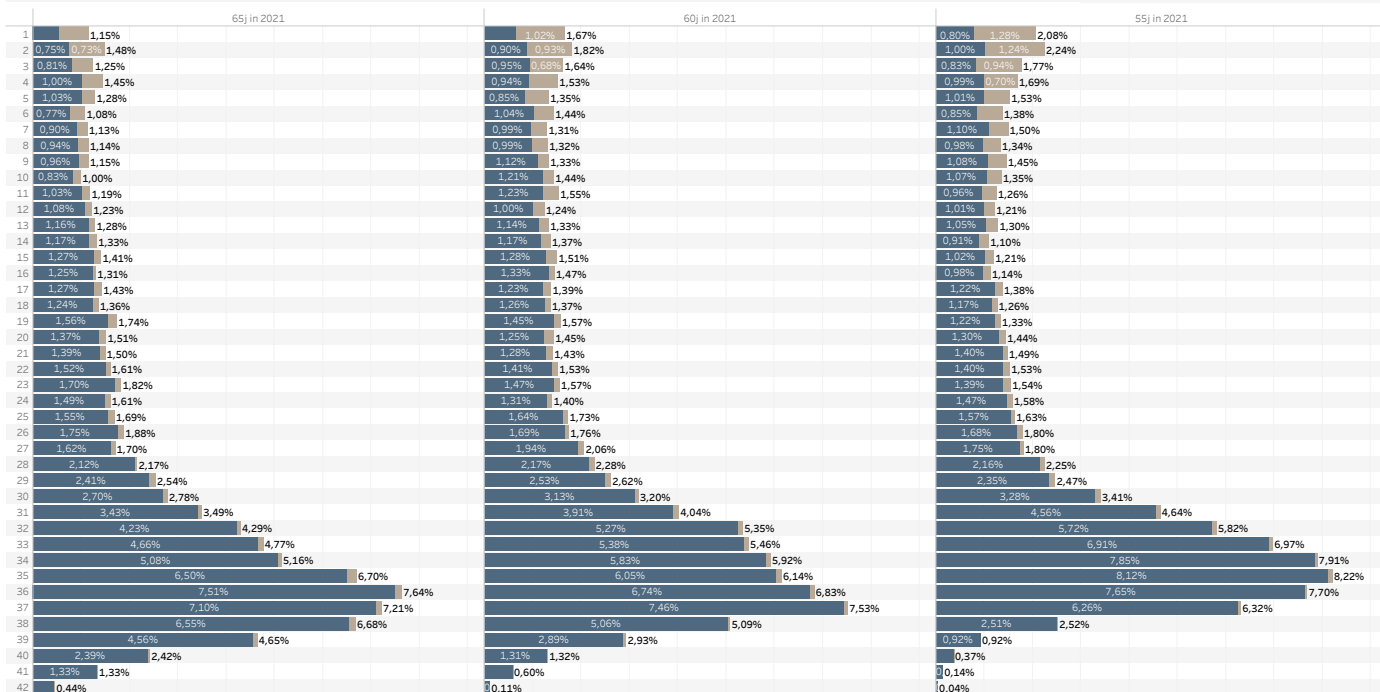
Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

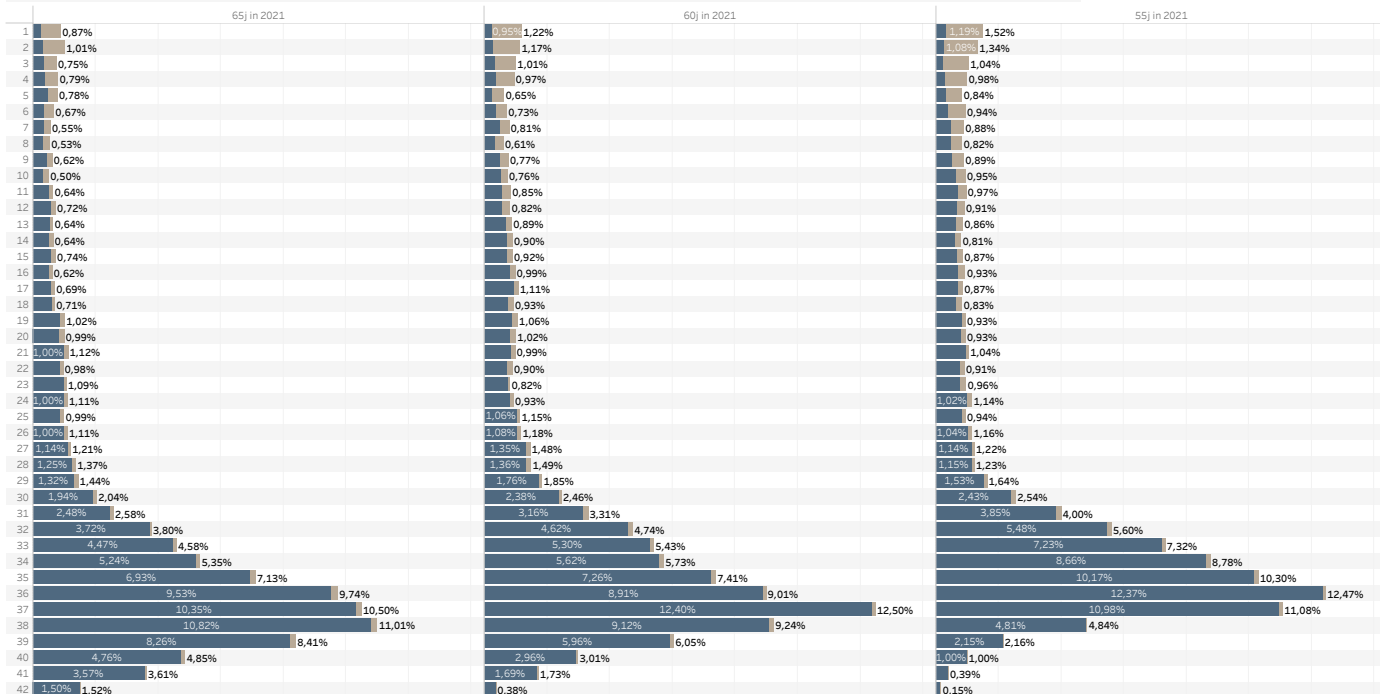
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

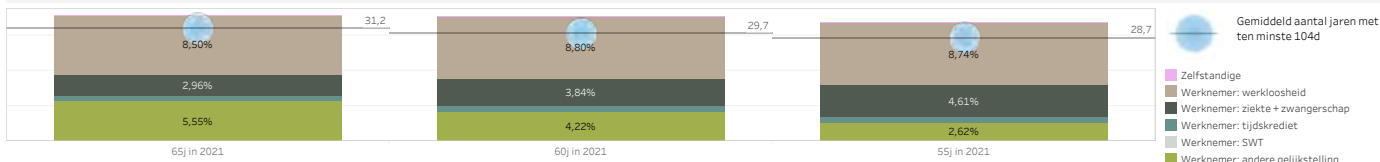

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

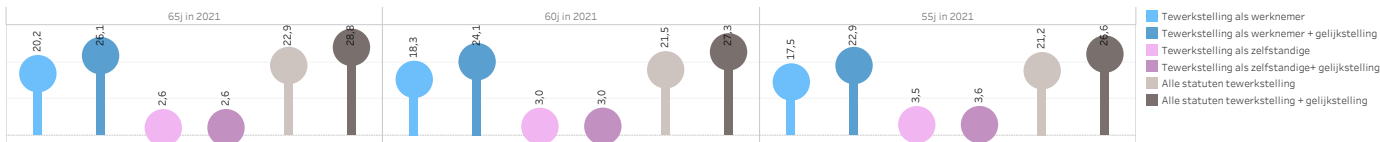

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

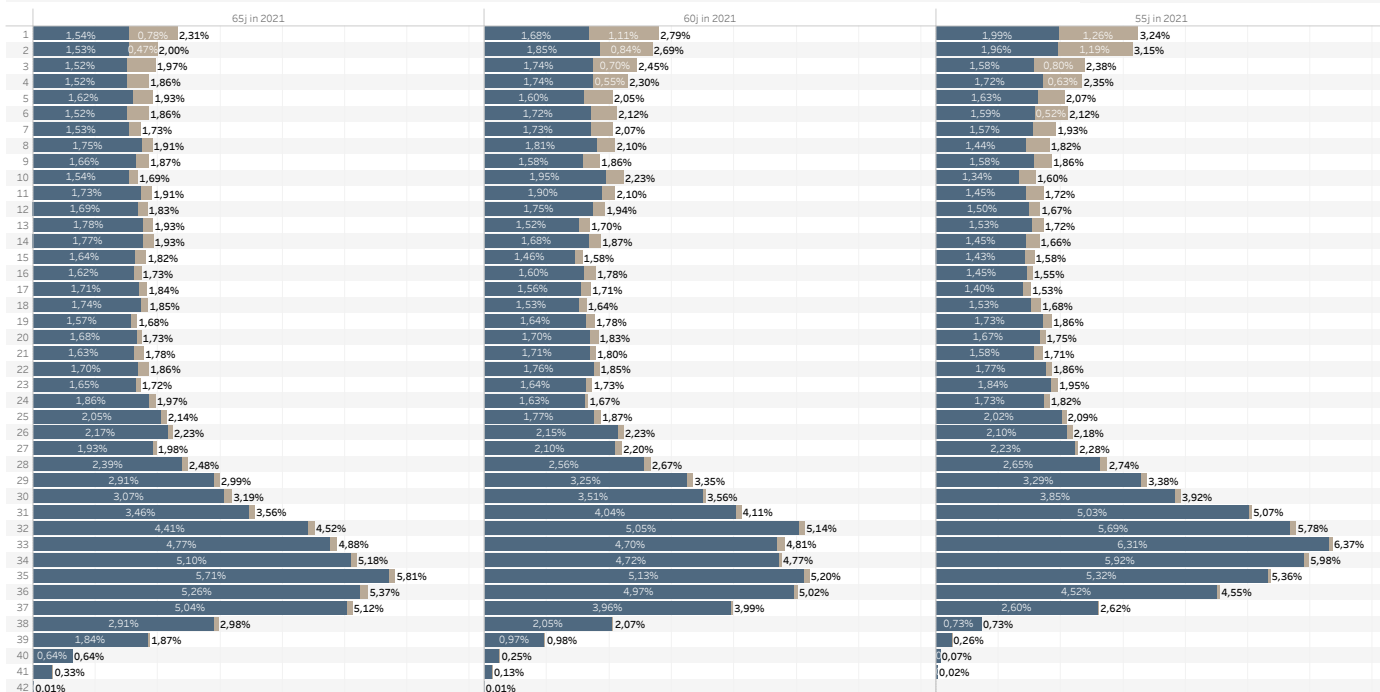

Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

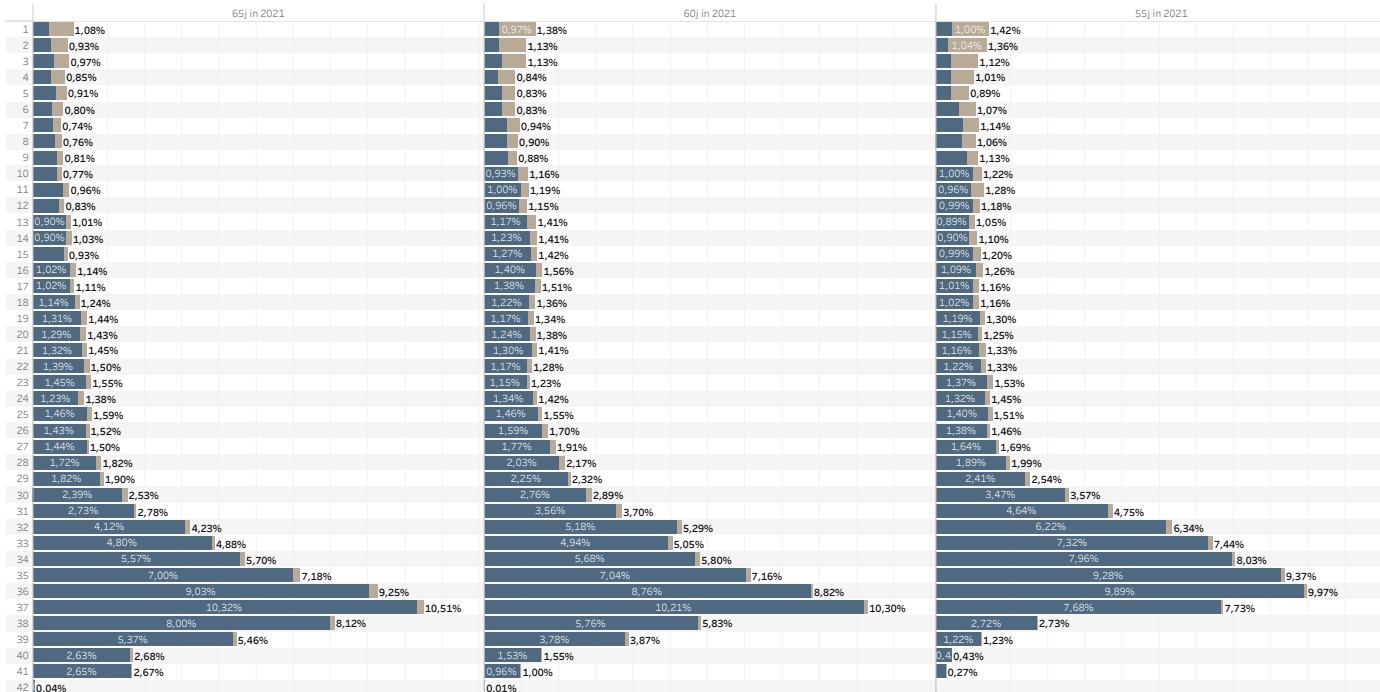
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

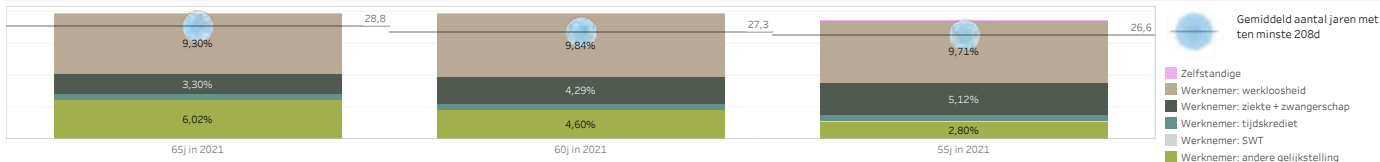
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

Tewerkstelling + gelijktelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

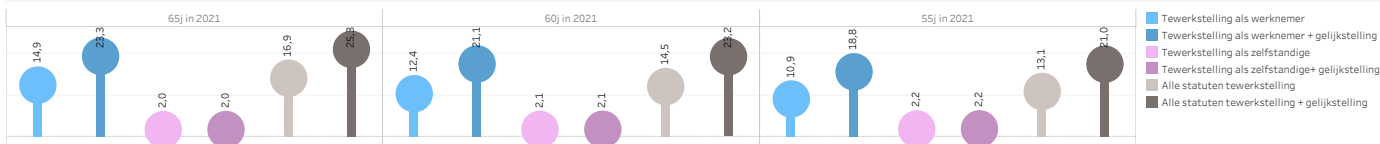

Gelijktelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

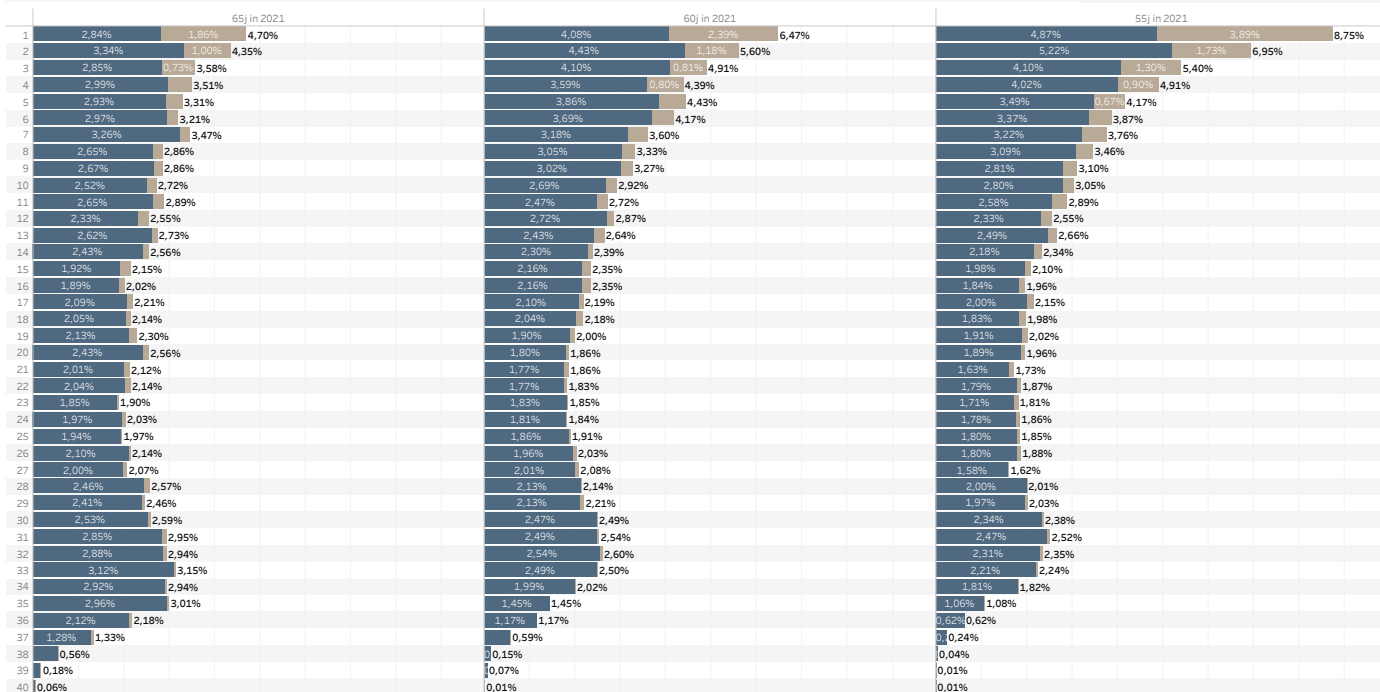
Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

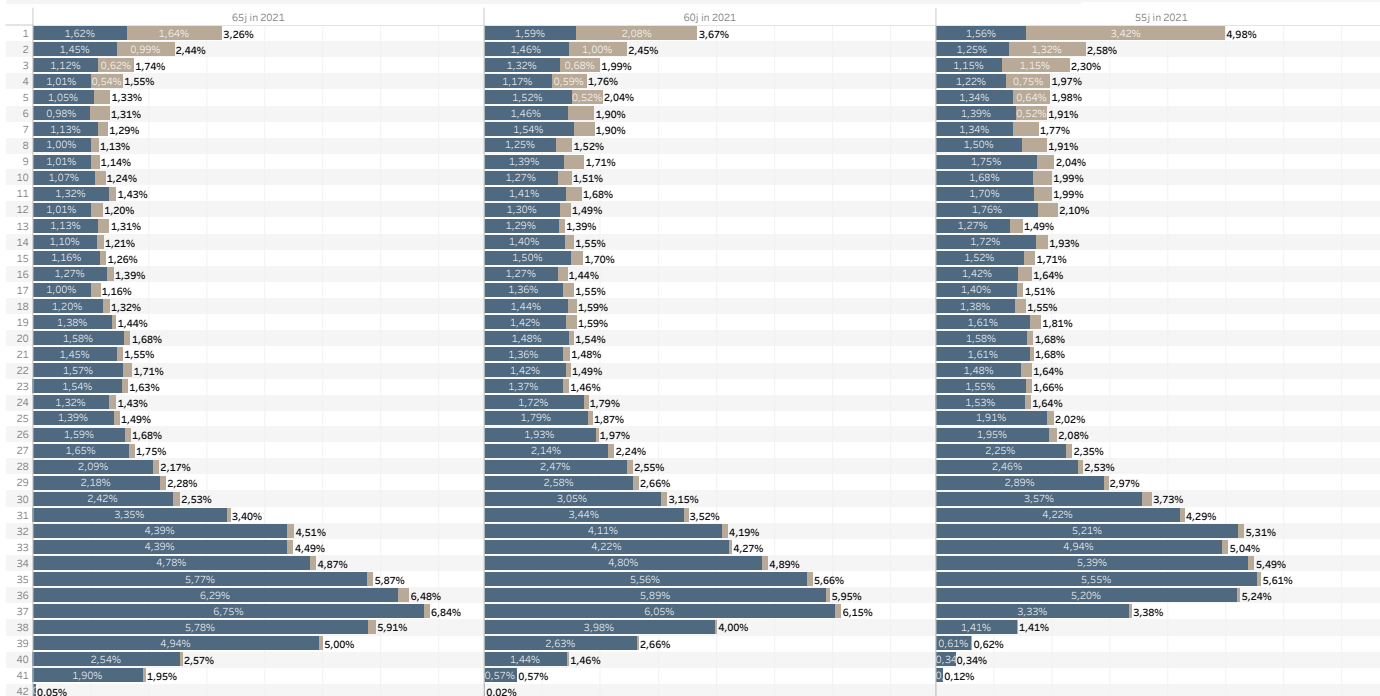
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

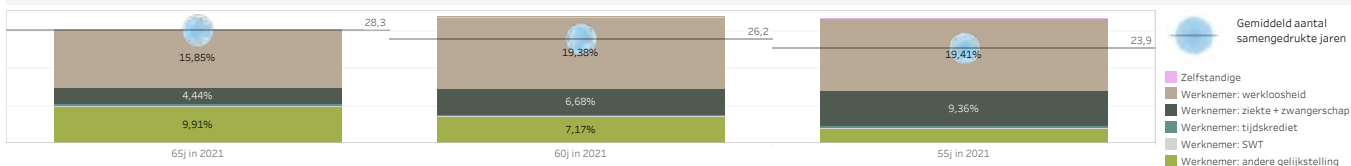

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

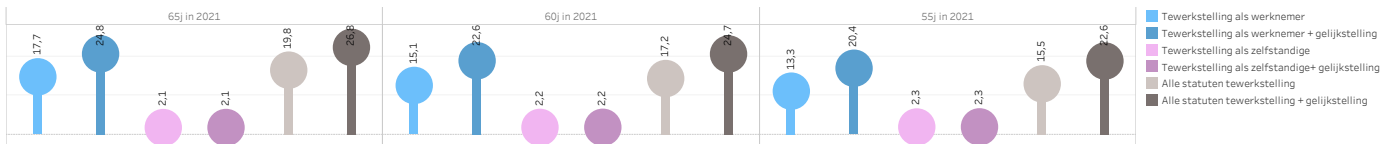
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

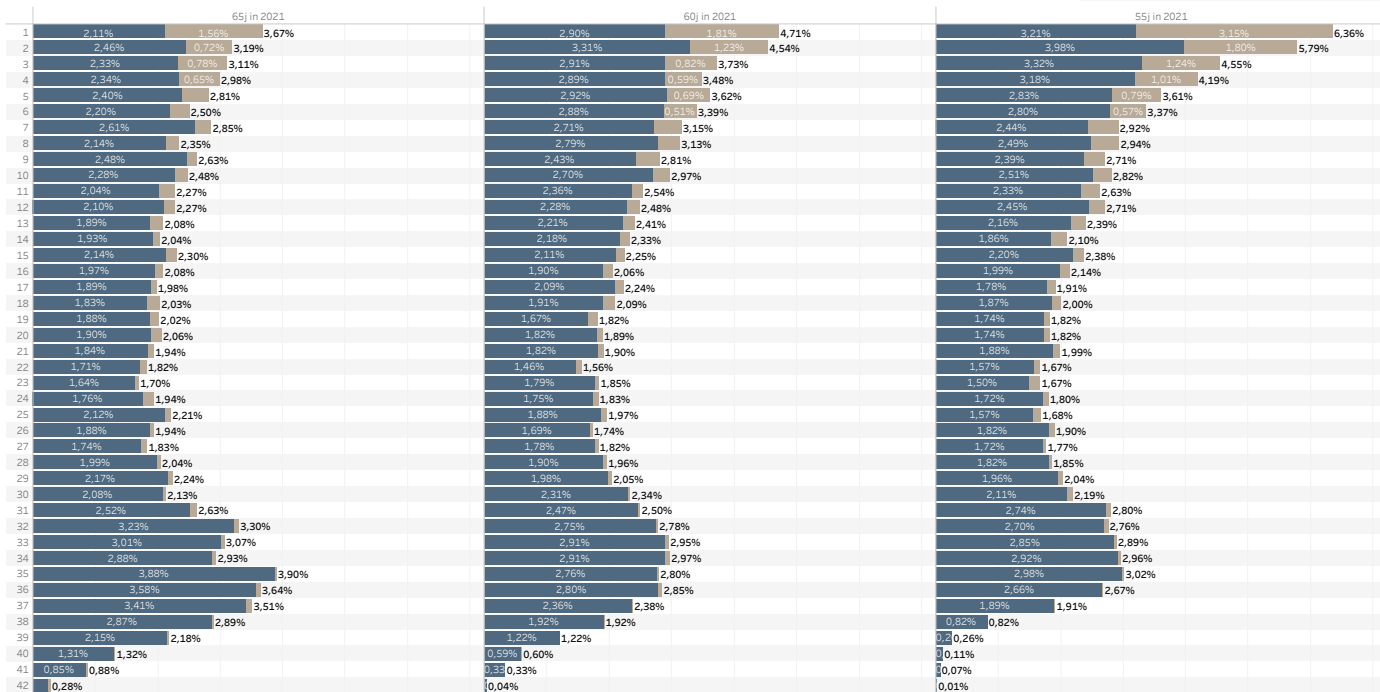

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

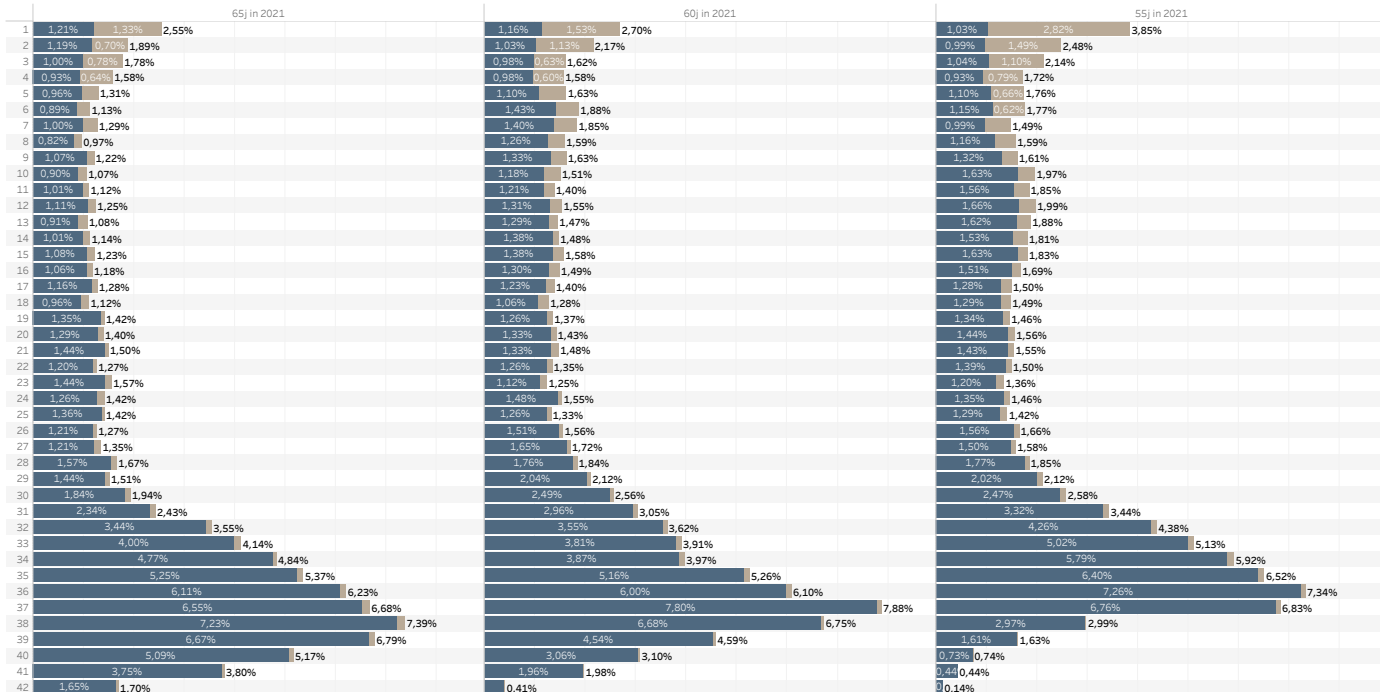
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

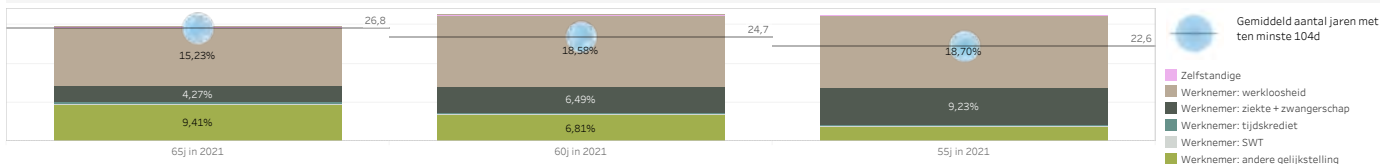

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

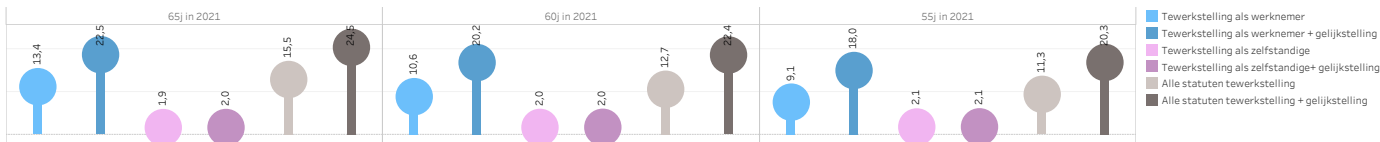

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

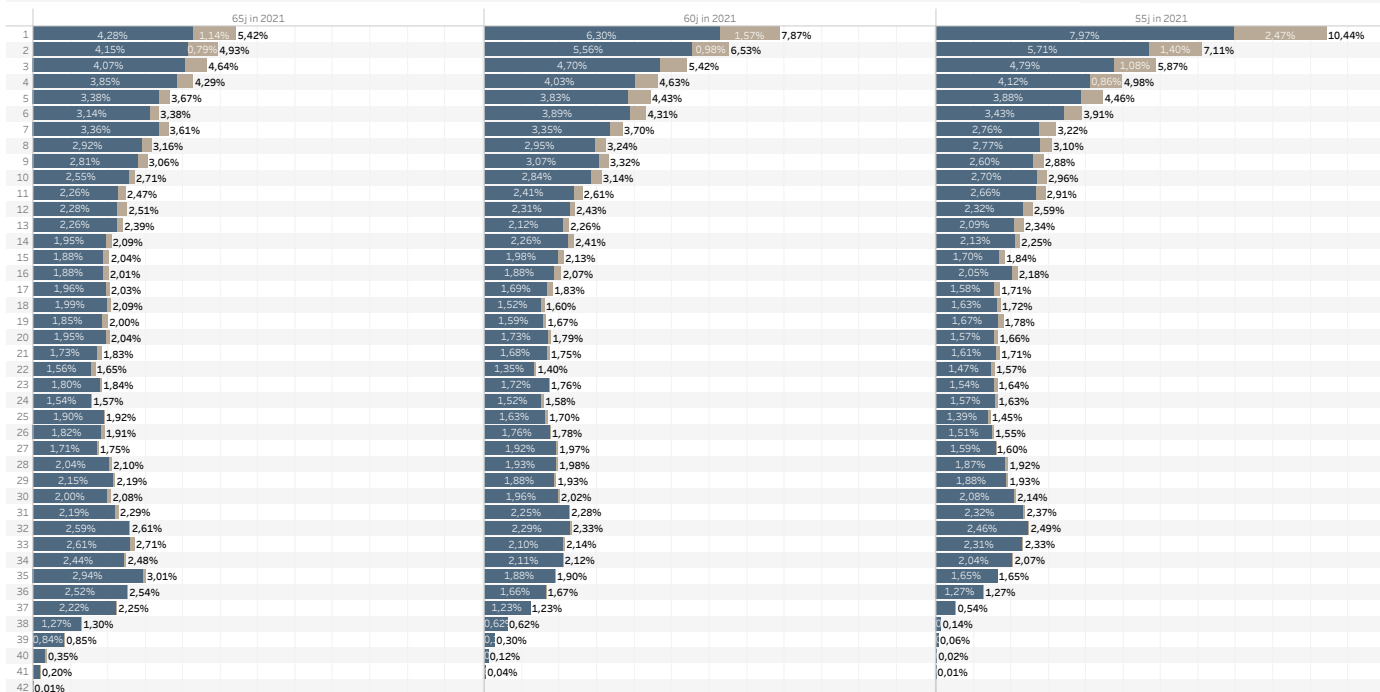
Loopbaansamenstelling per leeftijdsgroep - werknemers en/of zelfstandigen jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

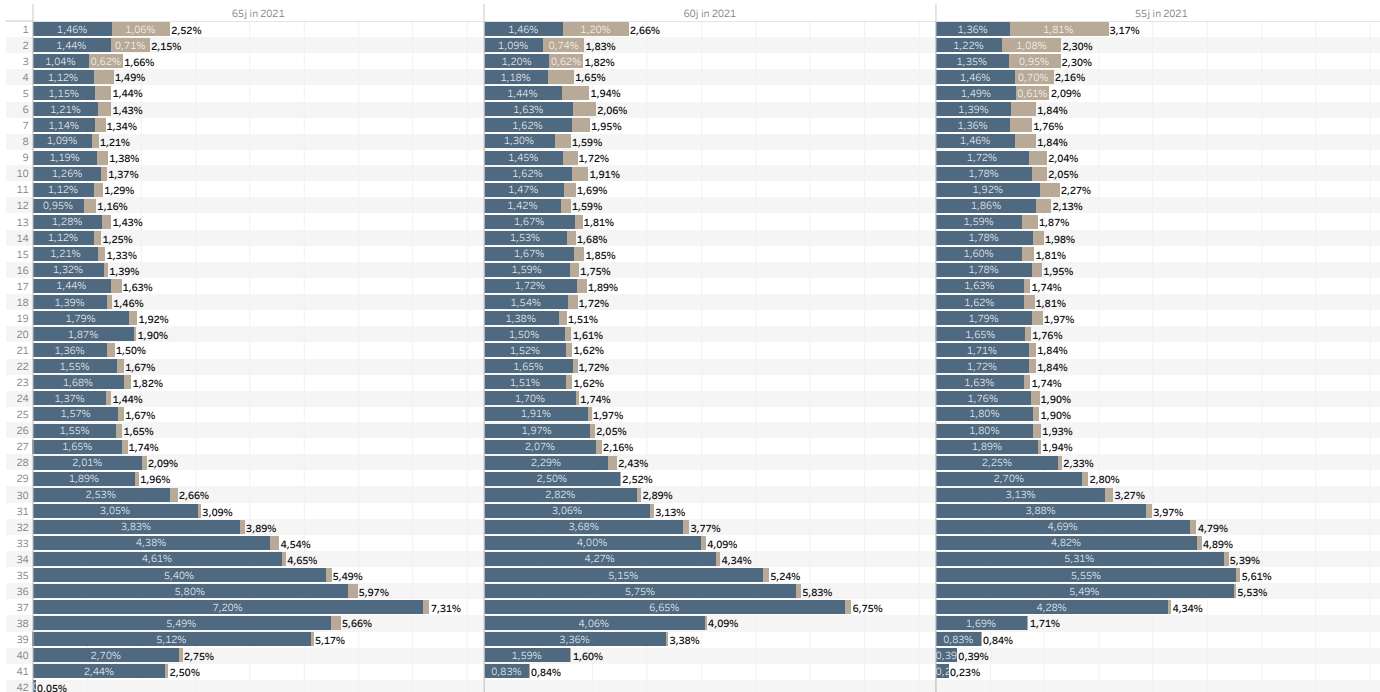
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

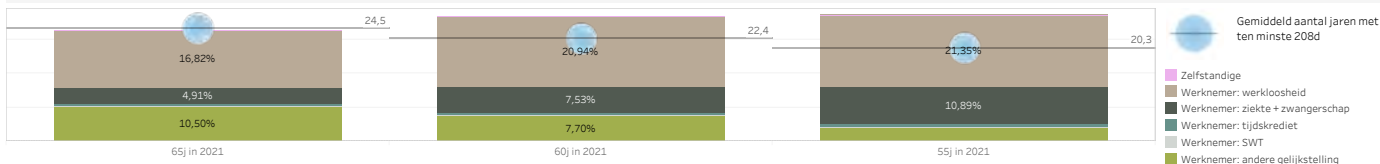

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

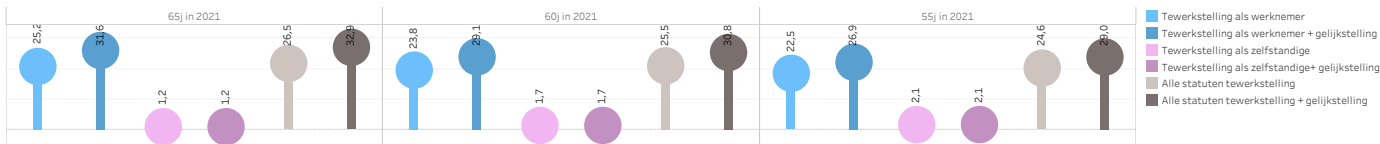
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Administratieve en ondersteunende diensten

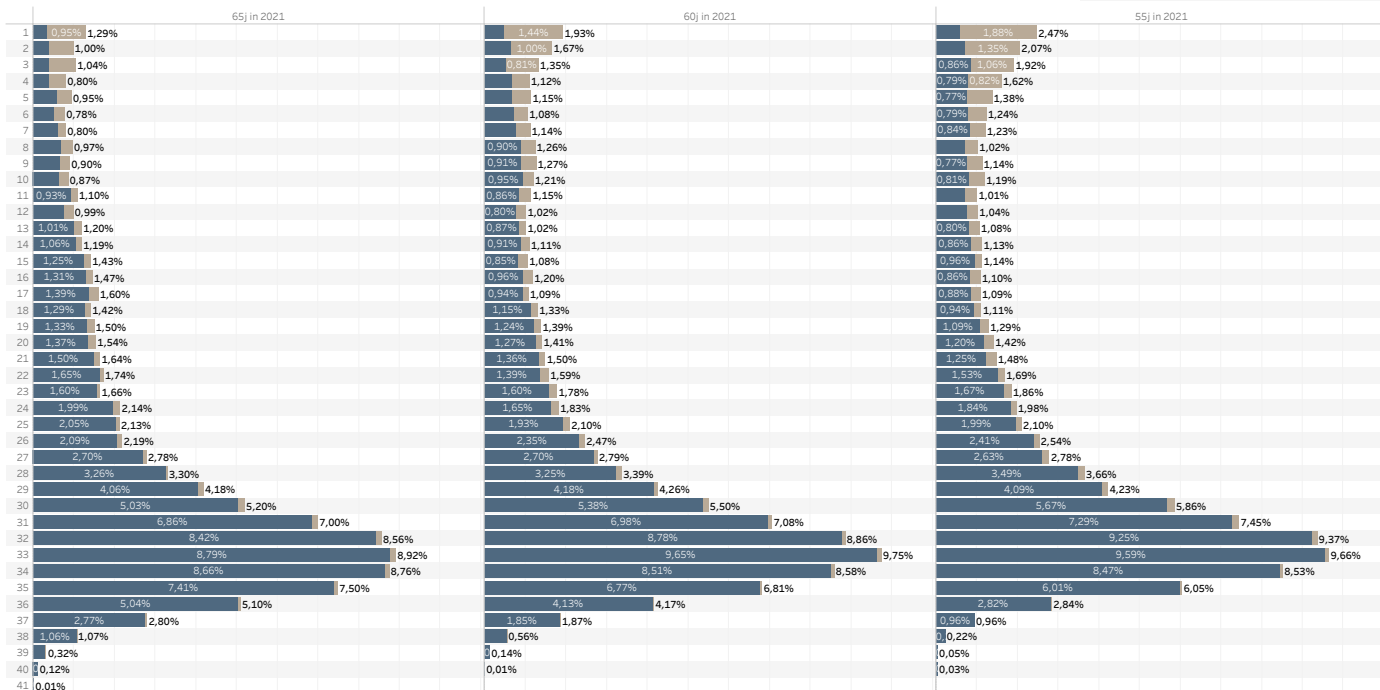

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

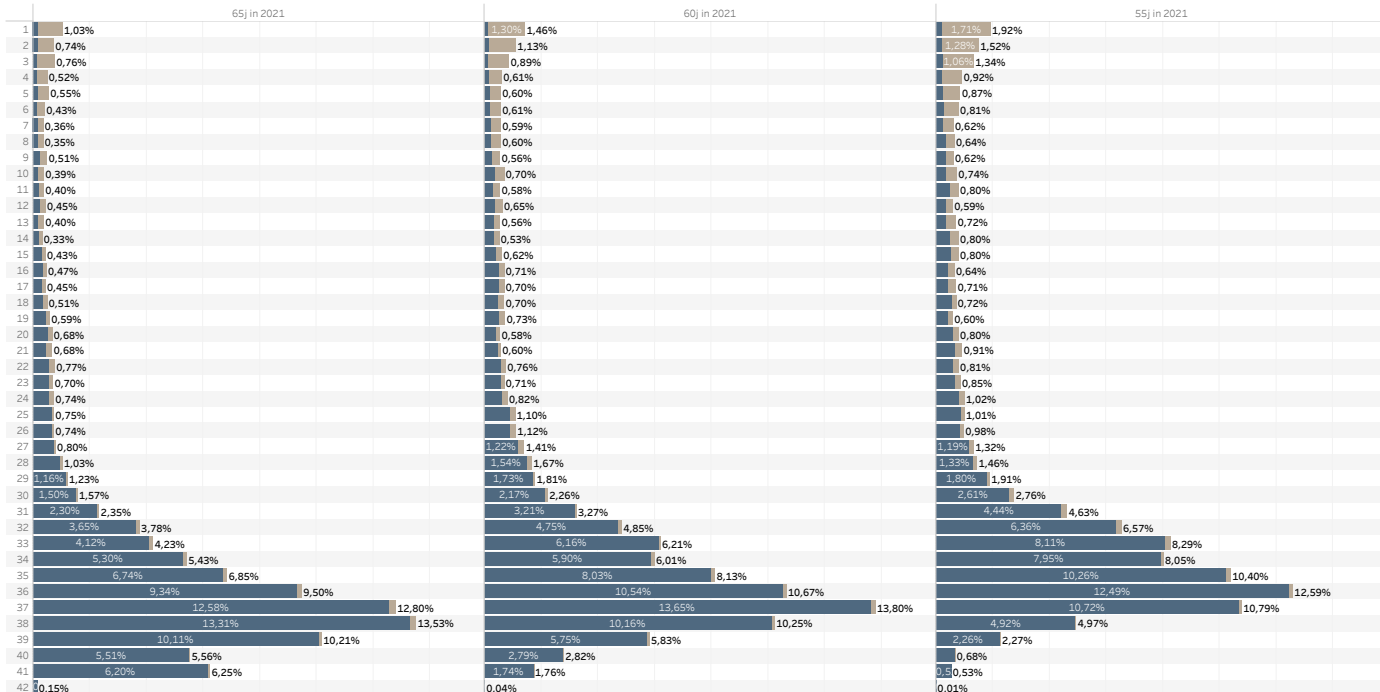
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

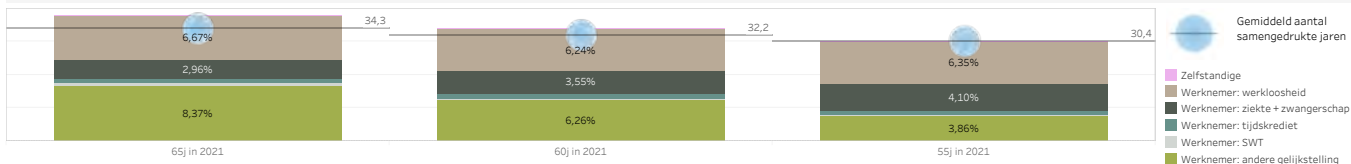

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

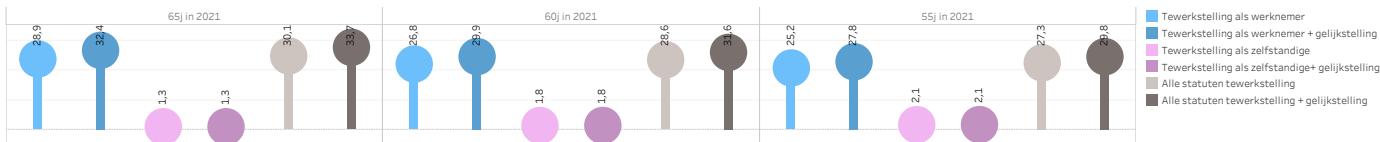
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

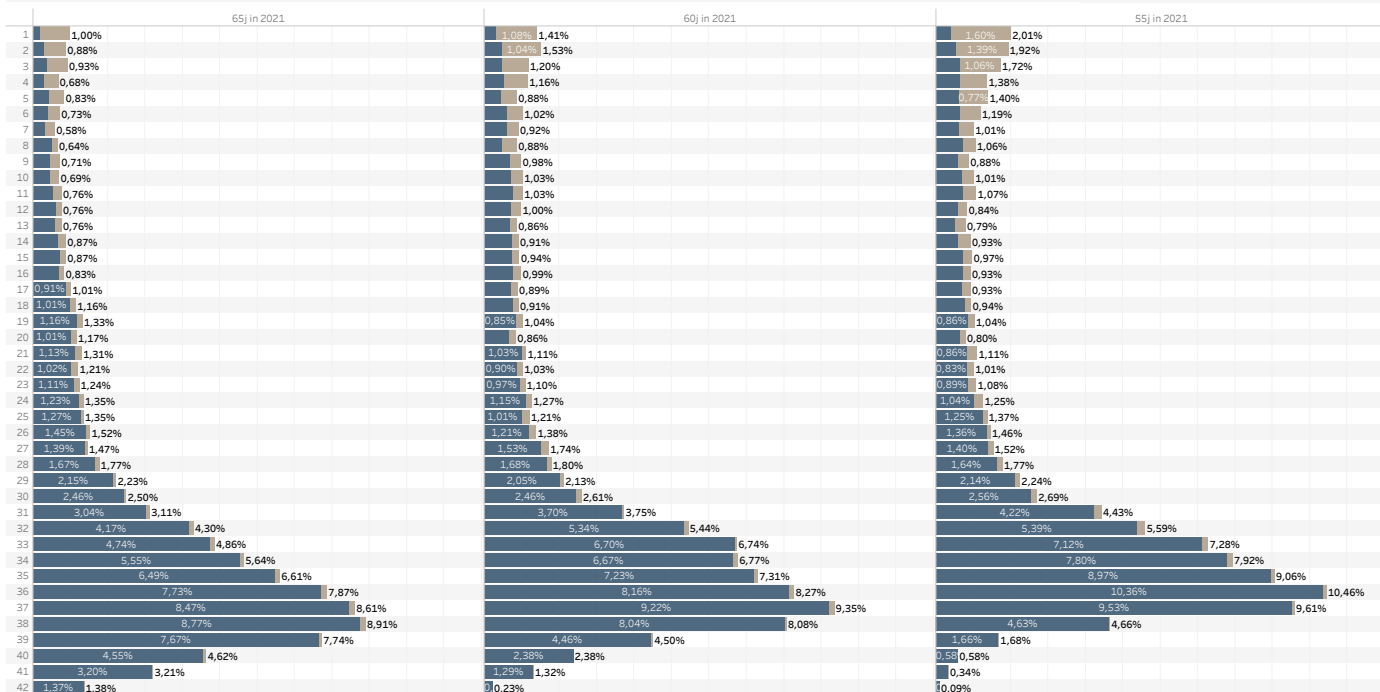

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

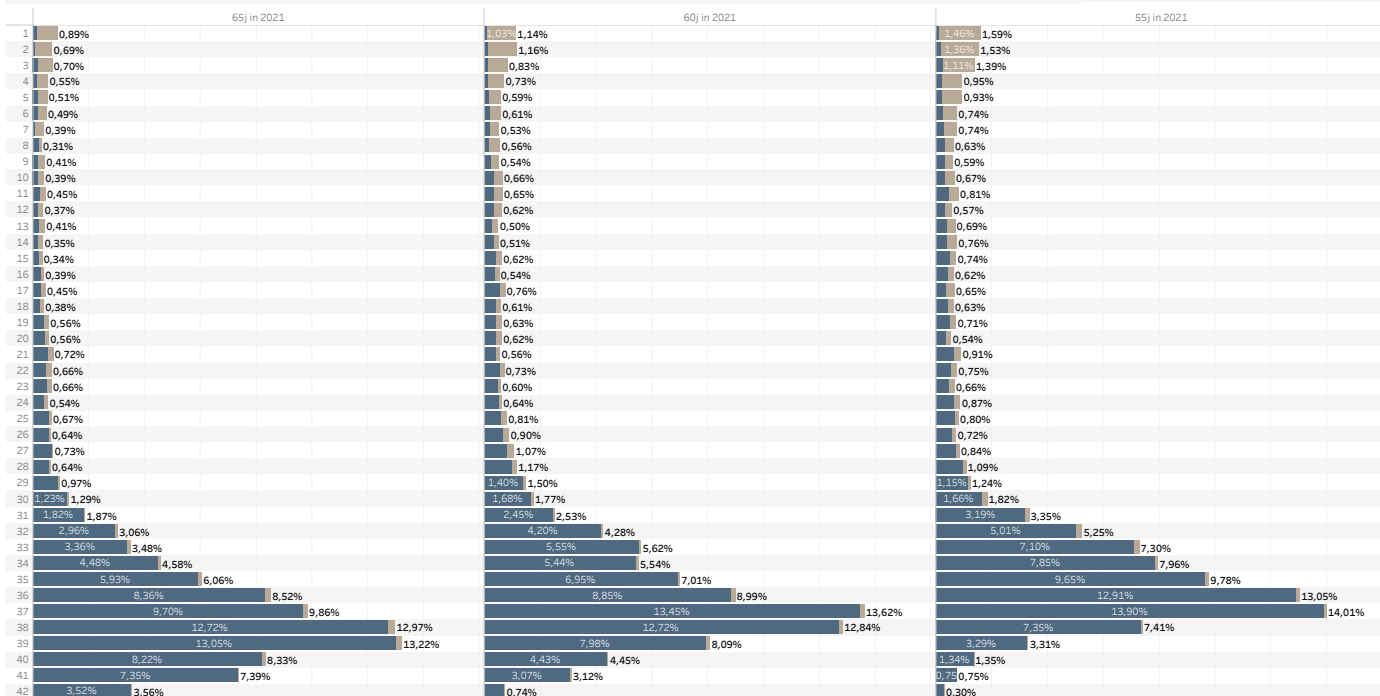
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

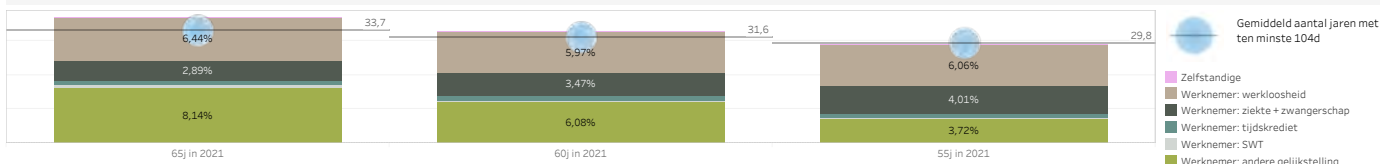

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

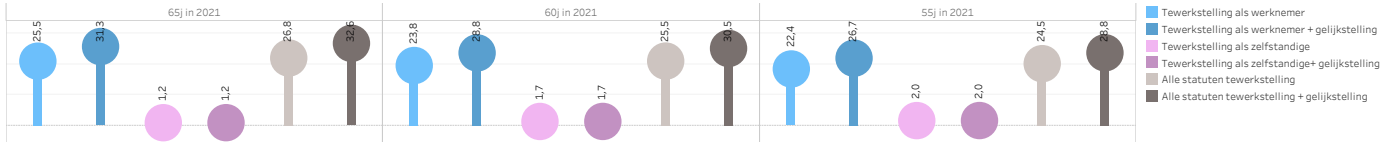
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

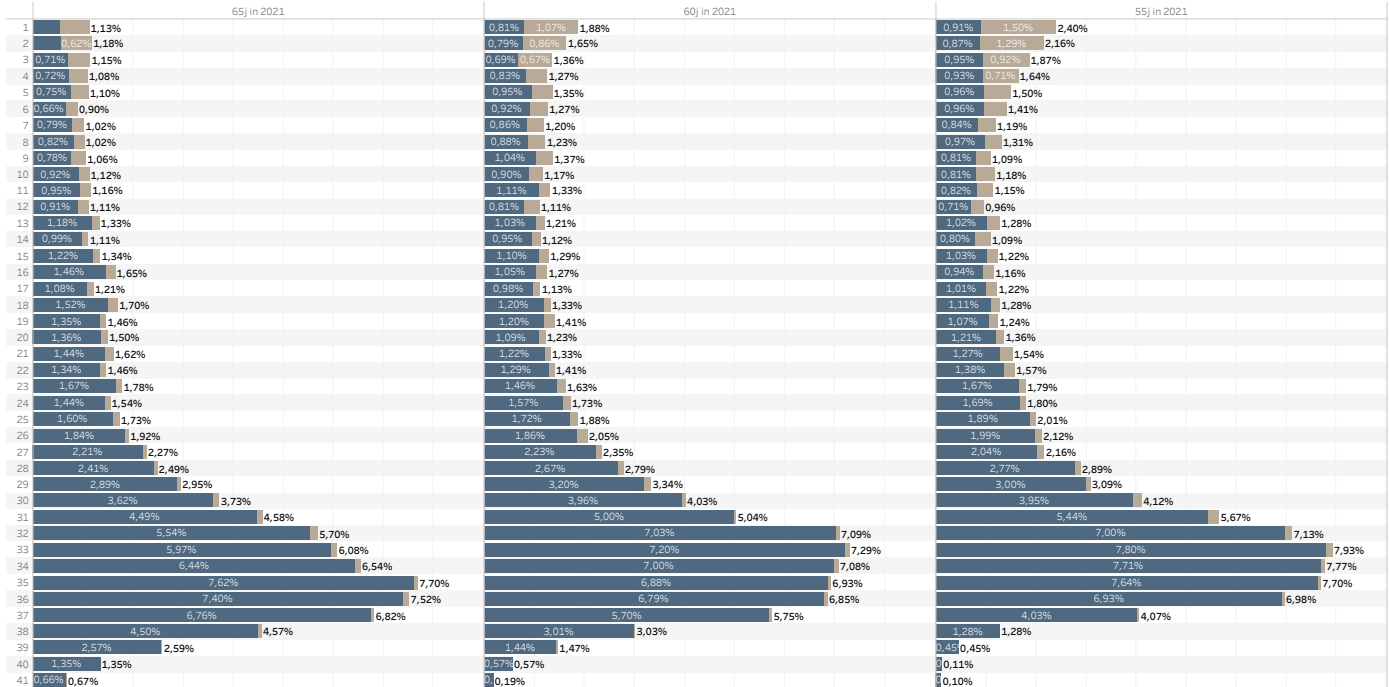

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

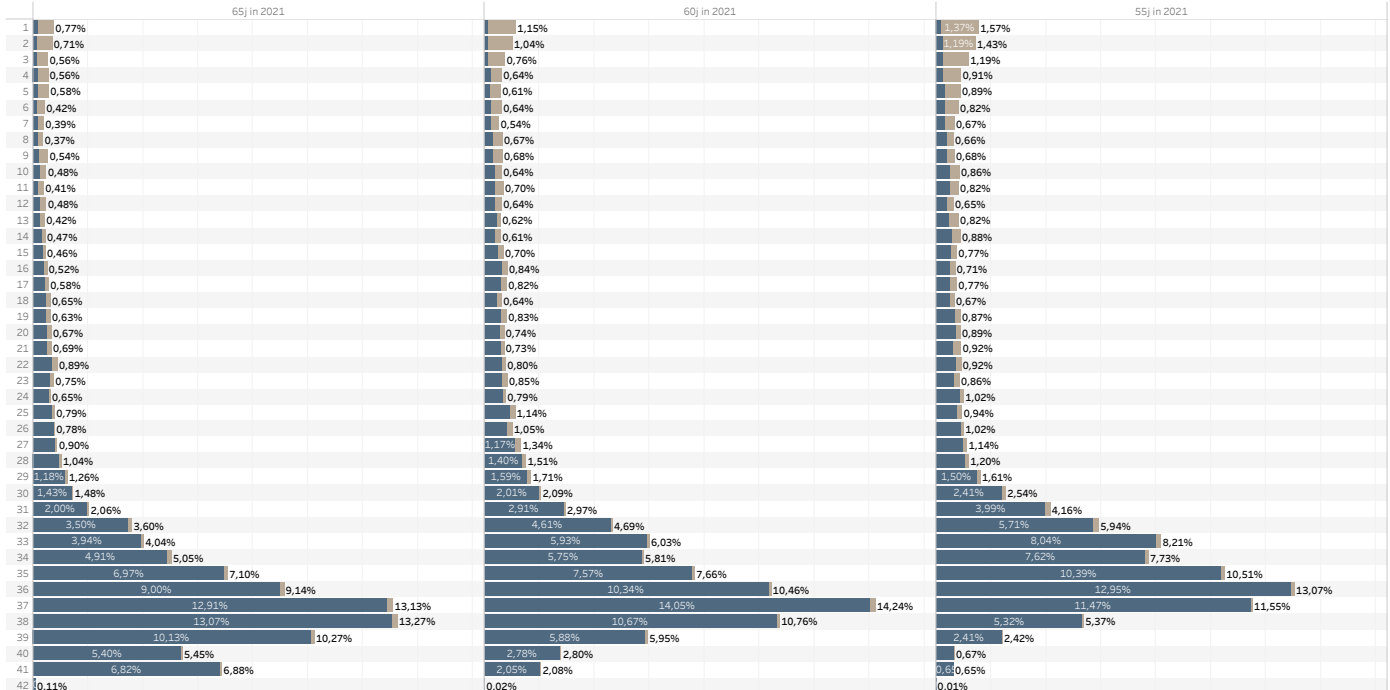
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

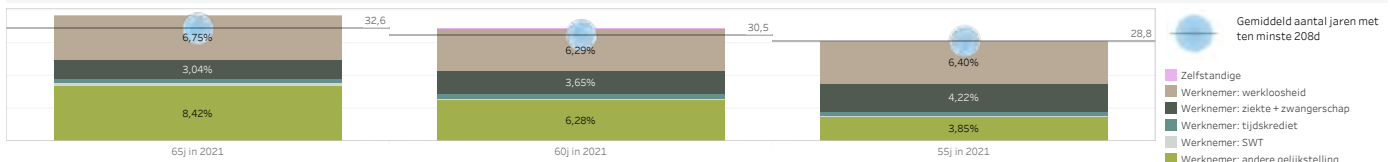

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

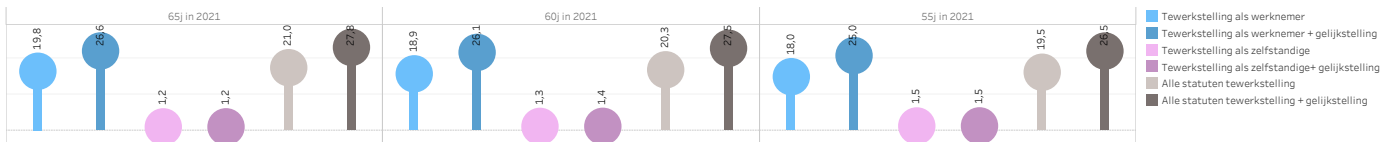
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Industrie

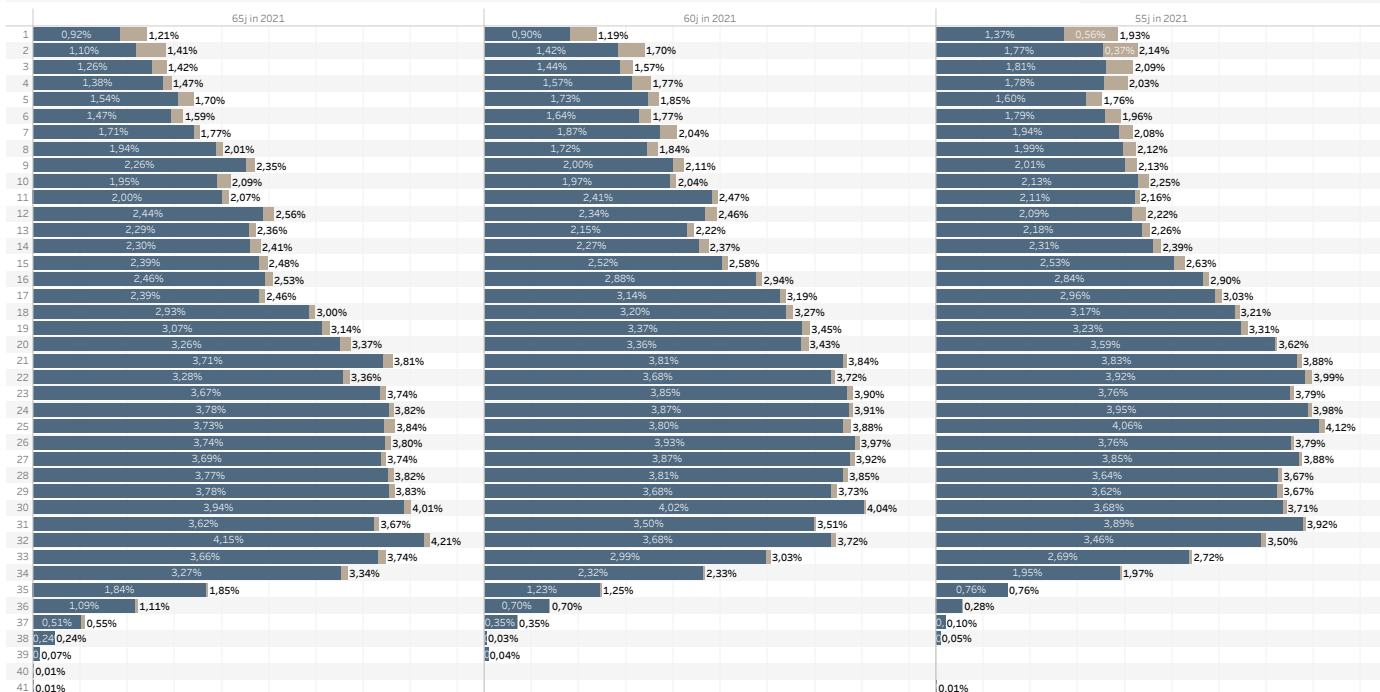

Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

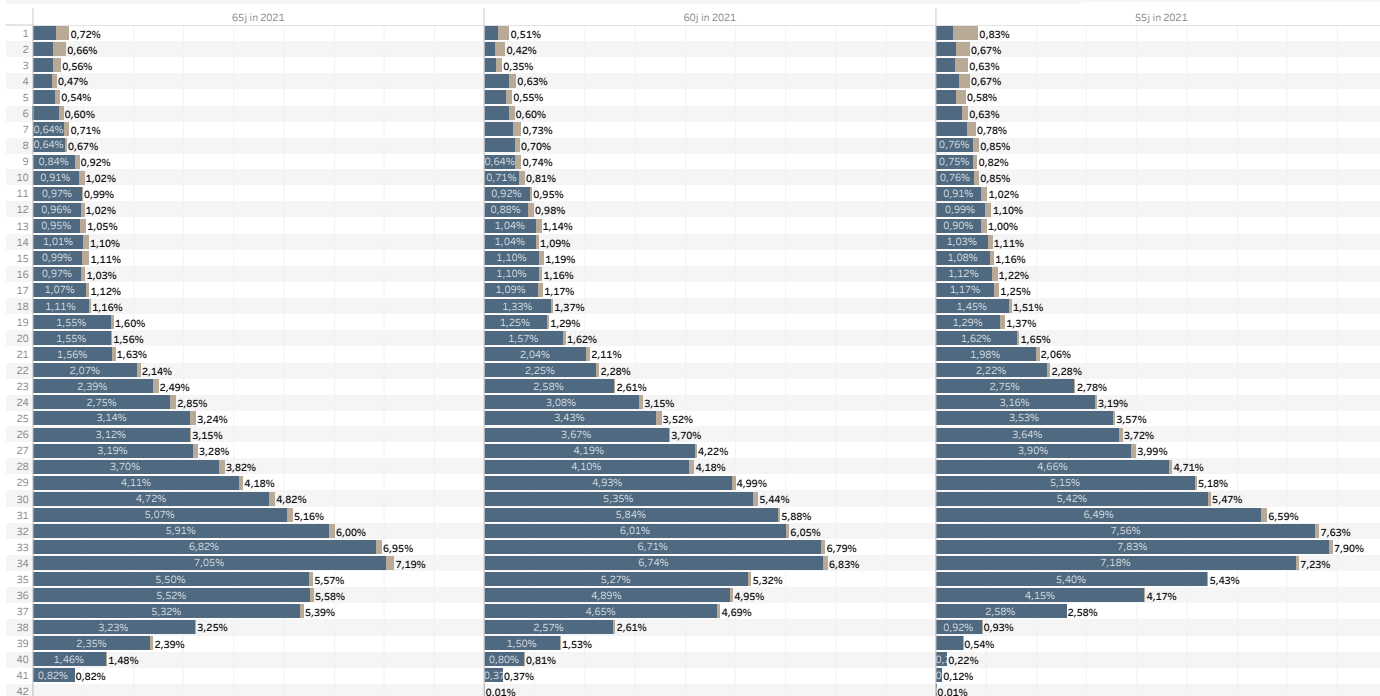
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

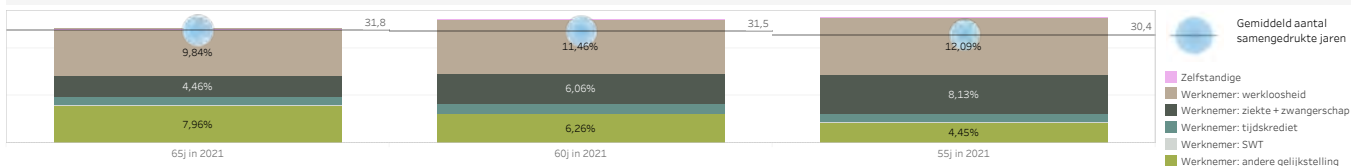

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

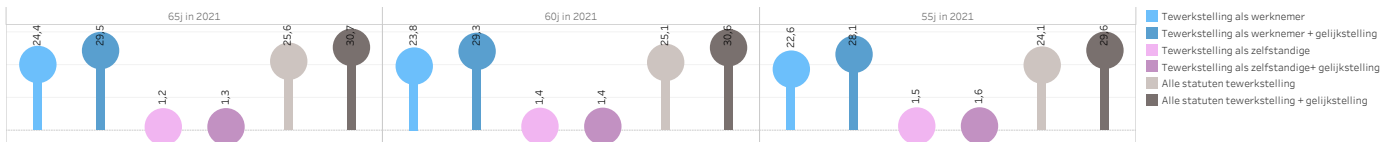
Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

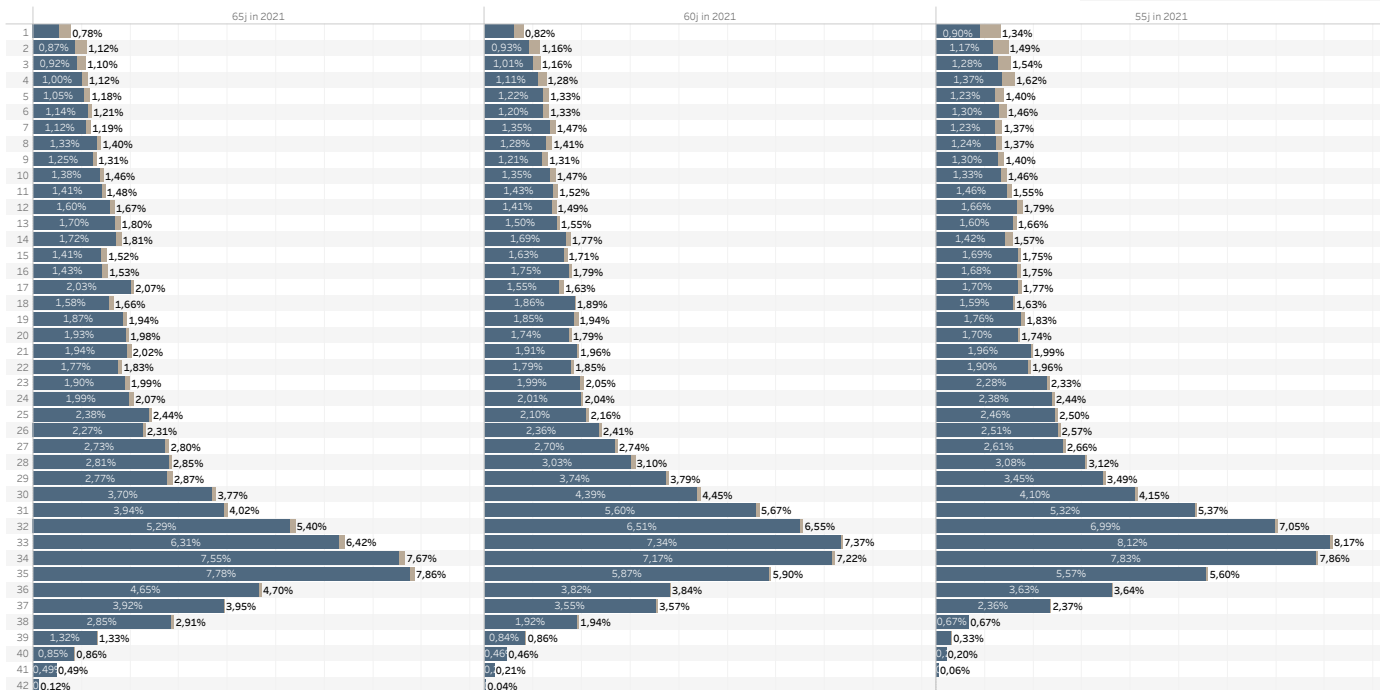
Gelijkstelling - Gemiddeld aantal samengedrukte jaren - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

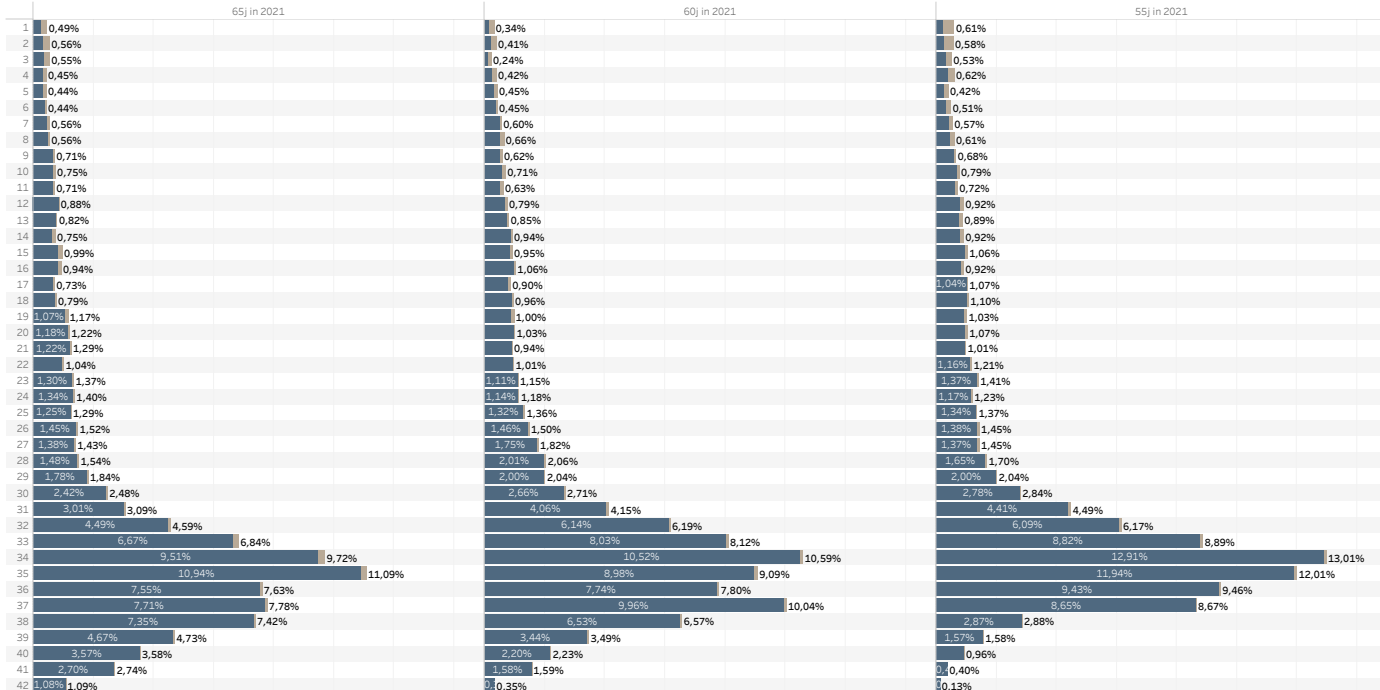
Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

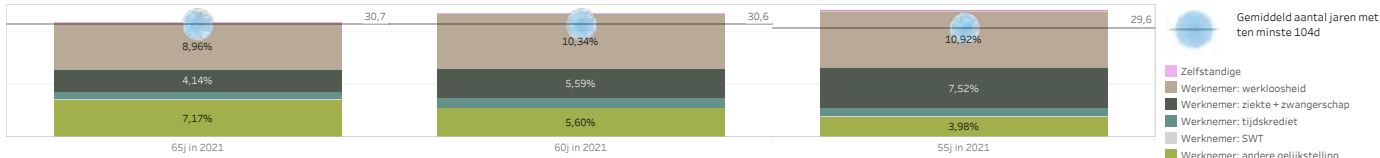
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

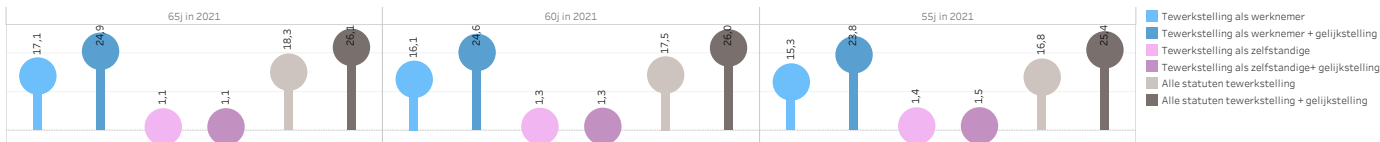
Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 104d - Leeftijdsgroep: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

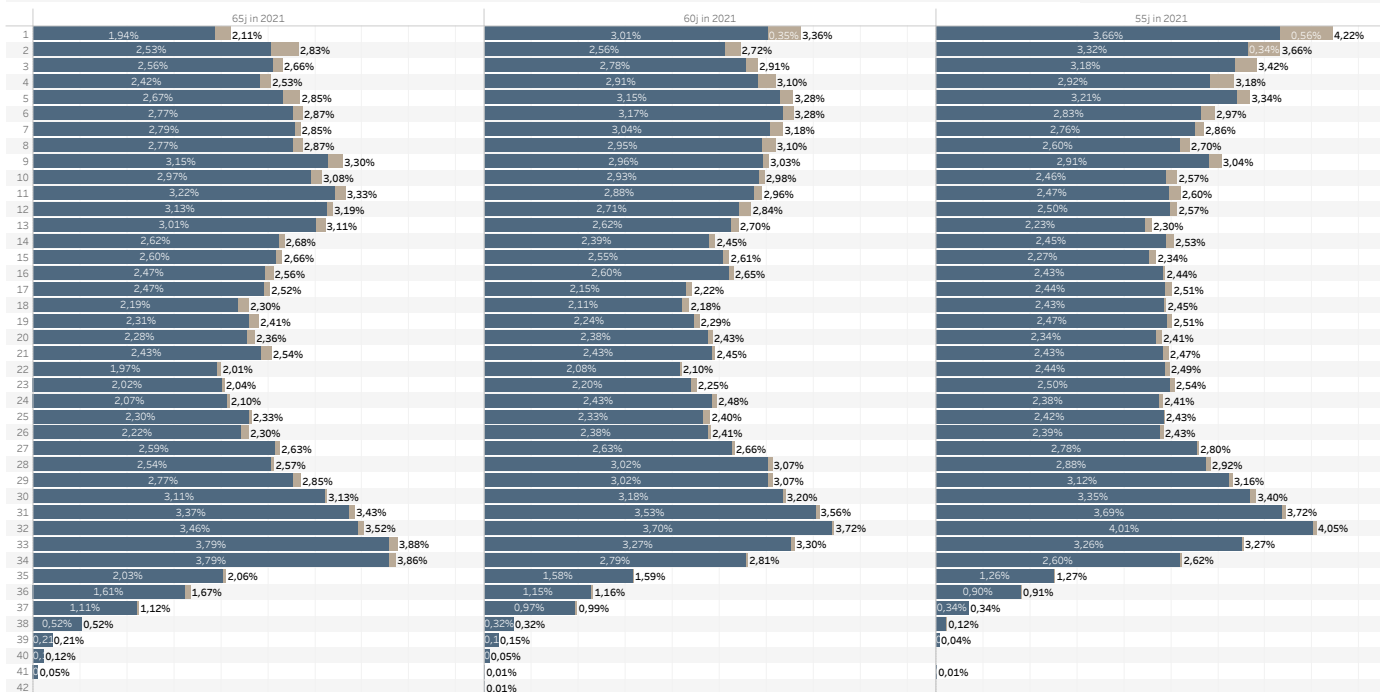

Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

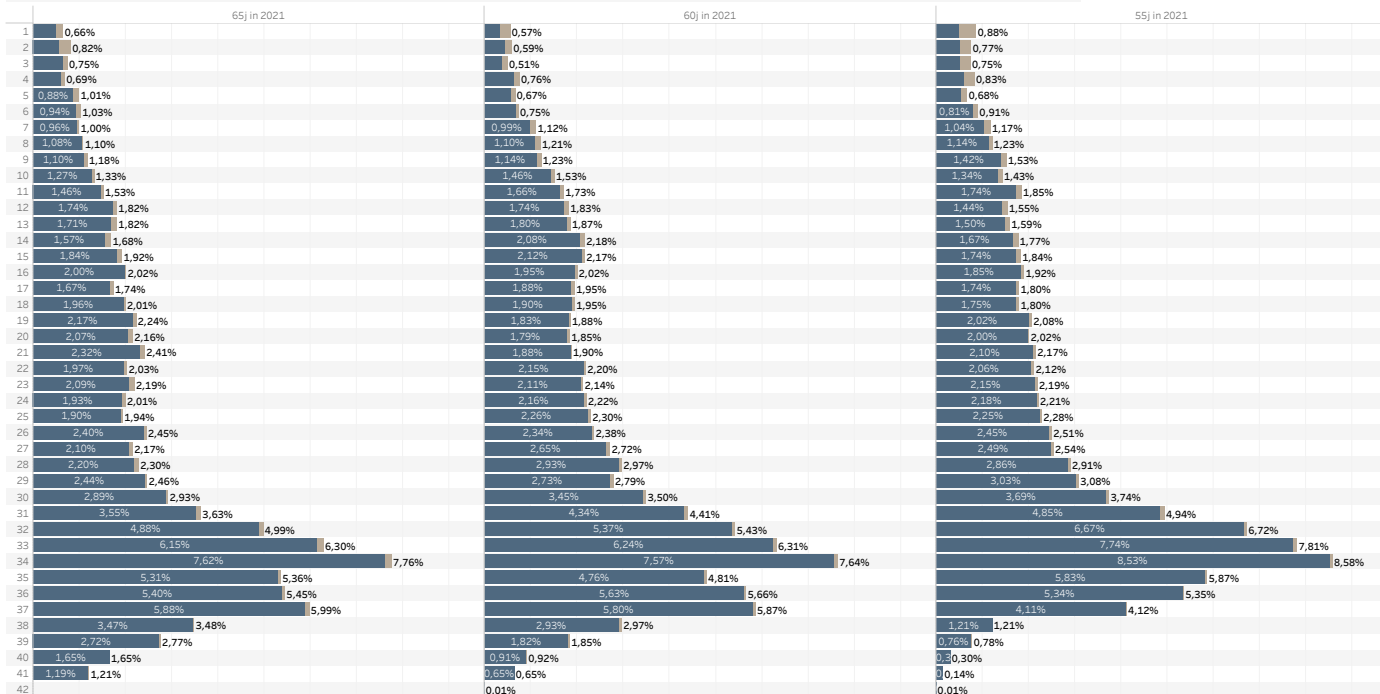
Tewerkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

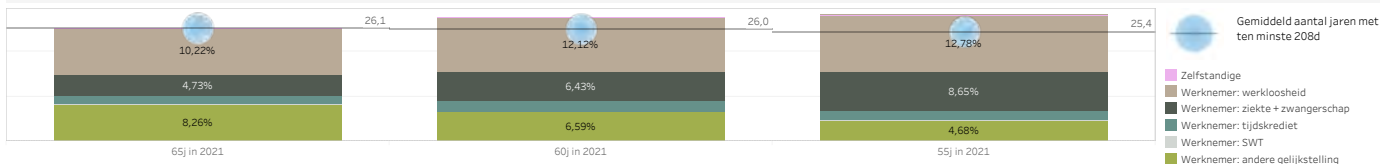

Tewerkstelling + gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Huidig adres in België Huidig adres NIET in België

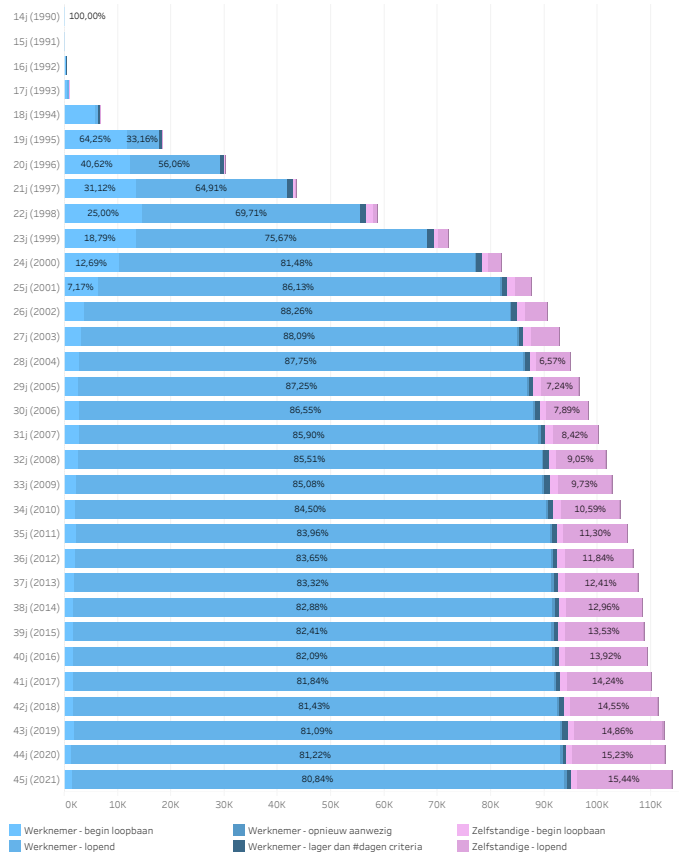

Gelijkstelling - Gemiddeld aantal jaren met ten minste 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Laatste economische hoofdactiviteit: Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

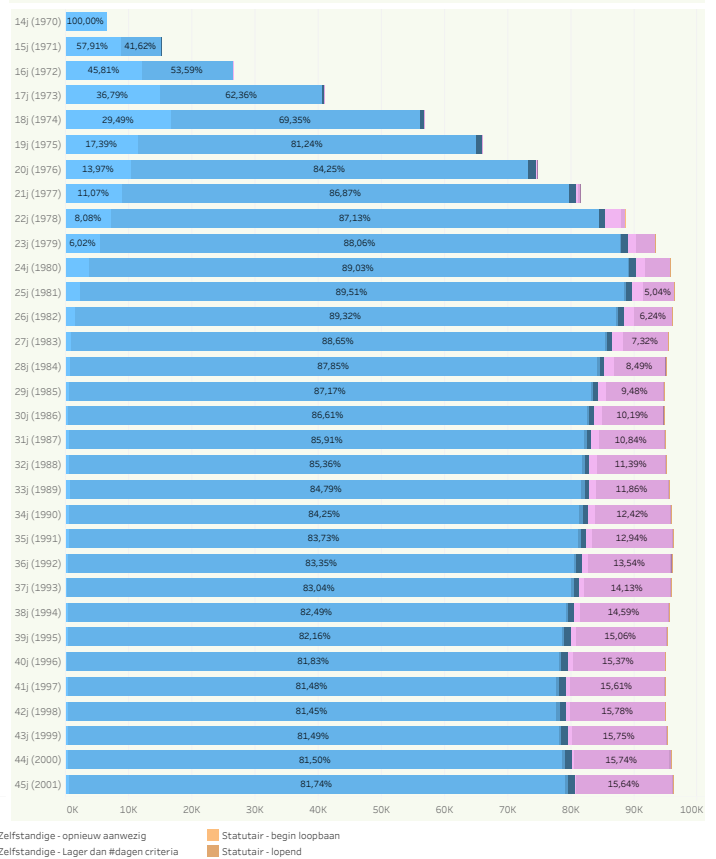

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

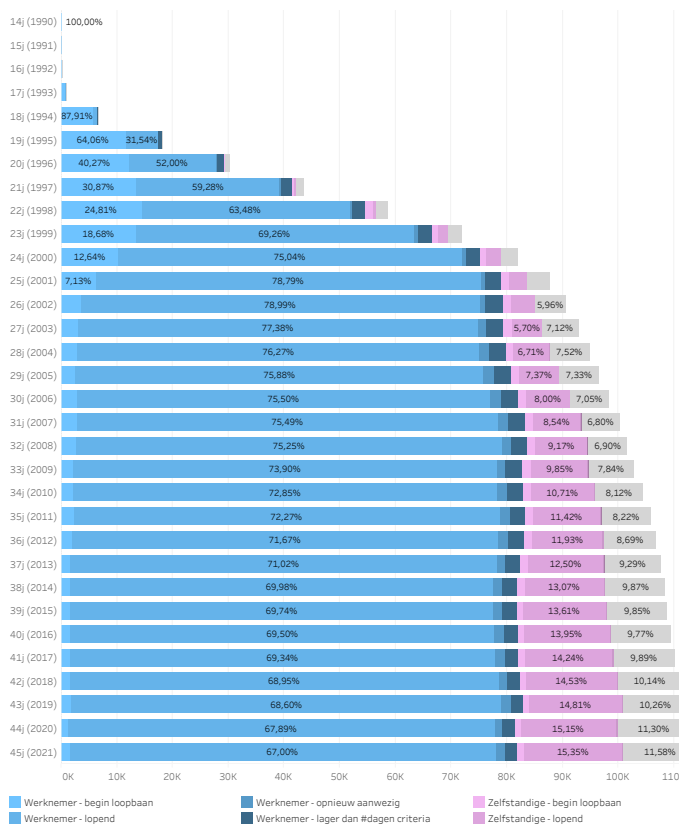

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

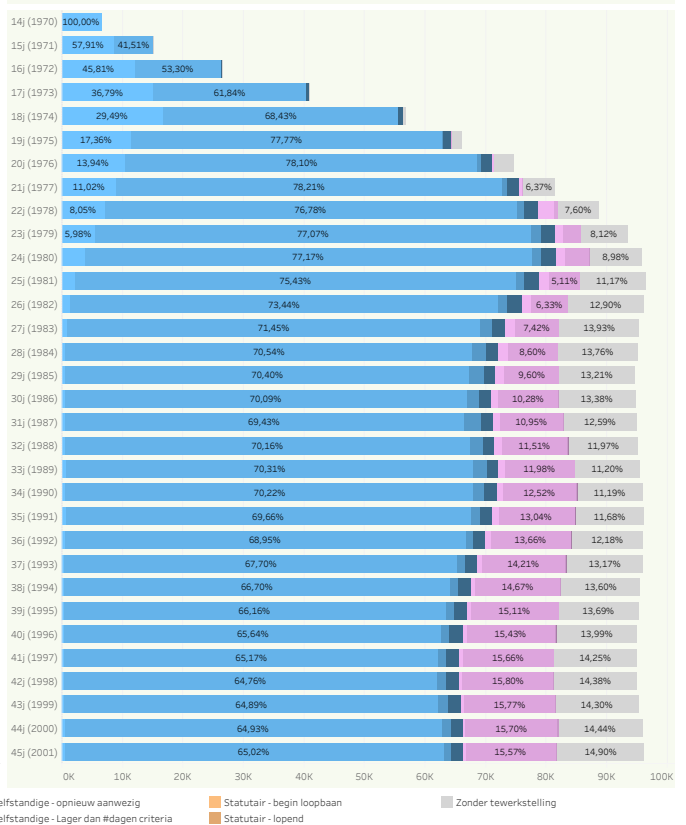

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

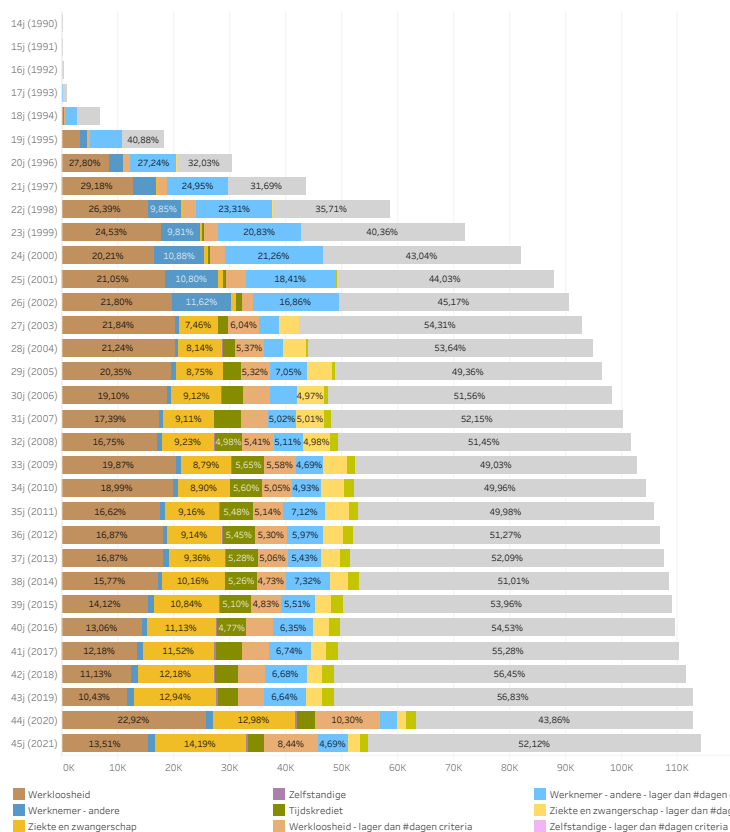

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

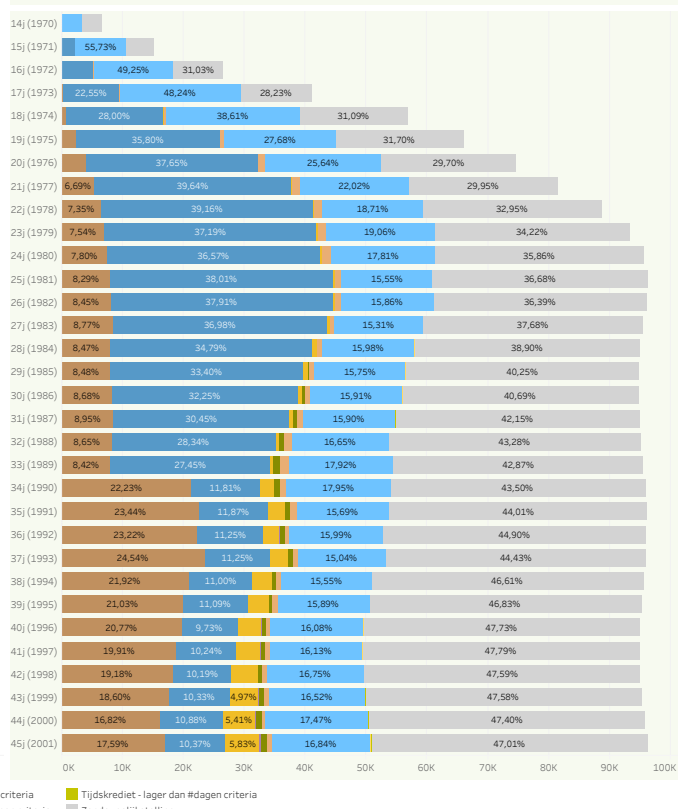

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

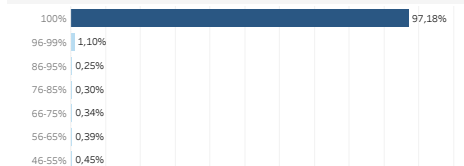
Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

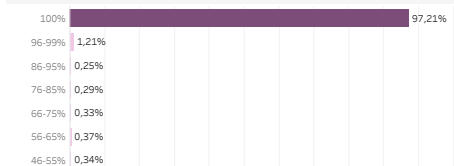
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

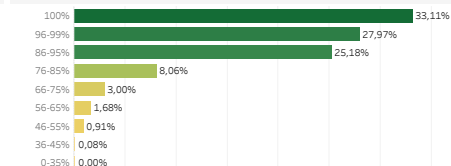
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

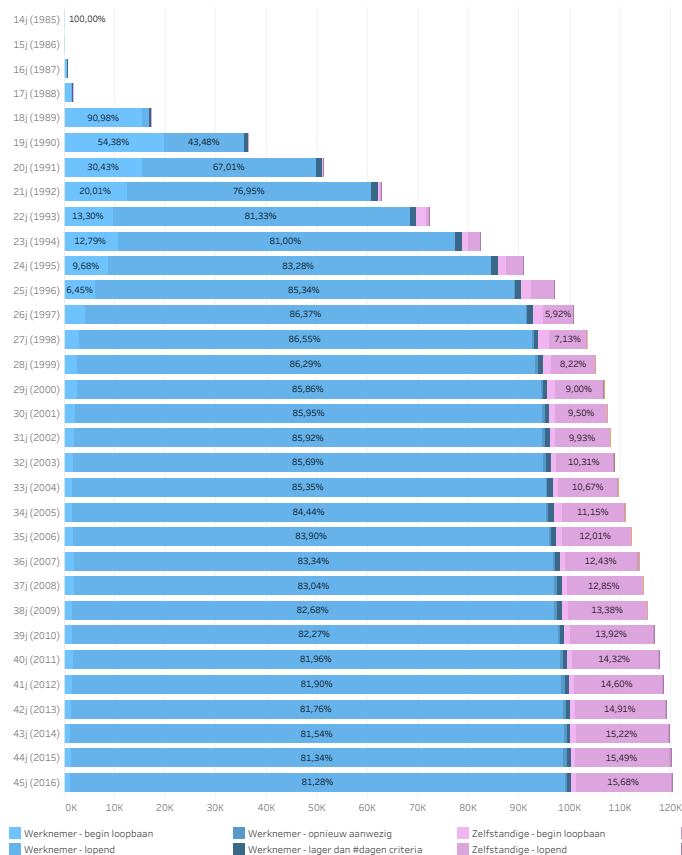

Gelijkstelling ratio

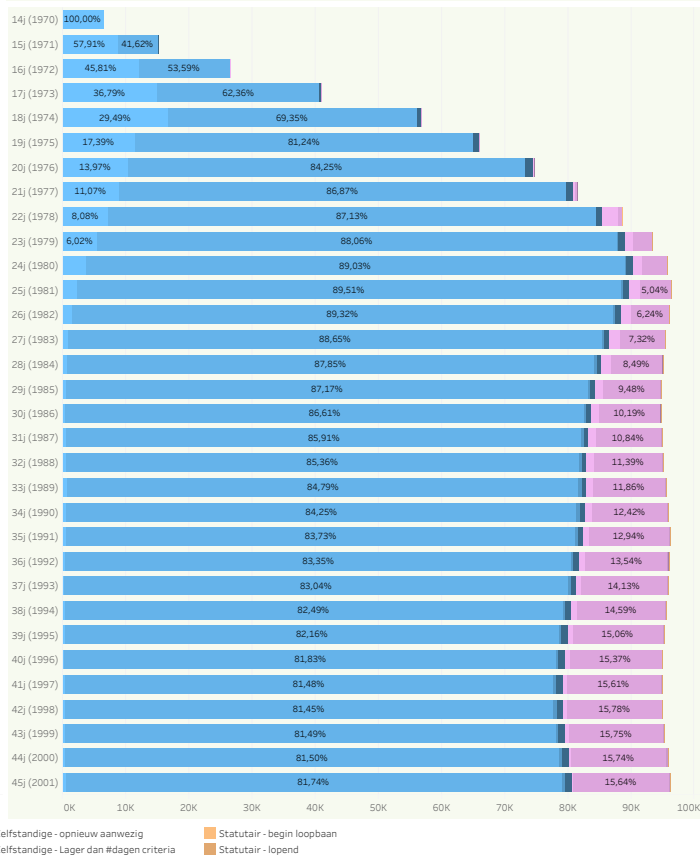

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

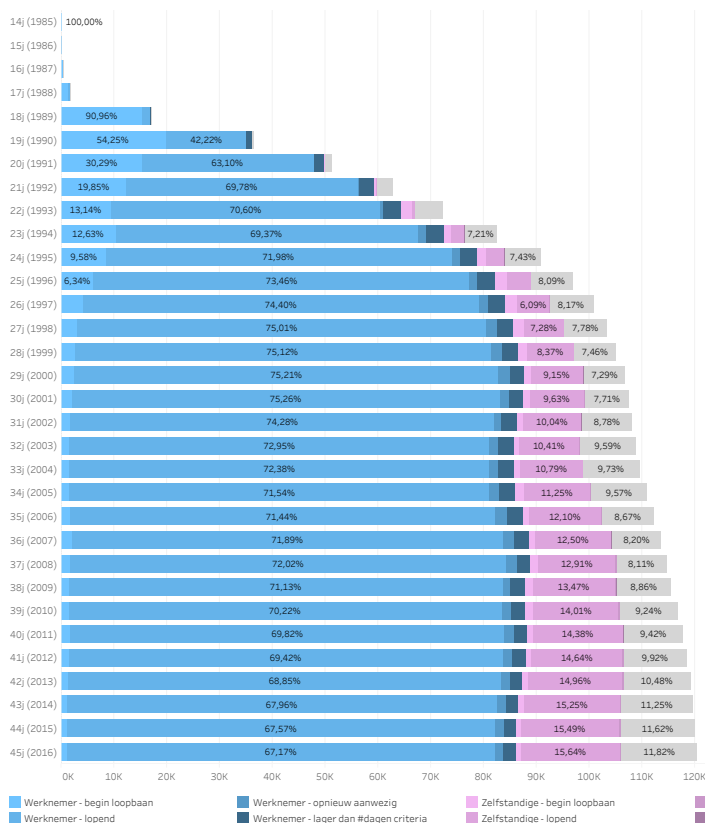

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

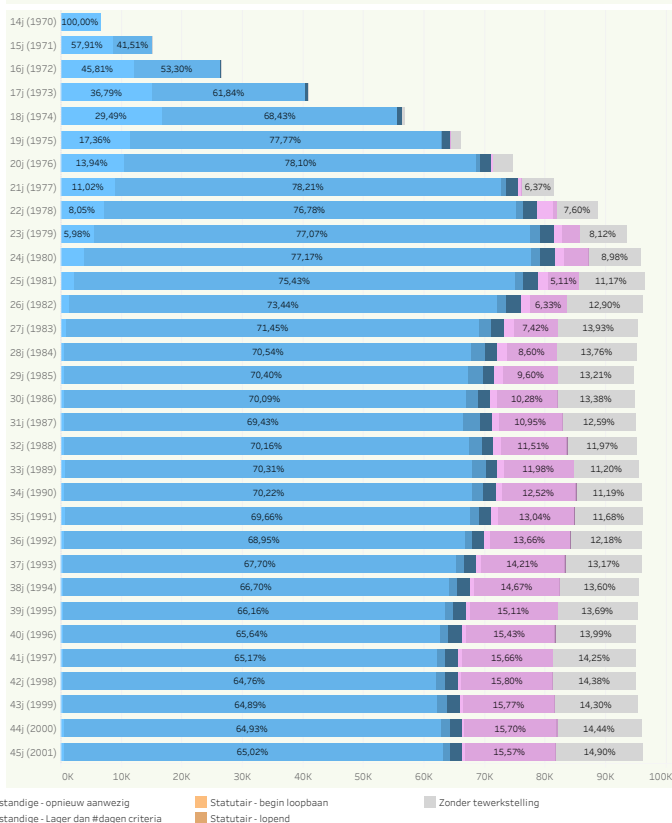

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

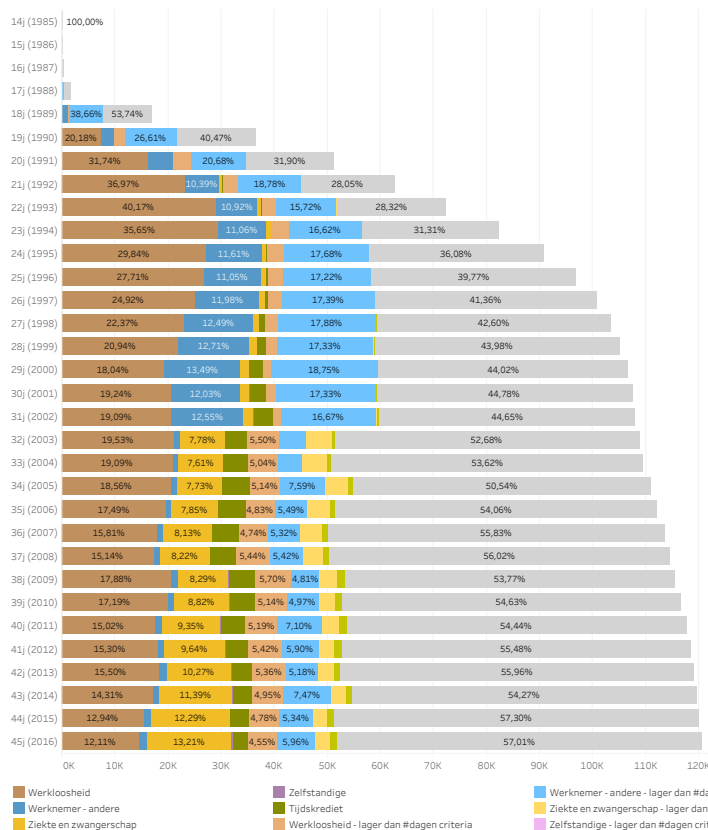

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

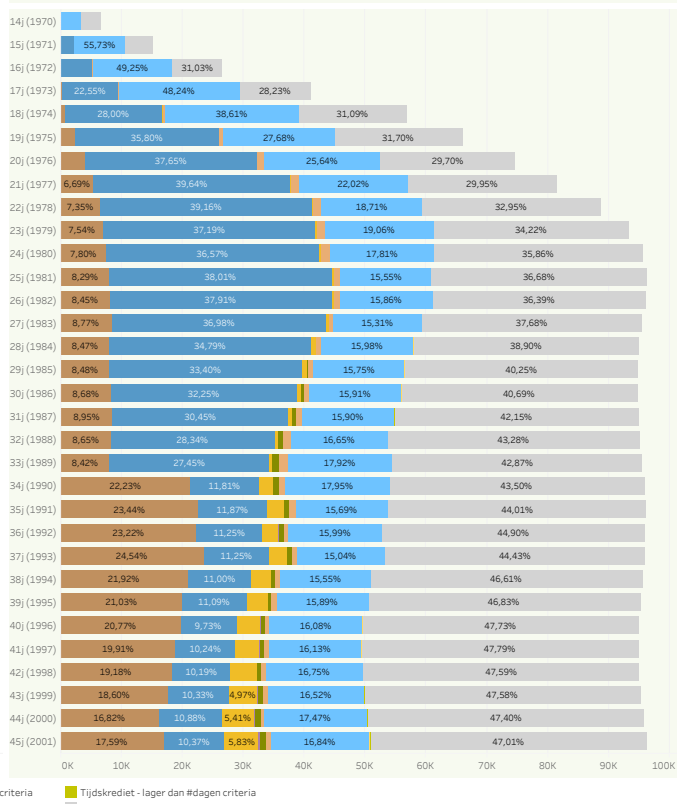

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

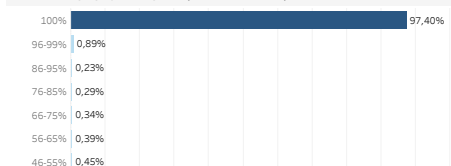
Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

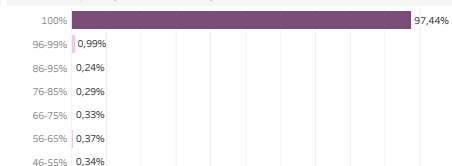
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

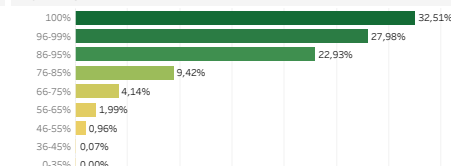
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

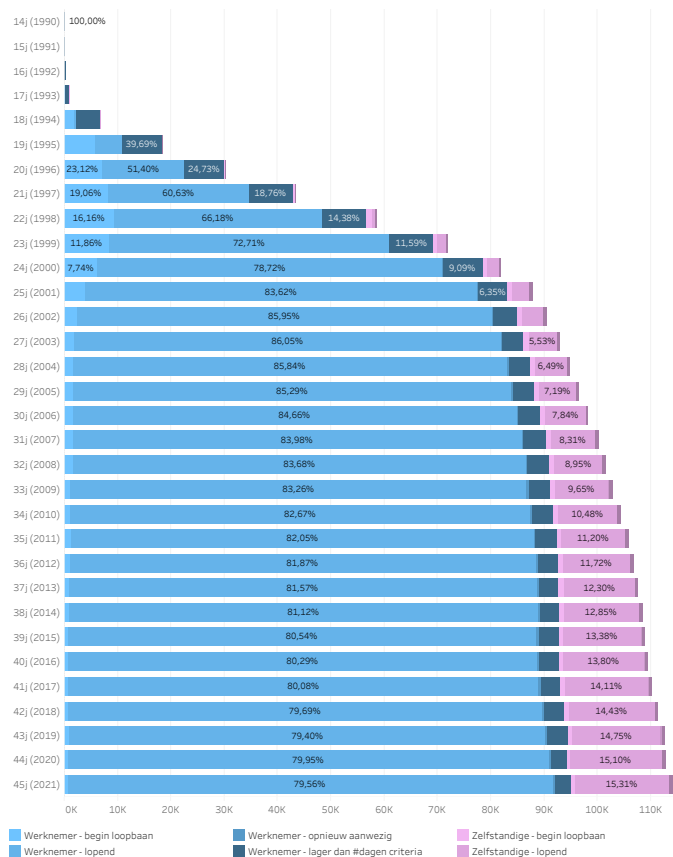

Gelijkstelling ratio

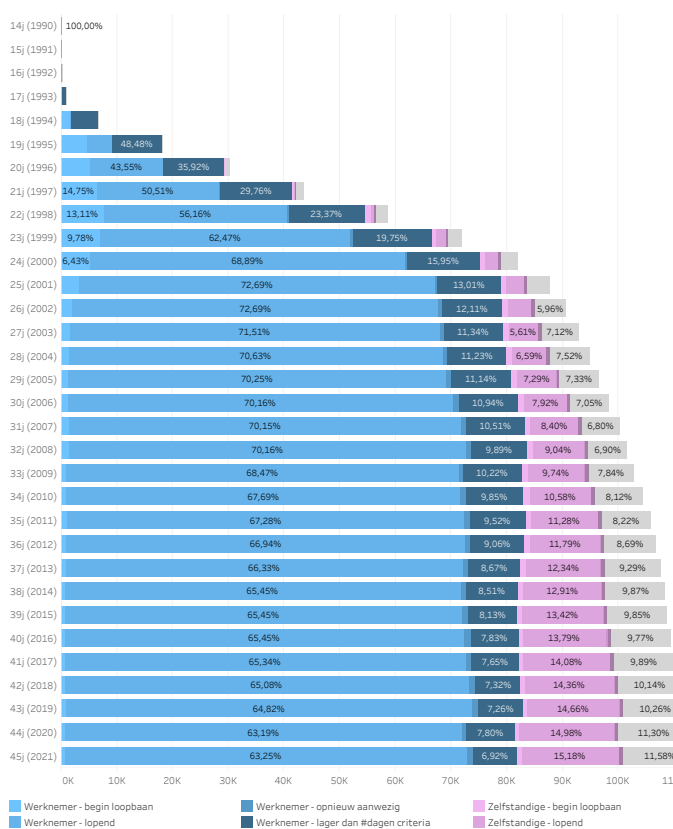
Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

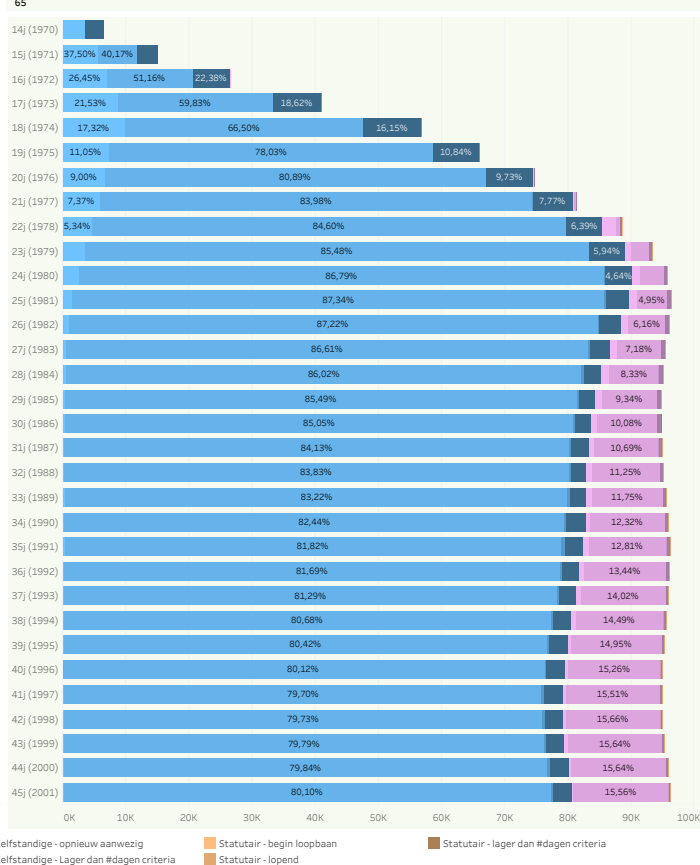

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

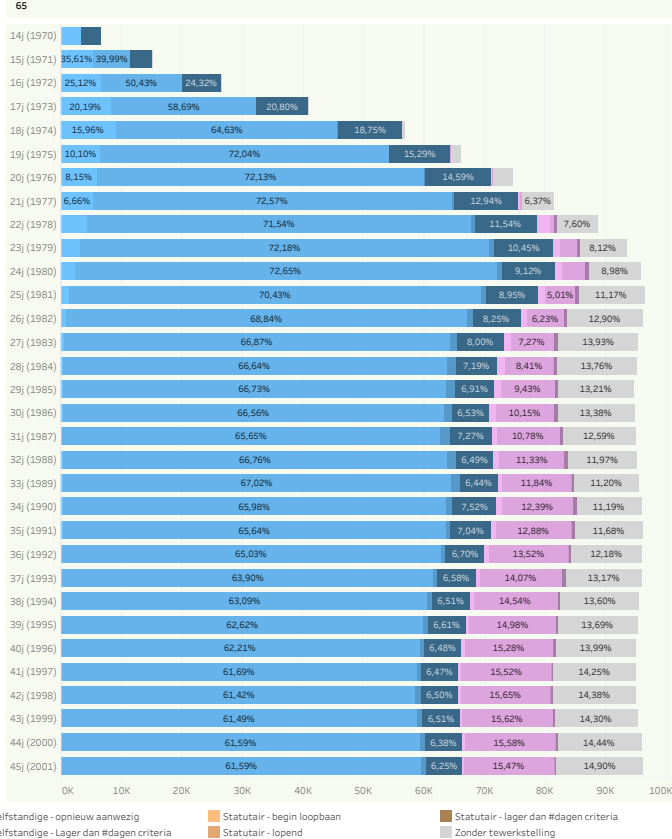
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

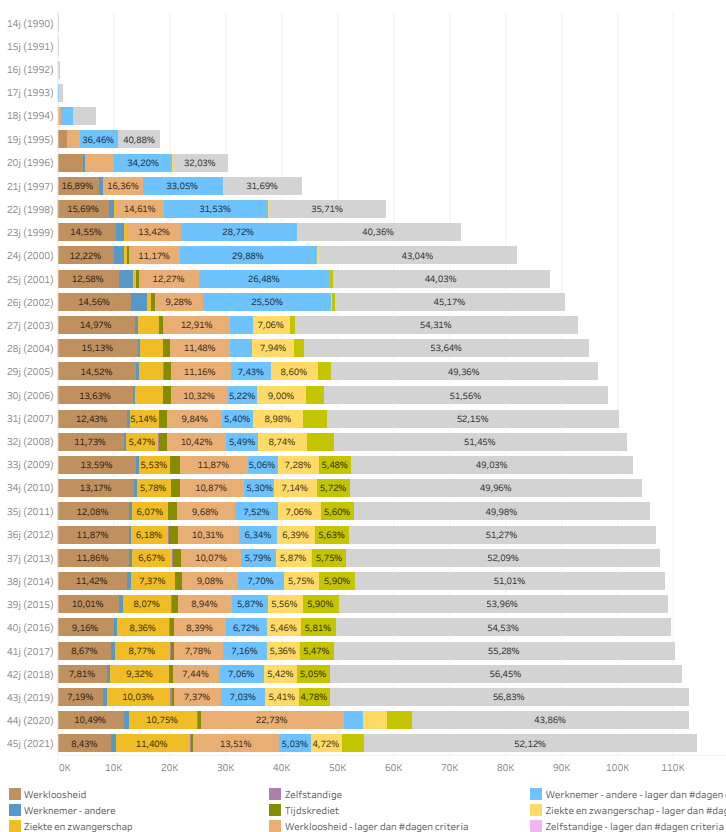

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

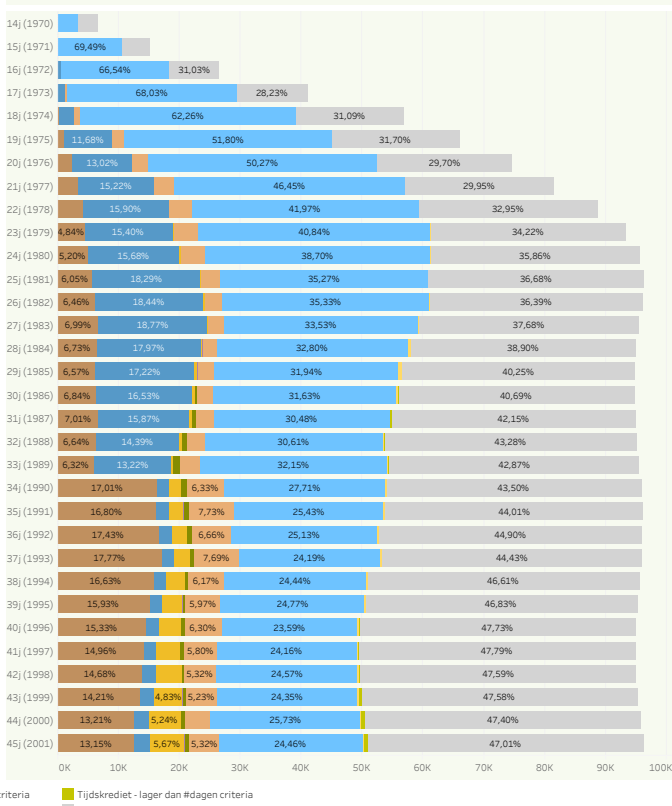

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

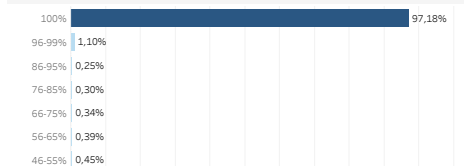
Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

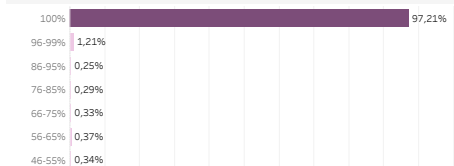
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

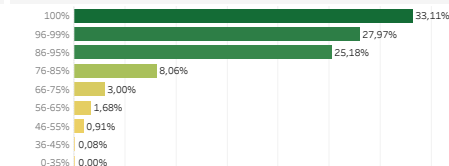
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

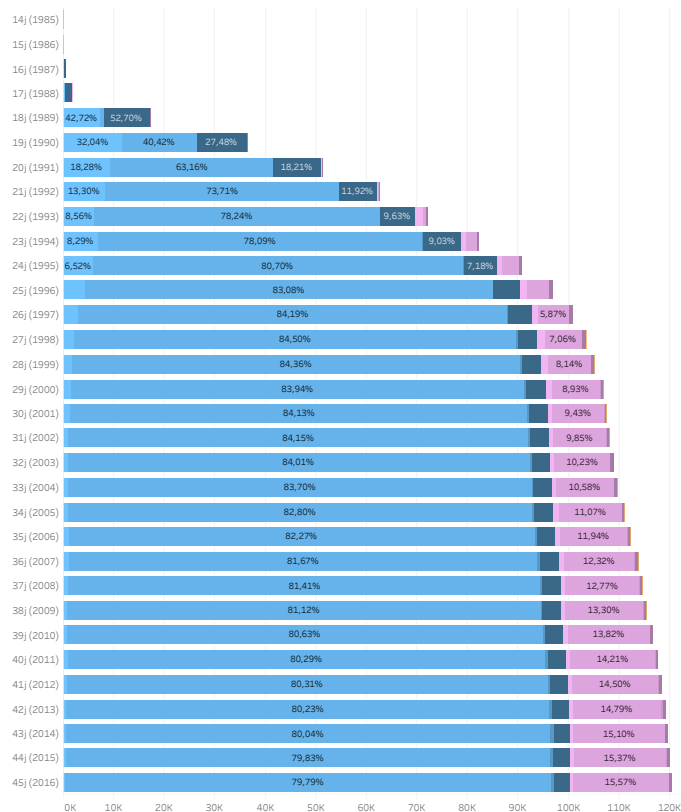

Gelijkstelling ratio

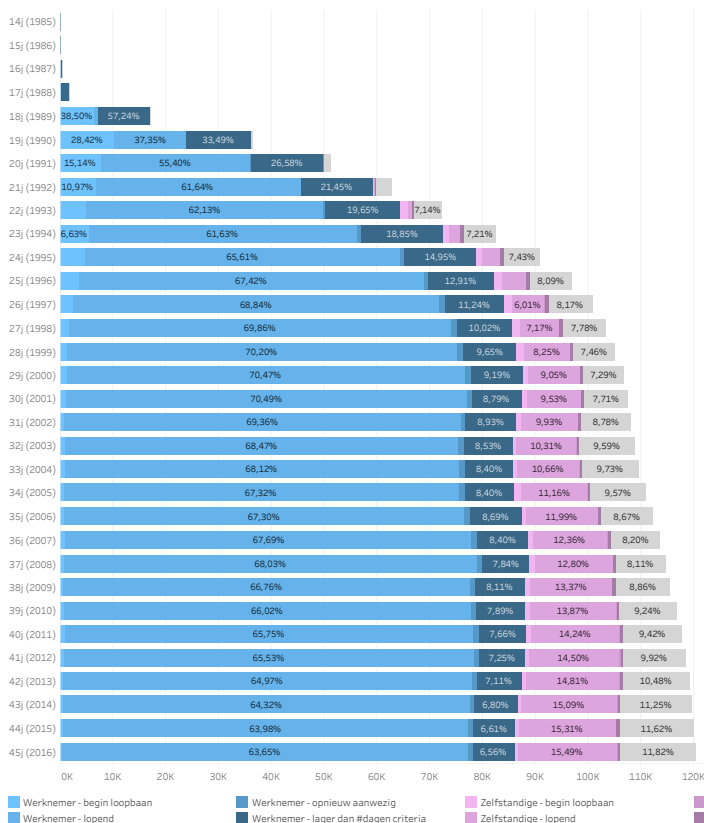
Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

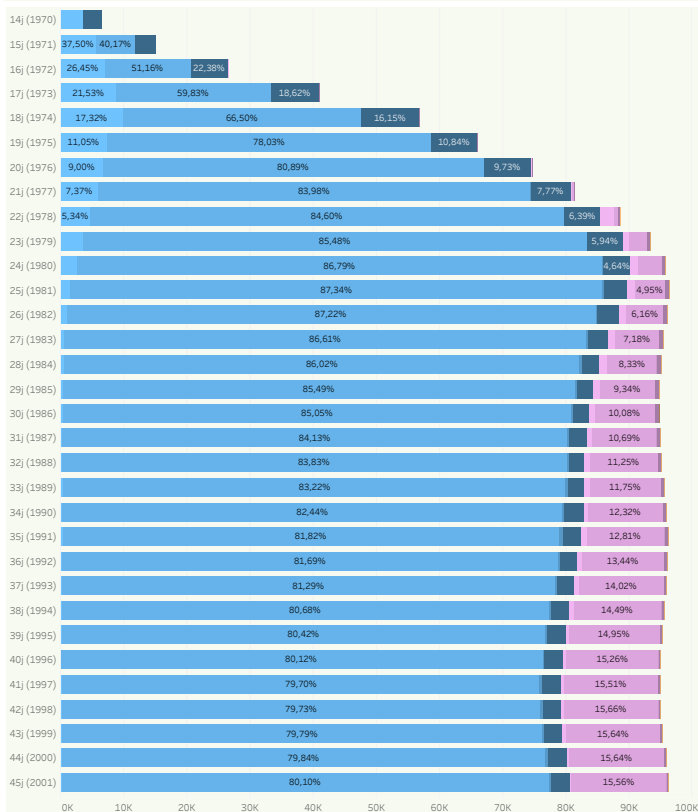

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

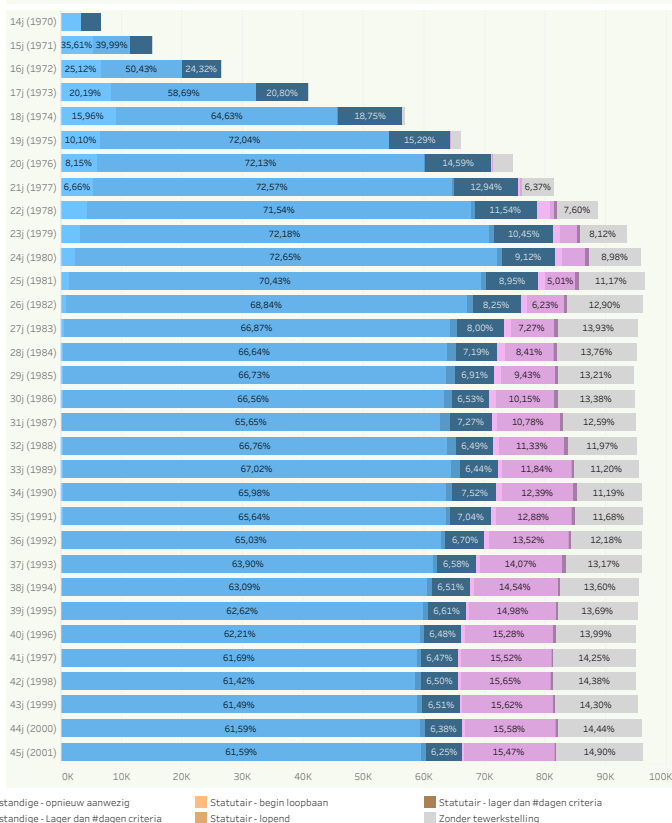
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

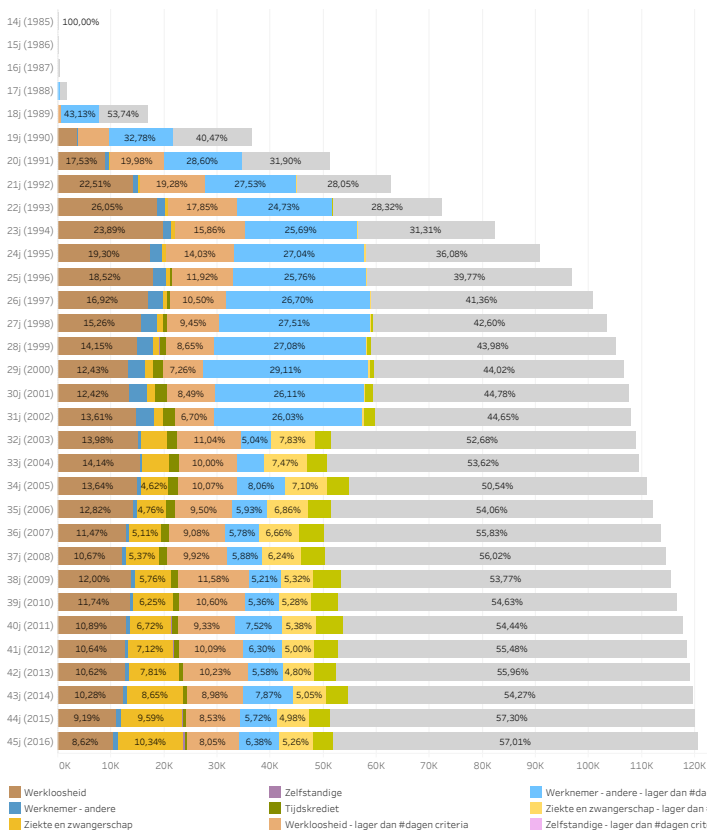

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

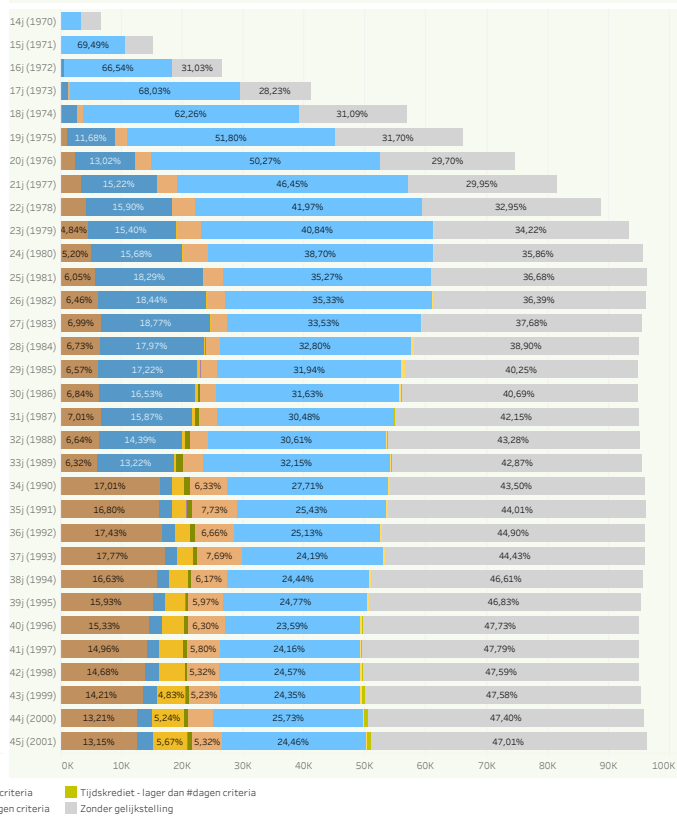

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

Bv voor Jonas in 2021:

106d tewerkstelling als werknemer

45d werkloosheid

78d zelfstandige (tewerkstelling)

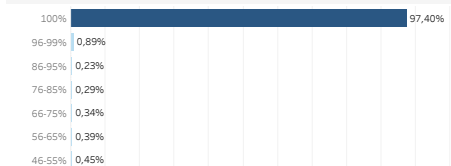
als werknemer: 106+45 = 151d

als zelfstandige: 78d

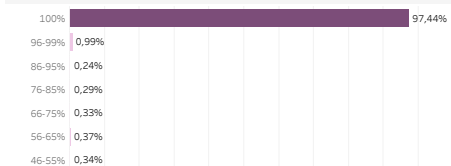
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer

mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

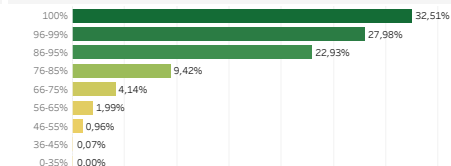
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

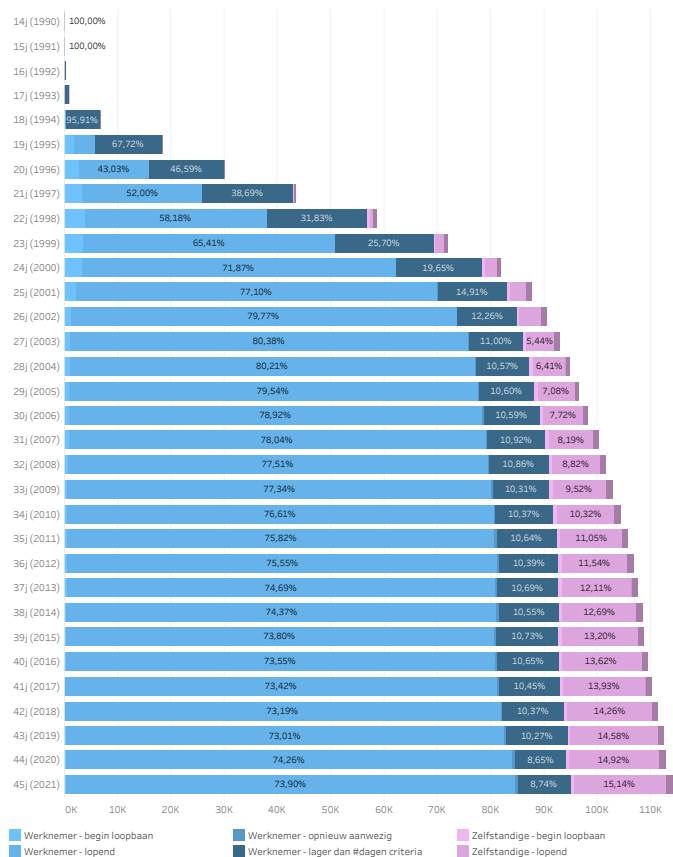

Gelijkstelling ratio

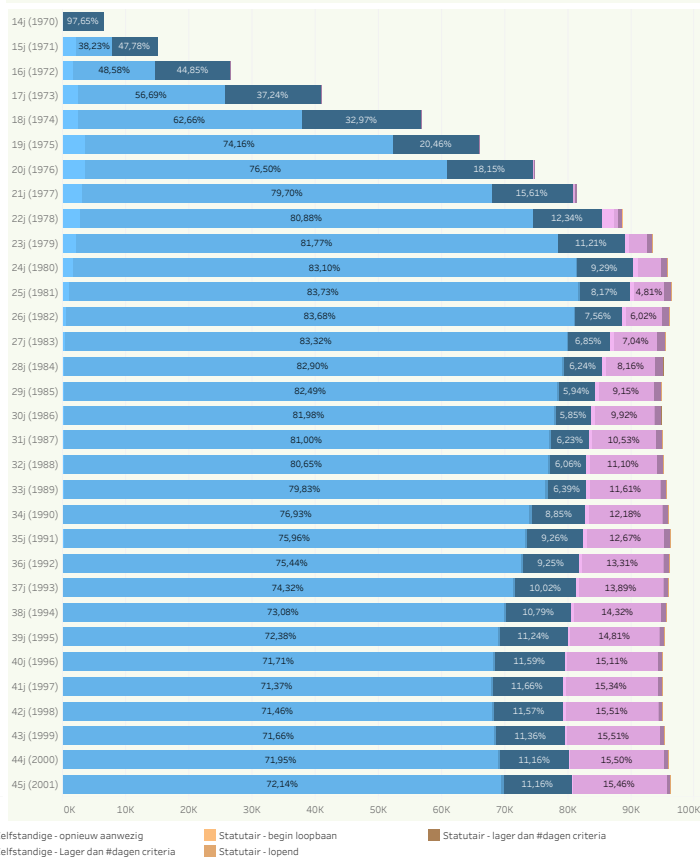

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

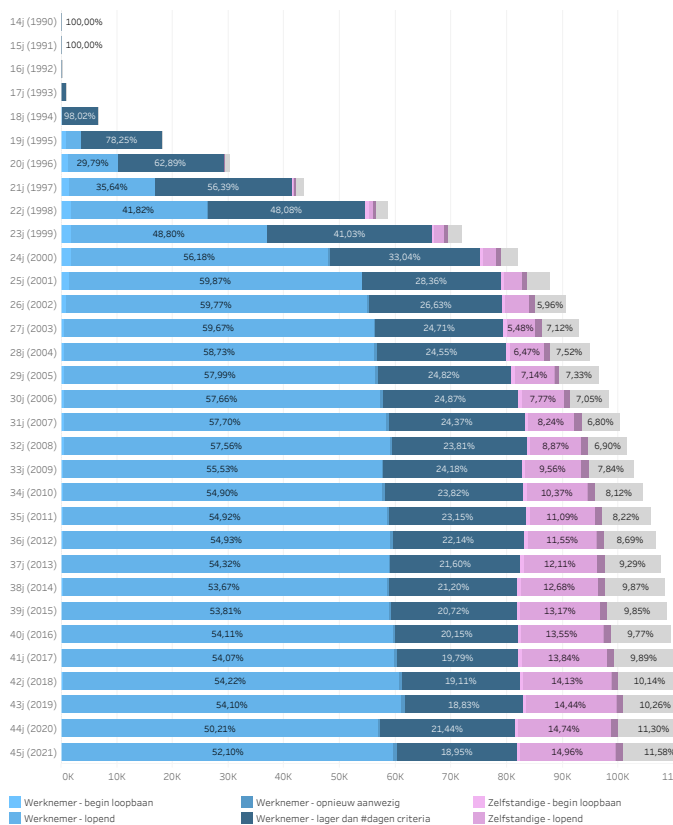

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

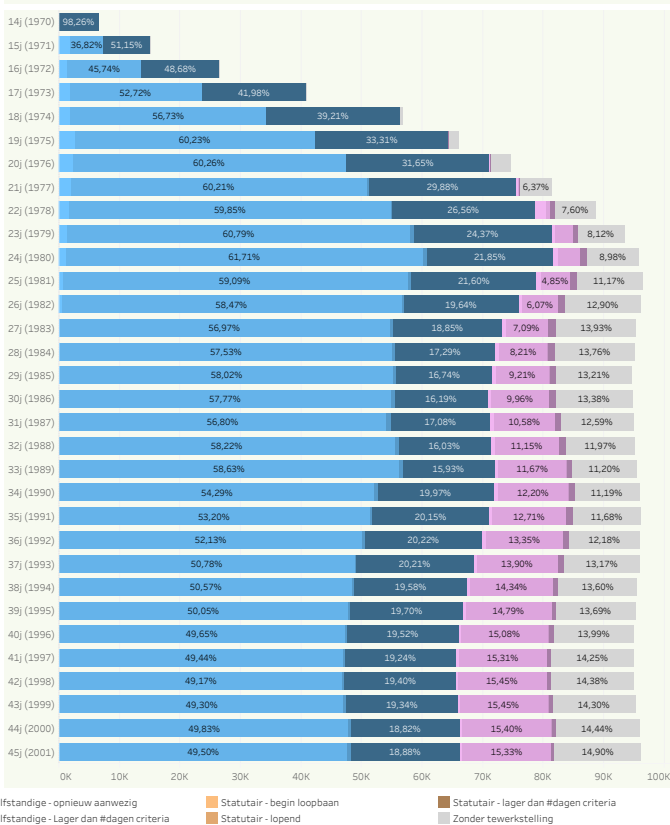

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

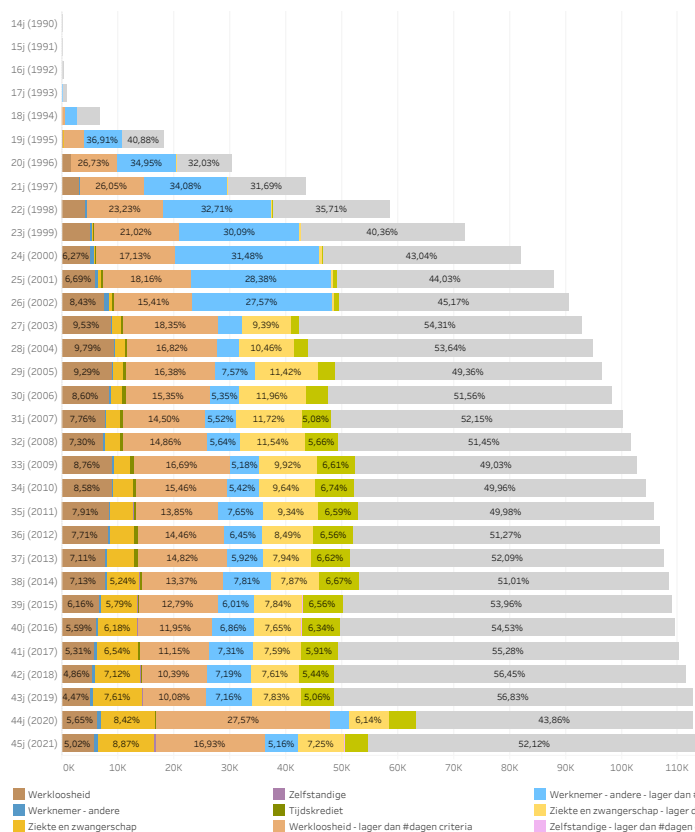

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

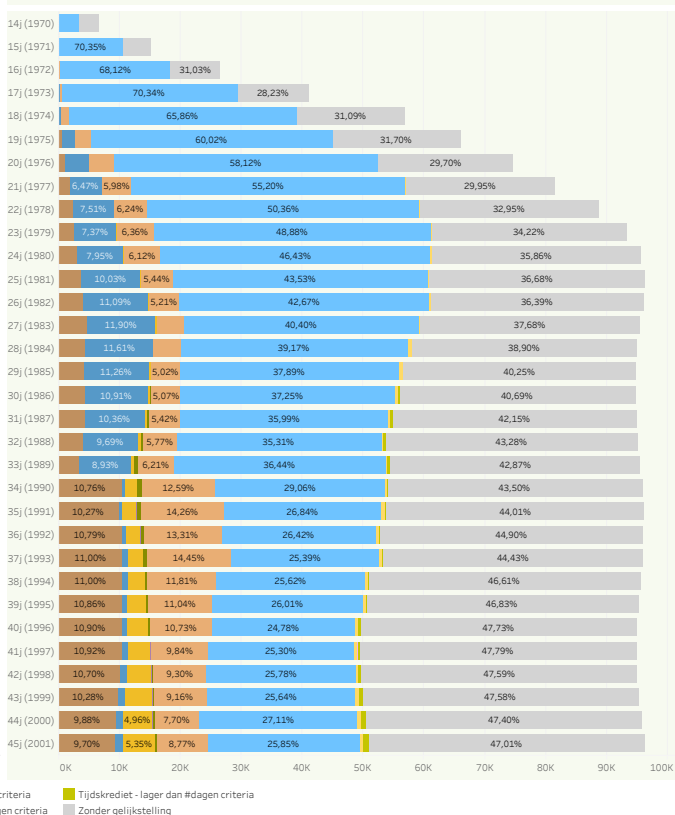

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 45

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
45

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

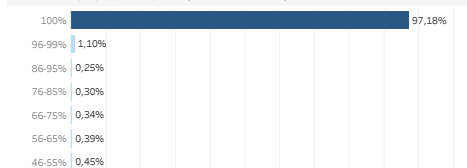
Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

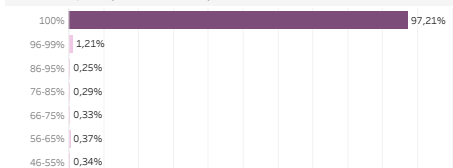
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

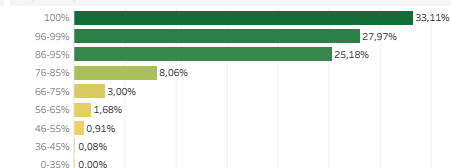
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

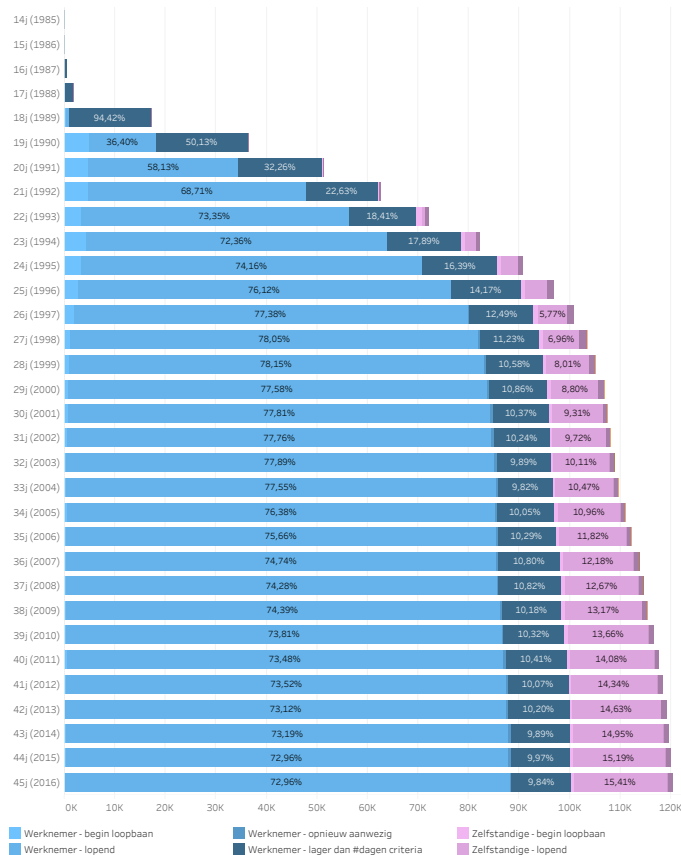

Gelijkstelling ratio

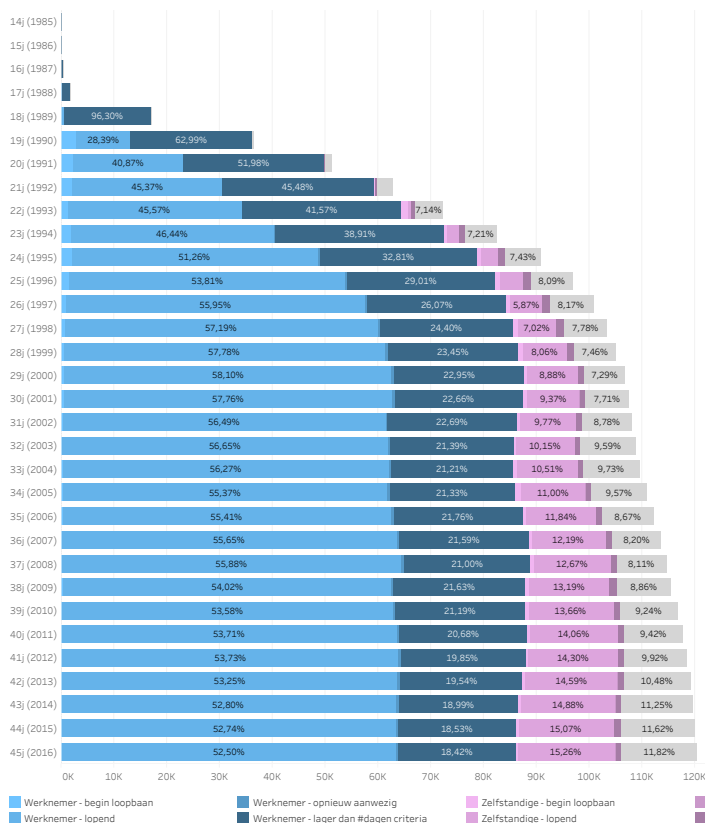
Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

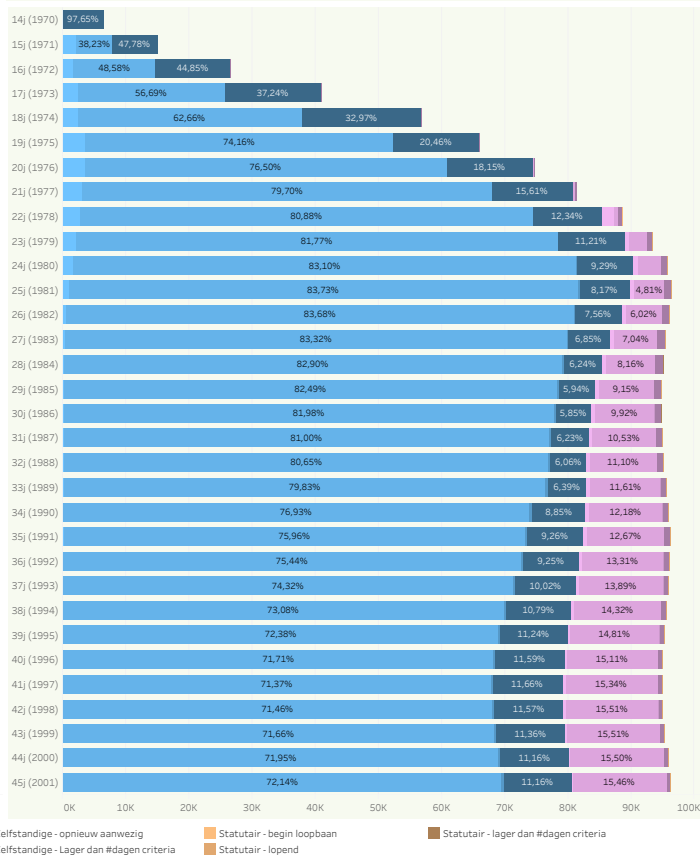

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

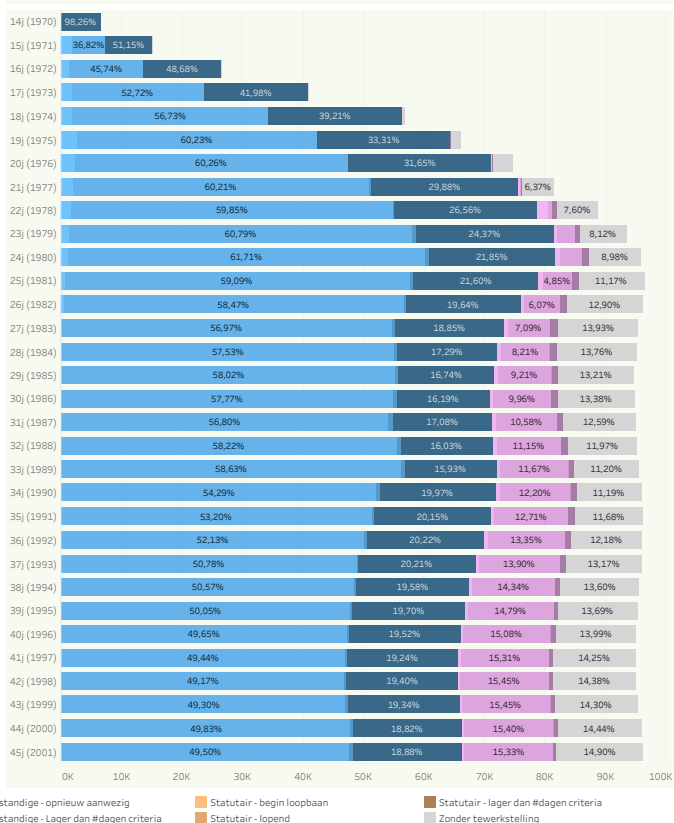
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

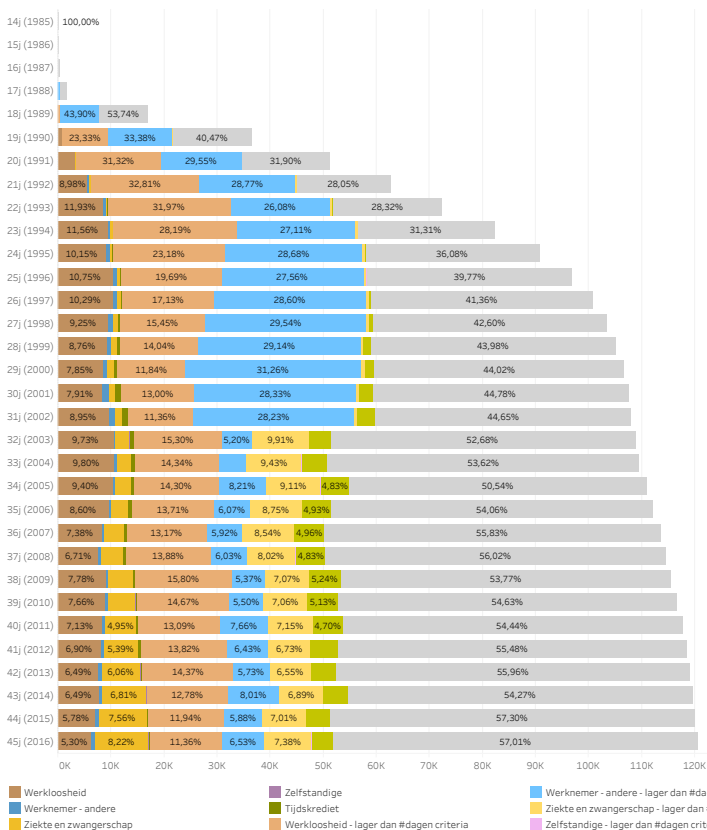

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

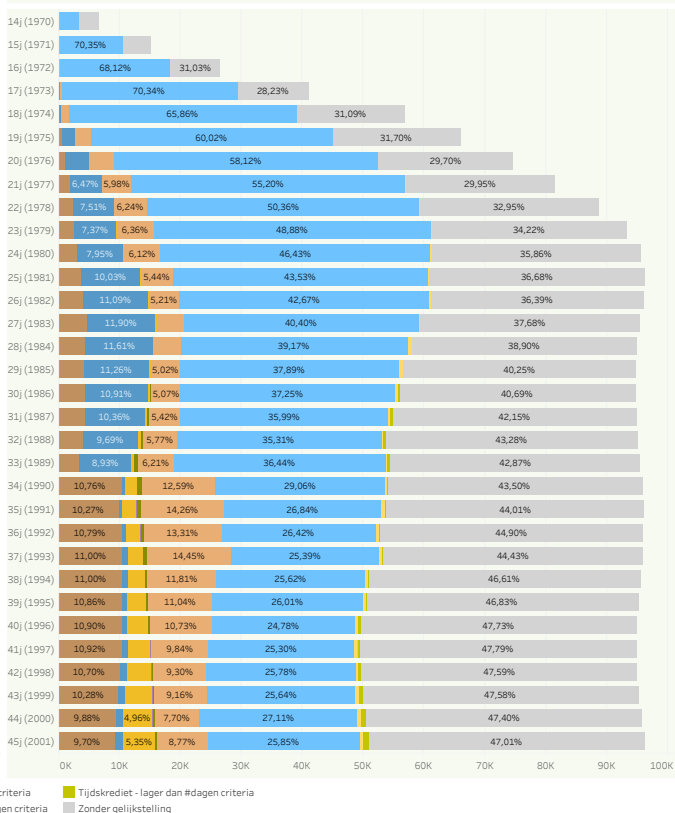

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 45 jaar - Leeftijd in 2021: 50

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
50

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

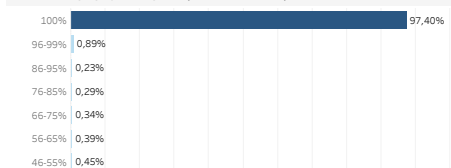
Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

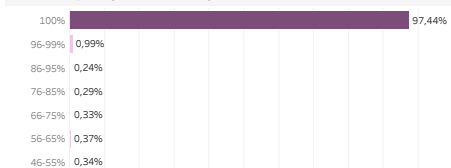
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

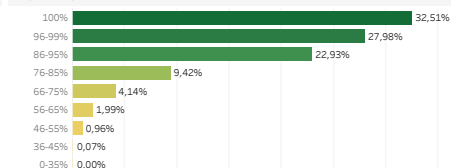
Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

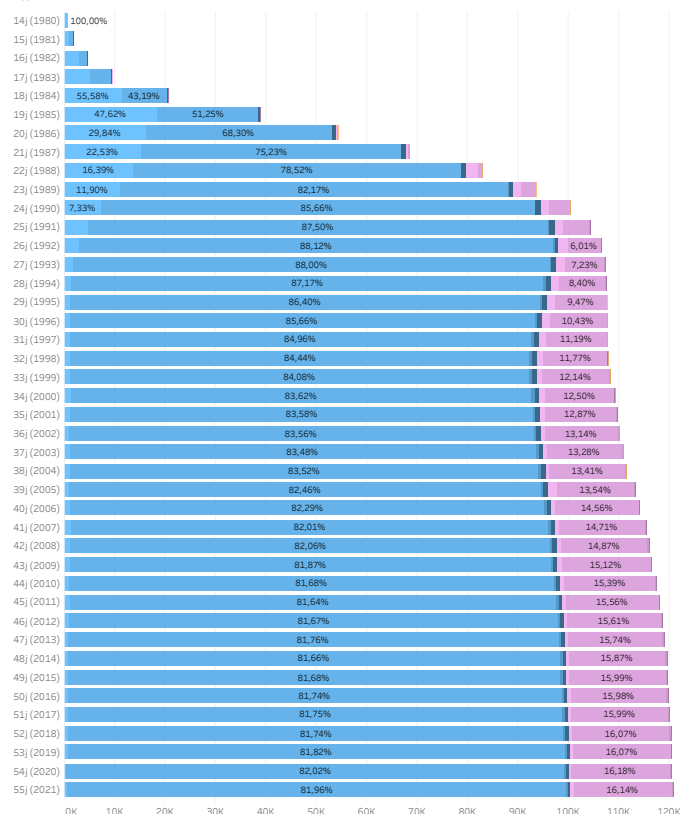

Gelijkstelling ratio

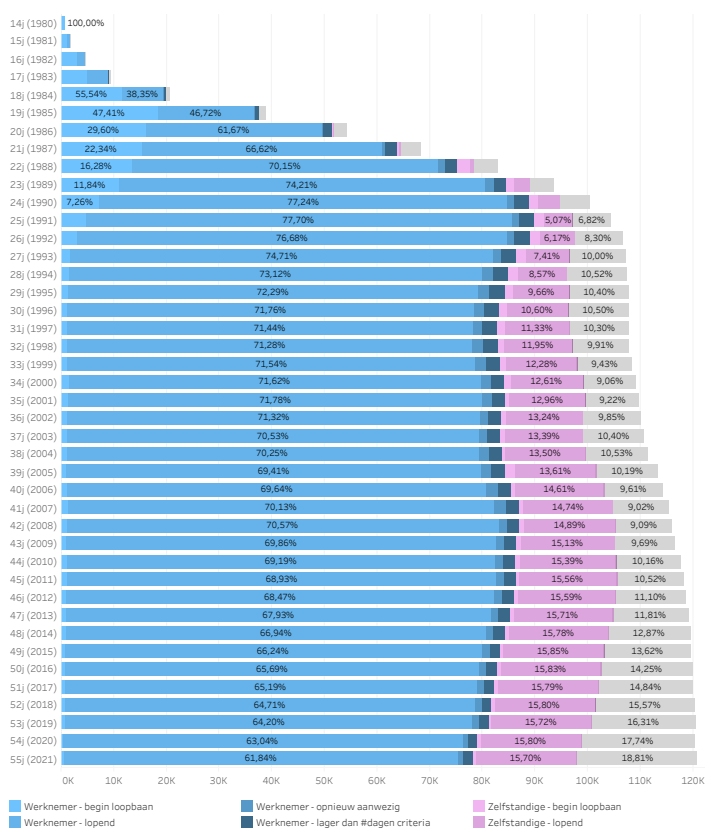
Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

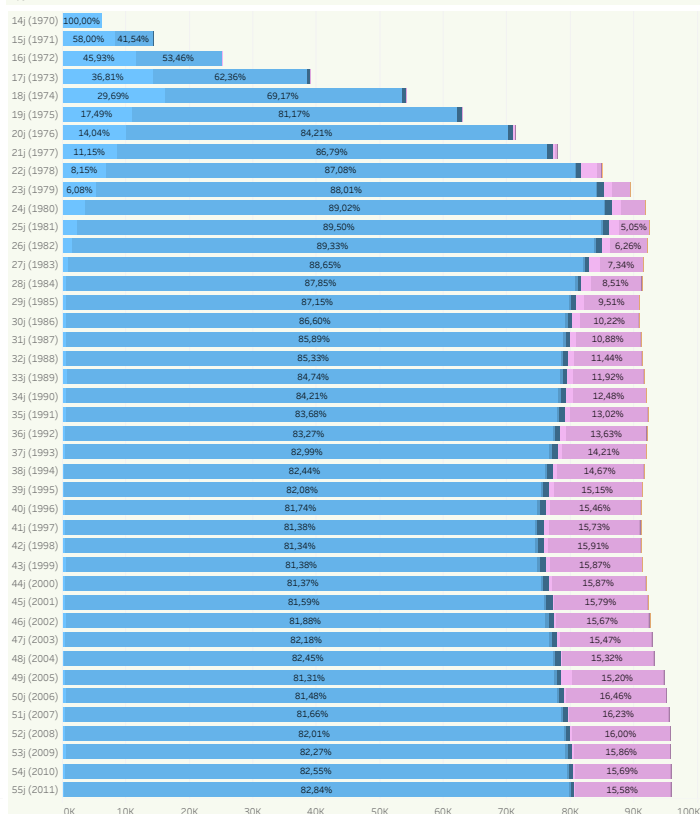

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

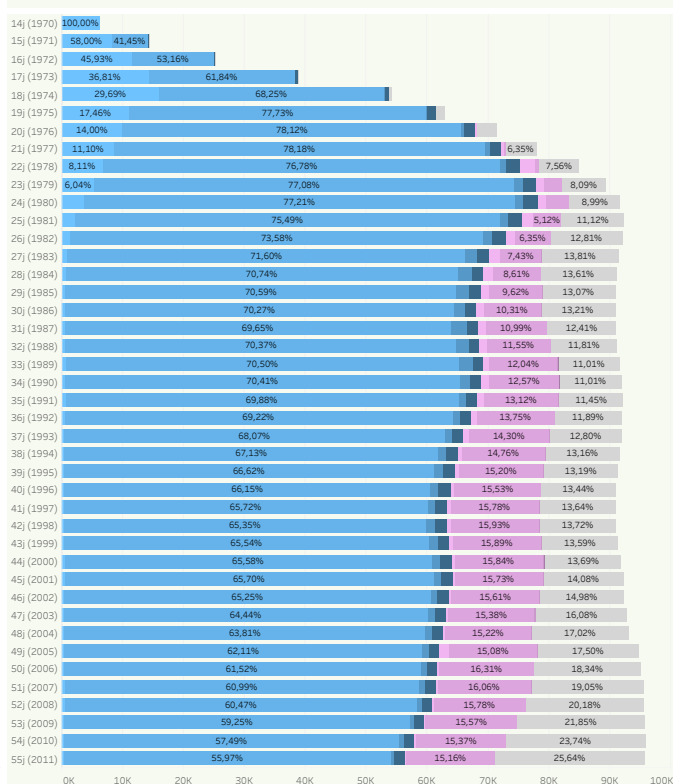
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

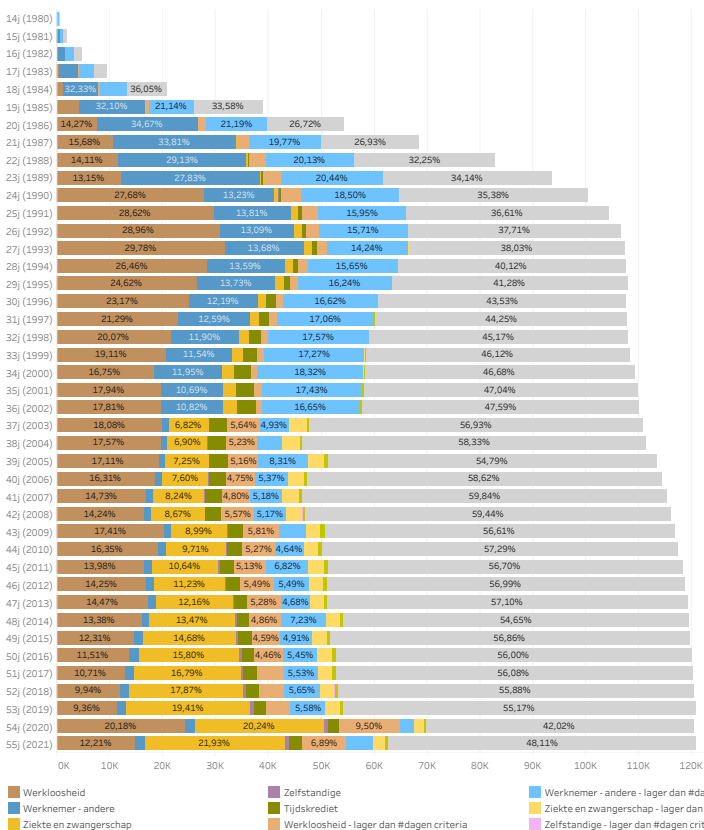

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

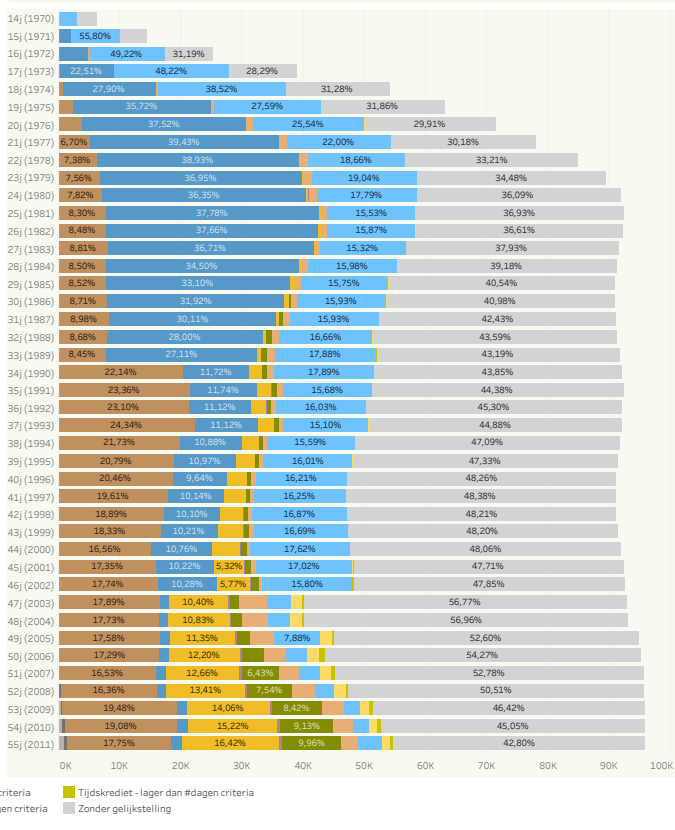

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

Hoofdstatuut ratio:
Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

Tewerkstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

100%

97,86%

96-99%

0,55%

86-95%

0,22%

76-85%

0,27%

66-75%

0,31%

56-65%

0,35%

46-55%

0,43%

Tewerkstelling ratio (slechts een statuut)

100%

97,89%

96-99%

0,62%

86-95%

0,24%

76-85%

0,26%

66-75%

0,31%

56-65%

0,35%

46-55%

0,33%

Gelijkstelling ratio

100%

37,35%

96-99%

29,95%

86-95%

18,30%

76-85%

7,67%

66-75%

3,77%

56-65%

1,97%

46-55%

0,92%

36-45%

0,07%

0-35%

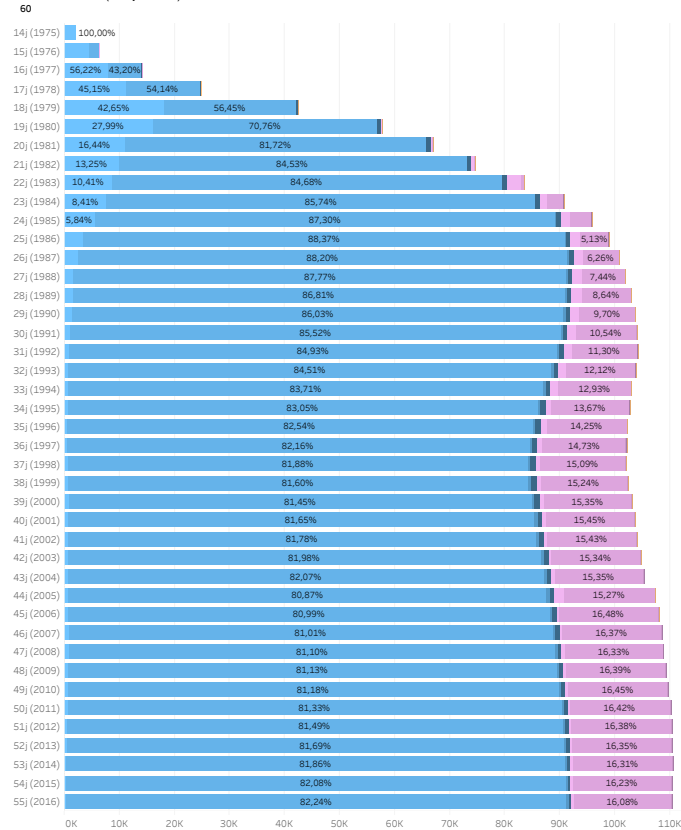
0,00%

2022-11-10

82/92

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

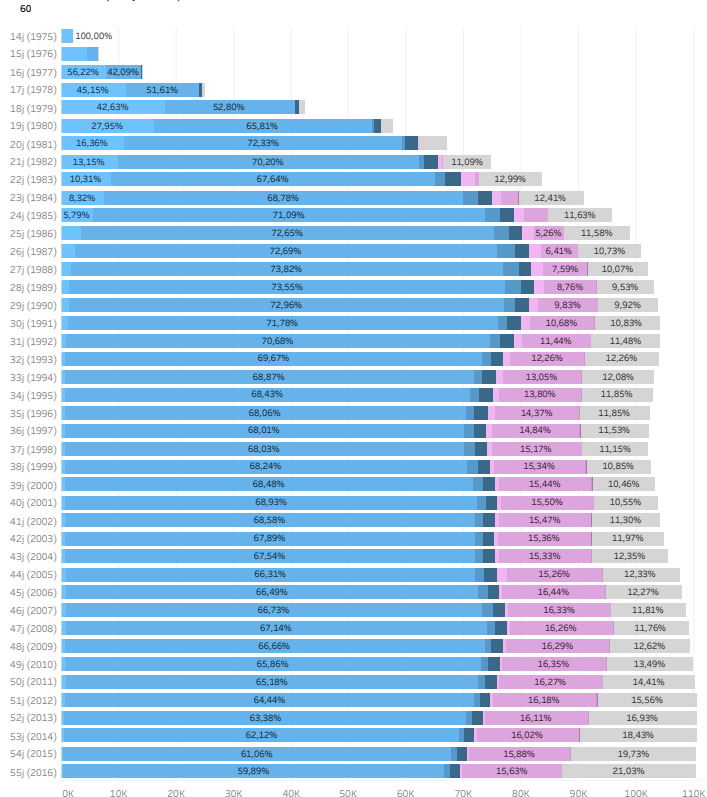
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

Werknemer - begin loopbaan
Werknemer - lopend
Werknemer - opnieuw aanwerving
Werknemer - lager dan #dagen criteria
Zelfstandige - begin loopbaan
Zelfstandige - lopend

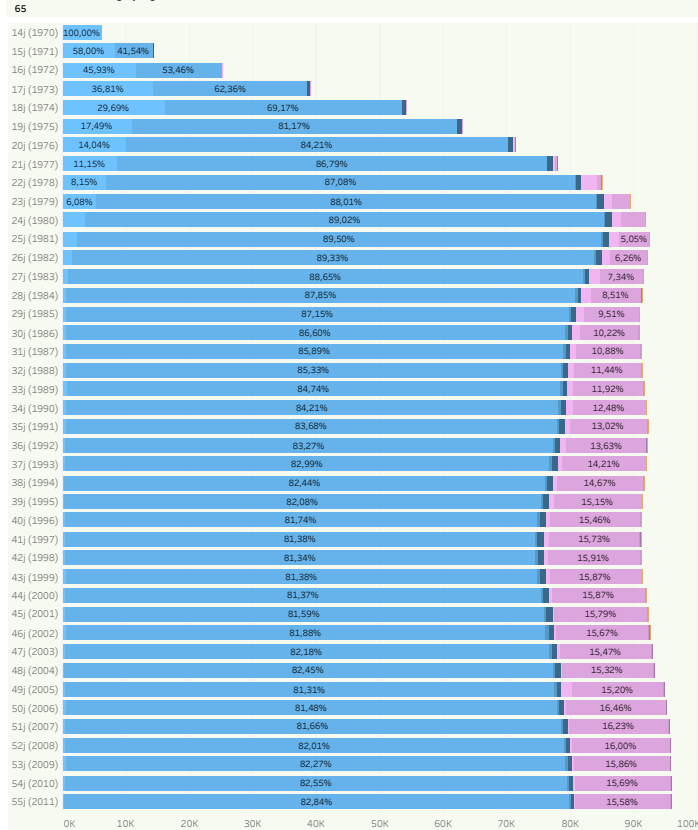
Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

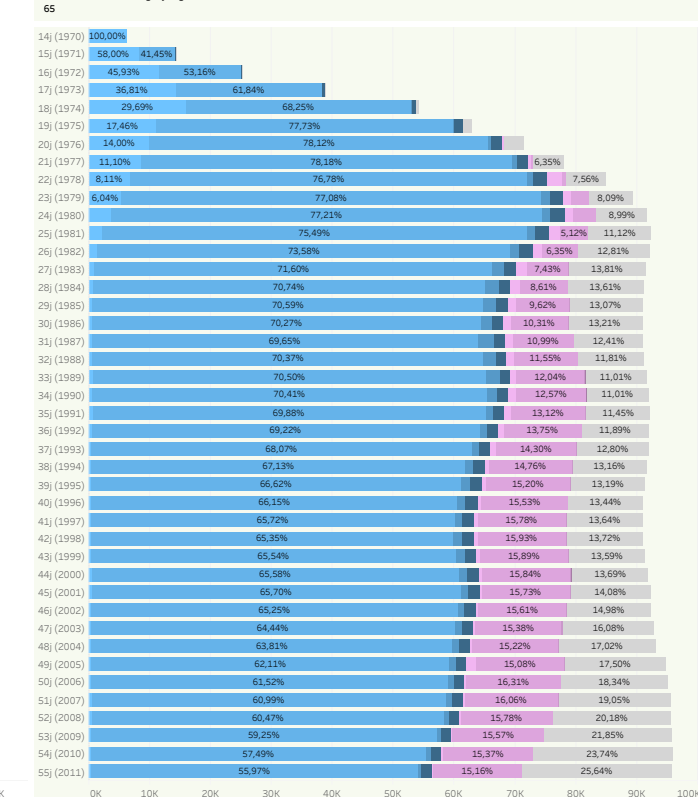
Werknemer - begin loopbaan
Werknemer - lopend
Werknemer - opnieuw aanwerving
Werknemer - lager dan #dagen criteria
Zelfstandige - begin loopbaan
Zelfstandige - lopend

Cohort 2021 voor de vergelijking:

Werknemer - begin loopbaan
Werknemer - lopend
Werknemer - opnieuw aanwerving
Werknemer - lager dan #dagen criteria
Zelfstandige - begin loopbaan
Zelfstandige - lopend

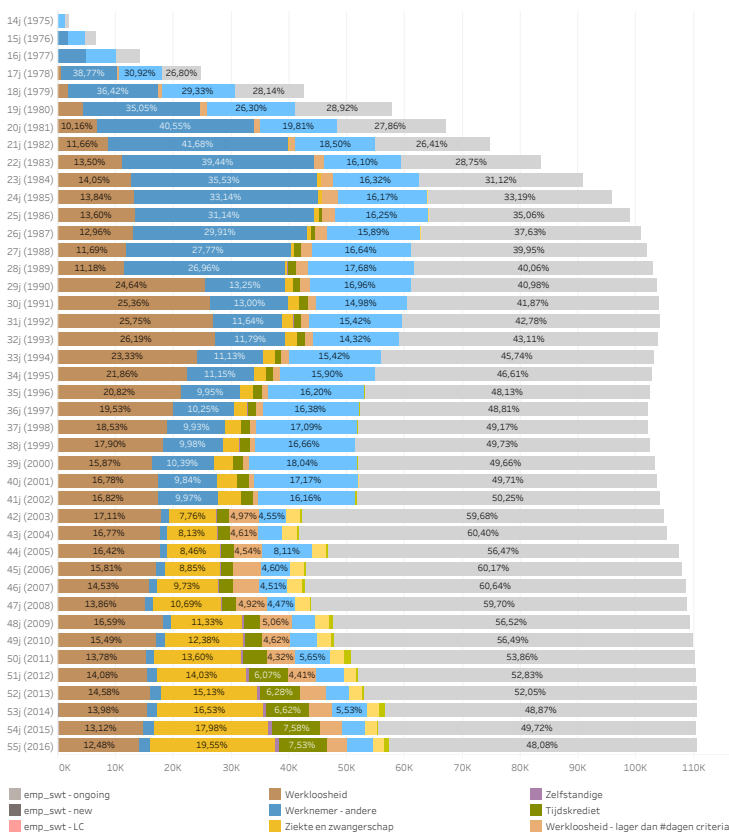
Cohort 2021 voor de vergelijking:

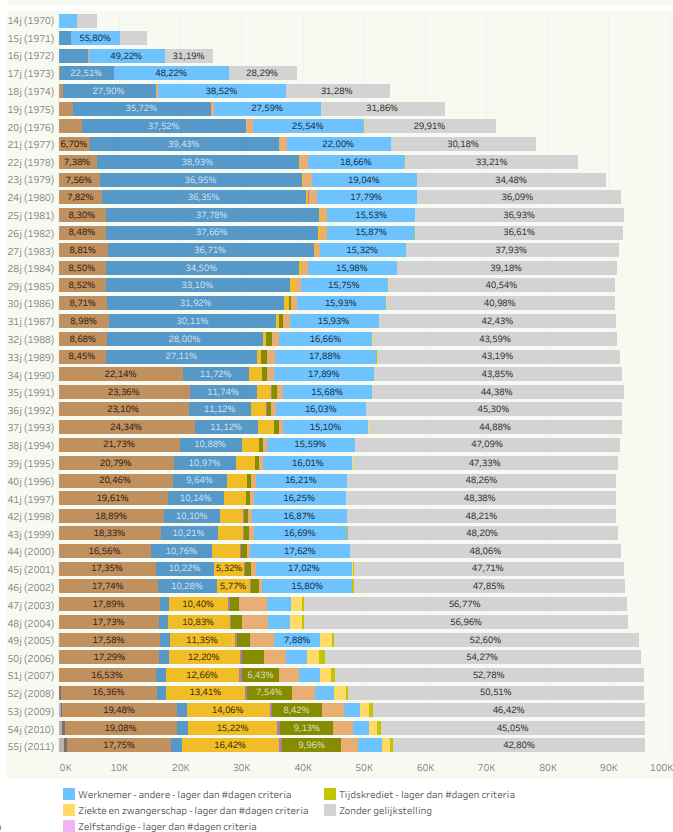
Werknemer - begin loopbaan
Werknemer - lopend
Werknemer - opnieuw aanwerving
Werknemer - lager dan #dagen criteria
Zelfstandige - begin loopbaan
Zelfstandige - lopend
Zonder tewerkstelling

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 30d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
60

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

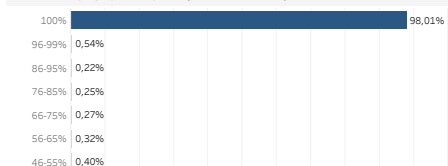
Hoofdstatuut ratio:

Tewerksstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

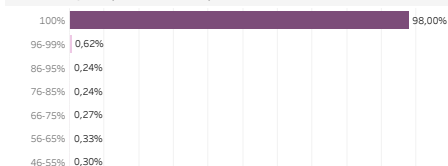
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerksstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerksstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

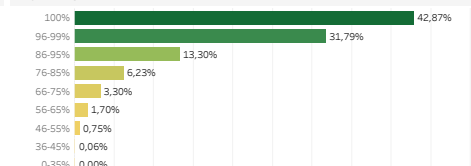
Tewerksstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerksstelling ratio (slechts een statuut)

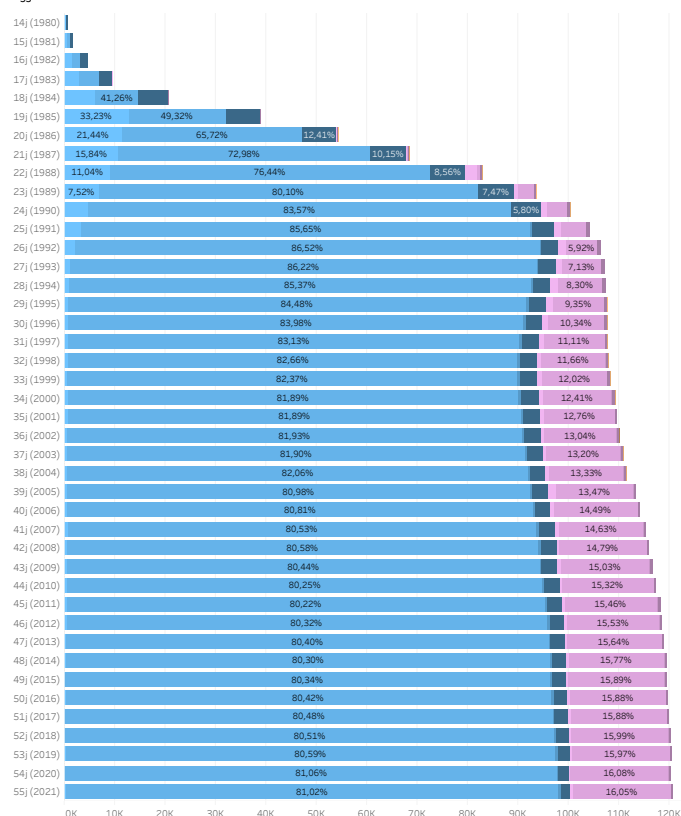

Gelijkstelling ratio

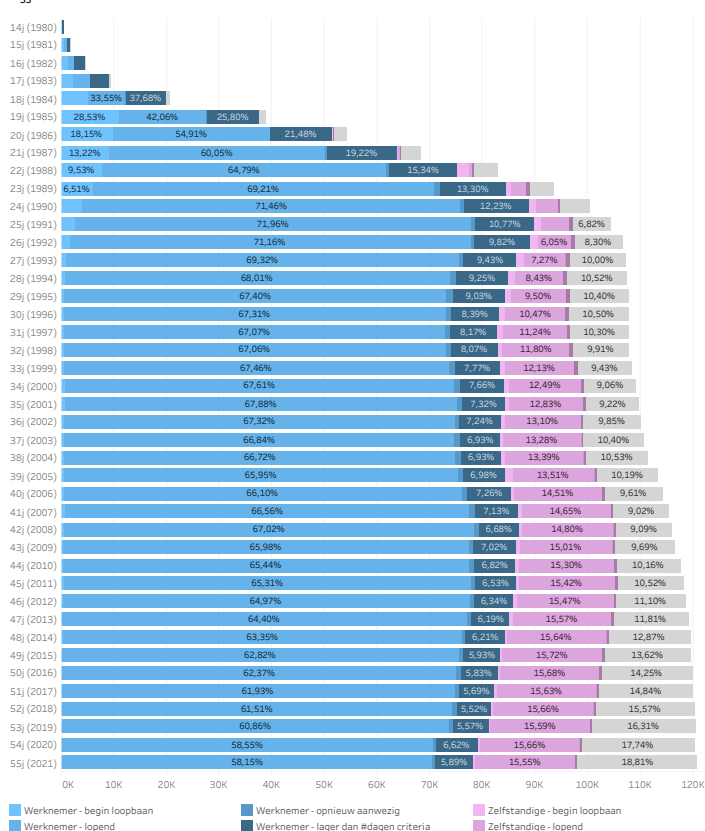
Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

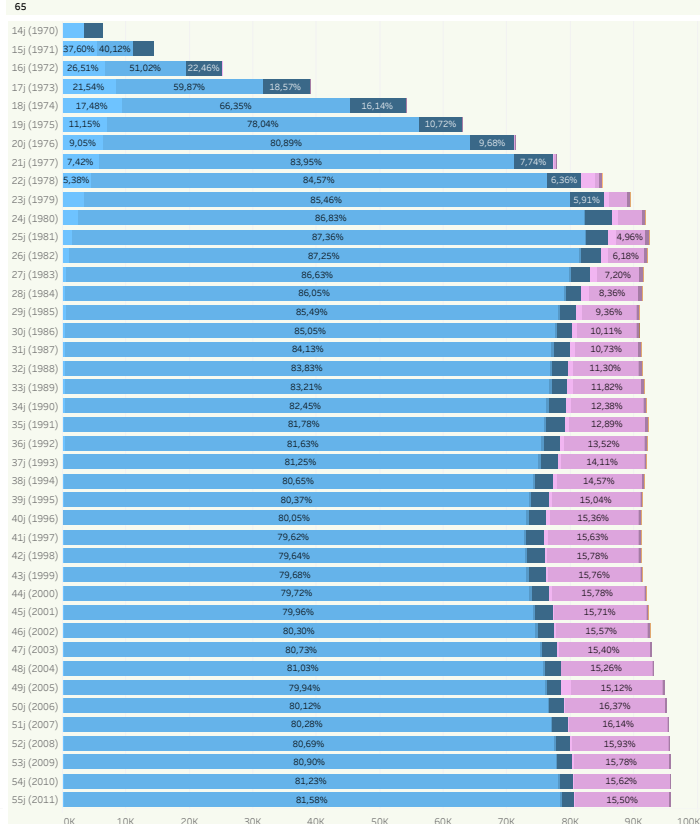

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

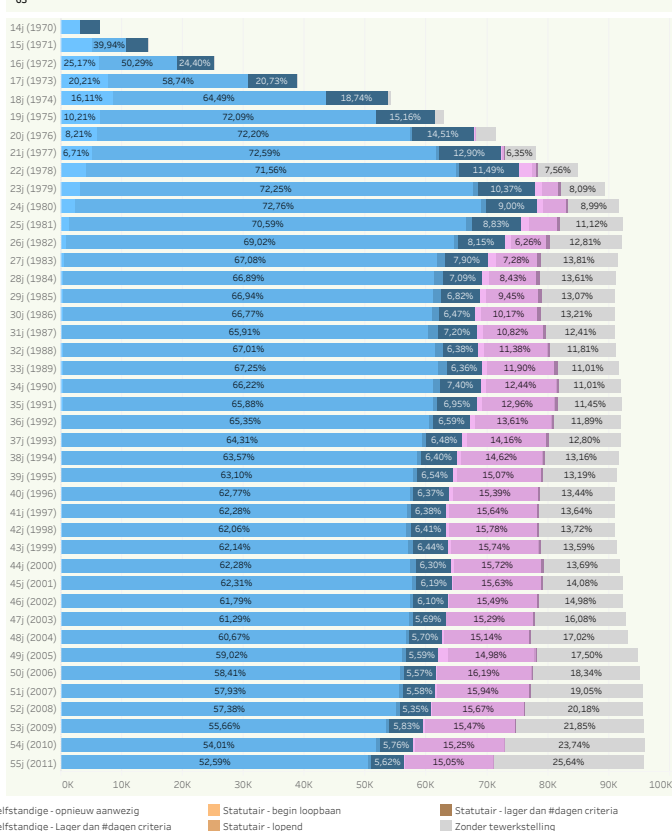
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

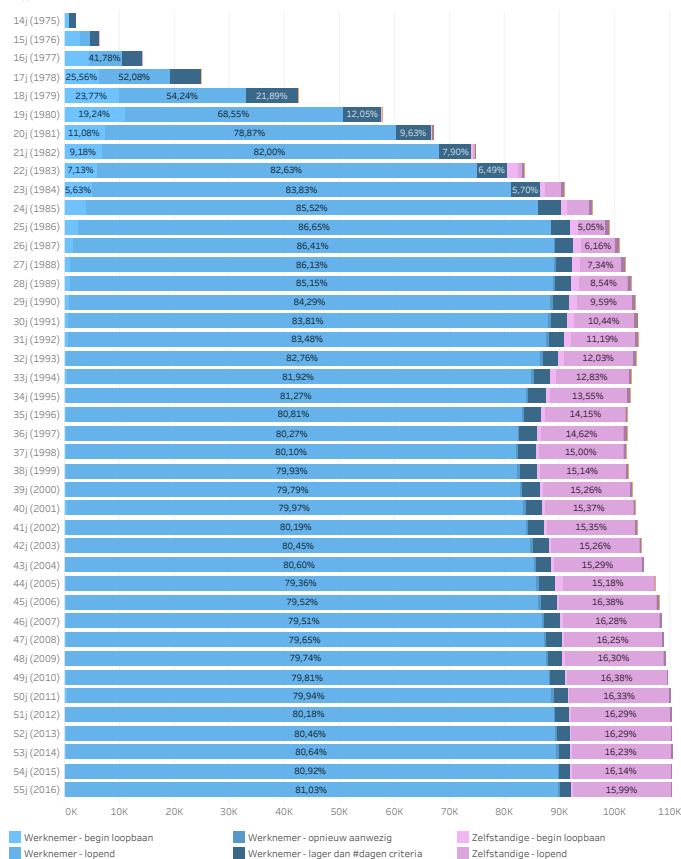

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

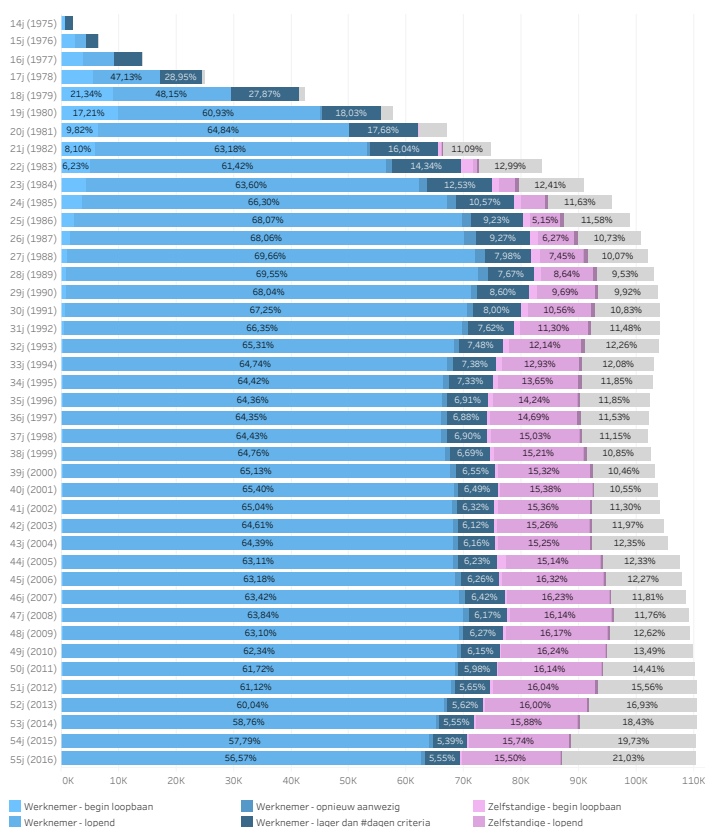
Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
60

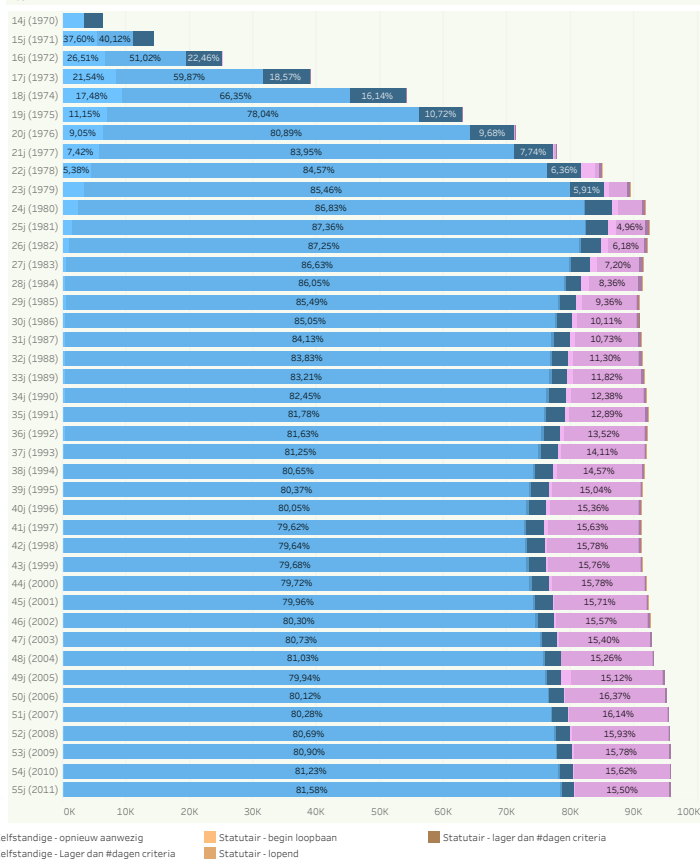

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 104d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

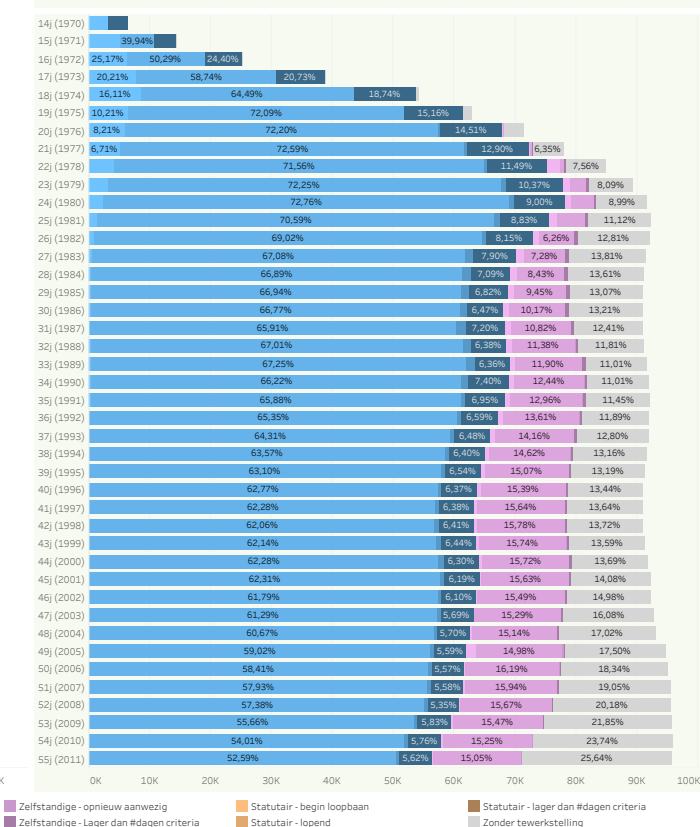
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
60

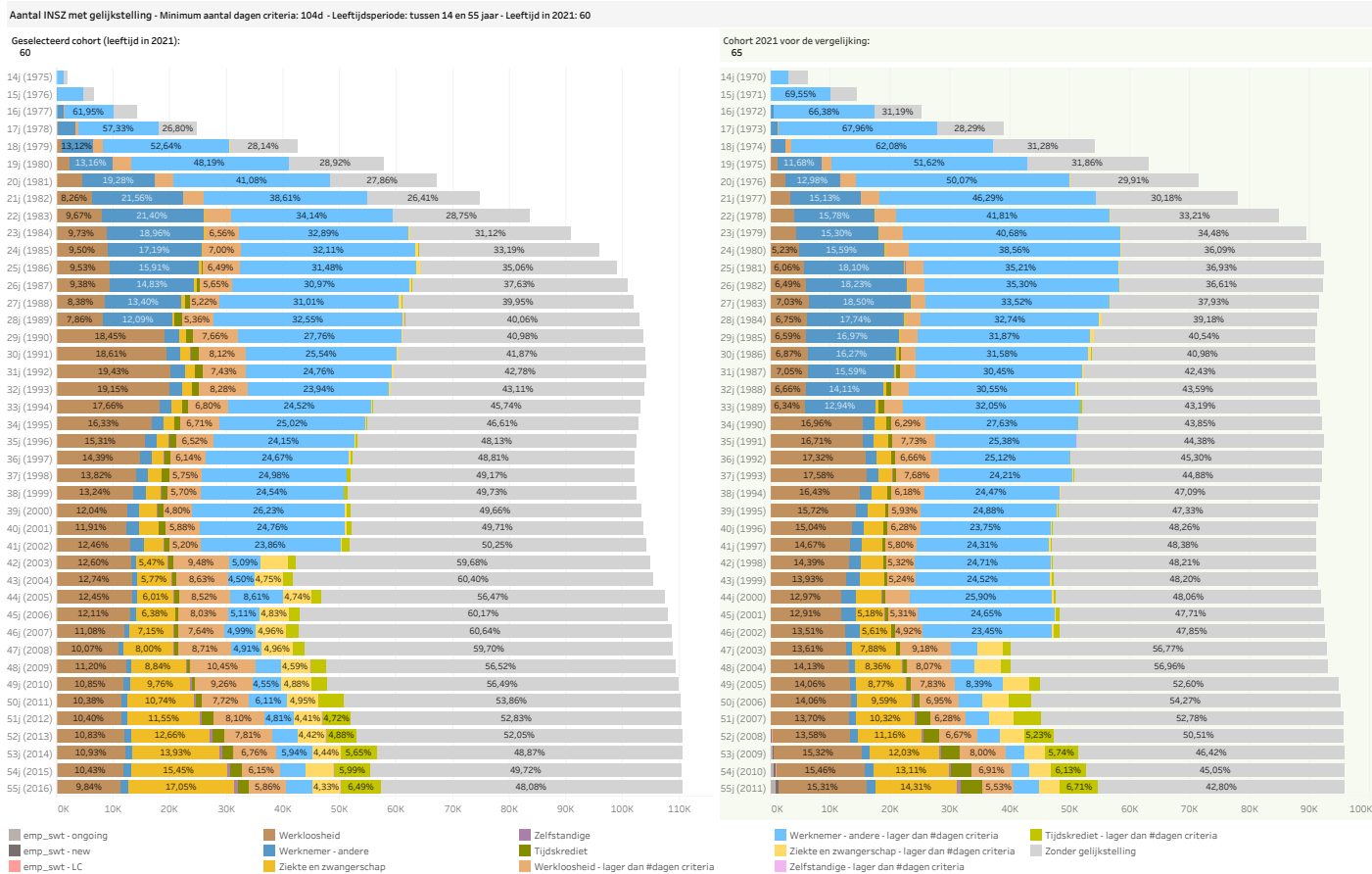

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

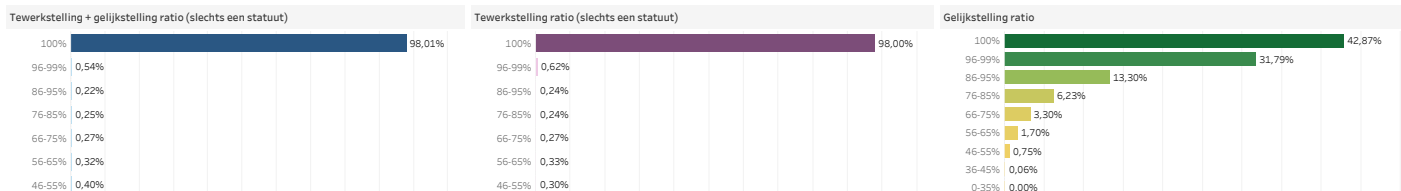

Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

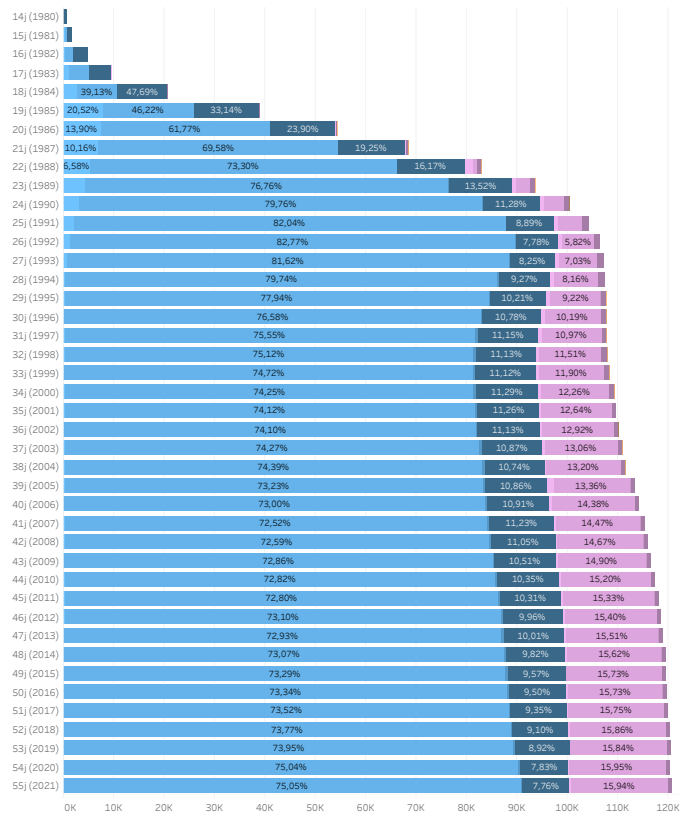
als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

55

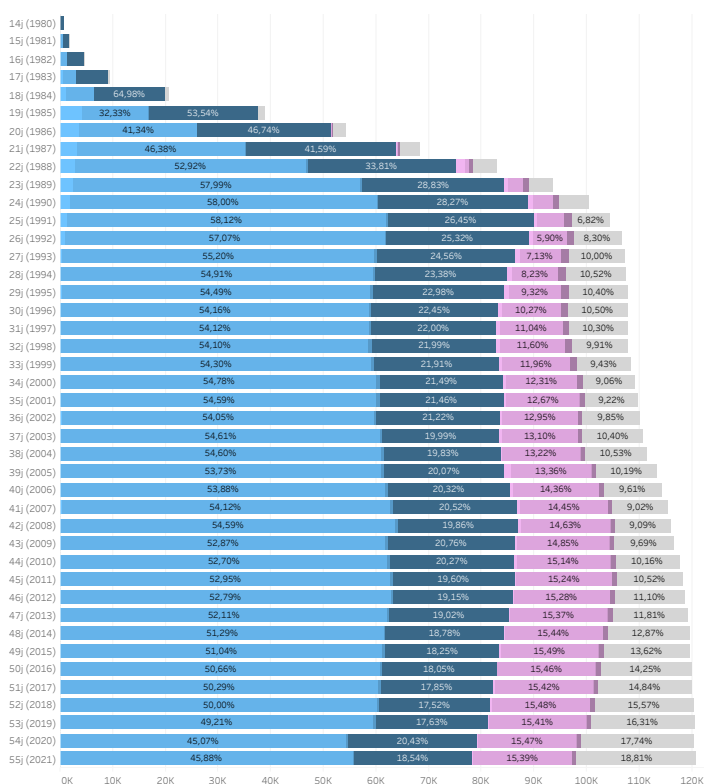

Werknemer - begin loopbaan Werknemer - opnieuw aanwieg Zelfstandige - begin loopbaan Zelfstandige - opnieuw aanwieg Statutair - begin loopbaan Statutair - lager dan #dagen criteria
Werknemer - lopend Werknemer - lager dan #dagen criteria Zelfstandige - lopend Zelfstandige - lager dan #dagen criteria Statutair - lopend Statutair - lager dan #dagen criteria

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

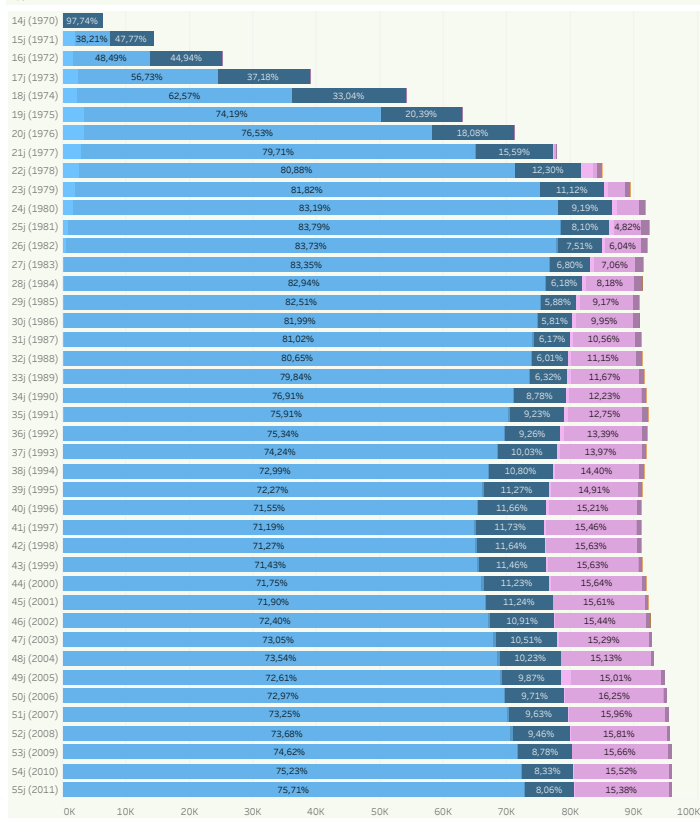
55

Werknemer - begin loopbaan Werknemer - opnieuw aanwieg Zelfstandige - begin loopbaan Zelfstandige - opnieuw aanwieg Statutair - begin loopbaan Statutair - lager dan #dagen criteria
Werknemer - lopend Werknemer - lager dan #dagen criteria Zelfstandige - lopend Zelfstandige - lager dan #dagen criteria Statutair - lopend Statutair - lager dan #dagen criteria

Cohort 2021 voor de vergelijking:

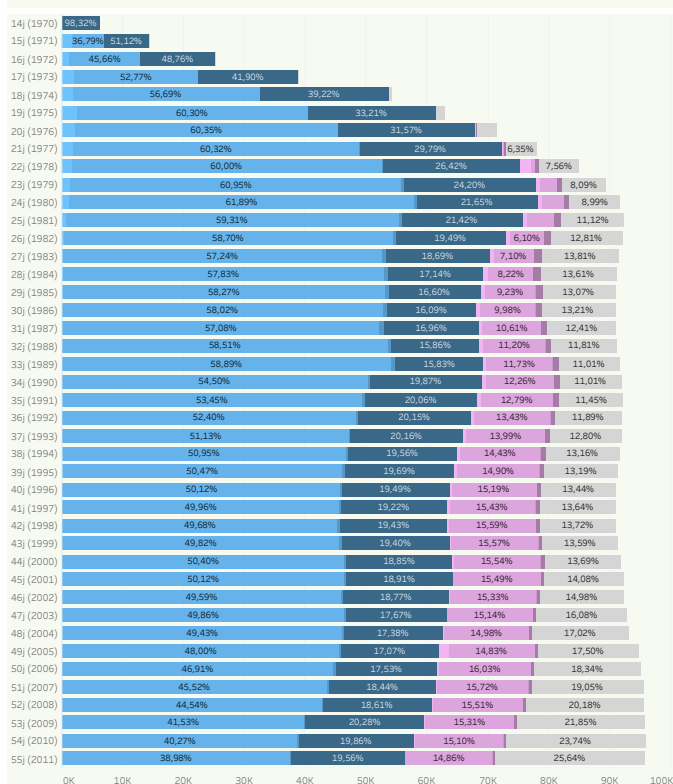
65

Werknemer - begin loopbaan Werknemer - opnieuw aanwieg Zelfstandige - begin loopbaan Zelfstandige - opnieuw aanwieg Statutair - begin loopbaan Statutair - lager dan #dagen criteria
Werknemer - lopend Werknemer - lager dan #dagen criteria Zelfstandige - lopend Zelfstandige - lager dan #dagen criteria Statutair - lopend Statutair - lager dan #dagen criteria

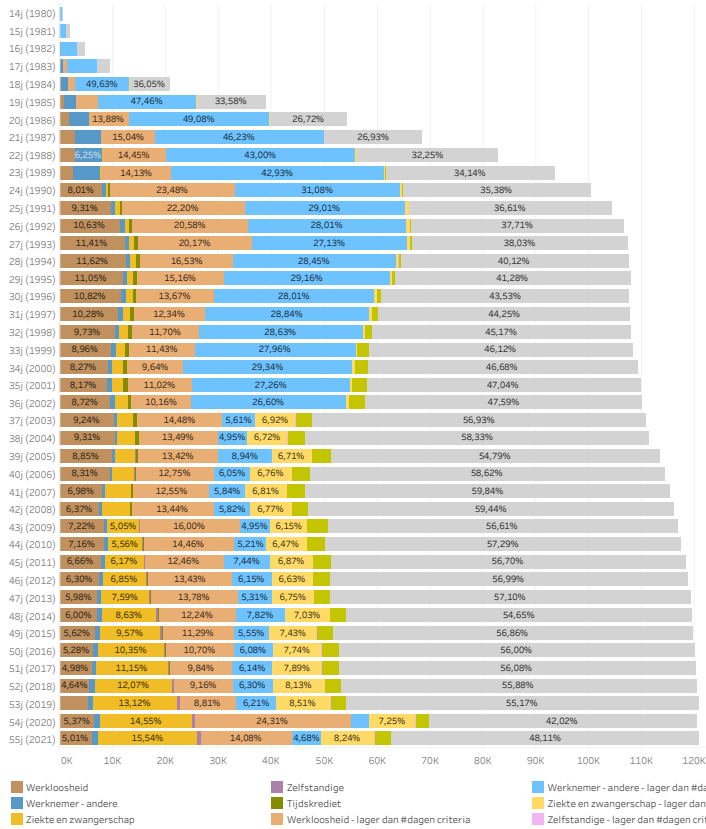
Cohort 2021 voor de vergelijking:

65

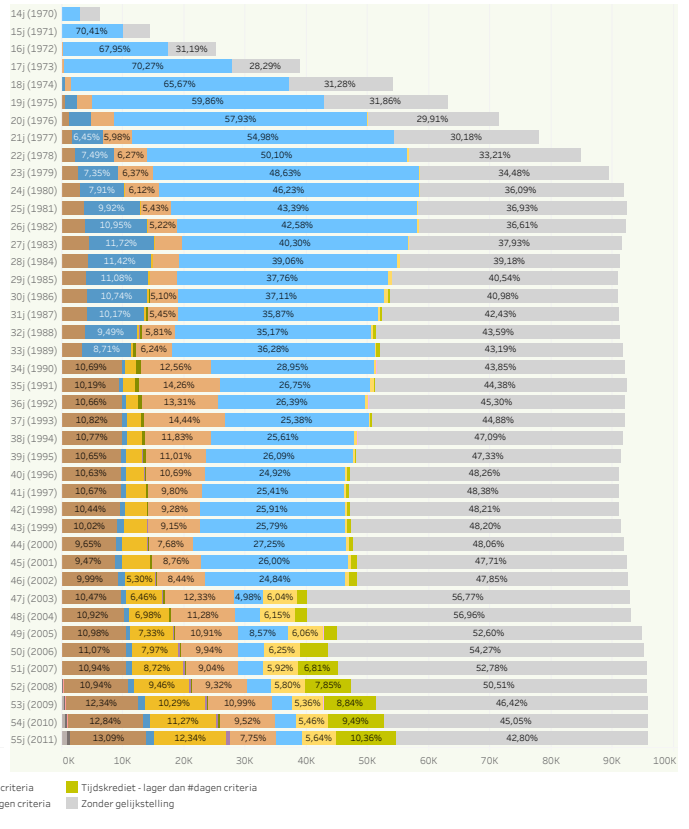

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 55

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
55

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

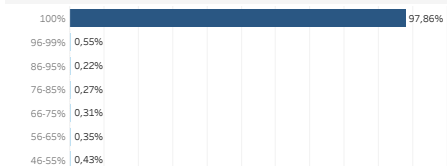
Hoofdstatuut ratio:

Tewerksstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

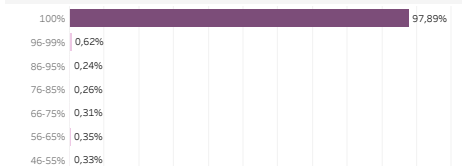
Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerksstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerksstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

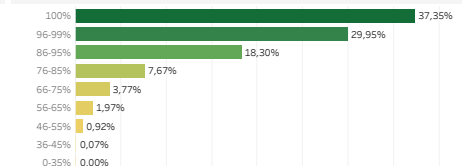
Tewerksstelling + gelijkstelling ratio (slechts een statuut)

Tewerksstelling ratio (slechts een statuut)

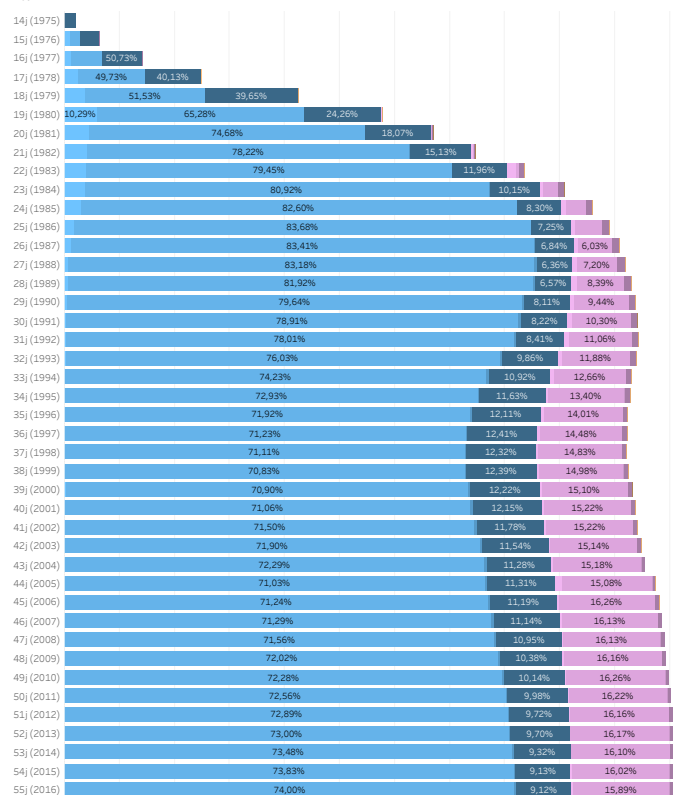
Gelijkstelling ratio

Aantal INSZ met tewerkstelling + gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

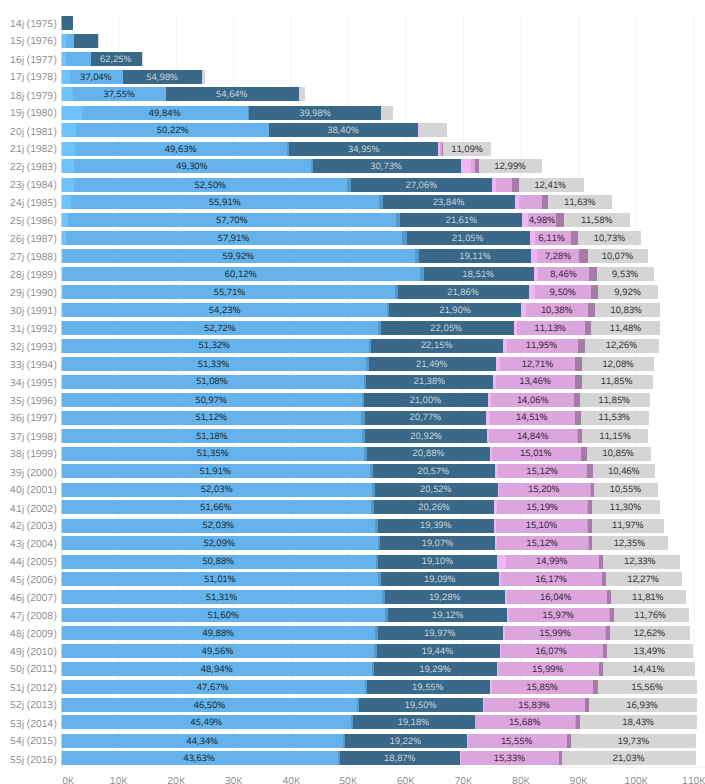
60

Aantal INSZ met tewerkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

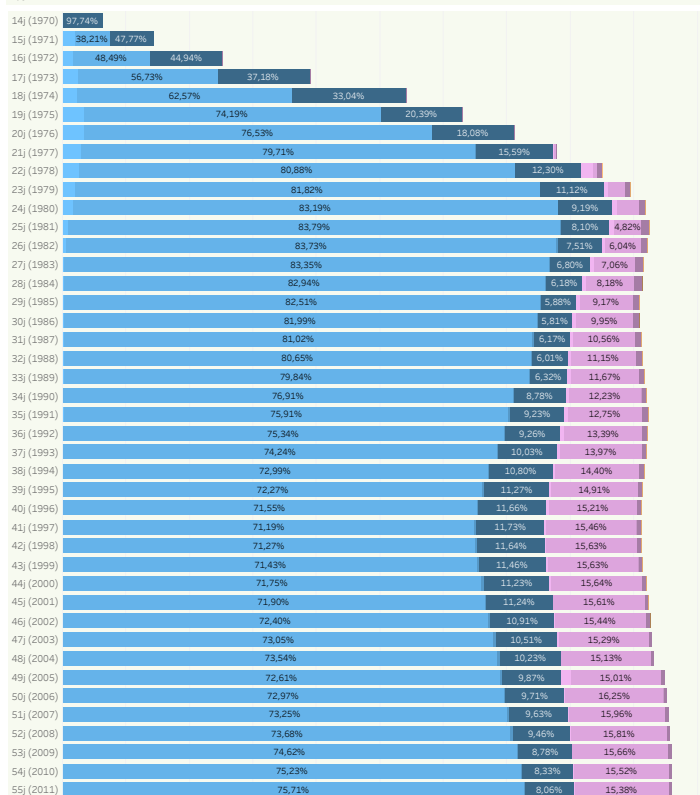
Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):

60

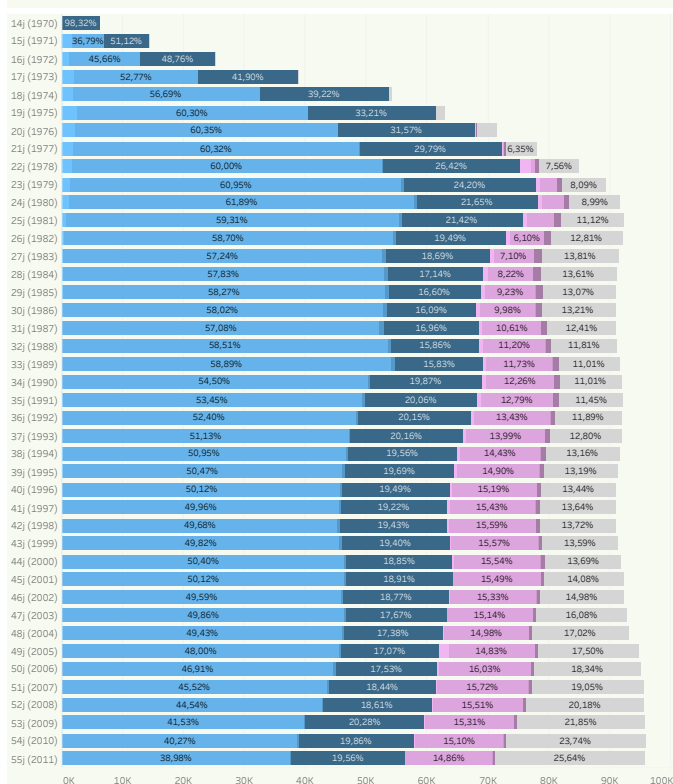
Cohort 2021 voor de vergelijking:

65

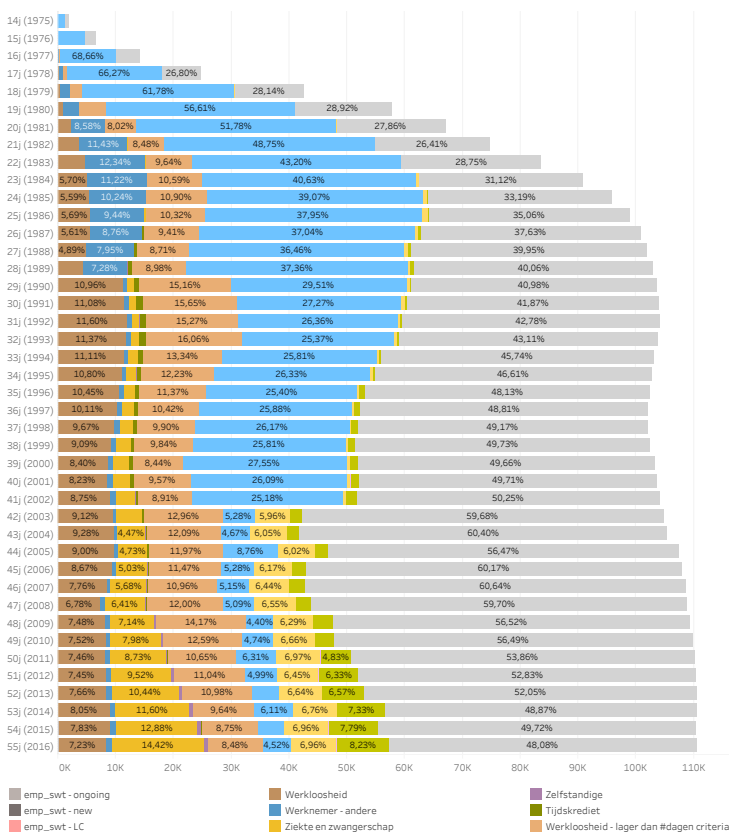
Cohort 2021 voor de vergelijking:

65

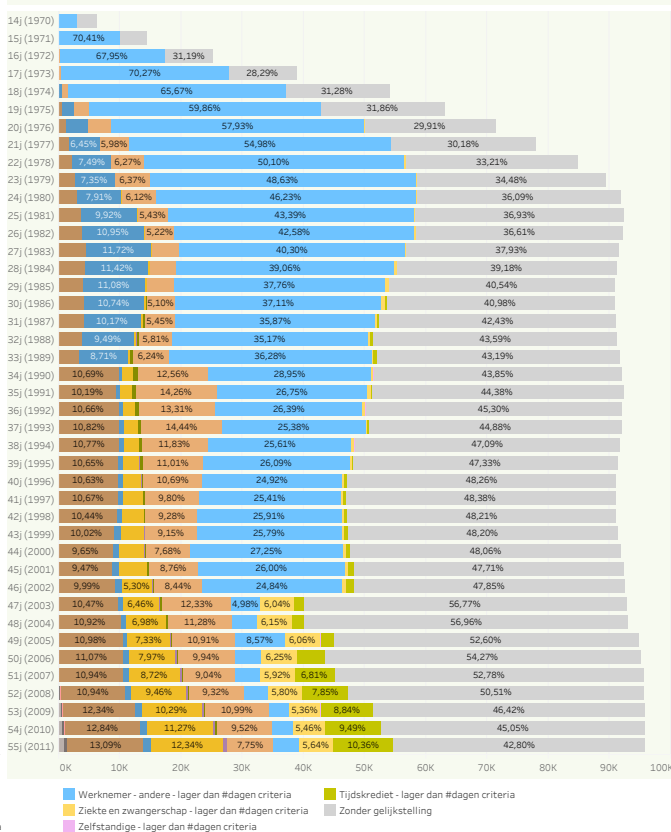

Aantal INSZ met gelijkstelling - Minimum aantal dagen criteria: 208d - Leeftijdperiode: tussen 14 en 55 jaar - Leeftijd in 2021: 60

Geselecteerd cohort (leeftijd in 2021):
60

Cohort 2021 voor de vergelijking:
65

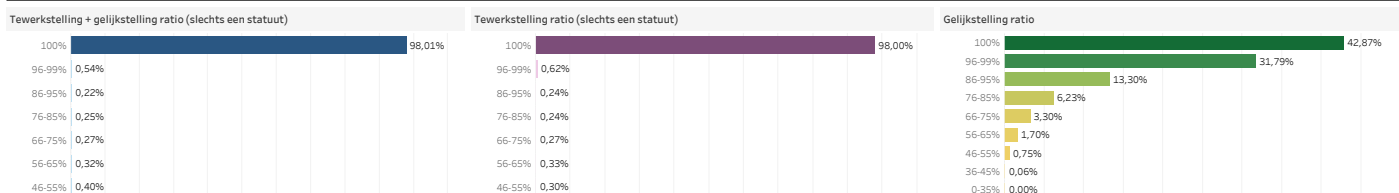

Hoofdstatuut ratio:

Tewerkstelling+gelijkstelling dagen worden per jaar, INSZ en statuut berekend.
Als hoofdstatuut beschouwen we het statuut met het meest aantal dagen voor dit jaar en per INSZ.

Bv voor Jonas in 2021:
106d tewerkstelling als werknemer
45d werkloosheid
78d zelfstandige (tewerkstelling)

als werknemer: 106+45 = 151d
als zelfstandige: 78d
totaal dagen: 151+78 = 229d als hoofdstatuut werknemer
mixed statuut ratio: 151d/229d = 65,94%

Pensioensplit (pensioendeling)

NAR-CRB Versie 1.3 - 18/10/2022

Pensioenbescherming bij scheiding vandaag

Pensioenbescherming bij scheiding vandaag

- Werknemer & zelfstandige:
 - Pensioen als feitelijk gescheidene
 - Pensioen als uit de echt gescheidene! Soortgelijke principes, stelselspecifieke verschillen

- Ambtenaar:
 - Geen afgeleide rechten *bij leven*
 - Enkel *na het overlijden* van de rechtgevende ambtenaar→ overlevingspensioen voor ex-huwelijkspartner

Pensioen feitelijk gescheiden werknemer

- Feitelijke scheiding =
 - Huwelijkspartners zijn officieel op twee verschillende adressen gedomicilieerd;
 - Huwelijkspartners zijn bij gerechtelijke beslissing van tafel en bed gescheiden;
 - Eén van de huwelijkspartners zit in de gevangenis, is opgenomen in een instelling ter bescherming van de maatschappij of is opgenomen om geestelijke gezondheidsredenen.

→ Rustpensioen van rechtgevende huwelijkspartner wordt gedeeld over de twee huwelijkspartners.

→ Het onderzoek gebeurt in veel gevallen automatisch ([SFPD-site](#)).

Pensioen feitelijk gescheiden werknemer

Voorwaarden

- Voorwaarden =
 - De rechtgevende huwelijkspartner moet werkelijk een rustpensioen als werknemer of zelfstandige krijgen.
 - Indien rechtgevende huwelijkspartner nog geen pensioen ontvangt, maar wel de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt dan kan de rechthebbende huwelijkspartner een aanvraag doen in zijn/haar plaats.
 - De rechthebbende huwelijkspartner mag niet uit de ouderlijke macht ontzet zijn; mag niet veroordeeld zijn om de huwelijkspartner naar het leven te hebben gestaan; moet officieel op twee verschillende adressen gedomicilieerd zijn; mag niet uit de echt gescheiden zijn.
 - Er is geen minimumleeftijd voor de rechthebbende huwelijkspartner, maar moet wel voldoen aan de voorwaarden voor cumulatie van het rustpensioen met beroepsinkomsten.

Pensioen feitelijk gescheiden werknemer

Voorwaarden

Concreet =

- Een huwelijkspartner gepensioneerd & een huwelijkspartner niet gepensioneerd
 - Gezinspensioen moet kunnen worden toegekend
 - Dus beperking van de beroepsinkomsten van de niet gepensioneerde huwelijkspartner tot de grenzen van toegelaten arbeid
- Beide huwelijkspartners gepensioneerd:
 - Gezinspensioen – wordt gedeeld
 - Beiden ontvangen alleenstaande tarief – vergelijking gemaakt met ‘theoretisch’ gezinspensioen
→ indien toekenbaar pensioen feitelijk gescheiden – aftrek van rustpensioen rechtgevende huwelijkspartner

Pensioen feitelijke scheiding werknemer

Voorbeelden

Beide huwelijkspartners ontvangen een pensioen als alleenstaande

1. Tom ontvangt een rustpensioen van 8 000 EUR per jaar (bedrag alleenstaande), Laura ontvangt 5 500 EUR per jaar (bedrag alleenstaande).
2. Na hun feitelijke scheiding behoudt Laura haar persoonlijke pensioen van 5 500 EUR omdat dit hoger is dan de helft van het pensioen van haar huwelijkspartner aan het gezinsbedrag (gezinspensioen van 10 000 EUR/2 = 5 000 EUR). Tom behoudt zijn pensioen als alleenstaande.

De huwelijkspartners ontvangen een gezinspensioen

- Paul ontvangt een gezinspensioen van 11 400 EUR per jaar. Sylvie heeft afstand gedaan van haar pensioen zodat haar huwelijkspartner het gezinspensioen kan ontvangen.
- Na de feitelijke scheiding ontvangen Paul en Sylvie elk de helft van het gezinspensioen.

Pensioen wettelijk gescheiden

Werknemer

Aanvulling in eigen rustpensioen op basis van pensioenverzekering ex-huwelijkspartner tijdens huwelijkperiode

- **Scheiding voor pensioen**
→ Automatisch onderzoek met eigen rustpensioen
- **Scheiding na pensioen**
→ Automatisch onderzoek indien gezinspensioen
→ Anders: aanvraag nodig
→ Geen echtscheidingspensioen voor de jaren waarin zelf een rustpensioen werd ontvangen.

Pensioen wettelijk gescheiden werknemer

Voorwaarden

- Voorwaarden waaraan rechthebbende ex-huwelijkspartner moet voldoen:
 - Zelf recht hebben op een rustpensioen
 - Niet uit de ouderlijke macht ontzet zijn; niet veroordeeld zijn om de ex-huwelijkspartner naar het leven te hebben gestaan
 - Niet hertrouwd zijn op het moment van het ontvangen rustpensioen als uit de echt gescheiden huwelijkspartner
 - Bij opeenvolgende echtscheidingen kan er recht zijn op meerdere rustpensioenen als uit de echt gescheiden huwelijkspartner

Pensioen wettelijk gescheiden werknemer

Berekening

- Voor de huwelijkperiode wordt per jaar:
 - 62,5% loon ex-huwelijkspartner – eigen loon = loonbasis echtscheidingspensioen
 - Als loon > 62,5% van loon ex -> geen toekenning echtscheidingspensioen
- Geen echtscheidingspensioen voor jaren ex-huwelijkspartner met perioden in een andere Belgische of buitenlandse pensioenregeling, met uitzondering van de perioden als zelfstandige
- Verder volgt de berekening van het echtscheidingspensioen de regels van het rustpensioen.
- Het eigen rustpensioen van de ex-huwelijkspartner wordt niet aangepast.

Pensioen wettelijk gescheiden werknemer

Voorbeeld

Jaar	62,5 % loon ex-huwelijkspartner (in EUR)	Eigen loon (in EUR)	Verschil (in EUR)	Echtscheidingspensioen verschil x 1/45 x 60 % (in EUR)
1990	38 000	30 000	+ 8 000	Ja, namelijk 106,67 EUR
1991	40 000	38 000	+ 2 000	Ja, namelijk 26,67 EUR
1992	45 000	40 000	+ 5 000	Ja, namelijk 66,67 EUR
1993	50 000	51 000	- 1 000	Nee
1994	55 000	55 000	0	Nee
1995	60 000	65 000	- 5 000	Nee

Pensioen wettelijk gescheiden

Enkele cijfers

Populatie = Gepensioneerden met RP WN en/of RP ZS én RP echtscheiding op 01/01/2021

	N	%	% in totale populatie	% in gescheiden populatie
Totaal	158.877	100	7,71	50,33
Vrouw	126.290	79,49	12,77	73,56
Man	32.587	20,51	3,04	22,63
Totaal				
< 65	11.336	7,14	6,82	
65-69	55.259	34,78	9,63	
70-74	42.608	26,82	8,68	
75-79	23.740	14,94	7,39	
80-84	14.846	9,34	5,92	
85-89	7.895	4,97	4,67	
90 en +	3.193	2,01	3,60	

Pensioen wettelijk gescheiden

Enkele cijfers

Populatie = Gepensioneerden met RP WN en/of RP ZS én RP echtscheiding op 01/01/2021

Vrouwen	N	%	% in pop	Mannen	N	%	% in pop
< 65	7.690	6,09	11,05	< 65	3.646	11,19	3,78
65-69	40.983	32,45	15,11	65-69	14.276	43,81	4,72
70-74	33.927	26,86	14,94	70-74	8.681	26,64	3,29
75-79	20.043	15,87	13,34	75-79	3.697	11,35	2,16
80-84	13.300	10,53	10,85	80-84	1.546	4,74	1,21
85-89	7.290	5,77	7,89	85-89	605	1,86	0,79
90 en +	3.057	2,42	5,49	90 en +	136	0,42	0,41

Overlevingspensioen wettelijk gescheiden *ambtenaar*

- Als de ex-huwelijkspartner ambtenaar is of een ambtenarenpensioen krijgt, is er geen pensioen bij echtscheiding of feitelijke scheiding.
- Als de ex-huwelijkspartner ambtenaar overlijdt, is het wel mogelijk om een overlevingspensioen als ex-huwelijkspartner te ontvangen.
- De feitelijk gescheiden burger ontvangt dan het 'gewone' overlevingspensioen aangezien het huwelijk niet ontbonden is.

Overlevingspensioen wettelijk gescheiden *ambtenaar - voorwaarden*

- Ex-huwelijkspartner moet voldoen aan de voorwaarden om overlevingspensioen te ontvangen zoals:
 - Niet hertrouwd zijn;
 - Niet uit de ouderlijke macht ontzet zijn; niet veroordeeld zijn om de ex-huwelijkspartner naar het leven te hebben gestaan.
- Als er een langst levende huwelijkspartner is, dan wordt het overlevingspensioen verdeeld over de langst levende en ex-huwelijkspartner.
 - Ex-huwelijkspartner moet een aanvraag doen binnen het jaar na het overlijden
 - De verdeling is definitief

Pensioenbescherming bij scheiding morgen

Vooraf - Het juiste debat voeren!

Pensioensplit (pensioendeling)

NAR-CRB Versie 1.3 - 18/10/2022

Conceptuele vragen

Wenselijkheid

Stap 1

Operationele vragen

Uitvoerbaarheid

Stap 2

≠

Overzicht

Stap 1 – Basisconcepten

1. Waarom splitsen?
2. In welke gevallen splitsen?
3. Wat is (het te splitsen) pensioen?

Stap 2 – Vuistregels voor een goede splitsing

1. Hoe goed splitsen
 1. Transparantie
 2. Gelijke autonomie
 3. Respecteer de essentie van pensioenen: voorwaardelijke aanspraken
 4. Werk met wat gekend is
2. Wanneer splitsen?

Stap 3 – Een weg uit de impasse

Stap 1 Basisconcepten

1. Waarom splitsen?

1.1. Juridisch argument

- Rechtspraak → interpretatie Huwelijksvermogensrecht
 - Grondwettelijk Hof, 27 juli 2011, Arrest nr. 136/2011
 - Hof van Cassatie, 30 november 2012, Rolnr. C.11.0332.N
- Uitdrukkelijke wetgeving? → Enkel wetgevende initiatieven en hun belangrijkste kenmerken
 - 53-3129 – Wetsvoorstel ter verdeling van pensioenrechten tussen partners (Sonja Becq; 2013-11-13) – Solidariteit – alle pijlers (uitz. 3de?) – gelijke verdeling los van echtscheiding – ongeacht huwelijksvermogensstelsel – <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/3129/53K3129001.pdf>
 - 53-2998 – Wetsontwerp tot wijziging van artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek en van diverse bepalingen inzake het huwelijksvermogensrecht, in het bijzonder met betrekking tot de levensverzekering, de vergoedingsregelingen en de gevolgen van de echtscheiding (Annemie Turtelboom; 2013-08-20) – pensioencompensatie via alimentatie – <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/2998/53K2998001.pdf>
 - 55-0960 – Wetsvoorstel tot verdeling van de pensioenrechten in de tweede pijler tussen partners na echtscheiding of na ontbinding wettelijke samenwoning (Anja Vanraabaey; 2020-01-23) – Enkel 2de pijler – gelijke verdeling maar enkel bij echtscheiding – ongeacht huwelijksvermogenscontract – opting out mogelijk – <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/0960/55K0960001.pdf>
 - 55-1133 – Wetsvoorstel ter verdeling van pensioenrechten tussen partners (Nahima Lanjri; 2020-04-02) – Solidariteit – 1ste en 2de pijler – altijd gelijke verdeling (ook bij samenblijven) ongeacht huwelijksvermogensstelsel – opting out mogelijk via huwelijkscontract – <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1133/55K1133001.pdf>

AVD* Zouden we dit debat dan niet voeren als die rechtspraak er niet was?

* Advocaat van de Duivel

1. Waarom splitsen?

1.2. Instrumenteel argument

- Armoede bij vrouwen bestrijden
- Pensioenongelijkheid corrigeren

AVD Zouden we dit debat dan niet voeren als die ongelijkheid of armoede er niet was?
Quid ongelijkheid man-vrouw buiten het huwelijk?
Quid armoede van ongehuwde vrouwen?

1. Waarom splitsen?

1.3. Ethisch argument

- Gelijkheid van partners → Onafhankelijkheid

AVD Gaat gelijkheid zo ver dat de partners economisch gelijk moeten gemaakt worden?
Kan (on)gelijkheid overgelaten worden aan keuze (default vs opting out)?
Quid 'voorzorg-benadering'?

- Het is het juiste om te doen

AVD Tegenargument "Ik vind dat niet het juiste"

2. In welke gevallen splitsen?

Opgelet!

Dit is **NIET** de vraag op welk moment de splitting moet *uitgevoerd* worden

d.w.z. de vraag wanneer - in een systeem van de splitting - de splitting operationeel moet doorgevoerd worden

Dit is **WEL** de vraag op welke situaties de splitting *van toepassing* is

2. In welke situaties splitsen?

- Enkel bij huwelijk?
 - Cf. Link met 'Waarom' → past in juridische argumentatie
 - Quid voorzorgbenadering?
- Huwelijk en wettelijk samenwonen?
 - Voorzorgbenadering
- Elke samenlevingsvorm ... *waarin er duurzaam economische afhankelijkheden ontstaan en/of het verdienvermogen van de partners wezenlijk beïnvloed door al dan niet uitdrukkelijke afspraken en taakverdelingen tussen de partners*
 - Voorzorgbenadering
 - Opt-in systeem voor niet-gehuwden en niet-wettelijk samenwonenden?
 - Afbakeningsprobleem

2. In welke situaties splitsen?

Opgelet

Idealiter is het **gezinsconcept** dat men hanteert om de situaties af te bakenen waarin men split, hetzelfde gezinsconcept dat ook in de andere takken van de **pensioenwetgeving** wordt gebruikt.

- Denk aan toegang tot het **OLP, gezinspensioen, echtscheidingspensioen**, ...
- Maar denk ook aan **begunstigingsclausules in de aanvullende pensioenen** en in de derde pijler. Kunnen/mogen die de split-logica doorbreken of moeten die dezelfde logica volgen?

3. Wat is (het te splitsen) pensioen?

- Er is geen eenduidig pensioenconcept

WERBROUCK, J., *Het multidimensionale pensioenbegrip doorheen de Belgische rechtsgeschiedenis*. [Link naar tekst](#)
- Elk pensioen heeft zijn eigen logica of discours (sparen, verzekeren, compenseren, 'uitgesteld loon', ...)
- Maar is dat relevant?
 - concepten helpen keuzes bij het ontstaan te verklaren, maar wetgeving blijft zelden trouw aan die oorsprongslogica
 - concepten worden vaak niet consequent toegepast (vb. ambtenarenpensioen zou 'uitgesteld loon' zijn en daarom een eigen recht zijn, terwijl het juist wanneer en omdat het loon is in de gemeenschap moet komen).
- Maar: **voor alle pensioenen geldt**
 - dat ze deel (zullen) uitmaken van het (toekomstig) beschikbaar inkomen, enerzijds, en
 - dat de inspanningen die er nu voor moeten gedaan worden het huidige beschikbaar inkomen (van het gezin) verminderen, anderzijds.
 - Pensioen is dus altijd een vorm van (huidige maar uitgesteld) loon.

3. Wat is (het te splitsen) pensioen?

- Bijgevolg is er *principieel* geen reden om een onderscheid te maken tussen pensioenen.
- Er is *principieel* geen reden om het ene pensioen wel en het andere niet te splitsen.
- Eventueel kan men zich beperken tot de pensioenen waarin de staat een rol speelt door ze te organiseren en/of (para)fiscaal te faciliteren → eerste, tweede en derde pijler

Stap 2

Vuistregels voor een goede splitsing

1. Hoe goed splitsen?

Opgelet!

Dit is (nog) **NIET** de vraag hoe een splitting best **concreet** wordt vormgegeven (toepassingsgebied, uitvoeringsmodaliteiten, ...)

Dit is **WEL** de vraag welke **principiële** karakteristieken elke operationalisering moet hebben

Voorstel van 4 principes / vuistregels

1. Transparantie
2. Kwalitatieve gelijkheid en autonomie
3. Pensioenaanspraken verdelen, niet de vermogenswaarde (2 consequenties)
4. Werken met wat gekend is

1. Hoe goed splitsen?

1.1. Transparantie

- De oplossing moet transparant zijn - en daardoor voorspelbaar - over de effecten die ze teweegbrengt.
 - De betrokkenen moeten op elk moment kunnen nagaan hoe het systeem in hun geval werkt.
 - De informatie mag niet (voor één of beide partners) afhankelijk zijn van een aparte aanvraag en een aparte actie (berekening, raming, ...) van een dienst of pensioeninstelling (zie ook administratieve eenvoud vs last).
 - Idealiter is dit een basisinformatie die op **mypension.be** kan geconsulteerd worden.
- Let op: hieruit volgt een zekere voorkeur qua moment van splitsen.
 - Oplossingen die pas informatie bieden of waarvan de gevolgen pas inzichtelijk worden indien zich bepaalde events voordoen (vb. pas bij de echtscheiding), voldoen minder of niet aan dit criterium.

1. Hoe goed splitsen?

1.2. Kwalitatieve gelijkheid en autonomie

- Mensen binnen een relatie zijn in eerste instantie individuen, die wel aan iets gemeenschappelijks werken.
- Een goede splitsing vertrekt vanuit die gemeenschap, maar focust op de rechten van het individu binnen die gemeenschap.
- Daarom creëert een goede splitting best een eigen, zelfstandig, kwalitatief gelijk recht in hoofde van elke partner.
 - Oplossingen waarbij de ene partner afhankelijk blijft van de andere (voor informatie, maar a fortiori ook voor het pensioeninkomen zelf) behandelen de partners niet gelijk en geven niet dezelfde autonomie aan beide partners.
- De verdeling moet kwalitatief gelijk zijn: 100 euro ambtenarenpensioen ≠ 100 euro werknemerspensioen; 100 reserve in een DC ≠ 100 reserve in een DB, maar ook: 312 gewerkte dagen ≠ 312 gelijkgestelde dagen; enz.

1. Hoe goed splitsen?

1.3. Respecteer de essentie van pensioenen: voorwaardelijke aanspraken (1/4)

- In de gemeenschap zitten pensioenen – d.i. *geconditioneerde aanspraken* – geen daadwerkelijk beschikbaar vermogen
- Door die aanspraken te verdelen ... verdeelt men ook die **voorwaardelijkheid**
 - Gelijkheid (in aanspraken) is niet verzoenbaar met een (gedeeltelijk) converteren in actueel vermogen
 - Vb. de ene persoon zou dan een gegarandeerd vermogen krijgen (vb. direct cash) en de andere een aanspraak die zich misschien nooit realiseert (vb. door overlijden)
- Door die aanspraken te verdelen ... behouden deze aanspraken hun **eigenschappen**
 - Zie hierna (slide 20)

1. Hoe goed splitsen?

1.3. Respecteer de essentie van pensioenen: voorwaardelijke aanspraken (2/4)

- Door die aanspraken te verdelen ... worden de voorwaarden ervan **geïndividualiseerd**
 - Ik kan mijn helft van het gesplitst werknemerspensioen opnemen wanneer ik aan de voorwaarden voldoe, niet wanneer de ex-partner van wie ik die helft gekregen heb, aan die voorwaarden voldoet (met het bijkomende risico dat die misschien nooit aan die voorwaarden zal voldoen, vb. door overlijden → cf. gelijke autonomie)
 - Er blijft geen band met of afhankelijkheid van de ene partner ten aanzien van de andere partner.
 - Vb. de aanspraak van partner A tegen de debiteur (vb. de SFPD, de verzekeraar) wordt niet geconverteerd in een aanspraak van partner B tegen de (toekomstige) gepensioneerde (ex-)partner A.
- **Het principe van gelijkheid en autonomie leidt dus:**
 - **tot een voorkeur voor het verdelen van (evenwaardige) pensioenaanspraken**
 - **tot een voorkeur voor een systeem waarin er door de splitsing 2 eigen aanspraken ontstaan (die, initieel alvast, gelijk zijn), met andere woorden tot een voorkeur voor een 'clean break'.**

1. Hoe goed splitsen?

1.3. Respecteer de essentie van pensioenen: voorwaardelijke aanspraken (3/4)

(1) Aanspraken verdelen → Pensioen vs vermogen

- Pensioenaanspraak *kan* uitgedrukt worden als een vermogenswaarde → neiging ontstaat dit te vergelijken met andere vermogensbestanddelen in de gemeenschap.
- 'Pensioen is geen auto'
 - Reëel vs voorwaardelijk vermogen
 - Gebruiksgoed met afnemende waarde vs investering met toenemende waarde
- Bovendien: er is in België geen globaal fiscaal inkomen: (para)fiscale regimes verschillen per inkomenstype.
 - De initieel qua vermogenswaarde gelijk lijkende verdeling, kan daardoor toch leiden tot grote verschillen → indirecte ongelijkheid.
- Bijgevolg leiden principe 2 (gelijke autonomie) en 3 (pensioen = voorwaardelijke aanspraak) tot een afwijzing van compensatie: we doen geen afruil tussen direct vermogen en pensioen; pensioen blijft pensioen.

1. Hoe goed splitsen?

1.3. Respecteer de essentie van pensioenen: voorwaardelijke aanspraken (4/4)

(2) Behoud van eigenschappen → Aanspraak per aanspraak splitsen, niet globaliseren

- Zoals we geen auto uitwisselen voor een pensioen, wisselen we ook geen wettelijk pensioen in voor een aanvullend pensioen, geen zelfstandigenpensioen voor een ambtenarenpensioen, geen DB voor een DC, ...
- We compenseren dus ook up unitair niveau geen aanspraken onderling
- Cf. **gelijkheid** → op deze manier hebben beide partners een zelfde 'portefeuille' van aanspraken
 - ook de wezenlijke kenmerken zoals risico's (rendement, inflatie, langlevens, ...), garanties (perekwatie, minimum rendementsgarantie, indexering, ...) zijn zo gelijk verdeeld.
 - de voorwaardelijkheid (vb. pensioenleeftijd, loopbaanduur) wordt geïndividualiseerd

1. Hoe goed splitsen?

1.4. Werk met wat nu gekend is (1/3)

- Wat alvast zeker is, is dat er een aanspraak is *
- De vermogenswaarde van de aanspraak is minder zeker (wetswijzigingen, inflatie, faillissement, ...)
- Bovendien volgt uit 1.3. dat we niet naar de vermogenswaarde kijken
- Werk met die aanspraken zoals ze gekend zijn op het moment dat er moet gesplit worden (zie verder).
 - Niet extrapoleren, want dan verdeelt men een hypothetische toekomst
 - In geval van echtscheiding, is die toekomst sowieso 'buiten het huwelijk' en dus geen onderdeel van de splitsing
 - Indien men met projecties en hypothese zou werken, zou dat vereisen dat deze identiek verlopen voor alle pensioenaanspraken. Dat is denkbaar, maar verre van evident
- De impact van dit criterium moet beoordeeld worden in functie van de vraag wanneer er gesplit moet worden.

1. Hoe goed splitsen?

1.4. Werk met wat nu gekend is (2/3)

- * Er is meer gekend dan enkel het bestaan van een aanspraak
- Het gekende in de 1ste pijler is de berekeningsbasis (de loon- en arbeidstijdgegevens)
 - Behoudens minimumregelingen, is er een directe band tussen berekeningselementen en berekend resultaat → In theorie leidt een gelijke verdeling van die elementen dan ook automatisch tot een gelijk pensioen
 - Gelet op het voorgaande (o.a. verdeling van de voorwaardelijkheid en de eigenschappen), is een verdeling van de berekeningselementen waarschijnlijk superieur aan het verdelen van berekeningsresultaten
 - Een belangrijk deel van het verschil tussen mannen en vrouwen situeert zich op het vlak van arbeidsmarktparticipatie en loonkloof. Door uitgerekend die elementen te verdelen, werkt de splitsing in op de basis van het verschil, niet op de gevolgen (pensioenbedrag).
 - Door de loopbaanbestanddelen te splitsen, voorkomt men dat één van de partners, zelfs bij gelijk aantal pensioentijdvakken, een kwalitatief betere loopbaan heeft dan de andere (cf. de debat gelijkstellingen minder pensioen te doen opleveren dan effectief gewerkte periodes)
 - Geld, tijd en inspanning zijn trouwens de dingen die men echt bijdraagt aan de gemeenschap

1. Hoe goed splitsen?

1.4. Werk met wat nu gekend is (3/3)

- Het gekende in de 2de (en 3de) pijler zijn de verworven reserves/prestaties?
 - Om te voorkomen dat in de aanvullende pensioenen alle rekeningen meteen voor de helft slapend worden en om beheerskosten te beperken, kan hier worden voorzien dat de afsplitsing naar een eigen rekening van de partner enkel gebeurt op bepaalde momenten (uittrede van de aangeslotene waardoor de rekening sowieso slapend wordt, echtscheiding, pensionering, ...)
- Er moet dan voor de tussentijd een oplossing gezocht worden voor de transparantie.

2. Wanneer splitsen?

Wat suggereren de vuistregels?

Principes van transparantie en gelijke autonomie leiden tot:

- autonome individuen, ook binnen de gemeenschap;
- duidelijkheid en voorspelbaarheid m.b.t. de persoonlijke situatie en de gevolgen van beslissingen;
- eigen rechten, onafhankelijk van wat er gebeurt in het leven van en de relatie met de partner (overlijden, scheiding, ...).

→ Sterke voorkeur voor het splitsen van pensioenaanspraken op het moment dat ze ontstaan

- Los van specifieke gebeurtenissen
 - Splitsing koppelen aan specifieke gebeurtenissen maakt het ontstaan van een eigen, gelijkwaardig recht in hoofde van de ene partner afhankelijk van externe factoren, terwijl dat voor de andere partner niet het geval is vermits die al een eigen recht heeft
- Niet afhankelijk van een beslissing van één van de partners
 - Dit zou die partner beslissingsrecht geven over het inkomen van de andere
 - Vb. al dan niet (vervroegd) op pensioen gaan

Stap 3 Een weg uit de impasse

De complexiteit leidt tot een impasse

- Wie
 - Alle gehuwden (voorzorgsprincipe), sommige gehuwden (huwelijksvermogensstelsel), wettelijk samenwonenden, alle samenwonenden, ...
- In wel
 - E
- Wann
 - B
- Wat
 - Alle pijlers, enkel tweede pijler, ...
 - De actuele samen opgebouwde bedragen vs de actueel opgebouwde toekomstige aanspraken, equivalente claims (pensioenrechten delen) vs equivalente vermogensbestanddelen (auto vs pensioen)

De concepten en vuistregels zijn geen menu van losse elementen

Ze hangen samen

Beslissingen over aparte onderdelen kunnen leiden tot incoherenties

Een illustratie

Catch 22

Wat zou het effect zijn van een welbepaalde splitsingsregeling

1. Op individueel niveau (mét en zonder splitsing)
2. Op gezinsniveau (mét en zonder splitsing)

Maar welke ?!

Welke veranderingen observeren we en wat verklaart die veranderingen

1. Is er een duidelijke tendens, of zijn er verschillende effecten per deelpopulatie
2. Welke factoren in de pensioenberekening zorgen voor de verschillen in de resultaten
3. Werken minimumbeschermingen nog, niet meer, of gewoonweg anders
4. Wat is de impact op het individueel of gezinsinkomen
5. ...

Beperkte capaciteit studiediensten → alle scenario's ramen, kan niet → toch keuze maken
Voorstel: meest volledige scenario uitwerken → levert basislijn voor alle andere scenario's

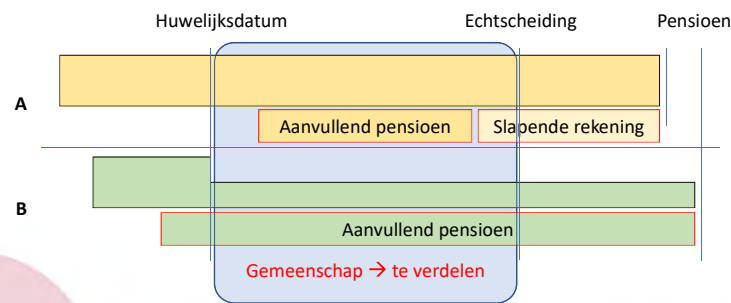
Scenario “V” - Meest volledige optie

- *KISS ... but still relevant*
- Wat kunnen we met de ‘vlot’ beschikbare data simuleren ...
- ... zonder keuzes te moeten maken die de relevantie van het eindresultaat aan te tasten

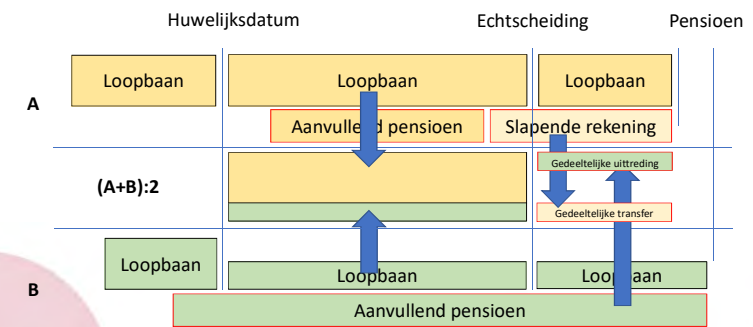
Scenario “V” - Meest volledige optie

- **Wie** → **gehuwden die 40 → 50 → 55 jaar oud zijn**
Gehuwden → Dit is op zich niet eigen aan de 'meest volledige optie' (die kan ook slaan op samenwonenden) maar er zijn onvoldoende data om andere situaties systematisch mee te nemen in de oefening.
Leeftijd → De gekozen leeftijd heeft niets te maken met een eventuele inwerkintreding
→ Wel met het vinden van een goed evenwicht tussen gekende data en projectie
→ Omdat het een regeling voor de toekomst is, werken we liefst met zo jong mogelijke mensen
- **Wat** → **alle soorten pensioen worden gesplitst**
Dit is probleemloos toe te passen op 3de pijler maar dit is niet meegenomen in het scenario wegens geen data.
- **Wanneer** → er wordt **altijd en meteen** gesplitst
Met uitzondering van de aanvullende pensioenen, die we enkel splitsen bij effectief einde relatie.
- De splitting streeft naar (zoveel mogelijk) **kwalitatief gelijke situaties** voor de partners

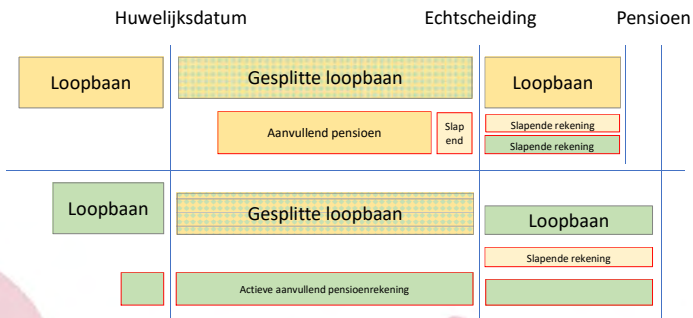
Scenario “V”

Scenario “V”

Scenario “V”

Bijlage – Beschrijving methodologie

Scenario V – Analyse

- (1) We vergelijken op **individueel niveau** de pensioenbedragen voor en na.
- (2) We vergelijken op **gezinsniveau** de pensioenbedragen voor en na.
- (3) We zoeken naar **verklaringen** voor de geobserveerde veranderingen
 - Vb. Heeft splitsen van tijd impact op toegang tot minimumpensioen (positief of negatief)
 - Vb. Wat is impact op gezinspensioen? Verdwijnt dat? Blijft dat bestaan?
 - Vb. ...
- (4) We kijken of correcties nodig / wenselijk zijn (vb. op vlak van minimumbeschermingen)

Scenario V - Populatie

1. Mensen die in 2021 50 of 55 (TBD) jaar werden

Argumentatie

- Hypothese is dat de splitting, indien ingevoerd, niet meer zal gelden voor wie al vlak voor het pensioen staat of al op pensioen is (**overgangsmaatregelen**)
- Een simulatie met gegevens van recent of weldra gepensioneerden zal waarschijnlijk **onrepresentatief veel gevallen met afgeleide (gezins)rechten** opleveren, terwijl er redenen zijn om aan te nemen dat afgeleide rechten als gezinspensioen en echtscheidingspensioen aan belang afnemen bij een jongere populatie
- Omdat factoren die vooral spelen ten nadele van vrouwen (zoals afwezigheid of verminderde tewerkstelling door zorgtaken) zich eerder in het begin van de loopbaan voordoen, kozen we er evenmin voor een te jonge populatie te nemen voor wie die factoren nog niet achter de rug zijn

Scenario V - Populatie

2. Bovendien, deze cumulatieve voorwaarden:

- enkel een **zuivere werknemersloopbaan hebben in België**
- op 1/1/2022 **gehuwd** zijn met een persoon die aan dezelfde cumulatieve voorwaarden voldoet.

Argumentatie

- Hiervoor zijn de nodige inkomens- en prestatiedata beschikbaar zijn. De aanpak voor zelfstandigen is identiek. Uitbreiding kan onderzocht worden in functie van de beschikbaarheid van de data.
 - Voor ambtenaren is de redenering dezelfde, maar de automatiseerbaarheid iets complexer. Dit kan een timing issue stellen. Te onderzoeken.
-
- We simuleren dus NIET de uitbreiding naar **andere samenlevingsvormen**.
 - Buitenlandse loopbanen** worden uitgesloten. Die vallen potentieel onder wetgevingen die zelf al in eigen splitsingsregels voorzien (zoals in belangrijke buurlanden als Duitsland en Nederland). *Dit is een aandachtspunt bij een eventuele implementatie!*

Scenario V - Data

- de **huwelijksdatum** (HD) van het huwelijk dat nog bestond op 01/01/2022 (**Spildatum**)
- de **wettelijke pensioenleeftijd** (WPL)
- de (neutrale) loopbaan tot en met de HD (**Loopbaandeel 1 – LB1**)
- de (neutrale) loopbaan tussen HD en de Spildatum (**Loopbaandeel 2 – LB2**)
- de **verworven reserve** op de Spildatum
- de **verworven prestatie** op de contractdatum (een benadering van de verworven prestatie op de wettelijke pensioenleeftijd)
- de **verwachte prestatie** op contractdatum (een benadering van de prestatie op de wettelijke pensioenleeftijd)
- de loopbaan wordt op basis van LB2 **geprojecteerd** tot de wettelijke pensioenleeftijd. Dit levert **Loopbaandeel 3 (LB3)** op. De projectie gebeurt vóór de splitsing van LB2 (zie hierna) omdat we hier het reële loopbaanverloop simuleren, niet de pensioenloopbaan.

Scenario V - Aanpak

We vertrekken voor beide personen van de neutrale loopbanen. Deze blijft ongewijzigd. Alle volgende stappen vervangen de neutrale loopbaan niet, maar creëren een pensioengeoriënteerde herschikking van de loopbaan.

- De loopbaan (LB) van elk individu zal bestaan uit (eventueel) een deel van vóór het huwelijk (LB1) en een deel vanaf het huwelijk tot de wettelijke pensioenleeftijd.
- Dat tweede deel bestaat omwille van de testopzet met een gefingeerde echtscheiding op spildatum 01/01/2022, uit een deel tussen de huwelijksdatum en deze spildatum (LB2) en een deel tussen de spildatum en de wettelijke pensioenleeftijd (LB3).
- Voor de splitting van het LB2 (scenario IV), het LB2 in LB3 (scenario III) worden de bedoelde loopbaangegevens per kalenderjaar geglobaliseerd. Daarbij voegen we alle loopbaanelementen samen per categorie (werk bij werk, tijdelijke werkloosheid bij tijdelijke werkloosheid, ziekte bij ziekte, ...). We delen dat exact in twee en voegen die 'huwelijksdelen' toe aan de pensioenloopbaan van elke partner.
- Op die manier ontstaan 2 **nieuwe (pensioen)loopbaanrekeningen** bestaande uit de eigen loopbaan en het huwelijksdeel bepaald onder 3.
- Deze nieuwe (pensioen)loopbanen worden verwerkt door de SFPD volgens de momenteel geldende pensioenwetgeving. Dit zal resulteren in **nieuwe pensioenbedragen** en eventueel zelfs andere **pensioenleeftijden**.
- Voor de gelijkgestelde periodes, of deze nu voorkomen in de eigen loopbaan dan wel deel uitmaken van het huwelijksdeel, wordt het **fictieve loon** berekend aan de hand van het eigen loon. Dit eigen loon is immers ook gesplitst op de nieuwe (pensioen)loopbaanrekening. Indien het referentieloon zich in de periode vóór het huwelijk bevindt, kan dat desgewenst anders berekend worden. Het is mogelijk om het fictieve loon sowieso anders te berekenen (vb. eerst berekenen en dan splitsen) al kan dat leiden tot het splitsen van een fictief loon dat gebaseerd is op een referentieloon dat in positieve of negatieve zin verschilt van het gemiddeld gezinsloon.

Scenario V – Resulterende datasets (3)

- A. **Base line** = voor elk van de personen P en Q in een huwelijk wordt de totale loopbaan (TLB) samengesteld. Deze is gelijk aan de pensioenloopbaan *as is*.

$$\begin{aligned} TLB_P &= LB1_P + LB2_P + LB3_P \\ TLB_Q &= LB1_Q + LB2_Q + LB3_Q \end{aligned}$$

- B. **Split zonder echtscheiding** = voor elk van de personen P en Q in een huwelijk wordt een nieuwe totale loopbaan samengesteld maar worden de huwelijksjaren gesplit

$$\begin{aligned} TLB_P &= LB1_P + (LB2_P + LB2_Q):2 + (LB3_P + LB3_Q):2 \\ TLB_Q &= LB1_Q + (LB2_Q + LB2_P):2 + (LB3_Q + LB3_P):2 \end{aligned}$$

- C. **Split met echtscheiding (op de Spildatum)** = voor elk van de personen P en Q in een huwelijk wordt een nieuwe totale loopbaan samengesteld maar worden de huwelijksjaren gesplit

$$\begin{aligned} TLB_P &= LB1_P + (LB2_P + LB2_Q):2 + LB3_P \\ TLB_Q &= LB1_Q + (LB2_Q + LB2_P):2 + LB3_Q \end{aligned}$$

Scenario V – Testsituaties (4)

Situatie I – As IS zonder echtscheiding = de berekening van de pensioenresultaten aan de hand van dataset A

Situatie II – AS IS met echtscheiding = de berekening van de pensioenresultaten aan de hand van dataset A in de hypothese dat een echtscheiding plaatsvond op 01/01/2022

Situatie III - Splitscenario *zonder* echtscheiding = de berekening van de pensioenresultaten aan de hand van dataset B

Situatie VI - Splitscenario *met* echtscheiding = de berekening van de pensioenresultaten aan de hand van dataset C

Scenario V – Testsituaties (4)

Voor het **wettelijk pensioen** nemen we de resultaten die het gevolg zijn van de pensioenberekening aan de hand van de datasets.

Wat het **aanvullend pensioen** betreft, nemen we:

- voor de waarde ervan op de wettelijke pensioendatum in de scenario's zonder echtscheiding (I en III), de waarden van de verwachte prestaties op de spildatum;
- ingeval van echtscheiding bij splitting (scenario IV) als te splitsen waarden de verworven reserves op de spildatum.
- Voor de niet-aangesloten ex-partner zal deze na splitsing verder als een slapende rekening worden gezien en zal op wettelijke pensioenleeftijd de waarde hebben van de helft van de verworven prestatie op de spildatum **[databeschikbaarheid te bekijken]**
- Voor de ex-partner-aangeslotene blijft dit een actieve rekening die op de wettelijke pensioenleeftijd de waarde zal hebben van de helft van de verwachte prestatie op de spildatum;
- ingeval van echtscheiding in de base line (scenario II), doen we niets. Het is immers niet duidelijk wat er *as is* gebeurt in deze gevallen, wat trouwens één van de redenen is waarom de splitting moet geregeld worden.

Scenario V – Analyse

- (1) We vergelijken op **individueel niveau** de pensioenbedragen voor en na.
- (2) We vergelijken op **gezinsniveau** de pensioenbedragen voor en na.
- (3) We zoeken naar **verklaringen** voor de geobserveerde veranderingen
- (4) We kijken of correcties nodig / wenselijk zijn (vb. op vlak van minimumbeschermingen)